ရန်ကုန်မြို့ ကန်ဘက် ကျောက်ကုန်းတောရ

မေဒိနီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဗုဒ္ဓသိက္ခာမေဒိနီ

၄၀
၅

ဗုဒ္ဓလသိက္ခာမေဒိနီ

(၂-စောင်တွဲ)

☆

ရန်ကုန်မြို့
- ဟံသာဝတီဝိဇ္ဇာကတ်ပုံနှိပ်တိုက်
၁၉၅၁

ရန်ကုန်မြို့ ကန်ဘက် ကျောက်ကုန်းတောရ

မေဒိနီဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဥဒ္ဒသိုက္ခာမေဒိနီ

နှင့်

မူလသိုက္ခာမေဒိနီ

(၂-စောင်တွဲ)

ပါဠိဆရာကြီး-ဆရာဥာဏ်

အမှားရှိသော ပါဠိဆရာများ

ပြင်ဆင်ကြသည်

ရန်ကုန်မြို့

ဟံသဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်

၁၉၅၁

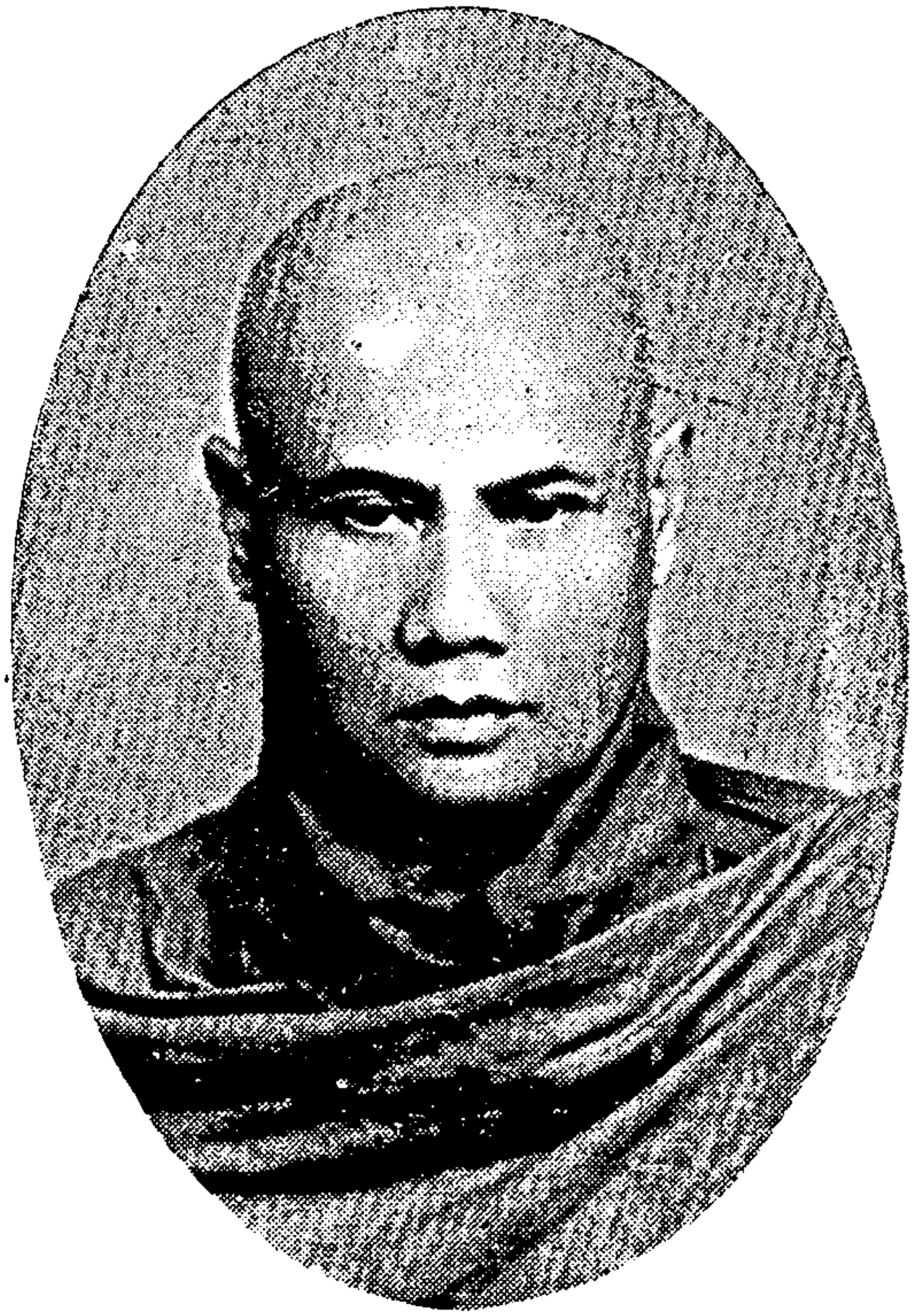

ဂန်ဂုန်မြို
ကန်ဘက်-ကျောက်ကုန်းတောရ
မေဒိန်ဆရာတော်ပုံ။

နိဒါန်း

ဝိနယေ ပါဠိဝယ်ဆိုနုံ၊သောတုနုံ ဟိတသာဝဓီ။
သမုဒ္ဒေ ဝိ ခုဒ္ဒသိက္ခာ မေဒိနီ သာဂရသ္မုဝနီ။ ။

ဝိနယောနာမသာသနဿ အာယု...ဘုရားရှင်၏ဝိနည်းတရားတော်မည်သည် သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ အသက်ဖြစ်ဝိနိမည်၏။ဝိနည်းတရားပျောက်ပျက် ကွယ်ဆုံးခဲ့လျှင် သာသနာတော် မြတ်ကြီးသည်လည်းပျောက်ပျက်ကွယ်ဆုံးသည်မည်၏။ ဝိနည်းတရား တည်ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး သာသနာတော်မြတ်ကြီးသည်လည်း တည်ရှိသဖြင့် အဓွန့်ရှည်စွာ ခိုင်မြဲ တည်တံ့ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာတော်နှင့် ဝိနည်းတရားသည် အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့် မကင်းကောင်းသော တရားများပင် ဖြစ်ပေသည်။

ပါတိမောက်သည် ဂန္ဓပါတိမောက်, သီလပါတိမောက်ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသကဲ့သို့ ဝိနည်းတရားသည်လည်း ဂန္ဓဝိနည်း, သီလဝိနည်းဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားပင် ရှိပေရာသည်။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဂန္ဓဝိနည်းဟူသည် ဝိနည်းငါးကျမ်း ပါဠိတော်,အဋ္ဌကထာ,ဋီကာ ကျမ်းများစွာနှင့် ထိုကျမ်းဂန်များမှ ထုတ်နုတ်၍ ဒီပဒီတို့၏ဘာသာ အသီးသီးတို့ဖြင့် ရေးသားစီရင်အပ်သော အဓိပ္ပါယ်အဖွင့်စသော အမျိုးမျိုးသော စာပေကျမ်းဂန်များသည် ဂန္ဓဝိနည်းမည်၏။ သီလဝိနည်း ဟူသည် ထိုဂန္ဓဝိနည်းတွင် လာရှိသည့် ဘုရားရှင်၏ အာဏာဒေသနာတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ်စောင့်ရှောက်ကြသော လမ္ဘီ ပေသလ ရဟန်းကောင်းရဟန်းမြတ်များ၏ စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည် သီလဝိနည်းမည်၏။ထို့ကြောင့် စာပေကျမ်းဂန်တည်းဟူသော ဂန္ဓဝိနည်းနှင့် စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတည်းဟူသော သီလဝိနည်းတို့မှာ အညမညသမ္ဗန္ဓအားဖြင့် အချင်းချင်းဆက်သွယ်နှီးရင်း ဖိတ်ဖက်ချင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ဤအရာကို ထောက်ချင့်ခြင်းအားဖြင့် အကယ်၍ ဂန္ဓဝိနည်းပျောက်ကွယ်ပျက်စီး ပြုန်းတီးခဲ့လျှင် သီလဝိနည်းလည်းမရှိနိုင် မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။သီလဝိနည်းမရှိလျှင်လည်း ဂန္ဓဝိနည်း ပျောက်ကွယ်ပျက်စီး

ပြုန်းတီးရာသည်။ဂန္ဓဝိနည်း မည်မျှပင်တည်ရှိတိုးတက်စေကာမူ ရဟန်းတော်မြတ်များ၏ ကျင့်မှု ကြံမှု အားထုတ်မှုတည်းဟူသော သီလဝိနည်း မရှိပြန်လျှင် သာသနာတော်မြတ်ကြီးတည်ရှိနေသည်ဟုမဆိုနိုင်၊**ဝိနယေ ဠီတေ သာသနံ ဠီတံ နာမ ဟောတိ** ဟူသော စကားမှာ ကျင့်လိုသူများ ရှိက ကျင့်နိုင်သဖြင့် ကျင့်လိုသူများကိုင့်၍ ဝိနည်းတရားရှိလျှင် သာသနာတည်သည်မည်၏ဟု ဆိုလေသည်။

ရဟန်းတော်များနှင့်သာသနာ ..သာသနာတော်ဟူသည် ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ် လုံ့လာ တော်မူကြသော လင်္ဂေါ်ပေသလ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်များ၏ အပေါ်တွင် တည်ရှိလေသည်။ အဆိုပါသာသနာတော်မြတ်ကြီးကို သိကြား၊မင်းကြီးလာ၍ စောင့်ရှောက်မရနိုင်။ ဗြဟ္မာမင်းကြီးလာ၍ စောင့်ရှောက်မရနိုင်။လင်္ဂေါ်ပေသလ သီလဝန္တရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်များ သာလျှင် စောင့်ရှောက်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ **လင်္ဂေ ရက္ခိသ ဘိက္ခူ သာသနံ** ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူပေသည်။

ဗုဒ္ဓမတည်ကျ အဋ္ဌကထာ ဆရာအရှင်ကြီးများပင် သာသနာတော်ကြီးကို လင်္ဂေါ်ပေသလ သိက္ခာကာမ သီလဝန္တ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်များသာလျှင် စောင့်ရှောက်ပေလိမ့်မည်ဟု မိန့်ဆိုတော်မူပါလျက် ယခုအခါအချို့ဆရာတော်ကြီးများပင်သိကြားသာသနာဘိုးဘိုးအောင် သာသနာဟု ယုံကြည်လေးစား အပြောများကြ၍နေသည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။ ရဟန်းတော်များပင် ဤသို့ယုံကြည်နေလျှင် ပညာနည်းသော လူများမှာ အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာရှိတော့အံ့နည်း။

ထိုသို့ သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို စောင့်ရှောက်တော်မူကြသော လင်္ဂေါ်ပေသလ သီလဝန္တ ရဟန်းတော်များသည် ဂန္ဓဝိနည်းကို မလေ့လာ မသင်ကြား အားမထုတ်ဘဲနေလျှင် အဘယ်မှာလျှင် ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ်မှုဟူသည်းဟူသော သာသနာစောင့်ရှောက်မှု ဖြစ်နိုင်တော့အံ့နည်း။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရဟန်းတော်များ မည်မျှပင် ရှိစေကာမူ လင်္ဂေါ်သီလဝန္တရဟန်·ရှိမှသာလျှင် သာသနာတည်သည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ ဥပမာ မြန်မာပြည်မှာ လင်္ဂေ သီလဝန္တရဟန်း ၅၀-ရှိလျှင် ၅၀-မျှ လောက်သာ ၁၀၀-ရှိလျှင် ၁၀၀-မျှလောက်သာ သာသနာတည်

နိုင်သည်။ လင်္ဂီ သိလဝန္တရဟန်း တပါးမျှမရှိလျှင် သာသနာမရှိဟု ဆိုနိုင်လေတော့သည်။

ဝိနည်းတရားနှင့်ရဟန်းတော်..... ရဟန်းတော် (ဘိက္ခု) ဟူသော အမည် ပညတ်မှာ ဘုရားရှင်၏ အာဏာတော်ဖြစ်သော ထိုဝိနည်းတရားများကို နားလည်အောင်လေ့လာ သင်ကြား၍ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အမည်ပညတ်ဖြစ်ရာ ထိုရဟန်းတော်(ဘိက္ခု)ဟူသော အမည်ပညတ်ကို ရသည့်နေ့မှစ၍ ဓိဝိကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည့်ဝိနည်းတရား (ဥပဒေသ)များကို နားလည်အောင် သင်ရမည် အားထုတ်ရမည် မေးမြန်းရမည် အပ်မအပ် ကောင်းမကောင်း စိစစ်ရမည်။ ထိုဝိနည်းတရားတော်တည်းဟူသော ကိုယ်ကျင့်တရားများ ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီးမှသာလျှင် သုတ်,အဘိဓမ္မာ,သဒ္ဒါ,ဆန်း,အလင်္ကာကျမ်းဂန်စသည်များကိုသင်ကြား အားထုတ်သင့်ကြပေသည်။ ယခုအခါမှာမူကား မသင်၍မသိ မသိ၍ မကျင့် မကြံ အားမထုတ်သူတို့သာ များပြားကြလေသည်။ ဤသို့သော ရဟန်းတော်များပေါများသဖြင့် မြန်မာပြည်တွင် ရဟန်းကောင်းများ ဂုဏ်ပျက်လျက် ဒကာဒကာမများမှာလည်း ကုသိုလ် ရသင့်သလောက် မရဘဲ အကျိုးစီးပွါး ပျက်ပြားကြရလေသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ မူလသိက္ခာမေဒိနီ..... ဤအကြောင်း အရာ များကို ကောင်းစွာ သိရှိတော်မူသော ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးဇူးရှင် ကန်ဘက် ကျောက်ကုန်းတောရဆရာတော် ဦးအာဠာဝရထေရ်အရှင်သည် ပါဠိ,အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ ကျမ်းကြီးဂန်ကြီးများကို မကြည့်ရှု မလေ့လာ နိုင်သူများနှင့် စာမေးပွဲဝင် အရှင်သံဃာတော်များအတွက် ရည်ရွယ် အားသစ်၍ ပါတိမောက္ခမေဒိနီ ဟူသော အမည်ဖြင့် ဒွေမာတိကာ အနုက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဘွယ်ဘွယ်ရာရာ သာယာညက်ညောစွာ ရေးသား၍ ပုံနှိပ်ပြီးစီးခဲ့ပါပြီ။ ယခုလည်း တံဘန် ခုဒ္ဒသိက္ခာနှင့် မူလသိက္ခာတို့၏ အနုက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပြည့်စုံလုံလောက်စွာရေးသားကော်မူလေသည်။ ဤသို့ရေးသားတော်မူရာတွင် ရှေးရှေးသော အခါက ရေးသားတော်မူသော ဆရာတော်ကြီးများ၏ နိဿယပေါင်း မြောက်မြားစွာပင် ရှိသော်လည်း အဓိပ္ပါယ် မပါ

နိဒါန်း

နိဿယသက်သက်သာဖြစ်၍ ဥာဏ်နှင့်သူ စာသင်ယူများအတွက်လွန်စွာ ပင် အခက်အခဲတွေ့ရသောကြောင့် ထိုစာသင်ယူနှင့် အခြေပြု တို့အား သနားငဲ့ညှာသော အားဖြင့် အဓိပ္ပါယ် အကျယ်ဘဝင့် ဖွင့်ပြရေးသား တော်မူပါကြောင်း။

ယင်းသို့ ရေးသားတော် မူအပ်သော ထိုနှစ်ကျမ်းကို မူးတွဲလျက် **ပါဠိဆရာကြီး–ဆရာဥာဏ်** ကြီးမှူးသော **ဟံသာဝတီပါဠိဆရာအဖွဲ့** ဝင်တို့အား အကူရပဒ အကျ အပေါက် အတိမ်း အစောင်း အမှား အယွင်းမရှိရအောင် ကောင်းမွန်စွာ ပြင်ဆင်စေလျက် ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင် ရာ အောင်မြင်ပြီးစီးပါသတည်း။

ထိုမှဘပါးလည်း သကျသီဟ, စေတိယဂိရ, အစိုးရစာချ တန်းများနှင့် အသက်ဆိုင်ဆုံး ဖြစ်သော ဝါကျ နည်းပေါင်းစုံ ဥာသ်ကောက်နည်း နေတ္တိနည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသော ဝါကျတ္ထမေဒနီကျမ်းကိုလည်းထိုဆရာတော်သည်ပင်ရေးသား ထားပြီးဖြစ်ရာ မကြာခဏ ပုံနှိပ်နိုင်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း။

ဟောနီစတ

"အာစေရော နော မဟာထေရော၊ထိရော သိဿဟိတောသံကော။
မေဓိနီနာမ အာရာမေ၊ ပဓာနတ္ထမပါဂတော။ ။
သာရတ္ထံ ပရိဒီပေန္တော၊ အကာမိ သဝိနိစ္ဆယံ။
ခုဒ္ဒသိက္ခာသစ၊**မူလသိက္ခာ**ယစာပိ ဝဏ္ဏနံ။ ။
သာသနေ ကုလပုတ္တာနံ၊ ဟိတာယ ဝိနယတ္ထိနံ။
ဂန္ဓေ တေ ဂေါတော ကတ္ဝာ၊ မဒ္ဒါပယိမ္ဘ သာဓုက"ဣတိ။ ။

အရှင်ခေမိန္ဒ(ဂဏ္ဌာဝါစက)
ကန်ဘက် ကျောက်ကုန်းတောရ
ပေဒီဓိုကျောင်းတိုက်
ရန်ကုန်မြို့
၁၃၁၃-ခု၊ နယုန်လဆန်း ၁၀-ရက်။

မာတိကာ

ခုဒ္ဒသိက္ခာမေဒိနီ

					စာမျက်နှာ
ပဏာမနှင့်ပဋိညာဏ်	.....	.....	.....		၁
ခေါင်းစဉ်မာတိကာ—၅၀	.....	.....	.....		၅
ပါရာဇိက ၄-ပါး	.....	.....	.....		၇
သံဃာဒိသေသ် ၉-ပါး	.....	.....	.....		၂၁
သက်နှိုးအမျိုးမျိုး	.....	.....	.....		၂၀
ဆိုးရည်	.....	.....	.....	.....	၄၃
သပိတ်	.....	.....	.....	.....	၄၄
ဆွမ်းစားခွက်	.....	.....	.....	.....	၅၈
ပဝါရိတ်	.....	.....	.....	.....	၅၃
ကာလိက ၄-ပါး	.....	.....	.....	.....	၆၀
အကပ်ခံခြင်း	.....	.....	.....	.....	၇၁
အကပ္ပိယမံသ	.....	.....	.....	.....	၇၄
နိဿဂ္ဂိယ	.....	.....	.....	.....	၇၆
ပါစိတ်	.....	.....	.....	.....	၇၈
သမဏာကပ္ပ	.....	.....	.....	.....	၈၀
ကပ္ပိယကုဋိ ၄—မျိုး		.....	.....	.....	၈၆
ဥပဏ္ဏာစေရဝတ္ထု		.....	.....	.....	၉၁
ဝစ္ဆပသဿာဝကုဋိဝတ်		.....	.....	.....	၉၇
အာပုန္ဇကရဏ	.....	.....	.....	.....	၉၉
နဂ္ဂ	.....	.....	.....	.....	၁၀၃
နှာနကပ္ပ	.....	.....	.....	.....	၁၀၄
အဝဇ္ဇိယ	.....	.....	.....	.....	၁၀၆
စမ္ဘ	.....	.....	.....	.....	၁၀၈
ဥပါဟန	.....	.....	.....	.....	၁၀၉
အနောလောကိယ		.....	.....	.....	၁၁၂

မာတိကာ

					စာမျက်နှာ
အဠိနီ	.....	.....	.....	.....	၁၁၃
အကဋ္ဌိယသယန		.....	.....	.....	၁၁၅
သမာနာသနိက	.....	.....	.....	.....	၁၂၀
အသံဝါသိက	.....	.....	.....	.....	၁၂၁
ကမ္မ	.....	.....	.....	.....	၁၂၂
ဒိဋ္ဌာဇိဝဝိဝဋ္ဋန		.....	.....	.....	၁၂၅
ဝတ္ထု	.....	.....	.....	.....	၁၂၉
ဝိကပ္ပနာ	.....	.....	.....	.....	၁၃၁
နိဿယ	.....	.....	.....	.....	၁၃၆
ကာယဗန္ဓန	.....	.....	.....	.....	၁၃၉
ပထဝီ	.....	.....	.....	.....	၁၄၃
ပရိကၠာရ	.....	.....	.....	.....	၁၅၁
ဘေသဇ္ဇ	.....	.....	.....	.....	၁၅၅
ဥဋ္ဌဟ	.....	.....	.....	.....	၁၆၁
ကုလဒူသန	.....	.....	.....	.....	၁၆၅
ဝဿူပနာယိက		.....	.....	.....	၁၇၄
အဝေဘာဂိယ	.....	.....	.....	.....	၁၈၁
ပကိဏ္ဏက	.....	.....	.....	.....	၁၈၆
ဒေသနာ	.....	.....	.....	.....	၂၀၉
ဆန္ဒဒါနာဒိ	.....	.....	.....	.....	၂၂၈
ဥပေါသထ	.....	.....	.....	.....	၂၃၃
ပဝါရဏာ	.....	.....	.....	.....	၂၄၄
သံဝရ	.....	.....	.....	.....	၂၅၂
သုဒ္ဓိ	.....	.....	.....	.....	၂၅၃
သင်္ဃော သ	.....	.....	.....	.....	၂၅၆
စတုရာရက္ခ	.....	.....	.....	.....	၂၅၇
ဝိပဿနာ	.....	.....	.....	.....	၂၆၃
နိဂုံး	.....	.....	.....	.....	၂၆၄

မူလသိက္ခာမေဒိနီ

				စာမျက်နှာ
ပဏာမနှင့်ပဋိညာဏ်	.....	.....	.....	၂၆၇
ပါရာဇိကနိဒ္ဒေသ	.....	.....	.....	၂၇၁
ဂရုကာပတ္တိနိဒ္ဒေသ	.....	.....	.....	၂၇၇
နိဿဂ္ဂိယနိဒ္ဒေသ	.....	.....	.....	၂၈၁
ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသ	.....	.....	.....	၂၈၆
ပဋိဏ္ဍာကနိဒ္ဒေသ	.....	.....	.....	၂၆၄
ဝတ္တာဒီကဏ္ဍ	.....	.....	.....	၃၁၂
နိဂမနပ္ပကာသန	.....	.....	.....	၃၂၃

ဒုဗ္ဗိမင်္ဂလဒီပနီ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုद္ဓဿ။

ပဏာဝမနှင့် ပဋိညာဏ်

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ ဝန္ဒိတ္မာ ရတနတ္တယံ။
ကဿံ သောတ္ထုနုမဏ္ဍာယ၊ သခုဒ္ဒသိက္ခမေဒိနိံ တိ။ ။

(အဟံ၊ ဝါသည်။)ရတနတ္တယံ၊ ရတနာတို့၏သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း။ ဓမ္မဉ္စ၊ တရားဆယ်ပါးကိုလည်း။ သံဃဉ္စ၊ ရှစ်ယောက်အရှိယာ မြတ်သံဃာကိုလည်း။ ဝန္ဒိတ္မာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ သောတ္ထုနုံ၊ စာသင်သားတို့၏။ အတ္ထာယ၊ ဝိနည်းအရာ ပညာတိုးပွါး အကျိုးမျှားစေခြင်းငှါ။ သခုဒ္ဒသိက္ခမေဒိနိုံ၊ နိုသယနှင့်တကွသော ဥဒ္ဒသိက္ခာမေဒိနီကျမ်းကို။ ကသ္သံ၊ ကရုဏာရှေထား ရေးသားပြုပြင် စီရင်ပေအံ့သတည်း။ ဣတိ၊ ဤကား ပဏာမနှင့် ပဋိညာဏ်အပြီးတည်း။

ရုဒ္ဓသိက္ခာ နိဿယစ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုद္ဓဿ။

ပဏာမနှင့်ပဋိညာဏ်

အာဒိတော ဥပသမ္ပန္နေ၊ သိက္ခိတမ္ပိ သမာတိကံ။
ရုဒ္ဓသိက္ခံ ပဝက္ခာမိ၊ ဝန္ဒိတ္ဝာ ရတနတ္တယံ။ ။

(အဟံ၊ ငါသည်။)ရတနတ္တယံ၊ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းကို။ ဝန္ဒိတ္ဝာ၊ဂိုရိုးပြီး၍။အာဒိတော၊ရဟန်းဖြစ်ကာစ၌။ဝါ၊ ရဟန်းဖြစ်ကာစမှ သာလျှင်။(ပဌာယ၊စ၍။)ဥပသမ္ပန္နေ သိက္ခိတမ္ပိ၊ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်း မိန်းမတို့သည် ကျင့်အပ် မှိုဝဲအပ်သော။သမာတိကံ၊ခေါင်းစဉ်နှင့် တကွ သော။ ရုဒ္ဓသိက္ခံ၊ ရုဒ္ဓသိက္ခာကျမ်းကို။ ပဝက္ခာမိ၊ အပြောအားဖြင့် ဆိုပေအုံ့။

အနုသန္ဓိ .....အလိုရှိအပ်သောကျမ်းကိုသာ အားမထုတ်ဘဲ အဘယ်ကြောင့် "အာဒိတော" ဟူသော ဤဂါထာကိုဆိုအပ်ပါသနည်းဟုမေး။ ။အန္တရာယ် မရှိသဖြင့် ကျမ်းပြီးခြင်းစသော အလိုရှိအပ်သော အကျိုးကို လိုလားသည့် အတွက် အလိုရှိအပ်သောကျမ်းကိုအားမထုတ်မီ "အာဒိတော" ဟူသော ဤဂါထာကို ဆိုသည်ဟုဖြေ။

ချဲဦးအုံ့ .....ဤအာဒိတော ဟူသော ဂါထာဖြင့် ရတနာသုံးပါး အပေါင်းအား ရှိခိုးခြင်းဟူသော ရတနတ္တယပဏာမ, ကျမ်း၏ အနက်ဟူသော အဘိဓေယျ, ကျမ်းပြုသော အခြင်းအရာ ဟူသော ကရဏာပဋိကာရ,ကျမ်း၏ အကျိုးဟူသော ပယောဇန,ကျမ်း၏ အမည်ဟူသော အဘိဓာန-ဤငါးပါးအပေါင်းကို ပြသည်။

ပြမုံ .....ဝန္ဒိတ္ဝာရတနတ္တယံဖြင့် ရတနတ္တယပဏာမကိုပြ၏၊ရတနာ သုံးပါးအပေါင်းအား ရှိခိုးခြင်းဟူသော ရတနတ္တယ ပဏာမ ကို ပြသဖြင့် ကျမ်းပြုဆရာဟူသော မိမိအား အန္တရာယ် မရှိသဖြင့်

ကျမ်းပြီးခြင်းစသောအကျိုး ထိုကျမ်းကိုသင်သော စာသင်သားတို့အား အနှောရယ်မရှိသဖြင့် ပြီးဆုံးအောင် သင်ယူနိုင်ခြင်းစသော အကျိုး ဤအလိုရှိအပ်သော အကျိုးများ ပြီးမြောက်ခြင်းဖြစ်နိုင်သည်၊ ဤအကျိုး များကိုလိုရှိ၍ ရတနာတွယ ပဏာမကို ပြုသည်ဟုသိ။ ။ရဒ္ဒသိက္ခံပုဒ်ဖြင့် ဤကျမ်း၏အနက်အဘိဓေယျကိုပြသည်၊အဘိဓေယျဟူသည် အပေါင်း ဖြစ်သော ကျမ်း၏အနက်ကိုဆိုသည်၊ ဤရဒ္ဒသိက္ခာကျမ်းကား အနည်း ငယ် သိလ သမာধि ပညာဟူသော သိက္ခာသုံးပါးဟု ဆိုအပ်သော အနက်ကိုပြသည်၊ ထို့ကြောင့် ရဒ္ဒသိက္ခံပုဒ်ဖြင့် ကျမ်း၏အနက် အဘိ ဓေယျကိုပြသည်ဟုဆိုလိုက်သည်။ ။သမာတိကံပုဒ်ဖြင့် ကျမ်းပြုသော အခြင်းအရာ ကရဏာပုဗ္ဗကာရကိုပြသည်၊ မာတိကာနှင့်တကွ သိလ သမာধि ပညာသုံးပါးကို ဤသမာတိက ပုဒ်ဖြင့် ပြုရာရောက်ခြင်းကြောင့် ဟူ၏။ ။အာဒိတော ဥပသမ္ပန္နေ သိက္ခိတဗ္ဗံဖြင့် တိုက်ရိုက်မဟုတ် သာမတ္ထိယအားဖြင့် ကျမ်း၏အကျိုး ပယောဇနကိုပြသည်၊ဤရဒ္ဒသိက္ခာ ကျမ်းကား သင်ယူအပ်သော ကျမ်းဖြစ်သည်ဟုပြသဖြင့် သင်အပ်သော ကျမ်းကို သင်သော် ပဗ္ဗဇုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးပြီးနိုင်သော ကြောင့်ဟူ၏။ ။ရဒ္ဒသိက္ခံပုဒ်ဖြင့်ပင် ကျမ်း၏အမည် အဘိဓာနကို ပြသည်၊ ဤရဒ္ဒသိက္ခာဟူသော အမည်သည် အနည်းငယ် သိက္ခာ သုံးပါးဟူသော အနက်သို့ ဦးစဉ်လိုက်သော အမည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဟူ၏။

၀စနတ္ထ ·····ပထမံအာဒိယတိတိ အာဒိ၊ ရှေးဦးစွာ ယူအပ်သော ရဟန်းအသွင်ကိုရစေ၊ရဟန်းအသွင်ကိုယူကာစ ရဟန်း ဖြစ်ကာစဟူ၏၊ဤအာဒိတောဟူသော ပုဒ်ကို ဋီကာဟောင်းဌ အာဓာရ တချက်,အပါဒါနိ အနက်တချက်-ပေါင်းနှစ်ချက် ဖွင့်၏၊ဋီကာသစ်ဌကား အာဓာရအနက်တချက်သာပြသည်၊ရဟန်းဖြစ်ကာစမှစ၍ အသက်ထက် ဆုံး ကျင့်အပ်သောကြောင့် ဗျာပိကာဓာရဖြစ်သည်ဟု မူလသိက္ခာ ဋီကာသစ်ဆို၏။ ။ဥပရိဘာဝံ သမာပန္နောတိ ဥပသမ္ပန္နော၊ ဖြင့်ဖြတ် သော ရဟန်းပဋ္ဌင်းအဖြစ်သို့ ရောက်သောသူကိုရစေ၊ ရဟန်းအဖြစ် ကား ဖြင့်ဖြတ်သည်၊ ထိုဖြင့်ဖြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ဥတ္တိစတုတ္ထကံ ဖြင့် ရောက်သော်ကြောင့် ရဟန်းယောဂျားနှင့် ရဟန်းမိန်းမကို ဥပသမ္ပန္နဟုခေါ်သည်။ သိက္ခိယတေတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်သော

အဓိသီလစသော သိက္ခာကိုရစေ။ ဥပသမ္ပဒေနေ ဥပသမ္ပန္နာယစ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဥပသမ္ပန္နသိက္ခိတပ္ပံ၊ ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ကျင့်အပ်မှိုဝဲအပ်သော အဓိသီလစသော သိက္ခာကို မချအားဖြင့်ရစေ၊ သို့ပင်အဓိသီလစသော သိက္ခာသုံးပါးကို မချအားဖြင့် ရသော်လည်း သိက္ခာသုံးပါးကိုကျင့်သည်ရှိသော် ထိုသိက္ခာသုံးပါးကို ပြတတ်သော ကျမ်းဂန်ကိုလည်း ကျင့်ရာမှိုဝဲရာရောက်သောကြောင့် ဤ၌ ကျမ်းဂန်ကို အရကောက်။ ။သဟ မာတိကာယ ယာ ဝတ္တတိတိ သမာတိကာ၊ တဂ္ဂုဏာသံဝိညာဏဇဟုဒ္ဓိဟိ၊ ခေါင်းစဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော ခုဒ္ဒသိက္ခာ ကျမ်းကိုရစေ။ ။ခုဒ္ဒသဒ္ဒါ အနည်းငယ်ဟူသော အနုက်ကိုဟောသော အပ္ပကဝါစီရူဠ္ဍိပုဒ်၊ ခုဒခေါတ်လည်းကြီးကြသေး၏။ ဋီကာဟောင်း စိတ္တိကတံ မဟာဋ္ဌိ ဂါထာဖြင့် တနည်းဖွင့်ပြသေး၏။ ။သိက္ခိတဗ္ဗာတိ သိက္ခာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကိုရစေ၊ အဓိသီလသိက္ခာစသည် အဆင့်ဆင့် မည်ပုံကို ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ သိက္ခာသာဓိဝပုဒ် အဖွင့်၌လာပြီ။ ခုဒ္ဒါ သိက္ခာတိ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ အနည်းငယ်သိက္ခာသုံးပါးကို ပြတတ်သော ကျမ်းကိုရစေ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အကုန်မပြပေ။ ။ပဝက္ခာမိကာဃ အာချာတ်ပုဒ်ဖြစ်၍ ဝစနတ္ထပြေ့ရ။ ။ဝန္ဒိတ္တွာလည်း နိပါတ်ပုဒ်ဖြစ်၍ ဝစနတ္ထမပြေ့ရ၊ ဤဝန္ဒိတ္တွားကို တိဟိဒ္ဓါရေဟိ ဝန္ဒိတ္တွာဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ တိဒ္ဓါရေအကျယ်ဋီကာ၌လာပြီ။ ။နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြောင့် ဘုရားစသောသုံးပါးကို ရတနာဟု ခေါ်သည်၊ ဋီကာတို့၌ တနည်းဖွင့်သေး၏။ ရတိ ံ ပေမံ ဇနေတီတိ ရတနံ၊ ဘုရားတရားသံဃာ သည် လူပညာရှိ နတ်ပညာရှိတို့ နှစ်သက်အပ်သော ဝတ္ထုမျိုး ဖြစ်သည် ဟူ၏။ တိဏ္ဏံ သမူဟော တယံ၊ သာမညသုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကိုရစေ။ ရတနာနံတယံ ရတနတ္တယံ၊ ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းကိုရစေ၊ ရတနာသုံးပါးအပေါင်းကို ရတနတ္တယခေါ်သည်ဟူ၏။

ပိဏ္ဍတ္ထ ... ရတနာသုံးပါးအပေါင်းကို ဒွါရသုံးပါးဖြင့် ဂါရိုးပြုး၍, ရဟန်းဖြစ်ကာစမှစ၍ ရဟန်းယောက်ျား ရဟန်းမိန်းမတို့ ကျင့်အပ် မှိုဝဲအပ်သော မာတိကာခေါင်းစဉ်နှင့်တကွသော ခုဒ္ဒသိက္ခာ ကျမ်းကိုဆိုပေး၏ဟူလို။ ဤ၌ "၍" တိုင်ရုံဖြင့် ရတနတ္တယပဏာမက်ကိုပြ သည်၊ "ဆိုပေး" တိုင်ရုံဖြင့် ဝန်ခံခြင်း ပဋိညာဏ်ကို ပြသည်ဟုသိ။

၁။ ပါရာဇိကာစ စတ္တာရော၊ဂရုကာ နဝ စိဝရံ။
ရဇနာနိစ ပတ္တောစ၊ ထာလကာစ ပဝါရဏာ။ ။

၁။ စတ္တာရော-ကုန်သော။ ပါရာဇိကာစ၊-တို့ရင်း။ နဝ၊-ကုန်သော။ ဂရုကာစ၊ သံဃာဒိသေသာတို့ရင်း။ စိဝရဉ္စ၊–ရင်း။ ရဇနာနိစ၊ဆိုးရည်တို့ရင်း။ ပတ္တောစ၊–ရင်း။ ထာလကာစ၊ စားခွက်တို့ရင်း။ ပဝါရဏာစ၊ ပဝါရိတ်တို့ရင်း။

၂။ ကာလိကာစ ပဋိဂ္ဂါဟော၊ မံသေသုစ အကပ္ပိယံ။
နိဿဋ္ဌိယာနိ ပါစိတ္တိ၊ သမဏကပ္ပဘူမိယော။ ။

၂။ ကာလိကာစ၊–တို့ရင်း။ ပဋိဂ္ဂါဟောစ၊ အကပ် ခံခြင်းရင်း။ မံသေသု၊ အသားတို့တွင်း။ အကပ္ပိယဉ္စ၊ မအပ်သော အသားရင်း။ နိဿဋ္ဌိယာနိစ၊-တို့ရင်း။ ပါစိတ္တိစ၊-ရင်း။ သမဏ ကပ္ပ, ဘူမိယောစ၊ ရဟန်းတို့၏ ကပ္ပိနည်းနှင့် ကပ္ပိယကုဋိတို့ရင်း။

၃။ ဥပဏ္ဏာစေရဝတ္ထာနိ၊ ဝစ္ဆပ္ပသာဝ ဌာနိကံ။
အာပုန္ဆကရဏံနဂ္ဂေါ၊ နှာနကပ္ပေါ အဝန္ဒိယော။ ။

၃။ ဥပဏ္ဏာ စေရဝတ္ထာနိစ၊ ဥပဏ္ဏာယဝတ် အာစရိယဝတ်တို့ရင်း။ ဝစ္ဆပ္ပသာဝ ဌာနိကဉ္စ၊ ဝစ္ဆကုဋိ ပသာဝကုဋိဌာ ပြုရာသော ဝတ်ရင်း။ အာပုန္ဆ ကရဏဉ္စ၊ ပန်ကြားမှုကို ပြုခြင်းရင်း။ နဂ္ဂေါစ၊ သက်နှိုးမပါ ဗလာကိုယ်တည်း အဆျည်းနှိုးသောရဟန်းပြုရာသော ဝတ်ရင်း။ နှာနကပ္ပေါစ၊ အပ်သော ရေချိုးခြင်းရင်း။ အဝန္ဒိယောစ၊ ရှိမခိုးအပ်သော သူရင်း။

ဘနုသန္ဓိ.....ဤသို့လို့အပ်သော အကျိုးကို ပြုးစေနိုင်သော ရတနာတို့ယ ပဏာမနှင့် ပဋိညာဏ်ကို ပြုပြီး၍,ယခုအခါထိုပဋိညာဏ်၌ အတွင်းဝင်သော မာတိကာ ခေါင်းစဉ်နှင့်တကွဟု ဆိုခြင်းကြောင့် မာတိကာ ခေါင်းစဉ်ပုဒ်တို့ကို ရှေးဦးစွာပြခြင်းဌာ "ပါရာဇိကာစ စတ္တာရော"စသော စကားရပ်ကို အားထုတ်တော်မူအပ်သတည်း။

သိက္ခာသုံးပါးတို့တွင် အဓိသီလသိက္ခာကို ဘာကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဆိုအပ်ပါသနည်းဟုမေး။သီလ၌ ရှေးဦးစွာတည်၍ သမာဓိပညာတို့ကို

၄။ စမ္ဘံ ဥပါဟနာ စေဝ၊ အနောလောကိယ မဇ္ဈနိ။
အကာပိယသယနာနိ၊ သမာနာသနိကောပိစ။ ။

၄။ စမ္ဘဿ၊ သားရေရင်း။ ဥပါဟနာစေဝ၊–တို့ရင်း။ အနောလောကိယဿ၊ မကြည့်အပ်သော ဝတ္ထုရင်း။ အဇ္ဈနိစ၊ မျက်စဉ်းကျည့်ရင်း။ အကာပိယ သယနာနိစ၊မအပ်သော နေရာတို့ရင်း။ သမာနာ–သနိကောပိစ၊ နေရာ တူတူနေကောင်းသောသူရင်း။

၅။ အသံဝါသိကော စ ကမ္ဘံ၊ ဓိန္ဓာဇီဝ ဝိဝဇ္ဇနာ။
ဝတ္ထုံ ဝိကပ္ပနာ စေဝ၊ နိဿယော ကာယဗန္ဓနံ။ ။

၅။ အသံဝါသိကောစ၊ မပေါင်းဘော်ထိုက်သောသူရင်း။ ကမ္ဘဿ၊ ကံရင်း။ ဓိန္ဓာဇီဝ ဝိဝဇ္ဇနာစ၊ ဓိန္ဓာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းရင်း။ ဝတ္ထုဿ၊ ဝတ်ရင်း။ ဝိကပ္ပနာစေဝ၊ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းရင်း။ နိဿယောစ၊ နိဿည်းရင်း။ ကာယဗန္ဓနဿ၊ ခါးပန်းကြိုးရင်း။

၆။ ပထဝိ စ ပရိက္ခာရော၊ ဘေသဇ္ဇဂ္ဂဟာဒှသနံ။
ဝဿုပနာယိကာ စေဝ၊ ဝေဘင်ယံ ပကိဏ္ဏကံ။ ။

၆။ ပထဝိစ၊–ရင်း။ ပရိက္ခာရောစ၊–ရင်း။ ဘေသဇ္ဇဂ္ဂဟ ဒှသနဿ၊ ဆေးကုခြင်း ရွှေငွေစသည်ကို ခံယူခြင်း ကုလဒှသနအမှုရင်း။ ဝဿုပနာယိကာစေဝ၊ ဝါကပ်ခြင်းရင်း။ အဝေဘင်ယဿ၊ မဝေဘန်အပ်သော ဂရုဘာဏ်ရင်း။ ပကိဏ္ဏကံ၊ ရောပြွမ်းသော အဆုံးအဖြတ်ရင်း။

ပွါးများ အားထုတ်ရမည်ဟူသော "သိလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ" ဟု ဟောတော်မူအပ်သော သံယုတ်ပါဠိတော်ကို ထောက်၍ သိက္ခာသုံးပါးတို့တွင် အဓိသီလသိက္ခာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူအပ်၏ဟုဖြေ။ ထိုအဓိသီလသိက္ခာ၌လည်း အပြစ် အကြီးဆုံးဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း, သိက္ခာပုဒ် အရင်းပြုတ်သည့် အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း- အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏ ရှေးဦးစွာပါရာဇိကကိုသာ ဆိုဘော်မူအပ်၏ဟုဖြေ။ ဤအဖြေမျိုးကို ထောက်၍ "အဖြေမြင်-အဘင်သိ၊ ပိ၏ကျမ်းရိုးအနေတည်း" ဟူသော, **နိ**ယံ အတိုင်း အတင် အမေးထုတ်တတ်ရမည်။

၇။ ဒေသနာ ဆန္ဒဒါနာဒိ၊ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာ။
သံဝရော သုဒ္ဓိ သန္ထောသော၊စတုရက္ခာ ဝိပဿနာတိ။ ။

၇။ ဒေသနာစ၊ ဒေသနာကြားခြင်းဌင်း။ဆန္ဒဒါနာဒိစ၊ ဆန္ဒ ပေးခြင်း အစရှိသည်ဌင်း။ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာစ၊ တို့ဌင်း။ သံဝရောစ၊-ဌင်း။ သုဒ္ဓိစ၊ စင်ကြယ်ခြင်းဌင်း။ သန္ထောသောစ၊-ဌင်း။ စတုရက္ခာ၊ လေးပါး သော ကိုယ်စောင့်တရားဌင်း။ဝိပဿနာစ၊ ဝိပဿနာ ရှုနည်းဌင်း။ဤတို၊ ၅၂-ကား ခေါင်းစဉ်မာတိကာတည်း။

၁-ပါရာဇိကာစ စတ္တာရောတိ

၁။ မဂ္ဂတ္တယေ အနိက္ခိတ္တာ၊ သိက္ခာ သန္ဓတသန္ဓတော။
အလ္လောကာသေ နိမိတ္တံသံ၊ တိလမတ္တမ္ပိ သန္ဓတံ။ ။

ထုတ်ပုံ……အဓိသီလသိက္ခာတို့တွင် အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏ ရှေးဦးစွာဘာကြောင့် ပါရာဇိကကိုသာဆိုအပ်ပါသနည်း ဟု အတင်အမေးထုတ်။ [အရာဌာန အားလျှော်စွာ အမေးထုတ်တတ် အောင်ကြံ။]

အမှာစကား……မာတိကာ ပုဒ်များ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ထိုထို မာတိကာပုဒ်၏အဖွင့်နိဒ္ဒေသအတိုင်းသိနိုင်လောက် စရာရှိသောကြောင့် ဤဒုသိုးခြားထုတ်၍ မပြတော့အုံ၊ မထင်ရှား မပေါ် လွင်သော မာတိကာ ပုဒ်တို့၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ထိုထို နေရာကျမှ ဖွင့်ထုတ်ပြတော့မည်။

ခေါင်းစဉ်မာတိကာ ၅၂-ပြီး၏။

၁-ပါရာဇိက ၄-ပါး

၁။ ပါရာဇိကာစ စတ္တာရော၊ပါရာဇိက လေးပါးကိုပြသည်။

အနုသန္ဓိ……ဤသို့ ဥဒ္ဒေသ မာတိကာ ခေါင်းစဉ်ကို ပြပြီး၍, ယခုအခါ ထိုဥဒ္ဒေသ မာတိကာ ပုဒ်စဉ်အတိုင်း အဖွင့်နိဒ္ဒေသကိုပြတော်မူလိုသော ဓမ္မသိရိ ဆရာသည် "ပါရာ ဇိကာစ စတ္တာရောတိ" ဟူသော မာတိကာပုဒ်ကို ထုတ်ဆို တော်မူသတည်း။

၂။ အာသန္ဆတမုပါဒိန္နံ၊ ပဝေသေန္တော စုတောထဝါ။
ပဝေသနဋ္ဌိတုဒ္ဓါရ၊ ပဝိဋ္ဌကွဏာသာဒကော။ ။

၁။ ပါရာဇိကာစ စတ္တာရောတိ၊ ဟူသည်။

၁–၂။ အနိက္ခိတ္တ သိက္ခော၊ မ-ချအပ်သော သိက္ခာရှိသော။(ပဝေသေန္တောသို့ လှမ်းစပ်။) သန္ဆ ဝေဝါ၊ ဖုံးနှီးအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အာသန္ဆ ဝေဝါ ။မဖုံးနှီးအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂတ္တယေ၊မဂ်တို့၏ သုံးခုတို့၏ အပေါင်းခု။ အလ္လောကာသေ၊ စိုသော အရည်ခု။ သန္ဆတံ၊-သော။ အ သန္ဆတံ၊-သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ ကာယပသာဒ ပျက်

[ဤနည်းကို မှီး၍ နောက်နောက်သော မာတိကာ ပုဒ်များ အတွက် အနုသန္ဓေ ဆိုတတ်စေ။]

နည်းပြ.....ဤသို့ ပါရာဇိကတို့ကိုပြပြီး၍, ယခုအခါ မာတိကာပုဒ်စဉ် အတိုင်း အဖွင့်နိဒ္ဒေသကို ပြတော်မူလိုသော ဓမ္မသိရိ ဆရာသည် "ဂရုကာ နဝါတိ" ဟူသော ဒုတိယ မာတိကာပုဒ်ကို ထုတ်ဆိုတော်မူသတည်း။.....ဤကား-နည်းပြတည်း။

ဝစနတ္ထ.....ပရာဇယန္တိတိ ပရာဇိယာ၊ ပ၏အကိုအာဝုဇ္ဇပြု၊ ယကို ကပြု၍ ပါရာဇိကဖြစ်သည်၊ အာပတ်ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူး၍ အာပတ်သို့ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သာသနာတော်၌ ရဟန်းအဖြစ်မှ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ရကုန်၏၊ ထိုသာသနာတော်၌ ရဟန်းအဖြစ်မှ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အာပတ်မျိုးကို ပါရာဇိက ခေါ်သည်၊ ထိုအာပတ်ပါရာဇိကကား လေးမျိုးဖြစ်၍"ပါရာဇိကာစ စတ္တာရော"ဟူ၍ ဆိုသည်ဟူ၏။

အနုသန္ဓိ ... ယခုအခါ ထိုလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ"မဂ္ဂတ္တယေ"စသည်ကို အားထုတ်တော်မူသည်။

၁–၂။ မဂ္ဂတ္တယေ.....မဂ္ဂသဒ္ဒါ-လမ်းခရီး,အရိယာမဂ်,အကြောင်း, ဝစ္စမဂ်-စသည်တို့တွင် ဤ၌ဝစ္စမဂ်,ပဿာဝမဂ်,မုခမဂ်-သုံးပါးကိုသာယူ။ မဂ္ဂါနံ တယံ မဂ္ဂတ္တယံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော မဂ်တို့၏ သုံးခုအပေါင်းကိုရစေ၊ ထိုမဂ်သည် အကျဉ်းသုံးမျိုး, အကျယ်

သော။ သံ၊ ဝိဝိ၏။ ဝါ၊ ဝိဝိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ နိမိတ္တံ၊ အဂ်ါဇာတ်ကို။ တိလမတ္တံပါ၊နှမ်းစေ့မျှကိုလည်း။ပဝေသေနော်၊သွင်းသောရဟန်းသည်။ စုတောဃ (သာသနာတော်မှ) စုတေသည်။ ဝါ၊ ပါရာဇိကကျသည်။ ဟောတိ၊–၏။ အထဝါ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ကား နည်းတပါးတည်း။ ပဝေသနဋ္ဌိတုဋ္ဌိရ ပဝိဋ္ဌကွဏ သာဒကော၊ သွင်းဆဲ တည်ဆဲ နွတ်ဆဲ ဝင်ဆဲ ခဏဋ္ဌ သာယာသော ရဟန်းသည်။ စုတောဃ၊–သည်။ ဟောတိ၊–၏။

သုံးဆယ်ဖြစ်၏၊ အကျယ်သုံးဆယ်ဖြစ်ပုံကို ပါတိမောက္ခမေဒိနီ ပထမ ပါရာဇိကအဖွင့်မှာကြည့်။

အနိဂ္ဂိတ္ဘသိက္ခာ.....နိဂ္ဂိတ္ဘာသိက္ခာတေနာတိ နိဂ္ဂိတ္ဘသိက္ခာ၊ စွန့်အပ်ချအပ်သော သိက္ခာ၏သောရဟန်းကို ရစေ။ နနိဂ္ဂိတ္ဘသိက္ခာ အနိဂ္ဂိတ္ဘသိက္ခာ၊ မစွန့်အပ် မချအပ်သော သိက္ခာ၏သော ရဟန်းကိုရစေ၊စိတ်,ခေတ်,ကာလ-စသော ခြောက်ပါး၏မှ သိက္ခာကျပုံ,မ၏ကမကျပုံ, သိက္ခာ ကျသော ခေတ်ပုဒ် စသည်တို့၏ အကျယ်ကို ပါတိမောက္ခမေဒိနီပထမပါရာဇိက အဖွင့်မှာပြန်ကြည့်။

သန္ထတသန္ထိတေ.....သန္ထတေ အသန္ထတေဟု ပုဒ်ဖြတ်၊သန္ထိယတိ တိ သန္ထတံ၊ဖွဲ့စည်းရစ်ပတ်ထားအပ်သောမင်း သုံးခုကိုရစေ၊ အသန္ထတဋ္ဌအကား–သန္ထတဟူသော ခုနှာတ်ပုဒ်၏ အနုက်ကို ဖြစ်သောကြောင့် ပယိရုဒါသ၊ဖွဲ့စည်းရစ်ပတ်ထားအပ်သော မင်းမဟုတ်ဟူ၏၊ သဒ္ဒယုတ္တိဂိရ၍ ဝါ သဒ္ဒါထည့်ပြီးအနုက်ပေးလိုက်သည်။

အလ္လောကာသေ.....အလ္လိယတိ ဗန္ဓိယတီတိ အလ္ဆဲ၊ အလိတ်၊ အလတ်ဟူ၍လည်း ဆိုကြ၏၊ ဖွဲ့စည်းအပ်သော စိုသောအရပ်ကိုရစေ။ အဝကာသန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဇွန်ကြီ ကြောသော၊တည်ရာအရပ်ကိုရစေ၊ ပကတိလေမတိသော စိုသော မင်သုံးခုအရပ်ကို အလ္လောကာသခေါ်သည်၊ အလ္လနှင့် ကြောသကို ကမ္မဓာရယ်တွဲ။

နိမိတ္တံသံ.....နိမိတ္တသဒ္ဒါ အဂ်ါဇာတ်ပေါ၊ သံသဒ္ဒါ ဝိဝိ ဟူသော အနုက်,ဝိဝိ၏ ဥစ္စာဟူသော အနုက်ကိုပေါ်သည်။

တိလမတ္တံပိ.....တိလမတ္တာ တိလမတ္တာ၊နှမ်းစေ့မျှကိုရစေ၊တိလသဒ္ဒါ ပလ္လင်ဟုအဆိုဆို၏ ဒိုကာဒ္ဒ ဝစနတ္ထတမျိုးပြုသေး၏၊

ဝိကား သမ္ဘာဝနာ အနက်ရှိ၏၊ နှမ်းစေ့မျှသွင်းရုံဖြင့် ပါရာဇိကကျသေး၏၊ ထို့ထက် အလွန်သွင်းမူ ဆိုဘွယ်မရှိဟူ၏။

သန္ဓတံ အသန္ဓတမုပါဒိန္နံ ပဝေသေန္တောစုတောဝ။ ဤပုဒ်စုကား ပယ်ယင်း၏။

ဝိဏ္ဍဏ္ဍ....သိက္ခာမချဘဲ အနှီးအခံရှိမရှိဖြစ်သော မဂ်သုံးခုအပေါင်း တို့တွင် တခုခုသောမဂ်၌ အနှီးအခံရှိမရှိသော ကာယ ပသာဒမပျက်သော ပိဝိ၏အင်္ဂါဇာတ်ကို နှမ်းစေ့မျှလောက်အတွင်း ရောက်အောင်သွင်းသောရဟန်း ပါရာဇိကကျသည်၊ သိက္ခာချပြီးမှ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို သွင်းသောရဟန်း သိက္ခာပုဒ်မရှိ, ရဟန်းမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ပါရာဇိကကျဘွယ်မရှိဟူ၏။

အနုသန္ဓိ.....ယခုအခါ ပဝေသန သွင်းခြင်းမည်သည့် သက် သက် ပိဝိ၏လုံ့လဖြင့်သာ ဖြစ်နိုင်သည်မဟုတ်, သူတပါး၏ လုံ့လဖြင့်လည်း ဖြစ်နိုင်၏၊ ထိုသူတပါး၏ လုံ့လဖြင့် ဖြစ်ရာ၌ သာယာမှုသာ ပါရာဇိကကျသည်ဟု ပြခြင်းအကျိုးငှါ "အထဝါ"စသည်ကိုဆိုသည်။

[ဤအနုသန္ဓိစကားကိုထောက်၍ အထဝါတောက်သော ဝါကျကား ဘယ်လိုအဓိပ္ပါယ်ဆိုဟာသိအောင် ကြံဟာတ်ရမည်။]

အထ ဝါ.... ဤအထဝါကား နိပါတ်ပုဒ်ဟာ၊ တနည်း အထနိပါတ် ပုဒ်နှင့် ဝါ နိပါတ်ပုဒ် နှစ်ခု ပေါင်းထားသော နိပါတ သမုဒါယပုဒ်၊ ပက္ခန္တရဒဿနပေါ်ဟောဟုသိ။

ပဝေသန သာဒကော.....ပဝေသနဥ ဒ္ဒါတဥ ဥဒ္ဓါရောစ ပရိဠဠာတိ ပဝေသနဠ္ဠတုဒ္ဓါရပရိဠ္ဠာနံ၊ ဣတရိတ ရယောဂဇုနံ၊ အာချင်းချင်း ဘပုဒ်၏အနက်ကို တပုဒ်ကယူ၍ဟောသည်၊ ထို့ကြောင့် ဗဟုဝုစ်ဝဘက်သက်နိုင်သည်။ ပဝေသန–ပရိဠ္ဠာနိယော ခဏော-ပဝေသန–ဠ္ဠက္ခဏော၊ သွင်းဆဲစဉ်သာ ခဏကိုရည်၊ အဘေဒ ဘေဒူပစာရကြောင့် ဆုတ်ကပ်ရှိသည်လည်းတွေ့နိုင်သည်။ပဝေသန–ဠ္ဠက္ခဏော သာခဏော- ပဝေသန–သာဒကော၊ သွင်းလိုသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာ

၃။ အာဒိယေယျ ဟာရေယျာဝ၊ ဟာရေယျ ဥာရိယာပထံ။
ကောပေယျ ဌာနာ စာဝေယျ၊ သကေ်တံ ဒိတိနာမယေ။ ။

၄။ အာဒိန္နံ ထေယျ စိတ္တေန၊ ဘဝေ ပါရာဇိကော ထဝါ။
ထေယျာဗလ ကုသစ္စန္နု၊ ပရိကပ္ပါ ဝဟာရကော။
ဘဏ္ဍကာလ္ယ ဒေသေဟိ၊ ပရိဘောဂေ ဘဏ္ဍ နိဿဟေ။ ။

၃–၄။ (ယော ဘိက္ခု၊-သည်။) အာဒိန္နံ၊ (အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်) မပေးအပ်သည်ကို။ ထေယျ စိတ္တေန၊ ခိုးသူ၏ဖြစ်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်။ အာဒိယေယျ၊ တရားတွေ့၍ ခိုးအံ့။ ဟာရေယျ၊ ဆောင်ယူလာသောဥစ္စာကို ခိုးအံ့။ အဝဟာရေယျ၊ အပ်နှံထားသော ဥစ္စာကိုခိုးအံ့။ ဥာရိယာပထံ၊–ကို။ ကောပေယျ၊ ဖျက်၍ ခိုးအံ့။ ဌာနာ၊ တည်ရာမှ။ စာဝေယျ၊ ရွှေ့၍ ခိုးအံ့။

သဖြင့် သွင်းခြင်းစသောခဏာ၌ သာယာသောရဟန်းကိုရစေ၊ ထိုရဟန်း မျိုးအား ပါရာဇိကကျသည်ဟုသိ။ ။ဆိုအပ်ပြီးသော မဂ်သုံးခုတို့တွင် အမှတ်မရှိတရုရသော မဂ်အတွင်းသို့ နှမ်းစေ့မျှလောက် ဝင်အောင် သွင်းဆဲကိုပဝေသနာ ခေါ်သည်၊ အဆုံးထိအောင် သွင်းဆဲကို ပဝိဋ္ဌ ခေါ်သည်၊ အဆုံးထိပြီး၍ မနုတ်မိတည်နေခြင်းကို ဌိတခေါ်သည်၊ တည်ပြီး၍ အပျားတိုင်အောင် နုတ်ခြင်းကို ဥद्ধါရ ခေါ်သည်၊ ဤအစဉ်အတိုင်း ဆိုသင့်သော်လည်း ဂါထာဗန္ဓပြု၍ ပရိဒ္ဓကို နောက်ဆုံးထား၍ ဆိုသည်ဟု ယူ။

ပထမ ပါရာဇိက ပြီး၏။

၃-၄။ အာဒိယေယျ-သကေ်တံ ဒိတိနာမယေ……ဤ ခြောက်ပုဒ် တို့ ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အနုက်အတိုင်း ခဲ့၍သိ၊ အကျယ် အဌကထာကြီးဌ လာပြီ၊ အလုံးစုံသော ခိုးခြင်း တို့သည် ထို ခြောက်ပုဒ်တို့ဌ အတွင်းဝင်ခြင်းကြောင့် ထို ခြောက်ပုဒ်တို့ကိုပြုသဖြင့် နာနာဘဏ္ဍပဋ္ဌက, ဧကဘဏ္ဍ, သာဟတ္ထိက,ပုဗ္ဗပယောဂ,ထေယျာဝဟာရပဋ္ဌက တို့ကိုပေါင်း၍ ခိုးခြင်း နှစ်ဆဲ့ငါးပါး ဖြစ်ပုံကိုလည်း သိ၊ ထို နှစ်ဆဲ့ငါးပါးကို ပါတိမောက္ခ မေဒိနီကျမ်းဌ အကျဉ်းဆိုခဲ့ပြီ၊ အကျယ်ကိုလိုက အဌကထာကြီ ကို ရှု။ ။အာဒိန္နံထေယျပုဒ်တို့၏အဓိပ္ပာယ်ကိုပါတိမောက္ခမေဒိနီဌ ဖွင့်ပြခဲ့ပြီ။

သကေတံ၊ ကြီးဆရာ အရပ် ကင်းတားရာအားရပ်ကို။ ဝိတိနာမယော၊ လွန်စေ၍ ခိုးအံ့။ (သော ဘိက္ခု၊-သည်။) ပါရာဇိကော၊-သည်။ ဘဝေ၊-၏။ အထဝါ၊–တည်း။ ထေယျာ-ဗလ-ကုသစ္ဆန္န-ပရိကပ္ပါ-ဝဟာရကော၊ စည်းလဲ၍ ခိုးခြင်း,အနိုင်အထက် လုယက်၍ခိုးခြင်း,ကမ္ဘည်းပြောင်း၍ ခိုးခြင်း, ဖုံးလွှမ်း၍ ခိုးခြင်း, ကြီးဆ၍ ခိုးခြင်းတို့ဖြင့် ခိုးသော ရဟန်းသည်။ ပါရာဇိကော၊–သည်။ ဘဝေ၊–၏။ ဣတိ ဣ၏ အဒိန္နာဒါနံ ဒုဿီလ်ခြင်း။ ဘဏ္ဍ-ကာလ-ဗ-ဒေသေဟိ၊ဘဏ္ဍာ-ကာလ-တန်ဘိုး-အရပ်တို့ဖြင့်ရင်း။ ပရိဘောဂါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ နိန္တယော၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

အနုသန္ဓိ.....နောက်ဆုံးဖြစ်သော ထေယျာဝဟာရပဠိကကို ကိုယ်တိုင်ပြုလိုရကား"အထဝါ"စသည်ကိုမိန့်။

အမှတ်မရှိ တရားတွေ့ခြင်းစသော အံ့ခြင်းအရာ အထူးသည် အဖြစ်မျှဖြင့် ခိုးခြင်း နှစ်ဆဲ့ငါးပါး ပြားခြင်း၏ ဖြစ်သင့်သော ကြောင့်ထင်ရှား၍ ဤထေယျာဝဟာရပဠိကကို သိုးခြား ထုတ်ပြသည်တည်း။

ဝစနတ္ထ.....ထေယျာ၌ ဗလ၌ ကုသောစ ဆန္နဿ ပရိကပ္ပေါ စာတိ ထေယျာဗလကုသစ္ဆန္န ပရိကပ္ပ၊ ထေယျ စသော ခိုးခြင်းငါးမျိုးကို အရကောက်။ထေယျာ-ပရိကပ္ပေဟိ အဝ ဟာရကော-ထေယျာ-ကော၊ ထိုငါးမျိုးသော ခိုးခြင်းတို့တွင် တမျိုးမျိုးသောခိုးခြင်းဖြင့် ခိုးတတ်သောရဟန်းကို အရကောက်။

ဘဏ္ဍ–နိန္တယော .....ဤပါဠိဖြင့် အဒိန္နာဒါန ဆုံးဖြတ်ပုံကိုပြသည်၊ အဒိန္နာဒါနဒ္ဒ ခိုးအပ်သော ဘဏ္ဍားပိုင်ရှင် ရှိ-မရှိ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယ ခေါ်သည်၊ ပိုင်ရှင်အာလယ ရှိ-မရှိ သောကာလဖြင့်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ကာလဝိနိစ္ဆယခေါ်သည်၊ ဘဏ္ဍာ၏ တန်ကိုးဖြင့်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို အဗ္ဘဝိနိစ္ဆယ ခေါ်သည်၊ ခိုးရာ အရပ်ဖြင့် ဆုံ ဖြတ်ခြင်းကို ဒေသ ဝိနိစ္ဆယ ခေါ်သည်၊ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပရိဘောဂ ဝိနိစ္ဆယ ခေါ်သည်၊ ထိုငါးပါးကိုကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်ရမည် ဟူ၏။ ।အကျယ်အဋ္ဌကထာကြီးဌ လာပြီ။

ဒုတိယ ပါရာဇိက ပြီး၏။

၅။ မနုဿ ဝိဂ္ဂဟံ စိစ္စ၊ ဇိဝိတာဝါ ဝိယောဇယေ။
သတ္ထံဝါ အာသေ မရဏာ၊စေတနော ဥပနိက္ခိပေ။ ။
၆။ ဂါဟေယျ မရဏူပါယံ၊ ဝဏ္ဏေယျ မရဏော ဂုဏံ။
စုတော ပယောဂါ သာဟတ္ထိ၊ နိဿဋ္ဌါဏတ္ထိ ထာဝရ။ ။
၇။ ဣဒ္ဓိဝိဓ္ဓာမယာ ကာလ၊ ဝတ္ထာဝုဓိရိယာပထာ။
ကြိယာဝိသေသော ဩကာသော၊ ဆ အာဏတ္ထိနိယာမကာ။ ။

၅-၆-၇။ (ယော ဘိက္ခု၊-သည်။ `မနုဿ ဝိဂ္ဂဟံ၊လူ၏ ကိုယ်ကို။ စိစ္စ၊ သတိလိုသော စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍။ ဇိဝိတာ၊-၎။ ဝိယောဇယေ ဝါ၊ ခွဲမူလည်း ခွဲအုံ့။ မရဏာစေတနော၊ သေခြင်းဆိုအလို စေတနာရှိ၍။ သတ္ထံ၊ အသက်ကို ဆောင်တတ်သော လက်နက်ကို။ အာသေ၊ ထိုလူ၏ ကိုယ်၏။ ဥပနိက္ခိပေ ဝါ၊ အနီးဌမူလည်း ထားအုံ့။ ။မရဏူပါယံ၊သေခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ဂါဟေယျ ဝါ၊ ယူမူလည်း ယူစေအုံ့။ မရဏော၊

၅–၆-၇။ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ–ဝိယောဇယေ ····· မနုဿ ဝိဂ္ဂဟံ ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပါတိမောက္ခမေဒိနီ၌ အကျယ်ဆိုခဲ့ပြီ၊ စိစ္စကို ပါတိမောက်၌ လာသော သဠေ့စ္ဆ ပုဒ်အတိုင်း ဋီကာများ ဖွင့်ကြ၏၊ အဓိပ္ပါယ် ဆိုခဲ့ပြီ၊ ဝေါရောပေယျကို ဝိယောဇေယျဖွင့်သော အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ပါတိမောက်၌လာသော ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျနှင့် ဝိယောဇယေကား အနက်အဓိပ္ပါယ်တူ၏၊ ထို့ကြောင့် ဇိဝိတာ ဝိယောဇယေပုဒ်တို့ကိုလည်း ပါတိမောက္ခမေဒိနီ၌ လာသောအတိုင်းသိ၊ ဝါသဒ္ဒါကား ဝိကပ်၊ ယင်းဝိကပ် အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဆိုခဲ့ပြီ။

အမှာစကား·····နောက်နောက် ပါတိမောက်၌ လာသော ပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပါတိမောက္ခ မေဒိနီ၌ လာသော အတိုင်းသိ၊ အထူးမဆိုတော့ပြီ။

သတ္ထံ ···· ဋီကာတို့၌ သတ္ထဟာရကန္တိ ဇိဝိတံ ဟာရတိတိ ဟာရကံ၊ စသည်ဖြင့် ဖွင့်ကြခြင်းကြောင့် ပါတိမောက် အတိုင်း သတ္ထဟာရကဟု ဆိုလိုလျက် ဟာရက ဟူသော နောက်ပုဒ်ကြောင့် သည်ဟု ယူသင့်၏၊ ထို့ကြောင့်-သတ္ထံ၊ အသက်ကိုဆောင်တတ်သော လက်နက်ကိုဟု အနက်ပေးလိုက်သည်။

သေခြင်းဌ။ ဂုဏ်၊ ဂုဏ် ကျေးဇူးကို။ ဝဒေယျဝါ၊ ဆိုမှုလည်း ဆိုအံ့။ (သော ဘိက္ခု၊-သည်။) စုတောဝ-သည်။ ဘဝေ-၏။ သာဟတ္ထိ-နိဿဂ္ဂါ-ဏာတ္တိ-ထာဝရာ၊ မိမိလက်ဖြင့် သတ်ခြင်း, ပစ်ခတ်၍ သတ်ခြင်း, စေခိုင်း၍ သတ်ခြင်း, ထာဝရပယောဂဖြင့် သတ်ခြင်းတို့ရင်း။ ဣဒ္ဓိ ဝိဓာ မယာ၊တန်ခိုးဖြင့်သတ်ခြင်း, အတတ်ဖြင့်သတ်ခြင်းတို့ရင်း။ (ဣတိ၊-သို့။) ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့သည်။ ပယောဂါ-တို့ ဟည်ကုန်၏။ ကာလဝဏ္ဏာဝုဓိ ရိယာပထာ၊နံနက်စသောကာလ,သတ်အပ်သောသူ,လက်နက်,ဣရိယာပုဒ်တို့ရင်း။ ကြိုယာဝိသေသော၊ အမှုအရေးအထူးရင်း။ ဩကာသော၊ အရပ်ရင်း။ (ဣတိ၊-သို့။) ဆ၊ တို့သည်။ အာဏာတ္တိ နိယာမကာ၊ စေခိုင်းခြင်းကို ပိုင်းခြား မှတ်သားတတ်ကုန်၏။

မရဏစေတနော.....မရဏော စေတနာ ယသ္သာတိ မရဏစေတနော၊ သေခြင်းဌ စေတနာရှိသော ရဟန်းကို ရစေ၊ ပသစေလိုသော စေတနာရှိသော ရဟန်းဟူ၏၊ ဤသတ္တံဝါ-ဥပနိက္ခိပေဖြင့် ထာဝရ ပယောဂကို ပြသည်ဟုသိ။

ဂါဟေယျမရဏူပါယံ.....ဤဝါကျကား ပါတိမောက်ဌလာသော မရဏာယဝါသမာဒေပေယျနှင့်အဓိပ္ပါယ်တူ၏ဟုသိ။

ဝဒေယျမရဏောဂုဏံ.....ဤဝါကျလည်း မရဏာဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏေယျနှင့်အဓိပ္ပါယ်တူ၏။

မှတ်ချက်.....မနုဿဝိဂ္ဂဟံမှစ၍ စုတော တိုင်အောင်သော ပါဠိဖြင့် ပါရာဇိကကျပုံလေးချက်ကို ပြသည်ဟုမှတ်။

ပယောဂါ–ဝိဓာမယာ.....ဤဝါကျဖြင့် ပါဏာတိပါတပယောဂ ခြောက်ပါးကိုပြသည်။

ကာလ–နိယာမကာ.....ဤဝါကျဖြင့် အာဏာတ္တိပယောဂကို မှတ်သားတတ်သော နိယာမကခြောက်ပါးကို ပြသည်၊ ပါဏာတိပါတ ပယောဂ ခြောက်ပါး, အာဏာတ္တိနိယာမက ခြောက်ပါးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို ပါတိမောက္ခမေဒနီ၌ဆိုခဲ့ပြီ။

တတိယပါရာဇိကပြီး၏။

၈။ ဗျာနာဒိဘေဒ နောသန္တဲ့၊ မဗ္ဗနဗ္ဗ။ပနာယိကံ။
ကတ္ဝာကောဌ္ဌာသမေကေကံ၊ ပစ္ဆိပ္ပဒ္ဓနာဘဝသိတံ။ ။

၉။ အညာပဒေသရဟိတံ၊ ဒိပေဇ္ဇော နာဓိမာနိကော။
ကာယေနဝါစာဝိညတ္တိ၊ ပထေ ဥတေ စုတောဘဝေ။ ။

၈–၉။ အတ္တနိ၊ ပိမိဒ္ဓ။ နောသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ပစ္ဆိပ္ပဒ္ဓနာဘဝသိတံ၊ ဖြစ်ဆဲ အတ္တဘောကို မှီသော။ အညာပဒေသ ရဟိတံ၊ သူတပါးအား ရည်ညွှန်းခြင်းမှ ကင်းသော။ ဗျာနာဒိ ဘေဒံ၊ ဗျာနိစသည့် အထူးအပြားရှိသော တရားကို။ အတ္တ။ ပနာယိကံ၊ ပိမိဒ္ဓ ဆောင်သည်ကို။ ဝါ၊ ပိမိကို ဆောင်သည်ကို။ (ကတ္ဝာ၊–၅)။ ကောဌ္ဌာသံ၊ အစုအစုကို။ ဧကေကံ၊ တခုတခုစီကို။ (ကတ္ဝာ၊–၅)။ နာဓိမာနိကော၊ ရန်းခြင်းမရှိ

၈–၉။ ဗျာနာဒိဘေဒ–ဘဝေ……ဤနှစ်ဂါထာဖြင့် စတုဏ္ဍပါရာဇိကကို ပြသည်။ ဗျာနာဒိဘေဒနောသန္တံ။ ဗျာနံ အာဒိ ယသ္သာတိ ဗျာနာဒိ၊ ဗျာနိအစရှိသော ဓမ္မကို ရစေ၊ ဤ၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် မဂ္ဂစသည်ကိုယူ။ ဗျာနာဒိဝ ဘေဒေါ ဗျာနာဒိ ဘေဒေါ၊ ဗျာနိ ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ္တိ မဂ်ဖိုလ် စသော ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မကိုရစေ။

ကောဌ္ဌာသံ……အစုအစုပြု၍ ပြောပြဟူသည်-ငါသည် ပထမဗျာနိ ဒုတိယဗျာနိ တို့ကို ဝင်စားပြီ, ငါသည် ပထမဗျာနိ တတိယဗျာနိတို့ကို ဝင်စားပြီစသည်ဖြင့် ဗျာနိနှစ်ခု သုံးခု လေးငါးခုတွဲ၍ ပြောပြခြင်းကိုဆိုသည်။

ဧကေကံ……တခုစီ ခွဲ၍ ပြောပြ ဟူသည်-ငါသည် ပထမဗျာနိကို ဝင်စားပြီ, ငါသည် ဒုတိယဗျာနိကို ဝင်စားပြီစသည်ဖြင့် တခုစီခွဲ၍ပြောပြခြင်းကိုဆိုသည်၊ ဋီကာဟောင်းဌီကား ပြောပြပုံတမျိုး လာသေး၏။

ပစ္ဆိပ္ပဒ္ဓနာဘဝသိတံ……ပစ္ဆိပ္ပဒ္ဓနာဘဝံ သိတံနိသိတံ ပစ္ဆိပ္ပဒ္ဓနာဘဝသိတံ၊ ပစ္ဆိပ္ပဒ္ဓိအတ္တဘောကိုမှီသော ဗျာနိစသော တရားကိုရစေ။

ဘဲလျက်။ ဝါ၊ ရပြီဟု လွန်ကဲသော မှတ်ထင်ခြင်းမရှိဘဲ၊ ကာယေန၊ –ဖြင့်ရင်း။ ဝါစာ–ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်ရင်း။ ဝိညတ္တိပထေ၊ ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်တို့ကို ယူနိုင်သော အရပ်၌။ (၌တွာ၊ ရပ်၍။) ဒိပေန္တော၊ ပြသောရဟန်းသည်။ဤတေ၊(ပြအပ်သောသူ) သိသည်ရှိသော်။ စုတော၊ –သည်။ ဘဝေ၊–၏။

၁၀။ ပါရာဇိကေတေ စတ္တာရော၊အာသံဝါသာ ယထာ ပုရေ။
အဘဗ္ဗာ ဘိက္ခုဘာဝါယ၊သိသ္သိ နွောဝ ဇီဝိတုံ။ ။

၁၀။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ဧတေ ပါရာဇိကာ၊ ဤပါရာဇိကကျသောသူတို့သည်။ ပုရေ၊ ရှေးလူသာမဏေဖြစ်သော အခါ၌။အာသံဝါသာ ယထာ၊ ပေါင်းဘော်ခြင်းမရှိကုန်သကဲ့သို့။(တထာ၊–

အညာပဒေသရဟိတံ……အညသဒ္ဒပဒေသော အညာပဒေသော၊ သူတပါးအား ရည်ညွှန်းခြင်း ကြိယာကို ရစေ။အညာပဒေသေန ရဟိတော အညာပဒေသရဟိတော၊သူတပါး အား ရည်ညွှန်းခြင်းမှကင်းသော ဈာန်စသောတရားကို ရစေ၊ အကြင် ရဟန်းတပါးသည် သင်၏ ကျောင်း၌ နေ၏၊ ထိုသင့်ကျောင်းနေသော ရဟန်းသည် ပထမဈာန်ကို ဝင်စားပြီ ဤသို့စသည်ပြောမူ သူတပါးအား ရည်ညွှန်းရာရောက်၏၊ ထိုသို့ သူတပါးအား မရည်ညွှန်းဘဲ ဝိပဿနာ ဈာန် စသော တရားများ ရှိပုံကဲ့တို့ကိုရိုက်ပြောသည်၊ ထိုတို့ကိုရိုက် ပြောအပ် သော ဈာန်စသော တရားများကို အညာပဒေသရဟိတခေါ်သည်။

ဒိပေန္တော…ဤပုံဤပုံအားထုတ်ခြင်းကြောင့် ပထမဈာန်စသည်ကို ငါရသည်ဟု ဈာန်ရပုံကို ပြောပြသည်။ ။အကျယ် ပါတိမောက္ခမေဒနီကိုကြည့်။

နာဓိမာနိကော…ဤပုဒ်ဝစနတွေနှင့်တကွ အဓိပ္ပါယ်တို့ကို အညတြ အဓိမာနာအဖွင့်အတိုင်းသိ။

စတုတ္ထပါရာဇိကပြီး၏။

၁၀။ အသံဝါသာ ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို, ပထမပါရာဇိကအဆုံး အသံဝါသော ပုဒ်အတိုင်းသိ။ ယေသံဘိက္ခု–အသံဝါသော ဟူသော ပါတိမောက်ပါဠိအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်သိသင့်၏၊ဝိဏ္ဏယ္ယလည်းလွယ်ပြီ။

တူ။ပန္တာ၊ပါရာဇိကကျပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။)အသံဝါသာ၊-ကုန်။ သိသစ္ဆိ နှော၊ဦးခေါင်းပြတ်သေသူသည်။ ဇိဝိတုံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗောဘူဝ၊မထိုက်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခု-ဘာဝါယ၊ ရဟန်းဖြစ်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊–ကုန်။

၁၁။ ပရိယာယော စ အာဏတ္တိ၊တတိယေ ဒုတိယေ ပန။
အာဏတ္တိယေဝ သေသေသု၊ ဒွယမေတံ နု လဗ္ဘတိ။ ။

၁၁။ ပရိယာယောစ၊ပရိယာယ်ကိုရင်း။အာဏတ္တိစ၊စေခိုင်းခြင်းကို ရင်း။တတိယေ၊တတိယ ပါရာဇိကဌ။လဗ္ဘတိ၊ ၏။ပန၊အာဘွိတပါးကား။ ဒုတိယေ၊–ဌ။ အာဏတ္တိယေဝ၊–ကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊–၏။ သေ သေသု၊ကြွင်းသော ပါရာဇိကတို့ဌ။ဧတံ–ဒွယံ၊ဤပရိ,အာဏတ် နှစ်ရပ် အပေါင်းကို။နု-လဗ္ဘတိ၊–အပ်။

၁၂။ သေဝေတုကာမတာစိတ္တံ၊မဂ္ဂေ မဂ္ဂပဝေသနံ။
ဣမံ မေထုနဓမ္မသ္သ၊ အာဟု အင်္ဂဿ ဇုဓာ။ ။

၁၂။ သေဝေတု ကာမတာ စိတ္တံ၊ မှီဝဲခြင်းငှါ အလိုရှိသောသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းတဏှာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရင်း။ မဂ္ဂေ၊ မဂ်၌။ မဂ္ဂ ပဝေသနံ၊ မဂ်ကို သွင်းခြင်းရင်း။ဣမံ၊ ဤနှစ်ပါးကို။မေထုန ဓမ္မဿ၊ မေထုန ဓမ္မ ပါရာဇိကဌ။ အင်္ဂဿ၊ အင်္ဂါတို့၏ နှစ်ချက်တို့၏ အပေါင်းဟူ၍။ ဇုဓာ၊ ဝိနည်းရိုရိုဖြစ်သော ပညာရှိတို့သည်။အာဟု၊ဆိုကုန်ပြီ။

၁၁။ ပရိယာယောစ……ဂါထာဖြင့် ပရိယာယ် အာဏတ္တိတို့ ဖြစ်သင့် မဖြစ်သင့်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ခွဲဝေပြသည်၊သေစေလိုခြင်း ပိမိုကိုယ်ကို ပိမိခားနှင့်သတ်သေသောသူမျိုး အဆိပ် စားသေသော သူမျိုးသည် ပစ္စည်းဥစ္စာကိုလည်း ရနိုင်၏၊ဤသို့ စသည်ဖြင့် သိစေသော ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ် အမှု အရာ မျိုးတို့ကို ပရိယာယ်ခေါ် သည်၊အာဏတ္တိအဓိပ္ပါယ်ဆိုခဲ့ပြီ၊လွယ်၏။

၁၂။ သေဝေတုကာမတာစိတ္တံ……ဂါထာဖြင့် ပထမ ပါရာဇိက ၏ အင်္ဂါတို့ကို ပြသည်။

၁၃။ မနုဿသံ တထာသညိ၊ ထေယျစိတ္တဿ ဝတ္ထုနော။
ဂရုတာ အဝဟာရော စ၊ အဒိန္နာဒါနပေါတုယော။ ။

၁၃။ မနုဿသံ၊လူ၏ဥစ္စာဖြစ်ခြင်းငင်း။ တထာ-သညိ၊ ထိုလူ့ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိခြင်းငင်း။ ထေယျ-စိတ္တဿ၊ ခိုးသူ၏ဖြစ်ကြောင်း စိတ်ငင်း။ ဝတ္ထုနော၊ (ခိုးအပ်သော) ဝတ္ထု၏။ ဂရုတာ၊ တမတ် တမတ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ငင်း။ အဝဟာရော စ၊ ခိုးခြင်းငင်း။ (ဣမေ-ပဉ္စ၊-တို့သည်။) အဒိန္နာဒါန ပေါတုယော၊ အဒိန္နာဒါန ပါရာဇိကာ၏ အကြောင်းအင်္ဂါတို့တည်း။

သေဝေတုံ ကာမေတိဟိ သေဝေတုကာမော၊ မေထုန်မှီဝဲခြင်းဌာ အလိုရှိသော ရဟန်းကို ရစေ။ သေဝေတုကာမသော ဘာဝေါ သေဝေတုကာမတာ၊ မေထုန်မှီဝဲလိုသော ရဟန်း၏ဖြစ်ကြောင်း တဏှာကို ရစေ။ သေဝေတုကာမတာယ သမ္ဗယုတ္တံ စိတ္တံ သေဝေတုကာမတာစိတ္တံ၊ ထို ရဟန်း၏ မေထုန်မှီဝဲလိုကြောင်း တဏှာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ကို ရစေ၊ တဏှာအရင်းခံရှိ၍ မေထုန်မှီဝဲလိုသောစိတ်ဖြစ်သည်ဟူ၏။

၁၃။ မနုဿသံ.....ဂါထာဖြင့် အဒိန္နာဒါန်ပါရာဇိကာ၏ အင်္ဂါတို့ကို ပြသည်။ မနုဿသာနံ သံ မနုဿသံ၊ လူတို့၏ ဥစ္စာကိုရစေ၊ ဤပုဒ်ဖြင့် ပြိတ္တာတိရစ္ဆာန်တို့၏ ဥစ္စာကို ခိုးယူရခြင်း ပါရာဇိကမဂ္ဂဟု ပြသည်။ ။တထာ တာဒိသာ သညာ ဟထာသညာ၊ ထိုသို့သော သညာကို ရစေ။ တထာ သညာ အသာဟိ တဏှာသညိ၊ ထိုသို့သောသညာရှိခြင်းကို ရစေ၊ ဤပုဒ်စုကား ဘောပြခေါန်းသည်၊ ထို့ကြောင့် ခြင်းဟု အနက် ပေးလိုက်သည်၊ ထိုလူတို့၏ ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိခြင်း ဖြစ်ရမည်ဟူ၏။ ။ထေယျစိတ္တဿ နှင့် ထေယျသဒ္ဒါတာ အရ တူ၏။ ။ ဝတ္ထုနော ဂရုတာ ဟူသည် တမတ် တမတ်ထက် အလွန် ထိုက်သော ဝတ္ထုကို ဆိုသည်။ ။အဝဟာရအရ ခိုးခြင်း နှစ်ဆဲ ငါးပါး တို့တွင် တပါးပါးသော ခိုးခြင်းကိုယူ။ လူ၏ဥစ္စာကို လူ၏ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိပြီး ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် တမတ်တာနှုန်းကို ခိုးသောရဟန်း ပါရာဇိက၊ တပဲ ထက် အလွန် တမတ်အောက် ခိုးသော ရဟန်း ထုလ္လစ္စည်း၊ တပဲ တပဲ အောက် ခိုးသောရဟန်း ဒုက္ကဋ်။

၁၄။ ပါဏော မာနုသကော ပါဏာ၊သညိတာ ဃာတစေတနာ။
ပယောဂေါ တေန မရဏံ၊ ပဠေတော ဝဓေါ ဟောတုယော။ ။

၁၄။ မာနုသကော၊ လူဇာတ်ဖြစ်သော။ ပါဏော၊ သတ္တဝါဋေး။ ပါဏာသညိတာ၊ လူသတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဋေး။ ဃာတစေတနာ၊ သတ်ခြင်း စေတနာဋေး။ ပယောဂေါ၊ သတ်ခြင်းလုံ့လဋေး။ တေန၊ထိုလုံ့လဖြင့်။ မရဏံ၊ သေခြင်းဋေး။ ဇတော ပဠ၊–တို့သည်။ ဝဓ ဟောတုယော၊ လူကိုသတ်ခြင်းကြောင့် ရောက်အပ်သော အာပတ်၏ အကြောင်းအင်္ဂါတို့တည်း။

၁၅။ အသန္တုတာ အတ္တနိ ပါပမိစ္ဆတာ၊
ယာရောစနာ တသ မနုဿဇာတိတာ။
နာညာပဒေသော စ တဒေဝ ဇာနနံ၊
ပဠေတ္ထ အင်္ဂါနိ အသန္တုဒိပနေ။ ။

၁၅။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ အ သန္တုတာ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ဋေး။ ပါပမိစ္ဆတာယ၊ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အာရောစနာ၊ (ဥတ္တရိမနုဿမမှကို) ပြောကြားခြင်းဋေး။ တသ၊ ထိုပြောကြားအပ်သောသူ၏။ မနုဿ ဇာတိတာ၊ လူ့ဇာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဋေး။ နာ ညာ ပဒေသောစ၊ သူတပါးဒါး မရည်ညွှန်းခြင်းဋေး။ တဒေဝ ဇာနနံ၊ ထို ပြောဆဲခဏာ၌ သိခြင်းဋေး။ ဣမာနိ ပဠ၊-တို့သည်။ ဣတ္ထ အ သန္တုဒိပနေ၊

၁၄။ ပါဏောမာနုဿကော…ဂါထာဖြင့် မနုဿဝိဂ္ဂဟပါရာဇိက၏အင်္ဂါတို့ကိုပြသည်။ပါဏာ နှင့် ဇီဝန်တို့ ဋေဝေနာတိ ပါဏော၊ အသက်ရှင်ကြောင်းဖြစ်သောဇီဝိတိန္ဒြေကို ရစေ။ ပါဏော အသ အတ္ထိဘိ ပါဏော၊ ဇီဝိတိန္ဒြေရှိသောသတ္တဝါကိုရစေ၊ ရှေးနည်းကား ပရမတ္ထ, နောက်နည်းကား ဝေါဟာရတ္ထ ဟုသိ။ ။ပယောဂအရ သာဟတ္ထိကစသော ပယောဂခြောက်ပါး တို့တွင်တပါးပါးကိုယူ။

၁၅။ အသန္တုတာ……ဂါထာဖြင့် ဥတ္တရိမနုဿမမှပါရာဇိက၏ အင်္ဂါတို့ကိုပြသည်၊ပါပမိစ္ဆတာဟူသည် မိမိက ဒုဿီလဖြစ်လျက် ဂါ!ကို သီလရှိသူတယောက်ဟု မှတ်စေချင်သော အလိုဆို စသည်ကို ဆိုသည်။

ဤ ထင်ရှား မရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောပြခြင်းကြောင့် သင့်သော ပါရာဇိကာ၌။ အာဂါနီ၊ အကြောင်းအာဂါတိရှိတည်း။

၁၆။ အသာဓာရဏာ စတ္တာရော၊ ဘိက္ခုနီနမဘာဇကာ။
ဧကာဒသစ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဘိက္ခုနီ မုဒုပိဋ္ဌကော။ ။

၁၇။ လမ္ပီ မုခေန ဂဏ္ဍေနော၊ အာဂ်ာတံ ပရိသာ စ။
တဏ္ဍေ ဝါ ဘိနိသိဒေ္ဓာ၊ စတ္တာရော အနုလောမိကာ။ ။

၁၈။ မဂ္ဂေ မဂ္ဂပ္ပဝေသနာ၊ မေထုနသ ဒ္ဓုဓာဂတာ။
စတ္တာရော တိ စတုဗ္ဗိသ၊ သမောဓာနာ ပါရာဇိကာတိ။ ။

၁၆-၇-၈။ ဘိက္ခုနိနံ၊-တို့၏။ အသာဓာရဏာ၊ (ရဟန်းယောက်ျား တို့နှင့်) မဆက်ဆံကုန်သော ပါရာဇိကတို့သည်။ စတ္တာရော၊–တို့ရင်း။ အ ဘာဇကာ၊ (ရှင် ရဟန်းအဖြစ်) မ ထိုက်ကုန်သော။ ဧကာဒသစ၊ –တို့ရင်း။ဝိဿဇ္ဇနာ၊လူထွက်သော။ ဘိက္ခုနီ၊- ၏။ မုဒု ပိဋ္ဌကော၊ နူးညံ့သော ကျောက်ကုန်းရှိသော ရဟန်ရင်း။ လမ္ပီ၊ ရှည်သော အင်္ဂါဇာတ် ရှိသော ရဟန်းရင်း။ ပရိသာ၊ သူတပါး၏။ အာဂ်ာတံ၊-ကို။ မုခေန၊ ပစပ်ဖြင့်။ ဂဏ္ဍေနော စ၊ စုတ်ယူသော ရဟန်ရင်း။ တဏ္ဍေ ဝ၊ ထိုသူ တပါး အင်္ဂါဇာတ်၌သာလျှင်။ အဘိနိသိဒေ္ဓာ၊ (ဝင်္ဂမင်ဖြင့်) ရှေ့ရှု ထိုင်သော ရဟန်းရင်း။ (ဣတိ၊– သို့။)မဂ္ဂေ၊–၌။ မဂ္ဂပ္ပဝေသနာ၊- ကြောင့်။ မေထုနသ၊ မေထုန်အား။ အနုလောမိကာ၊ လျော်ကုန်သော ပါရာဇိက တို့သည်။စတ္တာရော၊ - တို့ရင်း။ဣတိ၊ ဤခုဒ္ဒသိက္ခာ၌။ အာဂတာ၊လာသော ပါရာဇိကတို့သည်။ စတ္တာရော၊–တို့ရင်း။ ဣတိ၊–သို့။ သမောဓာနာ၊ ပေါင်းသောအားဖြင့်။ ပါရာဇိကာ၊-တို့သည်။ စတုဗ္ဗိသ၊ နှစ်ဆဲ့လေးပါး တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။..... ဣတိ၊ ဤကား ပါရာဇိကအပြီးတည်း။

---

၁၆ ၇–၈။ အသာဓာရဏာ စတ္တာရော.....စသော သုံးဂါထာ တို့ဖြင့် ပါရာဇိကာ စ စတ္တာရောဟူသော မာတိကာပုဒ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဆာည်းယူအပ် သောပါရာဇိကတို့ကို ပေါင်းပြသည်၊ ပါရာဇိက ၂၄-ပါး အဓိပ္ပါယ် အကျယ်ကို ဥဒ္ဒါဠ္ဠာခေါ်အာယသ္မာနော်စတ္တာရော ပါရာဇိကာဓမ္မာအဖွင့် ပါတိမောက္ခမေဒိနီ၌ ပြခဲ့ပြီ။

ပါရာဇိကပြီးပြီ။

၂–ဂရုကာ နဝါတိ

၁။ မောစေတုကာမတာ သုက္ကဝိသုပဏ္ဍမ ဝိမောစယံ။
အညတြ သုပိနန္တေန၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။ ။

၂။ ဂရုကာနဝါတိ၊ ဟူသည်။

၁။ သုပိနန္တေန၊အိပ်မက်၌သုက်လွတ်ခြင်းကို။ အညတြ၊ဖယ်ထား၍။ မောစေတု ကာမတာ၊လွတ်စေခြင်းငှါ အလိုရှိသောသူ၏ဖြစ်ကြောင်း မောစနသဘာဝဖြင့်။ ဥပက္ကမ၊ လုံ့လပြု၍။ သုက္ကသ-ကို။ ဝိမောစယံ၊ လွတ်စေသော။သမဏော-သည်။ ဂရုကံ၊ သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့။ ဖုသေ၊ ရောက်ရာ၏။

၂–သံဃာဒိသေသ် ၉ ပါး

၂။ ဂရုကာနဝ၊ သံဃာဒိသေသ် ကိုးပါးကိုပြ၏သည်။

အာပတ်မှ ထစေရာ၌ ခဲယဉ်းပင်ပန်းစွာ ပြုအပ်သောကြောင့် ဤ၌ သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကို"ဂရုက"ဟု ခေါ်သည်၊ အချို့သော နေရာ၌ ပါရာဇိက အာပတ်ကို ဂရုက ခေါ်သည်လည်းရှိသေး၏၊ ယာဝတတိယက သံဃာဒိသေသ်လေးခုတို့သည် သံဃာနှင့် စပ်၍ ကြာမြင့်မှ ရောက်အပ်သောကြောင့် ယင်းလေးခုတို့ကို ဖယ်ထား၍ လွန်ကျူးသဲ့ ခဏာ၌ ရောက်အပ်သော ပထမာပတ္တိက အာပတ်ကိုးခုတို့ကိုသာ ဆိုလိုသော ကြောင့်"နဝ"ဟု ဆိုလိုက်သည်ဟုသိ။

၁။ မောစေတုကာမတာ.....ဂါထာဖြင့် သုက္ကဝိသဒ္ဒါသိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။မောစေတုံ ကာမေတိ တိ မောစေတုကာမော၊ လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသောသူကိုရစေ၊မောစေတုကာမတာယဟု ဆိုအပ်လျက် အာဝိကတာစသည်တို့၌ကဲ့သို့ ယကြေနေသည်၊အသာဒတဆဲ့တပါး အဓိပ္ပါယ်ကို ပါတိမောက္ခ မေဒနီ၌ဆိုခဲ့ပြီ။ ။သုက္ကအရ သုက်ဆယ်မျိုးတို့တွင် တမျိုးမျိုးကိုယူ၊ သုက်ဆယ်မျိုး ပါဠိတော်၌လာပြီ။

ဥပက္ကမ္မဝိမောစယံ.....လက်စသည်တို့ဖြင့် နှိမိတ်ကိုလုံ့လပြုခြင်းကို"ဥပက္ကမ"ခေါ်သည်၊ အိပ်မက်၌ သုက်လွတ်ခြင်းကိုဖယ်ထား၍ ရာဂကြောင့် အင်္ဂါဇာတ် ခိုင်ဟလာခြင်း စသည်တို့တွင် တရားကြောင့် အင်္ဂါဇာတ် ခိုင်မာလာသော် အနာဂင်းလိုခြင်း

၂။ ဣတ္ထိသည္ မနုဿိတ္ထိ၊ကာယသံသဂ္ဂရာဂ ဝါ။
သံဖုသန္တော ဥပက္ကမ္မ၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။ ။

၂။ ကာယ သံသဂ္ဂ ရာဂ ဝါ၊ကာယ သံသဂ္ဂရာဂရှိသော။သမဏော၊ –သည်။ ဣတ္ထိ သည်၊ မိန်းမ ဟု အမှတ်ရှိ၍။ မနုဿိတ္ထိ၊ လူ မိန်းမကို။ ဥပက္ကမ္မ၊-၍။ သံဖုသန္တော၊ ထိလတ်သော်။ ဂရုကံ၊- သို့။ဖုသေ၊–၏။

၃။ တထာ သုဏာန္တိ ဝိညတ္တိ၊ မဂ္ဂံ ဝါ ရဟေ မေထုနံ။
ဒုဋ္ဌုလ္လပါစာ ရာဂေန၊ ဩဘာသေတွာ ဂရုံ ဖုသေ။

၃။ တထာ၊ ထို့အတူ လူမိန်းမဟု အမှတ်ရှိ၍။ သုဏာန္တိ ၊(ကြွားလောက်ရာ အရပ်ဒွိတည်ရှိ၍ မိမိစကားကို) နားထောင်သော။ ဝိညတ္တိ၊

စသည်တို့တွင် တရုရသောအလိုဖြင့် မောစနသာဒစေတနာရှိပြီး နိမိတ်ကိုလက်စသည်ဖြင့် လုံ့လပြုသော ရဟန်း သံဃာဒိသေသ် ဟူ၏။..... အင်္ဂါဇာတ် ခိုင်မာကြောင်း ထမ္ဘ ၅-မျိုး, အနာဂင်းလိုခြင်း စသော ၁၀-မျိုးကား ပါဠိတော်၌လာပြီ။

၂။ ဣတ္ထိသည် .....ဂါထာဖြင့် ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။
ဣတ္ထိတိသညာ အသသာတိ ဣတ္ထိသည်၊ မိန်းမဟု အမှတ်ရှိသောရဟန်းကို ရစေ။ ။မနုဿဘူတာ ဣတ္ထိ မနုဿိတ္ထိ၊ လူ မိန်းမကို ရစေ။ ။ကာယသံသဂ္ဂေါ ရာဂေါ အသသာတိ ကာယသံသဂ္ဂ ရာဂ ဝါ၊ ကိုယ်ကို(ကိုယ်၌)ကိုင်တွယ် သုံးသပ် ဆိတ်ဆွဲ နမ်းရှုပ်ခြင်း စသည်ကို ပြုလုပ်လိုသော ရဟန်းကို ရစေ၊ကိုယ်လက်နှီးနှောလိုသော ရာဂရှိသော ရဟန်းသည် မိန်းမဟုမှတ်ယူ၍ လူမိန်းမကို လုံ့လပြု၍ တို့ထိအံ့၊သံဃာဒိသေသ်၊ [အာပတ်အပြားကို မေဒိနီ၌ ဆိုခဲ့ပြီ၊အကျယ်ကိုလိုက အဋ္ဌကထာကြီးကိုရှု၊ နောက်နောက်သိက္ခာပုဒ်တို့၏ အာပတ်အပြားကို ထိုထိုကျမ်းများကို ကြည့်၍သိလော။]

၄။ တထာ သုဏာ တိ ..... ဂါထာဖြင့် ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစ သိက္ခာပုဒ်ကို ပြ
သည်။ဒုဋ္ဌု စ သ်ာ တူလာစာတိ ဒုဋ္ဌုလ္လာ၊ ဒုပုဒ်ထူလပုဒ်၊ထ ကို ဌ ပြု၊လက်ဆွဲဘော်ဆောင်ပို့ကို ဥပြု၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဖြစ်

သိနှားလည်သော မိန်းမကိုသာလျှင်။ မင်္ဂုံဝါ၊ ဝစ္ဆမင် ပဿာဝမင် ကိုရင်း။မေထုနံဝါ၊-ကိုရင်း။ အာရဏ္ဍ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ ရာဂေနှ၊ ရုန့်ရင်းသောစကားကို သာယာသောရာဂဖြင့်။ သြဘာသေတွာ၊ အယုတ်တမာ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်။ ဂရုံ၊ သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သို့။ ဖုသေ၊-၏။

၄။ ဝတ္ထာဘ္ဘကာမုပဋ္ဌာနှ၊ဝဏ္ဏံ မေထုနရာဂိနော။
ဝါစာ မေထုန ယုဇ္ဇေနှ၊ ဂရု မေထုနယာစနေ။ ။

၄။ အဘ္ဘ ကာမုပဋ္ဌာန ဝဏ္ဏံ၊ မိမိအကျိုးငှါ မေထုန် ကာမဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏ ကျေးဇူးကို။ ဝတ္ထာ၊ ဆိုး၍။ မေထုန ယုဇ္ဇေနှ၊ မေထုန်နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဝါစာ၊ စကားဖြင့်။ မေထုနယာစနေ၊ မေထုန်ကို တောင်းခြင်းကြောင့်။ မေထုန ရာဂိနော၊ မေထုနဲ့၌ တပ်မက်သော ရာဂရှိသောရဟန်းအား၊ ဂရုဃ်သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊-၏။
[ဂရုံဟု မပြင်မိစေနှင့်၊အကယ်၍ ဂရုံရှိလျှင် ဖုသေထည့်စပ်။]

၏၊မသူတော်တို့၏ စကားဖြစ်၍ ဒုဋ္ဌုလ္လလည်းဖြစ်, သူယုတ်မာမျိုးနှင့် ဆက်ဆံသော စကားဖြစ်၍ ထူလလည်းဖြစ်ရကား ဒုဋ္ဌုလ္လဟု ဆိုသည်၊ ဝစ္ဆမင်, ပဿာဝမင်, မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားမျိုးကို ရစေ။ဒုဋ္ဌုလ္လာ ဝေ ဝါစာ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ၊ ရုန့်ရင်းသော ဝစ္ဆမင် စသည်နှင့်စပ်သော စကားကို ရစေ။ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာယ ရာဂေါ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ ရာဂေါ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လ ဝါစာကို သာယာသောရာဂကို ရစေ၊ သြဘာသေတွာအရ ပြောဆို ပုံကို မေဒိနီလာ သြဘာသေယျပုဒ်အဖွင့်အတိုင်းသိ၊မိမိစကားနှားလည် သော လူမိန်းမကို လူမိန်းမဟု မှတ်၍ ဝစ္ဆမင်, ပဿာဝမင်, မေထုန်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဒုဋ္ဌုလ္လာဝါစာကို သာယာသော ရာဂဖြင့် ဝစ္ဆမင်စသည် ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်း, ချီးမွမ်းခြင်း, မေထုန်ကိုတောင်းခြင်း, ဆဲရေးခြင်းတို့ဖြင့် ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုသောရဟန်း သံဃာဒိသေသ်။

၄။ ဝတ္ထာဘ္ဘကာမုပဋ္ဌာန.....ဂါထာဖြင့် အဘ္ဘကာမပါဠိစယ သိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။ အဘ္ဘနော

၅။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သန္ဓေသံ၊ ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿဝါ။
ဒိမံသိတ္ထာ ဟာရံပစ္စာ၊ သမဏောာ ဂရုကံ ဖုသေ။ ။

၅။ ဣတ္ထိယာဝါ၊-ဏ်ေရင်း။ ပုရိသဿဝါ၊-ဏ်ေရင်း။ သန္ဓေသံ၊ (လင်မယားအဖြစ်၌ မှီသော) သတင်းစကားကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံယူ ပြီး၍။ ဒိမံသိတ္ထာ၊ စုံစမ်း၍။ ဟာရံ ပစ္စာ၊ တာဘန်ဆောင်သော။ သမဏောာ၊-သည်။ ဂရုကံ၊-သို့။ ဖုသေ၊-ဏ်။

အတ္ထောယ ကာမုပဠာနံ အတ္ထကာမုပဠာနံ၊ မိမိအကျိုးငှါ မေထုန်ကာမဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း ကြိယာကို ရစေ၊ ၎င်းအဓိပ္ပါယ်ကို အတ္ထကာမ ပါရိစရိယာယပုဒ် အမှင့် အတိုင်းသိ။ ဝတ္ထောတ္ထ–ဝတ္ထုံဖြင့် မိမိအကျိုးငှါ မေထုန်ကာမဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး အာနိသင်ကို ပြောသည်ဟူ၏၊ ;ပြောပုံကို ဇေတဒဏ္ဍဘဂိနီ စသော ပါတိမောက်လာတိုင်း သိ။ ။ဝါစာ၌ ယ ကြေနှေသည်၊နှောက်နှောက် ထိုကဲ့သို့ကြေနှေသော ပုဒ်များကို ကြေနှေသည်ဟု မဆိုတော့ပြီ၊ အနက်ကိုကြည့်၍ သိလေ။ ။မေထုနယုတ္တေနကား ဣတ္ထိလိင်ကို ပုဏ္ဍိုင်ပြန်ထားသည်၊ လိင်ပြန်ကြောင်းကို ဝါစာယပုဒ် ထောက်၍ သိသင့်၏။

၅။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သန္ဓေသံ.....ဂါထာဖြင့် သမ္ဗုဒ္ဓတ္ထေရ်ကိုယ်တိုင်ကို ပြသည်၊ဣတ္ထိယာအရ မိန်းမနှစ်ကျိပ်, ထိုမိန်းမနှစ်ကျိပ်တို့နှင့် စပ်သော အမိစသည်ကိုပါ ယူ။ ။ ပုရိသဿအရ-ယောကျ်ား, ထိုယောကျ်ားနှင့်စပ်သော အဘစသည်ကို ပါယူ။ ။သန္ဓေသံ ဟူသည် မိန်းမက ဖြစ်စေ မိန်းမဘက်က မိခင်စသူက ဖြစ်စေ အရှင်ဘုရား ဤမြည်သော ယောကျ်ားကို သူ၏မယားဖြစ်ဘို့ရန် ပြောပေးပါဟူသော စကား,ယောကျ်ားကဖြစ်စေ ယောကျ်ားဘက်ကဘခင်စသည်က ဖြစ်စေ အရှင်ဘုရား ဤမိန်းကလေးကို သူ၏လင်ဖြစ်ဘို့ရန် ပြောပေးပါဟူသော စကားများကိုသန္ဓေသ ခေါ်သည်၊ ထိုမိန်းမ ယောကျ်ားတို့၏ လင်ဖြစ်စေလို၍ မယားဖြစ်စေလို၍ ပြောပေးစမ်းပါ ဟူသောစကားကို ဝန်ခံ,စုံစမ်း,တာဘန်ဆောင်သောရေဟာန်း အင်္ဂါ သုံးပါး ညီက သံဃာဒိသေသ်၊ နှစ်ပါး ထုလ္လစ္စည်း၊ တပါး ဒုက္ကဋ်ဟု သိ။

၆။ သံယာစိတပရိက္ခာရံ၊ ကတ္ဝာဒေသိတာဝတ္ထုကံ။
ကုဋိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ အတ္တုဒ္ဒေသံ ဂရုံ ဖုသေ။ ။

၆။ ´သံယာစိတ ပရိက္ခာရံ၊ ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော (ပဲခွပ် ပေါက်ဆိန် စသော) ပရိက္ခရာရှိသော။ အ ဒေသိတ ဝတ္ထုကံ၊ (ဥတ္တိ ဒုတိယကံဖြင့်) မကြားအပ်သော ကုဋိရှိသော။ ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ ပမာဏကို လွန်သော။ အတ္တုဒ္ဒေသံ၊ မိမိဟူသော ညွှန်ပြအပ်သော သူရှိသော။ ကုဋိ´၊ (ဥလ္လိတ္တစသော) ကုဋိကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ ဂရုံ၊ -သို့။ဖုသေ၊ -၏။

၇။ မဟာလုကံ ဝိဟာရံဝါ၊ ကတ္ဝာဒေသိတဝတ္ထုကံ။
အတ္တနော ဝသနတ္ထာယ၊ သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။ ။

၇။ အဒေသိတ ဝတ္ထုကံ၊ မကြားအပ်သော ကျောင်းရှိသော။ မဟာလုကံ၊ ကြီးသော။ ဝိဟာရံဝါ၊ –ကိုလည်း။ အတ္တနော၊–၏။ ဝသ

၆။ သံယာစိတပရိက္ခာရံ……ဂါထာဖြင့် ကုဋိကာရ သိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။ သံ အတ္တနော ယာစိတော သံယာစိတော၊ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော ပဲကွပ် ပေါက်ဆိန် စသော ပရိက္ခရာကို ရစေ။သံ ယာစိတော ပရိက္ခာရော ယသ္သာတိ သံယာစိတ ပရိက္ခာရော၊ ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော ပဲခွပ် ပေါက်ဆိန် စသော ပရိက္ခရာရှိသော ကုဋိကိုရစေ။ ။အဒေသိတံ ဝတ္ထု ယသ္သာတိ အဒေ သိတဝတ္ထုကာ၊ဥတ္တိ ဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် မကြားအပ်သော ကျောင်း ရှိသော ကုဋိရကိုပင်ရစေ၊ ဥတ္တိကမ္မဝါစာဖြင့် ကြားပုံအကျယ် ၎င်း သိက္ခာပုဒ် ပဒဘာဇနီ၌ အကျယ်သာပြီ။ ။ပမာဏာတိက္ကန္တံ၊ ဖြစ်ပုံပြခဲ့ပြီ၊ အတ္တုဒ္ဒေသကုဋိအရကိုလည်း နှည်းတူသိ။……မိမိနေရန်အတွက် ရည် ရွယ်၍ ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော ပဲခွပ် ပေါက်ဆိန် သစ်ဝါးစသော ပရိက္ခရာဖြင့် ကုဋိဆောက်လိုသော ရဟန်းသည် ကုဋိရကိုလည်း မကြား, ပမာဏကိုလည်းလွန်အောင် ကုဋိဆောက်မူ သံဃာဒိသေသ် ဟူ၏။ [အဒေသိတဝတ္ထုကအတွက် သံဃာဒိသေသ်တချက်, ပမာဏာ တိက္ကန္တအတွက် သံဃာဒိသေသ်တချက်ဟုခွဲသိ။]

၇။ မဟာလုကံ……ဂါထာဖြင့်ဝိဟာရကာရသိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။ ဝသနံ အတ္ထော ပယောဇနံ ဝသနတ္ထာ၊နေခြင်း

၈။ အမ္ဗလကေန စောဒေ၀ေ့ဿာ၊စောဒါပေ၀ေ့ဿာ၀ ဝတ္ထုနှာ။
အန္တိမေန စ စာ၀ေတုံ၊ သုဏာမာနံ ဂရုံ ဗုသေ။ ။

၉။ အညသ ကိရိယံ ဒိသ္မာ၊ တေန လေသေန စောဒယိ။
ဝတ္ထုနှာ အန္တိမေနာညံ၊စာ၀ေတုံ ဂရုကံ ဗုသေ။ ။

နတ္ထောယ၊ နေခြင်းအကျိုးငှါ။ ကတ္မာ၊–ကြောင့်။ သမဏော၊–သည်။ ဂရုကံ၊-သို့။ဗုသေ၊ –၏။

၈။ သုဏာမာနံ၊ ကြားကောင်းသော အရပ်၌ တည်သော ရဟန်းကို။ စာ၀ေတုံ၊ရွေ့လျှောစေခြင်းငှါ။အ-မ္ဗလကေန၊–သော။ အန္တိမေန၊ အဆုံးဖြစ်သော။ဝတ္ထုနှာစ၊ ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့်သာလျှင်။ စောဒေ့ဿာ ၀၊ စောဒနာသော ရဟန်းသည်ရင်း။ စောဒါပေ့ဿာ၀၊–သည်ရင်း။ ဂရုံ၊–သို့။ဗုသေ၊–၏။

၉။ အညသ၊ သူတပါး၏။ ကိရိယံ၊ (မေထုန်ကို လွန်ကျူးခြင်း) အမှုအရာကို။ ဒိသ္မာ၊-၍။တေန လေသေန၊ထို(မေထုန်ကို လွန်ကျူးခြင်း) ဟူသော အကျိုးကိုရည်၊ ဣရိယာပုထ်လေးပါးဖြင့် နေရန်အတွက် ဟူ၏၊အကြွင်းသ်သာပြု၊ ……ကျောင်းဆောက်မည့်နေရာကို မပြောကြားဘဲ နေစရာ ၀ါသာဂါရအလို့ငှါ ကျောင်းကြီးကဲ့သို့ ဆောက်သောရဟန်း သံဃာဒိသေသ်။ [အဒေသိတ၀ဿုအတွက် သံဃာဒိသေသ် တချက်သာဟုသ်။]

၈။ အမ္ဗလကေန……ဂါထာဖြင့် ပထမဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်ကိုပြသည်၊ ကြားလောက်ရာ အရပ်မှာရှိသော ရဟန်းကို လူဖြစ်စေလို၍ အမှုလက ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့် ကိုယ်တိုင် စောဒနာသော, သူတပါးကိုစောဒနာစေသောရဟန်း သံဃာဒိသေသ်၊ ဤ၌ အမှုလကာသုံးမျိုး စောဒနာလေးမျိုးနှင့်တကွ စာ၀ေတုံအရ စ၀နာ ဝိပ္ပါယ်တမျိုးကိုသာ ယူရမည့်အဖြစ်ကို ပြခဲ့ပြီ။ [ခွင့်မတောင်းဘဲ စောဒနာကို၊ ဒုက္ကဋ်ပို၏။]

၉။ အညသ ကိရိယံ ဒိသ္မာ……ဂါထာဖြင့် ဒုတိယ ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်ကိုပြသည်၊ သူတပါး မေထုန်မှိုင်ခြင်း အမှုအရာကိုပြုင်၍ သူတပါး မေထုန်မှိုင်ခြင်းကို အစွဲပြုပြီး

၁၀။ ဆာဒေတိ ဇာနမာပန္နံ၊ ပရိဝဿေယျ တာဝတာ။
စရေယျ သံဃော မာနတ္တံ၊ ပရိဝုဏ္ဏော ဆရတ္တိယော။
စိဏ္ဏမာနတ္တမဒ္ဓေယျ၊ တံ သံဃော ဝိသတိဂ္ဂဏော။
၁၁။ အာပတ္တိ နုက္ခိတ္တ မနုက္ခရာယ၊
ပဟုတ္တတာယော တထသညိတာစ။

အမြွက်ဖြင့်။ အညံ၊ ရဟန်းတပါးကို။ စာဝေတုံ၊-ဌ၊ အန္တိမေန၊-သော။ ဝတ္ထုနှာ၊-ဖြင့်။ စောဒယံ၊ စောဒနာသောရဟန်းသည်။ ဂရုကံ၊—သို့။ ဇုသေ၊—ဏ်။

၁၀။ (ယောဘိက္ခု၊ -သည်။) အာပန္နံ၊ ရောက်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကို။ ဇာနံ၊ —လျက်။ ပဋာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက် သောနေ့တို့ပတ်လုံး။ ဆာဒေတိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။ တာဝတာ၊-လုံး။ပရိဝသေ ယျ၊ ပရိဝါသ်နေရာ၏။ ပရိဝုဏ္ဏော၊ ပရိဝါသ်နေပြီးသောရဟန်းသည်။ သံဃော၊ —၌။ မာနတ္တံ၊ —ကို။ ဆ-ရတ္တိယော၊ ခြောက်ညဉ့်တို့ ပတ်လုံး။ စရေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ စိဏ္ဏ-မာနတ္တံ၊ ကျင့်အပ်ပြီးသော မာနတ်ရှိသော။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဝိသတိ ဂ္ဂဏော၊-သော။ သံဃော၊-သည်။ အဒ္ဓေယျ၊ (အဇ္ဈာနက်ဖြင့်) သွင်းရာ၏။

၁၁။ အာပတ္တိ–နုက္ခိတ္တ–မနုက္ခရာယ–ပဟုတ္တတာယော၊ အာပတ် သင့်ခြင်း, ဥက္ခိတ္တရဟန်းမဟုတ်ခြင်း, အနုရာယ်မရှိခြင်း, ဒေသနာ

ရဟန်းတပါးကို လျှပြစ်စေလို၍ ပါရာဇိကဖြင့် ကိုယ်တိုင်စောဒနာသော, စောဒနာခိုင်းသောရဟန်း သံဃာဒိသေသ်၊ ဤ၌အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ပြခဲ့ပြီ။

၁၀။ ဆာဒေတိ .....ဂါထာဖြင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျှား ကျင့်အပ်သော အခြင်းအရာကို ပြသည်၊သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်ပြီး ဖုံးလွှမ်းအံ့၊ ဖုံးလွှမ်းသလောက် ရက်ပတ်လုံး ပရိဝါသ်နေ၊ပရိဝါသ်ရက်စေ့က မာနတ်ခြောက်ညဉ့်ကျင့်ပြီးက အဇ္ဈာန်သွင်း။ မဖုံးလွှမ်းအံ့၊ မာနတ် ခြောက်ညဉ့် ကျင့်ပြီး အဇ္ဈာန်သွင်း။

၁၁။ အာပတ္တိ .....ဂါထာဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းအင်္ဂါကို ပြသည်၊ တထာသညိတာအရ အာပတ် သင့်သည်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း, ဥက္ခိတ္တကမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း, အနုရာယ်မရှိဟု

ဆာဒေတုကာမော အထ ဆာဒနာတိ၊
ဆန္နာ ဒသဂေါ်ဟျရုဏာဂ္ဂမဗ္ဘိတိ။ ။

ကြားစွမ်းနိုင်ခြင်းတို့ရင်း။ တထ-သညိတာစ၊ ထိုသို့သော အပြားဖြင့် အမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ရင်း။ ဆာဒေတု ကာမော၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းဌာ အလိုရှိခြင်းရင်း။ အထ၊ ထိုသို့ဖုံးလွှမ်းခြင်းဌာ အလိုရှိတိုင်း။ ဆာဒနာ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်းရင်း။ ဣတိ၊–သို့။ ဒသဂေါ်ဟိ၊ ဆယ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့်။ အရုဏုဂ္ဂမဗ္ဘိ၊ အရုဏ်တက်သည်ရှိသော်။ ဆန္နာ၊ ဖုံးလွှမ်းသည်။ (ဟောတိ၊ -၏။)……ဣတိ၊ ဤကား သံဃာဒိသေသ်အပြီးတည်း။

၃–စီဝရဒိ

၁။ ခေါမ-ကောသေယျကပ္ပါသ၊ သာဏာဘင်္ဂါနိ ကမ္ဗလံ။
ကပ္ပိယာနိ ဆဋ္ဌေတာနိ၊ သာနုလောမာနိ ဓာတိတော။ ။

၃။ စီဝရဒိ၊ ဟူသည်။

၁။ ခေါမ–ကောသေယျ–ကပ္ပါသ–သာဏ–ဘင်္ဂါနိ၊ ဂုံချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်း, ပိုးသင်္ကန်း, ဝါချည် သင်္ကန်း, ပိုက်ဆံချည် သင်္ကန်း,ဘန်ချည်သင်္ကန်းတို့ရင်း။ ကမ္ဗလံ၊ သားမွေးဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းရင်း။ သာနုလောမာနိ၊ အလျှော်နှင့်ဟက္စကုန်သော။ ဌတောနိ၊ ဤသင်္ကန်းတို့သည်။ ဓာတိတော၊ ဓာတ်အားဖြင့်။ ကပ္ပိယာနိ၊ အပ်ကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ထည်တို့သည်။ (ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။)

အမှတ်ရှိခြင်း,ဒေသနာ ကြားစွမ်းနိုင်၏ဟု အမှတ်ရှိခြင်း, ယင်း လေးမျိုးကို ယူ၊အာပတ္တိ ပဟုတ္တတာနှင့် တူရမည်ဟူ၏၊ရင်း ၁၀–ပါး အကျယ်ပြခဲ့ပြီ။

သံဃာဒိသေသ်ပြီးပြီ။

၃–သင်္ကန်း အမျိုးမျိုး

၃။ စီဝရ၊သင်္ကန်းအမျိုးမျိုးကိုပြသည်။

၁။ **ခေါမကောသေယျ** …. ဂါထာဖြင့် ဓာတ်အားဖြင့် အပ်သော သင်္ကန်းခြောက်ထည်တို့ကိုပြသည်။

၂။ ဒုက္ခလဿေ၀ ပဋ္ဌာန်း၊ ပရိုံ သောမာရစိနုဇံ။
ဇာဒ္ဓိဇံ ဒေ၀ဒိန္နဉ္စ၊တသ တသာနုလောမိကံ။ ။

၂။ ဒုက္ခလဿေ၀၊ ဘွဲ့ဖြူသက်နှိုး၎င်း။ ပဋ္ဌာန်းကြားပရိုံ၊ ပဋ္ဌာန်းကြားတိုင်းဌ ဖြစ်သော သက်နှိုး၎င်း။ သောမာရ စိနုဇံ၊ သောမာရတိုင်းဌ ဖြစ်သော သက်နှိုး, စိန့်တိုင်းဌဖြစ်သော သက်နှိုး၎င်း။ ဇာဒ္ဓိဇံ၊ ပုညိဒ္ဓိကြောင့် ဖြစ်သောသက်နှိုး၎င်း။ ဒေ၀ဒိန္နဉ္စ၊ နတ်တို့လျှိုသော သက်နှိုး၎င်း။ (ဧတေ၊ ဤသက်နှိုး ခြောက်ထည်သည်။) တသ တသ၊ ထိုထို ခေါမစသော သက်နှိုးအား။ အနုလောမိကံ၊ လျော်၏။

၃။ တိစိ၀ရံ ပရိကွာရ၊ စောဠံ ၀ဿိကသာဋိကံ။
အဓိဋ္ဌေ နု ဝိကပ္ပေယ္ယ၊ မုခ ပဋ္ဌ နိသိဒနံ။ ။

၄။ ပစ္ဆတ္ထရဏကံ ကဏ္ဏ၊ ဆ္ဆာဒိမေတ္ထ တိစိ၀ရံ။
နု ၀သေယ္ယ ဝိနေကာဟံ၊ စာတုမာသံ နိသိဒနံ။ ။

၃-၄။ တိ စိ၀ရံ၊-ကိုဝင်း။ ပရိကွာရစောဠံ-ကိုဝင်း။ ၀ဿိကသာဋိကံ၊ မိုးယိုးရေခံ သက်နှိုးကိုဝင်း။ မုခပဋ္ဌ နိသိဒနံ၊ မျက်နှာသုတ်ပုဝါ နှင်းခိုင်ကိုဝင်း။ ပစ္ဆတ္ထရဏံ၊ အိပ်ရာခင်းကိုဝင်း။ ကဏ္ဏ၊ ဆ္ဆာဒိ၊ အနာလွှမ်း သက်နှိုးကိုဝင်း။ အဓိဋ္ဌေ၊ (မိမိအမည်ဖြင့်) အဓိဋ္ဌာန် တင်ရာ၏။ နု ဝိကပ္ပေယ္ယ၊ (မိမိအမည်ဖြင့်)ဝိကပ္ပနာ မပြုရ။ ဧတ္ထ၊ ဤသက်နှိုးကိုးထည်တို့တွင်။ တိ စိ၀ရံ၊ (အဓိဋ္ဌာန် တင်ထားသော) တိ စိ၀ရိက်မှ၊ ၀ါ-နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဧကာဟံ၊ တရက် လည်း။ နု ၀သေယ္ယ၊ မနေရာ။ နိသိဒနံ-မှ။ ၀ါ-နှင့်။ ဝိနာ-၍။ စာတု မာသံ၊ လေးလပတ်လုံး။ နု ၀သေယ္ယ-ရာ။

၂။ ဒုက္ခလဿေ၀……ဂါထာဖြင့် ဇာတိသက်နှိုး ခြောက်ထည်အား လျော်သော အနုလောမ သက်နှိုးခြောက်ထည်ကိုပြသည်၊ လျော်ပုံ ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။

၃–၄။ တိစိ၀ရံ……ဂါထာနှစ်ရတို့ဖြင့် သက်နှိုးကိုးထည် မိမိအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရသည်၊ မိမိအမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာမပြုရ၊အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားသော တိစိ၀ရိက်နှင့် တညဉ္ဇမျှမဂင်းရ၊အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားသော နိသိဒိုင်နှင့်လည်း မိုးယိုးလေးလမဂင်းကောင်းသည်ကိုပြသည်။ တိဏ္ဏံ စိ၀ရာနံ သမာဟာရော တိစိ၀ရံ၊ သက်နှိုးသုံးထည်

၅။ ဣမံ သံဃာဒိ် ဓိဋ္ဌာမိ၊ သဃာ်ဒိုမိစ္ဆဓိဋ္ဌဟော။
အဟာတ္ထပါသမေတန္တိ၊ သေသေသုပိ အယံ နယော။ ။

၅။ သံဃာဒိုံ၊ ဒုကုဋ်ကို။ ဣမံ သံဃာဒိ် အဓိဋ္ဌာမိတိ၊-မိ ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌဟော၊ အဓိဋ္ဌာနိတင်ရာ၏။ အ ဟတ္ထပါသံ၊ ဟတ္ထပါသ်မှ ကင်းသောဒုကုဋ်ကို။ ဧတံ သံဃာဒိ် အဓိဋ္ဌာမိတိ၊-မိ ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌဟော၊-၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော သက်နှံးတို့၌လည်း။ အယံ နယော၊ ဤနည်း အတိုင်းတည်း။

၆။ အဓိဋ္ဌဟန္တော သံဃာဒိ၊ ပ္ပဘူတိ် ပုဗ္ဗစိ၀ရံ။
ပစ္စုဒ္ဓရိတ္တွာဓိဋ္ဌေယ္ယ၊ ပတ္တာဓိဋ္ဌဟနေ တထာ။ ။

၆။ သံဃာဒိ်ပ္ပဘူတိ်၊ သံဃာဒိ်စသော သက်နှံးသစ်ကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တော၊ အဓိဋ္ဌာနိတင်လိုသောရဟန်းသည်။ သံဃာဒိ် ပ္ပဘူတိ်၊-သော။ ပုဗ္ဗစိ၀ရံ၊ (အဓိဋ္ဌာနိတင်ထားသော) ရှေးသက်နှံးဟောင်းကို။ ပစ္စုဒ္ဓ

အပေါင်းကိုရစေ။ ။ပရိက္ခာရ၌ တံ စောဒ္ဓဠာတိပရိက္ခာရစောဒ္ဓံ၊အသုံး အဆောင် ပရိက္ခရာဖြစ်သော အ၀တ်ကိုရစေ။ ။၀ဿသ ယောဂ္ဂါ ၀ဿိကာ၊ မိုးယိုးလအား လျှော်သောသက်နှံးကို ရစေ။ ။၀ဿိကာ၀ သာဒိုကာ ၀ဿိကသာဒိုကာ၊ မိုးယိုးလအား လျှော်သော အ၀တ်ဖြစ်သော မိုးယိုးရေခံသက်နှံးကို ရစေ။ ။မ၀ဿ ပုဗ္ဗဏှံ မ၀ပုဗ္ဗဏှံ၊ မျက်နှာကိုသုတ်ကြောင်း မျက်နှာသုတ် ပု၀ါကို ရစေ။ ။နိသိဒန္တိ ဇ္ဇောတိ နိသိဒနံ၊ နေရာထိုင်ခင်း ဟူသော နိသိဒိုင် အခင်းကို ရစေ။ ။သယနသုခါဒိ် ပဒိုစ္ဆ အတ္ထရိယတိတိ ပစ္ဆတ္ထရဏံ၊ အိပ်သောအခါ ချမ်းသာခြင်းစသည်ကိုခဲ့၍ ဖြန့်ခင်းအပ်သော အိပ်ရာခင်းကို ရစေ၊ က ပစ္ဆည်းကား သောတ္ထ။ ။ကဏ္ဍ၊ခ္ဆာ၊ဒေတိ ဇတောယာတိ ကဏ္ဍ၊ဆ္ဆာဒိ၊ အနာပေါက်သောအခါ အနာကိုဖုံးလွှမ်းထားကြောင်း ဖြစ်သော အနာလွှမ်းသက်နှံးကိုရစေ။

၅။ ဣမံ သံဃာဒိုံ ဓိဋ္ဌာမိ .... ဂါထာဖြင့် သက်နှံးကိုးထည် အဓိဋ္ဌာန် တင်ပုံကို ပြသည်၊

အဓိပ္ပါယ် လွယ်၏။

၆။ အဓိဋ္ဌဟန္တော .....ဂါထာဖြင့် အဓိဋ္ဌာနိတင်လိုသော ရဟန်းကား အဓိဋ္ဌာနိတင်ထားပြီးသား ဖြစ်သော

ရိတ္တာ၊ ပစ္စုဒ္ဓိ၏ပြုမှု။ အဓိဋ္ဌဟေယျ၊-ဏ်။ ပတ္တာဓိဋ္ဌဟနော၊- ဒ္ဋလည်း။ တထာ၊-တူ။ အဓိဋ္ဌဟေယျ၊-ဏ်။

၇။ ဇတံ ဣမံဝ သံဃာဒိံ၊ သံသေ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ။
ဇဝံ သဗ္ဗာနိ နာမေန၊ဝတ္ထာ ပစ္စုဒ္ဓရေ ဝိဒူ။ ။

၇။ ဇတံ သံဃာဒိံ၊ -ကို။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊-ဏ်။ ဣတိဝါ-သို့ရင်း။ ဣမံ သံဃာဒိံ၊-ကို။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊-ဏ်။ ဣတိဝါ၊-ရင်း။ သံသေ၊ ဆိုရ-ဏ်။ ဇဝံ၊-သို့။ သဗ္ဗာနိ၊အလုံးစုံသော သက်နှိုးတို့ကို။ နာမေန၊(မိမိ၏)အမည် အား ဖြင့်။ ဝတ္ထာ၊ ဆို၍။ ဝိဒူ၊ ပညာရှိ ရဟန်းသည်။ ပစ္စုဒ္ဓရေ၊-ဏ်။

၈။ သံဃာဒိ ပန္ဆိမန္တေန၊ ဒိဃသော မဇ္ဈိပဠကော။
ဥတ္တမန္တေန သုဂတ၊ စိဝရုနာပိ ဝဠ္ဍတိ။ ။

၈။ သံဃာဒိ၊-သည်။ ပန္ဆိမန္တေနပါ၊ အယုတ်ဆုံး အစွန်းအား ဖြင့်လည်း။ ဒိဃသော၊ အလျားမှ။ မဇ္ဈိပဠကော၊ အဆုပ်နှင့် တကွ ငါး တောင်ရှိသော်။ ဝဠ္ဍတိ၊ အပ်ဏ်။ ဥတ္တမန္တေနပါ၊ အလွန်ဆုံး အစွန်းအား ဖြင့်လည်း။ သုဂတ စိဝရုနာ၊ ဖြတ်စွာဘုရား-ဏ်၏ သက်နှိုးအောက် ယုတ် သော်။ ဝဠ္ဍတိ၊-ဏ်။

၉။ မဇ္ဈိတ္တိကဠ္ဍ တိရိယံ၊ တထာ ဂေါသိကသုတ္တိ။
အန္တရဝါသကောစာပိ၊ဒိဃသော မဇ္ဈိပဠကော။
အဗ္ဘုတေယျော ဒွိဟတ္ထေဝါ၊ တိရိယန္တေန ဝဠ္ဍတိ။ ။

၉။ သံဃာဒိ၊-သည်။ ပန္ဆိမန္တေန၊ အား ဖြင့်။ တိရိယံ၊-မှ။ မဇ္ဈိတ္တိ ကဠ္ဍ၊ အဆုပ်နှင့်တကွ သုံးတောင် ရှိသော်လည်း။ ဝဠ္ဍတိ၊-ဏ်။ ဂေါသိ

ရှေးသက်နှိုးဟောင်းရှိလျှင် ပစ္စုဒ္ဓိ၏ပြုပြီးမှ သက်နှိုးသစ်ကိုအဓိဋ္ဌာန် တင်ရမည်ဟု ပြသည်၊ မရှိက ပစ္စုဒ္ဓိ၏ပြုဝတ္တယ်မရှိဟူ၏။

၇။ ဇတံ ဣမံဝ သံဃာဒိံ……ဂါထာဖြင့် ပစ္စုဒ္ဓိ၏ပြုပုံ အစီအရင် ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ၌ဝါကို ဆန်း စောင့်ခြင်းအကျိုးငါ ရသဟုပြုထား၍ ဝ ဖြစ်နေသည်၊ ဇတံ ကား-အဝေး တထည်၊ ဣမံ ကား-အနီးတထည်၊ဇတောနိကား-အဝေးအမျာ။ ဣမာနိ ကား-အနီး အများကို ဆိုရမည့်အဖြစ်ကို သိလော။

၈ ၉။သံဃာဒိ……စသောနှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် တိစီဝရိက်၏ပမာဏ-အ ရိုင်းအခြားကို ပြသည်၊ထိုသက်နှိုး သုံးထည်၏

ကသိုပါ၊ ကိုယ်ရုံ၏လည်း။ တထာ၊ ထို့အတူတည်း။အနှစ်ရဝါသကော စာပါ၊ သင်းဖိုင် သည်လည်း။ ဒီဃသော၊-မှ။ ပဠု မုဠ္ဍကော၊ အဆုပ်နှင့် တကွ ငါးတောင်ရှိသော်။ ဝဠုတိ၊-၏။ တိရိယနှေ့နှ၊ အနုစွန်းမှ။ အဖု တေယျောဝါ၊ အခွဲနှင့် တကွ သုံးတောင် ရှိသော်ရင်း။ ဒွိ ဟတ္ထောဝါ၊ နှစ်တောင်သည်ရင်း။ ဝဠုတိ၊-၏။

၁၀။ နိသိဒနသ ဒီဃေန၊ ဝိဒတ္ထိ ဒွေ ဝိသာလတော။
ဒီဃမုံ ဒသာ ဝိဒတ္ထိ၊ သုဂတသ ဝိဒတ္ထိယာ။ ။

၁၀။ နိသိဒနသ၊-၏။ ဒီဃေန၊- မှ။ သုဂတသ၊-၏။ ဝိဒတ္ထိယာ၊ အထွာဖြင့်။ ဒွေ ဝိဒတ္ထိ၊ နှစ်ထွာတို့တည်း။ ဝိသာလတော၊ အနုမှ။ ဒီဃမုံ၊ တထွာခွဲတည်း။ ဒသာ၊ အဆာသည်။ ဝိဒတ္ထိ၊ တထွာတည်း။

၁၁။ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိကသ၊ တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော။
ဒီဃန္တေ စတသောဝ၊ သုဂတသ ဝိဒတ္ထိယာ။ ။

၁၁။ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိကသ၊- ၏။ တိရိယံ၊-မှ။ သုဂတသ၊-၏။ ဝိဒတ္ထိယာ၊-အားဖြင့်။ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော၊-တို့တည်း။ ဒီဃန္တေ၊-မှ။ စတသောဝ၊ လေးထွာတို့သာတည်း။

အဖိုင်းအခြားကိုဂါထာလာတိုင်းသိ။.....မုဠ္ဍယာသ၊ဘိတံပဠုကံ ယသ္ဿ တိ မုဠ္ဍပဠုကော၊ အဆုပ်နှင့်တကွ ငါးတောင်ရှိသော (ငါးတောင်ဆုပ် ရှိသော)ဒုကုဋ္ဌကို ရစေ၊ ဒုကုဋ္ဌအလျားအင်ယပ်ပမာဏကား ငါးတောင် ဆုပ်ပဟူ၏၊ အကြီးပမာဏကား မြတ်စွာဘုရားသက်နှီးတော် အောက် နည်းနည်း ယုတ်သည်၊ မုဠ္ဍပဠုကာဟု ဇာတိလိင်ဖြင့် ဆိုအပ်လျက် မုဠ္ဍ ပဠုကောဟု လိင်ပြန်ထားသည်၊အချို့ကား အဠကထာတို့၌ မုဠ္ဍပဠုက ငါးခုမြောက်တောင်ဆုပ်ရှိ၏ဟု မဆိုဘဲ မုဠ္ဍပဠုက တောင်ဆုပ်ငါးခု အပေါင်းဟု အနှက်ယူရမည်ဖြစ်၍ ငါးတောင်ဆုပ်ဟူသော ရှေးဆရာ တော်ကြီးများ၏စကားကို စဉ်းစားသင့်သည် ဆို၏၊ ထိုဆရာအလို– မုဠ္ဍနံပဠုကော မုဠ္ဍပဠုကောဟု တပ္ပုရိသ်သမာသ် တွဲယူဟန်ရှိသည်။

၁၀။ နိသီဒနသ ဒီဃေန .....ဂါထာဖြင့် နိသီဒန သိက္ခာပုဒ်ကို ပြ၏သည်။

၁၁။ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိကသ ..ဂါထာဖြင့် ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာ ပုဒ်ကိုပြ၏သည်၊ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိပုဒ် သည် ဇာတိလိင်ဖြစ်ရကား ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာယ၏မှသာ၍ကောင်း၏။

၁၂။ ဝဿိကာသာဠှိကာယာပိ၊ ဒိဋ္ဌသော ဆ ဝိဒတ္ထိယော။
တိရိယံ အဓုတေယျာဝ၊ သုဂတသ္မ ဝိဒတ္ထိယာ။ ။

၁၂။ ဝဿိကာသာဠှိကာယပိ၊-ဏ်လည်း။ ဒိဋ္ဌသော၊-မှ။ သုဂတသ္မ၊-ဏ်။ ဝိဒတ္ထိယာ၊-အားဖြင့်။ ဆ ဝိဒတ္ထိယော၊- တို့တည်း။ တိရိယံ၊ မှ။ အဓုတေယျာဝ၊ အခွဲနှင့်တကွ သုံးထွာတို့သာတည်း။

၁၃။ ဣဏ္ဍေဆေဒနပါစိတ္တိ၊ ကရောန္တိသ္မ တဒုတ္တရိ။
ပစ္ဆတ္ထရမုခစောဠာ၊ အာကာ မီတပ္ပမာဏိကာ။ ။

၁၃။ ဣဏ္ဍေ၊ ဤပမာဏ ရှိကုန်သော သက်နှိုး ခြောက်ထည် တို့၌။ တ ဒုတ္တရိ၊ ထိုပမာဏထက် အလွန်ကို။ ကရောန္တိသ္မ၊– အား။ ဆေဒနပါစိတ္တိ၊ ဖြတ်ခြင်းနှင့်တကွသော ပါဠိတော်သည်။ (ဟောတိ၊- ၏။) ပစ္ဆတ္ထရမုခစောဠာ၊ အိပ်ရာခင်း မျက်နှာသုတ်ပုဝါ တို့သည်။ အာကာ မီတပ္ပမာဏိကာ၊ အလိုရှိအပ်သော ပမာဏရှိကုန်၏။

၁၄။ ပရိက္ခာရစောဠေ ဂဏနာ၊ ပမာဏံဝါ နု ဒိဋ္ဌတံ။
တတ္ထ ဝတ္ထာ အဓိဋ္ဌေယ္ယ၊ ထဝိကာဒိဝိကပ္ပိယံ။ ။

၁၄။ ပရိက္ခာရစောဠေ၊–ဠ်။ ဂဏနာဝါ၊ အရေ အတွက်ကို ၎င်း။ ပမာဏံဝါ၊-ကို၎င်း။ (အဋ္ဌကထာယံ၊-ဠ်။)နှ ဒိဋ္ဌတံ၊ မပြုအပ်။ ထဝိကာဒိ

၁၂။ ဝဿိကသာဠှိကာယာပိ...ဂါထာဖြင့်ဝဿိကသာဠှိကသိက္ခာ ပုဒ်ကိုပြုသည်။

၁၃။ ဣဏ္ဍေဆေဒနပါစိတ္တိ ....ဂါထာဖြင့် သက်နှိုး ခြောက်ထည့် ကား ဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏထက် လွန်မူ အပြစ်ရှိသည့်အဖြစ်, အကြွင်းသုံးထည့် အကြီးပမာဏ မရှိသည့် အဖြစ်ကိုပြုသည်၊ အကြီးပမာဏကို အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်၊ အငယ်ပမာဏကား အလျားကတောင့်ထွာ အနံ တဆွာခြောက်သစ် ဖြစ်သင့်၏။

၁၄။ ပရိက္ခာရစောဠေ.....ဂါထာ အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏၊ ဝေဝိကာဒိ ဠ် အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် ရေစစ်စသည်ကိုယူ၊

ဝိကပ္ပိယံ၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သော အိတ်အစရှိသည်ကို။ တထာ ဝတ္ထာ၊ ထိုသို့ ပရိကျွာရစောဌဟုဆို၍။ အဓိဋ္ဌေယျ၊-၏။

၁၅။ အဟတာဟတကပ္ပါနံ၊ သဃ်ာဋိ ဒိဂုဏာ သိယာ။
ဧကေ စ္ဆိယောဘ္ဂရာသင်္ဂေါ၊ တထာ အန္တရဝါသကော။ ။

၁၅။ အဟတာ ဟတ ကပ္ပါနံ၊ အသစ်–အသစ်နှင့် တူသောအဝတ်တို့၏။ သံဃာဋိ၊- သည်။ ဒိဂုဏာ၊ နှစ်ထပ်ရှိသည်။ သိယာ၊-၏။ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ၊ ကိုယ်ရုံသည်။ ဧကေ စ္ဆိယော၊ တထပ်သာရှိသည်။ သိယာ၊–၏။ အန္တရဝါသကော၊-သည်။ တထာ၊ ထိုကိုယ်ရုံအတူတထပ်သာရှိသည်။ သိယာ၊– ၏။

ဝိကပ္ပနာလောက်သောသပိတ်အိတ်ရေစစ်စသည်တို့ကိုပရိကျွာရစောဌဟု ဆို၍ အဓိဋ္ဌာန် တင်ရမည်၊ဤစကားရပ်ဖြင့် ပရိကျွာရ စောဌမည်သည် တိစီဝရိက်စသော သက်နှီးတို့မှ သီးခြားသိမှီးထားတို့ရနိုပြုသည်ဟုသိ။ .....အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ တခုဖြစ်အံ့၊"ဣမံ ပရိကျွာရစောဋံ အဓိဋ္ဌာမိ"၊ အမျှားဖြစ်အံ့၊ "ဣမာနိ ပရိကျွာရစောဋာနိ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟု ဆို၍တင်၊ အဝေးဖြစ်အံ့၊ "ဧတံ" "ဧတာနိ"ဟု တခုအမျှားခွဲ၍ဆို။

၁၅။ အဟတာဟတကပ္ပါနံ..... ဂါထာဖြင့် အဝတ်သစ် သက်နှီး ချုပ်ပုံကိုပြုသည်၊ အဟတကား တကြိမ်မျှမဖွပ်ရသေးသော အဝတ်သစ်ကိုဆိုသည်၊ အဟတကပ္ပကား တကြိမ်မျှလောက်ဖွပ်အပ်သော အဝတ်ကို ဆိုသည်ဟုသိ။ ဒွေ ဂုဏာ ယသ္သာတိ ဒိဂုဏာ၊ နှစ်ထပ်ရှိသော ဒုကူဋ် သက်နှီးကိုရေ။ ဥတ္တရသ္မိံ အာသဏ္ဌိယတိတိ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ၊ ကိုယ်အာဘိုဋ် ကပ်ငြိသော ဧကေစ္ဆိကိုရေ။ ဧကေ စ္ဆံ အာသ အတ္ထိတိ ဧကေစ္ဆိ၊တထပ်သာရှိသောဧကေစ္ဆိကိုရေ၊ အဟာတ အဟာတကပ္ပအဝတ်ဖြင့်သက်နှီးချုပ်လိုလျှင် ဒုကူဋ်နှစ်ထပ်, ဧကေစ္ဆိတထပ်, သင်းဖိုင်တထပ်သာချုပ်ရမည်ဟူ၏။ [အန္တရဝါသကောတထာ၊ သင်းဖိုင်သည်လည်း။ ဧကစ္ဆိယော၊ တထပ်သာရှိသည်။ သိယာ၊-၏ဟု တထာသဒ္ဒါသမုစ္စည်းအနှက်လည်းပေးနိုင်သည်။] [စိတ်ဝရကွန်ကဝိသာခါ ဘာဏဝါရ။]

၁၆။ ဥတုဒ္ဓတာနံ ဒုဿာနံ၊ သံဃာဒိုစ စတုဂ္ဂုဏာ။
ဘဝေယျုံ ဒိဂုဏာ သေသာ၊ ပံသုကူလေ ယထာရုစိ။ ။

၁၆။ ဥတုဒ္ဓတာနံ၊ များစွာဥတု ထားသိုမှုမှ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သော။ ဒုဿာနံ၊ အဝတ်ပုဆိုးတို့၏။ သံဃာဒိုစ၊-သည်ကား။ စတုဂ္ဂုဏာ၊ လေးထပ်ရှိသည်။ ဘဝေယျ၊–၏။ သေသာ၊ (သံဃာဒိုမှ)ကြွင်းကုန်သော ကိုယ်ရုံနှင့်သင်းပိုင်တို့သည်။ ဒိဂုဏာ၊-ကုန်သည်။ ဘဝေယျုံ၊-ကုန်ရာ၏။ ပံသုကူလေ၊–၌။ ယထာ ရုစိ၊ အလိုရှိဘိုင်း။ (ဝန္ဒတိ၊–၏။)

၁၇။ တိသု ဒ္ဒေဝါဒိ ကေံဝါ၊ ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ ပဟောတိ ယံ။
သဗ္ဗေသု အပ္ပဟောန္တေသု၊ အန္ဓာဝဓိဟာဒိယေယျဝါ။
အဏ္ဍိန္ဒ္ဗ အနာဒိန္ဒ်ံ၊ နဲ ဓာရေယျ တိစီဝရံ။ ။

၁၇။ တိသု၊ သက်နိုးသုံးထည်တို့တွင်။ ယံ ယာနိ၊ အကြင်နှစ်ထည်တို့သည်။ ပဟောန္တိ၊ (အယုတ်ဆုံးသက်နိုးပမာဏ) လောက်ကုန်၏။ တာနိ ဒ္ဒေဝါဒိ၊ ထိုနှစ်ထည် တို့ကိုလည်း။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဖြတ်ချုပ်အပ်ကုန်၏။ ယံ၊ အကြင်တထည်သည်။ ပဟောတိ၊ လောက်၏။ တံ ဧကံဝါ၊ ထိုတထည်ကိုလည်း။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ဖြတ်ချုပ်အပ်၏။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသုံးထည်တို့သည်။ အပ္ပဟောန္တေသု၊ (ဖြတ်ချုပ်၍) မလောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ အန္ဓာဝဓိ ံဝါ၊ သလင်းတောင်ကိုလည်း။ အာဒိယေယျ၊

၁၆။ ဥတုဒ္ဓကာနံ..... ဂါထာဖြင့် အဝတ်ဟောင်း သက်နိုးချုပ်ပုံ ကိုပြသည်။ ဥတုတော ဥဒ္ဓတာ ဥတုဒ္ဓတာ၊ ကြာမြင့်စွာသောကာလမှထုတ်ယူအပ်သော အဝတ်ကိုရစေ၊ ထိုအဝတ် သက်နိုးချုပ်ပုံကို ဂါထာလာတိုင်းသိ။ ပံသုဝိယ ကုဋ္ဌိတံ ဥလတိတိ ပံသုကူလံ၊မြေမှုန့်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်အပ်သည်ဖြစ်သော လမ်းမ သုသာန် အမှိုက်ပုံစသည်တို့၌ ဒ္ဒ တည်သော အဝတ်ပိုင်းကိုရစေ၊ ပံသုကူအဝတ် ဖြစ်မှ အထပ်တရာသော်လည်းအပ်သည်ဟုသိ။ [စီဝရက္ခန္ဓက ဝိသာခါ ဘာဏဝါရ။]

၁၇။ တိသု ဒ္ဒေဝါ ကေံဝါ...ဂါထာဖြင့် သက်နိုးသုံးထည်စလုံး ဖြတ်၍ချုပ်ခြင်းဌါမလောက်သော အခါ၌ ချုပ်ပုံအစီအရင်ကိုပြသည်၊အတ္ထုပ္ပတ် သက်နိုး သုံးထည်လုံး ဖြတ်၍ ချုပ်ရမည်ဟု ဟောပြီးနောက် ရဟန်းတပါး သက်နိုးချုပ်

ယူရာ၏။ အစ္ဆိန္ဒဗ္ဗ၊ မ ဖြတ်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အနာဒိန္ဒဗ္ဗ၊ (သလင်းတောင်ကို) မ ယူအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ တိစီဝရံ၊-ကို။ နဝေရေယျ၊ မဆောင်ရာ။

၁၈။ ဂါမေ နိဝေသနေ ဥဒေါ၊သိတပါသာဒဟာ ဒ္ဒိယော၊
နာဝါ ဒ္ဒမာ ဒ္ဒအာရာမေ၊ သတ္ထုခေတ္တ ခလေ ဒုမေ။ ။
၁၉။ အဇ္ဇေါကာသေ ဝိဟာရေ ဝါ၊ နိက္ခိပိတ္ဝာ တိစီဝရံ။
ဘိက္ခုသမ္ဘတိယာ ညတ္တြ၊ ဝိပ္ပဝတ္ထုံ နဝ ဝဋ္ဋတိ။ ။

၁၈-၉။ ဂါမေ၊ ရွာ၌ဖြင်း။ နိဝေသနေ ဝါ၊ (ရွာပ) အိမ်၌ဖြင်း။ ဥဒေါ သိတ-ပါသာဒ-ဟာ ဒ္ဒိယော၊ ဥစ္စာထားရာတိုက်, ပြာသာဒ်ရည်, ပြာသာဒ်

သော် သက်နှီးသုံးထည် ချုပ်ရန် မလောက်သဖြင့် လျှောက်ရကား သုံးထည်လုံးမလောက်လျှင် နှစ်ထည်ဖြတ်ချုပ်၊ နှစ်ထည်ဖြတ်ချုပ်သဖြင့် မလောက်သော် တထည်ဖြတ်ချုပ်၊ မလောက်သော် သလင်းတောင် တင်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ [စီဝရကွန်းက ဟတိယဘာဏဝါရ။] အဓိပ္ပါယ်--သလင်းတောင် ဟူသည် ရသောအဝတ်ကြီးကြီးကို သုံးထည်လုံး အယုတ်ဆုံး ငါးခဏ်းစသည် မချုပ်လောက်လျှင် လောက်သည်ကိုဖြတ်၍ မလောက်သော သက်နှီးအတွက်တလုပ်မြောင်းဘော်ရာ အကွက်တွင် အလျားနားပတ်ကဲ့သို့ ခေါက်၍သက်နှီး၏အထက်၌ ဒုကုန် အသွင်ဖြင့် ထပ်ချုပ်ခြင်းကိုဆိုသည်၊ ဒုကုန်ဖြစ်လျှင် တလုပ်မြောင်းဘော်ရာအကွက်၌ နှစ်ထပ်ချုပ် ကိုယ်ဝတ်သင်းဝိုင်ဖြစ်လျှင် ချုပ်ကြောင်းတွင်သာထပ်၍ချုပ်ဟု ဆိုကြ၏၊ ယခုအခါမပြုလုပ်ကြ၍ အသိခက်၏၊ ဤကား မလောက်ရာ၌ခွင့်ပြုပုံတည်း၊ လောက်လျှင်ဖြတ်၍သာ ချုပ်အပ်၏၊ မဖြတ်ဘဲချုပ်က ဒုက္ကဋ်ဟုသိ။.....[အာဂန္တုကပတ္တိန်-ဒိဂုဏစိဝရေသ ဥပဂိ အညံ ပတ္တံ အပ္ပေတ္တိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-ဟု ဝိမတိ တမျိုးဆိုရ၏]။ ။နဝ ဝေရေယျဟူသည် ဖြတ်လည်းမဖြတ် သလင်းတောင်လည်း မတင်သောသက်နှီးကို တိစီဝရိုက် အဓိဋ္ဌာန်တင်နည်း အတိုင်း အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ မဆောင်ကောင်းသည်ကို ဆိုသည်၊ (ဋီကာ ဟောင်း)။ နဝ ဝေရေယျဖြင့် အကယ်၍ဆောင်အုံ၊ ဒုက္ကဋ်ဟု ပြသည်၊ (ဋီကာသစ်)။

၁၈-၉။ ဂါမေ နိဝေသနေ.... နှစ်ဂါထေတို့ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်ထားသော တိစီဝရိုက်နှင့် ဟတ္ထ

ဦးပြည်းခ္ခ၎င်း။ နာဝါ–ဋ္ဌ–မာဒ္ဓ–အာရာမေ၊ လေ့, ပြဒိုး,တန်ဆောင်း, အာရုံခ္ခ၎င်း။ သဇ္ဇ–ခေဇ္ဇ–ခလေ–ဒုမေ၊လှည်း, လယ်, ကောက်နယ် တလင်း, သစ်ပင်ရင်းခ္ခ၎င်း။အဇ္ဈောကာသေ၊ရွာ၏အပြင် လွင်တီးခေါင်ခ္ခ ၎င်း။ ဝိဟာရေ၀၊ ကျောင်းခ္ခ၎င်း။ တိစီ၀ရံ၊ အဓိဋ္ဌာန် တင်ထားသော တိစီ၀ရိက်ကို။ နိက္ခိ၀ိတ္တာ၊ ထား၍။ဘိက္ခု သမ္မုတိယာ၊–ကို။ အညတြ၊ –၍။ဝိပ္ပ၀ဿ၊ကင်း၍နေခြင်းငှါ။ နု–၀ဋ္ဋတိ၊မအပ်။

၂၀။ ရောဂ ၀ဿ ပရိယန္တာ၊ ကဏ္ဍုဒ္ဓ၊ဒိက သာဒိုကာ။
တဏှာ ပရံ ဝိကပ္ပေယျ၊ သေသာ အပရိယန္တိကာ။ ။

၂၀။ ကဏ္ဍုဒ္ဓ၊ဒိက-သာဒိုကာ၊ အနာလွှမ်း, ဖိစယ်းရေခံသက်နှီးတို့ သည်။ရောဂ ၀ဿ-ပရိယန္တာ၊အနာရောဂါ,ဖိစယ်းလအရိုင်းအခြားဂ္ဂိုဏုန် ၏။ဘဏှာ-ပရံ၊ထိုအရိုင်းအခြားမှ နောက်ကာလ၌။ ဝိကပ္ပေယျ၊–၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသောသက်နှီးတို့သည်။အပရိယန္တိကာ၊ အရိုင်းအခြား မရှိကုန်။

ပါသင်ကင် သော်လည်း ကင်းရှာမရောက်သောအရပ် ၁၅–ပါးကို ပြသည်၊ အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းကို ဥဒေါသိတ သိမ္ဘာဝုန်လာတိုင်းသိ၊ ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာမှာ အကျယ်လာပြီ။

၂၀။ ရောဂ၀ဿပရိယန္တာ.....ဂါထာဖြင့် သက်နှီးကိုးထည်တို့ တွင် အနာလွှမ်းသက်နှီး,ဖိစယ်းရေခံ သက်နှီးနှစ်ထည်သာ ကာလအရိုင်းအခြားရှိ၍ ကြွင်းခုနှစ်ထည် အရိုင်း အခြားမရှိပုံကိုပြသည်၊ အနာလွှမ်းသက်နှီးကို အနာမပျောက်ခြင်း အဓိဋ္ဌာန် တင်သုံး၊အနာပျောက်လျှင် ပစ္စုဒ္ဓိရှိပြန်ပြီး ဝိကပ္ပနာပြုထား၊ ဖိစယ်းရေခံ သက်နှီးကို ဖိစယ်းလေးလပတ်လုံး အဓိဋ္ဌာန်တင်သုံး၊ ဖိစယ်း လေးလလွန်လျှင် ပစ္စုဒ္ဓိရှိပြန်ပြီး ဝိကပ္ပနာပြုထားရမည်၊ကြွင်း၇-ထည် ကိုကား ကာလ အရိုင်းအခြားမရှိ အဓိဋ္ဌာန်တင်သုံးနိုင်သည်၊ အဓိဋ္ဌာန် တင်ရာကာလ အရိုင်းအခြားမရှိဟု သိ။

၂၁။ ပစ္ဆိတ္ထရပရိက္ခာရ၊ မခပုဏ္ဏန စောဒ္ဒကံ။
ဒသံပျရတ္တာနာဒိန္ဒ၊ ကပ္ပံ လဇ္ဇီ နိသိဒနံ။ ၅

၂၂။ အဒသံ ရဇိတံယေဝ၊ သေသစိဝရပဋ္ဋကံ။
ကပ္ပတာဒိန္ဒကပ္ပံဝ၊ သဒသံဝ နိသိဒနံ။ ။

၂၁-၂။ ပစ္ဆိတ္ထရ-ပရိက္ခာရ-မခပုဏ္ဏန စောဒ္ဒကံ၊ အိပ်ရာခင်း, ပရိက္ခာရစောဒ္ဒ, မျက်နှာသုတ်ပုဝါသည်ရင်း။ နိသိဒနံ၊ -သည်ရင်း။ ဒသံပိ၊ အဆာရှိသော်လည်း။ အ-ရတ္တ-နာဒိန္ဒကပ္ပံ၊ မဆိုး, ကပ္ပဖိန္ဒု မထိုးသော်လည်း။ လဇ္ဇီ၊ရအပ်၏။ ။သေသ-စိဝရ-ပဋ္ဋကံ၊ ကြွင်းသော သင်္ကန်းငါးထည်အပေါင်းသည်။ အ-ဒသံ၊ အဆာ မရှိသော်သာလျှင်။ ရဇိတံ ယေဝ၊ အပ်သောဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော်သာလျှင်။ အာဒိန္ဒ ကပ္ပံဝ၊ကပ္ပဖိန္ဒုထိုးသော်သာလျှင်။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ နိသိဒနံ၊-သည်။ သ-ဒသံဝ၊အဆာရှိသော်သာလျှင်။ကပ္ပတိ၊-၏။

၂၃။ အနဓိဋ္ဌိတနိသဇ္ဇံ၊ ကပ္ပေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇယေ။
ဟတ္ထဒိဋ္ဌံ တတောပဓု၊ ဝိတ္ထာရဉ္စ ဝိကပ္ပိယံ။ ။

၂၃။ အန-ဓိဋ္ဌိတ-နိသဇ္ဇံ၊အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်, မစွန့်အပ်သော သင်္ကန်းကို။ ဝိကပ္ပေတ္ဝာ၊ -၍။ပရိဘုဉ္ဇယေ၊ သုံးဆောင်ရာ၏။ ဟတ္ထ-ဒိဋ္ဌံ၊(မဇ္ဈိမပုရိသ)တတောင် အလျားရှည်သော။ တတော၊ထိုတတောင် ထွာမှ။ဥပဓု ဝိတ္ထာရဉ္စ၊ ထက်ဝက်အနံ့ရှိသော သင်္ကန်းသည်သာလျှင်။ ဝိကပ္ပိယံ၊ဝိကပ္ပနာလောက်၏။

၂၁-၂။ ပစ္ဆိတ္ထရပရိက္ခာရ...နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် အဆာရှိအပ် မရှိအပ်, ဆိုးအပ် မဆိုးအပ်, ကပ္ပဖိန္ဒုထိုးအပ် မထိုးအပ် သည်ကို ပြသည်၊ အိပ်ရာခင်း,ပရိက္ခာရစောဒ္ဒ, မျက်နှာသုတ်ပုဝါ ဤသုံးထည်ကားအဆာရှိ မရှိအပ်သည်၊ အဆာအမျိုးမျိုးပင် အပ်သည်၊ နိသိဒိုင်ကား အဆာရှိမှသာ အပ်သည်၊ ဆိုအပ်ပြီးသော လေးထည်ကား ဆိုးဆိုးမဆိုးဆိုးအပ်သည်၊ကြွင်းငါးထည်ကား အဆာမရှိရ၊ အပ်သော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးရမည်၊ ကပ္ပဖိန္ဒုထိုးရမည်၊သို့မှအပ်သည်။

၂၃။ အနဓိဋ္ဌိတနိသဇ္ဇံ.....ဂါထာဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်မတင် မစွန့်အပ် သောသင်္ကန်းခို ပြုရပုံ အစီအရင်ကို ပြသည်၊တိစီဝရိုက် အဓိဋ္ဌာန် တင်နည်းဖြင့်လည်း အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်,

၂၄။ တိစိဝရသ ဘိက္ခုသ၊ သဗ္ဗမေတံ ပကာသိတံ။
ပရိက္ခာရစောဠိယော သဗ္ဗံ၊ တထာ ဝတ္ထာ အဓိဋ္ဌတိ။ ။

၂၄။ တိစိဝရသ၊ဝိနည်းတိစိဝရိက်ဆောင်သော။ဘိက္ခုသ-အား။ ဇေတံသဗ္ဗံ၊အံ့နဓိဋ္ဌိတ-အနိသဿဟူသမျှကိုဝိကပ္ပနာပြု၍ချည်းသုံးဆောင်ရာ၏ဟူသော ဤအလုံးစုံသော အစိအရင်ကို။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်၏။ ပရိက္ခာရစောဠိယော၊ ပရိက္ခာရစောဠတင်ဆောင်သော ရဟန်းသည်။ သဗ္ဗံ၊သက်နှိုးအားလုံးကို။ တထာ ဝတ္ထာ၊ ထိုပရိက္ခာရစောဠတင်ပုံ အတိုင်းဆို၍။အဓိဋ္ဌတိ၊–၏။

စွန့်နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်လည်း မစွန့်အပ်သေးသော သက်နှိုးကို ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးဆောင်ရမည်၊ ပကတိ ပုရိသ အလျှား တတောင့်ထွာ အနုံ တထွာခြောက်သစ်ရှိမှ ဝိကပ္ပနာလောက်သည်ဟုသိ။ [ဝိကပ္ပနာပြုပုံ နောက်၌လာလတ္တံ့။]

၂၄။ တိစိဝရသ…ဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အစိအရင်သည် တိစိဝရိက်ဆောင်သော ရဟန်းအား သာကျင့်ရပုံနှင့် မဆောင်သော ရဟန်းများ တနည်းကျင့်ရပုံကို ပြသည်၊ တိစိဝရသ–ပကာသိတံ ဟူသော ပုဗ္ဗဒုဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်မတင်, မစွန့်သော သက်နှိုးကို ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးဆောင်ရမည်ဟူသော အစိအရင်ကား ဝိနည်း တိစိဝရိက်ဆောင်သော ရဟန်းတို့အား တိစိဝရိက်နှင့် ကင်း၍ ချမ်းသာစွာ နေနိုင်စေခြင်းအကျိုးဌာဆိုသောစကားရပ်ဖြာ်သည်ဟုပြသည်၊ ပရိက္ခာရစောဠအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်ဆောင်သော ရဟန်းတို့ကို ပြသည် မဟုတ်ဟုသိ။ တိုဏိ စီဝရာနိ ဇေတသာတိ တိစီဝရော၊ ဒိဝိအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သက်နှိုးသုံးထည်ရှိသော ရဟန်းကိုရစေ၊ ထို့ကြောင့်ဝိနည်းတိစိဝရိက်ကိုဆောင်သောဟု အနုက်ပေးလိုက်သည်။ ။ပရိက္ခာရ– အဓိဋ္ဌတိ ဟူသော အပရဒုဖြင့် သက်နှိုးကိုးထည်စလုံးကို ပရိက္ခေးရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်တင်ဆောင်သော ရဟန်းကား တိစိဝရိက်နှင့် ညဉ့်ကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးရသည်ဟုပြသည်။……အမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်ဆောင်လျှင် ညဉ့်မကင်း

၂၅။ အဇ္ဈေဒရိသမ္ဘုနဂါဟာ ဝိဇ္ဇာမာ၊ ပစ္စုဒ္ဓရောမာရကာလိဂ်သိက္ခာ။
သဗ္ဗေသွဝိဌာနဝိယောဂကာရကာ၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓ ဆိန္ဒတိစိ၀ရသပိ။ ။

၂၅။ အဇ္ဈေဒ-ရိသမ္ဘုန-ဂါဟ-ဝိဇ္ဇာမာ၊ လုသွားခြင်း, ပေးစွန့်လိုက်ခြင်း, အကျွမ်းတ၀င်ယူခြင်း, လူထွက်ခြင်းတို့၌ဌင်း။ ပစ္စုဒ္ဓါရော၊ ပစ္စုဒ္ဓါ၏ ပြန်ခြင်း၌ဌင်း။ မရကာ-လိဂ်-သိက္ခာ၊ သေခြင်း, လင်ပြန်ခြင်း, သိက္ခာချခြင်းတို့၌ဌင်း။ (ဣတိ၊-သို့။ ဇတော အဋ္ဌ၊-တို့သည်။) သဗ္ဗေသု၊ သက်နိုးအားလုံးတို့၌။ အဝိဌာန ဝိယောဂ ကာရကာ၊ အဝိဌာန် ကင်းခြင်း ကျခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း။ တိစိ၀ရသပိ၊—၏လည်း။ နိဗ္ဗိဒ္ဓ ဆိန္ဒတ္ဗ၊ ထုတ်ချင်းထွင်းသော အပေါက်သည်သာလျှင်။ (အဝိဌာနံ၊-ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်၏။)

ကောင်း၍ ချမ်းသာစွာ မနေရ၊ ပရိက္ခာရစောဠ တင်ဆောင်လျှင် ညဉ့်ကင်းကောင်း၍ အလိုရှိသလို ချမ်းသာစွာ နေရသည် ဟူ၏၊ သက်နိုးကိုးထည်စလုံး ပရိက္ခာရစောဠချည်း တင်ဆောင်ကောင်းသည်၊ပရိက္ခာရစောဠတင်ပုံ၊"ဣမံ စိ၀ရံ ပရိက္ခာရစောဠံ အဝိဌာဝမ်"ဟု တင်၊ အနည်းအများ အ၀ေး အနီး ခွဲဆိုရမည်ဟုသိ။ ။အချို့ပါဠိ၌ အဝိဌ္ဌပေဟု ရှိ၏၊ ဋီကာတို့၌ အဝိဌ္ဌတိတိ အဝိဌ္ဌာတိဟု ဖွင့်သည်ကို ထောက်သော်မရှိသင့်ဟုမှတ်။

၂၅။ အဇ္ဈေဒရိသမ္ဘုန .... ဂါထာဖြင့် အဝိဌာန် တင်ထားသော သက်နိုး၌ အဝိဌာန်စွန့်ခြင်းအကြောင်းကိုးပါးကိုပြသည်၊ ဝိဇ္ဇာမာပုဒ်ဖြင့် ဘိက္ခုနိမအား၊သာ အဝိဌာန်စွန့်ခြင်းကိုယူရမည်၊ ဋီကာဟောင်း။ သာရတ္ထဒီပနီ၌ လူထွက်သော ဘိက္ခုနိမဟု အဟူးပြု၍မဆိုခြင်းကြောင့် ဘိက္ခုနိမ လူ၀တ်လဲသော် ရဟန်းမိန်းမ မဟုတ်ခြင်းကြောင့် ဘိက္ခုနိမ လူ၀တ်လဲသော် အဝိဌာန် စွန့်ခြင်းကို အဟူ၊ ဆိုဘွယ်မရှိဟု ဋီကာသစ်၌ ပိမိဆရာများသာ ဆိုကြောင်းကို ဆို၏။..... သ၊ရတ္ထဋီကာ အဟူ၊ပြု၍မဆိုသော်လည်း ကခ်ါဋီကာစသော ထိုထိုဋီကာများ၌ အဟူ၊ပြု၍ဆိုခြင်းကြောင့် ဆရာ့ဆရာ-ကြီး၊များ၊ကား လူထွက်ခြင်းအရ ဘိက္ခုနိမကိုသာနှစ်သက်ကြ၏။

၂၆။ ကုသဝါကဖလကာနိ၊ ကမ္ဘလံ ကေသဝါဠ္ဍံ။
ထုလ္လစ္ဆယံ ဓာရယတော၊ လူကပက္ခာဇိနကိ္ခပေ။ ။

၂၆။ ကုသ ဝါက ဖလကာနိ၊ သမန်းမြက်,လျှော်,ပျဉ်ချပ်သက်နှိုး တို့ကိုရင်း။ ကေသ ဝါဠ္ဍံ၊ လူဆံပင် သားမြီးတို့မှ ဖြစ်သော။ ကမ္ဘလံ၊ သားမွေး သက်နှိုးကိုရင်း။ ဥလူကပက္ခ–အဓိနကိ္ခပေ၊ ခင်ပုပ်တောင်, သစ်နက်ရေသက်နှိုးတို့ကိုရင်း။ ဓာရယတော၊ ဆောင်သောရဟန်းအား။ ထုလ္လစ္ဆယံ၊–ဤ။

၂၇။ ကဒလေရကက္ကဒုဿေ၊ ပေါ်ဏ္ဍကေစာပိ ဒုက္ကရံ။
သဗ္ဗနီလကမဏ္ဍိ၊ ပီတလောဟိတကဏ္ဍကေ။ ။

၂၈။ မဟာရဂ်မဟာနာမ၊ ရဂ်ရတ္တေ တိရိဋေ။
အဏ္ဍိနဒီဃဒဿကေ၊ ဖလပုပ္ဖဒသေ တထာ။
ကဠုကေ ဝေဠုနေ သဗ္ဗံ၊ လဘတျဏ္ဍိနဒီဝရောတိ။ ။

၂၇–၈။ ကဒလေ-ရက-ကက္ကဒုဿေ၊ ဌက်ပျောမျှင် ပြိတ်မျှင် မရိုးမျှင် သက်နှိုးတို့ကိုဆောင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပေါ်ဏ္ဍကေပိစာ၊ သင်ပန်းလျှော်

ဟိနာယ ဝတ္ထိတ္ဝါတိ ဣဒံ အနိမဝတ္ထုံ၊ အဏ္ဏာပဒ္ဓိတ္ဝာ "ဘိက္ခုနိပဒိညာယ" ဌိတသဿ စေဝ၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တကသဿ၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ "ဘိက္ခုဘာဝေ" နိရုပေက္ခတာယ ဂိဟိလိင်္ဂ တိတ္ထိယလိင်္ဂဟာဏံသန္ဓာယဝုတ္တံ။ ။ဝိမတိအာဆိရ်ဂ်။

၂၆။ ကုသဝါကဖလကာနိ.....ဂါထာဖြင့် မအပ်သော သက်နှိုးများကိုပြသည်၊ သမန်း မြက်နှင့် လျှော်သက်နှိုးတို့ကား သမန်းမြက်လျှော်တို့ကို ထုံး၍ ပြုသည်၊ ပျဉ်ချပ်သက်နှိုးကား ပျဉ်ပြားကလေးများကို ကြိုးဖြင့်သိ၍ပြုသည်၊ ကမ္ဘလာသက်နှိုးကား ရက်၍ပြုသည်၊ ခင်ပုပ်တောင်သက်နှိုးကား အတောင်တခုသို့ အတောင်တခုထိုး၍ပြုသည်၊သစ်နက်ရေအရ အမွေးခွါနှင့်တကွ သော သစ်ကောင်၏ အရေကိုယူ။ [တိတ္ထိယ ဝေဖြစ်၍ ပယ်သည်၊ စိဝရက္ခန္ဓက။]

၂၇–၈။ ကဒလေရကက္ကဒုဿေ.....နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့်လည်း မဝတ်အပ်သော အဝတ် သက်နှိုး

၁။ "ဘိက္ခုပဒိညာယ"။ ၂။ "ဘိက္ခုနိဘာဝေ"ရှိမှကောင်းမည်။

သက်နှိုးကိုဆောင်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ဒုက္ခရုံ၊-ဏ်။သဗ္ဗ နိလက-မဏ္ဍိဋ္ဌ-ဝိတ-လောဟိတ-ကဏ္ဍကေ၊ အလုံးစုံ ညို မောင်း ရှေ့ နီ မဲသော သက်နှိုးတို့ကိုဆောင်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ။မဟာရဂ်-မဟာနာဂ-ရဂ်ရဇွေ့၊ကင်းခြေမျှားကျောက်ကုန်းအဆင်း,ဖြူ့တော့သော အဆင်းရှိသောဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော သက်နှိုးကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ တိရိဇူကေ၊ တိရိဇူကမည်သော သစ်ခွံဖြင့် ပြုအပ်သော သက်နှိုးကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ အဇ္ဇိန-ဒိဃ-ဒသကေ၊ မဖြတ်အပ်သော အဆာ,ရှည်သော အဆာရှိသော သက်နှိုးကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဖလ-ပုပ္ဖ-ဒသေ၊ အသီးအပွင့်နှင့် တူစွာ အဆာရှိသော သက်နှိုးကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ကဠုကေ၊ အင်္ဂါ, သင်ခိုင်းကို ဝတ်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဝေဠုနေ၊ ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်း ပေါင်းခြင်းကြောင့်ဝင်း။ တထာ၊ -တူ။ ဒုက္ခရုံ၊-ဏ်။ အဇ္ဇိန္နစိဝရော၊ လုယက်အပ်သော သက်နှိုး ရှိသော ရဟန်းသည်။သဗ္ဗံ၊ (ကုသစိရစသော) အလုံးစုံသောသက်နှိုးကို။ လဘတိ၊ (ဝတ်ခြင်းဌာ) ရ၏။……ဣတိ၊ ဤကား သက်နှိုးအပြီးတည်း။

မျှားကိုပြုသည်။…အညိုအရ အောက်မဲညိုပန်းလောက်ညိုသည်ကိုယူ၊ မောင်းအရ မဲညိုနီအဆင်း သုံးမျိုးရောသောအဆင်းကိုယူ၊ အရွှေအရ မဟာလှေကား ပန်းပွင့်အဆင်းမျိုးကိုယူ၊ အနီအရ လယ်ခေါင်းရန်းပွင့်အဆင်းမျိုးကိုယူ၊ အမဲအရ ပုကီးနက်အဆင်းကိုယူ၊ မဟာရဂ်အရ ကင်းခြေမျှား ကျောက်ကုန်း အဆင်းမျိုးကိုယူ။ မဟာနာဂရဂ် အရ ဖက်ရွက်ရေ့ကဲ့သို့သော ဖြူ့တော့သော အဆင်းကိုယူ၊ ပဒုမ္ဘာကြာပန်းအဆင်းမျိုးဟူ၍လည်း ဆိုကြ၏။ ။သဗ္ဗံလဘတျဇ္ဇိန္နဿ စိဝရောဖြင့် ခိုးသူလုယက်ခြင်းစသည်ခံရ၍ သက်နှိုးမရှိသောရဟန်းအားကုသစိရမှစ၍ အလုံးစုံသော သက်နှိုးအဝတ်မျှား ဝတ်ကောင်းသည်ကို ပြုသည်။ [စိဝရက္ခန္ဓက။]

သက်နှိုးပြီးပြီ။

၄-ရဇနာနိစာတိ

၁။ မူလကွန္ဓ တစ ပတ္တာ၊ ဖလ ပုပ္ဖပ္ပဘေဒတော။
ရဇနာနိ ဆဗ္ဗိဝါနိ၊ အနုညာတာနိ သတ္ထုနာ။ ။

၄။ ရဇနာနိစာတိ၊ဟူသည်။

၁။ မူလ-ကွန္ဓ-တစ-ပတ္တာ-ဖလ- ပုပ္ဖပ္ပဘေဒတော၊အမြစ်,ပင်စည်, အခေါက်,အရွက်,အသီး,အပွင့် တို့၏ အပြား အားဖြင့်။ ရဇနာနိ၊ ဆိုးရည်တို့ကို။ ဆဗ္ဗိဝါနိ၊ ခြောက်ပါး အပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍။ သတ္ထုနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုညာတာနိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်၏။

၂။ မူလေ ဟလိဒ္ဒီ ဝန္ဓေစ၊ မဇ္ဇိဋ္ဌတုဂ်ဟာရကော။
အလ္လိ နိလ္လိဋ္ဌ ပတ္တေသု၊ တစေ လောဒ္ဒဋ္ဌ ကဏ္ဏုလံ။
ကုသုမ္ဘံ ကိံသုကံ ပုပ္ဖေ၊သဇ္ဇံ လဇ္ဇိ ဝိဝဇ္ဇိယာတိ။

၂။ မူလေ၊အမြစ်ဆိုးရည်၌။ ဟလိဒ္ဒီ၊နွယ်းမြစ်ကို။ ဝိဝဇ္ဇိယ၊ကြဉ်၍။ ဝန္ဓေစ၊ ပင်စည်၌လည်း။ မဇ္ဇိဋ္ဌ တုဂ်ဟာရကော၊ ထန်းကျင့် ပိန္နဲနွယ်တို့ကို။ ဝိဝဇ္ဇိယ၊-၍။ ပတ္တေသု-တို့၌။ အလ္လိံ စ၊ မဲရွက်ကိုရင်း။ နိလ္လိဋ္ဌ၊ ဒနန်းရွက်ကိုရင်း။ ဝိဝဇ္ဇိယ၊-၍။ တစေ၊-၌။ လောဒ္ဒဋ္ဌ၊ ဒေါက်ရပ်ခေါက် ကဲ့ရင်း။ ကဏ္ဏုလဋ္ဌ၊ ကြပိုင်ခေါက်ကိုရင်း။ဝိဝဇ္ဇိယ၊-၍။ ပုပ္ဖေ၊-၌။ ကုသုမ္ဘံ၊ ဝတ်ပန်းပွင့်ကိုရင်း။ ကိံ သုကံ၊ ပေါက်ပွင့်ကိုရင်း။ ဝိဝဇ္ဇိယ၊-၍။ သဇ္ဇံ၊ အလုံးစုံသော ဆိုးရည်ကို။ လဇ္ဇိ၊ ၏။ ....ဤတို၊ ဤကား ဆိုးရည် အပြိုး တည်း။

၄-ဆိုးရည်

၄။ ရဇနာနိ၊ဆိုးရည်နှင့်စပ်သောစကားကိုပြသည်။

၁။ မူလကွန္ဓ တစပတ္တာ ....ဂါထာဖြင့် သက်နှံးဆိုးရည်ကိုပြသည်။ ရဇနာနိ၊ဆိုးကြောင်း ဖြစ်သော ဆိုးရည်တို့ကို ရစေ၊ ထိုဆိုးရည်ကို ခြောက်မျိုးသော ခွင့်ပြုသည် ဟူ၏။

၂။ မူလေ ဟလိဒ္ဒီ ....ဂါထာဖြင့် အပ်မအပ်သော ဆိုးရည်ကို ပြသည်၊ အမြစ်ဆိုးရည်၌ နွယ်းမြစ်၊ ပင်စည်

၅–ပဠောစာတိ

၁။ အယော ပဠော ဘူမိပဠော၊ စာတိယာ ကပ္ပိယာ ဒုဝေ။
ဥက္ကဋ္ဌော မဇ္ဈိမော စေဝ၊ သြမကောစ ပမာဏတော။ ။

၅။ ပဠောစာတိ၊ဟူသည်။

၁။ အယော ပဠော၊ သံသပိတ်ရင်း။ ဘူမိပဠော၊ ပြေသပိတ်ရင်း။ စာတိယာ၊ ဇာတ်အားဖြင့်။ ဒုဝေ၊ နှစ်မျိုး ကုန်သော သပိတ် တို့သည်။ ကပ္ပိယာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဥက္ကဋ္ဌော၊-သပိတ်ရင်း။ မဇ္ဈိမော စေဝ၊-သပိတ်ရင်း။ သြမကောစ၊-သပိတ်ရင်း။ ပမာဏတော၊-အားဖြင့်။ တယော၊-သုံးလုံးကုန်သော သပိတ်တို့သည်။ ကပ္ပိယာ၊-ကုန်၏။

၌ ထန်းကျင့် ပိန္နဲနွယ်၊ အရွက်၌ မဲရွက် ဒန်းရွက်၊ အခေါက်၌ ဒေါက် ရပ်ခေါက် ကြာပိုင်ခေါက်၊ အပွင့်၌ ဝတ်ပန်းပွင့် ပေါက်ပွင့်၊ ယင်းဆိုး ရည်ကိုးမျိုး မအပ်၊ အကြွင်းအပ်သည် ဟူ၏၊ ဆိုးရည် မျှားကား ကျိုမှ အပ်သည်ဟု သိ။

ဆောင်.....မြစ်,ပင်, ခေါက်, ရွက်၊သီး, ပွင့်, စွက်၊ခြောက်ချက်ဆိုး ရည်ဝယ်။
နွယ်မြစ်ပယ်၊ ပင်စည်ဝယ်၊ ထန်းကျင့်,ပိန္နဲနွယ်။(၃)
မဲရွက်,ဒန်းရွက်၊ ယင်းနှစ်ရွက်၊ အရွက်မအပ်ပယ်။(၂)
ကြာပိုင်,ဒေါက်ရပ်၊နှစ်ခုမှတ်၊ပယ်အပ်အခေါက်ဝယ်။(၂)
ဝတ်ပန်း,ပေါက်ပွင့်၊ ယင်း နှစ်ဆင့်၊ ပယ်သင့် အပွင့် ဝယ်။ (၂)
ကိုးပါးဖယ်ထား၊ အကြွင်းကား၊ ဆိုးပြားအပ်ပေတယ်။
ဆိုးရည် ပြီးပြီ။

၅–သပိတ်

၅။ ပဠော၊ သပိတ်ခွက်နှင့်စပ်သောစကားကို ပြသည်။

၁။ အယော ပဠော .....ဂါထာဖြင့် ခွက်အထူးကိုပြသည်။အယော ဒိဗ္ဗတ္တော ပဠော အယော ပဠော၊ သံဖြင့်ပြီးသော သပိတ်ကို ရစေ၊ ဘူမိပဠောကိုလည်း နည်းတူသိ၊ ဇာတ်အရ ဥက္ကဋ္ဌ,မဇ္ဈိမ,သြမကဇာတ်ကို ယူ၊(ဋီကာသစ်။)

၂။ ဥက္ကဋ္ဌော မဂဒေ နာဠိ၊ဒွယတဏ္ဍုလသာဝိတံ။
ဂဏ္ဍာတိ ဩဒနံ သူပံ၊ ဗျဉ္ဇနဗ္ဗ တဒုပိယံ။ ။

၂။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ မဂဒေ–မဂဒေသု၊ မဂဓတိုင်းတို့၌။ နာဠိဒွယ တဏ္ဍုလ သာဝိတံ၊ နှစ်ကွမ်းစားဆန်ဖြင့်ချက်အပ်သော။ ဩဒနံ၊ထမင်း ကိုရင်း။ သူပံ၊ ထမင်း၏လေးဘို့ဘဘို့ လက်ကော်ရ ပဲနှောက် ဟင်းကို ရင်း။ တ ဒုပိယံ၊ ထိုထမင်းအားလျော်သော။ ဗျဉ္ဇနဗ္ဗ၊ ငါး အမဲ စသော ဟင်းကိုရင်း။ ဂဏ္ဍာတိ၊ ယူ၏။ ဝါ၊ ဝင်၏။ ဝါ၊ ဆံ့၏။

၃။ မဂ္ဂိမော တဿုပဏ္ဍောဝ၊တကောပဏ္ဍောဝ ဩမကော။
ဥက္ကဋ္ဌတောစ ဥက္ကဋ္ဌော၊အပတ္ထော ဩမကောမကော။ ။

၃။ တဿ၊ ထိုဥက္ကဋ္ဌသဝိတ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ထမင်း စသည်၏။ ဥပဏ္ဍောဝ၊ ထက်ဝက်ဆံ့သော သဝိတ်သည် သာလျှင်။ မဂ္ဂိမော၊

၂။ ဥက္ကဋ္ဌော မဂဒေ နာဠိ…ဂါထာဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌသဝိတ်၏ ပမာဏကို ပြသည်၊ ဥက္ကဋ္ဌော မဂဒနာဠိဟု ဆိုဘို့ကောင်းလျက် ဂါထာဗန္ဓ ဖြစ်၍ လွယ်ကူ စေခြင်း အကျိုးငှါ (ဆန်းစောင့်ခြင်းအကျိုးငှါ) မဂဒေ နာဠိဟု ဆိုလိုက်သည်၊ (ဋီကာဟောင်း၊) ထိုဋီကာဟောင်းကို ထောက်သော် မဂဒေရှိရမည်၊ ဗဟုဝုစ် သုကိုကေဝုစ် ပြန်ထားသည်၊ ဘနည်း–သု ကြေနေသည်ဟု ဋီကာသစ်ဆို၏၊ နာဠိနှင့် သမာသ်မဟုတ် ဝါကျဟူ၏၊ ပုမ္ဗဟုဏ္ဍောကုရ သဏ္ဌာနစသော အဘိဓာန်ကိုထောက်၍ ကြံဟန် ရှိသည်၊ ဤ၌ ထမင်း နှစ်ပြည်, လက်ကော်ရ ပဲနှောက်ဟင်း တခွက်သားခန့်, ငါး အမဲ ဟင်း လျှာ တခွက်သားခန့် အားလုံးပေါင်း သုံးပြည်ဖြစ်၏၊ ယင်းသုံးပြည်တိတိ ဝင်သော သဝိတ်ကို ဥက္ကဋ္ဌသဝိတ်ခေါ်သည်၊ သုံးပြည်အောက်ယုတ် မှ (ဟောက်မှ) ဥက္ကဋ္ဌကြီးသ သဝိတ်ခေါ်သည်၊ သုံးပြည်ထက် လွန်မှ (မောက်မှ) ဥက္ကဋ္ဌောမဂဓသဝိတ်ခေါ်သည်ဟု ဥက္ကဋ္ဌ၌ သဝိတ်သုံးမျိုးခွဲ သိ၊ အကျယ် ပတ္ထသိဂ္ဂါဝုန်၌ ဆိုခဲ့ပြီ။

၃။ မဂ္ဂိမော တဿုပဏ္ဍောဝ…ဂါထာဖြင့် မဂ္ဂိမသဝိတ် ဩမက သဝိတ်နှင့် သဝိတ်မခေါ်ရသည်

–သပိတ်မည်၏။တတော၊ထိုမဇ္ဈိမသပိတ်၌ ဆိုအပ်သောထမင်းစသည်မှ။ဥပဓောဝ၊-သည်သာလျှင်။ ဩမကော၊-သပိတ်မည်၏။ ဥက္ကဋ္ဌတော၊–သပိတ်ထက်။ ဥက္ကဋ္ဌောစ၊-သပိတ် သည်ရင်း။ ဩမကော မကော၊ ဩမကသပိတ်အောက်ငယ်သော သပိတ်သည်ရင်း။ အ ပတ္တော၊ သပိတ်မမည်။

၄။ အတိရေကပတ္တော စာရေယျော၊ ဒသာဟပရမံ သကော။
ကပ္ပေါ နိဿဋ္ဌိယော ဟောတိ၊ တသ္မိ ကာလေတိနာပိတော။ ။

၄။ ကပ္ပေါ၊အပ်သော။ သကော၊ပိပိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ အတိရေကပတ္တော၊အဖိုသပိတ်ကို။ ဒသာ-ဟ-ပရမံ၊–လုံး။ စာရေယျော၊ ဆောင်အပ်၏။ တသ္မိ–ကာလေ၊ ထိုဆယ်ရက် ကာလကို။ အတိနာပိတော၊ လွန်စေအပ်သည်ရှိသော်။နိဿဋ္ဌိယော၊ သည်။ဟောတိ၊–၏။

တို့ကို ပြသည်၊ ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်ဆုံသောထမင်းစသည်၏ ထက်ဝက်ဟု ဆိုသောကြောင့် မဇ္ဈိမသပိတ်ကား သုံးခွက် ဝင်သည်ဟု သိ၊ ထိုမဇ္ဈိမသပိတ်လည်း သုံးခွ.ကိတိတိဝင်မှ မဇ္ဈိမသပိတ်, ဟောက်မှ မဇ္ဈိမဥက္ကဋ္ဌသပိတ်, မောက်မှ မဇ္ဈိမောမကသပိတ်ဟု သုံးမျိုးပြား၏၊ ထိုမဇ္ဈိမသပိတ်ဆုံသော ထမင်းစသည်၏ ထက်ဝက်ဟု ဆိုသောကြောင့် ဩမကသပိတ်ကား သုံးစလယ်ဝင်သည်ဟုသိ၊ထိုဩမက သပိတ်လည်း သုံးစလယ်တိတိဝင်မှ ဩမကသပိတ်, ဟောက်မှ ဩမကုက္ကဋ္ဌသပိတ်, မောက်မှ ဩမကောမကသပိတ်ဟု သုံးမျိုးပြား၏၊ ထိုသပိတ် ကိုးလုံးတို့တွင် အကြီးဆုံး ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကုက္ကဋ္ဌသပိတ်နှင့် အငယ်ဆုံး ဩမကောမကသပိတ်နှစ်လုံးကား သပိတ်မမည်၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင် ဝိကပ္ပနာလည်းမပြုရ၊ သုံးဆောင်လိုက ခွက်ဟူသော သုံးဆောင်ခြင်းမျိုးဖြင့်သာ သုံးဆောင်ကောင်းသည်ဟုမှတ်။

၄။ အတိရေကပတ္တော……ဂါထာဖြင့် အတိရေကသပိတ်ဆောင်ထားရန် ရက်အရေအတွက်နှင့် ရက်လွန်က အာပတ်သင့်ခြင်းကို ပြသည်၊ အဓိပ္ပါယ် ပတ္တ သိက္ခာပုဒ် အတိုင်းသိ။

၅။ အဆွေဒဒါနဂါဟေဟိ၊ ၀ိဇ္ဇမာ မရဏာနုဒ္ဓတာ။
လိင်္ဂသိက္ခာဟိ ဆိန္နေန၊ ပတ္တောဝိဠာနု မရ္ဏတိ။ ။

၅။ အဆွေဒ-ဒါန-ဂါဟေဟိ၊ လုယက်ခြင်း,ပေးလိုက်ခြင်း,အကျမ်း တဝင်ယူခြင်းတို့ကြောင့်၎င်း။ ၀ိဇ္ဇမာ၊ (သိက္ခာမချဘဲ) လူထွက်ခြင်း ကြောင့်၎င်း။ မရဏာ-နုဒ္ဓ တာ၊ သေခြင်း, အဝိဠာန် စွန့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ လိင် -သိက္ခာဟိ၊ လိင်ပြန်ခြင်း, သိက္ခာချခြင်းတို့ကြောင့်၎င်း။ ဆိန္နေန၊ အပေါက်ကြောင့်၎င်း။ပတ္တော၊-သည်။အဝိဠာနံ၊—ကို။ဥ၎ရတိ၊စွန့်၏။

၆။ ပတ္တံ နဿ ပဒ္ဒိသာမေယျ၊သောဒကံ နဿ စ ဩတာပေ။
ဥဏ္ဏေ နဿ နိဒဟေ ဘူမျာ၊ နဿ ဌပေ နော စ လဘေယော။ ။

၆။ သော–ဒကံ၊ရေ၌သော။ပတ္တံ၊—ကို။နပဒ္ဒိသာမေယျ၊မသိမှီးရာ။ နစ ဩတာပေ၊နေလည်းမလှန်းရာ။ဥဏ္ဏေ၊နေပူ၌။နဿ နိဒဟေ၊ကြာရှည်စွာ မထားရာ။ ဘူမျာ၊ ကြမ်းသောမြေ၌။နဿ ဌပေ၊ မထားရာ။နော စ လဘေယော၊ ချိတ်ဆွဲ၍လည်း မထားရာ။

၅။ အဆွေဒဒါနဂါဟေဟိ..... ဂါထာဖြင့် သပိတ် အဝိဠာန် စွန့်ကြောင်း ကိုးပါးကို ပြသည်။..... အဓိပ္ပါယ် ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ဆိုခဲ့ပြီ၊ အပေါက်အရ သပိတ်နှားခမ်းမှ လက်နှစ်သစ်အောက် ဆယ်ထမင်းလုံးလောက် အပေါက်ကိုယူ။

၆။ ပတ္တံ နပဒ္ဒိသာမေယျ.....ဂါထာဖြင့် သပိတ် မထားကောင်းသော အစီအရင်ကိုပြသည်။.... ရေမသုတ်ရသေးသောသပိတ်ကို လုံခြုံရာအရပ်၌ မသိမှီးရ၊ အနည်းငယ်မျှလည်း နေမလှန်းရ၊ သပိတ်ကို ရေပြောင်အောင်သုတ်ပြီးမှ နေအနည်းငယ်လှန်းရသည်၊ ကြာကြာ မလှန်းရ၊ အဆင်း ပျက်ကောင်းသော ကြမ်းထမ်းသောမြေ၌ သပိတ်ကို မှောက်၍ လှမ်၍မထားရ၊ မြေမှုန့်, မြူစသည်တို့အပေါ်၌လည်း မထားရ၊ အဆင်းမပျက်ကောင်းသော အပြေအပြစ် ပြုထားသောမြေ၌ သံ၌မှောက်ထားကောင်းသည်၊ နံ၀ံစသည်တို့၌ သပိတ်ကိုချိတ်ဆွဲမထားရ၊ ရဒ္ဒကဝတ္ထုကဿဒ္ဓကဒ္ဒ ဒုက္ခဋ္ဌာ၏။

၇။ ဒိဒုနေ့ ပရိဘဏ္ဍာနေ့၊ အကော်ဝါ အာတာပတ္တာကော။
ပါဒေသု မဗ္ဗဒိဠ္ဌေ ဝါ၊ ဌပေတုံ နှ စ ကပ္ပတိ။ ။

၇။ ဒိဒု-နေ့၊ အတွင်းအကျည်စွန်းခ်ိုင်း။ ပရိဘဏ္ဍ-နေ့၊ အပ အကျည်စွန်းခ်ိုင်း။ အကော်ဝါ၊ တင်ပျဉ်အခွေခ်ိုင်း။ အာတာပတ္တာကော၊ ထိုးခ်ိုင်း။ ပါဒေသု၊ ခြေတို့ခ်ိုင်း။ မဗ္ဗ-ဒိဠ္ဌေဝါ-ခ်ိုင်း။ ဌပေတုံ-ဌ။ နှစ-ကပ္ပတိ၊မ-အပ်သည်သာတည်း။

၈။ နှ နိဟာရေယျ ဥစ္ဆိဋ္ဌော၊ ဒကဗ္ဗ စလကဋ္ဌိကံ။
ပတ္တေနှ ပတ္တဟတ္ထော ဝါ၊ ကဝါဋံ နပ္ပဏာမယေ။ ။

၈။ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကဗ္ဗ၊ နှုတ်ဆေးရေကိုခ်ိုင်း။စလကဋ္ဌိကံ၊ စားဖတ် အရိုးကိုခ်ိုင်း။ ပတ္တေနှ-ဖြင့်။နှ နိဟာရေယျ၊ မထုတ်ဆောင်ရာ။ ပတ္တဟတ္ထောဝါ၊ သပိတ် လက်ခ်ိုရှိသော ရဟန်းသည်လည်း။ကဝါဋံ၊တံခါး ရွက်ကို။ နပ္ပဏာမယေ၊ မတွန်း မမှင့်ရာ။

၇။ ဒိဒုနေ့……ဂါထာဖြင့် သပိတ်မထားကောင်းသော အရပ်ကို ပြသည်။……အတွင်း အကျည်စွန်းခ်ိုမထား၊ ရိုက်ထားသော ကျယ်သော အကျည်ဖြစ်မူထားကောင်းသည်၊အပအကျည် စွန်းခ် မထားရဆိုသော်လည်း ကျဉ်းသော အကျည်ကိုသာယူ၊ ကျယ်မူ ထားကောင်းသည်ဟုသိ၊တင်ပျဉ်ခွေအပေါ် ခ် မထားရ ဆိုသော်လည်း မလွယ်ဘဲ သပိတ်သက်သက်ထားခြင်းကို ဆိုသည်၊သပိတ်အိတ်ခ်ိုထည့် ၍ ပခုံးလွယ်ကြိုးကိုလွယ်လျက် တင်ပျဉ်ခွေခ်ိုထားမူ အပ်၏၊ထိုးခ်ိုမထား ရဆိုသော်လည်း မ,ဖွဲ့မချည်သောထိုးမျိုးခ်ိုသာ မအပ်၊,ဖွဲ့ချည်ထားသော ထိုး,စင်ငြမ်းပြုံ၍ထားသော ထိုးတို့ခ်ိုကားအပ်၏ဟုသိ၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့ခ်ိ မ်ထားရဆိုသော်လည်း ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ပေါ် ခ် သာ သက်သက်တင်မထားရ၊ တပါးသော သက်နှိုးထုပ်နှင့် အတူထုပ်၍ ထားမူအပ်သည်၊စင်ခ် ,ဖွဲ့ချည်၍ထားကောင်းသည်၊ ,ဖွဲ့ချည်၍ အထက် ခ်ိုထားခြင်းဌာကား မအပ်၊ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကိုမြှောက်၍ တ,နှုန်းခံပြီး ငြမ်းအသွင်ပြုလုပ်ထားအံ့၊ထိုအပေါ် ခ်ိုထားကောင်းသည်။

၈။ နနိဟာရေယျ……ဂါထာဖြင့် သပိတ်ခ် ထည့်မဆောင်ကောင်း ခြင်းစသည်ကို ပြသည်၊နှုတ်ဆေးရေစားဖတ် အရိုးတို့ကို သပိတ်ဖြင့် ထည့်မဆောင်ရ၊ ဆောင်လျှင်ဒုက္ခနှင့်၊ စားဖတ်

၉ ဘူမိအာဓာရကော ဒါရုဒဏ္ဍာဓာရေ သုသင်္ခိတော။
ဒုဝေ ပဏ္ဍေ ဌပေယျုကံ၊ နိကုဇ္ဈိတ္ဝာန ဘူမိယံ။ ။

၉။ ဘူမိ အာဓာရကော၊ မြေနှင့်စပ်သဖြင့် မဖြင့်သောလက်ကောက် သပိတ်ခြေ၌ရင်း။ သု သင်္ခိတော၊ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော။ဒါရု-ဒဏ္ဍာ

ရုတ်ဖတ်ကို "စလက" ခေါ်သည်၊ အရိုးအရ ငါးရိုး သားရိုးကိုယူ၊ သပိတ်ကို ထွေးခံကဲ့သို့ လက်ဆေးထည့်ခြင်း စသည် မပြုကောင်း၊ လက်ဆေးရေ ခြေဆေးရေ တို့ကို သပိတ်ထည်းထည့်၍ ယူဆောင်မသွားကောင်း၊စားကြွင်းမရှိစင်ကြယ်သော သပိတ်ကို စားဆဲလက်ဖြင့် မကိုင်ကောင်း၊ မစားသောလက်ဖြင့် သပိတ်ထည်း ရေလောင်းထည့်ပြီး ရေတကျိုက်မျှလောက် သောက်ပြီးမှ ကိုင်မူ စားကြွင်းရှိသော သပိတ် ဖြစ်သောကြောင့် စားဆဲလက်ဖြင့် ကိုင်ကောင်းသည်၊ စားကြွင်းမရှိ စင်ကြယ်သော သပိတ်ကို ဆေးပြီးသောစင်ကြယ်သော လက်ဖြင့်သာ ကိုင်ကောင်းသည်၊ ငါးအမဲသစ်သီး စသည်တို့ကိုစားသောရဟန်းသည် ထိုအရိုး အစေ့ စားကြွင်းတို့ကို စွန့်ပစ်လိုလျှက် မစွန့်သေးဘဲ သပိတ်ထည်း၌ ထည့်မထားကောင်း၊ တဘန် စားလိုသော်သာ ထည့်ထားကောင်းသည်၊ခံတွင်းမှထုတ်ပြီးသော ခဲဘွယ်ကို တဘန်စားလို၍ သပိတ်ထည်း ပြန်ထည့်မထားရ၊ ချင်းအုန်းသီး တို့ကိုကား ကိုက်ဖြတ်စားပြီး တဘန် ထည့်ထားကောင်းသည်။ ။သပိတ် လက်၌ ရှိသော ရဟန်း တံခါးမတွန်းရဟူရာ၌ပတ္တဟတ္ထကား ဥပလက္ခဏာနည်းတည်း၊ ခြေဖမိုး ပေါ် ၌ဖြင်စေ အမှတ်မရှိ ကိုယ်၏ တစိတ်တဒေသ၌ သပိတ် ရှိနေလျှင်လည်း တံခါးမဖွင့်ကောင်းဟုသိ၊ တံခါးအရ အဝတ်တင်းတိမ် ကန့်လန့်ကာမျိုးမှ တပါး အလုံးစုံသော တံခါးတို့ကိုယူ၊ သပိတ်လက်၌ စသည် ရှိလျှက် လက်ဖြင့်ဖြစ်စေ ခြေဖြင့်ဖြစ်စေ ဦးခေါင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း တခုခုဖြင့်ဖြစ်စေ တံခါးရွက်ကို မတွန်းကောင်း၊ကျည်မ ကျည်ငယ်ကို မမြှောက်ကောင်း၊ သံကောက်သော့ဖြင့် မဖွင့်ကောင်း၊ ပခုံး၌ သပိတ်ကို လွယ်ကြိုးဖြင့် လွယ်ထားမူ အလိုရှိသလို ဖွင့်ကောင်းသည်ဟုမှတ်။

၉။ ဘူမိအာဓာရကော……ဂါထာဖြင့် သပိတ်ခြေ၌ သပိတ်ထားပုံ အစီအရင်ကို ပြသည်၊ လက်ကောက်

ခေါရေ၊သစ်သားတခုဖြင့် ပြုအပ်သော သပိတ်ခြေ, မျှားစွာသော အတံတို့ဖြင့် ပြုအပ်သောသပိတ်ခြေဟု၎င်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်လုံးကုန်သော။ ပတ္တော-တို့ကို။ ဌပေယျ၊ ဆင့်ထားရာ၏။ ဘူမိယံ-၌။ နိုကုဇ္ဇိတွာန၊ မျောက်၍။ ဧကံ၊ တခုသော သပိတ်ကို။ ဌပေယျ-၏။

၁၀။ ဒါရုရူပိယ သောဝဏ္ဏ၊ မဏိ ဝေဠုရိယာမယာ။
ကံသ ကာစ တိပု သိသ၊ ဖလိကာ တမ္ဗလောဟာ ဧ၁။ ။

၁၁။ ဆဝ သိသမယောစာပိ၊ ဃဋိ တုမ္ဗ ကဋုဟာ ဧ၁။
ပတ္တာ အဂဝိယာ သဗ္ဗေ၊ ဥတ္တာ ဒုက္ခဋ ဝတ္ထုကာတိ။ ။

၁၀—၁။ ဒါရု- ရူပိယ- သောဝဏ္ဏ- မဏိ- ဝေဠုရိယာ မယာ၊ သစ်သား,ငွေ,ရွှေ,ပတ္တမြားညှို,ကြောင်ပျက်ရွဲတို့ဖြင့် ဖြစ်သော သပိတ်တို့၎င်း။ ကံသ-ကာစ-တိပု-သိသ-ဖလိကာ၊ ကြေးဖြူ,စဉ့်,သလွဲဖြူ,သလွဲမည်း,ဖလသပိတ်တို့၎င်း။တမ္ဗ လောဟ ဧ၁၊ ကြေးနီမှ ဖြစ်သောသပိတ်တို့၎င်း။ ။ဆဝ သိသ မယောစာပိ၊ လူသေခေါင်းခွန်ဖြင့် ပြီးသော သပိတ်၎င်း။ ဃဋိ-တုမ္ဗ-ကဋုဟ ဧ၁၊ အိုးအုံ,ဗူးအုံ ဖြစ်ကုန်သောသပိတ်တို့၎င်း။ (ဣတိ၊-သို့။)သဗ္ဗေ၊-ကုန်သော။ ပတ္တာ၊-တို့သည်။ အဂဝိယာ၊

သပိတ်ခြေ၌ သပိတ်သုံးလုံး, ဒါရုအာဓာရက-ဒဏ္ဍအာဓာရက တို့၌ သပိတ်နှစ်လုံး ထက်အောက်နှိမ့်ပြင့် ဆင့်ထားကောင်းသည်ဟု ကုရုန္ဒီ၌ ဆိုသည်၊ လက်ကောက်သပိတ်ခြေ၌သုံးလုံးဆင့်ထားရန် အရာမဟုတ်သောကြောင့်နှစ်လုံးသာဆင့်ထားကောင်းသည်ဟု မဟာအဋ္ဌကထာဆိုသည်၊ ပွတ်လက်ရုံးဦးနှင့်တူသော ပွတ်ဦးသပိတ်ခြေ, လှံတံသုံးချောင်းဖြင့်ပြုံလုပ်သော လှံတံသပိတ်ခြေတို့ကား သပိတ်ထားစရာမဟုတ်ဖြစ်၍ သပိတ်သက်သက်မထားရ၊ ထားလျှင်လက်ဖြင့် ကိုင်ထားရမည်၊သပိတ်နှစ်လုံးဆင့် ထားသည်ရှိသော် လိမ့်မကျနိုင်အောင် လုပ်ထားသည်ကို သုသဇ္ဇိတခေါ်သည်၊ ဘူမိအရ ဗျာရိုင်သင်ဖြူးစသည် အခင်းရှိသော မြေကို ယူရမည်၊ လှန်၍လည်းထားကောင်းသည်ဟုဋီကာဆိုရ၏။

၁၀။ ဒါရုရူပိယ.....နှစ်ဂါထာဖြင့် မအပ်သော သပိတ် တို့ကို ပြသည်၊'သစ်သား,ရွှေ,ငွေ,ပတ္တမြားညှို,ကြောင်ပျက်ရွဲ, ကြေးဖြူ,စဉ့်, သလွဲဖြူ,သလွဲမည်း,ဖလ,ကြေးနီ သပိတ် ၁၁—လုံးမအပ်၊ ကံသဖြင့် တေခပ်ပြားဖြင့် ပြီးသော သပိတ်ကိုလည်းယူ။ ။

–ကုန်ဟူ၍။ဝတ္ထာ၊– ကုန်၏။ ဒုက္ခဒု ဝတ္ထုကာ၊–ဝတ္ထုတို့ဟူ၍။ ဝတ္ထာ၊–ကုန်၏။……ဤတို၊ ဤကား သပိတ်အပြီးတည်း။

၆–ထာလကာစာတို

၁။ ကပ္ပိယာ ထာလကာ တိသော၊ တမ္ဘာယော မတ္တိကာမယာ။
ဒါရုသောဝဏ္ဏ ရဇတ၊ မဏိ ဝေဠုရိယာမယာ။ ။
၂။ အကပ္ပါ ဖလိကာ ကာစ၊ ကံသဇာ ဂိဟိသန္ထုကာ။
သံဃိကာ ကပ္ပိယာ တုမ္ဘ၊ ဃဋိဇာ တာဝကာလိကာတိ။ ။

၆။ ထာလကာစာတို၊ ဟူသည်။

၁–၂။ တမ္ဘာ-ယော-မတ္တိကာ မယာ၊ကြေးနီ,သံ, မြေတို့ဖြင့်ပြီးကုန်သော။တိသော၊–ကုန်သော။ထာလကာ၊ခွက်တို့သည်။ ကပ္ပိယာ၊ အပ်ကုန်၏။ဒါရု-သောဝဏ္ဏ-ရဇတ-မဏိ-ဝေဠုရိယာ မယာ၊ သစ်သား,အွေ, ငွေ, ပတ္တမြား, ကြောင်မျက်ခွဲဖြင့် ပြီးကုန်သောခွက်တို့သည်။ အကပ္ပါ၊ မအပ်ကုန်။ဖလိကာ-ကာစ-ကံသဇာ၊ဖလ်, စဉ့်, ကြေးဖြူမှ ဖြစ်ကုန်သော ခွက်တို့သည်။ဂိဟိ သန္ထုကာ၊လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော်ငင်း။သံဃိကာ၊ သံဃာ့ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော်ငင်း။ကပ္ပိယာ၊–ကုန်၏။တုမ္ဘ–ဃဋိဇာ၊ အိုးအုံ ဗူးအုံဖြစ်သော ခွက်တို့သည်။တာဝကာလိကာ၊ အခိုက်အတန့် တို့သည် သာလျှင်။ကပ္ပိယာ၊–ကုန်၏။……ဤတို၊ ဤကားဆွမ်းစားခွက်အပြီးတည်း။

လူသေခေါင်းခွန်, အိုးအုံ, ဗူးအုံသပိတ် ဤသပိတ် ၃-လုံးလည်းမအပ်၊ ဒုက္ခဒုဟု ဝဒ္ဓကဝတ္ထုကွန်ကဋ်ဆိုသည်။

သပိတ်ပြီးပြီ။

၆–ဆွမ်းစားခွက်

၆။ ထာလကာ၊ ခွက်နှင့်စပ်သော စကားရပ်ကိုပြသည်။

၁။ ကပ္ပိယာ ထာလကာ တိသော……နှစ်ဂါထာဖြင့် အပ်သော ခွက် သုံးလုံးနှင့် မအပ်သော ခွက်ဆယ်လုံးတို့ကိုပြသည်။……ကြေးနီခွက်, သံခွက်, မြေခွက်, သုံးလုံးထည့်စားအပ်သည်၊ သစ်သားခွက် စသော ခွက်ငါးလုံးကား ကိုယ်ရိုင်ပုဂ္ဂလိက,သံဃိက,လူ့ဥစ္စာသုံးမျိုးပင်မအပ်၊ ဖလ်,စဉ့်,ကြေးဖြူ

ခွက်သုံးလုံးကား ကိုယ်ပိုင်ပုဂ္ဂလိကသာမအပ်၊ သံဃာက, လူ.ဥစ္စာဖြစ်မှု အပ်သည်၊ အိုးအုံ,ဗူးအုံ နှစ်ခုကား အခိုက်အတန့်သာ အပ်သည်၊ တကြိမ်စားပြီးပစ်လိုက်ရသည်၊သွားလေရာရာ ဆောင်ယူမသွားရ။ ။ အထူး–သစ်သားခွက်ကား ဘယ်အခါမှ ထည့်မစားအပ်၊ ကိုင်ရုံသာ ကိုင်ကောင်းသည်၊ ရွှေ,ငွေ,ပတ္တမြားညို,(၀ါ။မြ။)ကြောင်မျက်ရွဲ ဤခွက် လေးလုံးကား ဒကာများက ဟင်းစသည်ထည့်၍ကပ်သော်လည်း ကိုင်ရုံ ပင် မကိုင်အပ်၊ထို့ကြောင့် ငွေထုံးဘူးများ ဖြင့် ထုံးထည့်၍ ကပ်လည်း ကို သတိပြုသင့်၏။ ကြေးနီကား သပိတ်သာမအပ်၊ ခွက်အပ်သည်၊ စဉ့်ခွက်ဟူသည် ချက်၍ပြုအပ်သော ဖလ်မှန်များကို ဆိုသည်၊ ထို့ ကြောင့် ပုဂ္ဂလိကဖလ်ခွက်ကို သတိပြုသင့်သည်၊ ဖက်ခွက်ကို အိုးအုံ ဗူးအုံနှင့် အလားတူသည်ဟု ယူတော်မူကြသည်၊ သေနှာသနဿ အသုံး အဆောင်ဖြစ်မှု ခွက်အားလုံးအပ်သည်ဟုသိ။

ဆောင်.....သံ,ကြေးနီ,မြေ၊ခွက်သုံးထွေ၊စားလေအမြဲအပ်။
သစ်သားခွက်ကား၊ အလျင်းထား၊ ထည့်စားမအပ်စပ်။
မျက်ရွဲ,မြ,ရွှေ၊ ငွေခွက်တွေ၊ကိုင်ချေမကိုင်အပ်။
ကြေးဖြူ,စဉ့်,ဖလ်၊ကိုယ်ပိုင်မှန်၊ဇကာနှမအပ်စပ်။
သံဃာ့ဥစ္စာ၊လူ.ဥစ္စာ၊ ဖြစ်ပါထည့်စားအပ်။
အိုးနှင့်ဗူးအုံ၊ရုန်ခါကြို၊ မြိတုံမအပ်စပ်။
ဖလ်ခွက်ကိုကား၊ယင်းတူထား၊ မှတ်သားသုံးစွဲအပ်။
သေနှာသနာ၊သုံးဆောင်ရာ၊ဖြစ်ပါအားလုံးအပ်။

ဝါဒတပါး.....ရွှေ,ငွေ,ပတ္တမြား, ကြောင်မျက်ရွဲ, ဖလ်စစ် ဤခွက် ငါးလုံးသည် သုံးသပ်ရုံမျှမအပ်၊ကြေးဖြူခွက်,စဉ့်ခွက် နှစ်လုံးသည် သံဃာ့ဥစ္စာ၊ လူ.ဥစ္စာဖြစ်မှု ထည့်စားအပ်၏၊ ဖလ်စစ်ဟူ သည် တွင်းထွက်အဘိုးတန် ဖလ်ဖြစ်သည်၊ ရတနာ၌ အပါအဝင်ဖြစ် သည်ဟု ဆိုတော်မူကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ဖလ်စစ်, ချက်ဖလ် နှစ်မျိုး ခွဲ၍ ရွှေစသော ခွက်လေးလုံး၌ ဖလ်စစ်ကိုထည့်၍ ငါးလုံး၊ကြေးဖြူ, စဉ့်, ချက် ဖန် သုံးလုံးဟု တမျိုးယူကြသည်၊ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ နှင့်ညီ၏။

၇-ပဝါရဏာတိ

၁။ ယေနိရိယာပထေနာယံ၊ ဘုဇ္ဇမာနော ပဝါရိတော။
တတော အညေန ဘုဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိနာတိရိတ္တကံ။ ။

၇။ ပဝါရဏာတိ၊ ဟူသည်။

၁။ ယေနိ ရိယာပထေန၊အကြင် ဣရိယာပုထ်ဖြင့်။(ဥပလက္ခိတော၊-သော။)ဘုဇ္ဇမာနော၊ ဆွမ်းစားသော။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ပဝါရိတော၊-၏။ တတော၊ထိုဣရိယာပုထ်မှ။ အညေန၊ တပါးသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့်။ အနတိရိတ္တကံ၊ အတိရိတ်ပိုနည်းကံ မပြုအပ်သောယာဝကာလိကကို။ ဘုဇ္ဇေယျ၊စားအံ့။ပါစိတ္တိ၊-သည်။ဟောတိ၊-၏။

၂။ အသနံ ဘောဇနဉ္စေဝ၊ အာဘိဟာရော သမ္မိပတာ။
ကာယဝါစာ ပဋိဂ္ဂေပေါ၊ ပဠုအဂ်ိါ ပဝါရဏာ။ ။

၂။ အသနံ၊ (ဘောဇဉ်ကို စားသော ရဟန်း၏) စားဆဲ ၎င်း။ ဘောဇနဉ္စေဝ၊ (ပဝါရိတ်လောက်သော)ဘောဇဉ်၎င်း။ အာဘိဟာရော၊ (ကိုယ်ဖြင့်)ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၎င်း။သမ္မိပတာ၊(နှစ်တောင့်ထွာဟူသော) နီးသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ကာယဝါစာပဋိဂ္ဂေပေါ၊ ကိုယ်ဖြင့် နှုတ်ဖြင့်

၇-ပဝါရိတ်

၇။ ပဝါရဏာ၊ ပဝါရိတ်သင့်ပုံစသည်ကိုပြသည်။

၁။ ယေနိရိယာပထေနာယံ.....ဂါထာဖြင့် ပဝါရိတ် သင့်ပုံကို ပြသည်၊ ပဝါရိတ်သင့်သောဣရိယာပုထ်မှတပါးသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် အတိရိတ်ပိုနည်းကံ မပြုသော ယာဝကာလိကကို စားသောရဟန်းပါစိတ်၊ အဓိပ္ပါယ်အကျယ် ပထမ ပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်၌ လာပြီ။

၂။ အသနံ ဘောဇနဉ္စေဝ.....ဂါထာဖြင့် ပဝါရိတ် သင့်ခြင်း အာဂ်ါငါးပါးကို ပြသည်၊အဓိပ္ပါယ် ဝေဂ်။

ပယ်မြစ်ခြင်းရင်း။ (ဣတိ၊-သို့။)ပဝါရဏာ၊-တို့သည်။ ပဠုအင်္ဂါ၊ အင်္ဂါ ငါးပါး ရှိကုန်၏။

၃။ ဩဒနော သတ္တုကုမ္ဘာသော၊ မဇ္ဈော မံသဉ္စ ဘောဇနံ။
သာလိ ဝိဟိ ယဝေါ ကဂိုံ၊ ကုဒ္ဒါသ ဝရ ဧဝါဒုမာ။
သတ္တန္နမေသံ ဓညာနံ၊ ဩဒနော ဘောဇ္ဇ ယာဂုစ။ ။

၃။ ဩဒနော၊-သည်ရင်း။ သတ္တု-သည်ရင်း။ ကုမ္ဘာသော၊-သည်ရင်း။ မဇ္ဈော၊-သည်ရင်း။ မံသ၊-သည်ရင်း။ ဘောဇနံ၊ ဘောဇဉ် ငါးပါးမည်၏။ သာလိ၊ သလေးရင်း။ ဝိဟိ၊ စပါးရင်း။ ယဝေါ၊ မယော ဂျုံရင်း။ ကဂိုံ၊ ဆပ်ရင်း။ ကုဒ္ဒါသ-ဝရ-ဧဝါဒုမာ၊ လူးနှက်, ပြောင်းကြီး, (ဝါ၊ လူးပြူ) နတ်ကောက်တို့ရင်း။ ဣတိ၊-သို့။ သတ္တန္နံ၊-ကုန်သော။ ဧသံ ဓညာနံ၊ ဤစပါးမျိုး တို့၏။ ဘောဇ္ဇ-ယာဂု၊ စားသောက်ရာတွင် စာရေးထင်သော ယာဂုသည်။ဩဒနော၊-လည်းမည်၏။

၄။ သာမာကာဒိ တိဏံ ကုဒ္ဒါ၊ သကေ ဝရက စောရကော။
ဝရကေ သာလိယဗ္ဗေ၀၊ နိ၀ါရော သဂ်ိဟံ ဂတော။ ။

၄။ သာမာကာဒိ-တိဏံ၊ သမန်းစသော မြက်မျိုးမှ ဖြစ်သော စပါးသည်။ ကုဒ္ဒါသကေ၊-၌။ သဂ်ိဟံ၊ ပေါင်းယူ ခြင်းသို့။ ဂတံ၊ ရောက်၏။ ဝရက စောရကော၊ ပြောင်းဖူးသည်။ ဝရကေ၊ ပြောင်းကြီး လူးပြူ၌။ သဂ်ိဟံ၊-သို့။ ဂတော၊-၏။ နိ၀ါရော စေ၀၊ ကျိတ်သည် သာလျှင်။ သာလိယံ၊-၌။ သဂ်ိဟံ၊-သို့။ ဂတော၊-၏။

၃။ **ဩဒနော**……ဂါထာဖြင့် ဘောဇဉ်ငါးပါးနှင့် ဩဒန အရကို ဝေဘန်ပြသည်၊ ပထမ်ပဝါရဏာ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။

၄။ **သာမာကာဒိ**…ဂါထာဖြင့် စပါးမျိုး ၇-ပါး အားလျော်သော စပါးမျိုးကိုပြသည်၊ထိုင်းအလျော်ကား ပထမ ပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာကြီး၌ လာ၏။

၅။ ဘဒ္ဒ ဣဋ္ဌ မယော သတ္တုကုမ္ဘာသော ယဝသန္ဓဝေါ။
မံသောစ ကပိယော ဝုတ္တော၊ မဇ္ဈော ဥဒကသန္ဓဝေါ။ ။

၅။ ဘဒ္ဒ-ဣဋ္ဌ မယော၊ ကျက်စွာလှေ့ာ်အပ်သော စပါးမျိုးဖြင့် လုပ်အပ်သော မုန့်မျိုးသည်။ သတ္တု-မည်၏။ ယဝ- သန္ဓဝေါ၊ မယောကျုံ့မှ ဖြစ်သောမုန့်သည်။ ကုမ္ဘာသော၊-မည်၏။ ကပိ ယောစ၊ အပ်သောအသား ကိုသာလျှင်။ မံသော၊-ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊-၏။ ဥဒက-သန္ဓဝေါ၊ ရေ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါမျိုးသည်။ မဇ္ဈော၊-မည်၏။

၆။ ဘုဥ္ဇန္တော ဘောဇနံ ကပ္ပ၊ မကပ္ပံဝါ နိသေဓယံ။
ဝါရိတောဘိဟာရံ ကပ္ပံ၊ တံ နာမေန ဥမ္ဘိဝါ။ ။

၆။ ကပ္ပံဝါ၊ အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အ ကပ္ပံဝါ၊ မအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဘောဇနံ-ကို။ ဘုဥ္ဇန္တော၊ စား စဉ်။ တံ နာမေနဝါ၊ ထိုဘောဇဉ်ငါးပါး (အသီးသီးသော) အမည်ဖြင့်ရင်း။ ဥမ္ဘိဝါ၊ ဤ ဘောဇဉ်ဟူသော အမည်သာမန် အားဖြင့်ရင်း။ (ဝတ္ထာ၊ ဆိုး)။ အဘိ ဟာရံ၊ ခြေးရှဆောင်အပ်သော။ ကပ္ပံ၊ အပ်သောဘောဇဉ်ကို။ နိသေဓယံ၊ တားမြစ်သောရဟန်းသည်။ ဝါရိတောဘိ ပဝါရိတ် သင့်၏။

၅။ ဘဒ္ဒဣဋ္ဌမယော ....ဂါထာဖြင့် ကျန် ဘောဇဉ် လေးပါးကို ပြသည်၊ အကျယ်ကို ပဝါရဏာသိက္ခာ ပုဒ်၌ ဆိုခဲ့ပြီ။

၆။ ဘုဥ္ဇန္တော ဘောဇနံ ... ဂါထာဖြင့် ပဝါရိတ် သင့်ကောင်းသော စားအပ်သော ဘောဇဉ်နှင့် ဆောင်ယူလာသော ဘောဇဉ်နှစ်ပါးကို ပြသည်။.....ဤ၌ အ ကပ္ပိယ ဘောဇဉ်ဟူသည် မအပ်သော အသားကြီး ဆယ်မျိုး, ကုလ ဒူသနမှ-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောကြားမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘောဇဉ်, ရှေ့ဝင် စသည်မှ ဖြစ်ပေါ်လာသောဘောဇဉ်တို့ကို ဆိုသည်၊ ထိုကပ္ပိယ အကပ္ပိယဘောဇဉ်နှစ်ပါး တပါးပါးကို အယုတ်ဆုံး ဆွမ်းတလုံးမျှ ယူ စားပြီးသော, စားဆဲသောရဟန်းသည် ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင် ဩဒနကိုအလျှံပါစသော တပါးတပါးသော အမည်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဤဘောဇဉ်

၇။ လာဇာ တံ သတ္တု ဘတ္တာနိ၊ ဂေါရသော သုဒ္ဓ ခဇ္ဇကော။
တဏ္ဍုလာ ဘဋ္ဌ ပိဋ္ဌဗ္ဗ၊ ပုထုကာ ဝေဠုအာဒိနံ။ ။

၈။ ဘတ္တံ ဝုတ္တာဝသေသာနံ၊ ရသ ယာဂု ရသောပိစ။
သုဒ္ဓယာဂုဖလာဒိနိ၊ နဇနေ္တ ပဝါရဏံ။ ။

၇-၈။ လာဇာ၊ ပေါက်ပေါက် သည်ရင်း။ တံ-သတ္တု-ဘတ္တာနိ၊ ထိ ပေါက်ပေါက်ဖြင့် လုပ်အပ်သော မုံ့လုံး, ထမင်းတို့သည်ရင်း။ ဂေါရ သော၊ ဂေါရသငါးပါးသည်ရင်း။ သုဒ္ဓ-ခဇ္ဇကော၊ (ငါး အမဲတို့နှင့်မရော သော) သက်သက်သော ခဲဘွယ်သည်ရင်း။ တဏ္ဍုလာ၊ လှော်အပ်သော ဆန်တို့သည်ရင်း။ ဘဋ္ဌ-ပိဋ္ဌဗ္ဗ၊ လှော်အပ်သော(သက်သက်သော)အမှုန့် သည်ရင်း။ ပုထုကာ၊ မှုံ့ဆန်းသည်ရင်း။ ဝုတ္တာဝ သေသာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီး သော စပါးမျိုးခုနစ်ပါးမှ ကြွင်းကုန်သော။ ဝေဠုအာဒိနံ၊ ဝါးသုန်းဆန် စသည်တို့၏။ ဘတ္တံ၊ ထမင်းရင်း။ ရသ-ယာဂု၊ ငါး အမဲရည် စသည်နှင့် ရောသော ယာဂုသည်ရင်း။ ရသောပိစ၊ ငါး အမဲရည် သည်ရင်း။ သုဒ္ဓ ယာဂု- ဖလာဒိနိ၊ သက်သက်သောယာဂု,သစ်သီး စသည်တို့သည်ရင်း။ ပဝါရဏံ၊-ကို။ နဇနေ္တ၊ မဖြစ်စေကုန်။

အလှူခံပါဟူသော အမည်သာမည်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ရှေးရှုဆောင်အပ်သော ဘောဇဉ်ကို ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် တားမြစ်မိခဲ့၊ပဝါရိတ် သင့်၏၊ ဘုဉ္ဇန္တော ဖြင့် စားဆဲအင်္ဂါ-၁၊ ဘောဇနံကပ္ပမကပ်ဝါဖြင့် ဘောဇဉ် ဖြစ်ခြင်း အင်္ဂါ-၁၊ နိသေဓယံဖြင့်တားမြစ်ခြင်း အင်္ဂါ-၁၊ အဘိဟာရံ ကပ်ပ် တံ နာမေန ဣမန္တိ ဝါဖြင့် ဟတ္ထပါသ်သို့ ရောက်ခြင်းအင်္ဂါနှင့် ရှေးရှုဆောင် ခြင်း အင်္ဂါ၂-ပါးယူ၊ဤအင်္ဂါ၅-ပါးပြည့်စုံက ပဝါရိတ်သင့်သည်။

၇-၈။ လာဇာ တံ သတ္တု ဘတ္တာနိ..... နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့်ပဝါရိတ် မဖြစ်ကောင်းသည်တို့ကို ပြ

သည်၊ နွားရည်, နွားဝမ်း,ရက်တက်,ဆီဦး,ထော့ပတ်တို့ကိုဂေါရသငါးပါး ခေါ်သည်၊ ဝေဠုအာဒိနံ၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အဖု အဖြစ် အသီးတို့ကို ယူရ မည်ဟု ဋီကာဆိုး၏၊ ဖလာဒိနိ၌ အာဒိဖြင့် အဖုစသည်တို့ကိုယူ။ (ဋီကာ)

၉။ ပဝါရိတေန ဝုဋ္ဌာယ၊ အာဘုဇ္ဈေနစ ဘောဇနံ။
အတိရိတ္တံ နကာတဗ္ဗံ၊ ယေန ယံဝါ ပုရေ ကတံ။ ။

၉။ ပဝါရိတေန၊ ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်။ ဝုဋ္ဌာယ၊(နေရာ မှ)ထမိသော်။ အတိရိတ္တံ၊-ကို။ နကာတဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ဘောဇနံ၊-ကို။ အာဘုဇ္ဈေနစ၊ မွန်းသော ရဟန်းသည်လည်း။ အတိရိတ္တံ၊-ကို။ နကာတဗ္ဗံ၊-အပ်။ ယေန၊ အကြင်ဝိနည်းရိုရိုရဟန်းသည်။ ယံ၊ အကြင် ဘောဇဉ်ကို။ ပုရေ၊ ရှေးဦး။ ကတံ၊ (ဝိနည်းကံ)ပြုအပ်ပြီ။ တေန၊-သည်သာ လျှင်။ တံဝါ၊ထိုဘောဇဉ်ကိုသာလျှင်။ အတိရိတ္တံ၊-ကို။နကာတဗ္ဗံ၊-အပ်။

၉။ ပဝါရိတေန.....ဂါထာဖြင့် အတိရိတ် ဝိနည်းကံ မပြုကောင်းသော သုံးမျိုးကိုပြသည်၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုပေးလိုသော ဝိနည်းရိုရိသည် ပဝါရိတ် သင့်နေသဖြင့် စားဆဲနေရာမှ ထပြီးသော် ဝိနည်းကံကို ပြုမပေးကောင်း၊ မထသေးမီသာ ပြုပေးကောင်းသည်၊ [ပဝါရိတ်မသင့်သော ဝိနည်းရိုရိဖြစ်မှ ထ, မထ ဆိုရန် မလို။] ဘောဇဉ်ငါးပါးတို့တွင်တပါးပါးကိုအယုတ်ဆုံး သမန်းဖြက်ဖျားဖြင့်သော်လည်း ကော်ယူမစားဘဲ ပြုမပေးကောင်း၊ စားပြီးသောဝိနည်းရိုရိသာ အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုပေးကောင်းသည်၊.....ဤအရာ၌စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို စဉ်းစားရန် ရှိသည်၊ စဉ်းစားရပုံ–ဟတ္ထပါသ်သို့ ဆောင်ယူလာသော ပဝါရိတ် သင့်သော ရဟန်း၏ဘောဇဉ်လော, သို့မဟုတ် ဘယ်ဘောဇဉ်ဘဲဖြစ်ဖြစ် ဘောဇဉ်ဖြစ်က ပြီးရောလောဟု စဉ်းစားရန်ရှိ၏၊ ဘယ်ဘောဇဉ်ဖြစ်ဖြစ် ဘောဇဉ်စားပြီးက ပြုပေးနိုင်သည်ဟု ဆုဒ္ဒသိကဘွာဒိုကာဟောင်းဆို၏၊အချို့ကား ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်း၏ဆောင်ယူလာသောဘောဇဉ်ကိုသာအယုတ်ဆုံး ထမင်းတလုံးယူစားပြီးမှ ပြုပေးကောင်းသည်ဟုဆို၏၊ အဝိစေတ္ထ ဘုတ္တာဝိနာ ကတံ ဟောတိတိ အနုဋ္ဌရေ နိသိန္နသ သဘာဂသ ဘိက္ခုနော ပတ္တတော ဂေါ်ဒါ သိတ္ထုံဝါ မံသဟိရုံဝါ ခါဒိတ္တာ ကတံပိ ဘုတ္တာဝိနာ ကတံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ဘုတ္တာဝိနာကတဟူသည် အခြားမဲ့၌နေသော သဘာဂရဟန်းတပါး၏ သပိတ်မှ ထမင်းတလုံးကိုဖြစ်စေ အမဲသားတမျှင်ကို ဖြစ်စေ ယူစားပြီးမှ ပြုကောင်းသည်၊ ဝိနည်းကံပြုလို၍ ယူလာသော သဂိတ် ထည်းမှ ယူစားပြီး ပြုပေးရာ၌ ဆိုဘွယ်မရှိ ဟူသော အဌကထာကို

၁၀။ ကပ္ပိယံ ဂဟိတဗ္ဗေ၊ စ္ဆာရိတံ ဟတ္ထပါသံ။
အတိရိတ္တံ ကရောန္တေ၀ံ၊ အလမေတန္တိ ဘာသဘု။ ။

၁၀။ ကပ္ပိယဗ္ဗေ၀၊ ကပ္ပိပြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဂဟိတဗ္ဗေ၀၊ အကပ်ခံအပ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဥစ္ဆာရိတဗ္ဗေ၀၊ မြှောက်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဟတ္ထပါသဂဗ္ဗေ၀၊ ဟတ္ထပါသ်သို့ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော ကာလိကကိုသာလျှင်။ အတိရိတ္တံ၊–ကို။ကရောန္တော၊ ပြုလိုသော အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝိနည်းရှိရ်သည်။ အလမေတန္တိ၊–ဟူ၍။ ၎ံ၊ ဤသို့။ ဘာသတု၊ဆိုလော။[ဇတံ၊ ဤအလုံးစုံကို။အလံ၊ ငါတန်ပြီ။ တနည်း- ဇတံ၊-သည်။ အလံ၊ သင်စားထိုက်ပြီ။]

ထောက်၍ ဋီကာဟောင်း ဝါဒသင့်သည်ဟု ဆိုရမည်။ ။ဝိနည်းရှိရ်ရဟန်းသည် ပ၀ါရိတ်သင့်သော ရဟန်းဆောင်ယူလာသော ဘောဇဉ်ကို ရှေးဦး ဝိနည်းကံပြုပေးပြီးသော် နောက်ထပ် အသစ် ဘောဇဉ်ရ၍ ရှေးကဝိနည်းကံပြုပေးပြီးသော ဘောဇဉ်နှင့် ရောပြီး တဘာန် ဝိနည်းကံ ပြုပေးရန် လျှောက်ဆုံ၊ မပြုပေးကောင်း၊ ဝိနည်းကံ မပြုပေးဘူးသေးသော ဘောဇဉ်ကိုသာ ပြုပေးကောင်းသည်၊ တပါးသော ဝိနည်းရှိရ် ဖြစ်က ဘယ်ဘောဇဉ်ဖြစ်ဖြစ် ပြုပေးကောင်းသည်ဟုသိ။

၁၀။ ကပ္ပိယံ ....ဂါထာဖြင့် အတိရိတ် ဝိနည်းကံပြုပုံ အင်္ဂါငါးပါးကိုပြသည်၊ ကပ္ပိယဟူသည် ကပ္ပိခြင်းငါးမျိုးဖြင့် ကပ္ပိပြီးသား ယာ၀ကာလိကအပ်သောအသား,အပ်သော ဘောဇဉ်များကိုဆိုသည်၊ထိုအပ်သော ယာ၀ကာလိကမျိုးကိုသာ ဝိနည်းကံပြုကောင်းသည်၊ ထိုမှပြန်သော ယာ၀ကာလိကကား အကပ္ပိယ မည်၏၊ ထိုအကပ္ပိယယာ၀ကာလိကကို ဝိနည်းကံမပြုကောင်း၊ ဂဟိတံဟူသည် ထိုအပ်သော ယာ၀ကာလိကကား အကပ်ခံပြီးသားဖြစ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ အကပ်မခံဘဲဝိနည်းကံမပြုကောင်း၊ ဥစ္ဆာရိတံဟူသည် ဝိနည်းကံပြုလိုသော ရဟန်းသည် အနည်းငယ် မြှောက်ခြင်း ညွှတ်ခြင်းကိုဆိုသည်၊မမြှောက်မညွှတ်ဘဲ မပြုကောင်း၊ဟတ္ထပါသံဟူသည် ဝိနည်းကံပြုလိုသော ရဟန်းသည် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း ရောက်မှ ပြုရမည်ဟု ဆိုသည်၊ ဟတ္ထပါသ် အပြင်ဘက်ကနေ၍ မပြုကောင်း၊ ဟတ္ထပါသ်သို့ ရောက်ပြီးသော် " အတိရိတ္တံ ကရောထ ဘန္တေ" ဟု ဆိုရ

၁၁။ နုကရေနုပသမ္ပန္နေ၊ဟတ္ထေ ပေသယိတ္ဝါ။
ကာရေတုံ လဘတေ သဗ္ဗော၊ဘုဇ္ဈိတုံ တမကာရကောတိ။ ။

၁၁။ အံနုပသမ္ပန္န-ဟတ္ထေ၊ လူသာမဏေ၏လက်ခ္ခံတည်သော ယာဝကာလိကကို။ နုကရေ၊ (အတိရိတ်ဝိနည်းကံ) မပြုရာ။ ပေသယိတ္ဝါ၊ (ရဟန်းတပါးကို) စေခိုင်း၍လည်း။ ကာရေတုံ၊ ပြုစေခြင်းငှါ။ လဘတေ၊ ရ၏။ တံ၊ ထိုအတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုသော ကာလိကကို။ အ ကာရကော၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုသောရဟန်းမှ တပါးသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းသည်။ ဘုဇ္ဈိတုံ၊-ငှါ။ လဘတေ၊ ရ၏။.....ဤတို၊ ဤကား ပဝါရဏာ အပြီးတည်း။

ဦးမည်၊ ဤအင်္ဂါလေးပါးကား ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်း၏ အင်္ဂါဟု သိ။.....အလမေတံဟူသည်၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ယာဝကာလိကကို ဝိနည်းကံပြုပေးလိုသော ဝိနည်းရိုရ်က "အလမေတံသဗ္ဗေ" ဟု ဆိုရမည်ဟုဆိုလိုသည်၊ပဝါရိတ်သင့်သောဝိနည်းရိုရ် ဖြစ်က နေရာမှမထခဲ့ဖြစ်ခြင်းအင်္ဂါနှင့် မစားရသေးက စားပြီးမှ ပြုရမည့်အင်္ဂါနှစ်ပါးကို ရှေးဂါထာလာ ဗျတိရေကအားဖြင့် သိလောက်ပြီ ဖြစ်၍ ဤနှိမ့်ဆိုတော့ပြီ။

၁၁။ နုကရေ နုပသမ္ပန္နေ.....ဂါထာဖြင့် လူသာမဏေလက်ခ္ခံတည်ရှိသောကာလိကကို အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြုကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ ပဝါရိတ် သင့်ရာအရပ်၌ အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုပေးတတ်သော ရဟန်းမရှိက၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံ ပြုပေးတတ်သော ရဟန်းရှိရာအရပ်သို့ ကိုယ်တိုင်မသွားဘဲ ရဟန်းတပါးကို စေခိုင်းပြီး ဝိနည်းကံပြုစေခြင်းငှါကား အပ်သည်၊ ထိုဝိနည်းကံပြု၍ ယူလာသော ယာဝကာလိကကို ဝိနည်းကံပြုပေးသော ဝိနည်းရိုရ်ရဟန်းမှတပါး ပဝါရိတ်သင့် မသင့်သော ရဟန်းအားလုံး စားကောင်းသည်၊ ပဝါရိတ် သင့်သောရဟန်းများ စားလိုက ရှိရင်းစွဲအာဝါသ စင်ကြယ်အောင် လက် ခံတွင်းများဆေးပြီးမှ စားရသည်၊ သူနာ၏ အကြွင်းဖြစ်မှ ဝိနည်းကံမပြုဘဲ စားကောင်းသည်ဟု သိ၊ အကျယ်အဝန်ကထာကြီး၌ လာပြီ။

ပဝါရိတ် ပြီးပြီ။

၈-ကာလိကာစာတိ

၁။ ပဋိဂ္ဂဟိတာ စတ္တာရော၊ ကာလိကာ ယာဝကာလိကံ။
ယာမကာလိကံ သတ္တာဟာ၊ ကာလိကံ ယာဝဇီဝိကံ။ ။

၈။ ကာလိကာစာတိ၊ ဟူသည်။

၁။ ပဋိဂ္ဂဟိတာ၁၊ အကပ်ခံအပ် ကုန်သော။ ကာလိကာ၊-တို့သည်။ ယာဝကာလိကံ၊-၎င်း။ ယာမကာလိကံ၊-၎င်း။ သတ္တာဟကာလိကံ၊-၎င်း။ ယာဝဇီဝိကံ၊-၎င်း။ ဤတို၊-သို့။ စတ္တာရော၊ လေးမျိုးတို့တည်း။

၈- ကာလိက ၄-ပါး

၈။ ကာလိကာ၊ကာလအားလျော်စွာ စားကောင်းသော ကာလိက တို့ကို ပြ၏သည်။

၁။ ပဋိဂ္ဂဟိတာ စတ္တာရော……ဂါထာဖြင့် ကာလိကလေးပါးကို ပြ၏သည်။…… ကာလော ဇေတော သံ အတ္ထိတိ ကာလိကာ၊ ကာလအမှီင်းအခြားရှိသော,ကာလအားလျော်စွာ စားကောင်းသောကာလိက လေးပါးကိုရစေ။ ယာဝကာလော အသ္သာ တိ ယာဝကာလိကံ၊ မွန်းတည့်ရုံဟုဆိုအပ်သော စားအပ်သောကာလရှိ သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို ရစေ။ ယာမော ကာလော အဿာတိ ယာ မကာလိကံ၊ အရုဏ်တက်သည်မှစ၍ ညဉ့်၏ပဋ္ဌမယာမ် တိုင်အောင် စားအပ်သော ကာလရှိသော အနုလောမအချေဉ်နှင့်တကွ အချေဉ် ၄စ် ပါးကို ရစေ။ သတ္တာဟော ကာလော အဿာတိ သတ္တာဟ ကာလိ ကံ၊ အကပ်ခံပြီးသည်မှစ၍ ခုနစ်ရက်သိုမှီး၍စားကောင်းသော ကာလ ရှိသော ထောပတ်စသော ဆေးဝါးမျိုးကို ရစေ။ ယာဝဇီဝံ အဿာတိ ယာဝဇီဝိကံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ကာလိက သုံးပါးနှင့် ရေကိုဖယ်ထား၍ ကြွင်းသောတသက်ပတ်လုံး ဆောင်ထား၍ စားကောင်းသော ဆေးကို ရစေ။

၂။ ဝိဋ္ဌံ မူလံ ဖလံ ခဏ္ဍံ၊ ဂေါရသော ဣဿောဘနံ။
ယာဝဇီဝပဗ္ဗဇိတယော၊ ဟောန္တေ ယာဝကာလိကာ။ ။

၂။ ဝိဋ္ဌံ၊ အမှုန့် ခဲဘွယ်ရင်း။ မူလံ၊ အမြစ်-ရင်း။ ဖလံ၊ အသီး-ရင်း။ ခဏ္ဍံ၊ မှုံ-ရင်း။ ဂေါရသော၊ (နို့ရည်, နို့ဓမ်း, ရက်တက်ဟူသော) ဂေါရသ သုံးပါးရင်း။ ဣဿောဘနံ၊ (အလျှော်နှင့်တကွသော) စပါးမျိုးတို့၏ ဘောဇဉ်သုံးပါးရင်း။ ယာဝ သူပ ပဗ္ဗဇိတယော၊ ယာဝဟာင်း စသည်တို့ရင်း။ ဧတေ၊ ဤအလုံးစုံ တို့သည်။ ယာဝ ကာလိကာ၊-တို့သည်။ ဟောန္တိ၊–ကုန်၏။

၂။ ဝိဋ္ဌံ မူလံ..... ဂါထာဖြင့် ယာဝကာလိကအရကို ပြသည်၊ ဝိဋ္ဌ အရ စပါးမှုန့် ပဲမှုန့် ဝိန္ဒေစ့မှုန့် ဝေးစေ့မှုန့် ထန်းစေ့မှုန့် စသော အာဟာရကိစ္စ ပြီးစေနိုင်သော အမှုန့်မျိုးကို ယူ၊ မူလ အရ ဟင်းနွယ်မြစ် စသော အမြစ်မျိုးကိုယူ၊ ခဏ္ဍအရ ကျွဲသည်းမှုံ ကတွတ်မှုံစသော ကောက်ပဲဖြင့်ပြီးသော ခဲဘွယ်ကိုယူ၊ ဂေါရသအရ ဂေါရသ ငါးပါးတို့တွင် နို့ရည်,နို့ခမ်း,ရက်တက် ဟူသော ဂေါရသ သုံးပါးကိုသာ ယူ၊ ဆိပ်ဦးနှင့် ထောပတ်နှစ်ပါးကား သတ္တာဟကာလိက ဖြစ်၍ မယူရ၊ ဣဿောဘနံအရ အလျှော်နှင့်တကွ စပါးမျိုးရုနစ်ပါး၏ ထမင်းနှင့် မှုံလုံး မယောမှုံ သုံးပါးကိုယူ။ [ဣဿောဘနန္တိ–သာနုလောမာနိ သတ္တ ဣဿာနိစ ပဠုဝိဓ ဘောဇနဗ္ဗာတိ အဋ္ဌောဟု ဋီကာ ဟောင်းဆို၏၊ စပါးမျိုးရုနစ်ပါးကအသီးဖြင့် ယူသင့်သည် ဖြစ်၍ သီးခြားယူရာ၌ အကျိုးမရှိရကား မသင့်ဟု ဋီကာသစ် ဆို၏၊ ဣဿကို သီးခြားခွဲမယူသင့်သော် ဘောဇနအရလည်း ဘောဇဉ် ငါးပါးစလုံး မယူသင့်ပြီ]။ ပဗ္ဗဇိတသဒ္ဒါဖြင့် စပါးမျိုးမဖြစ်သော ဘောဇဉ်မှ ကြွင်းသော ငါးအမဲဘောဇဉ် နှစ်ပါး, ဝိဋ္ဌ-မူလ–ဖလ–နိယျာသ ခဲဘွယ်လေးမျိုးမှ တပါးကြွင်းသော ခဲဘွယ်ရှစ်မျိုးကိုယူ၊ နိယျာသခါဒနိယေ ယာဝကာလိကံ ဒုတ္ထိ(ဋီကာဟောင်း။) နိယျာသအစေး ခဲဘွယ်ကား ယာဝကာလိက မရှိ၊ ကြီးစေးကား သတ္တာဟကာလိက၊ အကြွင်း ယာဝဇီဝိကဆျည်းသာဟု ရဒ္ဒသိက္ခာနိသျဟောင်းတို့၌ ဆို၏၊ အဋ္ဌကထာကြီး၌ နိယျာသခါဒနိယေ ဧကောဒ္ဓနေ နိယျာသော သတ္တာဟကာလိကော၊ သေသာ ယာဝဇီဝိကာဟု မိန့်ဆို၏၊ အကျယ်အဋ္ဌကထာကြီး ပထမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်၌လာပြီ။

၃။ မဝ မဒ္ဒိက သာလုက၊ စောစ မောစမ္ဘ ဇမ္ဘုဇံ။
ဗာရုသံ နာဂ္ဂိသန္ဓာတ္ဂံ၊ ပါနကံ ယာမကာလိကံ။ ။

၃။ မဝ-မဒ္ဒိက-သာလုက-စောစ-မောစ မ္ဘ-ဇမ္ဘုဇံ၊ သစ်မည်စည်, မုဒရက်,ကြာစွယ်, တောဌက်ပျော, အိမ်ဌက်ပျော, သရက်သီး,သပြေသီးမှဖြစ်ကုန်သော။ ဗာရုသံ၊ ဖက်သက်ဘာရေသီးမှ ဖြစ်သော။နာ-ဂ္ဂိ-သန္ဓာတ္ဂံ၊ မီးဖြင့်-မ-ချက်အပ်သော။ ပါနကံ၊ အဖျော်သည်။ ယာမကာလိကံ၊-မည်၏။

၄။ သာနုလောမာနိ ဓညာနိ၊ ဌပေတ္ဝာ ဗလဗော ရသော။
မရူကပုပ္ဖါ အညတြ၊ သဗ္ဗော ပုပ္ဖရသောဝိစ။ ။

၅။ သဗ္ဗပတ္တရသောစေဝ၊ ဌပေတ္ဝာ ပက္ကဒုဂကံ။
သိတောဒမဒ္ဒိတာဒိဗ္ဗ၊ ပါကော ဝါ ယာမကာလိကော။ ။

၄-၅။ သာ-နုလောမာနိ၊-ကုန်သော။ ဓညာနိ၊ စပါးမျိုး,သီးကြီးကိုးလုံးနှင့် ပဲမျိုးတို့ကို။ဌပေတ္ဝာ၊-၍။ ဗလ-ဗော၊ အသီးမှဖြစ်သော။ ရသော၊အရည်သည်ဌင်း။မရုက-ပုပ္ဖါ၊သစ်မည်စည်ပွင့်ကို။အညတြ၊-၍။

၃။ မဝုမုဒ္ဒိကသာလုက……ဂါထာဖြင့် ယာမကာလိက အရက်ပြသည်၊ အဖျော် ၇စ်ပါးကား ဘေသဇဇကွန်ကဒ္ဒလာ၏၊ဌင်းအဖျော်၇စ်ပါးကား မီးချက်မအပ်၊ ရေအေးနှင့် သာ ဖျော်ရသည်၊နေချက်ကားအပ်၏၊အထူး-သစ်မည်စည်သီး အရေသက်သက်ကား ယာဝကာလိကဖြစ်၍မှန်းလွဲသော် မသောက်ကောင်း၊ ရေနှင့် ရောမှ သောက်ကောင်းသည်။[မဝုကပါနဉ္စာ မဝုကာနံ ဇာတိရသေန ကတပါနံ၊တံပန ဥဒကသမ္ဘိန္နံ ပဋ္ဌတိ၊သုဒ္ဓံ နဝဋ္ဌတိ၊အဋ္ဌကထာ။]

၄-၅။ သာနုလောမာနိ……နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ယာမကာလိကဖြစ်ကောင်းသော အရည် မျှားကို ပြသည်၊ အနုလောမနှင့် တကွ စပါးမျိုးသီးကြီးကိုးလုံးနှင့် ပဲမျိုးတို့မှ ဖြစ်သော အရည်မအပ်၊ကြိမ်သီး,မနုကျည်းသီး,ရှောက်သီး,သီးသီး,ခံသီး, ကြို့သီးစသည်တို့မှ ဖြစ်သော ငယ်သော အသီးအရည်ကား အပ်သည်၊ သစ်မည်စည်ပွင့် အရည်မအပ်၊ကြွင်းအပွင့်အရည် အားလုံး အပ်သည်၊ ဟင်းချက်စားကောင်းသော ယာဝကာလိက အရွက်တို့၏ အကျက်ရည်

သဗ္ဗော၊—သော။ ပုပ္ပ–ရသောဝိစ၊ အပ္ပင့်-အရည့်သည့်ဂင်း။ ။ပက္ကာ ဒုဂ-ဇံ၊ ဟင်းရွက်ကျက်ရည့်ကို။ ဌပေတွာ၊—၍။ သဗ္ဗ-ပတ္တ- ရသော စေဝ၊ အလုံးစုံသော အရွက်ရည့်သည့်ဂင်း။ သိတော-ဒ မဒ္ဒိတောဝေ အေးခ္ခ် နယ်အပ်သော်ဂင်း။ အာဒိစ္စ–ပါကောဝါ၊ နေပူခ္ခ် ချက်ခြင်းဂ့ိ သော်ဂင်း။ ယာမကာလိကော၊–မည့်၏။

၆။ သပ္ပိ နောနီတ တေလာနိ၊မဓု ဟာကိတမေဝစ။
သတ္ထာဟကာလိကာ သပ္ပိ၊ယေသံ မံသမဝါရိတံ။ ။

၆။ သပ္ပိ-နောနီတ-တေလာနိ၊ ထောပတ်, ဆိတ်ဦး,ဆီတို့ဂင်း။ မဓု-ဟာကိတမေဝစ၊ ပျား,တင်လဲဂင်း။ (ဣမေ-ပဒ္ဓ၊-တို့သည်၊) သတ္ထာဟ ကာလိကာ၊–မည်ကုန်၏။ ယေသံ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့၏။ မံသံ၊–ကို။ အ-ဝါရိတံ၊ မတားမြစ်အပ်။ တေသံ၊–တို့၏။ သပ္ပိ၊–သည်။ (သပ္ပိ၊–မည်၏။)

၇။ တေလံ တိလ ဝသေရဏ္ဍာ၊ မဓု သာသပ သမ္ဘဝံ။
ခုဒ္ဒါ ဘမရ မဓုကရိ၊ မက္ခိကာဟိ ကတံ မဓု။ ။

၇။ တိလ-ဝသေ-ရဏ္ဍာ–မဓု–သာသပ–သမ္ဘဝံ၊ နှမ်း, သားဆီ, ကြက်ဆူ, သစ်မည့်စည့်, ရနှည့်ဂင်းစေ့ဘို့မှ ဖြစ်ခြင်းဂ့ိသော ဆီသည့်, တော့လံ၊–မည်၏။ ခုဒ္ဒါ-ဘမရ မဓုကရိ-မက္ခိကာဟိ၊ပျားငယ်,ပျားကြီး,

---

မှတပါး အလုံးစုံသော အကျက်အစိမ်းအရည့်ကား အပ်သည့်၊ ယာဝ ဇီဝိကအရွက်ကို ချက်သောအရည့်သည့် ယာဝဇီဝိကပင်မည့်၏၊ကုရုန္ဒီ ဌ္ဌကား ယာဝဇီဝိက အရွက်များကို ရေနှင့်နယ်၍ဖြစ်စေ နေနှင့်ချက်၍ ဖြစ်စေ ပြုအပ်၏ဟုဆို၏။

၆။ **သပ္ပိနောနီတတေလာနိ**.....ဂါထာဖြင့် သတ္ထာဟ ကာလိက အရဂ့ိုပြသည့်၊ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာ ပုဒ်လာတို့ဂင်းအဓိပ္ပါယ်ကိုဝိုလေ။

၇။ **တေလံ**.....ဂါထာဖြင့် တေလ အပြား ငါးပါးနှင့် မဓု အပြား သုံးပါးကို ပြသည့်၊အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ။

အတံတွေ့၌ အဒုံပြုတတ်သော ယင်ပျားတို့သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော ပျားရည်သည်။ မရ၊–မည်၏။

. ဂ။ ရသာဒိ ဥဿ္ဆု ဝိကတိ၊ ပဏ္ဏာပဏ္ဏာစ ဖာဏိတံ။
သဝတ္ထုပဏ္ဏာ သာမံဝါ၊ ဝသာ ကာလေ အမာနုသာ။
အညေသံ နုပစေ ဝတ္ထုံ၊ ယာဝကာလိကဝတ္ထုနံ။ ။

ဂ။ ပဏ္ဏာစ၊ (အဖတ်မပါတဲ့) ချက်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အ-ပဏ္ဏာစ၊–သော။ ရသာဒိ-ဥဿ္ဆု-ဝိကတိ၊ အရည် အစရှိသော ကြံ အထူးသည်။ ဖာဏိတံ၊–မည်၏။ ကာလေ၊ နံနက်ကာလ၌။ သာမံဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ သ–ဝတ္ထု–ပဏ္ဏာ၊ ဝတ္ထုနှင့်တကွ (ပြု၍) ချက်အပ်သော။ အ–မာနုသာ၊ လူဆိုမှ တပါးသော သားဆိုသည်။ ဝသာ၊–မည်၏။ [တနည်း–ကာလေ၊–၌။ သာမံဝါ၊–ရင်း။(ပရေဟိဝါ၊–တို့သည်ရင်း။) အ-မာနုသာ၊–သော။ ဝသာ၊ အဆိုသည်။ သတ္တာဟ ကာလိကာ၊ မည်၏။] အညေသံ၊ သားဆိုကြည်မှ တပါးကုန်သော။ ယာဝကာလိကဝတ္ထုနံ၊ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုရှိကုန်သော ထောပတ် စသည်တို့၏။ ဝတ္ထုံ၊ နို့, နို့ခမ်းစသော ဝတ္ထုကို။ နုပစေ၊ မချက်ရာ။

ဂ။ ရသာဒိဥဿ္ဆုဝိကတိ.....ဂါတာဖြင့် ဖာဏိတအရေရည်၍ခွင့်ပြု သော ဆီ,သားဆီဟူသည်ကို သတ္တာဟ ကာလိကမည်ပုံနှင့် ထောပတ် စသည်တို့ကို ပြသည်၊ နံနက်သားဆီ အကပ်ခံပြီး နံနက်ကိုယ်တိုင် ဆိုချက်၍ရသော သားဆီကား ချနစ်ရက် ပတ်လုံး အာမိသ ကင်းသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် သုံးဆောင်ကောင်းသည်၊ သူတပါးချက်၍ရသော သားဆီကား နံနက်အကပ်ခံမှ အကပ်ခံသော နံနက်ခင်း၌ အာမိသနှင့်တကွ စားကောင်းသည်၊ နေ့ကိုနေ့မျှားခဲ့ကား အာမိသ ကင်းမှ စားကောင်းသည်ဟုသိ။ ။နို့ကိုကား သားဆီကဲ့သို့ နံနက်ခင်း အကပ်ခံပြီး ချက်ကောင်းသည်မဟုတ်၊ နို့ကို အကပ်ခံပြီး ချနစ်ရက်ထား၍ ထောပတ်ဖြစ်အောင် မချက်ကောင်းဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် နို့စိမ်းကို လဘက်ရည်ပူပူ၌ ထည့်၍ သကြားစသည်ဖြင့် ရောနှောပြီး လဘက်ရည်အချို ပြုလုပ်၍ မသောက်ကောင်းသည်ကို သတိပြုသင့်၏။

၉။ ဟလိဒ္ဒိ သိဂိဝေ၀ရဠ၊ ၀စတ္ကံ လသုဏံ ၀စာ။
ဥသိရံ ဘဒ္ဒမုတ္တာ၊ တိပိသံ ကဠုကရောဟိဏီ။
ပဠုမုလာဒိကဠာပိ၊ မူလံ တံ ယာ၀ဇီ၀ိကံ။ ။

၉။ ဟလိဒ္ဒိ၊နွယ်ချင်းရင်း။သိဂိဝေ၀ရဠ၊ ချင်းရင်း။ ၀စတ္ကံ၊ ဆိတ်ဖူးရင်း။ လသုဏံ၊ ကြက်သွန်ရင်း။ ၀စာ၊ လင်းလေရင်း။ ဥသိရံ၊ ပန်းရင်းရင်း။ ဘဒ္ဒမုတ္တာ၊ နွားမြေရင်းရင်း။ အတိပိသံ၊ ဓိဝုတ်ရင်း။ ကဠုကရောဟိဏီ၊ ကုလားဆောင်မေခါးရင်း။ ပဠုမုလာဒိကံ၊ ပဠုမုအစရှိသော။ မူလဠာပိ၊ အမြစ်ရင်း။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ယာ၀ဇီ၀ိကံ၊–မည်၏။

၁၀။ ဗိဠင်္ဂံ မရိစံ ဂေါဠ၊ဟလံ ပိပ္ပလိ ရာဇိကာ။
တိ၀လေ၀ဏ္ဏကာဒီနံ၊ ဟလံ တံ ယာ၀ဇီ၀ိကံ။ ။

၁၀။ ဗိဠင်္ဂံ၊ အိပ်ဖျော်သီးရင်း။ မရိစံ၊ ငရုပ်သီးရင်း။ ဂေါဠဟလံ၊ သမင်စာသီးရင်း။ပိပ္ပလိ၊ ဇီတ်ချင်းသီးရင်း။ ရာဇိကာ၊ မရန်ညင်းသီးရင်း။ တိ၀လ-ဇ၀ေ၀ဏ္ဏကာဒီနံ၊ ကနုဝို,ကြက်ဆူစသည်တို့၏။ ဟလံ၊အသီးရင်း။ တံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ ယာ၀ဇီ၀ိကံ၊–မည်၏။

၁၁။ ကပ္ပါသ နိမ္ဗ ကုဋုဇ၊ပဒေါလ သုလသာဒီနံ။
သူပေယျ၊ပဏ္ဏံ ၀ဇ္ဇေတ္ထာ၊ဂဏ္ဍံ တံ ယာ၀ဇီ၀ိကံ။ ။

၁၁။ သူပေယျ ပဏ္ဏံ၊ ဟင်းချက်ထိုက်သော အရွက်ကို။ ၀ဇ္ဇေတ္ထာ၊–၍။ ကပ္ပါသ–နိမ္ဗ–ကုဋုဇ–ပဒေါလ-သုလသာဒီနံ၊ ဂါ, တမာ, လက်ထုတ်,ဖြူးတား,ရုံး အစရှိသည်တို့၏။ ယံ–ပဏ္ဏံ၊–သည်။ အတ္ထိ၊–၏။ တံ–ပဏ္ဏံ၊-သည်။ ယာ၀ဇီ၀ိကံ၊–မည်၏။

၉။ ဟလိဒ္ဒိ သိဂိ၀ေ၀ရဠ…ဂါထာဖြင့် ယာ၀ဇီ၀ိက ၀ယ်ကုန်တို့ကို ပြသည်။

၁၀။ ဗိဠင်္ဂံ မရိစံ…ဂါထာဖြင့်အသီးယာ၀ဇီ၀ိက၀ယ်ကုန်ကိုပြသည်။

၁၁။ ကပ္ပါသ….ဂါထာဖြင့် အရွက်ယာ၀ဇီ၀ိက၀ယ်ကုန်ကိုပြသည်။

၁၂။ ဌပေတ္ထာ ဥဆ္ဆုနိယျာသံ၊
သရသံ ဥဆ္ဆုဇံ တစံ။
နိယျာသောစ တစော သဗ္ဗော၊
လောကံ လောဟံ သိလာ တထာ။ ။

၁၃။ သုဒ္ဓသိတ္ထဠ သေဝါလော၊ယဠကိဠိ သုဗျာပိတံ။
ဝိကဒ္ဒုဒိပ္ပဘေဒဠ၊ဥတ္တမ ယာဝဇီဝိကံ။ ။

၁၂-၃။ ဥဆ္ဆု-နိယျာသံ၊ကြီ-အစေးကိုင်း။သ-ရသံ၊အရည်ရှိသော။ ဥဆ္ဆု-ဇံ၊ကြီးဖြစ်သော။ တစံ၊အခွံကို။ ဌပေတ္ထာ၊ ၍။ သဗ္ဗော၊-သော။ နိယျာသောစ၊အစေးကိုင်း။ တစော၊ အခေါက်အခွံကိုင်း။ လောကံ၊ ဆားကိုင်း။လောဟံ၊သံကြေးကိုင်း။သိလာ၊ကျောက်ကိုင်း။တထာ၊-ပါး။ ။သုဒ္ဓ-သိတ္ထဠ၊သက်သက်သော ဖယောင်းကိုင်း။သေဝါလော၊ မှော်ကိုင်း။ သုဗျာပိတံ၊ကျွမ်းအောင်ဖုတ်အပ်သော။ ယဠကိဠိ၊အလုံးစုံ သော ကာလိကမျိုးကိုင်း။ ဝိကဒ္ဒုဒိပ္ပဘေဒဠ၊ မဟာဝိကဒ္ဒုဆေး စသည့် အပြားရှိသော။ ယဠကိဠိ၊ အလုံးစုံသောဝတ္ထုကိုင်း။ ယာဝ ဇီဝိကံ၊-ဟူ၍။ဥတ္တမ၊သိအပ်၏။

၁၄။ မူလံ သာရံ တစော ဖေဂ္ဂု၊ ပဏ္ဏံ ပုပ္ဖံ ဖလံ လတာ။
အာဟာရတ္ထမသာဓေန္တိ၊ သဗ္ဗံ တံ ယာဝဇီဝိကံ။ ။

၁၄။ အာဟာရတ္ထံ၊ အာဟာရကိစ္စကို။ အ-သာဓေန္တိ၊ မပြီးစေနိုင် သော။မူလံ၊-၎င်း။ သာရံ၊အနှစ်၎င်း။ တစော၊-၎င်း။ ဖေဂ္ဂု၊အကာ၎င်း။ ပဏ္ဏံ၊-၎င်း။ပုပ္ဖံ၊-၎င်း။ ဖလံ၊-၎င်း။ လတာ၊နွယ်၎င်း။ တံ သဗ္ဗံ၊-သည်။ ယာဝဇီဝိကံ၊-မည်၏။

၁၂-၁၃။ ဌပေတ္ထာ ဥဆ္ဆုနိယျာသံ.....နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့်အစေး, အခေါက်, အခွံ စသော ယာဝဇီဝိကကိုပြသည်။

၁၄။ မူလံ သာရံ.... ဂါထာဖြင့် အမြစ်စသည်တို့၌ ယာဝဇီဝိက လက္ခဏာကိုပြသည်။

၁၅။ သဗ္ဗကာလိက သမ္ဘောဂေါ၊ကာလေ သဗ္ဗသ ကပ္ပတိ။
သတိ ပစ္စယေ ဝိကာလေ၊ ကပ္ပတေ ကာလိကတ္တယံ။ ။

၁၅။ သဗ္ဗကာလိက သမ္ဘောဂေါ၊ အလုံးစုံသော ကာလိကတို့ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ကာလေ၊ (အကပ်ခံသည့်နေ့) နံနက်ကာလ၌။ သဗ္ဗသ၊အလုံးစုံသော နာ,မနာသောရဟန်းအား။ကပ္ပတိ၊–၏။ပစ္စယေ၊ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကာလိက-တ္တယံ၊ ကာလိကတို့၏ သုံးခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ဝိကာလေ၊-၌။ ကပ္ပတိ၊-၏။

၁၆။ ကာလယာမ မတိက္ကန္တာ၊ပါစိတ္တိ ဇနယန္တိ ဘောဘော။
ဇနယန္တိ ဥဘောပေတေ၊အနောဝုတ္ထ သန္ဓိဝိ။ ။

၁၆။ ဥဘော၊ယာဝ,ယာမကာလိကနှစ်မျိုးတို့သည်။ကာလ ယာမံ၊ မွန်းတည့်ကာလ–ပဏ္ဍိတယာမ်ကို။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ပါစိတ္တိ၊–ကို။ဇနယန္တိ၊ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ဧတေ-ဥဘောပိ၊ ဤနှစ်ပါးသော ကာလိကတို့သည်သာလျှင်။အနောဝုတ္ထ။(အကပ်ပိယကုဋိတွင် ၌သိမ်းခြင်း)အနောဝုတ္ထဒုက္ကဋ်အာပတ်ကိုရင်း။ အနောဝုတ္ထ ဒုက္ကဋ်ကို မရသည်နှင့် ဒုက္ကဋ်ဟူ၍လည်းဆိုသေး၏။ သန္ဓိဝိ၊စ၊ (ညဉ့်သိမ်းခြင်း) သန္ဓိဝပါစိတ် အာပတ်ကိုရင်း။ဇနယန္တိ၊–ကုန်၏။

၁၅။ သဗ္ဗကာလိကသမ္ဘောဂေါ…ဂါထာဖြင့် ကာလိကလေးပါး တို့ကို သုံးဆောင်ရာ၌ အပ်သောကာလကိုပြသည်၊ပစ္စယအရ ဂိလာနနှင့် ပိပါသ အကြောင်းနှစ်ပါးကိုယူ၊ ယာမကာလိကကား အကြောင်းနှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း စားကောင်းသည်၊ သတ္တာဟကာလိကနှင့် ယာဝဇီဝိကတို့ကား နာခြင်းအကြောင်းရှိမှသာ စားကောင်းသည်ဟုသိ။

၁၆။ ကာလယာမမတိက္ကန္တာ…ဂါထာဖြင့် ကာလိကနှစ်ပါး မိမိ ကာလကို လွန်ပြီးမှ စားသော် အာပတ်သင့်ခြင်းကိုပြသည်၊ယာဝကာလိကကိုမိမိကာလလွန်မှစား၍၊ ဝိကာလဘောဇနပါစိတ်၊ ယာမကာလိကကို မိမိကာလလွန်မှ စား၍၊ သန္ဓိဝိသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပါစိတ်၊ ၎င်းကာလိက နှစ်ပါး အကပ်ပိယကုဋိ၌ သိုမှီးခြင်း၊ အနောဝုတ္ထဒုက္ကဋ်၊ နောက်နေ့စား၍၊ သန္ဓိဝပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်ဟူ၏။

၁၇။ သတ္တာဟကာလိကေ သတ္တ၊ အဟာနိ အတိနာမိတေ။
ပါစိတ္တိ ပါဠိနာရုဏ္ဌေ၊သပ္ပိ အာဒိမှိ ဒုက္ကရုံ။ ။

၁၇။ သပ္ပိ-အာဒိမှိ၊-သော။သတ္တာဟ-ကာလိကေ၊-ကို။သတ္တအဟာနိ၊ ချနှစ်ရက်တို့ကို။ အတိနာမိတေ၊–သော်။ ပါစိတ္တိ၊-၏။ ပါဠိ-နာရုဏ္ဌေ၊ ပါဠိတော်သို့ မတင်အပ်သော။ သပ္ပိ–အာဒိမှိ၊–သော။ သတ္တာဟကာလိကေ၊–ကို။သတ္တ–အဟာနိ၊–တို့ကို။အတိနာမိတေ၊–သော်။ဒုက္ကရုံ၊-၏။

၁၈။ နိဿဋ္ဌလဒ္ဓံ မကွေယျ၊ နာဂ် နာဏ္ဍောဟရေယျ စ။
ဝိကပ္ပေန္တိသ သတ္တာဟော၊ သာမဏေရသမ်ိတ္ဌတော။
မကွနာဒိဠ္ဌနာပတ္တိ၊ အညသ ဒဒတော ပိစ။ ။

၁၈။ နိဿဋ္ဌ လဒ္ဓံ၊စွန့်ပြီး၍ပြန်ရသော သတ္တာဟကာလိကကို။(၇ဟော တွေ၊ ၍။)အာဂ်ံ၊ကိုယ်အာဂ်ါကို။ နှ-မကွေယျ၊ မလိမ်းသုတ်ရ။ နာ-ဏ္ဍောဟရေယျစ၊ မျိုလည်း မမျိုရ။ သတ္တာ-ဟော၊ ချနှစ်ရက် အတွင်း၌။ သာမဏေရသ၊ အား။ ဝိကပ္ပေန္တိသ၊ စွန့်အုံ့ဟု သညာ စေတနာ အကြံဂို သော ရဟန်းအားရင်း။ မကွနာဒိ၊ အနာလိမ်းသုတ်ခြင်းစသည်၌။အမိတ္ဌ တောစ၊ ဆောက်တည်သော ရဟန်းအားရင်း။ အညသ၊–သူအား။ ဒဒတောပိစ၊ ပေးသောရဟန်းအားရင်း။ အနာ-ပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။

၁၇။ သတ္တာဟကာလိကေ....ဂါထာဖြင့် သတ္တာဟကာလိက ဒိဒိ ကာလကိုလွန်သော် အာပတ်သင့် သည်ကိုပြသည်၊ ပါဠိတော်လာ ထောပတ်ကား ချနှစ်ရက်လွန်သော် နိဿဂ္ဂိပါစိတ်၊မလာသော ထောပတ်ကား ချနှစ်ရက် လွန်သော် ဒုက္ကဋ် သာ သင့်သည်၊ [ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ]။ဒုက္ကဋ်သင့်သော သပ္ပိမျိုးကား လျှစ်သော အသားမအပ်သော သတ္တဝါတို့၏နို့ကို ချက် သော ထောပတ်မျိုးကိုဆိုသည်၊အာဒိဖြင့် ထိုတို့၏ဆီဦး,ဒရုန်းဆီစသော ဆီနှင့်ရေအေးဖြင့်နယ်၍ပြုအပ်သော သစ်မည်စည်ပွင့်တင်းပဲတို့ကိုယူ။

၁၈။ နိဿဋ္ဌလဒ္ဓံ မကွေယျ.....ဂါထာဖြင့် ချနှစ်ရက် လွန် သော သတ္တာဟ ကာလိကဋ္ဌ ပြုအပ်သော အစိအရင်ကိုရင်း, ချနှစ်ရက်အတွင်းပြုအပ်သော အစိအရင်ကိုရင်း ပြ သည်၊ စွန့်ထိုက်,စွန့်အပ်ပြီးသော သတ္တာဟကာလိကကို ပြန်ရသော် လည်း ဘယ်နည်းနှင့်မှ မသုံးရ၊ ချနှစ်ရက်အတွင်း သာမဏေအားစွန့်အုံ့

၁၉။ ယာဝကာလိက အာဒီနိ၊ သံသဋ္ဌာနိ သဟတ္ထနာ။
ဂါဟာပယတ္တိ သတ္ထာဝံ၊ တသ္မာ ဧဝမဒိဂိတံ။ ။

၁၉။ ယာဝကာလိကအာဒီနိ၊-တို့သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။သဟ၊ -ကွ။ သံသဋ္ဌာနိ၊ရောနှောအပ်ကုန်သော ကြွင်းသောကာလိကတို့ကို။သတ္ထာဝံ၊ မိမိသဘောကို။(ယသ္မာ၊-ကြောင့်။)ဂါဟာပယတ္တိ၊ယူစေကုန်၏။တသ္မာ၊ -ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့"ဝိကပ္ပေနဿ"စသည်ဖြင့်။ဥဒိဂိတံ၊ ဆိုအပ်၏။

၂၀။ ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟိတဿ၊ သတ္ထာဟံ ယာဝဇီဝိကံ၊
သေသကာလိကသမ္မိဿံ၊ ပါစိတ္တိ ပရိဘုဉ္ဇတေ။ ။

၂၀။ ပုရေ၊ ရှေးနှေ့၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အကပ်ခံအပ် ဖြိုးသော။ သေသ-ကာလိက-သမ္မိဿံ၊ကြွင်းသော ယာဝ,ယာမကာလိကတို့နှင့်ရောသော။

ဟု စိတ်ကိုဆောက်တည်ထားသောရဟန်းအား ကိုယ်ကိုလိမ်းကျံခြင်း စားခြင်းပြုသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ [ဗိုကာဟောင်းခ္ဍ အဓိပ္ပါယ်တမျှ ပြသေး၏။] ထောပတ်စသည်ကို ခေါင်းလိမ်းရန် နယ်ဆီအလို၌, ပျားရည်ကို အနှားလိမ်းသုတ်ရန်အလို၌, ဝင်လဲကို ကျောင်းလိမ်းသုတ်ရန် အလို၌ ဆောက်တည်ထားသောရဟန်းအားလည်း ချနှစ်ရက်လွန်ရာ၌ အနှာပတ္တိ၊ အညဿအရ ဥပသမ္ပန်,အနုပသမ္ပန် နှစ်မျိုးကိုပင် ယူ၊ [ဘေသဇ္ဇအဋ္ဌကထာ။]

၁၉။ ယာဝကာလိကအာဒီနိ.....ဂါထာဖြင့်ကာလိကအမျိုးမျိုးရော ရာ၌ အသက်တို့သော ကာလိကသဘောသို့လိုက်သည်ကို ပြသည်၊ ယာဝကာလိကနှင့် ကြွင်းကာလိကသုံးပါးရောသော် ယာဝကာလိကအသက်အတိုင်း နံနက်ခင်းသာ အပ်သည်၊ ယာမကာလိကနှင့် သတ္တာဟကာလိက, ယာဝဇီဝိကတို့ ရောသော် ယာမကာလိကအသက်အတိုင်း တရက်သာအပ်သည်၊သတ္တာဟကာလိကနှင့် ယာဝဇီဝိက ရောသော် သတ္တာဟကာလိက အသက်အတိုင်း ချနှစ်ရက်သာ အပ်သည်၊အကျယ် ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၌လာပြီ။

၂၀။ ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟိတဿ.....ဂါထာဖြင့် ကာလိကချင်း ရောစားရာ၌ အာပတ်သင့်သည်ကို ပြသည်၊ ရှေးနေ့ များက အကပ်ခံထားသော ထောပတ်စသော သတ္တာဟ ကာလိကကို ယနေ့ အကပ်ခံအပ်သော ဆွမ်းစသော ယာဝကာလိကနှင့် ရောမစား

သတ္တာဟာ၌၊ သတ္တာဟာကာလိကကိုရင်း။ ယာဝ ဇီဝိကာ၌-ကိုရင်း။ ပရိ ဘုဉ္ဇတော၊-ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိ၊ (သန္ဓိ၆) ပါစိတ်သင့်၏။

၂၁။ ယာဝကာလိကသမ္မိသံ၊ ဣတရံ ကာလိကတ္တယံ။
ပဋိဂ္ဂဟိတံ တဒဟု၊ တဒဟောဝ စ ဘုဉ္ဇယော။ ။

၂၁၊ တ-ဒဟု ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ထိုနေ့၌ အကပ်ခံအပ်သော။ ယာဝကာ လိကသမ္မိသံ၊- သော။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော။ ကာလိကတ္တယံ၊-ကို။ တ-ဒဟောဝ၊ ထိုအကပ်ခံအပ်သော နေ့၌သာလျှင်။ဘုဉ္ဇယော၊ စားရာ၏။ [နေလွဲမှစ၍ မအပ်ဟူ၏။]

၂၂။ ယာမကာလိကသမ္မိသံ၊ သေသမေဝံ ဝိဓာနိယံ။
သတ္တာဟကာလိက မိသဉ္စ၊ သတ္တာဟံ ကပ္ပတေ တရုန်။ ။

၂၂။ ယာမကာလိက သမ္မိသံ၊-သော။ သေသံ၊ ကြွင်းသော သတ္တာ ဟကာလိက, ယာဝဇီဝိကကို။ ဧဝံ၊ ဤရှေးအတူ။ ဝိဓာနိယံ၊ သိအပ်၏။ သတ္တာဟကာလိက-မိသံ၊-သော။ ဣတရဉ္စ၊ တပါးသော ယာဝဇီဝိက ကား။ သတ္တာ-ဟံ၊-လုံး။ ကပ္ပတိ၊-၏။.....ဣတိ၊ ဤကား ကာလိကအပြီး တည်း။ [သတ္တာဟကို အကပ်ခံသောနေ့မှစ၍ ခုနစ်ရက်ရေတွက်အပ် ၏ ဟူလို။]

ရ၊ ထို့အတူ ယာမကာလိကနှင့်လည်း ရောမစားရ၊ရောစားက သန္ဓိ၆ အာပတ်သင့်သည်၊ ရှေးနေ့မျှားက အကပ်ခံ ထားသော ဆား စသော ယာဝဇီဝိကကိုလည်း ယနေ့အကပ်ခံသော ယာဝကာလိကနှင့် ရော မစားရ၊ စားက သန္ဓိ၆ အာပတ်သင့်သည်၊ ယာမကာလိကနှင့်လည်း ရောမစားရဟု သိ။

၂၁။ ယာဝကာလိကသမ္မိသံ .... ဂါထာဖြင့် ယာဝကာလိကနှင့် ရောသော ကာလိကသုံးပါးစား

ကောင်းသောကာလကို ပြသည်၊ ထိုနေ့နံနက်ခင်း အကပ်ခံ အပ်သော ယာဝကာလိကမှ တပါးသော ကာလိက သုံးပါးကား ယနေ့ နံနက်ခင်း အကပ်ခံအပ်သော ယာဝကာလိကနှင့် ရောနေမှ နံနက်ခင်းသာ စား ကောင်းသည် ဟူ၏။

၂၂။ ယာမကာလိကသမ္မိသံ .....ဂါထာဖြင့်ယာမကာလိက,သတ္တာ ဟ ကာလိကနှင့်ရောသော ကာလိ

၉–ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟောတိ

၁။ ဒါတုကာမာဘိဟာရောစ၊ ဟတ္ထပါသေရဏာဂ္ဘမံ။
တိဓာ ဒေဇ္ဇော ဒ္ဒိဓာ ဂါဟော၊ ပဠေဂ်ံ ပဋိဂ္ဂဟော။ ။

၉။ ပဋိဂ္ဂါဟောတိ၊ဟူသည်။

၁။ ဒါတု-ကာမာ-ဘိဟာရောစ၊ ကပ်လှူခြင်းဌာ အလိုရှိသောသူ၏ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းရင်း။ ဟတ္ထပါသော၊ ဟတ္ထပါသ်သို့ ရောက်ခြင်းရင်း။ ဧရဏာ-ဂ္ဘမံ၊အားအလတ်ရှိသော ယောက်ျား ဗျိမခြင်းဌာ ခံ့သောဝတ္ထု ရင်း။ တိဓာ၊–ဖြင့်။ ဒေဇ္ဇော၊ ပေးသော်။ ဒ္ဒိဓာ၊–ဖြင့်။ ဂါဟော၊ ယူခြင်း ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိဂ္ဂါဟော၊ အကပ်ခံခြင်းသည်။ ပဠ-ဂေ်ါ၊ အဂ်ါ ငါးပါးရှိ၏။

၂။ အသံဟာရေ တတ္ထ ဇာတော၊ သုခုမေ စိဠအာဒိနံ။
ပဏ္ဏေ ဝါသယ္ဘာဘာရေစ၊ ပဋိဂ္ဂါဟော နု ရှုဟတိ။ ။

၂။ အ-သံဟာရေ၊ ရွှေ့ပြောင်း၍ မရစကောင်းသော ကျောက်ဖျာ စသည်၌ရင်း။ တတ္ထ–ဇာတကော၊ ထိုသစ်ပင် စသည် တို့၌ ဖြစ်သော သစ်ရွက်စသည်၌ရင်း။ စိဠ-အာဒိနံ၊ မနုက္ခည်း စသည်တို့၏။ သုခုမေ၊

က နှစ်ပါး တပါးပါးစားကောင်းသောကာလကိုပြသည်။..... အဓိပ္ပါယ် လွယ်၏။ [ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဌ် လာသည်။]

ကာလိကပြီးပြီ။

၉–အကပ်ခံခြင်း

၉။ ပဋိဂ္ဂါဟော၊ အကပ်ခံခြင်းနှင့် စပ်သောစကားရပ်ကိုပြသည်။

၁။ ဒါတုကာမာဘိဟာရောစ.....ဂါထာဖြင့် အကပ်မြောက်ခြင်း အင်္ဂါ ငါးပါးကို ပြသည်။ ။

အဓိပ္ပါယ် ဒုန္ဒပေါဏာသိက္ခာပုဒ်ဌ်ဆိုခဲ့ပြီ။

၂။ အသံဟာရေ.....ဂါထာဖြင့် အကပ်မမြောက်ခြင်း လေးပါးကို ပြသည်၊ ရွှေ့ပြောင်း၍ မရစကောင်းသော ကျောက်ဖျာ ညောင်စောင်းပျဉ်ပြား စသည်တို့အပေါ်ဌ် တင်ထားပြီး

သိမ်မွေသေးငယ်သော။ ပဏ္ဏာစ်၊ အရွက်ခြောက်ခြင်း။ အ-သယ္ယာဘာရေစ (ထာဝမဓ္ဌိမလျှ)မယူနိုင်သောဝန်ခြင်း။ ပဒိုဋ္ဌါဟော၊-သည်။ နှ-ရှုဟာတိ၊ မရောက်။

၃။ သိက္ခာမရဏာလိင်္ဂေါ်ဟိ၊ အနုပေက္ခ ဝိသဋ္ဌတော။
အဇ္ဇေဒါနုပ်သမ္ပန္နေ၊ ဒါနာ ဂါဟောပသမ္ဘတိ။ ။

၃။ သိက္ခာ-မရဏာ-လိင်္ဂေါ်ဟိ၊ သိက္ခာချခြင်း, သေခြင်း, လိင်ပြန်ခြင်းတို့ကြောင့်ရှင်း။ အနု-ပေက္ခ-ဝိသဋ္ဌတော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိ စွန့်ခြင်းကြောင့်ရှင်း။ အဇ္ဇေဒါ၊ လုယူခြင်းကြောင့်ရှင်း။ အနုပသမ္ပန္နေ–ဒါနာ၊ လူသာမဏေအား ပေးခြင်းကြောင့်ရှင်း။ ဂါဟော၊ အကပ်ခံခြင်းသည်။ ဥပသမ္ဘတိ၊ ပြီမ်း(၏)။

၄။ အပ္ပဒိုဋ္ဌဟိတံ သဗ္ဗံ၊ ပါစိတ္တိ ပရိဘုဉ္ဇတော။
သုဒ္ဓဉ္စ နာတိဗဟလံ၊ ကပ္ပတေ ဥဒကံ တထာ။ ။

၅။ အဂ်ိလဋ္ဌမဝိဋ္ဌိန်း၊ ဒန္တကဋ္ဌကဏ္ဍဂုထကံ။
လောဏာသု ခေဠသိဃာဏိ၊သေမ္ဘ မုတ္တ ကရိသကံ။ ။

၄–၅။ အ-ပ္ပဒိုဋ္ဌဟိတံ၊ အကပ်မခံအပ်သေးသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ကာလိကကို။ ပရိဘုဉ္ဇတော၊–အား။ ပါစိတ္တိ၊–၏။သုဒ္ဓံ၊စင်ကြယ်သော။နာ တိဗဟလံ၊ မ-နောက်လွန်းသော။ဥဒကဉ္စ၊-သည်ရင်း။တထာ၊-

---

ကပ်လျှင် အပင်ခွဲရှိသော သစ်ရွက်နှင့် အလားတူသောကြောင့် အကပ်မမြောက်၊ အပင်ခွဲရှိသော သစ်ရွက် ပေါ်တင်ပြီး ကပ်လျှင်လည်းကာယပဒိုဗဒ္ဓမဖြစ်သောကြောင့် အကပ်မမြောက်၊ မနုဏ္ဍည်းရွက်စသော သေးငယ်သော အရွက်ပေါ်တင်၍ကပ်လျှင်လည်း အာဟာရကို ဆောင်ယူခြင်း မဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် အကပ်မမြောက်၊ အားအလတ်ရှိသူ မမြောက်နိုင်ရာ၌ မမြောက်နိုင်သောကြောင့် အကပ်မမြောက်ဟုသိ။

၃။ **သိက္ခာမရဏာလိင်္ဂေါ်ဟိ**.....ဂါထာဖြင့် အကပ် ပျက်ကြောင်း အင်္ဂါခြောက်ပါးကို ပြသည်၊ ဒုတိယ ပေါဏသိက္ခာပုဒ်၌ အကျယ်ပြခဲ့ပြီ။

၄–၅။ အပ္ပဒိုဋ္ဌဟိတံ...နှင်ဂါထာ တို့ဖြင့် အကပ်မခံတဲ့ မစားကောင်း, စားကောင်း နှစ်မျိုးကို ခွဲပြသည်၊ အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏၊ ဤစကားများ ဒုတိယ ပေါဏသိက္ခာပုဒ်၌ လာပြီ။

ပါး။ အဂ်-လဂ္ဂံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၌ကပ်ငြိသော။ အဝိဇ္ဇာနှီး၊ ကိုယ်မှပြုတ်၍ မကျသေးသော။ ဒန္တ–အာကွ–ကဏ္ဏ-ဂူထကံ၊ သွားချေး, မျက်ဝတ်, နှဖားချေးသည်ရင်း။ လောဟ-သု-ခေဒ-သိသာ်ဏာ၊ကိုယ်၌တည်သော ဆား,မျက်ရည်, တံတွေး,နှာပ်သည်ရင်း။သေမ္ဘ-မဇ္ဇ-ကရီသကံ၊သလိပ်, ကျင်ငယ်,ကျင်ကြီးသည်ရင်း။ (အ–ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊–ဘဲ။) ကပ္ပတော၊ အပ်၏။

၆။ ဂူထ မတ္တိက မုတ္တာနိ၊ ဆာရိကဉ္စ တထာ ဝိဓေ။
သာမံ ဂဟေတ္မာ သေဝေယ္ယ၊ အသန္တေ ကပ္ပကာရကေ။ ။

၆။ ဂူထ-မတ္တိက–မုတ္တာနိ၊ ကျင်ကြီး, ဖြေ, ကျင်ငယ် တို့ကိုရင်း။ ဆာရိကဉ္စ၊ ပြာကိုရင်း။ တထာ ဝိဓေ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသောဖြေကိုက် သော အခါ၌။ ကပ္ပ–ကာရကေ၊ ကပ္ပိယ–ကာရကာသည်။ အ–သန္တေ၊ မရှိသော်။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဂဟေတ္မာ၊ ၍။ သေဝေယ္ယ၊ မှီဝဲရာ၏။

၇။ ရူပစိဏ္ဏေ ရဇောကိဏ္ဏေ၊ အထုဂ္ဂဟာပဋိဂ္ဂဟော။
အန္ဓောဝုဏ္ဏေ သယံပဏ္ဏေ၊ အန္ဓောပဏ္ဏေ စ ဒုက္ကရန္တိ။ ။

၇။ ဒု–ရူပစိဏ္ဏေ၊ (အသီးရှိသော် နွယ်–သစ်ခက်,အာမိသရှိသော ခွက်ကိုလှုပ်ကိုင်ခြင်းစသော) မကောင်းသော သုံးသပ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ရဇော–ကိဏ္ဏေ၊ မြေမြင်းသော သပိတ်စသည်၌ အာမိသကို ခံခြင်းကြောင့်ရင်း။ အထ၊–ပါး။ ဥဂ္ဂဟ–ပဋိဂ္ဂဟော၊ အကပ် ပျက်ပြီးသော ဝတ္ထုကို (စားလိုရှိ) အကပ် ခံခြင်းကြောင့်ရင်း။ အန္ဓော–ဝုဏ္ဏေ၊ အကပ္ပိယကုဋိအတွင်း၌ ယာဝ,ယာမကာလိကဘို့ကို သိုမှီးခြင်းကြောင့်ရင်း။သယံ-ပဏ္ဏေ၊ ကိုယ်တိုင် ချက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အန္ဓော-ပဏ္ဏေ၊ အကပ္ပိယကုဋိ အတွင်း၌ ချက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ကရံ၊–၏။……ဤတို၊ ဤကား ပဋိဂ္ဂါဟအပြီးတည်း။

၆။ ဂူထမတ္တိကမုတ္တာနိ……ဂါထာဖြင့်ကား လောဒိသမဟာဝိဂဒ္ဓ ဆေးကြီး လေးမျိုးကို ပြသည်၊ အ ဓိပ္ပါယ်မခဲ့၊ ဒန္ဓပေါဏာသိက္ခာပုဒ် အဌကထာ၌ပင် လာသည်။

၇။ ဒုရူပစိဏ္ဏေ……ဂါထာဖြင့် ဒုရူပစိဏ္ဏစသော ဒုက္ခနှင့်ခြောက်မျိုး ကိုပြသည်၊ ဒန္ဓပေါဏာသိက္ခာပုဒ်၌ အကျယ် ပြခဲ့ပြီ။

ပဋိဂ္ဂါဟပြီးပြီ။

၁၀–မံသေသု စ အကပ္ပိယန္တိ

၁။ မနုဿ ဟတ္ထိ အဿာနံ၊ မံသံ သုနခ ဒီပိနံ။
သိဟ ဗျဂ္ဃ တရစ္ဆာနံ၊ အစ္ဆဿ ဥရဂဿစ။ ။
၂။ ဥဒ္ဒိဿ ကတမံသဉ္စ၊ ယဉ္စ အပ္ပဋိဂေဂ္ဂိတံ။
ထုလ္လစ္စယံ မနုဿာနံ၊ မံသေ သေသေသု ဒုက္ကဋံ။ ။

၁၀။ မံသေသု စ အကပ္ပိယန္တိ၊ ဟူသည်။

၁–၂။ မနုဿ ဟတ္ထိ–အဿာနံ၊–တို့၏ရင်း။ သုနခ–ဒီပိနံ၊ ခွေး, သစ်တို့၏ရင်း။ သိဟ–ဗျဂ္ဃ–တရစ္ဆာနံ၊ ခြင်္သေ့, ကျား, အောင်းတို့၏ရင်း။ အစ္ဆဿ၊ ဝံ၏ရင်း။ ဥရဂဿစ၊ မြွေ၏ရင်း။ ယံ–မံသံ၊ အကြင် အသားသည်ရင်း။ဥဒ္ဒိဿ၊ (သိတ်ငင်းသုံးဘော်ကို) ရည်စူး၍။ ယံ–ကတ မံသဉ္စ၊ အကြင်သတ်အပ်သောအသားသည်ရင်း။ အ–ပ္ပဋိဂေဂ္ဂိတံ၊ မမေးအပ်သော။ ယဉ္စ–မံသံ၊–သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊–၏၊ တေသု၊ ထိုအသားတဆဲ့နှစ်ပါးတို့တွင်။)မနုဿာနံ၊–တို့၏။ မံသေ၊–၌။ထုလ္လစ္စယံ၊-၏။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော အသား တဆဲ့တပါးတို့၌။ ဒုက္ကဋံ၊–၏။

၁၀–အကပ္ပိယမံသ

၁၀။ မံသေသုစအကပ္ပိယံ၊ မစားကောင်းသော အသားကြီးတို့ကို ပြသည်။

၁ ၂။ မနုဿ ဟတ္ထိ အဿာနံ ...နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် မစားအပ်သော အသား ဆဲ့နှစ်မျိုးကို ပြသည်၊ လူသား,ဆင်သား,မြင်းသားတို့ကား အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားဏ၊ခွေးသားအရ အိမ်ခွေးကိုယူ၊ တောခွေးအသားကား အပ်သည်၊ တောခွေး အိမ်ခွေး စပ်ကျသော ခွေးသားကား စပ်နေ၍မအပ်၊ မြွေသားကား ဘယ်မြွေ မျိုးမှအပ်သည်မရှိ၊ ဥဒ္ဒိဿမံသအရ ဝိမိအတွက် ဖြစ်စေ, သိတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်အတွက် ဖြစ်စေ ရည်စူး၍သတ်သော အသားမျိုးနှင့် ငါးမျိုးကိုယူ၊ ဝိမိအတွက်, သိတင်းသုံးဘော်အတွက် ရည်စူးပြီးသတ်သည်ဟုထင်လျှင်,မြင်လျှင်,ကြားလျှင်မစားအပ် မစားကောင်း၊ထင်ခြင်း, မြင်ခြင်း,ကြားခြင်း ဟူသော အစွန်းသုံးပါး လွတ်ပါမှ စားကောင်းသည် ဟုသိ။ ။အပ္ပဋိဂေဂ္ဂိတဟူသည် မည်သည့်အသားဟုသိလျှင် မေးနေ

၃။ အဋ္ဌိ၀ိ လောဟိတံ စမ္မံ၊ လောမမေသံ နှ ကပ္ပတိ။
သမိတ္တကံ ဥဒ္ဒိသ၊ ကတံ သေသာ အမိတ္တကာတိ။ ။

၃။ ၎သံ၊ ထိုအသားမအပ်သော သတ္တ၀ါ ဆယ်မျိုးတို့၏၊ အဋ္ဌိ၀ိ၊ အရိုးသည်၎င်း။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်၎င်း။ စမ္မံ၊ သားရေသည်၎င်း။ လောမံ၊ အမွေးသည်၎င်း။ နှ-ကပ္ပတိ၊ မ-အပ်။ ဥဒ္ဒိသ-ကတံ၀၊ ရည်၍သတ်အပ်သော အသားသည်သာလျှင်၊ သ-စိတ္တကံ၊-မည်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသောအသား တဆဲ့တပါးတို့သည်။ အစိတ္တကာ၊-မည်ကုန်၏။..... ဤတို့၊ ဤကား အကပ္ပိယမံသအပြီးတည်း။

ဘွယ်မရှိ၊ မသိက မေးပြီးမှသာစားရမည်၊ မမေးဘဲ အမှတ်တမဲ့စားအံ့၊ ဒုက္ခနှင့်။...ထိုအသားဆဲ့နှစ်မျိုးတို့တွင် လူသားကား ထုလ္လစ္ဆယ၀ဏ္ဏ၊ ကြွင်းဆဲ့တစ်မျိုးကား ဒုက္ခနှင့်၀ဏ္ဏ၊ အထူးကား- အသားကြီးဆယ်ပါးတို့တွင် လူသားကိုဇာတ်တူသားဖြစ်၍ ပယ်သည်၊ဆင်သားနှင့် မြင်းသားနှစ်မျိုးကို မင်းအသုံးအဆောင် အင်္ဂါဖြစ်၍ပယ်သည်၊ ခွေးသားနှင့် ဖြွေသားနှစ်မျိုးကို ရွံစရာကောင်း၍ပယ်သည်၊ ခြင်္သေ့, သစ်,ကျား,၀ံ,အောင်းအသား ငါးမျိုးကို ဝိဝိဘေးရန်မရှိစိမ့်သောဌာပယ်သည်။ [ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက]။

ဆောင်..... လူ,ဖြွေ,မြင်း, ဆင်၊ ခွေး,ကျား,ခြင်္သေ့,သစ်,၀ံ,အောင်းဆယ်ပါး။

ရည်စူးကာ သတ်၊ မမေးအပ်သား၊ ရောထည့်ခြား၊ အသားဆဲ့နှစ်ပါ။

မြင်,ကြား,ထင်ဟု၊ ဤသုံးခု၊ မှတ်ရှုဥဒ္ဒိသ။

လူမှာဇာတ်ချင်း၊ ထုလ္လစ္ဆည်းတည်း၊ မြင်းနှင့်ဆင်မှာ၊ မင်းအင်္ဂါဖြစ်၊ သစ်,ကျားရင်း၊ ၀ံ,အောင်း,ခြင်္သေ့၊ဘေးရန်တွေ့တတ်၊ ရွံအပ်ခွေး, ဖြွေ၊ ဤကိုးထွေ၊ မှတ်လေ ဒုက္ခနှင့်ပြီ။

၃။ အဋ္ဌိ၀ိ လောဟိတံ စမ္မံ.... ဂါထာဖြင့်အသားမအပ်သောသတ္တ၀ါတို့၏ အရိုး 'စသည် လေးပါးလည်း မအပ်သည်ကိုပြသည်၊ ရည်စူး၍သတ်အပ်သော ငါးအမဲသည်သာ သစိတ္တက၊ ရည်စူး၍ သတ်သည့် အဖြစ်ကို သိသော စိတ်ရှိပြီး စားမှသာ

၁၁–နိဿဂ္ဂိယာနိတိ

၁။ အရူပိယံ ရူပိယေန၊ ရူပိယံ ဘုတရေန၊
ရူပိယံ ပရိဝတ္တေယျ၊ နိဿဋ္ဌိ ဘုဝ ရူပိယံ။ ။
၂။ ကဟာပဏော သဇ္ဇု သိဂ်ီ၊ ဝေါဟာရူပဂမာသကံ။
ဝတ္ထုမတ္တာဒိ ဘုတရံ၊ ကပ္ပံ ဒုက္ကဋဝတ္ထုစ။ ။

၁၁။ နိဿဂ္ဂိယာနိတိ၊ ဟူသည်။

၁–၂။ ရူပိယေန၊ ရူပိယနိဿဋ္ဌိယဝတ္ထုဖြင့်။ အရူပိယံ၊ အရူပိယ ဒုက္ကဋဝတ္ထု,ကပ္ပိယဝတ္ထုကိုရင်း။ရူပိယံ၊ရူပိယနိဿဋ္ဌိယ ဝတ္ထုကိုရင်း။ ဘုတရေန၊ဤရူပိယ ဝတ္ထုမှ တပါးသော ကပ္ပိယဝတ္ထု,ဒုက္ကဋဝတ္ထုဖြင့်။ ရူပိယံ၊–ကိုရင်း။ ပရိဝတ္တေယျ၊ လဲလှယ်အံ့။နိဿဋ္ဌိ၊-သည်။(ဟောတိ၊-၏။) ဘုဝ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ ကဟာပဏော၊ ရွှေ-ငွေဖြင့် ပြီးသော ဒဂံ၊ ကျပ်ပြားသည်ရင်း။ သဇ္ဇု၊ ငွေသားရင်း ။ သိဂ်ီ၊ ရွှေသားရင်း။ဝေါဟာရူပ ဂမာသကံ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့ရောက်သော ပိုက်ဆံ ငွေစက္ကူ။ စသော မာသကာရင်း။ ရူပိယံ၊-မည်၏။ ဝတ္ထု–မတ္တာဒိ၊ အဝတ်, ပုလဲအစရှိ သော။ကပ္ပံ-ဒုက္ကဋ-ဝတ္ထုစ၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု, ဒုက္ကဋဝတ္ထုသည်။ ဘုတရံ၊ အရူပိယ မည်၏။

အာပတ်သင့်သည်၊ မသိတဲ့စားက အာပတ်မသင့်၊ ကြွင်းဆဲ့တပါးကား အစိတ္တက၊လူသားစသည်ဟု သိသိ-မသိသိ စားက အာပတ်သင့်သည် ဟူ၏။

အကပ္ပိယမံသပြီးပြီ။

၁၁–နိဿဂ္ဂိယ

၁၁။ နိဿဂ္ဂိယ၊ နိဿဂ္ဂိယအကြောင်းကို ပြသည်။

၁–၂။ အရူပိယံ ရူပိယေန…နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ရူပိယသံဝေါဟာ ရ သိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်၊နိဿဂ္ဂိယ ဝတ္ထုဖြင့် ဒုက္ကဋဝတ္ထု,ကပ္ပိယဝတ္ထု,နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုတို့ကိုလဲအုံ့၊နိဿဋ္ဌိ သုံးချက်၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထု,ကပ္ပိယဝတ္ထု တို့ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုကိုလဲအုံ့၊ နိဿဋ္ဌိနှစ်ချက်၊ပေါင်း နိဿဋ္ဌိ၂ချက်ဖြစ်သည်ဟုသိ။ ။ရွှေ,ငွေ,အသ ပြာ,ပဲရုပ် လေးမျိုးကား နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ပုလဲ,ပတ္တမြား စသည်ကား

၃။ ဣမံ ဂဟေတ္ဝာ ဘုတ္တာဝါ၊ ဣမံ ဒေဟိ ကရာနယ။
ဒေမိ ဝါတိ သမာပန္နေ၊ နိဿဋ္ဌိ ကယိရိဏ္ဍယေ။ ။

၃။ ဣမံ၊ ဤကပ္ပိယ ဝတ္ထုကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊–၍။ ဣမံ၊ ဤအဝတ်စသည်ကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလော။ ဣမံ၊ ဤအမှုကို။ ကရ၊ ပြုလော။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ အာနယ၊ ဆောင်ခဲ့လော။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့ဝင်း။ ဣမံ၊ ဤဆွမ်းစသည်ကို။ ဘုတ္တာ၊ စား၍။ ဣမံ၊ ဤအဝတ်စသည်ကို။ ဒေဟိ၊–လော။ ဣမံ၊ ဤအမှုကို။ ကရ၊–လော။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ အာနယ၊--လော။ ဣတိဝါ၊–သို့ဝင်း။ ဣမံ၊ ဤပုဆိုးစသည်ကို။ ဒေမိ၊ ငါပေး၏။ ဣမံ၊ ဤအဝတ်စသည်ကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလော။ ဣမံ၊ ဤအမှုစသည်ကို။ ကရ၊–လော။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ အာနယ၊–လော။ ဣတိဝါ၊–သို့ဝင်း။ ကယ–ဝိဏ္ဍယေ၊ ဝယ်ခြင်း, ရောင်းခြင်းသို့။သမာပန္နေ၊ ရောက်သော်။ နိဿဋ္ဌိ၊-သည်။ (ဟောတိ၊-၏။)

၄။ အတ္တနော အညတော လာဘံ၊ သံဃသညသ္သ ဝါ နတံ။
ပရိဏာမေယျ နိဿဋ္ဌိ၊ ပါစိတ္တိယာပိ ဒုက္ကဋံ။ ။

၄။ သံဃသ၊-အား။ နတံ၊ ညွှတ်လေပြီးသော။ လာဘံ၊လာဘ်ကို။ အတ္တနော၊ သို့။ ပရိဏာမေယျ၊ညွှတ်စေ၍ဘုံး။ နိဿဋ္ဌိ-၏။ အညတော၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ ပရိဏာမေယျ၊–ဘုံ။ ပါစိတ္တိ-၏။ အညသ၊ တပါးသော သံဃာ,စေတီသို့။ပရိဏာမေယျ-ဘုံ။ဒုက္ကဋံ-၏။ အညသ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်,စေတီအား။ နတံ-သော။ လာဘံ-ကို။ အတ္တနော–သို့ဝင်း။ သံဃသ ဝါ–သို့ဝင်း။ အညသ ဝါ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်,စေတီ သို့ဝင်း။ ပရိဏာမေယျ-ဘုံ။ ဒုက္ကဋံ-၏။

ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု၊ အဝတ်အစား စသည်ကား ကပ္ပိယဝတ္ထုဟု ဝတ္ထုသုံးမျိုးပြ၏ ၏၊ ရာဇသိက္ခာပုဒ်, ရှုပ်ယပဋိဂ္ဂဟာ သိက္ခာပုဒ်မျှားဌ် အကျယ်ဆိုခဲ့ပြီ။

၃။ ဣမံ ဂဟေတ္ဝာ……ဂါထာဖြင့် ကယ ဝိက္ကယ သိက္ခာပုဒ်ကိုပြသည်၊ အကျယ် ၎င်းသိက္ခာပုဒ်မှာရှု။

၄။ အတ္တနော အညတော လာဘံ … ဂါထာဖြင့် ညွှတ်သည့် အစွမ်းဖြင့် အာပတ် အပြားကို ပြသည်၊ပရိဏာတသိက္ခာပုဒ်၌ အကျယ်ဆိုခဲ့ပြီ။

၅။ အနိသဒ္ဓိတွာ နိသင်္ဂိ၊ ပရိဘုဥ္ဇေ နဲ ဒေယျဝါ။
နိသဋ္ဌံ သကသညာယ၊ ဒုက္ကဋံ အညထေတရတ္တိ။ ။

၅။ နိသင်္ဂိ၊ နိသင်္ဂိ ပစ္စည်းကို။ အ-နိသဒ္ဓိတွာ၊ မစွန့်မူ၍။ ပရိဘုဥ္ဇေ၊-အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊—၏။နိသဋ္ဌံဝါ၊စွန့်အပ်ပြီးသောပစ္စည်းကိုလည်း။ သက—သညာယ၊ ငါမိုဝှာဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ နဲ ဒဒေ၊ပြန်မပေးအုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊—၏။အညထာ၊သကသညာမှ တပါး ခိုးလိုသော စိတ်ထားဖြင့်။ နဲ-ဒဒေ၊—ဏ်။ ဤတရံ၊ ဝတ္ထုအလျောက် ပါရာဇိက, ထုလ္လစ္စည်း, ဒုက္ကဋ် သင့်၏။.....ဤတို၊ ဤကား နိသင်္ဂိယအပြီးတည်း။

၁၂-ပါစိတ္တိတိ

၁။ မုသာဝါဒေါ မသဝါဒေ၊ ပေသုညဟရဏော တထာ။
ပဒသောဓမ္မသာဂါရာ၊ ဥဏ္ဏာပနကဝိယှနေ။ ။

၁၂။ ပါစိတ္တိတိ၊ဟူသည်။

၁။ မုသာ ဝါဒေါ၊သဝါဒေ၊ မုသား—ဆိုခြင်း, (ရဟန်းတို့အား) ဆဲရေး တိုင်းထွာခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပေသုည—ဟာရဏော၊ ဂုံးတိုက်သောစကားကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ တထာ၊—ပါ။ ပဒသော ဓမ္မ-သာဂါရာ၊ဓမ္မကို ပုဒ်ပြိုင်ပို့ချခြင်း,(လူသာမဟေ ဖိန်းမတ်နှင့်)တရိုးတရံ

၅။ အနိသဒ္ဓိတွာ.....ဂါထာဖြင့် နိသင်္ဂိယပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်း စသည်၌ အာပတ်အမျိုးမျိုး သင့်ပုံကို ပြ၏သည်၊ အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။

နိသင်္ဂိယပြီးပြီ။

၁၂—ပါစိတ်

၁၂။ ပါစိတ္တိ၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်ပုံကို ပြ၏သည်။

၁။ မုသာဝါဒေါ.....ဂါထာဖြင့် မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်, ပေသုည, ပဒသော ဓမ္မ,သဟဓေယျ ၂—ခု, ဥဏ္ဏာပန သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုပြ၏သည်၊ အဓိပ္ပါယ် ၎င်းသိက္ခာပုဒ်များအတိုင်းသိ။

တည်းသော ကျောင်းဌိတကွ အိပ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ဥစ္စာပနက ခိယျနေ၊ (သမ္ဘုတိရသော ရဟန်းကို)ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ပါစိတ္တိ၊-ကို။ ၇ တ္ဘာ၊–၏။)

၂။ တလသတ္တိ အနာဒရ၊ ကုက္ကုစ္စပ္ပါဒနေသုစ။
ဂါမပ္ပဝေသနာပုစ္ဆာ၊ ဘောဇနေ စ ပရမ္ပရာ။ ။

၂။ တလသတ္တိ-အနာဒရ-ကုက္ကုစ္စပ္ပါဒနေသုစ၊ (ရဟန်းကို)လက်ဝါးပြက် လက်နက်ဖြင့်မိုးခြင်း, (ပုဂ္ဂလ-မြေကို မရိုသေခြင်း,ကုက္ကုစ္စကို ဖြစ်စေခြင်းတို့ကြောင့်ရင်း။ ဂါမပ္ပဝေသနာပုစ္ဆာ၊ (မွန်းလွဲသောအခါ) မပန်ကြားဘဲ ရွာထည်းသို့ဝင်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဘောဇနေစ ပရံပရာ၊ ပရံပရဘောဇဉ်ကိုစားခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ပါစိတ္တိ၊-ကို။ ၇ တ္ဘာ၊–၏။)

၃။ အနုဒ္ဓရိတ္ဘာ ဂမနေ၊ သေယျံ သေနာသနာနိ ဝါ။
ဇာတ္ထိယာဒ္ဓါနဂမနေ၊ ဧကေကာယ နိသိဒနေ။ ။

၃။ သေယျံ၊အခင်းဆယ်ပါးကိုရင်း။ သေနာသနာနိဝါ၊ အိပ်ရာနေရာတို့ကိုရင်း။ အနုဒ္ဓရိတ္ဘာ၊ (ခင်းပြီး)မသိမ်းဘဲ။ ဂမနေ၊သွားခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဇာတ္ထိယာ၊–နှင့်။ အဒ္ဓါန–ဂမနေ၊အဓွန့်ရှည်သောခရီးသို့ သွားခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဧကေ-ကာယ၊ (မိန်းမနှင့်)တယောက်ချင်းချင်း။ နိသိဒနေ၊ ထိုင်နေခြင်းကြောင့်ရင်း။(ပါစိတ္တိ၊–ကို။ ၇ တ္ဘာ၊-၏။)

၂။ တလသတ္တိအနာဒရ..... ဂါထာဖြင့် တလသတ္တိက သိက္ခာပုဒ်, အနာဒရိယ သိက္ခာပုဒ်, ကုက္ကုစ္စပ္ပါဒ သိက္ခာပုဒ်,ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပုဒ်, ပရံပရဘောဇန သိက္ခာပုဒ် တို့ကိုပြသည်၊ ၎င်းသိက္ခာပုဒ်များလာသောအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်သိ။

၃။ အနုဒ္ဓရိတ္ဘာ ဂမနေ..... ဂါထာဖြင့် ဒုတိယသေနာသန, ပထမသေနာသန, အဒ္ဓါန, ဒုတိယရဟောနိသဇ္ဇနသိက္ခာပုဒ်တို့ကိုပြသည်၊ ၎င်းသိက္ခာပုဒ်များ အတိုင်းအဓိပ္ပါယ်သိ။

၄။ ဘိ ံသာပနာ ကောဌုနဲ အညဝါဒေ၊
ဝိဟေသ ဒုဋ္ဌုလ္လပကာသဆာဒေ။
ဟာသောဒကေ နိမ္ဇုဂ္ဂဲနေ ဝိပဿာရော၊
ပါစိတ္တိ ဝုတ္တာနုပခဇ္ဇသာယေတိ။ ။

၄။ ဘိ ံသာပနာ-ကောဌုန-အညဝါဒေ၊ (ရဟန်းကို) ချောက်ခြင်း, ရိုက်နှက်ခြင်း,မေးသည်မှတပါးကို ဆိုခြင်းကြောင့်၎င်း။ဝိဟေသ-ဒုဋ္ဌုလ္လ ပကာသ-ဆာဒေ၊ (ဆိတ်ဆိတ်နေ၍သံဃာကို) ညှဉ်းဆဲခြင်း, သံဃာ ဒိသောသ်အာပတ်ကို (လူသာမဏေအား) ပြောကြားခြင်း,ဖုံးလွှမ်းခြင်း ကြောင့်၎င်း။ ဟာသော-ဒကေ၊ ချိုင်းထိုးကစားခြင်း, ရေခွဲမြှုံးတူးခြင်း ကြောင့်၎င်း။ ဝိဟာရော၊ သံဃိကကျောင်းမှ။နိမ္ဇုဂ္ဂဲနေ၊ (ရဟန်းကို) နှင်ထုတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။အနုပခဇ္ဇ-သာယေ၊ (ရောက်နှင့်သော ရဟန်းကို) တိုးဝှေ့၍အိပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပါစိတ္တိ-ကို။ ဝုတ္တာ၊-ဏ်။... ဣတိ၊ ဤကား ပါစိတ်အပြီးတည်း။

၁၃-သမဏကပ္ပါတိ

၁။ ဘူတဂါမသမာရမ္ဘေ၊ပါစိတ္တိ ကတကပ္ပိယံ။
နခေနဝါ ဂိုဿဂ္ဂေဟိ၊ ဘဏ္ဍ သမဏကပ္ပိယံ။ ။

၁၃။ သမဏ ကပ္ပါတိ၊ ဟူသည်။

၁။ ဘူတဂါမ-သမာရမ္ဘေ၊ (ကြီးပွါးဆဲ, ကြီးပွါးပြီးဖြစ်သော) မြက်သစ်ပင်အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်။ပါစိတ္တိ-သည်။ (ဟော

၄။ **ဘိ ံသာပနာ**.....ဂါထာဖြင့် ဘိ ံသာပန သိက္ခာပုဒ်, ပဟာရ, အညဝါဒကဝိဟေသက, ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစန, ဒုဋ္ဌုလ္ဟ, အဂိုလိပတောဒက, ဟာသဓမ္မ, နိက္ကဍ္ဎန, အနုပခဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ် တို့ကို ပြ၏သည်၊ရင်းသိက္ခာပုဒ်များအတိုင်းအစိပ်ပါယ်သိလော။
ပါစိတ်ပြီးပြီ။

၁၃-သမဏကပ္ပ

၁၃။ သမဏကပ္ပ၊ ရဟန်တို့အား အပ်သော ကပ္ပိခြင်းစသည်ကို ပြ၏သည်။

တိ၊—ဏ္ဍိ။)နခေနဝါ၊လက်သည်းဖြင့်ရင်း။အဂ္ဂ-သဏ္ဌေဟိဝါ၊ဓိုး,ခေါ်းတို့ဖြင့်ရင်း။ကတာကပ္ပိယံ၊ ပြုအပ်သော ကပ္ပိခြင်းရှိသော ဗိဇ၊ဂါမ, ဘူတဂါမသည်။သမဏာ ကပ္ပိယံ၊ ရဟန်းတို့၏ ကပ္ပိခြင်းမည်သည်။ ဘဝေ၊—ဏ္ဍိ။

၂။ သ မူလခန္ဓ ဗိဇဂ္ဂ၊ ဖဒ္ဒုဗိဇပ္ပဘာဝိတော။
အာရဗ္ဘေ ဒုက္ကရံ ဗိဇံ၊ဘူတဂါမ ဝိယောဇိတံ။ ။

၂။ သ သော၊ထိုဘူတဂါမကို။ မူလ ခန္ဓ-ဗိဇ-ဂ္ဂ ဖဒ္ဒု-ဗိဇပ္ပဘာဝိတော၊အမြစ်,ပင်စည်, အဝေ့, အညွှန့်,အဆစ် မျိုးစေ့တို့သည် ဖြစ်စေအပ်၏။ ဝါ၊—တို့မှ ဖြစ်၏။ဝါ၊-ဘို့ကြောင့်ဖြစ်၏။ဘူတဂါမ-ဝိယောဇိတံ၊ ဘူတဂါမအမြစ်မှကင်းသော။ ဗိဇံ၊ မျိုးစေ့ငါးပါးကို။အာရဗ္ဘေ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်။ဒုက္ကရံ၊—ဏ္ဍိ။

၃။ ဒိဗ္ဗတ္ထိဗိဇံ နောဗိဇ၊ မဂတဗ္ဗာဝိ ကပ္ပတိ။
ကဒ္ဒုဟာဗဒ္ဓဗိဇာနိ၊ဗဟိဒ္ဓါဝါပိ ကာရဏေ။ ။

၃။ ဒိဗ္ဗတ္ထ ဗိဇံ၊ ထုတ်အပ်သော အဝေ့ရှိသော အသီးသည်ရင်း။ နော ဗိဇံ၊အဝေ့နှုသောအသီးသည်ရင်း။အဂတဗ္ဗာဝိ၊ မဂကပ္ပိဘဲလည်း။ ကပ္ပတိ၊—ဏ္ဍိ။ကဒ္ဒုဟာ ဗဒ္ဓဗိဇာနိ၊အခွံနှင့်စပ်သော အဝေ့ရှိသော သီးသီးစသည်ဘို့ကို။ ဗဟိဒ္ဓါဝါပိ၊ အပြင်ဘက်အခွံ၌လည်း။ ကာရဏေ၊ (ကပ္ပိမှုကို)ပြုကောင်း၏။

၁။ ဘူတဂါမသမာရဗ္ဘေ.....ဂါထာဖြင့် ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်၊ အကျယ် ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့ပြီ။

၂။ သ မူလခန္ဓ ဗိဇဂ္ဂ.....ဂါထာဖြင့် ဘူတဂါမ်ကို ခွဲဝေပြသည်၊ အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားပြီ။

၃။ ဒိဗ္ဗတ္ထဗိဇံ.....ဂါထာဖြင့် ကပ္ပိခြင်းငါးမျိုးတို့တွင် ကြွင်းနှစ်မျိုးသော ကပ္ပိခြင်းကိုပြသည်၊လက်သည်း,ဓိုး,ခေါ်း, သုံးပါးတို့ဖြင့် ကပ္ပိခြင်းကို ပထမဂါထာဖြင့် ပြခဲ့ပြီ၊ ဤဂါထာဖြင့် အဝေ့ကို ထုတ်စားခြင်းနှင့် အဝေ့နှုခြင်းဟူသော ကပ္ပိခြင်းနှစ်မျိုးကိုပြသည် ဟူ၏၊ ဤနှစ်ပါးကား ပင်ကိုကပင် အပ်ခြင်းဖြင့်နေရကား ကပ္ပိယံ

၄။ ကောဗဒ္ဓေသု ဖိဇေသု၊ဘာဇနေဝါဝိ ဘူမိယံ။
ကတေ စ ကပ္ပိယေကသ္မိံ၊ သဗ္ဗေသ္မေ ကတံ ဘဝေ။ ။

၄။ ဘာဇနေဝါဝိ၊ အိုးခွက်၌ ၎င်း။ဘူမိယံ၊—၌၎င်း။ ကောဗဒ္ဓေသု၊ တစပ်ထည်းစပ်ကုန်သော။ ဖိဇေသု၊ ဖိဇဂါမ်တို့တွင်။ကေသ္မိံ စ၊ တခုသော မျိုးစေ့ကိုရင်း။ကပ္ပိယေ၊ ကပ္ပိခြင်းကို။ ကတေ-သော်။ သဗ္ဗေသ္မေ ဝ၊—တို့၌သာလျှင်။ကတံ၊ပြုအပ်သည်မည်သည်။ဘဝေ၊—၏။

၅။ နိက္ခိတ္တော ကပ္ပိယံ ကတ္တာ၊မူလပဏ္ဏာနိ ဇာယရုံ။
ကပ္ပိယံ ပုန ကာရေယ္ယ၊ဘူတဂါမော ဟိ သော တဒါ။ ။

၅။ ကပ္ပိယံ၊ကပ္ပိခြင်းကို။ ကတ္တာ-၍။ နိက္ခိတ္တော၊ ထားအပ်သော ချင်းစသည်၌။မူလ-ပဏ္ဏာနိ၊-တို့သည်။ ဇာယရုံ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ကပ္ပိယံ-ခြင်းကို။ပုန၊တဘဘန်။ကာရေယ္ယ၊-၏။ကသ္မာ၊-နည်း။ဟိ ယသ္မာ၊-ကြောင့်။

ကရောဟိ,ကပ္ပိယံဘဏ္ဍာပဟုဆိုနေဘွယ်မရှိ၊ နိဗ္ဗတ္တဖိဇအရ သရက်သီးမှည့် ပိန္နဲသီးမှည့်စသည်ကိုယူ၊နောဖိဇအရ သရက်သီးစိမ်းစသည်ကိုယူ။

၄။ ကောဗဒ္ဓေသု.....ဂါထာဖြင့် တခုကပ္ပိလျှင် အများကပ္ပိများ ရောက်သည်ကိုပြသည်၊ အိုးခွဲဖြစ်စေ,ခွက်ခွဲဖြစ်စေ,မြေကြီးပေါ်မှာဖြစ်စေ,ထည့်ထားသော စုပုံထားသော တောင်မှုလောက်ကြီးသော မျိုးစေ့ပုံကိုသော်လည်း မျိုးစေ့တခုကို ကပ္ပိလျှင် မျိုးစေ့အားလုံး ကပ္ပိရောရောက်သည်၊ သစ်ပင်ကိုဖြတ်၍ တစပ်ထည်းပုံထားရာ၌၎င်း,ကြီးချောင်းတွေ့ရတ်ပြီး စုစည်းထားရာ၌၎င်း နည်းတူ တခုကပ္ပိလျှင် အများကပ္ပိရောရောက်သည်ကိုလည်း အကျယ်ထောကြီးခွဲပြသေး၏။ ။အထူး-ဖိဇေသုကဲ့ ဖိဇဂါမ်ကိုသာ မခွဲတဲ့ ဘူတဂါမ်ကိုပါထည့်၍"ဖိဇေသူတိ ဖိဇဂါမ ဘူတဂါမေသု၊ ဘူတဂါမောပိ ဟိ ဣဝပိဇနေ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဝုဋ္ဌတိ" ဋီကာသစ်ခွဲ၏ ဘူတဂါမ်ကို ကပ္ပိခြင်းငါးပါးဖြင့် မကပ္ပိရသောကြောင့် အဘူထားမ၍ဆိုခြင်းကို မသင့်ဟု ဆိုကြ၏။

၅။ နိက္ခိတ္တော ကပ္ပိယံ ကတ္တာ.... ဂါထာဖြင့် ကပ္ပိပြီးသားဖြစ်သော်လည်း တဘန် ကပ္ပိရခြင်းကို ပြသည်။ .....ကပ္ပိထားအပ်ပြီးသော ချင်းစသည်၌ အမြစ်အရွက်

သော၊ ထိုကဋ္ဌိထားသော ချင်းစသောဗိဇဂါမ်သည်။ တဒါ၊ ထိုအမြစ်, အရွက် အစုံထွက်သော အခါဟု။ ဘူတဂါမော၊ ဘူတဂါမ်ဖြင့်ပြန့်၏။ တသ္မာ၊–တည်း။

၆။ သပဏ္ဏောဝါ အပဏ္ဏောဝါ၊ သေဝါလောဒကာသမ္ဘဝေါ။
စေတိယာဒိသု သေဝါလော၊ နိက္ခန္ဒနဒိတ္ထိပတ္ထကော။
ဘူဘဂါမောဝ ဗီဇမ္ပိ၊ မူလပဏ္ဏေ ဝိနိဋ္ဌတော။ ။

၆။ သ-ပဏ္ဏောဝါ၊ အရွက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အ ပဏ္ဏောဝါ၊ အရွက်မရှိသည်သည်းဖြစ်သော။ ဥဒက သမ္ဘဝေါ။ ရေ၌ဖြစ်သော။ သေဝါလော၊ မှော်သည်ရင်း။ နိက္ခန္ဒ-ဒိတ္ထိ-ပတ္ထကော၊ နှစ်ရွက် သုံးရွက် ထွက်သော။ စေတိယာဒိသု၊-တို့၌။ သေဝါလော၊-သည်ရင်း။ ဘူတဂါ မောဝ၊-တည်း။ မူလ-ပဏ္ဏေ၊ အမြစ်,အရွက်သည်။ ဝိနိဋ္ဌတော၊ ထွက်သည် ရှိသော်။ ဗီဇမ္ပိ၊–သည်လည်း။ ဘူတဂါမောဝ၊-သာတည်း။

နှစ်ပါးစုံထွက်လာပြီးအခဲ့၊ ဘူတဂါမ်ဖြစ်၍ ဘဘန် ကဗ္ဗိရဒ္ဒိုးမည်ဟူ၏၊ အကယ်၍ အမြစ်မျှသာထွက်အံ့၊ အထက်ပိုင်း ဖြတ်စားကောင်းသည်၊ အကယ်၍ အညွှန့်မျှသာထွက်အံ့၊ အောက်ပိုင်း ဖြတ်စားကောင်းသည်၊ ဗီဇဂါမ်ဟူ၍ပင် ခေါ်ရသေးသည်ဟုသိ။

၆။ **သပဏ္ဏောဝါ** ..ဂါထာဖြင့် ဘူတဂါမ်ကို ပြသည်၊ အရွက် ရှိရှိ မရှိရှိ ရေ၌ဖြစ်သော မှော်အားလုံးနှင့် နှစ်ရွက်သုံးရွက်ထွက်သော စေတီ တံတိုင်း စသည်တို့၌ ပေါက်သော မှော်တို့ကား ဘူတဂါမ်ဖြစ်သည်၊ အဋ္ဌကထာကြီး၌ ရေညှိကို မှော်မျိုး အတူထား၍ ဆိုသည်၊ ထိုရေညှိသည် အာဝက်ပြင်ကား ကြမ်းသည်၊ အဆင်းလည်းကြမ်းသည်၊ အောက်အပြင်ကား နူးညံ့သည်၊ အဆင်းကား စိမ်းညိုသော အဆင်းရှိသည်ဟုဆို၏၊ မြေသို့သက်၍ အမြစ်တွယ်သော မှော်ဖြစ်အံ့၊ ရေမှအမြစ်မလွတ်သေးသော်လည်း မြေမှ လွတ်အောင် ပြုလျှင်,ဖျက်ဆီးလျှင်ပါ စိတ်၊ မြေ၌အမြစ်မတွယ် ရေပြင်၌သာ သွားလာ နေရှာနေသော မှော်ဖြစ်အံ့၊ ရေပြင်မှ ဆယ်ယူ၍ ကုန်းပေါ်သို့ တင်လျှင်, ဖျက်ဆီးလျှင် ပါ စိတ်၊ ရေပြင်တဝှမ်းသည် နေရှာသွားလာ နေသော မှော်၏တည်ရာဖြစ်ရကား ထိုဘုံ၌ကို နေရာကောင်း အာပတ်မသင့်၊ နှစ်ရွက်သုံးရွက်ထွက်သော် မှော်သာ ဘူတဂါမ်ဖြစ်သည်၊ အညွှန့်မျှ

၇။ ဃဋ္ဌာဒိပိဋ္ဌေ သေဝါ၊လောမကုဋ္ဌံ အဟိဆတ္တကံ။
ဒုက္ခဒုဿေ ဝတ္ထု။နိ၊ ဗုလ္လမဗျဝဟာရိကံ။ ။

၇။ ဃဋ္ဌာဒိ-ပိဋ္ဌေ၊ရေအိုးစသည်တို့၏အပြင်ဘက်၌။သေဝါလော၊-သည်၎င်း။ အဟိဆတ္တကံ မကုဋ္ဌံ၊ မှိုငုံသည်၎င်း။ ဒုက္ခဒုဿေ၊-၏သာလျှင်။ ဝတ္ထု။နိ၊–တို့တည်း။ ဗုလ်၊ပွင့်ပြီးသောမှိုသည်။ အဗျဝဟာရိကံ၊ ဒုက္ခဒုဿအာပတ်သင့်၏ဟု မဆိုလောက်။

၈။ လာခါနိယျာသဆတ္တာနိ၊အလ္လရုက္ခေ ဝိကောပိယ။
ဂဏ္ဍတော တယ္ဟ ပါစိတ္တိ၊ဆိန္နတောဝါပိ အက္ခရံ။ ။

၈။ အလ္ဿ-ရုက္ခေ၊ စိမ်းရှင်သောသစ်ပင်၌။ လာခါ-နိယျာသ-ဆတ္တာနိ၊ ချိပ်, အစေး,မှိတို့ကို။ ဝိကောပိယ၊ဖျက်ဆီး၍။ ဂဏ္ဍတော၊ယူသော ရဟန်းအား၎င်း။တယ္ဟ၊ ထိုသစ်ပင်၌။ အက္ခရံ၊ ကို။ ဆိန္နတောဝါပိ၊ ရေးထုသော ရဟန်းအား၎င်း။ပါစိတ္တိ၊–၏။

လောက် ထွက်ရုံနှင့် ဘူတဂါမ မဖြစ်သေး, ဗီဇဂါမ်ဟုသာသိ၊ အမြစ် အရွက် အစုံထွက်သော ဗီဇဂါမ်မျိုးလည်း ဘူတဂါမ်သာ၊ အညွှန့်မှ ထွက်ရုံဖြင့် ဘူတဂါမ်မဖြစ်သေးဟုသိ၊ ဤ၌ ဗီဇောဝိဟု ဋီကာရှိသော်လည်း ဗဟုသဒ္ဒါ -နပုံလိုင်ဖြစ်၍ ဗီဇံဝိရှိမှသာကောင်းမည်၊ [အဓိပ္ပါယ် အကျယ် အဌကထာကြီးမှာယူ။]

၇။ ဃဋ္ဌာဒိပိဋ္ဌေ သေဝါလော..... ဂါထာဖြင့် ဒုက္ခဒုဿ ဟာရိက မှော်, ရေညှိ,မှိတို့ကိုပြသည်၊ရေအိုး စည်ပိုင်းစသည်တို့၏ အပြင်ဘက်ဌာနရှိသော မှော်,ရေညှိတို့ကို ပွတ်တိုက်ကဒုက္ခဒုဿ၊အတွင်းဌာနရှိသောရေညှိကား အဇ္ဈောဟာရိက,အာပတ်မသင့်၊မှိငုံသည် ဒုက္ခဒုဿ၊အပွင့်ကား အဇ္ဈောဟာရိကဟူ၏။ စာအုပ်,ဒန်ပူ,မှုံစသည်တို့၌ မှိသည် အဇ္ဈောဟာရိကဖြစ်သည်, ပွတ်တိုက်ကောင်းသည်ဟုသိ။

၈။ လာခါ နိယျာသ ဆတ္တာနိ.....ဂါထာဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်ပုံ တမျိုးကို ပြသည်, အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ၊ စိမ်းစိုသောသစ်ပင်မှ အပွေးကိုမခွါယူကောင်း, သစ်ရွက်ရေက်ကို သစ်ပင်မှမလှုပ်ချကောင်းဟုသင်။

၉။ ပိဋ္ဌေတုံ နာဠိကေရာဒိ၊ ဒါရုမဏ္ဍဠုကာဒိနာ။
ဆိန္ဒိတုံ ဂဏ္ဌိတံ ကာတုံ၊ တိဏာဒိ နစ ကပ္ပတိ။ ။

၉။ နာဠိကေရာဒိ၊ အုန်းပင်အစရှိသည်ကို။ ဒါရုမဏ္ဍဠုကာဒိနာ၊ မျောက် သစ်လက်အစရှိသည်ဖြင့်။ ပိဋ္ဌေတုံ၊ ညှပ်ခြင်းငှါရင်း။ တိဏာဒိ၊ မြက်အစရှိသည်ကို။ ဆိန္ဒိတုံ၊ ဖြတ်ခြင်းငှါရင်း။ ဂဏ္ဌိကံ၊ အထုံးကို။ ကာတုံ၊–ငှါရင်း။ နစ ကပ္ပတိ၊ မအပ်သည်သာတည်း။

၁၀။ ဘူတဂါမံ ဗီဇံ ဝါ၊ ဆိန္နဘိန္နောစိနာဟိ ဝါ။
ဖာလေဟိ ဝိဇ္ဈ ပစ ဝါ၊ နိယမေတ္ထာ နု ဘာသယေ။ ။

၁၀။ ဘူတဂါမံ ဝါ၊–ကိုရင်း။ ဗီဇဂါမံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ဆိန္ဒ၊ ချက်ဖြတ်လော။ ဘိန္ဒ၊ ဖျက်ဆီးလော။ ဩစိနာဟိ၊ ဆွတ်ခူးလော။ ဇာတိ ဝါ၊–သို့ရင်း။ ဖာလေဟိ၊ ခွဲလော့။ ဝိဇ္ဈ၊ ထိုးဖောက်လော။ ပစ၊ ချက်ပြုတ်လော။ ဇာတိ ဝါ၊–သို့ရင်း။ နိယမေတ္ထာ၊–၍။ နု ဘာသယေ၊ မဆိုရ။

၁၁။ ဇာမံကရောဟိ ကပ္ပိယံ၊ ဇာမံ ဂဏ္ဍေဒမာဟရ။
ဇာမံ ဒေဟိ ဇာမံ သောဓေ၊ ဟေဝံ ဝဋ္ဋတိ ဘာသိတုန္တိ။ ။

၁၁။ ဇာမံ၊ ဤသစ်ပင်စသည်ကို။ ကပ္ပိယံ၊-ကို။ ကရောဟိ၊-လော။ ဇာမံ၊-ကို။ ဂဏ္ဍ၊ ယူခဲ့လော။ ဇာဒံ၊-ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့လော။ ဇာမံ၊-ကို။

၉။ ပိဋ္ဌေတုံ နာဠိကေရာဒိ……ဂါထာဖြင့် မပြုကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ အုန်းပင် စသည်တို့ကိုသူ ခိုးများမတက်နိုင်စေခြင်းငှါ မျောက်သစ်လက်ဖြင့် မရိုက်နှက်ကောင်း၊ ဆူးမ,ဖွဲ့ထားကောင်း၊ မျောက်သစ်လက်စသည်ဖြင့် တင်းတင်း ကျပ် ကျပ် မညှပ်ကောင်း၊ ကပ်ငြိရုံမျှ ညှပ်သေဉ်ကားအပ်၏။

၁၀။ ဘူတဂါမံ……ဂါထာဖြင့် အကပ္ပိယ ဝေါဟာရဖြင့် မခိုင်းကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ ဤသစ်ပင်ကို ဤမျိုးစေ့ကို စိုက်လိုက်, ဖျက်ဆီးလိုက်, ခူးလိုက်, ခွဲလိုက်, ထိုးလိုက်, ဖောက်လိုက်,ချက်ပြုတ်လိုက်ဟုမှတ်၍ မခိုင်းကောင်း၊ ဤသစ်ပင်မျိုးစေ့ ဟု မမှတ်ဘဲ သစ်ပင်ဖြတ်လိုက်,မျိုးစေ့ဖျက်ဆီးလိုက်ဟုခိုင်းမူအပ်သည်၊ သရက်ပင်ဖြတ်လိုက်ဟု အမည်ကိုဖော်၍လည်း ခိုင်းကောင်းသည်။

၁၁။ ဇာမံ ကရောဟိ ကပ္ပိယံ……ဂါထာဖြင့် ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် ခိုင်းခြင်းကို ပြသည်။ ……အဓိပ္ပါယ်

ဒေဟိ၊ပေးလော၊ဣမံ၊-ကို။သေး၊ဝေဟိ၊သုတ်သင်လော၊ဇေါ်၊-သို့။ဘာသိ
တုံ၊–ဌ၊။ဝန္ဒတိ၊အပ်၏။.....ဣတိ၊ ဤကား သမဏာကပ္ပအပြီးတည်း။

၁၄- ဘူမိယောတိ

၁။ သမ္ဘုတုသာဝနန္ဒာစ၊ ဂေါနိသာဒိ ဂဟပ္ပတိ။
ကပ္ပိယာ ဘူမိယော ယာသု၊ ဝဏ္ဏံ ပဏ္ဍိစ္စ ကပ္ပတိ။ ။

၁၄။ဘူမိယောတိ၊ဟူသည်။

၁။ ယာ၊သု၊ အကြင်ကပ္ပိယကုဋိတို့၌။ ဝဏ္ဏံ၊ သိမှီးခြင်းသည်ရင်း။ ပဏ္ဍိစ္စ၊ချက်ခြင်းသည်ရင်း။ကပ္ပတိ၊အပ်၏။ တာ-ကပ္ပိယာ၊ဘူမိယော၊ ထို ကပ္ပိယကုဋိတို့သည်။ သမ္ဘုတိ၊သမုတ်အပ်သောကုဋိရင်း။ ဥသာ၊ဝနန္ဒာ စ၊ ဥသာ၊ဝနန္ဒာကကုဋိရင်း။ ဂေါနိသာဒိ၊ ဂေါနိသာဒိကုဋိရင်း။ ဂဟပ္ပတိ၊ ဂဟပတိကုဋိရင်း။(ဣတိ၊–သို့။စတသော၊- တို့သည်။ဟောန္တိ၊- ကုန်၏။)

လွယ်၏၊ ဤသို့ခိုင်းခြင်းကား ဘုတဂါမ်မှ လွတ်စေခြင်းအကျိုးငါ ခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်၊ စားစရာ-ဖြစ်အံ့ စားလိုက ဗိဒဂါမ်မှလွတ်စေခြင်း အကျိုးငါ ကပ္ပိပြီးမှစားရသည်။

သမဏာကပ္ပပြီးပြီ။

၁၄–ကပ္ပိယကုဋိ ၄ မျိုး

၁၄။ ဘူမိ၊ကပ္ပိယကုဋိကဲ့ပြသည်။

၁။ **သမ္ဘုတုသာ၊ဝနန္ဒာ၊စ** .... ဂါထာဖြင့် ကပ္ပိယ ကုဋိ လေးမျိုးကို ပြသည်။သမ္ဘာ၊ဥတ္တိသမ္ဘန်နှ ကပ္ပိယတိ

တိ သမ္ဘုတိ၊ဥတ္တိဒုတိယကံ,အပ၊လောကနကံတမျိုးမျိုးဖြင့် ပြောကြား၍ ကောင်းစွာ ဥတ်နှင့်ပြည့်စုံအောင် ပြုအပ်သော ကုဋိမျိုးကို သမ္ဘုတိကုဋိ ခေါ်သည်၊ဥဂ္ဂဟနှံ သာ၊ဝနှံ အဓိ၊ ယသ၊ သာ၊တိ ဥသာ၊ဝနန္ဒိ၊ကာ၊တိုင်နှံ ရံခြေ ဖြစ်သော အုတ်ကျောက်တို့ကို ဂျိုမြှောက်၍ချထားခြင်းနှင့် ကပ္ပိယကုဋိ

၂။ ဝါသဏ္ဌာယ ကတေ ဂေဟေ၊ သံဃိကေဝေကသန္တိကေ။
ကပ္ပိယာ ကုဋိ လဒ္ဓဗ္ဗာ၊ သဟသေယျပ္ပဟောနကေ။ ။

၂။ ဝါသဏ္ဌာယ၊နေစရာအကျိုးငှါ။ကတေ၊ ဆောက်လုပ်အပ်သော။ သံဃိကေ ဝါ၊သံဃာ၏ဥစ္စာလည်းဖြစ်သော။ကေ သန္တိကေ ဝါ။ ရဟန်းတပါး၏ ဥစ္စာလည်းဖြစ်သော။သဟသေယျပ္ပဟောနကေ၊ သဟသေယျလောက်သော။ဂေဟေ၊ကျောင်းခို။ ဝါ၊–၏။ကပ္ပိယာကုဋိ၊ ကပ္ပိယကုဋိ အဖြစ်ကို။လဒ္ဓဗ္ဗာ၊ရအပ်၏။

ကရောမဟု ဆိုသောစကားဆိုခြင်း၏ ပြီးဆုံးခြင်း နှစ်ချက်တို့မျှအောင် ပြုအပ်သော ကုဋိမျိုးကို ဥဿာဝနန္တိက ကုဋိခေါ်သည်၊ အချို့ကား ဤဥဿာဝနကို သံဃာသာပြု အပ်သော သံဃကံဟု အတင်းငြင်းကုန်၏။ လက်နက်ဟောင်းရှိလျက် မတိုက်ပွတ်လျှင် သံချေးတက်မည် သာတည်း၊ နိသာဒနံနိသာဒေါ၊ဝင်ခြင်းကြိုယာကိုရစေ၊ ဂုန်ဝိယ နိသာဒေါ ဂေါနိသာဒေါ၊ထိုထိုအရပ်မှ ကျိုးပြတ်ပေါက်ကြား နွားခြံအလားကဲ့သို့ နွားဝင်စရာနေရာဖြစ်သော (ဝါ) နေရာရှိသော ကုဋိမျိုးကို ဂေါနိသာဒိ ကုဋိခေါ်သည်၊ ရဟန်းမှတပါးသော သူများ လှူအပ်သော ကုဋိမျိုးကို ဂဟပတိကုဋိခေါ်သည်၊ ထိုကပ္ပိယကုဋိတို့၌ သိမ်မြုံးခြင်း ချက်ခြင်းများ အပ်သည်၊ အကျယ်သန္ဓိဝိသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့ပြီ။ ။ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဋီကာ လာ၏။

၂။ ဝါသဏ္ဌာယ .... ဂါထာဖြင့် အာသိရှိအပ်သော ကပ္ပိယကုဋိကို ပြသည်၊ သံဃာ၏ရင်း ပုဂ္ဂိုလ်၏ရင်း နေစရာ အကျိုးငှါ ဆောက်လုပ်အပ်သော သဟသေယျလောက်သော ကျောင်းမျိုးကို"ကပ္ပိယကုဋိ"ကရောမ"ဟု ဥဿာဝနန္တိက ပြုခြင်း,အရံပျက်ခြင်း, ကပ္ပိယကုဋိ"ဒေမ ဟု လှူခြင်း သုံးမျိုးကို ရထိုက်သည်ဟူ၏။ ဝါသဏ္ဌာယဟုဆိုခြင်းကြောင့်, ဝါသာဂါရမဟုတ်သောဆွမ်းစားကျောင်း ဥပုသ်အိမ် စေတီအိမ်စသည်တို့၌ ကပ္ပိယကုဋိ ပြုလုပ်ဘွယ်မရှိခြင်းကိုသိ၊ဝိမတိဋီကာ၌ အလိုလိုအပ်သော ပဋ္ဌမိကပ္ပိယ ကုဋိဟုဆို၏။

၃၊ ဂေဟော သံဃသ ဝေဂသ၊ကရမာနော၀ဓိရယံ။
ပထဝိဋ္ဌကထန္ဓာဒိ'၊ထပေယျုသ္သာ၀နန္ဓိကာ။
"ကပ္ပိယကုဋိ'ကရောမ၊ ကပ္ပိယကုဋိ'ကရောဟ"တိ။ ။

၃။ သံဃသ၀ါ၊–ဏ်ရင်း။ဂေသ၀ါ၊-ဏ်ရင်း။ ဂေဟော၊ကျောင်းကို။ ကရမာနော၊-သော်။ကပ္ပိယကုဋိ' ကရောမ ကပ္ပိယကုဋိ' ကရောမာတိ၊-ဟူ၍။ဝေ၀ံ၊ ဤသို့။ ဤရယံ၊ဆိုလျက်။ပထဝိဋ္ဌက– ထန္ဓာဒိ' ၊ ခြေးဦးစွာ အုတ်နံရံသိတ်ကိုင်အစရှိသည်ကို။ ထပေယျစေ၊ အကယ်၍ထားပြားအုံ့။ သာ၊ထိုကုဋိသည်။ ဥသ္သာ၀နန္ဓိကာ၊-မည်ဏ်။

၄။ ယေဘုယျနာပရိကိ္ခဏ္ဍော၊ အာရာမောသက္ကလောပိ၀ါ။
ဝုစ္စတေ ဂေါနိသာဒိတိ၊ သမ္မုတိ သံဃသမ္မတာ။ ။

၄။ ယေဘုယျနု၀ါ၊–ဖြင့်လည်း။ အပရိကိ္ခဏ္ဍော၊ အရံမရှိသော။ သက္ကလောပိ၀ါ၊ အလုံးစုံလည်း။ အပရိကိ္ခဏ္ဍော၊–သော။ အာရာမော၊ အရာမ်ကို။ဂေါနိသာဒိတိ၊–မည်ဏ်ဟု၍။ ဝုစ္စတေ၊–ဏ်။ သံဃသမ္မတာ၊ သံဃာသည် သမုတ်အပ်သောကုဋိသည်။သမ္မုတိ၊-မည်ဏ်။

၅။ ဘိက္ခုံ ထပေတ္မာ အညေဟိ၊ ဒိန္နော တောသံ၀ သန္ဓကော။
အတ္ထာယ ကပ္ပကုဋိယာ၊ ဂေဟော ဂဟပတိမတော။ ။

၅။ ဘိက္ခုံ၊–ကို။ထပေတ္မာ၊ ၍။အညေဟိ၊–သူတို့သည်။ ကပ္ပကုဋိယာ။ကပ္ပိယကုဋိ'ဏ်။အတ္ထာယ၊ ၌။ ဒိန္နော၊လှူအပ်သော။ ဂေဟော၀ါ၊ ကျောင်းကိုရင်း။တောသံ၊ထိုသူတို့ဏ်။ သန္ဓကော၊-သော။ ဂေဟော၀ါ၊– ကိုရင်း။ဂဟပတိ၊–ဟူ၍။မတော၊–ဏ်။

၃။ ဂေဟော သံဃသ ဝေဂသ ..... ဂါထာဖြင့် ဥသ္သာ၀နန္ဓိက ကုဋိ၌ ကျင့်အပ်သော အစီအရင်ကိုပြသည်၊ အကျယ်ဆိုခဲ့ပြီ။

၄။ ယေဘုယျနုပရိကိ္ခဏ္ဍော .....ဂါထာဖြင့် ဂေါနိသာဒိကုဋိ, သမ္မုတိ ကုဋိတို့ဏ် အဓိပ္ပါယ်ကို ပြသည်၊အကျယ်ဆိုခဲ့ပြီ။

၅။ ဘိက္ခုံထပေတ္မာအညေဟိ .....ဂါထာဖြင့် ဂဟပတိကုဋိ အဓိပ္ပါယ်ကိုပြသည်၊အကျယ်ဆိုခဲ့ပြီ။

၆။ အကပ္ပကုဋိယာ ဝုတ္ထေ၊သပ္ပိအာဒိဟိ မိသိတံ။
ဝဇ္ဇေယျ အနောဝုတ္ထတ္တံ၊ပုရိမံ ကာလိကဒ္ဒယံ။ ။

၆။ အကပ္ပကုဋိယာ၊–၌။ ဝုတ္ထေ–သပ္ပိ-အာဒိဟိ၊ သိုမှီးအပ်သော ထောပတ် အစရှိသော နောက်ကာလိက နှစ်ပါးတို့နှင့်။ မိသိတံ၊-အပ်သော။ ပုရိမံ–ကာလိက–ဒ္ဒယံ၊ ရှေးကာလိက နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ အနောဝုတ္ထတ္တံ၊ အနောဝုတ္ထ၏အဖြစ်သို့။ ဝဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။

၇။ တေဟေဝ ဘိက္ခုနာ ပက္ကံ၊ ကပ္ပတေ ယာဝဇီဝိကံ။
နိရာမိသံဝ သတ္ထာဟံ၊ သာမိသေ သာမပါကတာ။ ။

၇။ တေဟေဝ၊ထိုအကပ္ပိယကုဋိ၌ထားအပ်သော ထောပတ်စသည်တို့နှင့်တကွသာလျှင်။ ဘိက္ခုနာ၊-သည်။ ပက္ကံ၊ ချက်အပ်သော။ ယာဝဇီဝိကံ၊–သည်။ နိ-ရာမိသံဝ၊ အာမိသကင်းသော်သာလျှင်၊ သတ္ထာဟံ၊-လုံး။ကပ္ပတေ၊-၏။ သာ-မိသေ၊ အာမိသနှင့်ရောသော်။ သာမ-ပါကတာ၊ သာမံ-ပါက၏အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ၊-၏။)

၆။ အကပ္ပကုဋိယာ……ဂါထာဖြင့် အကပ္ပိယကုဋိ၌ သိုမှီးထားသော ကာလိကနှင့်ရောစားရာ မအပ်သည်ကိုပြသည်၊ အကပ္ပိယကုဋိ၌ သိုမှီးထားသော ထောပတ်စသော သတ္တာဟကာလိက, ဆားစသော ယာဝဇီဝိကနှစ်ပါးနှင့်ယာဝကာလိက,ယာမကာလိကနှစ်ပါး ရောမစားကောင်း၊ ရောစားက အနောဝုတ္ထဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်သည်။

၇။ တေဟေဝ ဘိက္ခုနာ ပက္ကံ…ဂါထာဖြင့် ကာလိကရောချက်ရာ၌အပ်မအပ်ကိုပြသည်၊အကပ္ပိယကုဋိ၌ထားအပ်သော ထောပတ်စသည်နှင့်တကွ ရဟန်းကိုယ်တိုင်ချက်အပ်သော ယာဝဇီဝိကအရွက်သည် အာမိသကင်းမှ သတ္တာဟကာလိကနှင့်ရောသောကြောင့် ခုနှစ်ရက်သာထား၍ စားကောင်းသည်၊သတ္တာဟကာလိကနှင့် တကွ ချက်အပ်သော အာမိသ- ဖြစ်သော ရှေးကာလိကနှစ်ပါးရှိသော ယာဝဇီဝိကကား သာမံပါက ဖြစ်သည်၊ အနောဝုတ္ထလည်းဖြစ်သည်၊ မအပ်ဟူ၏၊ ဤရောပုံနည်းကိုမှီး၍ အကျယ်ချဲ့သိ။

၇။ ဥဿာဝနန္တိကာ.ယေဟိ၊ထမ္ဘာဒိဟိ အဓိဋ္ဌိတာ။
တေသု ယေဝါပနိတေသု၊ တဒညေသုပိ တိဋ္ဌတိ။ ၊

၇။ ဥဿာဝနန္တိကာ၊– ကုဋိသည်။ ယေဟိ– ထမ္ဘာဒိဟိ၊– တို့ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌိတာ၊ တည်၏။ တေသု၊ ထိုတိုင်စသည်တို့ကို။ အပ နိတေသု၊ ပယ်နှုတ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တ-ဒညေသုပိ၊ ထိုတိုင်မှတပါးသော တိုင်တို့၌လည်း။ တိဋ္ဌတိ-ယေဝ၊ တည်သေးသည်သာလျှင်တည်း။

၉။ သဗ္ဗေသု အပနိတေသု၊ ဘဝေ ဇဟိတဝတ္ထုကာ။
ဂေါနိသာဒိ ပရိကၠိဏ္ဏေ၊ သေသာ ဆဒနပိဋ္ဌမာတိ။ ။

၉။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသော တိုင်တို့ကို။ အပနိတေသု၊–သော်။ ဇဟိတ-ဝတ္ထုကာ၊စွန့်အပ်သောကုဋိရာရှိသည်။ဘဝေ၊-၏။ဂေါနိသာဒိ၊-သည်။ ပရိကၠိဏ္ဏေ၊ အရံရှိသော်။ ဇဟိတ-ဝတ္ထုကာ၊–သည်။ဘဝေ၊-၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသောကုဋိတို့သည်။ ဆဒန-ပိဋ္ဌမာ၊ အမိုးပျက်ကုန်လတ်သော်။ ဇဟိတ-ဝတ္ထုကာ၊– ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊-ကုန်၏။..... ဤတို၊ ဤကား ကုဋိအပြားတည်း။

၇။ ဥဿာဝနန္တိကာ ယေဟိ.....ဂါထာဖြင့် ဥဿာဝနန္တိကကုဋိ ပျက်မပျက်ကိုပြသည်၊အကျယ် သန္ဓိဝိသိက္ခာပုဒ်၌ဆိုခဲ့ပြီ။

၉။ သဗ္ဗေသု အပနိတေသု.... ဂါထာဖြင့် ကပ္ပိယကုဋိလေးလုံးပျက် ပုံကို ပြသည်၊အဓိပ္ပါယ်မခဲ။

ဘူမိပြီးပြီ။

၁၅–ဥပဏ္ဍာစေရဝတ္ထုဘာနိတိ

၁။ နိဿာယုပဏ္ဍာစရိယော၊ ဝသမာနော သုပေသလော။
ဒန္တုကဋ္ဌာသနံ တောယံ။ ယာဂုံ ကာလေ ဒဒေ သဒ္ဓါ။ ။

၁၅။ ဥပဏ္ဍာစေရဝတ္ထုဘာနိတိ၊ဟုသည်။

၁။ ဥပဏ္ဍာ-စရိယော၊ ဥပဏ္ဍာယ်ဆရာတို့ကို။ နိဿာယ၊-၍။ ဝသမာနော၊ နေသော။ သုပေသလော၊ ကောင်းစွာချစ်အပ်သော သီလရှိသော ရဟန်းသာမဏေသည်။ဒန္တုကဋ္ဌံ၊ ဒန်ပူကိုရင်း။ အာသနံ၊နေရာကိုရင်း။တောယံ၊မျက်နှာသစ်ရေကိုရင်း။ယာဂုံ၊-ကိုရင်း။ကာလေ၊ လျောက်ပတ်သောအခါ၌။သဒ္ဓါ၊အခါခပ်သိမ်း။ဒဒေ၊ အလိုရှိရာပေးကပ်ရာ၏။

၁၅–ဥပဏ္ဍာစေရဝတ္ထု

၁၅။ ဥပဏ္ဍာစေရဝတ္ထုဘာနိ၊ ဥပဏ္ဍာယဝတ်, အာစရိယ ဝတ်တို့ကိုပြသည်။

၁။ နိဿာယုပဏ္ဍာစရိယော……ဂါထာဖြင့် ဥပဏ္ဍာယ် စသည်၌ ပြုရသောဝတ်အကျင့်တို့ကို ပြသည်၊ ဝဇ္ဇာဝဇ္ဇံဥပနိဏ္ဍာယတိတိ ဥပဏ္ဍာ၊ အပြစ်ငယ်အပြစ်ကြီးကို လွန်စွာကြံတတ်သော ဥပဏ္ဍာယ်ကိုရှေစေ၊သင်သည် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်, မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သည်စသည်တို့ကို ပြောပြတတ်သော ဌိဌိ၏ အပြစ်ကို သတိမရသော တပည့်အား သတိပေးစကား ပြောပြတတ်သော ကောင်းစွာကျင့်ဘို့ရန် တိုက်တွန်းတတ်သောကြောင့် အပြစ်ငယ် အပြစ်ကြီးကို လွန်စွာ ကြံတတ်သည် ဟူ၏။ အာစာရ သိက္ခာပနေ အာစရတိပဝတ္တတိတိ အာစရိယော၊ဤသို့သရဏ္ဍာယ်ရမည်,ဤသို့သွားရမည်, လာရမည် စသည်ဖြင့် အကျင့်ကို သင်ပေးတတ်သော ဆရာလေးမျိုးကိုရှေစေ၊ ဆရာလေးမျိုးကား– နိဿယာစရိယ, ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယ, ဥပသမ္ပဒါစရိယ, ဓမ္မာစရိယ တို့တည်း။ ;ဥပဏ္ဍာစ အာစရိယောစ ဥပဏ္ဍာစရိယာ၊ ဥပဏ္ဍာယ်တမျိုးနှင့် ဆရာလေးမျိုးကို ရှေစေ။ ။ပိယံ

သိလံ အာသာတိ ပေသလော၊ပဏ္ဍိတကိုဝေဒွိပြု၊ယဂိုချေ၊သဏ္ဌိအစိတ်ဤ ကိုအပြု၍ ပေသလဟု ရုပ်ပြီးသည်၊ သိလကိုချစ်သောရဟန်းသာမဏေ ကိုရစေ။ သုဠု ပေသလော သုပေသလော၊သိလကို ကောင်းကောင်း ချစ်သော ရဟန်း သာမဏေကို ရစေ၊ ဤပုဒ္ဒမဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်ယူနေ သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်နှင့် နိဿယနှင့်ဝါသိက,ပဗ္ဗဇိတနှင့်ဝါသိက, ဥပသမ္ပဒနှင့်ဝါသိက,ဓမ္မနှင့်ဝါသိကတပည့်တို့ကိုပြု၏။

အဏူး .... သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်သည် သက်နှံးဆိုးသည့်တိုင်အောင် သောဝတ်တို့ကိုမကျင့် ဥပဇ္ဈာယ်အား ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ထိုဝတ်တို့ကိုမပြုသော် နိဿယည်းမှ လွတ်လွတ် မလွတ်လွတ် ဒုက္ခဋ္ဌာနအာပတ်သင့်သည်၊ ဥပဇ္ဈာယ်နှင့် ဝိသဘာဂဖြစ် သောရဟန်းအား သပိတ်ပေးသည်မှစ၍ နိဿယည်းမလွတ်သေးသော ရဟန်းအားသာ အာပတ်သင့်သည်၊ လွတ်မှ အာပတ်မသင့်။ ... နိဿ ယနှင့်ဝါသိကတပည့်သည်နိဿယည်းယူနေသော်ရှိကာလပတ်လုံးသဒ္ဓိ ဝိဟာရိကတပည့်အတိုင်း အာစရိယကိုပြုရသည်။.... ပဗ္ဗဇိတနှင့်ဝါသိက, ဥပသမ္ပဒနှင့်ဝါသိက,ဓမ္မနှင့်ဝါသိက သုံးယောက်တို့ကား နိဿယည်း လွတ်ကုန်သော်လည်း အစမှစ၍ သက်နှံးဆိုးသောဝတ်တိုင်အောင်ပြု ရမည်၊ဆရာနှင့် ဝိသဘာဂဖြစ်သောသူအား သပိတ်ပေးသည်မှစ၍ ထို သုံးယောက်တို့အား အာပတ်မသင့်။..... ပဗ္ဗဇိုဝစရိယနှင့် ပဗ္ဗဇိတနှင့်ဝါသိ က, ဥပသမ္ပဒါစရိယနှင့် ဥပသမ္ပဒနှင့်ဝါသိကတို့သည် အချင်းချင်း အသက်ထက်ဆုံး ဝန်မကင်းကြ၊ နိဿယာစရိယနှင့် နိဿယနှင့်ဝါ သိက, ဓမ္မာစရိယနှင့် ဓမ္မနှင့်ဝါသိကတို့ကား နိဿယည်းယူနေ, စာ တက်နေတုန်းအခိုက်သာ ဝန်မကင်းကြ၊အချင်းချင်းပြုကျင့်ရမည့် ဝတ် များကို ပြုကျင့်ရမည်ဟု၏။

ဝတ်ပြုကျင့်ပုံ .....သဒ္ဓိဝိဟာရိက တပည့်သည် နံနက်စောစောထ၍ ကိုယ်ဝတ်ကို လက်ကတော့တင်၍ ဒန္တပူကပ်ချိန် ဒန္တပူကပ်ရမည်၊ နေရာခင်းချိန် နေရာခင်းရမည်၊ မျက်နှာသစ်ရေစသည် ကပ်ချိန် မျက်နှာသစ်ရေကပ်ရမည်၊ ယာဂုရှိက သပိတ်ခွက်ဆေး၍ ယာဂုကပ်ရမည်၊ ယာဂုသောက်ပြီးသော် ရေကပ်,သပိတ်ခွက်ဆေးပြီး သိမ်းထားရမည်။

၂။ ပဏ္ဍော ဝတ္တံ စရေ ဂါမပုဝေသေ ဂမနာဂမေ။
အာသနေ ပါဒဓိဗ္ဗေစ၊ကထလောပါဟာန စိ၀ရေ။ ။

၂။ ပဏ္ဍော၊-ဖ္ဍင်း။ဂါမပုဝေသေ၊ ရွာ၀င်ခါနီးဖ္ဍင်း။ဂမနေ၊ (ရွာသို့) သွားသောအခါဖ္ဍင်း။ အာဂမေ၊ ပြန်လာသောအခါဖ္ဍင်း။ အာသနေ၊ နေရာဖ္ဍင်း။ပါဒဓိဗ္ဗေစ၊ခြေဆေးအင်းပျဉ်ဖ္ဍင်း။ကထလေ၊ ခြေပွတ်အိုးခြမ်းဖ္ဍင်း။ဥပါဟာန-စိ၀ရေ၊ဘိနပ်သက်နှီးဖ္ဍင်း။ဝတ္တံ၊(သင့်လျော်သော) ဝတ်ကို။ စရေ၊ပြုကျင့်ရာ၏။

၃။ ဘောဇနီယပါနီယေသု၊ဝစ္စပ္ပဿာ၀ဌာနိသု။
ဝိဟာရသောဓနေ ဝတ္တံ၊ပုနေ ပညာပနေ တထာ။ ။

၃။ ဘောဇနီယ- ပါနီယေသု၊ သုံးရေ, သောက်ရေတို့ဖ္ဍင်း။ ဝစ္စပ္ပဿာ၀ဌာနိသု၊ ကျင်ကြီးအိမ်, ကျင်ငယ်အိမ်တို့ဖ္ဍင်း။ ဝိဟာရ

၂။ ပဏ္ဍော ဝတ္တံ စရေ……ဂါထာဖြင့် သပိတ်စသည်ခ္ဍ ပြုရာသော ဝတ်အကျင့်ကိုပြသည်၊ ဆွမ်းစားပြီးသော ဥပဇ္ဈာယ်၏သပိတ်ကိုယူ၊ မခြစ်မိအောင် ရိုရိုသေသေဆေးပြီး အတန်ငယ်နေလှန်း၊ ထားမြဲနေရာခ္ဍ သပိတ်ကိုထားရမည်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ရွာထည်းသို့သွားလိုသည်ဖြစ်အံ့၊သင်းဖိုင်အသစ်ကိုပေး၊ဝတ်ထားသော အဟောင်းကိုယူ ၊ခါးပန်းကြီးပေး၊ကိုယ်ဝတ်ဒုကုန်တို့ကို ခေါက်၍ပေး၊ သပိတ် ရေကျင်းပြီး ရေကြွင်းအနည်းငယ်ထား၍ သပိတ်ကိုပေးရမည်၊ နောက်လိုက်အဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိအံ့ ၊ အ၀နီးသုံးပါးညီစွာ ဝတ်ရုံပြီး မနီးမ၀ေးက လိုက်ရမည်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ရွာမှပြန်လာသော် ဖိဝိက ရှေးမှလာ၍ နေရာခင်းထား၊ခြေဆေးရေ စသည် အနီးခ္ဍထား၊ သပိတ်သက်နှီးကိုလှမ်းယူရမည်၊နေရာခင်း၊ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထသွားသော် နေရာသိမ်းထားရမည်၊ ခြေဆေးအင်းပျဉ် ခြေပွတ်အိုးခြမ်းတို့ကို အနီးခ္ဍထား၊ ခြေဆေးပြီးလျှင် ပြန်သိမ်းထားရမည်၊ဘိနပ်သုတ်ပေးရမည်၊ချွေးစိုသောသက်နှီးဖြစ်အံ့၊ နေအနည်းငယ်လှန်းပြီးမှ အစတဘက် လက်လေးသစ်လောက် လျှော့၍ခေါက်ပြီး တန်းပေါ်ခ္ဍ အခွေကို ဖိဝိဘက်က ထား၍ တင်ထားရမည်။

၃။ ဘောဇနီယပါနီယေသု……ဂါထာဖြင့် သုံးရေ သောက်ရေ စသည်ပြုရသော ဝတ်အကျင့်ကို

သောခေနေ၊ ကျောင်းကို သုတ်သင်ခြင်းဌာနင်း။ ပုနပညာပနေ၊ တဘာန် ခင်းခြင်းဌာနင်း။ ဝတ္တံ၊-ကို။ တထာ၊-တူ။ စရေ၊-ရာ၏။ [ဋိကာဌာပရိဘောဇနီ ယ ပါနီယ၊ဝစ္ဆပ္ပသာဝဌာနိသု–ဟုဝါကျ၏။]

၄။ နပပ္ပေါ်ဌေယျ သောခေန္ဓော၊ ပဒိုဝါတေစ သင်္ကော။
ဝိဟာရံ ဘိက္ခု ပါနီယ၊သာမန္တာ သယနာသနံ။ ။

၄။ ဝိဟာရံ၊–ကို။ သောခေန္ဓော၊–သော။ ဘိက္ခု၊–သည်။ ပဒိုဝါ တေစ၊ လေထက်ဌာနင်း။ သင်္ကော၊ စည်းဝေးရာအပြင်ဌာနင်း။ ပါနီယ-သာမန္တာ၊ သောက်ရေသုံးရေအနီးဌာနင်း။ သယနာ–သနံ၊-ကို။ နပ-ပပ္ပေါ ဌေယျ၊ မခါရာ။

၅။ နှာနေ နှာတသ ကာတမ္ဗေ၊ ရဂ်ပါကေစ ဓောဝနေ။
သိဗ္ဗနေ စိဝရေ ထေဝေ၊ ရဇန္ဓော နဝ ဝဇ္ဇ ဌိတေ။ ။

၅။ နှာနေ၊ ရေချိုးရာ၌။ (ဝတ္တံ၊-ကို။ စရေ၊–၏။) နှာတသ၊ရေချိုး ပြီးသော ဆရာအား။ ကာတမ္ဗေ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စကို။ စရေ၊–၏။ ရဂ်-

---

ပြသည်၊ ခြေဆေးရေ ချိုးရေခပ်ထားရမည်၊ အကယ်၍ ရေနွေးအလို ရှိလျှင် ရေနွေးပေးခြင်းကို ပရိဘောဇနီယဝတ်ခေါ်သည်၊ ရေသောက် ရန် မေးလျှောက်ခြင်း သောက်ရေ တည်ထားခြင်းကို ပါနီယဝတ် ခေါ်သည်၊ ကျင်ကြီးအိမ်ကျင်ငယ်အိမ်တို့၌ တံမြက်လှည်းခြင်း,သန့်သက် ရေထားခြင်းကို ဝစ္ဆပသာဝဌာနဝတ်ခေါ်သည်၊ ကျောင်းသုတ်သင်လို သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည် ရှေးဦးစွာ သပိတ် သင်္ကန်း စသည် တို့ကို အပြင်ဘက်ထုတ်၍ သင့်တော်ရာ၌ထားပြီးမှမျက်နှာကြက်မှစ၍ တံမြက် လှည်းခြင်းကို ဝိဟာရသောခန ဝတ်ခေါ်သည်၊ နေလှန်းပြီး,ကျောင်း သုတ်သင်ပြီး, ခါတွက်ပြီး, 'တဘာန်ဆောင်ယူ၍ ထားမြဲတိုင်းနေရာ၌ ပြန်ထားခြင်းကို ပုနပညာပနဝတ်ခေါ်သည်။

၄။ နပပ္ပေါ်ဌေယျ……ဂါထာဖြင့် ကျောင်းသုတ်သင် ရှင်းလင်းပုံ ဝတ်ကိုပြသည်၊ ပါနီယသဒ္ဒါဖြင့် ပရိဘော ဇနီယ သုံးဆောင်သော ရေကိုလည်းယူ၊ သယနာသန အရ မြေအာခင်း စသည်ကိုယူ။

၅။ နှာနေ နှာတသ ကာတမ္ဗေ……ဂါထာဖြင့် ရေချိုးရာစသည်၌ ပြုရာသော ဝတ်ကို ပြသည်၊

ပါကေစ၊ ဆိုးရည်ကျိုခြင်းဌ၍ဝင်း။ ဝေ၀နေ၊ သက်နိုးဖွပ်ခြင်းဌ၍ဝင်း။ သိဗ္ဗနေ၊ သက်နိုး ချုပ်ခြင်းဌ၍ဝင်း။ ၀ တ္တံ၊–ကို။ စရေ၊–ဏ်။ ရ၀န္တော၊ သက်နိုးဆိုးသော ရဟန်းသည်။ စိ၀ရေ၊–ဌ။ ထေ၀ေ၊ ဆိုးရည်ပေါက်သည်။ ဌိတေ၊ တည်နေသေးသည်ရှိသော်။ နု ၀ဒေ၊ မသွားရာ။

၆။ ကေစ္စသ အနာ၀ုန္ဆာ၊ ပတ္တံ ၀ါ စိ၀ရာနိ ၀ါ။
နု ဒဒေယ္ယ နု ဂဏ္ဍေယ္ယ၊ပရိကၠာရဉ္စ ကိဉ္စနံ။ ။

၆။ အနာ–ဝုန္ဆာ၊ (ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ထံ) မပန်ကြားဘဲ။ ကေစ္စသ၊ (ဆရာဥပဇ္ဈာယ်ဏ်ရေနှိုသူဖြစ်သော) အ၍ကြီးသော ရဟန်းအား။ ပတ္တံ၀ါ၊–ကိုဝင်း။ စိ၀ရာနိ၀ါ၊–တို့ကိုဝင်း။ ကိဉ္စနံ၊ တစုံတခုသော။ ပရိက္ခာရဉ္စ၊–ကိုဝင်း။ နု-ဒဒေယျ၀ါ၊ ပေးလည်း မပေးရာ။ နု-ဂဏ္ဍေယျ၀ါ၊ ယူလည်း မယူရာ။

၇။ ကေစိ ပန္ဆတော ကာတုံ၊ ဂန္တုံ ၀ါ တသ ပန္ဆတော။
ပိဏ္ဍာ ပါတဉ္စ နိန္ဒေတုံ၊ နိဟာရ ပေတုမတ္တနော။ ။

၈။ ကိစ္စယံ ပရိကမ္မံ ၀ါ၊ ကောသ ဇ္ဈဒဉ္စ အတ္တနော။
ကာရ ပေတုံ ၀ ကာတုံ ၀ါ၊ အနာ ဝုန္ဆာ နု ၀ဋ္ဋတိ။ ။

၇–၈။ (အနာ-ဝုန္ဆာ၊–ဘဲ။) ကေစိ၊ အ၍ကြီးသောရဟန်းကို။ ပန္ဆ

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ရေချိုးလိုသော် ချိုးရေစီရင်ရသည်၊ရေအေး အလိုရှိခဲ့၊ ရေအေးစီရင်ပေး, ရေနွေးအလိုရှိက ရေနွေးစီရင်ပေး စသည်ကို နှာနှ၀တ်ခေါ်သည်၊ ရေချိုးပြီးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဏ်ကိုယ်မှ ရေပေါက်ကို သုတ်ပေးခြင်း သင်းမိုင်ပေးခြင်းစသည်ကို နှာတသကာတဗ္ဗ၀တ်ခေါ်သည်၊ ဥပဇ္ဈာယ်အတွက် ဆိုးရေကျိုပေးခြင်းကို ရဂ်ပါက ခေါ်သည်၊ အကြွင်း၀တ်မျှားသိလွယ်ပြီ။

၆။ ကေစ္စသအနာ၀ုန္ဆာ ..ဂါထာဖြင့် မပေးကောင်း မယူကောင်း သည်ကိုပြသည်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့် ဝိသဘာ၀ဖြစ်သော အ၍ကြီးပုဂ္ဂိုလ်အား သပိတ်သက်နိုးစသော တစုံတခုသော ပရိက္ခာရာကို မပေးကောင်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဏ် ပစ္စည်းကိုလည်း မယူကောင်း၊ သိမ်ဖိုးသိမ်းဆည်းခြင်းဌာလည်း မပေးမယူကောင်းဟု သိ။

၇-၈။ ကေစိ ပ'ဆ္ဆတော ကာတုံ....နှစ်ဂါထာ တို့ဖြင့် မပြုကောင်း, သည်တို့ကိုပြသည် ဥပဇ္ဈာယ်

တော–ကာတုံ၊ နောက်လိုက်ရဟန်းပြုခြင်းဌာဂင်း။ တသ၊ ထိုရဟန်သူ ရဟန်း၏။ ပဉ္စတော၊ နောက်၌။ ဂန္ဓ၊ဝါ၊ (ဒိဒိ) လိုက်ခြင်းဌာဂင်း။ ဝိဏ္ဏာပါတံ၊-ကို။ နိန္နေတုံစ၊ ဆောင်ခြင်းဌာဂင်း။ အတ္ထနော၊–၏။ (ဝိဏ္ဏာ ပါတံ၊-ကို။) နိဟာရာပေတုံစ၊ ဆောင်စေခြင်းဌာဂင်း။ အတ္ထနော၊–၏။ ကိစ္စယံ ဝါ၊ ကိစ္စကြီးငယ်ကိုဂင်း။ ပရိကမ္မံ ဝါ၊ ချေးတွန်းခြင်းစသော အမှုကိုဂင်း။ ကေသ-ဿ္ဆဒ္ဒ၊ ဆံရိတ်ခြင်းကိုဂင်း။ ကာရာပေတုံ ဝါ၊ ပြုစေခြင်းဌာဂင်း။ ကာတုံ ဝါ၊ ပြုပေးခြင်းဌာဂင်း။ နိ-ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

၉။ ဂါမံ သုသာနံ နိသဒိမံ၊ ဒိသံ ဝါ ဂန္ဓမ္ပ်ဿ္ဆတော။
အတ္ထနော ကိစ္စယံ ဝါပိ၊ အနာပုဿ္ဆာ နိ ဝဋ္ဋတိ။ ။

၉။ ဂါမံ၊–သို့ဂင်း။ သုသာနံ၊-သို့ဂင်း။ နိ–သဒိမံ၊ ဥပစာရသိမ်ပသို့ဂင်း။ ဒိသံ ဝါ၊ အရပ်တပါးသို့ဂင်း။ ဂန္ဓံ၊–ဌာ။ ဿ္ဆတော ပိ၊ အလိုရှိသော ရဟန်းအားဂင်း။ အတ္ထနော၊-၏။ ကိစ္စယံ၊–ကို။(ကာတုံ၊-ဌာ။) ဿ္ဆတော ဝါပိ၊–အားဂင်း။ အနာ-ပုဿ္ဆာ၊–ဘဲ။ နိ-ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

၁၀။ ဥပ္ပန္နံ အရတိ ဒိဋ္ဌိ၊ ကုက္ကုစ္စံ ဝါ ဝိနောဒယေ။
ကရေယျ ဝါပိ ဥဿုက္ကံ၊ သံဃာယတ္တော သု ကမ္မသု။ ။

၁၀။ ဥပ္ပန္နံ၊ (ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၌) ဖြစ်ပေါ်လာသော။ အ-ရတိ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကိုဂင်း။ ဒိဋ္ဌိ၊မှားသော အယူကိုဂင်း။ ကုက္ကုစ္စံ ဝါ၊-ကိုဂင်း။ ဝိနောဒယေ၊ ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ သံဃာ–ယတ္တော သု၊ သံဃာနှင့်စပ်ကုန်သော။ ကမ္မေသု၊ အမှုတို့၌။ ဥဿုက္ကံ ဝါပိ၊ ကြောင့်ကြခြင်း ကိုလည်း။ ကရေယျ၊–ရာ၏။

၁၁။ ဂိလာနေစ သုပဋ္ဌေယျ၊ ဝဋ္ဌာနံ နေသမာဂမေ။
ဝတ္ထာဘေဒေန သဗ္ဗတ္ထ၊ အနာဒရေန ဒုက္ခဋ္ဌိ။ ။

၁၁။ ဂိလာနေစ၊ မမာသော ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ကိုလည်း။ သုပဋ္ဌေယျ၊ ကောင်းစွာလုပ်ကျွေးရာ၏။ နေသံ၊ ထိုဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏။ ဝဋ္ဌာနံ၊

ဆရာနှင့်ဝိသဘာဂဖြစ်သော ရဟန်းကို မိမိ၏နောက်လိုက်မလုပ်ရ၊ ထိုဝိသဘာဂရဟန်း၏နောက်သို့လည်း မိမိကမလိုက်ရ၊ ထိုရဟန်း၏ ဆွမ်းကိုမဆောင်ယူရ၊ မိမိ၏ ဆွမ်းကိုလည်း မဆောင်စေရ၊ မိမိ၏ ကိစ္စကြီးငယ်ကို မပြုခိုင်းရ၊ ချေးတွန်းခြင်း ဆံပင်ရိတ်ခိုင်းခြင်း မျှားကိုလည်း မပြုရ၊ မိမိကလည်း မပြုပေးရဟူ၏။

(အနှာမှ)ထပြောက်ခြင်းကို။ အာဂမေ၊ ဆိုင်းငုံကြည့်ရှုရာ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝတ်၌။ အနှာ-ဒရေနှ၊ မရှိသေသဖြင့်။ ဝတ္ထု ဘောဒေနှ၊ ဝတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဝုံ၊–၏။ .....ဣတိ၊ ဤကား ဥပဇ္ဈာယစေရဝတ် အပြီးတည်း။

၁၆–ဝစ္ဆ-ပဿာဝဌာနိကန်

၁။ နုကရေယျ ယထာဝုဏ်၊ ဝစ္ဆံ ယာတာ-နုပဋ္ဌိယာ။
ဝစ္ဆ-ပဿာဝကုဋ္ဌိယော၊ ဒ္ဝာနှ-တိတ္ထေ ဗ္ဗ လဗ္ဘတိ။ ။

၁၆။ ဝစ္ဆ-ပဿာဝဌာနိကန်၊ ဟူသည်။

၁။ ယထာ-ဝုဏ်၊ သိတင်းကြီး အစဉ်အတိုင်း။ ဝစ္ဆံ၊ ကျင်ကြီး, ကျင်ငယ်,ရေချိုးမှုကို။ နု-ကရေယျ၊–ရာ။ ယာတာ-နုပဋ္ဌိယာ၊ ရောက်လာသောသူတို့၏ အစဉ်အတိုင်း။ ဝစ္ဆ-ပဿာဝ-ကုဋ္ဌိယော၊-တို့ကိုရင်း။ ဒ္ဝာနှ-တိတ္ထေ ဗ္ဗ၊ ရေချိုးဆိပ်ကိုရင်း။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။

၉–၁၀–၁၁။ ဤဂါထာတို့၏အဓိပ္ပါယ်ကား ထင်ရှားပြီ၊ မဟာဝါ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ, စူဠဝါဝတ္တကထာ တို့၌ အကျယ်လာပြီ။–အထူးကား ဥပဇ္ဈာယ်နှင့်ဆရာတို့က သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်နှင့် အန္တေဝါသိကတပည့်တို့အပေါ် ၌လည်း ထိုထိုဝတ်မျှားပြုကျင့်ရမည်၊မကျန်းမာသောတပည့်ဖြစ်အုံ၊ဒုက္ခကင်္ဘာသနံတောင်ယံ မှစ၍သက်နှိုး၌ ဆိုးရည်ဆိုးသည်တိုင်အောင်သောဝတ်, မမှေ့လျော်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ပေးခြင်းစသောဝတ်ပြုရမည်၊ကျန်းမာသောတပည့်ဖြစ်အုံ၊ပါဠိသင်ပေးခြင်း,အဋ္ဌကထာသင်ပေးခြင်း,ဩဝါဒ-အနုသာသနီဖြင့် ဈီးမြှောက်ခြင်း,သပိတ်သက်နှိုးပေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည်။

ဥပဇ္ဈာဝစေရဝတ္တာနိ ပြီးပြီ။

၁၆–ဝစ္ဆ-ပဿာဝကုဋ္ဌိဝတ်

၁၆။ ဝစ္ဆပဿာဝဌာနိက၊ဝစ္ဆကုဋ္ဌိ ပဿာဝကုဋ္ဌိဝတ်တို့ကို ပြသည်။

၁။ နုကရေယျ ယထာဝုဏ် ...ဂါထာဖြင့် ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်း, ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း,ရေချိုးခြင်း သုံးမျိုးတို့၌ သိတင်းကြီးကိုမငဲ့ဘဲ ရှေးဦးစွာ ရောက်လာသောရဟန်း ရှေးဦးစွာ ပြုသင့်သည်ကိုပြသည်။

၂။ ပရိသေယျ၂ဒ္ဓိတ္တာ နော၊ သဟာသာ ပရိသေယျ စ။
ဥက္ကာသိတ္တာဝုဒ္ဓေယျ၊ပါဒုကာသ္မေ ဝ သဏ္ဌိတော။ ။

၂။ ဥဒ္ဓဒိတ္တာ၊သင်းဖိုင်ကိုပင့်၍။နော ပရိသေယျ၊ (ကုဋိသ္မိ)မဝင်ရာ။ သဟာသာစ၊ မြန်မြန်လည်း။ နော ပရိသေယျ၊–ရာ။ ဥက္ကာသိတ္တာဝ၊ ချောင်းဟန့်၍သာလျှင်။ပရိသေယျ၊ဝင်ရာ၏။ပါဒုကာသ္မေ ဝ၊ ခြေနင်းတို့၌ သာလျှင်။သဏ္ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ဥဒ္ဓဒေယျ၊ သင်းဖိုင်ကိုပင့်ရာ၏။

၃။ နု ကရေ နိဿဋ္ဌုံ ဝတ္ထုံ၊ ဒဏ္ဍကဋ္ဌဉ္စ ခါဒယံ။
ဝတ္ထုပသာဝဒေါ်ကိုနုံ၊နု ကရေပျ၂ဘယံ ဗဟိ။ ။

၃။ နိဿဋ္ဌုံ၊ညည်းတွားလျက်။ဝတ္ထုံ၊–ကို။နု ကရေ၊-ရာ။ဒဏ္ဍကဋ္ဌဉ္စ၊-ကိုလည်း။ခါဒယံ၊စားလျက်။ ဝတ္ထုံ၊-ကို။ နု-ကရေ၊–ရာ။ ဝတ္ထုပသာဝ ဒေါ်ကိုနုံ၊ကျင်ကြီးတွင်း ကျင်ငယ်တွင်းတို့၏။ဗဟိ၊အပ၌။ဘယံ၊(ကျင်ကြီးကျင်ငယ်)နှစ်ပါးစုံကို။နု ကရေ၊–ရာ။

၄။ ကူပေ ကဋ္ဌံ နုပါတေယျ၊ ခေဋ္ဌံ ပသာဝဒေါ်ကိယာ။
နာဝလေခေယျ ဗဟုသော၊ နုဟာတဗ္ဗာဝိ ဓောဝယော။ ။

၄။ ကူပေ၊ကျင်ကြီးတွင်း၌။ကဋ္ဌံ၊ကနုတ်ကို။နု ပါတေယျ၊ မ ချရာ။ ပသာဝ ဒေါ်ကိယာ၊ ကျင်ငယ်ကြောင်း၌။ ခေဋ္ဌံ၊ တံတွေးကို၊ နု ပါတေယျ၊ မထွေးရာ။ ဗဟုသော၊ ကြမ်းသောကနုတ်ဖြင့်။ နာဝလေခေ ယျ၊မ သုတ်ရာ။ဥဟာဘဗ္ဗာဝိ၊ လိမ်းကပ်သောမစင်ကိုလည်း။ဓောဝယော၊ ဆေးရာ၏။

၂။ ပရိသေယျ၂ဒ္ဓိတ္တာနော.....ဂါထာဖြင့် အဝေးမှနေပြီး သင်းဖိုင်ကို ပင့်မသွားရခြင်း, မြန်မြန်မသွားရခြင်း,ကုဋိအပြင်ဘက်မှနေ၍ ချောင်းဟန့်ရခြင်း,နင်းခုံကိုနင်းပြီးမှ သင်းဖိုင်ကိုပင့်ရခြင်းတို့ကိုပြ၏သည်။

၃။ နု ကရေ နိဿဋ္ဌုံ ဝတ္ထုံ.....ဂါထာဖြင့် ညည်းတွားလျက် ကျင်ကြီးမစွန့်ရခြင်း, ဒန်ပူစသည်စားလျက် ကျင်ကြီးမစွန့်ရခြင်း, ကျင်ကြီးတွင်း ကျင်ငယ်တွင်းတို့၏ ,အပ၌ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်မစွန့်ရခြင်းစသည်တို့ကိုပြ၏သည်။

၄။ ကူပေကဋ္ဌံနုပါတေယျ.....ဂါထာဖြင့် ကျင်ကြီးတွင်း၌ကနုတ် မချရ၊ကျင်ငယ်ကြောင်း၌ တံတွေး

၅။ နနိုက္ခမေယျ သဟသာ၊ရဇ္ဇဓိတ္ထာ နနိုက္ခမေ။
စပုစပု နာစမေယျ၊ ဥက္ကာပဠ္ဠ ဝိသောဓယေတိ။ ။

၅။ သဟသာဝ၊–သာလျှင်။နနိုက္ခမေယျ၊မထွက်ရာ။ဥက္ကဓိတ္ထာ၊–၍။ နနိုက္ခမေယျ၊-ရာ။ စပုစပု၊ စွက်စွက်အသံပြု၍။ နာစမေယျ၊ သန့်သက်ရေ မဆေးရာ။ဥက္ကာပဠ္ဠ၊အမှိုက်ကိုလည်း။ ဝိသောဓယေ၊ သုတ်သင်ရာ၏။.....ဤတို၊ ဤကား ဝစ္ဆ-ပဿာဝကုဋိ၌ ပြုရာသော ဝတ်အပြီး တည်း။

၁၇–အာပုဏ္ဍကရဏာနိ

၁။ အနုဗ္ဗေါ်ဝ ထေရေန၊ ပါတိမောက္ခံ နဉ္ဇိသေ။
ဓမ္မံ နကထယေ ပဠံ၊ နပုဏ္ဏေ နစ ဝိသဓေ။ ။

၁၇။ အာပုဏ္ဍကရဏာနိ၊ ဟူသည်။

၁။ ထေရေန၊ မထေရ်ကြီးသည်။ အနုဗ္ဗေါ်ဝ၊ မတိုက်တွန်းအပ်သည်သာ ဖြစ်သောရဟန်းယော်သည်။ ပါတိမောက္ခံ၊–ကို။ နဉ္ဇိသေ၊ မပြုရာ။ဓမ္မံ၊–ကို။နကထယေ၊ မဟောရာ။ပဠံ၊ ပြဿနာကို။ နပုဏ္ဏေ၊ မမေးရာ။နစ ဝိသဓေ၊မပြေရာ။

မထွေးရ၊ကြမ်းသော ကနွတ်စသည်ဖြင့် မသုတ်ရ၊ကျင်ကြီးပေနေတာ တွေ့လျှင် ဆေးချရမည်ကိုပြသည်။ ။မအပ်သော ကနွတ် ၆-မျိုး..... ကွဲသောကနွတ်,ကြမ်းသောကနွတ်,အဆစ်အဖုရှိသော ကနွတ်,:ဆူး ပါသောကနွတ်,အခေါင်းပါသောကနွတ်,ပုပ်သောကနွတ် ဤခြောက်မျိုး မအပ်။

ဆောင် .... ကွဲ,ကြမ်း,ဆစ်ဖု၊ဆူး,ခေါင်း,ပု၊ကနွ မအပ်ခြောက်။

၅။ နနိုက္ခမေယျ သဟသာ .....ဂါထာဖြင့် ကျင်ကြီးအိမ်မှ မြန်မြန် မထွက်ရ၊သင်းပိုင်ကိုပင့်၍မထွက်ရ၊ စွက်စွက်အသံပြု၍ သန့်သက်ရေမဆေးရ၊ အမှိုက်ရှိလျှင် သုတ်သင်ရမည်ကိုပြသည်။

ဝစ္ဆပဿာဝဌာနီကပြီးပြီ။

၂။ အာပုဏ္ဏိတ္ထာ ကထေန္တသ၊ပုန ဝုစ္စတာရာဂမေ။
ပုန အာပုဏ္ဏနံ နတ္ထိ၊ ဘတ္တဂ္ဂေ စာနုမောဒတောာ။ ။

၂။ အာပုဏ္ဏိတ္ထာ၊ (သိတင်းကြီးကို) ပန်ကြားမ်ား၊ ကထေန္တသ၊ ဟောသောရဟန်းအား။ပုန၊တဘန်။ ဝုစ္စတာရာ-ဂမေ၊ သိတင်းကြီးထက် သိတင်းကြီး လာသည်ရှိသော်။ ပုန၊-ဘန်။ အာပုဏ္ဏနံ၊–သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘတ္တဂ္ဂေ၊ ဆွမ်းစားဖေရပ်၌။ အနုမောဒတောာ၊ အနုမောဒနာပြု သောရဟန်းငယ်အား လည်း။ အာပုဏ္ဏနံ၊-သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၁၇–အာပုဏ္ဏကရဏ

၁၇။ အာပုဏ္ဏကရဏ၊ ပန်ကြားမ်ားပြုအပ်သောဝတ်တို့ကိုပြသည်။

၁။ အနဏ္ဍိဒ္ဒေါ ဝေ ထေရေန ……ဂါထာဖြင့် မ ထေရ်ကြီးက မတိုက်တွန်းဘဲ ပါတိမောက် မပြရ, တရားမဟောရ, မထေရ်ကြီးထံမှ ခွင့်မရဘဲ ပြဿနာမမေးရ, ဖြေလည်းမဖြေရသည်ကိုပြသည်၊ တိုက်တွန်းခြင်းသည် တရားဟော စေခြင်းဌာ တိုက်တွန်းရန် သမ္မုတိရသော ရဟန်းနှင့်လည်း စပ်သည်၊ သံဃာ့ထေရ်နှင့်လည်းစပ်သည်၊ အကယ်၍ တောင်းပန်တိုက်တွန်းမည့်သူ မရှိအံ့၊ သံဃာ့ထေရ်ကို ပန်ကြားမ်ားလည်း ဟောကောင်းသည်၊ သံဃာ့ထေရ်က ငါ့ရှင် ပါဠိသက်သက် ဟောလိုက်ဟု ခိုင်းအံ့၊ပါဠိ သက်သက်သာဟောရသည်၊ အနက်သက်သက်ဟောလိုက်ဟု ခိုင်းအံ့၊ အနက်သက်သက်သာ ဟောရသည်၊ ပါဠိအနက် အစုံဟောခိုင်းလျှင် ပါဠိအနက်အစုံဟောရသည်၊ အလိုရှိသလိုဟောဟုဆိုအံ့၊အလိုရှိသလို ဟောနိုင်သည်။ ။ဤဂါထာလာလေးမျိုးစလုံး မတိုက်တွန်း မစေခိုင်း သော် ပန်ကြားပြုရသည်၊အားလုံးခွင့်ပြုထားက အားလုံးပင် ပြုကောင်း သည်ဟုသိ။

၂။ အာပုဏ္ဏိတ္ထာ ကထေန္တသ……ဂါထာဖြင့် ပန်ကြားပြီး ပြုစဉ် နောက်ထပ်ပန်ကြားရန်မရှိသည် ကိုပြသည်၊မထေရ်ကြီးကိုပန်ကြားပြီးမှ တရားဟောနေစဉ် ထိုပန်ကြား အပ်သော မထေရ်ကြီးထက် ကြီးသောမထေရ်ကြီး ရောက်လာသော် လည်း တရားဟောခြင်းကိုခေတ္တရပ်၍ တဘန် ပန်ကြားရန်မလို၊ဆက် လက်၍ ဟောနိုင်သည်၊ သံဃာ့ထေရ်မလာမီ တရားဟောနေစဉ်

၃။ ဝသန္တောစ အနာပုဏ္ဏာ၊ ဝုဏ္ဏေနေကရိဟာရကေ။
နု သဏ္ဌာယေယျ ဥဒ္ဒေသံ၊ ပရိပုဏ္ဏဉ္စ နော ဒဒေ။ ။

၄။ ဓမ္မံ နု ဘာသယေ ဒိပံ၊ နု ကရေ နစ ပိဏ္ဍပေ။
ဝါတပါနံ ကဝါဋံ ဝါ၊ ဝိဝရေယျ ထကေယျ စ။ ။

၃—၄။ ဝုဏ္ဏနု၊သိတင်းကြီးနှင့်တကွ၊ ဧက ဝိဟာရကေ၊တရုသော ကျောင်းငယ်၌။ ဝသန္တောစ၊ နေသော ရဟန်းငယ်သည်လည်း။ အနာ ပုဏ္ဏာ၊-ဘဲ။ နု-သဏ္ဌာယေယျ၊ မသရဏ္ဌာယ်ရာ။ ဥဒ္ဒေသံ၊ ပါဠိသင်ခြင်း ကိုရင်း။ ပရိပုဏ္ဏဉ္စ၊ အဌကထာ သင်ခြင်းကိုရင်း။ နော-ဒဒေ၊ မပေး ရာ။ ။ဓမ္မံ၊-ကို။ နု-ဘာသယေ၊ မဟောရာ။ ဒိပံ၊ မီးကို။ နု-ကရေ၊ မညှိထွန်းရာ။ နစ ပိဏ္ဍပေ၊ မငြမ်းလည်း မငြမ်းရာ။ ဝါတ-ပါနံ၊ လေ သောက်တံခါးကိုရင်း။ကဝါဋံ ဝါ၊ တံခါးရွက်ကိုရင်း။နု-ဝိဝရေယျ၊မဖွင့် ရာ။ နု-ထကေယျစ၊ ပိတ်လည်း မပိတ်ရာ။

နောက်မှ သံဃာ့ထေရ်ရောက်လာသော်လည်း တရားဟောခေတ္တရပ် ဆိုင်း၍ ပန်ကြားနေဘွယ်မရှိဟုသိ၊ လူတို့က မိမိနှင့် ပတ်သက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တပါးကို တရားဟောရန်လျှောက်ထားရာ မထေရ်ကြီးကိုမပန် ကြားဘဲ အနုမောဒနာပြုကောင်းသည်၊ဤအရာ၌ မဟာထေရ်၏တာဝန် မဟုတ်၊ ဥပနိသိန္နကထာမျိုး၌သာ မဟာထေရ်ကြီးကို ပန်ကြားရသည် ဟု ရှုဌဝါ ဝတ္ထုကွဲနှက အဋ္ဌကထာဆို၏။

၃—၄။ ဝသန္တောစ အနာပုဏ္ဏာ ..ဂါထာတို့ဖြင့်ပန်ကြားပြီးမှပြု ရသောဝတ်တို့ကို ပြသည်၊

သရဏ္ဌာယ်လိုသော ရဟန်းငယ်သည် မထေရ်ကြီးကို ပန်ကြားပြီးမှ သရဏ္ဌာယ်ရသည်၊ မထေရ်ကြီးတပါးကို ပန်ကြားပြီး သရဏ္ဌာယ်စဉ် မထေရ်ကြီးတပါးရောက်လာအုံ၊ တဘန် ပန်ကြားဘွယ်မရှိ၊ အမောဖြေ နေစဉ် မထေရ်ကြီးတပါး ရောက်လာအုံ၊ နောက်ထပ် သရဏ္ဌာယ်လို သော် ပန်ကြားရဦးမည်၊ သံဃာ့ထေရ်မလာမီ သရဏ္ဌာယ်ရာ၌ လည်း ထို့နည်းအတိုင်း မှတ်၊ သံဃာ့ထေရ်က မပန်ကြားဘဲ အလိုရှိသလို သရဏ္ဌာယ်ရန် ခွင့်ပေးထားရာ၌ အလိုရှိတိုင်း သရဏ္ဌာယ် နိုင်သည်၊ တပါးသော သံဃာ့ထေရ်ကြီး ရောက်လာသော်ကား ပန်ကြားပြီးမှ သရဏ္ဌာယ်ရမည်၊ဥပေါသထဝတ္ထုနှက အဋ္ဌကထာ။.....ဧကဝိဟာရေ ကို

၅။ စက်မေစက်မန္တြောပိ၊ဝုဏ္ဏေ ပရိဝတ္တယေ။
ယေန ဝုဏ္ဏော သ သံဃာဒိ၊ကဏ္ဏေနေနံ ဃဋ္ဋယေတိ။

၅။ စက်မေ၊ (တရုတည်းသော)စကြိုဌ်။ ဝုဏ္ဏေန၊–တက္ပ။ စက်မန္တြောပိ၊ စကြိုသွားသော ရဟန်းယေသည်လည်း။ ယေန၊ အကြင် အရပ်ဌ်။ဝုဏ္ဏော၊ –သည်။(အတ္ထိ၊–ဏ်)။ တေန၊ထိုအရပ်သို့။) ပရိဝတ္တယေ၊ မျက်နှာလှည့်ရာ၏။သ– သော၊ ထိုရဟန်းယေသည်။ဧနံ၊ ထိုမထေရ်ကြီးကို။သံဃာဒိ ကဏ္ဏေန၊သက်နိုး စွန်းဖြင့်။နဃဋ္ဋယေ၊ မတိုခိုက်စေရာ။..... ဣတိ၊ဤကား အာပုစ္ဆကရဏအပြီးတည်း။

ဧကောဝရကေ-တိုက်ခန်းတရုတည်း ဟု ဋီကာ့ဟောင်း ဖွင့်သည်။"သဝန္ဓုပစာရေ ခုဒ္ဒကပိဟာရေ နမဟာပိဟာရေ၊ ကုန္ဓိတဏ္ဍေ ဟိ ကပစ္ဆယော"ဟု ဋီကာသစ် ဖွင့်သည်၊ ဧကပိဟာရအရ ကြားလောက်သော ဥပစာရှိသော ကျောင်းယေကိုယူ၊ ကျောင်းကြီး မဟုတ်၊ ကပစ္ဆည်း ကုန္ဓိတ အနက်ဌ သက်သည်ဟူ၏။ ကုန္ဓိတဏ္ဍေ ဟိ ကပစ္ဆယော ကား မကောင်း၊ခုဒ္ဒကဏ္ဍေဟိကပစ္ဆယော-ရှိမှ ရှေ့နောက်ညီ၍ ကောင်းမည်၊ မထေရ်ကြီးနှင့် ကျောင်းယေတရုတည်းမှာ အတူနေသော ရဟန်းယေသည် မထေရ်ကြီးကို မပန်ကြားဘဲ ပါဠိ အဋ္ဌကထာမသင်ရ စသော စကားရပ်ကား ဗုဒ္ဓဝါသေနာသနက္ခန္ဓကဌ်လာသည်၊...နံပါတ် ၁-ဂါထာဌ် ဓမ္မံ နှ ကထယေ ကား ဥပုသ်အိမ် သံဃာ့အစည်းအဝေးဌ် ဖြစ်သော စကား၊ နံပါတ် ၄–ဂါထာဌ် ဓမ္မံ နှ ဘာသယေ ကား ကျောင်းယေဌ် အတူနေသော ရဟန်းယေအား ဖြစ်သည်ဟု အထူးသိ။"ဝါတပါနဿ အာလောကသဒ္ဒါဖလကံ- ကဝါဋဿ ဒ္ဒါရဖလကံ"ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်သည်၊ ဝါတပါနအရ လေသောက် တံခါးရွက်ကိုယူ၊ ကဝါဋ အရ ဋီကာ ဟောင်းအလို တိုက်ခန်း တံခါး, ဋီကာသစ် အလို ကျောင်းတံခါးမကို ယူ။....."ဒ္ဒါရံနှာမ မဟာဝဋ္ဋံ၊တတ္ထအာပုစ္ဆနကိစ္စံနတ္ထိ"ဋီကာဟောင်း၊ ဒ္ဒါရမည်သည်ကျောင်းကြီးဌ် အမျှားသုံးဆောင်သော တံခါးမကြီးကို ခေါ်သည်၊ထိုတံခါးမကြီးဖြစ်မှ ပန်ကြားဘွယ်ကိစ္စ မရှိဟူ၏။...."သေနာသနဝတ္ထေ ဒ္ဒါရံနှာမ ယသ္မာမဟာဝဋ္ဋံ, တသ္မာတတ္ထအာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ"ဝတ္ထုကဌ်နှက အဋ္ဌကထာ၊ဤဌ်လည်း ဋီကာဟော့င်းအတိုင်းယူ။.... အားလုံးဌ် ဝတ္ထုဘေဒဒုက္ကဋ်။

၁၈-နဂ္ဂေါတိ

၁။ နဂ္ဂေါ မဂ္ဂံ ဝဇေ ဘုဇ္ဇေါ ပိဏ္ဍေ ခါဒေ နု သာယယေ။
နု ဂဏ္ဍေ နု ဒဒေ နေဝ၊ ဝန္ဒေ ဝန္ဒာပယေယျဝါ။ ။
၂။ ပရိကမ္မံ နကာရေယ္ယ၊ နကရေ ပဋိဆာဒိသု။
ပရိကမ္မေ ဒုဝေ ဝတ္ထု၊ ဆာဒိ သဗ္ဗတ္ထ ကပ္ပိယာတိ။ ။

၁၈။ နဂ္ဂေါတိ၊ ဟူသည်။

၁-၂။ နဂ္ဂေါ၊ အဝတ်မပါ ဗလာကိုယ်တည်း အချည်းနှီးသော ရဟန်းသည်။မဂ္ဂံ၊ခရီးကို။နဝဇေ၊မသွားရ။ နဘုဇ္ဇေ၊မစားရ။ နပိဏ္ဍေ၊ မသောက်ရ။ နခါဒေ၊မခဲရ။နသာယယေ၊မလျက်ရ။နဂဏ္ဍေ၊မယူရ။ နဒဒေ၊မပေးရ။ နဝန္ဒေ၊ဂို-မခိုးရ။ နေဝ ဝန္ဒာပယေယျဝါ၊ ဂို့မှုလည်း မခိုးစေရ။ ။ပရိကမ္မံ၊ ချေးတွန်းခြင်းစသောအမှုကို။ နကာရေယ္ယ၊ မပြုစေရ။နကရေ၊မပြုရ။ ပဋိဆာဒိသု၊ ဗုံးလွှမ်းခြင်းသုံးပါးတို့တွင်။ ဒုဝေ၊(ဇရုံးအိမ်နှင့် ရေဖုံးလွှမ်းခြင်း) နှစ်ပါးတို့သည်။ ပရိကမ္မေ၊-၌။ ကပ္ပိယာ၊အပ်ကုန်၏။ဝတ္ထု၊ဆာဒိ၊အဝတ် ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊-တို့၌။ကပ္ပိယာ၊-၏။…ဤတို၊ဤကား နဂ္ဂအပြီးတည်း။

၅။ **စက်မေ စက်မဇ္ဇောဝိ** ….ဂါထာဖြင့်စ ကြိုတရုတည်း၌ စကြို သွားသော ဝတ်ကိုပြသည်၊ ဤ၌ သံဃာဦးကဏ္ဍအရ ကိုယ်ရုံသက်နှုန်းစွန်းကိုယူ၊ကိုယ်ရုံသက်နှုန်းကိုလည်း သံဃာဦးခေါ်ကြောင်းကို“သဗ္ဗံ ဟိ စီဝရံ သံဃာဒိတ္ထာ သံဃာဒိတိ ဝုစ္စတိ”ဟူသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထုကထာ၌ဆိုသည်၊ ခေါက်အပ် စပ်အပ်သောကြောင့်သက်နှုန်းအားလုံးကို သံဃာဦးခေါ်နိုင်သည်ဟူ၏။

အာပုဇ္ဈကရဏပြီးပြီ။

၁၈-နဂ္ဂ

၁၈။ နဂ္ဂ၊သင်းဖိုင်ကိုယ်ဝတ်မပါဘဲ မပြုကောင်းသည်ကိုပြသည်။

၁-၂။ နဂ္ဂေါ မဂ္ဂံ ဝဇေ ဘုဇ္ဇေ---ဂါထာတို့ဖြင့်အဝတ်မကပ်သော ရဟန်း မပြုကောင်း သည် ကို

၁၉–နာနကပ္ပေါတိ

၁။ နစ နာယေယျ ထေရာနံ၊ပုရတောပရိဝါ တထာ။
ဒဒေယျ သြတရန္တာနံ၊ မဂ္ဂမုတ္တရမာနကော။ ။

၁၉။ နာနကပ္ပေါတိ၊ ဟူသည်။

၁။ ထေရာနံ၊-တို့၏။ပုရတောပရိဝါ၊ရှေ့တည့်တည့်၌ရင်း။ဥပရိဝါ၊ရှေ့ဘက်၌ရင်း။နစ နာယေယျ၊ရေမချိုးရသည်သာတည်း။ တထာ၊–ပါး။ ဥတ္တရမာနကော၊ ရေမှတက်သော သိတင်းငယ်သည်။ သြတရန္တာနံ၊ ရေသို့သက်ဆင်းကုန်သော သိတင်းကြီးတို့အား။မဂ္ဂံ၊လမ်းခရီးကို။ဒဒေယျ၊-၏။

ပြသည်၊ အဝတ်မဝတ်သော ရဟန်းသည် ခရီးမသွားရ၊ မစားရ၊ မသောက်ရ၊မခဲရ၊ မလျှက်ရ၊သူတပါးပေးသည်ကိုမယူရ၊ မိမိကလည်း မပေးရ၊ ဂိုမခိုးရ၊ မခံရ၊ ချေးတွန်းမခိုင်းရ၊ ချေးတွန်းမပေးရ၊ ဇရုံးအိမ်, ရေ,အဝတ်ဖုံးလွှမ်းခြင်းသုံးမျိုးတို့တွင် ရှေးနှစ်ပါး၌ ဥပစ္ဆာယ်စသည်တို့အား ချေးတွန်းပေးခြင်းအမှုသာ အပ်သည်၊ ဂိုခိုးခြင်းစသည်မအပ်၊ အဝတ်ဖုံးလွှမ်းရာ၌ကား စားခြင်းသောက်ခြင်းစသည်အားလုံးအပ်သည်၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုခန္ဓက။ ။မိုး ရေ အပြည့်အစုံထားမ၍ရေလည်း ချိုးနိုင်,ချွေးလည်း အောင်းနိုင်သော ကျောင်းတမျိုးကို ဇရုံးအိမ် ခေါ်သည်၊လုံခြုံသောရေချိုးအိမ်မျှားလည်း ဇရုံးအိမ်နှင့်တူသည်ဟုသိ။

နဂ္ဂပြီးပြီ။

၁၉-နာနကပ္ပ

၁၉။ နာနကပ္ပ၊ရေချိုးခြင်း၌ ပြုအပ် မပြုအပ် အစီအရင်ကိုပြသည်။

၁။ နစ နာယေယျ ထေရာနံ…ဂါထာဖြင့်ရေချိုးခြင်း၌ပြုရာသော အစီအရင်ကိုပြသည်။(ဤ၃–ချက် ဝတ္ထုကွန်ဒကဇာတ်ရေးတော်၌ လာသည်။)

၂။ ကုန္ဓဏ္ဍမ္ဘာတရုန္ဒာနေ၊နှာယမာနော နဿ ဃံသယေ။
ကာယံ ဂန္ဓဗ္ဗဟာဏ္ဍေန၊ကုရုပိန္ဓကသုတ္တိယာ။ ။
၃။ မလ္လကေနာညမညံ ဝါ၊သရိရေန နဿ ဃံသ့ယေ။
ကပါလိဒ္ဓကာခဏ္ဍာနိ၊ဝဏ္ဍဝဋ္ဋိစ ဝဋ္ဋတိ။ ။
၄။ သဗ္ဗေသံ ပုထုပါဏီ စ၊ကလ္လသာကတမလ္လကံ။
ပါသာဏဖေဏကထလာ၊ကပ္ပန္တိ ပါဒဃံသနေတိ။ ။

၂–၃–၄။ နှာယမာနော ရေချိုးသောရဟန်းသည်။ ကုန္ဓ-ဏ္ဍမ္ဘာ-တ ရု-ဒ္ဓာနေ၊ နံရံ,တိုင်,သစ်ပင်,ပျဉ်ချပ်၌။ကာယံ၊–ကို။နဿ ဃံသ့ယေ၊ မပွတ်တိုက်ရာ။ ဂန္ဓဗ္ဗဟာဏ္ဍေန၊ သစ်မျောက်လက်ဖြင့်ရင်း။ကုရုပိန္ဓက သုတ္တိယာ၊ ချည်ဖြင့် သိအပ်သော ကျောက်မှန့်လုံးဖြင့်ရင်း။ ။မလ္လကေန၊ မကန်းသွားထု၍ ထွေးခံခြေသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော ချေးပွတ်၌ရင်း။အညမညံ၊ အချင်းချင်း။သရိရေနဝါ၊ကိုယ်ဖြင့်ရင်း။နဿ ဃံသယေ၊–ရာ။ကပါလိ ဒ္ဓက ခဏ္ဍာနိ၊အိုးကွဲ အရင်ခဲတို့သည်ရင်း။ဝဏ္ဍ ဝဋ္ဋိစ၊အဝတ် ကျစ်သည် ရင်း။ပုထုပါဏိစ၊လက်ဝါးသည်ရင်း။သဗ္ဗေသံ ၊(နှာ,မနှာ)အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား။ ဝဋ္ဋတိ၊-ဏ်။ အကလ္လကသာ၊ နှာသော ရဟန်းအား။ အ ကတ-မလ္လကံ၊ မကန်းသွား မထုသော ထွေးခံခြေဖြင့် ပြုအပ်သော ချေး ပွတ်သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊-ဏ်။ ပါသာဏ-ဖေဏ-ကထလာ၊ ကျောက်ခဲ,ပင် လယ်ရေမြှုပ်, အိုးခြမ်းကွဲတို့သည်။ ပါဒ-ဃံသနေ၊ ခြေကို ပွတ်တိုက် ခြင်း၌။ ကပ္ပန္တိ၊ အပ်ကုန်ရ၏၊ ……ဟုတိ၊ ဤကား နှာနကပ္ပအပြီးတည်း။

၂–၃–၄။ ကုန္ဓဏ္ဍမ္ဘာတရုန္ဒာနေ …… ဤသုံးဂါထာတို့ဖြင့် ရေချိုး ရာ၌ မပြုအပ် ပြုအင်သည် တို့ကိုပြသည်၊ ကုန္ဓအရ အရင်း, ကျောက်, သစ်သားနံရံသုံးမျိုးကိုယူ၊ ထမ္ဘအရ ရေချိုးအိမ်၌ ချေးပွတ်ရန် စိုက်ထောင်ထားအပ်သော တိုင် ကိုယူ၊ တရုအရ ချေးပွတ်စရာ စိုက်ထားအပ်သော သစ်ပင်ကိုယူ၊ အဋ္ဌဟူသည် တဂျစ်ရေး ဂုစ်ကွက်ကျားသဏ္ဌာန်ထစေ၍ ရေချိုးအိမ်၌ စိုက်ထောင်ထားအပ်သောပျဉ်ပြားကိုဆိုသည်၊လူဘို့သည် ထိုပျဉ်ပြား၌ ကာသယ်မှန့်တို့ကို ပက်၍ ကိုယ်ကိုပွတ်တိုက်ကြသည်၊ ဂန္ဓဗ္ဗဟဏ္ဍ ဟူသည် ရေချိုးအိမ်၌ထားအ်ပ်သော လက်ကဲ့သို့ပြုလုပ်သော သစ်သား လက်ကိုဆိုသည်၊ လူတို့သည် ထိုသစ်သားလက်ဖြင့် ကာသယ်မှန့်တို့ကို

၂၀–အဝန္ဒိယောတိ

၁။ ဥက္ခိတ္တာနုပသမ္ပန္နေ၊ နာနာသံဝါသ ဣတ္ထိယော။
နဝေါစ ဂရုကဒ္ဒောစ၊ ပဏ္ဍကောစ အဝန္ဒိယာတိ။ ။

၂၀။ အဝန္ဒိယောတိ၊ ဟူသည်။

၁။ ဥက္ခိတ္တော၊ သုံးမျိုးသော ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းကိုဝင်း။ အနုပသမ္ပန္နေ နာနာသံဝါသ- ဣတ္ထိယော၊ ရဟန်းမဟုတ်သူ,နာနာသံဝါသက သိတင်းကြိုး,မိန်းမတို့ကိုဝင်း။ နဝေါစ၊ သိတင်းငယ်ကို ဝင်း။ ဂရုကဒ္ဒောစ၊ ပရိဝါသ်စသည်နေသော ဒဏ်သား ရဟန်းကိုဝင်း။ ပဏ္ဍကောစ၊ -ကိုဝင်း။ အဝန္ဒိယာ၊ ဂိုမခိုးအပ်ကုန်။.....ဣတိ၊ ဤကား အဝန္ဒိယ အပြိုး တည်း။

ယူ၍ ကိုယ်ကို ပွတ်တိုက်ကြသည်၊ ကုရုဝိန္ဒကသူတို့ ဟူသည် မှတ်ကျောက်မှန့် တို့ကို ချိပ်ဖြင့်ဖွဲ့၍ အလုံးပြုပြီး ချည်ဖြင့် သိကုံးထားသော ကျောက်မှန့်လုံး တို့ကို ဆိုသည်၊ ထိုကျောက်မှန့်လုံးတို့ကို အစွန်နှစ်ဘက်ကကိုင်ပြီး ကိုယ်ကို ပွတ်တိုက်ကြသည်။ ။ခွေးသွားစိတ်ထု၍ ထွေးခံခြေသဏ္ဌာန်ပြုလုပ်အပ်သော ချေးပွတ်စရာကို မလွှကခေါ်သည်၊ ဤမလွှက ချေးပွတ်သည် ဂိလာနအားသော်လည်း မအပ်၊ ခွေးသွားစိတ် မထုမူ၍ ထွေးခံခြေသဏ္ဌာန်ပြုလုပ်အပ်သော ချေးပွတ်ကား အဂိလာနသာ မအပ်၊ ဂိလာန အပ်သည်၊ အချင်းချင်း ကိုယ်ဖြင့်ပွတ်တိုက်ခြင်းကို ဝိဂ္ဂယ္ဟပရိထမ္ဘကရဏာဟု ဆိုသည်။

အပ်သောချေးတွန်းခြင်း.....အိုးကဲ့ အရွဲ့ခဲတို့ဖြင့် ချေးတွန်းခြင်းကား အပ်သည်၊ ဤစကား ပါဠိတော်မဟုတ်,အဋ္ဌကထာစကားတည်း၊ ဝတ္ထုဝဋ္ဌိကို ပါဠိတော်၌ ဥက္ကာသိကဟု ဆိုသည်၊ ရေဝတ်ချိုးသော ရေသနုပ်ကုလိမ်ပြီး ကျောက်ကုန်းကို ပွတ်တိုက်ခြင်းဌာ အပ်သည်ဟူ၏။ ။[ကုဋ္ဌမှစ၍ ဆိုသောစကား အားလုံးသည် ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကျမ်းကို လာသည်။]

နာနကပ္ပြီးပြီ။

၂၀–အဝန္ဒိယ

၂၀။ အဝန္ဒိယ၊ ဂ္ဂိမခိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြသည်။

၁။ **ဥက္ခိတ္တာနုပသမ္ပန္န**.....ဂါထာဖြင့် ဂ္ဂိမခိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တကျိပ်တယောက်ကို ပြသည်၊ အာပတ်ကို မကုစားခြင်း, အာပတ်ကို မရှုခြင်း, မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်ခြင်းကြောင့် သံဃာမှနှင်ထုတ်အပ်သော ကမ္မနာနာသံဝါသက : ဥက္ခိတ္တက ရဟန်း-၁၊ ရဟန်းမဟုတ်သူ-၂၊ အယူသီးခြားရှိသော လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက အဓမ္မဝါဒီ သီတင်းကြီး ရဟန်း-၃၊ မိန်းမ-၄၊ သီတင်းငယ် ရဟန်း-၅၊ ပရိဝါသာရဟ ရဟန်း-၆၊ ပရိဝါသ် ဆောက်တည်ဆားဆဲ ရဟန်း-၇၊ အရင်းသို့ငင်ခြင်းဌာထိုက်သော မူလာယပဋိကဿနရဟန်း-၈၊ မာနတ်ကျင့်ခြင်းဌာထိုက်သော မာနတ္တာရဟ ရဟန်း-၉၊ မာနတ် ကျင့်ဆဲသော မာနတ္တစာရိက ရဟန်း-၁၀၊ အဗ္ဘာန်သွင်းခြင်းဌာ ထိုက်သော အဗ္ဘာနာရဟရဟန်း ၁၁၊ ဤ ၁၁-ယောက်ကို ဤဂါထာဖြင့် ပြသည်၊ နဂ္ဂနိဗ္ဗေသဒ္ဓိလာသော နဂ္ဂရဟန်းတယောက်ပါ ထည့်လျှင် တကျိပ် နှစ်ယောက်ဖြစ်၏၊ ယင်း တကျိပ်နှစ်ယောက်ကို ဂ္ဂိမခိုးရ၊ ဂ္ဂိခိုးသောရဟန်း ဒုက္ခနှိုင်သင့်သည်၊ ပရိဝါသာရဟစသောပုဂ္ဂိုလ် ၆-ယောက် တို့ကား အချင်းချင်း ဂ္ဂိခိုးကောင်း၏။

မှတ်ချက်.....ရှုဌဝါ ပါဠိတော် သေနာသနက္ခန္ဓကဒ္ဒ အဝန္ဒိယ တကျိပ်လာသည်၊ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကနှင့် ကမ္မနာနာသံဝါသကနှစ်ယောက်ကို တယောက်ထည်းပေါင်း၍ ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်သည်၊ ဤ ရဒ္ဒသိက္ခာဒ္ဒ နာနာသံဝါသကနှစ်မျိုးကိုခွဲ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ၁၁-ယောက်ဖြစ်၏ဟု.မှတ်။ ။ပရိဝါပါဠိတော် ဇကုတ္တရိကနယ ဇကာဒသကဒ္ဒ သေနာသနက္ခန္ဓကလာ ၁၀-ယောက် အနက် နဂ္ဂတယောက်ထည့်၍ ၁၁-ယောက်လာသည်။ ။ပရိဝါ ပါဠိတော် ဥပါလိပဉ္စာ ကထိနတ္ထာရဝဂ်ဒ္ဒ မြို့တွင်း ရွာတွင်းသို့ ဝင်ဆဲ ရဟန်း-၁၊ ထုတ်ချင်းမထွင်းသောခရီးသို့ သွားဆဲရဟန်း-၂၊ အဓိက်မှောင်ခိုနေသောရဟန်း-၃၊ ကိစ္စတရပ်ကို အားထုတ်ဆဲဖြစ်၍ ဂ္ဂိခိုးခြင်းကို နှလုံးမသွင်းနိုင်သော ရဟန်း-၄၊ ဒေါသပျော်နေသော ရဟန်း-၅၊ ယာဂုသောက်နေသောရဟန်း-၆၊ ဆွမ်းစားကျော်ဒ္ဒ နေသောရဟန်း-၇၊

၂၁- စမ္မတ်

၁။ ဓိဂါ ဇေဋ္ဌက စမ္မာနိ၊ ကပ္ပန္တိ ပရိဘုဇ္ဇိတုံ။
ရောဟိတေဏိ:ပသဒါစ၊ ကုရုဂ်ါ ဓိဂဇာတိကာ။ ။

၂၁။ စမ္မတ်၊ဟူသည်။

၁။ ဓိဂါ-ဇေဋ္ဌက-စမ္မာနိ၊ သမင်,ဆိတ်,သိုးတို့၏ အရေတို့ကို။ ပရိဘုဇ္ဇိတုံ၊ (အရာတိုင်း) သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ ကပ္ပန္တိ၊-ကုန်၏။ ရောဟိတေ-ဏိ-ပသဒါစ၊ စိုင်,ဇင်္ဂေါမည်သောသား,ချေတို့သည်ရင်း။ ကုရုဂ်ါ၊ ဆတ်တို့သည်ရင်း။ ဓိဂ-ဇာတိကာ၊ သမင်မျိုးတို့တည်း။

တဘက်ရန်သူအတို့၌ တည်နေသော ရဟန်း–၈၊ တပါးကို နှလုံးသွင်းကြံစည်နေသောရဟန်း–၉၊ ခဲဘွယ်ကိုစားနေသောရဟန်း–၁၀၊ ဘောဇဉ်ကို စားနေသော ရဟန်း–၁၁၊ ကျင်ကြီးစွန့်နေသော ရဟန်း–၁၂၊ ကျင်ငယ်စွန့်နေသောရဟန်း–၁၃၊ ဤတကျိပ် သုံးယောက်လည်း ရှိမခိုးထိုက်ကြောင်း လာသေး၏။ သို့သော် ယင်းတကျိပ်သုံးယောက်ကို ရှိခိုးခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်၍ ဤခုဒ္ဒသိက္ခာ၌ မဆိုသည်ဟု သိ။ ။ "ဣတိ ဣမေသု ပဏ္ဍကေသု တောရသ ဇနေ ဝန္ဒန္တသ အနာပတ္တိ၊ ဒ္ဝါဒသန္နံ ဝန္ဒနေ:ယ အာပတ္တိ"ပရိဝါအဋ္ဌကထာ။

အဝန္ဒိယ ပြီးပြီ။

၂၁–စမ္မ

၂၁။ စမ္မ၊ သားရေအခင်း အပ်မအပ် ပြသည်။

၁။ ဓိဂါဇေဋ္ဌကစမ္မာနိ..... ဂါထာဖြင့် အပ်သော သားရေအခင်းတို့ကို ပြသည်၊ သမင်ရေ, ဆိတ်ပြန်မာရေ, ဆိတ်ကုလားရေ(ဝါ) သိုးရေ–ဤသုံးမျိုးသာ အပ်သည်ဟု "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗပစ္ဆိမေသု စမ္မာနိ အဗ္ဘုရဏာနိ ဇေဋ္ဌက စမ္မံ အဇစမ္မံ ဓိဂစမ္မံ"ဟု၍ စမ္မကွန်းကို လာသည်၊ ဓိဂအရ ဇင်္ဂေါမည်သော သား, သမင်ပျံ,ချေ,ဆတ်,စိုင်,သမင်ပါး ဤသားကောင် တို့ကို လည်းယူရမည်ဟု အဋ္ဌကထာဆို၏၊ ဤဂါထာ၌ ဓိဂဇာတ်အရ-သုံးမျိုး

၂။ အနုညာတတ္တယာ အညံ၊ စမ္ဘံ ဒုက္ခဒုဝတ္ထုကံ။
ထဝိကောပါဟနေ စမ္ဘံ၊ သဗ္ဗံ ကပ္ပတျမာနုသန္တိ။ ။

၂။ အနုညာတ-တ္တယာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သော သားရေသုံးမျိုးမှ။ အညံ၊-သော။ စမ္ဘံ၊-သည်။ ဒုက္ခဒု-ဝတ္ထုကံ၊-တည်း။ အ-မာနုသံ၊ လူရေမှ တပါး၊သော။ သဗ္ဗံ၊-သော။ စမ္ဘံ၊-သည်။ ထဝိကော ပါဟနေ၊ အိတ်ဘိနပ်၌။ ကပ္ပတိ၊-၏။……ဟုတိ၊ ဤကား စမ္ဘ အပြီးတည်း။

၂၂–ဥပါဟနာစေဝါတိ

၁။ မဏ္ဍဒေသေ နု ကပ္ပန္တိ၊ ဂဏာဂ်ကူပါဟနာ နဝါ။
သဗ္ဗသ ကပ္ပန္တာရာမေ၊ သဗ္ဗတ္ထာကလ္လကသဿ။ ။

၂၂။ ဥပါဟနာစေဝါတိ၊ ဟူသည်။

၁။ နဝါ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဂဏ-ဂ်ကူ-ပါဟနာ၊ (လေးထပ်မှစ၍) အုပ်ထပ်သော ဘိနပ်တို့သည်။ မဏ္ဍ-ဒေသေ၊ မဇ္ဈိမ ဒေသ၌။ နု-ကပ္ပန္တိ၊-ကုန်။ အာရာမေ၊ ကျောင်း အရာမ်၌။ သဗ္ဗသ၊(နာ,မနာသော) အလုံးစုံသောရဟန်းအား။ ကပ္ပန္တိ၊-ကုန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌။ အကလ္လကသဿ၊ ဂိလာနအားလည်း။ ကပ္ပန္တိ၊-ကုန်၏။

သာထုတ်ပြုသည်၊ အကြွင်းသုံးမျိုးကို စသန္ဒါဖြင့် ဆည်းယူ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သားရေတို့ကို ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် စသော နေရာတိုင်း၌ ခင်း၍ထိုင်ခြင်း,ခင်း၍အိပ်ခြင်းတို့ကို ပြုကောင်းသည်ဟု သိ။

၂။ အနုညာတတ္တယာအညံ …. ဂါထာဖြင့် မအပ်သော သားရေတို့ကို ပြသည်၊ ထိုသားရေ တို့ကား မျောက်ဝံ,သမင်ဆိုးဆောက်,ဝံဖိုင် စသည်တို့ တည်း၊ ထဝိကအရ ဘိနပ်အိတ်,သင်ရုန်းအိတ်,သံကောက်အိတ် တို့သာ အပ်သည်၊ သပိတ်အိတ် စသည်မအပ်ဟု ဋီကာတို့ဆိုကြ၏။……သားရေမအပ် ဟူသည် နိသိဒိုင်အခင်း ပြုလုပ်ခြင်းဌါသာမအပ်သည်၊ ဖြေအခင်းစသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ကျောင်း အသုံးအဆောင်ဖြစ်မှ အပ်သည်ဟု ဝိမတိဋီကာ ဆို၏။

၂။ သဗ္ဗနီလက ဩဒါတ၊ ပီတလောဟိတကဏ္ဍကာ။
မဟာရဂ်မဟာနာမ၊ရဂ်ရတ္တာ ဥပါဟနာ။ ။
၃။ သဗ္ဗမဇ္ဇဋ္ဌိကာ စိတ္တြာ၊နီလပီတာဒိဝဏ္ဏိကာ။
တိတ္ထိရေပတ္ထိကာ မေဏ္ဍာ၊အဇပိသာဏဝဏ္ဏိကာ။ ။
၄။ ခလ္လဗဒ္ဓါ ပုဒ္ဓဗဒ္ဓါ၊ တူလပုဏ္ဏာ စုပါဟနာ။
ပါဒ္ဌိဂုဏ္ဌိမကာ မောရ၊ပိဏ္ဍေန ပရိသိဒ္ဓိတာ။ ။
၅။ ဝိန္ဓိကာဋ္ဌိကတာ သိဟာ၊ ဗျဃ္ဃ၊ဒ္ဒါဗိနဒ္ဒိပိနံ။
မဇ္ဇာရကာဋ္ဌကောလုကာ၊စမ္ပေဟိစ ပရိက္ခတာ။
ပါဒုကာ သက်မနိယာ၊ကောစိ ခာရေယျ ဒုက္ခရုံ။ ။

၂–၃–၄–၅။ သဗ္ဗ နီလက–ဩဒါတ–ပီတ–လောဟိတ–ကဏ္ဍ ကာ၊ အလုံးစုံ ညိုပြာ,ဖြူ,အဝါ,နီ,မည်းသောအဆင်းရှိသော ဘိနပ်တို့ကိုရင်း၊ မဟာရဂ် မဟာနာမ ရဂ်ရတ္တာ၊ ကင်းခြေများ ကျောက်ကုန်းအဆင်း ဖြောင့်တောင့်သော အဆင်းရှိသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဥပါ ဟနာ၊--တို့ကိုရင်း။ (ကောစိနာမ၊ တစုံတယောက်သောရဟန်းသည်။ ခာရေယျ၊-အုံ့။ဒုက္ခရုံ၊-၏။)။ သဗ္ဗမဇ္ဇဋ္ဌိကာ၊အလုံးစုံမောင်းသောအဆင်း ရှိသော ဘိနပ်တို့ကိုရင်း။ စိတ္တြာ၊(သဏ္ဌာန် ခြူးပန်းခြူးနွယ်စသည်တို့ ဖြင့်)ဆန်းကြယ်သော ဘိနပ်တို့ကိုရင်း။နီလ–ပီတာဒိ–ဝဏ္ဏိကာ၊ညိုသော ရွှေသောသည်းကြိုးစသည်တပ်သောဘိနပ်တို့ကိုရင်း။တိတ္ထိရ- ပတ္ထိကာ၊ ခါတောင်အလား ပြောက်ကျားသော ဘိနပ်တို့ကိုရင်း။ မေဏ္ဍ–အဇ-

၂၂–ဥပါဟန

၂၂။ ဥပါဟန၊ ဘိနပ် အပ်ဖအပ်ကို ပြသည်။

၁။ အသစ်ဖြစ်သော လေးထပ်မှစ၍ အထပ်ထပ်သော ဘိနပ်တို့ သည် မရှိမဒေသ၌ မအပ်ကုန်၊ အသစ်ဟူသည် တကြိမ်မျှမစီးရသေး သော ဘိနပ်ကို ဆိုသည်၊ ဤအထပ်ထပ်သော ဘိနပ်ကို နာသော ရဟန်းသော်မှလည်း မစီးကောင်း၊ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆိန္နမေ သု ဇနပဒေသု ဂဏ္ဌာဂ်ဏူပါဟနံ"ဟု စမ္ပကဋ္ဌနိုင်ငံ ဟောခြင်းကြောင့် ပစ္ဆိန္နမ ဇနပုဒ်၌ ဂိလာန ဖြစ်မှ အထပ်ထပ်သော် ဘိနပ်သစ်ကို စီး ကောင်း၏၊ သူတပါးတကြိမ်မျှစီးပြီးသော ဘိနပ်ကား အသစ်မဟုတ်ဟု

ဝိသာဏ-ဝဠွဲကာ၊ဆိတ်ချို,သိုးချိုနှင့်တူသော အသည်းတပ်သော ဘိနပ် တို့ကိုရင်း။(ကောစိ၊-သည်။ ဓာရေယျ၊-အံ့။ ဒုက္ကဋံ၊–၏။) ။ခလ္လဗဒ္ဓါ၊ ခွဲအပ်သော ဖနောင့်ဖုံးရိုကုန်သော။ပုဋ္ဌ ဗဒ္ဓါ၊ ခွဲအပ်သော ဖရိုးဖုံးရိုကုန် သော။တူလပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်သောလဲရိုကုန်သော။ ဥပါဟနာစ၊–တို့ကိုရင်း။ ပါဠိဂုဏ္ဍိမကာ၊ ဖနောင့်ဖုံး ဖရိုးဖုံးတပ်ကုန်သော ဘိနပ်တို့ကိုရင်း။ မောရပိဆ္ဆေန၊ဥဒေါင်းမြီးဖြင့်။ ပရိသိဗ္ဗိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ချုပ်အပ်ကုန် သော ဘိနပ်တို့ကိုရင်း။ (ကောစိဓာရေယျဒုက္ကဋံသွားစပ်။) ဝိန္ဓိကာဠိ ကတာ၊ ကင်းပုစွန်လက်မ အမြီးနှင့်တူစွာ အသည်းတပ်အပ်ကုန်သော ဘိနပ်တို့ကိုရင်း။သိဟ-ဗျဿ-ဒီပိ-ဓိန-ဒီပိနံ၊ ခြင်္သေ့,ကျား, ဖျံ, သစ်နက်, သစ်ဆင်တို့၏။ စမ္မေဟိစ၊- တို့ဖြင့်ရင်း။မဏ္ဍာရ- ကာဠကော- လုကစမ္မေဟိစ၊ ကြောင်, ခွင့်နက်, ရှားပျံ ရေတို့ဖြင့်ရင်း။ ပရိကဋ္ဌတာ၊ အနားရစ်ပတ်ကွပ်အပ်သော ဘိနပ်တို့ကိုရင်း။ သက်မနိယာ၊စီးသွားကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ပါဒုကာ၊ ခြေနင်းတို့ကိုရင်း။ ကောစိ၊-သည်။ဓာရေယျ၊-အံ့။ ဒုက္ကဋံ၊ ၏။

သိ။……"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဠာရာမေ ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ"ဟု ဟောခြင်းကြောင့် မဖြူမ,ပစ္စန္တိမ အရပ် ၂-မျိုးစလုံးခဲ့ အာရာမ,အာရာ မှုပစာရခဲ့ဖြစ်မှုနှာ,မနှာသောရဟန်းအားလုံးပင် ဘိနပ်စီးကောင်းသည်၊ အာရာမ်တွင်းဖြစ်ဖြစ် ရွာတွင်းဖြစ်ဖြစ်. ဂိလာနဖြစ်မှု ဘိနပ်စီးကောင်း၏၊ စကားဆက်–မဖြူမခဲ့ ဂိလာနဖြစ်မှု အဝတပ်ထပ်သောဘိနပ်ဟောင်းကို အာရာမ်တွင်း ရွာတွင်း နှစ်မျိုးခဲ့ပင် စီးကောင်းသည်၊ ပစ္စန္တိမခဲ့ ဂိလာန ဖြစ်မှု အဝတပ်ထပ်သော ဘိနပ်သစ်ကိုလည်း စီးကောင်းသည်ဟု မှတ်။

၂။ အလုံးစုံ ညှိသော အဆင်းရှိသော ဘိနပ်စသည် ၇-မျိုး မစီး အပ်။……အထူး-ပြုသောဘိနပ်ကား ပါဠိတော် အဠကထာတို့ခဲ့ မပယ်၊ အနုလောမစွမ်းဖြင့် မအပ်ရကား ဤခုဒ္ဒသိက္ခာခဲ့ ဆိုထားသည်ဟု သိ။

၃-၄-၅။ နီလ ဝိတာဒိခဲ့ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အထက်ဂါထာလာ ကျန်၅-မျိုးသော ဘိနပ်တို့ကို ယူ။…… အထူး-ဥပါဟန ဘိနပ်ကား သားရေဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည်၊ ပါဒုကစီးသော ခြေနင်းကား သားရေမှ တပါးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည်ဟု ·ပါဠိတော်ကိုကြည့်၍ သိသင့်၏၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဘိနပ်နှင့် ခြေနင်းတို့ကား နှာ,မနှာသောရဟန်းအားလုံး မအပ်ဟု သိ။ ။

၆။ နိုလာဒိဝဏ္ဏံ သကလံ၊ပုဏ္ဍိတွာဝေကဒေသကံ။
ဥပါဟနာ ဝဠဇ္ဇေယ္ယ၊ဟာရေတွာ ခလ္လကာဒိကန္တိ။ ။

၆။ နိုလာဒိ-ဝဏ္ဏံ၊ အညိုစသော အဆင်းကို။ သကလံ၊-ကိုရင်း။ ဇကေဒေသကံ၊ တစိတ်ကိုရင်း။ပုဏ္ဍိတွာ၊ ပွတ်ဖျက်၍။ ခလ္လကာဒိကံ၊ နောက်ပိတ်စသည်ကို။ ဟာရေတွာ၊ ပယ်ဖျက်၍၊ဥပါဟနာ၊-တို့ကို။ ဝဠဇ္ဇေယ္ယ၊သုံးဆောင်ရာ၏။.....ဤတိ၊ဤကား ဥပါဟနအပြီးတည်း။

၂၃-အနောလောကိယန္တိ

၁။ သာရတ္တော ဣတ္ထိယာ ယောနိ၊ မုခံ၀ါ ဘိက္ခုဒါယိယာ။
ပရသ ပတ္တုမဣ္ဆာန၊ သညိ ၀ါ အတ္တနော မုခံ။
အာဒါသေ၀ ဒကပတ္တေ၀ါ၊ ဩလောကေယ္ယသ ဒုက္ခရန္တိ။ ။

၂၃။ အနောလောကိယန္တိ၊ ဟူသည်။

၁။ သာ-ရတ္တော၊ တပ်မက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတ္ထိယာ၊-၏။ ယောနိ၊ ယောနိကိုရင်း။ ဘိက္ခု-ဒါယိယာ၊ ဆွမ်းလှူသော ပိန်းမ ယောကျ်ား၏။ မုခံ၀ါ၊ မျက်နှာကိုရင်း။ ဥဣ္ဆာန-သညိ၊-၍။ ပရသ၊-၏။ ပတ္တုံ၊-ကိုရင်း။ အာဒါသေ၀ါ၊ မှန်ပြင်၌ရင်း။ ဥဒက-ပတ္တေ၀ါ၊ရေ-ခွက်၌ရင်း။ အတ္တနော၊-၏။ မုခံ၊-ကိုရင်း။ ဩလောကေယ္ယ၊ ကြည့်ပြားအုံ့။ အသ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဒုက္ခရုံ၊-၏။..... ဣတိ၊ ဤကား အနောလောကိယ အပြီးတည်း။

သားရေမဟုတ်သော ရေ၁ပါ စက္ကူ။စသည်ဖြင့်ပြုလျှင် အာဘယ်၌ဝင်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်ရာ၏။

၆။ အညိုစသောအဆင်းကို အလုံးစုံကိုဖြစ်စေ, တစိတ် တခုခုကိုဖြစ်စေ ပုဆိုးကြမ်းဖြင့် ပွတ်တိုက်၍ ဖျက်ပြီး သုံးဆောင်ကောင်းသည်ဟု မှတ်။

ဥပါဟန ပြီးပြီ။

၂၃-အနောလောကိယ

၂၃။ အနောလောကိယ၊ မကြည့်ကောင်းသည်ကို ပြသည်။

၁။ တပ်မက်သောစိတ်ဖြင့် ယနေ့မွေးဖွားလောမိန်းကလေး၏အင်္ဂါဇာတ်ကို မကြည့်ကောင်း၊အဝတ်အထပ်တရာဖုံးလွှမ်းထားသော အရာ

၂၄–အဋ္ဌနိတိ

၁။ ဝဋ္ဋာဒ္ဌသောဌသံသာဝါ၊ မဌ္ဌာ ဝဋ္ဋတိ အဋ္ဌနိ။
တိသောပိ မူလေ ဂိဝါယံ၊ လေခါ ဂေါ ဗဟိတုံ။ ။

၂၄။ အဋ္ဌနိတိ၊ဟူသည်။

၁။ ဝဋ္ဋာဝါ၊ လုံးသည်လည်း ဖြစ်သော။ အဋ္ဌ–သောဌသံ–သာဝါ၊ ရှစ်မြောင့်, တဆဲ့ခြောက်မြောင့်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။မဌ္ဌာ၊ချောမော သော။ အဋ္ဌနိ၊ မျက်စဉ်းကျည်သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊-၏။ မူလေ၊ အရင်း၌။ တိသောပိ၊–ကုန်သော။လေခါ၊(လုံးသော)အရေးတို့သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊–ကုန်၏။ ဂိဝါယံ၊ လည်ပင်း၌။ ဗဟိတုံ၊ (အပိတ်ကို)ဖွဲခြင်းငှါ။ ဂေါ၊–သော။ လေခါ၊–သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊–၏။

မဟုတ်သောအရပ်ကိုကြည့်အုံ့၊ဒုက္ခ၌၊ အယုတ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်မ၏အာဂါ ဇာတ်ကိုသော်လည်း ကြည့်အုံ့၊ ဒုက္ခ၌ပင်၊ ဆွမ်းကပ် ဆွမ်းလောင်း သော ဒကာ ဒကာမမျက်နှာကို မတပ်မက်သော်လည်း မကြည့်ကောင်း။ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာဗာဓပစ္စယာ အာဒါသေဝါ ဥဒကပတ္တေဝါ မုခနိမိတ္တံ ဩလောကေတုံ"ဟု ရဟန္တာဝတ္ထု ပါဠိတော်၌ လာရှိသော ကြောင့် အနာစသည်ရှိသဖြင့် သိလို၍ မှန်စသည်ကို ကြည့်အုံ့၊ ဒဏ္ဍီ၏, မဒဏ္ဍီ၏ဟု အာယုသင်္ခါရကို သိလို၍ မှန်စသည်ကို ကြည့်အုံ့၊ ကြည့် ကောင်းသည်၊ အနာပတ္တိဟု သိ။

အနောလောကိယပြီးပြီ။

၂၄–အဋ္ဌနိ

၂၄။ အဋ္ဌနိ၊ မျက်စဉ်းကျည် အပ် မအပ်ကို ပြသည်။

၁။ အလုံး ဖြစ်စေ,ရှစ်မြောင့်ဖြစ်စေ, တဆဲ့ခြောက်မြောင့် ဖြစ်စေ ခြေးပန်း ခြေးနွယ် စသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ချောမော ပြေ ပြစ်သော မျက်စဉ်းကျည်သည် အပ်၏၊ ရှစ်မြောင့်, တဆဲ့ခြောက် မြောင့်အပ်သဖြင့် လေးမြောင့်လည်း အပ်သည်သာဟု သိ။

၂။ ယံကိုဠ္ဠ ရူပံ:မာလာဒိ၊ကမ္ဘံ မကရဒန္တကံ။
ဂေါမုဂ္ဂကဆုစန္ဒာဒိ၊ဝိကာရံ နေတ္ထ ဝဠ္ဠတိ။ ။

၂။ ဣ-ယ-ကိုဠ္ဠ၊— သော။ ရူပံ၊ အရုပ်သည်ရင်း။မာလာဒိကမ္ဘံ၊ ခြေးပန်းစသောအမှုသည်ရင်း။ မကရ-ဒန္တကံ၊ မကန်းသွားသည်ရင်း။ ဂေါ-မုဂ္ဂက-ဆု-စန္ဒာဒိ ဝိကာရံ၊ နွားကျင်ကောက်, လ-ရေးကောက်စသော တောက်ပြန်ခြင်းသည်ရင်း။ နဝဠ္ဠတိ၊ မအပ်။

၃။ လဇ္ဇောကဝဏ္ဏာသုတ္တေန၊ သိဗ္ဗိတုံ ထဝိကာ တထာ။
သိပါဠိ ကုဋ္ဌိကာကောသော၊ သလာကာပိ အစိတ္တကာ။ ။

၃။ ထဝိကာ၊ မျက်စည်းအိတ်ကိုရင်း။တထာ၊–ပါး။ သိပါဠိ၊ သင်ရုန်းအိတ်ကိုရင်း။ကုဋ္ဌိကာ-ကောသော၊ သံကောက်အိတ်ကိုရင်း။ဇက-ဝဏ္ဏာ-သုတ္တေန၊တမျိုးတည်း အဆင်းရှိသောချည်ဖြင့်။ သိဗ္ဗိတုံ၊ချုပ်ခြင်းငှါ။ လဇ္ဇာ၊ရအပ်ဏ်။ အ–စိတ္တကာ၊ (အရုပ် ပန်းနွယ်) ဆန်းကြယ်ခြင်းမရှိသော။ သလာကာပိ၊မျက်စည်းတံကိုလည်း။ လဇ္ဇာ၊ရအပ်ဏ်။

၄။ သခ်ိနာဘိ ဝိသာဏဋ္ဌိ၊နဋ္ဌဒန္တမယာ တထာ။
ဖလကဋ္ဌမယာ ဝေဠု၊လာခါလောဟမယာ ပန။ ။
၅။ အဋ္ဌနိယော သလာကာယော၊ ရူမနေတ္တာစ လဇ္ဇရေ။
တထာ သတ္ထကဒဏ္ဍာနိ၊ နတ္ထုဒါနာစ တမ္မယာတိ။ ။

၄–၅။ သခ်-နာဘိ, ဝိသာဏ,ဋ္ဌ, နဋ္ဌ- ဒန္တ-မယာ၊ ခရုသင်းချက်, သားချို, လူရိုးမှတပါးသောအရိုး,ကျ။, ဆင်စွယ်တို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ အဋ္ဌနိယောစ၊-တို့ကိုရင်း။တထာ၊–ပါး။ ဖလ-ကဋ္ဌ-မယာ၊ သစ်သီး,သစ်သားတို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော။အဋ္ဌနိယောစ၊-တို့ကိုရင်း။ပန၊-ပါး။ဝေဠု-လာခါ-လောဟ-မယာ၊ဝါး, ချိပ်, ကြေးသံဖြင့်ပြီးကုန်သော။ အဋ္ဌနိယောစ၊-တို့ကိုရင်း။ တမ္မယာ၊ ထိုခရုသင်းချက်စသည်တို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ သလာကာယောစ၊ မျက်စည်းတံတို့ကိုရင်း။ ရူမနေတ္တာစ၊အခိုးတံတို့ကို

၂။ မကန်းသွားဟူသည် ငါးမန်းအစွယ်ကဲ့သို့နေသည်ဟု သိ။
၃။ အရုပ်ပန်းနွယ် စသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာပြုလုပ်ထားမှုကား ဘိနပ်ကိုဖျက်သုံးသလို ၎င်းတို့ကို ဖျက်၍သုံးနိုင်သည်ဟု သိ။

ရင်း။တဝေ၊–ပါး။သတ္ထုက-ဒဏ္ဍာနိ၊ဝေးငယ်ရိုးတို့ကိုရင်း။ နတ္ထုဒ္ဒါနာစ၊ နာနှတ်တံတို့ကိုရင်း။လဗ္ဘရေ၊ ရအာပ်ကုန်၏။ ....ဣတိ၊ ဤကား အဋ္ဌနိ အပြီးတည်း။

၂၅–အကပ္ပိယသယနာနိတိ

၁။ အာသန္ဒီ တူလိ ပလ္လင်္ကော၊ ပဒုကံ ဂေါနုစိတ္တကံ။
ပဒူလိ ဝိကတိ ဥဒ္ဒ၊လောမိ ဧကန္တလောမိကာ။ ။
၂။ ကုဋ္ဌံ ကောသေယျံ ကဋ္ဌိဿံ၊ ဟတ္ထိအာသရထတ္ထရာ။
ဇိနပ္ပဝေဏိ ကဒလိ၊ မိဂပ္ပဝရအတ္ထရာ။ ။
၃။ သလောဟိတဝိတာနဉ္စ၊ ဘဝေါရတ္တပ္ပဝေနကံ။
အကပ္ပိယာနိ ဇောနိ၊ ဒုက္ကဋံ ပရိဘုဉ္ဇတော။ ။

၂၅။ အကပ္ပိယသယနာနိတိ၊ ဟူသည်။

၁–၂–၃။ အာသန္ဒီ၊(တဘောင်ထွာထက်)အခြေရှည်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်။ တူလိ၊ လဲသုံးမျိုးရှိသောအခင်း။ပလ္လင်္ကော၊ သားရဲရုပ်တပ်သောပလ္လင်။ပဒုကံ၊ သားမွေးဖြူအခင်း။ ဂေါနု-စိတ္တကံ၊ လက်လေးသစ်ထက် အမွေးရှည်သော ကော်ဇောကြီး, သားရဲရုပ်ဖြင့်ဆန်းကြယ်သော သားမွေးအခင်း။ ပဒူလိ၊ တခဲနက် ပန်းပွင့်ရှိသော သားမွေးနီအခင်း။ ဝိကတိ၊ ခြသေ့သစ်ကျားစသော အရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော

၄-၅။ အဋ္ဌိသဒ္ဒါဖြင့်လူရိုးမှတပါးသောအရိုးများကိုသာ ယူရမည်ဟု သိ။ (ဘေသဇ္ဇကွန်းက။)

အဋ္ဌနိပြီးပြီ။

၂၅–အကပ္ပိယသယန

၂၅။ အကပ္ပိယသယနာနိ၊ မအပ်သောအိပ်ရာနေရာများကိုပြသည်။

၁–၂–၃။ အာသန္ဒီနှင့်ပလ္လင် ၂-မျိုးကို ဥစ္စာသယနဟုဆိုရမည်၊ အကြွင်းအားလုံးကိုမဟာသယနဟုဆိုရမည်၊ ပမာဏထက်လွန်သော နေရာကို အာသန္ဒီ, အခြေတို့၌ အသေတပ်ထားသော သားရဲရုပ်ရှိသော ညောင်စောင်းကို ပလ္လင်ဟုဆိုသည်။.....“ဝါဠရူပါနိတိ အဟာရိမာနိ

သားမွေးအခင်း။ ဥဒ္ဒလောမိ၊တာဘက်သာအမွေးရှိသောသားမွေးအခင်း။ ဇကေ၊ကဏ္ဍလောမိကာ၊ နှစ်ဘက်အမွေးရှိသော သားမွေးအခင်း။ ။ကုဋ်၊ တကျိုပ်ခြောက်ယောက် က-လောက်သောသားမွေးအခင်း။ကောသေ ယျံ၊ ဖြေချည်ဖြင့် ချုပ်အပ်သော ဖိုးချည်အခင်း။ ကဋ္ဌိဿံ၊ ဖိုးချည် အတွင်း ဖြေချည်သွင်း၍ ရက်အပ်သောအခင်း။ ဟတ္ထိ–အဿ-ရထ-ဣတ္ထ ရာ၊ ဆင်ကုန်းနှီး, မြင်းကုန်းနှီး, ရထားအခင်းတို့။ အဇိန-ပ္ပဝေဏိ၊ သစ်နက်ရေတို့ကို ညောင်စောင်းပမာ နှစ်ထပ်သုံးထပ်ချုပ်အပ်သော အခင်း။ ကဒလိ–ဓိဂ-ပ္ပဝရ အတ္ထရာ၊ ပိတ်ဖြူအထက် ဝံမိုင်ရေကြက်၍ လုပ်အပ်သော မြတ်သောအခင်း။ ။သ-လောဟိတ-ဝိတာနံ၊ ဗိတာန် မျက်နှာကြက်နီနှင့် တကွသော။ ဥဘတော-ရတ္တ-ပဓာနကဿ၊ ညောင် စောင်း၏ ခြေရင်း ခေါင်းရင်း– နီသောအုံးရှိသော အိပ်ရာ နေရာရင်း။ (ဣတိ၊–သို့။)အ-ကပ္ပိယာနိ၊–ကုန်သော။ဇတောနိ၊ဤနေရာတို့ကို။ပရိဘုဥ္ဇ တော၊ သုံးဆောင်သောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋံ၊ - ၏။ (အချို–သလောဟိတ နှင့်ဥဘတောကိုခွဲ၍ ၂၀–ပြသည်၊ ဋီကာသစ်၌ ပေါင်း၍ပြသည်၊ ထို. ကြောင့် ၁၉–ဖြစ်သည်။)

၄။ အာသန္ဒာဒိတ္ထယာ သေသေ၊ လဏ္ဍတေ ဂိဟိသန္တကေ။
ဝမ္ဘာသနေစ ဘတ္တဂ္ဂေ၊ ဃရေဝါပိ နိသိဒိတုံ။
ဘူမတ္ထရဏာသခေါ်ပေ၊ သယိတုဗ္ဗာပိ ကပ္ပတိ။ ။

၄။ ဝမ္ဘာ–သနေစ၊ တရားဟောနေရာ၌ရှိလင်း။ ဘတ္တဂ္ဂေ၊ ဆွမ်းစား ကျောင်း၌ရှိလင်း။ဃရေဝါပိ၊အိမ်တွင်း၌ရှိလင်း။အာသန္ဒာဒိ-တ္ထယာ၊အာသန္ဒီ, တူလိ,ပလ္လင် သုံးခုတို့၏ အပေါင်းမှ။ သေသေ၊ကြွင်းသော။ ဂိဟိ–

ဝါဠဂူပါနိ” ဟူသော ဝိမတိကို ထောက်၍ ဟာရိမဝါဠဂူပ ရှိသော အသေမဟုတ် ခေတ္တအဋ္ဌားတပ်ထားသော ညောင်စောင်းကားအပ်၏ဟု အဓိပ္ပါယ်ရောက်သည်၊ လက်လေးသစ်ထက် လွန်သော အမွေးရှိသော မည်းသော ကော်ဇောကို ဂေါနု(ဝါ–ဂေါနက)ဟုဆိုသည်၊လက်လေး သစ်အောက်ယုတ်မှ အပ်၏ဟု ဆိုကြသေး၏။ “စတုရင်္ဂုလတောဟိ ဥဒ္ဓာနိကိရေဒ္ဓလောမိအာဒိသုပဝိသန္တိ”ဟု ဝိမတိအဆိုရှိရကား အမွေး လက်လေးသစ်အောက် ယုတ်သော်လည်း မအပ်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်၊ ထိုဂေါနုကစသော အကပ္ပိယအခင်းများကို ဘုံလျှိုအခွံ၌ ထည့်၍ အိပ်

သန္ဓေကေ၊ လူတို့၏ အခင်းဖြစ်။ နိသိဒိတုံ၊ ထိုင်ခြင်းငှါ။ လဗ္ဘတေ၊-၏။ ဘူမ-ဋ္ဌရဏာ-သခေါ်ပေ၊ မြေအခင်းဖြစ် သွင်းခြင်း ရှိလတ်သော်။ ဝါ၊ မြေအခင်းဖြစ်သွင်းခြင်းရှိသော အိပ်ရာဖြစ်။သယိတုံစသာပိ၊ အိပ်ခြင်းငှါလည်း။ ကပ္ပတိ၊-၏။

၅။ စတုရံသဝိဒ္ဒာ သတ္တာ၊ဂ်ါ ပဗ္ဗဂ်ိစ္ဆပါဒကာ။
တူလောနဒ္ဓါ ဃရေယေဝ၊ မဗ္ဗဝိဒ္ဒာ နိသိဒိတုံ။ ။

၅။ ဥစ္ဆ-ပါဒကာ၊ ဖြင့်သော အခြေရှိကုန်သော။ စတု-ရံသ-ဝိဒ္ဒာ၊ လေး ထောင့် အင်းပျဉ်တို့သည်ရင်း။ သတ္တာ-ဂ်ါ၊ အဂ်ါ ခုနစ်ပါးရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့သည်ရင်း။ ပဗ္ဗ-ဂ်ါ၊ အဂ်ါ ငါးပါးရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့သည်ရင်း။ ကပ္ပိယာ၊-ကုန်၏။ တူလော-နဒ္ဓါ၊ လဲဖြင့် ဖွဲ့ယှက်အပ်ကုန်သော။ မဗ္ဗ-ဝိဒ္ဒာ၊-တို့သည်။ ဃရေယေဝ၊အိမ်၌ သာလျှင်။ နိသိဒိတုံ၎ဝ၊ ထိုင်ခြင်းငှါသာလျှင်။ ကပ္ပိယာ၊-ကုန်၏။

လျှင်အပ်သည်ဟု ဝိမတိဆိုး၏၊ အလုံးစုံနိုသော ဗိတာန်သည်မအပ်၊ ၎င်း အောက်၌ကပ္ပိယအခင်းပင်ဖြစ်စေကာမူ မအပ်၊အဝှေးဝှေးသောအဆင်း ရှိသော သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ဗိတာန်ကား အပ်၏၊ အပြူ စသော မျက်နှာကြက်ပင်ရှိသော်လည်း အောက်၌ မအပ်သော အခင်း ဖြစ်မူ မအပ်၊အပ်သောအခင်းဖြစ်မှအပ်သည်၊ ညောင်စောင်း၏ ခြေရင်း ခေါင်းရင်း၌ နိုသောအုံးရှိသောအိပ်ရာ မအပ်၊ အုံးတရုတည်း ရှိသော အိပ်ရာဖြစ်မူ အနိစ်သော အဆင်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော်လည်း ပမာဏ နှင့်ယှဉ်မူအပ်၏၊ ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော အုံးကို တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပုဒ် ၌ဆိုခဲ့ပြီ။

၄။ ဓမ္မာသနစသောသုံးနေရာ၌အာသန္ဒီ,တူလိ,ပလ္လင်္ကသုံးမျိုးမအပ်၊ ထိုသုံးနေရာ၌ ခင်းထားအပ်သော ထိုသုံးမျိုးမှကြွင်းသော လူတို့၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော အခင်းများ၌ ထိုင်ရုံသာအပ်သည်၊ဓမ္မာသနစသည်၌ သံဃိက ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဂေါနကစသည်ကို ရဟန်းတို့က မခိုင်းဘဲ အရှင်ပ ဆောင်စသည်တို့က ကိုယ်တိုင်ခင်း၍ ကိုယ်တိုင်သိမ်းအုံ၊ ဂိဟိသန္ဓေက သို့ဝင်၏၊ ထိုင်ကောင်းသည်၊ ဤ၌ ဓမ္မာသနဟူသည် တရုရသောနေရာ ကိုဆိုသည်၊ ဃရေဟူသည် ရွာတွင်းကို ဆိုသည်၊ ဘဗ္ဗဂ္ဂ ဟူသည် ကျောင်း၌ လှူရာအရပ်ကိုဆိုသည်ဟု ဋီကာများမှတ်ကြ၏၊ အာသန္ဒီဖြစ်မူ

၆။ စောဋ္ဌဝါကုဏ္ဍပဏ္ဍာနံ၊ တိဏာနဗ္ဗေ ဟုရိတာ။
စိဝရ ဆ္ဆဝိယော ပဠု၊ ဘိသိ သဗ္ဗတ္ထ ကပ္ပိယာ။ ။

၆။ စောဋ္ဌ-ဝါကု-ဏ္ဍ-ပဏ္ဍာနံ၊အဝတ်,လျှော်,သားမွေး,သစ်ရွက်တို့ ဖြင့်ရင်း။ တိဏာနဗ္ဗေဝ၊ မြက်တို့ဖြင့်ရင်း။ ဟုရိတာ၊ ပြည့်စေအပ်ကုန်သော။ စိဝရ–ဆ္ဆဝိယော၊ သက်နှီးအလွမ်းရှိကုန်သော။ ပဠု၊ ငါးမျိုးကုန်သော။ ဘိသိ၊–တို့သည်။သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောနေရာတို့၌။ ကပ္ပိယာ၊-ကုန်၏။

အခြေဖြတ်, ပလ္လင်ခြစ်မှု သားရဲရုပ်ဖျက်, တူလီ ဖြစ်မှု လဲထုတ်၍ သုံးဆောင်ကောင်းသည်၊ ကြွင်းသော ဂေါနက စသော အခင်းများကို မြေအခင်းပြု၍ သုံးဆောင်လျှင်အပ်သည်ဟုသိ။

၅။ လေးထောင့်စပ်စပ် အင်းပျဉ်သည် ပမာဏထက် လွန်သော်လည်း(ဝါ)မြင့်သော အခြေရှိသော်လည်းအပ်၏။ (သေနာသနကွန်ရက အဋ္ဌကထာ)။ဥစ္စပါဒကာဟူသော ဝိသေသနသည် သင်္ဃာဂ်, ပဏ္ဍာဂ်တို့ကို လည်း အထူးပြုသည်၊ ထို့ကြောင့်လေးထောင့်စပ်စပ်သင်္ဃာဂ်,ပဏ္ဍာဂ်တို့ ကား ရှစ်သစ်ထက် အခြေရှည်သော်လည်းအပ်၏၊အလျှားရှည်မှုမအပ် ဟု ဝိမတိဆို၏၊ သင်္ဃာဂ်ညောင်စောင်းဟူသည် အရပ်သုံးမျက်နှာ တို့၌ အမှီသုံးချနှင့် ခြေထောက်လေးခု ပေါင်း ခုနှစ်ခုသော အာဂါရှိသော ညောင်စောင်းကို ဆိုသည်၊ အမှီသုံးခု အရ နောက်မှီသက်သက် တခု လက်တင်နှစ်ခုကိုယူကြ၏၊ ပဏ္ဍာဂ်ကားအမှီသက်သက်တခုနှင့်ခြေလေးခု ရှိသောညောင်စောင်းတည်း ။''သင်္ဃာဂ်ါနာမ တိသု ဒိသာသု အပသယံ ကတ္တာ ကတမဗ္ဗော၊ အယံပိ ပမာဏာတိက္ကန္တော ဝဋ္ဋတိ''ဟု အဋ္ဌ ကထာ သာမညဆို၏။

၆။ စောဋ္ဌ-အဝတ်ဘိသိ၊ဝါက–လျှော်ဘိသိ၊ ဏ္ဍ-သားမွေးဘိသိ၊ ပဏ္ဍ–သစ်ရွက်ဘိသိ၊ တိဏ–မြက်ဘိသိ၊ ပုဆိုးတို့ကို ထည့်၍လုပ်သော ဘုံလျှိုကို စောဋ္ဌဘိသိခေါ်သည်၊ ထို့အတူ လျှော်အမျိုးမျိုးကို ထည့်၍လုပ်သော ဘုံလျှိုကို ဝါကဘိသိ၊ လူမွေးမှတပါးသောဌက်မွေး စသော သားမွေးတို့ကိုထည့်၍လုပ်သော ဘုံလျှိုကိုဏ္ဍဘိသိ၊[ကမ္ဗလာ ကော်ဇောကို လေးငါးခေါက် ခေါက်၍ ထည့်လုပ်သော ဘိသိကို လည်း ဏ္ဍဘိသိ ခေါ်သည်။] ပန်းညှိရှက်သက်သက်ကိုဖယ်ထား၍ ကြွင်းသစ်ရွက်များကိုထည့်၍လုပ်သော ဘုံလျှိုကို ပဏ္ဍဘိသိ၊ [ပန်းညှိ

၇။ တ္ဌလတ္ဘယံ ဘိသိဂဏ္ဍော၊ လောမာနိ ဓိဂပက္ခိနံ။
ဗိဇ္ဇောဟနေ အနုညာတံ၊ တ္ဌလဝဏ္ဏံ မသ္ဌရကေ။ ။

၇။ တ္ဌလ ဘ္ဘယံ၊ လဲသုံးမျိုးတို့၏ အပေါင်းကိုဝင်း။ ဘိသိ-ဂဏ္ဍော၊ ဘုံလျှို အစာငါးပါးကိုဝင်း။ ဓိဂ-ပက္ခိနံ၊ သား,ငှက်တို့၏။ လောမာနိ၊–တို့ကိုဝင်း။ ဗိဇ္ဇောဟနေ၊ ခေါင်းခုံးခွ်။ အနုညာတာနိ၊ ခွင့်ပြုအပ်ကုန်၏။ တ္ဌလ–ဝဏ္ဏံ၊ လဲသုံးမျိုးသည် ကြဉ်အပ်သော အစာခြောက်မျိုးကို။ မသ္ဌရကေ၊ သားရေလွှမ်းသောဘုံလျှိုခွ်။ အနုညာတံ၊–၏။

၈။ မနုဿလောမမဏ္ဍောယံ၊ ပဏ္ဏော ပုပ္ဖံ တမာလကံ။
သုဒ္ဓံ နာ အာသနဗ္ဗော၊ လဘ္ဘမပ္ပဋိဝေက္ခိတန္တိ။ ။

၈။ ဥဏ္ဏောယံ၊ သားမွေးဘုံလျှိုခွ်။ မနုဿ–လောမံ၊ လူမွေးကိုဝင်း။ ပဏ္ဏော၊ သစ်ရွက်ဘုံလျှိုခွ်။ သုဒ္ဓံ၊ သက်သက်သော။ တမာလကံ၊ ပန်းညှိရွက်ကိုဝင်း။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းပွင့်ကိုဝင်း။ အ–ပ္ပဋိဝေက္ခိတံ၊ မသုံးသပ်မဆင်ခြင်အပ်သော။ အာသနဗ္ဗော၊ (တွန့်လိပ်ဖောင်းပွသော)နေရာကိုဝင်း။ နလဘ္ဘံ၊ (ထိုင်ခြင်းငှါ)မရအပ်။.....ဤကား အကပ္ပိယသယန အပြီးတည်း။

ရွက်ကား တပါးသော သစ်ရွက်နှင့်ရောမှ အပ်သည်၊ ပန်းညှိရွက်သက်သက်သာ မအပ်ဟု သိ။] မြက်အမျိုးမျိုးကိုထည့်၍လုပ်သော ဘုံလျှိုကို တိရစ္ဆာဘိသိ ခေါ်သည်၊ သဗ္ဗညူအရ ညောင်စောင်း,အင်းပျဉ်,ဆွမ်းစားကျောင်း, ရှာတွင်းစသည်ကိုယူ၊ ဘိသိတို့၏ပမာဏကား မရှိ၊ ညောင်စောင်း စသည်တို့အားလျှော်စွာ ပမာဏကိုပြုအပ်သည်။

၇။ လဲသုံးမျိုး,ဘုံလျှိုအစာငါးမျိုး,သားကောင်နှင့် ငှက်တို့၏ အမွေးတမျိုး ဤကိုးမျိုးသွတ်သောခေါင်းခုံးသည် အပ်၏၊ လဲသုံးမျိုးကိုကြဉ်၍ ကျန် ခြောက်မျိုးကိုသွတ်သော သားရေအခွံရှိသော ဘုံလျှို အပ်သည်၊ ဘုံလျှိုခွ် လဲမအပ်ဟု သိ။

၈။ ဥဏ္ဏာဘိသိခွ် လူမွေးမအပ်၊ ပဏ္ဏာဘိသိခွ် ပန်းညှိရွက်သက်သက်နှင့် ပန်းပွင့်သက်သက် မအပ်၊ ဖောင်းပွ နေသော နေရာဖြစ်မှ လက်စသည်ဖြင့် မစမ်းသပ်ဘဲ မထိုင်အပ်ဟု သိ။

• အကပ္ပိယသယန ပြီးပြီ။

၂၆–သမာနာသနိကောပိစာတိ

၁။ တိဝဿနှုရာနုညာတံ၊ ဘိက္ခူနမေကမာသနံ။
သတ္တာဝဿ တိဝဿေဟိ၊ ပဗ္ဗဝေသော နိသိဒိတုံ။ ။

၂၆။ သမာနာသနိကောပိစာတိ၊ ဟူသည်။

၁။ တိဝဿ–နှုရော၊ သုံးဝါအတွင်းရှိသော ရဟန်းသည်။ဝါ၊သုံးဝါအတွင်း ရဟန်းနှင့်။သဒ္ဒေါ်၊–ကွ။ဂေ-မာသနံ၊ (ညောင်စောင်းစသော) တနေရာတည်းခု နှစ်ပါးနေခြင်းကို။ဘိက္ခူနံ၊–တို့အား။အနုညာတံ၊–၏။ (တတောဂေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။) ပဗ္ဗ–ဝေသော။ ငါးဝါရသော ရဟန်းသည်။ သတ္တဝဿ–တိဝဿေဟိ၊ခုနှစ်ဝါရ,သုံးဝါရ ရဟန်းတို့နှင့်။(သဒ္ဒေါ်၊–ကွ။)နိသိဒိတုံ၊-ဌာ။ ဝဋ္ဋတိ၊–၏။

၂။ ထပေတ္ဝာ ပဏ္ဍာကံ ဒုက္ကဋေ၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနံ မုနိ။
ဒိဋ္ဌာသနေ အနုညာသိ၊ သဗ္ဗေဟေဝ နိသိဒိတုံ။ ။

၂။ ပဏ္ဍာကံ၊–ကိုရင်း။ ဒုက္ကဋေ၊–ကိုရင်း။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနံ၊–ကိုရင်း။ ထပေတ္ဝာ၊–၍။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသော သူတို့နှင့် တကွ သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌာ-သနေ၊ ရှည်သောနေရာ၌။နိသိဒိတုံ၊–ဌာ။မုနိ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုညာသိ၊–ပြီ။

၂၆–သမာနာသနိက

၂၆။ သမာနာသနိက၊ နေရာတူ နေကောင်း မနေကောင်းကို ပြသည်။

၁။ ဝါတူ တဝါကြီး တဝါငယ် နှစ်ဝါကြီး နှစ်ဝါငယ်သော ရဟန်းများကို တိဝဿနှုရ ခေါ်သည်၊ သမာနာသနိကလည်း ခေါ်သည်။..... "တိဝဿနှုရော နာမ ယော ဒွိဟိ ဝဿေဟိ မဟန္တတရော ဝါ ဒဟရော ဝါ ဟောတိ ယောပန ဂေကေန-ပ-နဋ္ဌေ"ဟူသော သေနာသနက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာကိုထောက်၊ ၎င်း တိဝဿနှုရ ရဟန်းချင်း ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသော အဒိဋ္ဌာသနခု နှစ်ပါးထိုင်ကောင်းသည်၊ အနုပသမ္ပန္နနှင့်လည်း ထိုင်ကောင်းသည်ဟု အဋ္ဌကထာဆို၏။

၃။ အနှီ ဒီဃာသနံ တိဏ္ဏံ၊ ယံ ပဟောတိ နိသိဒိတုံ။
မဗ္ဗကေဝါပိ ပိဌ္ဌေဝါ၊ ဒ္ဒိနှံ လဇ္ဇံ နိသိဒိတုန္တိ။ ။

၃။ ယံ၊ အကြင်နေရာသည်၊ တိဏ္ဏံ၊ သုံးယောက်ကုန်သော ရဟန်း တို့အား။ နိသိဒိတုံ၊–ဌာ။ ပဟောတိ၊ လောက်၏။ တံ၊–သည်။ အနှီ၊ အယုတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဒီဃာ သနံ၊ နေရာရှည် မည်၏။ မဗ္ဗကေဝါပိ၊–ဌာနင်း။ ပိဌ္ဌေဝါ၊-ဌာနင်း။ ဒ္ဒိနှံ၊ ရဟန်းနှစ်ပါးတို့အား။ နိသိဒိတုံ၊–ဌာ။ လဇ္ဇံ၊-၏။……ဣတိ၊ ဤကား သမာနာသနိက အပြီးတည်း။

၂၇–အသံဝါသိကောစာတိ

၁။ ဥက္ခိတ္တာနုပသမ္ပန္နော၊ ဘိက္ခုနိ ဆိန္နမူလကော။
နာနာသံဝါသ နိသိမ၊ ဌိတ ဝေဟာသ သဏ္ဌိတာ။
ကောဒသ အာဘဇ္ဇာစ၊ အသံဝါသာတိ ဒိပိတာတိ။ ။

၂၇။ အသံဝါသိကောစာတိ၊ ဟူသည်။

၁။ ဥက္ခိတ္တော၊-ကိုဌင်း။အနုပသမ္ပန္နော၊(သိက္ခာမာန်,သာမဏေထိုး-မ,သိက္ခာချသောသူဟူသော) အနုပသမ္ပန္နကိုဌင်း။ ဘိက္ခုနိ၊–ကိုဌင်း။ ဆိန္န–မူလကော၊ ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကိုဌင်း။ နာနာသံဝါသ–နိသိမ-ဌိတ-ဝေဟာသ-သဏ္ဌိတာ၊ (ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကဟု ဆိုအပ်သော) လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက ရဟန်း, သိမ်ပဋ္ဌိတည်သော ရဟန်း, ကောင်းကင်ဌိ တည်သော ရဟန်းတို့ကိုဌင်း။ ဇကောဒသ၊–ကုန်သော။ အာဘဇ္ဇာစ၊–တို့ကိုဌင်း။ အသံဝါသာတိ၊–တို့ဟူ၍။ ဒိပိတာ၊ ပြဆိုအပ်ကုန်၏။……ဣတိ၊ဤကား အသံဝါသိက အပြီးတည်း။

၂။ ပဏ္ဍာ၊ကာ,ဓိန်းမ, ဥဘတောဗျည်း သုံးယောက်နှင့် ဒီဃာသနဌိသော်လည်း မထိုင်ကောင်း၊ ရင်းသုံးယောက်မှ ကြွင်းသော သူအားလုံးနှင့်ကား ထိုင်ကောင်းသည်။

၃။ အယုတ်ဆုံး သုံးယောက်ထိုင်လောက်သော နေရာရှည်ကိုဒီဃာသနခေါ်သည်၊ မဗ္ဗကေဝါပိ ဟူသော စကားရပ်ဖြင့် သမာနာသနိက ရဟန်းတို့ ထိုင်ကောင်းသည်ကို ပြသည်ဟု သိ။

သမာနာသနိကပြီးပြီ။

၂၇-ကမ္မဋ္ဌိ

၁။ ဝဏ္ဏေန အဝမ္မကမ္မံ၊သမဏ္ဏေန အဝဏ္ဏိကံ။
ဝဏ္ဏေန ဝမ္မကမ္မဋ္ဌ၊သမဏ္ဏေနစ ဝဏ္ဏိကံ။
စတုတ္ထံ ယေဝါနုညာတံ၊ သေသကမ္မေသု ဒုက္ကရံ။ ။

၂၇။ ကမ္မဋ္ဌိ၊ ဟူသည်။

၁။ ဝဏ္ဏေန-အဝမ္မ-ကမ္မံ၊ ဝဏ်ဖြစ်သော သံဃာသည် ပြုအပ်သော အဝမ္မကံတည်း။ သမဏ္ဏေန-အဝဏ္ဏိကံ၊ သမဏ္ဍသံဃာသည် ပြုအပ်သော အဝမ္မကံတည်း။ ဝဏ္ဏေန-ဝမ္မကမ္မဋ္ဌ၊ဝဏ်ဖြစ်သော သံဃာသည်ပြုအပ်သော ဝမ္မကံတည်း။ သမဏ္ဏေနစ–ဝဏ္ဏိကံ၊ သမဏ္ဍသံဃာသည် ပြုအပ်သော ဝမ္မကံတည်း။ (ဣတိ၊-သို့။ စတ္တာရိ၊–တို့သည်။ ဟောန္တိ၊-ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။) စတုတ္ထံယေဝ၊ စတုတ္ထ ဖြစ်သော ကံကိုသာလျှင်။ အနုညာတံ၊–အပ်၏။ သေသ-ကမ္မေသု၊-တို့၌။ ဒုက္ကရံ၊-၏။

၂၇-အသံဝါသိက

၂၇။ အသံဝါသိက၊ ကံမပြုကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြသည်။

၁။ ကမ္မနာနာသံဝါသက ဖြစ်သော ဥက္ခိတ္တက ရဟန်း ၃-ယောက်၊ အနုပသမ္ပန္နဖြစ်သော သိက္ခမာန်,သာမဏေထီး,သာမဏေမ, သိက္ခာချသောသူ ၄-ယောက်၊ အန္တိမဝတ္ထု အဋ္ဌာပန္န ဖြစ်သော ဆိန္နမူလက ရဟန်း ၁-ယောက်၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကဖြစ်သော လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက ရဟန်း, နိဿိမဒ္ဌိတရဟန်း,ဝေဟာသ သံဒ္ဌိတရဟန်း, ၃- ယောက်၊ အာဘဗ္ဗရဟန်း ၁၁-ယောက်၊ ဤ ၂ ၂-ယောက်တို့တွင် ဥက္ခိတ္တကရဟန်း ၃-ယောက်ရှိလျက် ဥပုသ်ကံပြုအံ့၊ပါစိတ်၊ နိဿိမဒ္ဌ,ဝေဟာသ သံဒ္ဌိတ ရဟန်း ၂–ယောက်နှင့် အတူပြုအံ့၊ ကံပျက်၏၊ ဒုက္ကဋ်လည်း သင့်၏၊ အကြွင်း ၁၇–ယောက်တို့နှင့် အတူပြုအံ့၊ ဒုက္ကဋ်သာဟု သိ။ ။(ဥပေါ သထက္ခန္ဓက။)

အသံဝါသိက ပြီးပြီ။

၂။ စတုဝင္ကေ၊ ပ၊ဝင္ကေ၊ဒသ ဒိသတိ ဝဏ္ဏကာ။
တိရေကဒိသတိဝင္ကေ၊ ပ၊ဗ္ဗသံဃာ ဒိဘာဝိတာ။ ။

၂။ စတု–ဝင္ကေ၊ရဟန်းလေးပါးတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော သံဃာ ၎င်း။ ပ၊ဗ္ဗ–ဝင္ကေ၊–၎င်း။ ဒသ–ဒိသတိ-ဝဏ္ဏကာ၊ ရဟန်းဆယ်ပါး, နှစ်ဆယ်တို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော သံဃာ၎င်း။ အတိရေက–ဒိသတိ–ဝင္ကေ၊ နှစ်ကျိပ်ထက် လွန်သော ရဟန်းတို့၏အပေါင်းဖြစ်သော သံဃာ ၎င်း။ (ဇာတိ၊–သို့။)ပ၊ဗ္ဗသံဃာ၊ ဝင်အားဖြင့်သံဃာငါးမျိုးတို့ကို။ ဒိဘာ ဝိတာ၊ အထူးပြုအပ်ကုန်၏။

၃။ စတုဝင္ကေဏ္ဍ အဇ္ဈာနေ၊ပသမ္မဒပ္ပဝါရဏာ။
ပ၊ဗ္ဗဝင္ကေစ အဇ္ဈာနံ၊ မဗ္ဗေဒေသုပသမ္မဒံ။ ။

၄။ ဒသဝင္ကေစ အဇ္ဈာနံ၊ ထပေတ္မာ သဗ္ဗကမ္မိကာ။
ဇာတရော သဗ္ဗကမ္မေသု၊ ကမ္မပ္ပတ္တောတိ ဒိဝိတော။ ။

၃–၄။ ဤ၊ ဤသံဃာ ငါးမျိုးတို့တွင်။ စတု–ဝင္ကေ၊ စတုဝင် သံဃာသည်။ အဇ္ဈာနေ-ပသမ္မဒ–ပ္ပဝါရဏာ၊ အဇ္ဈာနကံ, ဥပသမ္မဒကံ,

---

၂၇–ကမ္မ

၂၇။ ကမ္မ၊ကံအမျိုးမျိုးကိုပြသည်။

၁။ ဝဏ္ဏသဒ္ဒါ အပေါင်းအစုဟူသော အနက်ကိုဟော၏၊ အပေါင်း အစုပျက်လျှင် ဝင်မဟုတ်၊ထိုအပေါင်းအစုသည် လေးယောက်အုပ်ဖြစ် သော စတုဝင်စသည်ဖြင့် ၅-မျိုးပြား၏၊ အောက်ဂါထာ၌ ပြဆိုလတ္တံ့၊ ထိုစတုဝင်စသော သံဃာသည် ပြုအပ်သောကံတို့၌ ကံအားလျှောက် ပတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏ မျက်မှောက်သို့ မရောက်ခြင်း, ဆန္ဒထိုက် သော ရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒကိုမဆောင်ခြင်း, မျက်မှောက် ရောက်လာ သော ရဟန်းက တားမြစ်ခြင်း သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့်လည်း ဝင်ဖြစ်၏၊ ဝင်မဖြစ်လျှင် သမဂ္ဂဖြစ်၏ဟုမှတ်၊ ဥတ္တိကံကို ဥတ်ထား၍ ပြုခြင်းစသော ဗိမိကံအလျှောက်ပြုခြင်းကို ဓမ္မကံခေါ်သည်၊ဥတ္တိဒုတိယ ကံကို ဥတ်နှစ်ကြိမ်ပြုခြင်းစသော ဗိမိကံမှတပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ပြုခြင်းကို အဝမ္မကံခေါ်သည်ဟုမှတ်၊သမဂ္ဂဓမ္မကံမှကြွင်းသော ကံသုံးပါးတို့၌ ကံပျက်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခနိုဟုသိ။

ပဝါရဏာကံတို့ကို။ ထပေတ္တာ၊–၍။ သဗ္ဗ-ကမ္မိကော၊ အလုံးစုံသော ကံအားလျောက်ပတ်၏။ ပဠဝဂ္ဂေါစ၊ သည်လည်း။ အဇ္ဇာနံ၊-ကံကို ၎င်း။ မဇ္ဈ–ဒေသေ၊ မဇ္ဈိမအာရပ်၌။ ဥပသမ္ပဒံ၊-ကံကိုဌင်း။ ထပေတ္တာ၊-၍။ သဗ္ဗ-ကမ္မိကော၊–၏။ ။ဒသ–ဝဂ္ဂေါစ၊–သည်လည်း။ အဇ္ဇာနံ၊–ကို။ ထပေတ္တာ၊-၍။ သဗ္ဗ-ကမ္မိကော၊-၏။ ဣတရော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ တပါးသော ဝိသတိဝဂ်သံဃာ, အတိရေကဝိသတိဝဂ် သံဃာသည်။ သဗ္ဗ–ကမ္မေသု၊–တို့၌။ ကမ္မ-ပတ္တော၊ ကံအားလျောက်ပတ်၏။ ဣတိ၊–သို့။ ဒိဋိတော၊ ပြုအပ်၏။

၅။ စတုဝဂ္ဂေန ကတ္တဗ္ဗော၊စတ္တာရော ပကတတ္တကာ။
ကမ္မပတ္တာ ပရေ ဆန္နာ၊ရဟာ သေသေဟျယံ နယော။ ။

၅။ စတု –ဝဂ္ဂေန၊–သည်။ ကတ္တဗ္ဗော၊ ပြုအပ်သောကံ၌။စတ္တာရော၊–ကုန်သော။ပကတတ္တကာ၊(မကင်းကောင်းသောကိုယ်ရှိသော)ပကတတ် ရဟန်းတို့သည်။ ကမ္မ–ပတ္တာ၊–ကုန်၏။ ပရေ၊တပါးကုန်သော(သိမ်တရုတည်း၌တည်ကုန်သော)ပကတတ် ရဟန်းတို့သည်။ ဆန္နာရဟာ၊ ဆန္ဒထိုက်ကုန်၏။ သေသေပိ၊ ကြွင်းသော (ပဠဝဂ်စသည်တို့သည် ပြုအပ် သော)သံဃာ့ကံ၌လည်း။ အယံ–နယော၊ ဤနည်းတည်း။

၂။ **စတုဝဂ္ဂေါ**.....ဂါထာဖြင့် သမဂ္ဂမမ္ဗကံပြုကောင်းသော သံဃာ ကိုပြသည်။

၃-၄။ စမ္မေယျကွန္ဒက၊ဝိသတိဝဂ်သံဃာဖြင့်ကံအားလုံးပြီးကောင်း လျက် ဘယ်အတွက် အတိရေကဝိသတိဝဂ်သံဃာကို ဆိုသနည်းဟု မေး၊ ပြီးကောင်းသည်မှန်သော်လည်း စတုဝဂ်သံဃာစသည် ပြုအပ် သော ကံသည် ယုတ်လျော့၍ ပြုမှု မအပ်၊လွန်မှုအပ်၏ဟူသော အဓိပ္ပါယ် ကို သိစေလို၍ ဆိုသည်ဟုဖြေ။

၅။ စတုဝဂ္ဂေန.....ဂါထာဖြင့် ကမ္မပတ္တာ,ဆန္နာရဟာ ၂–မျိုးကို ပြသည်၊ ပါရာဇိကစသည်သို့ မရောက်သော ကြောင့် ပြကတ္တေ့အားဖြင့်တည်သော ကိုယ်ရှိသောရဟန်း၊ တနည်း– ကံတို့၌ မကင်းကောင်းသော ကိုယ်ရှိသော် ရဟန်းမျိုးကို ပကတတ် ရဟန်းခေါ်သည်၊ ပါရာဇိကကျသောရဟန်းနှင့် ဥက္ခိတ္တာ, ဥက္ခိတ္တာနု

၆။ စတုဝဏ္ဏိဒိကတ္တာ ဗ္ဗံ၊ အသံဝါသကမ္မာရဟာ။
ဂရုကဉ္ဇေသ္ဝညတရံ၊ ကတ္တာနု ဂဏ္ဍပူရကံ။
ပရိဝါသာဒိကံ ကမ္မံ၊ ကတံ ကုပ္ပဋ္ဌ ဒုက္ကရံ။ ။

၆။ စတု-ဝဏ္ဏိ-ကတ္တာ ဗ္ဗံ၊ စတုဝဏ် သံဃာစသည်သည် ပြုအပ်သော။ ပရိဝါသာ-ဒိကံ၊–ရှိသော။ကမ္မံ၊–ကို။ အသံဝါသ–ကမ္မာရဟာ–ဂရုကဉ္ဇေသု၊ အသံဝါသ ရဟာနှ်း, ကံထိုက်သော ရဟာနှ်း, ဒဏ်သားရဟာနှ်းတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးကို။ဂဏ–ပူရကံ၊ ဂိုဏ်းပြည့်ကို။ ကတ္တာနု၊-၍။ ကတံ၊ ပြုမိအံ့။ ကုပ္ပဋ္ဌ၊ ကံလည်းပျက်၏။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊–၏။

၇။ အဓမ္မကမ္မံ ဝါရေယ္ယ၊ အန္ဓရာယေ ဒုဝေ တယော။
ဒိဋ္ဌာပိမေ ကောဝိဋ္ဌာနံ၊ ဝါရေန္တော ဝ တတောဓိကာ။ ။

၇။ အန္ဓရာယေ၊(အသက်, သာသနာ နှစ်ဖြာသော) အန္ဓရာယ်သည်၊ အ-သတိ၊ မရှိသော်။ အဓမ္မ-ကမ္မံ၊-ကို။(ဇကောဝိ၊ တပါးတည်းဖြစ်သော်လည်း။)ဝါရေယျ၊ တားမြစ်ရာ၏။အန္ဓရာယေ၊–သည်။သတိ၊-သော်။ ဒုဝေ-တယော၊ နှစ်ပါး, သုံးပါးတို့သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိနှာအယူကို။

ဝတ္ထုကရဟာနှ်း ၃-မျိုးမှကြွင်းသော ရဟာနှ်းတို့ကို ပကတတ်ရဟာနှ်း ခေါ်သည်၊ ထိုပကတတ်ရဟာနှ်းကား ကမ္မပ္ပတ္တရဟာနှ်း, ဆန္ဒာရဟာရဟာနှ်းဟု ၂–မျိုးပြား၏၊ သိမ်တရတည်းခို ဟတ္ထပါသ်အတွင်း ရောက်သော ရဟာနှ်းကို ကမ္မပ္ပတ္တ, မရောက်သော ရဟာနှ်းကို ဆန္ဒာရဟာရဟာနှ်းခေါ်သည်ဟုသိ။

၆။ စတုဝဏ္ဏိဒိ.....ဂါထာဖြင့် ကံပျက်မပျက်, အာပတ်သင့်မသင့်ကို ပြသည်။.....အသံဝါသရဟာနှ်းနှင့် ကံထိုက်သော ရဟာနှ်းကို ဂဏပူရကပြု၍ စတုဝဂ်စသော ကံပြုအံ့၊ကံလည်းပျက်, ဒုက္ကဋ်အာပတ်လည်းသင့်၏၊ ကံထိုက်သော ရဟာနှ်းအရ ဒဏ်သားရဟာနှ်းမှတပါးသော ရဟာနှ်းကိုယူ၊ဒဏ်သားရဟာနှ်းကို ဂဏပူရကပြု၍ ပရိဝါသ်စသော ကံပြုအံ့၊ ကံလည်း ပျက်လည်းပျက်, ဒုက္ကဋ်အာပတ်လည်းသင့်၏၊နိုက္ခိတ္တဝတ်ပြုထားမူ ပကတတ်အရာ၌တည်သောကြောင့် ဂဏပူရကပြုကောင်းသည်ဟုသိ။

အာဝိ၊ ထင်စွာ။ (ကရေယျံ၊ အချင်းချင်းပြုကုန်ရာ၏။)ဧကော၊ တပါး တည်းဖြစ်မူ။အာဓိဋ္ဌာနံ၊ ငါမနှစ်သက်ဟုဆောက်တည်မှုကို။(ကရေယျ၊-၏။)တတော၊ထိုသုံးပါးထက်။အဓိကာ၊လွန်ကုန်လတ်သော်။ဝါရေ၌ ဝ၊ တားဖြစ်ကုန်ရမည်သာတည်း။

၈။ ကမ္မာရဟာ အသံဝါသာ ဒိဋ္ဌစိတ္တ ဒုခဋ္ဌိတာ။
ဧတေသံ သံဃမဂ္ဂါမ္မိ၊ပဒုဋ္ဌေ ဥ ရုဟာတိ။ ။

၈။ ကမ္မာ-ရဟာ၊ ကံ ထိုက်ကုန်သော ရဟန်းတို့ဌာန်း။အသံဝါသာ၊-တို့ဌာန်း။ ဒိဋ္ဌ-စိတ္တ,ဒုခဋ္ဌိတာ၊စိတ်ပြန့်လွင့်သောရဟန်း, ရောဂါ ဒုပ်စက်သော ရဟန်းတို့ဌာန်း။ ဧတေသံ၊ ဤရဟန်းလေးဦးတို့၏။ သံဃ-မဂ္ဂါမ္မိ၊-ဌ။ ပဒုဋ္ဌေ၊ ပယ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥ-ရုဟာတိ၊ (ယူအပ်သည့် အဖြစ်သို့) မရောက်။

၉။ ပကတတ္တော်ကသိမဌ၊ သမသံဝါသဘိက္ခုနော။
အာရောစေန္တသန္တမသော၊ ဥန္တရသာပိ ရုဟာတိ။ ။

၉။ အန္တမသော၊ ယုတ်စွပ်ဆိုင်းခြား အောက်ထစ်အားဖြင့်။ အနန္တရသာပိ၊ အခြားမဲ့ရဟန်းအားလည်း။အာရောစေန္တသ၊ (မိမိအယူကို) ပြောကြားလတ်သော်။ ပကတတ္တော-ကသိမဌ-သမသံဝါသ-ဘိက္ခုနော၊

၂။ အသက်အန္တရာယ်, သာသနာ့အန္တရာယ် တရုတရမရှိလတ်သော် အယုတ်ဆုံး တပါးတည်းပင်ဖြစ်သော်လည်း အဓမ္မကံကို တားဖြစ်ရမည်၊ မတားဖြစ်က ဒုက္ခဋ္ဌ၊ အန္တရာယ်ရှိလတ်သော် နှစ်ပါးသုံးပါးဖြစ်အုံ၊ ဤကံသည် အဓမ္မကံဖြစ်သည်ဟု မိမိ၏အယူကို အချင်းချင်းပြောရမည်၊ တပါးတည်းဖြစ်မူ ထိုကံကို ငါမနှစ်သက်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုရမည်၊သုံးပါးထက်လွန်၍ လေးပါး ငါးပါးစသည်ဖြစ်မူ တားဖြစ်ရမည်သာဟုမှတ်။

၈။ ကမ္မာရဟာ.....ဂါထာဖြင့် ပယ်ဖြစ်ရာ မရောက်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုပြသည်။.....ကံပြုခံရသော ရဟန်း, ၂၂-ယောက်သော အသံဝါသရဟန်း, ဒိဋ္ဌစိတ္တရဟန်း, (ဤဒိဋ္ဌစိတ္တရဟန်းဖြင့် ဥမ္မတ္တကရဟန်းကိုလည်းယူ၊ ပါဠိတော်၌ ဥမ္မတ္တကရဟန်းကို သီးခြား ဆိုထားသည်ကို ထောက်သည်၊) ဒုက္ခဋ္ဌိတရဟန်း-ဤရဟန်းလေးမျိုးတို့ကိုပယ်ဖြစ်ခြင်းကားပယ်ဖြစ်ရာမရောက်။(စမ္မေယျကွန်ကား)

ပကတတ်ဖြစ်သော တသိမ်တည်းခ္ခ်ိတည်သော သံဝါသရှိသောရဟန်း ၏။ (ပဒိုကျွေပေါ-သည်။) ရှုဟတိ၊ ရောက်၏။

၁၀။ ကောပေတုံ ဓမ္မိကံ ကမ္မံ၊ပဒိုကြောသေယျ သမ္မုခါ။
တိရောကုဋ္ဌာ ကာယသာမဂ္ဂိံ၊ ဆန္ဒံ နော ဒေယျ ဒုက္ကဋန္တိ။ ။

၁၀။ ဓမ္မိကံ-သော။ ကမ္မံ-ကို။ ကောပေတုံ၊ ပျက်စေခြင်းငှါ။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ ပဒိုကြောသေယျ၊ တားမြစ်အံ့။ တိရောကုဋ္ဌာ၊ မျက်ကွယ်၌။ ကာယ-သာမဂ္ဂိံ၊ ကိုယ်၏ညီညွတ်ခြင်းကိုရင်း။ ဆန္ဒံ-ကိုရင်း။ နော ဒေယျ၊ မပေးငြားအံ့။ ဒုက္ကဋံ-၏။..... ဤတို၊ ဤကား ကံ အပြီးတည်း။

၂၉–မိဆွာဇိုဝ် ဝိုဝ်ဇုနာတိ

၁။ ဒါရုံ ဝေဠုံ ဖလံ ပုပ္ဖံ၊ စုဏ္ဏံ နာနာ မရေခါဒကံ။
မတ္တိကာ ဒန္တကဋ္ဌာနိ၊ နာ ဒဒေ ကုလသာဓိဟာ။ ။

၂၉။ မိဆွာဇိုဝ် ဝိုဝ်ဇုနာတိ၊ ဟူသည်။

၁။ ဒါရုံ၊ သစ်သားကိုရင်း။ ဝေဠုံ၊ ဝါးကိုရင်း။ ဖလံ၊ သစ်သီး ကိုရင်း။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းပွင့်ကိုရင်း။ စုဏ္ဏံ၊ ဆပ်ပြာ-ကသယ်မှုန့်ကိုရင်း။ နာနာ-မရေခါဒကံ၊ ချိုးရေ,မျက်နှာသစ်ရေကိုရင်း။ မတ္တိကာ-ဒန္တကဋ္ဌာနိ၊ ဖြေညက်,ဒန်ပူ စသည်ကိုရင်း။ ကုလ-သာဓိဟာ၊ အမျိုးလေးပါး ပြောက်စား ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့်။ နာ-ဒဒေ၊ မပေးရာ။

၉။ ပကတ္တော .....ဂါထာဖြင့် ပယ်မြစ်ရာရောက်ကောင်းသော ရဟန်းတမျိုးကိုပြ၏သည်။

၁၀။ ဓမ္မေန ကာတဗ္ဗံ ဓမ္မိကံ၊ တရားသဘောအတိုင်း ပြုအပ်သော အပလောကနကံစသော ကံ၄-ပါးကို အရကောက်၊ဓမ္မိကကံကို ပျက်အောင် မျက်မှောက်တားမြစ်အံ့၊ဒုက္ကဋ်၊မျက်ကွယ်တားမြစ်မှု ကာယသာမဂ္ဂိကိုသော်၎င်း,ဆန္ဒကိုသော်၎င်း ပေးရမည်၊မပေးအံ့၊ ဒုက္ကဋ်ဟူ၏။

ကမ္မပြီးပြီ။

၂။ ပါရိဘဋ္ဌကတာ မဂ္ဂ၊သူပျတာ ဝတ္ထု၊ ဝိဇ္ဇယာ။
ပဟောဏ ဒုတကမ္မေန၊ ဓဿီပေသနိယေနဝါ။ ။

၃။ အနုပ္ပဒါနုပ္ပဒိုပိဏ္ဍာ၊ ဝေဇ္ဇကမ္မေနဝါ ပန။
နာညေန ဝါပိ သမ္ဘုဒ္ဓ၊ပဒိုကုဋ္ဌေန ဇိဝယော။ ။

၂-၃။ ပါရိဘဋ္ဌကတာ၊သူတပါး သားငယ်ကို ချီပိုးခြင်းဖြင့်ရင်း။ မဂ္ဂ သူပျတာ၊ ပဲနောက်ဟင်းအလား အမှားမျှားသော စကားရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းစကားဖြင့်ရင်း။ ဝတ္ထု-ဝိဇ္ဇယာ၊ အိမ်ရာစသည်နှင့် စပ်သော မြေကြန်အတတ်ဖြင့်ရင်း။ ပဟောဏ-ဒုတ-ကမ္မေန၊ လူတို့၏ ထိုထို အမှုကို အားထုတ်ခြင်း, တမန်သည်အမှုကိုပြုခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဓဿီ-ပေသနိယေန ဝါ၊ ခြေဖြင့် အစေအပါးခံမှု ရှိခြင်းဖြင့်ရင်း။ ။ပန၊ ထိုမှတပါး။ အနုပ္ပ ဒါန-ပ္ပဒိုပိဏ္ဍ-ဝေဇ္ဇ-ကမ္မေနဝါ၊ လာဘ်ကိုလိုချင်ပေးခြင်း, ဆွမ်းတွံ့ပေး ခြင်း,ဆေးကုပေးခြင်းဖြင့်ရင်း။ သမ္ဘုဒ္ဓ-ပဒိုကုဋ္ဌေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည် စက်ဆုပ်အပ်သော။ အညေနဝါပိ၊တပါးသော အင်္ဂါဝိဇ္ဇာစသည်ဖြင့်ရင်း။ န-ဇိဝယော၊ အသက်မမွေးရာ။

၂၉-မိစ္ဆာဇီဝဝိဝဇ္ဇန

၂၉။ မိစ္ဆာဇီဝဝိဝဇ္ဇနာ၊မိစ္ဆာဇီဝမှရှောင်ကြဉ်ခြင်းကိုပြသည်။

အာဂမ္ဘဇီဝ နှင့်ဇေတေနာတို အာဇီဝေါ၊အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့ကို ရှာဖီးသော ဝိရိယကိုရစေ၊ ဓိစ္စာယ အာဇီဝေါ မိစ္ဆာ ဇီဝေါ၊မကောင်းသောအသက်မွေးကြောင်းဖြစ်သော ဝိရိယကိုပင်ရစေ၊ မိစ္ဆာဇီဝဿ ဝိဝဇ္ဇနာ မိစ္ဆာဇီဝဝိဝဇ္ဇနာ၊ အာစာရနှင့်အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလကိုရစေ။

၁။ လာဘ်ကိုမြော်၍ သံဃိကပစ္စည်းဖြစ်ဖြစ် ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းဘဲ ဖြစ်ဖြစ် ဝါးစသည်ကို မပေးကောင်း၊ မိမိကပေး၍ အတွံ့ပြန်လျှော်သော ပစ္စည်းကို မိမိလည်းမသုံးကောင်း, သိတင်းသုံးဘော်မျှားလည်း မသုံး ကောင်း,မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်သည်။

၂-၃။ လယ်ယာ စသည်တို့သို့ စေခိုင်းသည်ကို သွားခြင်းကို ပဟောဏကခေါ်သည်၊ သတင်းစကားကို အသွားအပြန်ဆောင်ခြင်းကို ဒုတကမ္မခေါ်သည်၊တဖန်မိမိတက်ဆင်းသွားလာခြင်းကို ဓဿီပေသနိယ ခေါ်သည်ဟုသိ။

၄။ ဝိညတ္တိနေသနာဘူတ၊လ္လပနာကုဟနာဒိဟိ။
ကုလဒူသာဒိနုပ္ပန္နေ၊ပစ္စယေ ပရိဝဇ္ဇယေတိ။ ။

၄။ ဝိညတ္တိ–နေသနာ-ဘူတ-လ္လပနာ-ကုဟနာဒိဟိ၊ (အညာတက, အပ္ပဝါရိတ တို့အား)တောင်းခြင်း,မအပ်သော ပစ္စည်းရှာဖွေးခြင်း, ဝိဝိဓ ထင်ရှားမရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောဆိုခြင်း, ပစ္စည်းကို ရစ်ဝဲ၍ အုံ့ဘွယ်သရဲကိုပြောခြင်း စသည် တို့ဖြင့်ရင်း။ ကုလ-ဒူသနာဒိနာ၊-ဖြင့်ရင်း။ ဥပ္ပန္နေ-ပစ္စယေ၊ ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့ကို။ပရိဝဇ္ဇယေ၊ ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်ရာ၏။……ဤတိ၊ ဤကား မိန္တာဇီဝအပြီးတည်း။

၃၀–ဝ၈ဏီ

၁။ အာဂန္တုကောနု အာရာမံ၊ ပရိသေ သဉ္ဇပါဟာနော။
သဆဋ္ဌောဂုဏ္ဏိတော သိသေ၊ ကရိတ္ဝာ ဝါပိ စိဝရံ။ ။

၃၀။ ဝ၈ဏီ၊ဟူသည်။

၁။ အာဂန္တုကော၊-သည်။ သ-ဥပါဟာနော၊ ဘိနပ်စီးလျက်။ သ-ဆဋ္ဌော၊ ထီးဆောင်းလျက်။ ဩဂုဏ္ဏိတော၊ ဦးခေါင်းခြုံလျက်။ စိဝရံ ဝါပိ၊-ကိုလည်း။ သိသေ၊-၌။ကရိတ္ဝာ၊ (တင်သည်ကို) ပြု၍။ အာရာမံ၊ အရာမ်,အရာမ်ထိုက်ရာသို့။ နု-ပရိသေ၊ မဝင်ရာ။

၂။ ပါနီယေနု နောဝေယျ၊ ပါဒေ ဝုဏ္ဏတရေပိစ။
အာဝါသိကောဘိဝါဒေယျ၊ ပုဗ္ဗေယျ သယနာသနံ။ ။

၂။ ပါနီယေနု၊ သောက်ရေဖြင့်။ ပါဒေ၊-တို့ကို။ နု-နောဝေယျ၊ မဆေးရာ။ ဝုဏ္ဏတရေ၊ သိတင်းကြီးဖြစ်ကုန်သော။ အာဝါသိကေပိစ၊-တို့ကိုလည်း။အာဘိဝါဒေယျ၊-၏။သယနာ-သနံ၊(ရောက်သော)ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို။ ပုဗ္ဗေယျ၊ မေးရာ၏။

၄။ ကုဟနာဒိ၌ အာဒိဖြင့် လပန, နေမိတ္တိကတာ, နိပ္ပေသိကတာ, လာဘေန လာဘနိဓိဂိသနတာ ၄-ချက်ကို ယူရမည်ဟု ဋီကာဟောင်းဆိုရ၏၊ရင်းတို့၏အကျယ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ဆိုပြီ၊ ကုလဒူသနာဒိ၌ အာဒိဖြင့် ရูပိယသပဋိဂ္ဂဟာဏ,ရูပိယ္ယသံဝေါဟာရတို့ကိုယူဟု ဋီကာသစ်ဆိုရ၏။
မိန္ဓာဇီဝဝိဝဇ္ဇနာပြီးပြီ။

၃။ ဂမိကော ပဒိုသာမေတ္တာ၊ ဒါရုမတ္တိကဘဏ္ဍကံ။
ဝိဟာရဋ္ဌ ထကေတ္တာန၊ အာပုစ္ဆ သယနာသနံ။ ။
၄။ အာပုစ္ဆိတဇ္ဇေ အသတိ၊ သံဂေါပေတ္တာန သာဝကံ။
ပက္ကမေယျညထာ တာသ၊ ပက္ကန္တုံ နစ ကပ္ပတိ။ ။

၃-၄။ ဂမိကော၊ ခရီးသွားလိုသောရဟန်းသည်။ ဒါရု မတ္တိက-ဘဏ္ဍကံ၊ သစ်ဘဏ္ဍာ,ဖြောဘဏ္ဍာကို။ ပဒိုသာမေတ္တာ၊ သိုမှီး သိမ်းဆည်း၍။ ဝိဟာရဋ္ဌ-ကိုလည်း။ ထကေတ္တာန၊ ပိတ်ဆို့၍။ သယနာ-သနံ-ကို။ အာပုစ္ဆ၊ ပန်ကြားမ၊ ။အာပုစ္ဆိတဇ္ဇေ၊ ပန်ကြားအပ်သူသည်။ အသတိ-သော်။ သာဝကံ၊ ကောင်းစွာ။ သံဂေါပေတ္တာန၊ လုံခြုံစေ၍။ ပက္ကမေယျ၊ ဖဲသွားရာ-၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ဂမိကဝတ်ကိုမပြုဘဲ။ တာသ၊ ထိုဂမိကရဟန်းအား။ ပက္ကန္တုံ၊ (အရပ်တပါး) ဘဲသွား ခြင်းငှါ။ နစ ကပ္ပတိ-သာတည်း။

၅။ အာဝါသိကော ပညေယျ၊ ဝုဏ္ဏာဂန္ဓုဿ အာသနံ။
ဥပနိက္ခိပေ ပါဒေါဒ၊ပ္ပဘုတိ ပတ္တစိဝရံ။ ။
၆။ ပစ္ဆုဂ္ဂတ္ဘိဝန ဂဏ္ဍေယျ၊ပါနိယေနစ ပုစ္ဆယေ။
အာဂန္တုကောဘိဝါဒေယျ၊ ပညေ သယနာသနံ။ ။

၅-၆။ အာဝါသိကော-သည်။ ဝုဏ္ဏာ-ဂန္ဓုဿ၊ သိတင်းကြီး ဖြစ်သော အာဂန္တုဂ်ို။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ပညေယျ၊ ခင်းပေးရာ-၏။ ပါဒေါဒ-ပ္ပဘုတိ၊ ခြေဆေးရေ စသည်ကို။ ဥပနိက္ခိပေ၊ အနီးဌာထားရာ-၏။ ပစ္ဆု-ဂ္ဂတ္ဘိဝန၊ ခရီးဦးကြိုဆို၍။ ပတ္တ-စိဝရံ-ကို။ ဂဏ္ဍေယျ၊ လှမ်းယူရာ-၏။ ပါနိယေနစ-ဖြင့်လည်း။ ပုစ္ဆယေ၊ မေးရာ-၏။ အာဂန္တုကော-တို့ကို။ အာဘိဝါဒေယျ-၏။ သယနာ-သနံ-ကို။ ပညေ၊ ပြောပြရာ-၏။

၃၀-ဝတ္ထု

၃၀။ ဝတ္ထု၊ အာဂန္တုကဝတ်စသော ဝတ်တို့ကိုပြသည်။

၁-၂။ နံပါတ်လာဂါထာများ-၏အဓိပ္ပါယ်လွယ်-၏။ (ဗုဒ္ဓဝါဝတ္ထုကဲ့နဲ့ က အာဂန္တုကဝတ္ထု။)

၃-၄။ နံပါတ်လာဂါထာများ-၏ အဓိပ္ပါယ်လည်းလွယ်-၏။ (ဂင်းဂမိကဝတ္ထု။)

၇။ အစ္ဆာဝုတ္ထေမဝုတ္ထံ ဝါ၊ ဂေါစရာဂေါစရံ ဝဒေ။
ဝစ္ဆပ္ပသာဝ ဌာနာနိ၊ ကတိကံ သေက္ခ သမ္မုတိ။ ။

၇။ အစ္ဆာဝုတ္ထံ ဝါ၊ နေဘူးသည်ကိုရင်း။ အဝုတ္ထံ ဝါ၊ မနေဘူး သည်ကိုရင်း။ ဂေါစရံ၊ ဆွမ်းခံရွာကိုရင်း။ အ-ဂေါစရံ၊ ဆွမ်းခံရွာ မဟုတ်သည်ကိုရင်း။ ဝစ္ဆ-ပ္ပသာဝ-ဌာနာနိ၊ ဝစ္ဆကုဋိ, ပသာဝကုဋိတို့ကိုရင်း။ ကတိကံ၊ ကတိကဝတ်ကိုရင်း။ သေက္ခ သမ္မုတိ၊ သေက္ခသမ္မုတိ ပေးထားသော အမျိုးကိုရင်း။ ဝဒေ၊ ဆိုထားရာ၏။

၈။ ပဝေသနိက္ခမေ ကာလံ၊ ပရိဘောဇိယပါနိယံ။
နိသိန္နောဝ နဝကသ၊ ဇတံ သဗ္ဗံ သမုဒ္ဒိသေတိ။ ။

၈။ ပဝေသ-နိက္ခမေ၊ ဝင်ခြင်း,ထွက်ခြင်းဌာ။ ကာလံ၊ အခါကို ရင်း။ ပရိဘောဇိယ-ပါနိယံ၊–ကိုရင်း။ ဝဒေ-၏။ နဝကသ၊ သိဘင်း ငယ်အား။ နိသိန္နောဝ၊ ထိုင်လျက် သာလျှင်။ ဇတံ-သဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသော ဝတ်ကို။ သမုဒ္ဒိသေ၊ ကောင်းစွာ ညွှန်ကြားရာ၏။ ....ဤတိ၊ ဤကား ဝတ်အပြီးတည်း။

၃၁–ဝိကပ္ပနာစေဝါတိ

၁။ သမ္မုခါ ပရမ္မုခါတိ၊ ဒုဝေ ဝုတ္တာ ဝိကပ္ပနာ။
သမ္မုခါယ ဝိကပ္ပေန္တော၊ ဗျတ္တသေကသ သန္တိကေ။
"ဣမံ စိဝရံ တုယှံ၊ ဝိကပ္ပေမိ" တိ ဘာသယေ။ ။

၃၁။ ဝိကပ္ပနာစေဝါတိ၊ဟူသည်။

၁။ သမ္မုခါ၊ မိမိနှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငင်း။ ပရ-မ္မုခါ၊ သူတပါး၏နှုတ်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငင်း။ ဣတိ၊-သို့။ ဒုဝေ၊ ကုန်သော။ဝိကပ္ပနာ၊-တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊-ကုန်၏။ (တောသု၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။) သမ္မုခါယ၊ သမ္မုခါ ဝိကပ္ပနာဖြင့်။ ဝိကပ္ပေန္တော၊ ဝိကပ္ပနာပြုသော ရဟန်းသည်။ ဗျတ္တသ၊

၅-၆-၇-၈။ နံပါတ်လာဂါထာများ၏ အဓိပ္ပါယ်လည်း လွယ်ပြီ။ (ရင်းအာဝါသိကဝတ္တ။)

ဝတ္တပြီးပြီ။

(ဝိကပ္ပနာ,ပစ္စုဒ္ဓိ(ရ)အစိအရင်ကို)သိသော။ ဧကသ၊ တပါးသောရဟန်း၏။ သန္ဓိကော-ဌ။ ဣမံ စိဝရံ တုယ္ဟံ ဝိကပ္ပေမိတိ-ဟူ၍။ ဘာသယေ၊ ဆိုရာ၏။

၂။ ဣတ္ထာဝတာ နိဒေတုံ၀၊ ကပ္ပတိ နု စ ကပ္ပတိ။
. ပရိဘောဂါဒိကံ တေန၊ အပစ္စုဒ္ဓေ ဘာ၀တောတ။ ။

၂။ ဣတ္ထာ၀တာ၊ ဤသို့ဝိကပ္ပနာ ပြုကာမျှဖြင့်။ နိဒေတုံ၀၊သိုမှီးခြင်း ဌါသာလျှင်။ ကပ္ပတိ-၏။ ပရိဘောဂါဒိကံ၊ သုံးဆောင်ခြင်း စသည်သည်။ နု စ-ကပ္ပတိ၊ မအပ်သည်သာတည်း။(ကသ္မာ၊-နည်း။)တေန၊ ထိုဗျတ္တရဟန်းသည်။ အပစ္စုဒ္ဓေ ဘာ၀တောတ၊ ပစ္စုဒ္ဓိ(ရ)မပြုအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၃။ "မယှံ သန္ဓိကံ ပရိဘုဉ္ဇ၀ါ ဝိသဇ္ဇေဟိ၀ါ
ယထာပစ္စယံ၀ါ ကရောဟိ"တိ။
တေန ပစ္စုဒ္ဓေ ယော၀၊
ပရိဘောဂါဒိ ကပ္ပတိ။ ။

၃။ မယှံသန္ဓိကံ-ကရောဟိတိ၊-ဟိဟူ၍။ တေန၊ ထိုဗျတ္တ ရဟန်းသည်။ ပစ္စုဒ္ဓေ ယော၀၊ ပစ္စုဒ္ဓိ(ရ)ပြုသော်သာလျှင်။ ပရိဘောဂါဒိ၊-သည်။ ကပ္ပတိ၊-၏။[မယှံသန္ဓိကံစသည်အနက်ထင်လောက်စရာရှိပြီ။]

၃၁-ဝိကပ္ပနာ

၃၁။ ဝိကပ္ပနာ၊ ဝိကပ္ပနာပြုပုံနှင့် ပစ္စုဒ္ဓိ(ရ)ပြုပုံကိုပြသည်။

၁။ ဗျတ္တအရ-ဝိကပ္ပနာပြုပုံ အစိအရင်, ပစ္စုဒ္ဓိ(ရ)ပြုပုံ အစိအရင် ၂-ပါးကို သိနှားလည်သော ရဟန်းကိုဆိုသည်၊အဗျတ္တဖြစ်မူ ဤရဟန်းသည် ငါ့အားပေး၏ဟုမှတ်၍ ယူသွားလိမ့်မည်ဟု ဋီကာဟောင်းဆို၏။

၂။ ဣမံစိဝရံ တုယ္ဟံ ဝိကပ္ပေမိဟု ဝိကပ္ပနာပြုကာမျှဖြင့် သိမ်းထားရုံသာ အပ်သည်၊ဗျတ္တရဟန်းက ပစ္စုဒ္ဓိ(ရ)မပြုသောကြောင့် ဝတ်ဆင်သုံးဆောင်ခြင်း, စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းခြင်း, အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း၃-မျိုးမအပ်သေးဟုသိ။

၃။ **မယှံသန္ဓိကံ** .... ဂါထာဖြင့် ပစ္စုဒ္ဓိ(ရ)ပြုပုံနှင့် အပ်ခြင်းသုံးမျိုးကို ပြသည်။

၄။ အပရာ သမ္မုခါ ဝေကာ၊ဘိက္ခုသေကသ္မိ သန္တိကေ။
ဂဟေတ္ဝာ နာမမေကသ္မိ၊ပဗ္ဗဇ္ဇံ သဟာဝမ္ပိနံ။ ။

၅။ "ဣမံ စိဝရံ တိသ္သသ္မိ ဘိက္ခုနော၊ တိသ္သာယ ဘိက္ခုနိယာ။ တိသ္သသ္မိ သာမဏေရသ္မိ၊ တိသ္သာယ သာမဏေရိယာ။ တိသ္သာယ သိက္ခမာနာယ ဝိကပ္ပေမိ" တိ ဝတ္တွာ ဘိက္ခုနာ "တိသ္သသ္မိ ဘိက္ခုနော၊ တိသ္သာယ ဘိက္ခုနိယာ၊ တိသ္သသ္မိ သာမဏေရသ္မိ၊ တိသ္သာယ သာမဏေရိယာ၊ တိသ္သာယ သိက္ခမာနာယ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇဝါ ဝိသဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟိ" တိ ဝတ္တွာ။ ။

၄–၅။ ဝါ၊-ကား။ အပရာ၊ တပါးသော။ ဧကော၊ တမျိုးသော။ သမ္မုခါ၊ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာသည်။(အတ္ထိ၊ရှိသေး၏။)ဧကသ္မိ၊တပါးသော။ ဘိက္ခုသ္မိ၊–၏။ သန္တိကေ၊–၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ငါးဦးကုန်သော။ သဟာဝမ္ပိနံ၊-တို့တွင်။ဧကသ္မိ၊တယောက်ယောက်၏။ နာမံ၊-ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊--၍။ ။ ဣမံ–စိဝရံ၊–ကို။ တိသ္သသ္မိ-ဘိက္ခုနော၊-အား။ တိသ္သာယ-ဘိက္ခုနိယာ၊–အား။တိသ္သသ္မိ-သာမဏေရသ္မိ၊-အား။တိသ္သာယ-သာမဏေရိယာ၊–အား။တိသ္သာယ-သိက္ခမာနာယ၊--အား။ ဝိကပ္ပေမိ၊ ဝိကပ္ပနာပြုပါ၏။ ဣတိ၊–သို့။ ဝတ္တွာ၊–၏။ တေန–ဘိက္ခုနာ၊ ထိုဗျတ္တ ရဟန်းသည်။ တိသ္သသ္မိ–ဘိက္ခုနော၊–၏။–ပေ–။ တိသ္သာယ–သိက္ခမာနာယ၊-၏။ သန္တကံ၊-ကို။ပရိဘုဉ္ဇဝါ၊-လော။ဝိသဇ္ဇေဟိ ဝါ၊-လော။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ။ ကရောဟိ၊–လော။ ဣတိ၊–သို့။ ဝတ္တွာ၊ ဆိုအပ်၏။

၆။ ပရမ္မုခါ ဝိကပ္ပနေ၊ ကသ္မိ သန္တိကေ ဝ ဝိရယော။
"ဣမံ စိဝရံ တုယ္ဘံ၊ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ ဒဒ္ဓိ"တိ။ ။

၇။ တေန ဝတ္တဗ္ဗော– "ကော တေ ဝိတ္ထောဝါ သန္ဒိဋ္ဌောဝါ"တိ။ ဣတရေန စေဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ–"တိသ္သော ဘိက္ခု။တိဝါ၊ တိသ္သာ ဘိက္ခုနိတိဝါ၊ တိသ္သော သာမဏေရောတိဝါ၊ တိသ္သာ သာမဏေရိတိဝါ၊တိသ္သာ သိက္ခမာနာတိဝါ၊ ပုန တေန "အဟံ

၄–၅။ ဤသမ္မုခဝိကပ္ပနာ ၂-မျိုးကား ကိုယ်တိုင်သာ ဝိကပ္ပနာပြု၍ သူတပါးကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြန်စေအပ်သောကြောင့် သမ္မုခဝိကပ္ပနာခေါ်၏ ဟုမှတ်။

တိဿသ တိဿာယဝါ ဒဗ္ဓိ"တိ ဝိကပ္ပေတ္စာ တေနေဝ တိဿသ ဘိက္ခုနော၊ တိဿာယ ဘိက္ခုနိယာ၊ တိဿသ သာမဏေရသ၊ တိဿာယ သာမဏေရိယာ၊ တိဿာယ သိက္ခမာနာယ သန္တိကံ ပရိဘုဥ္ဇဝါ ဝိသဇ္ဇေဟိဝါ ယထာ ပစ္စယံဝါ ကရေဟိတိ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ။ ။

၆–၇။ ပရမ္ပုခါဝိကပ္ပနာ-ကို။ကောသ၊တပါးသောဗျတ္တရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ အနိုးခ်ဳ။ ဤမံစိဝရံတုယ္ဟံဝိကပ္ပနတ္ထာယဒဗ္ဓိတိ၊– ဓိဟ္ဂူ၍။ ဤရယော၊ ဆိုရာ၏။ [ဝိကပ္ပနတ္ထာယက္ခဏ ဌာပေး။] တေန၊ ထိုဗျတ္တရဟန်း သည်။ တေ၊သင်၏။ ဓိတ္တောဝါ၊ မြမြိသော အဆွေခင်ပွန်းသည်ရင်း။ သန္ဒိဋ္ဌောဝါ၊ မြင်ဘူးကာမျှသော အဆွေခင်ပွန်းသည်ရင်း။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ဤတိ၊-သို့။ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ ဤတရေနစ၊ သက်နိုး ရှင်ရဟန်းသည်လည်း။ တိသော–ဘိက္ခု၊–တည်း။ ဤတိဝါ၊-သို့ရင်း။ တိဿာ-ဘိက္ခုနီ၊-တည်း။ဤတိဝါ၊–သို့ရင်း။တိသော–သာမဏေရော၊-တည်း။ဤတိဝါ၊-သို့ရင်း။တိဿာ-သာမဏေရီ၊–တည်း။ဤတိဝါ၊-သို့ရင်း။ တိဿာ–သိက္ခမာနာ၊-တည်း။ဤတိဝါ၊–သို့ရင်း။ ဧဝံ၊-သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊–၏။ ပုန၊–ဘန်။ တေန၊ ထိုဗျတ္တရဟန်းသည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ တိဿသ–ဘိက္ခုနော၊–အား။ဒဗ္ဓိ၊ ပေး၏။ ဤတိဝါ၊–သို့ရင်း။-ပေ-။ တိဿာယ–သိက္ခမာနာယ၊–အား။ ဒဗ္ဓိ၊–၏။ ဤတိဝါ၊–သို့ရင်း။ ဝိကပ္ပေတ္စာ၊–၍။ [ဝိကပ္ပိတေ–ဟု အဆိုပါဌာနရှိ၏။ သေသဟု အနက်ပေး]။ တေနေဝ၊ ထို ဗျတ္တရဟန်းသည်သာလျှင်။တိဿသ-ဘိက္ခုနော၊-၏။-ပေ-တိဿာယ-သိက္ခမာနာယ၊–၏။သန္တိကံ၊-ကို။ ပရိဘုဥ္ဇဝါ၊-လော။ ဝိသဇ္ဇေဟိဝါ၊-လော။ယထာပစ္စယံ၊–စွာ။ကရေဟိ၊–လော။ ဤတိ၊–သို့။ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ၊ ပစ္စုဒ္ဓိ၊ရ်ပြန်အပ်၏။

၆-၇။ ဓိတ္တောတိ ဒဇ္ဇိဓိတ္တော၊ မြမြိသော အကြွေးတာဝင်ရှိသော ဒဇ္ဇိဓိတ္တရဟန်းကိုဆိုသည်။သန္ဒိဋ္ဌောတိ ဒိဋ္ဌမတ္တဓိတ္တော၊ မြင်ဘူးကာမျှ ဖြစ်သော (အကြွေးမဝင်လွန်းသော) ရဟန်းကို ဆိုသည်။.....သမ္ဘုခ, ပရမ္ဘုခ ဝိကပ္ပနာ ၂-ပါးအထူးကား ကိုယ်တိုင် ဝိကပ္ပနာပြု၍ သူတပါးကို ပစ္စုဒ္ဓိ၊ရ်ပြန်စေသည်ကား သမ္ဘုခဝိကပ္ပနာ,သူ့တပါးကို ဝိကပ္ပနာပြုစေ၍ သူတပါးကိုပင်ပစ္စုဒ္ဓိ၊ရ်ပြန်စေသည်ကား ပရမ္ဘုခဝိကပ္ပနာဟုအထူးသိ။

၈။ ဒုရသန္တိကတ္တေကတ္တာ၊ ဗဟုဘာဝံ ဝိဓာနိယ။
ဧတံ ဇုမန္တိ ဧတောနိ၊ ဇုမာနိတေတ္ထ ယောဓယေ။ ။

၈။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိကပ္ပနာပြုရာ၌။ ဒုရ–သန္တိကတ္တံ၊ (သက်နိုး၏) ဝေးသည် နီးသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ဧကတ္တ–ဗဟုဘာဝံ၊ တထည်၏အဖြစ်, များသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ဝိဓာနိယ၊ သိ၍။ဧတံ–ဇုမန္တိ၊ ဧတံ–ဇုမံ ဟူ၍ရင်း။ ဧတောနိ-ဇုမာနိတိ၊ဧတောနိ-ဇုမာနိဟူ၍ရင်း။ ယောဓယေ၊ ယှဉ်ရာ၏။

၉။ ဒသာဟံ မာသမေကံဝါ၊ ပဠဝါ ကထိနုတ္ထတော။
ပါရိဟုရတ္ထမုနသ၊ ပစ္စာသာ သတိ မာသကံ။
နုပ္ပါဒယတိ နိဿဂ္ဂိ၊ နာဓိဋ္ဌိတဝိကပ္ပိတန္တိ။ ။

၉။ ဒသာ–ဟံ၊-လုံးရင်း။ဧကံ-မာသံဝါ၊တလပတ်လုံးရင်း။ကထိန-တ္ထတော၊ ကထိနခင်းခြင်းရှိသော ကျောင်း၌။ ပဠဝါ၊ငါးလတ္ရိပတ်လုံးရင်း။ ဥနသ၊ ယုတ်သော (ဝိဋ္ဌိသမယ၌ဖြစ်သော) သက်နိုးကို။ ပါရိဟုရတ္ထံ၊ ပြည့်စုံခြင်းအကျိုးရှိသည်ကို။ (ကတ္တာ၊-၍။) ပစ္စာသာ၊ ရနိုးခြင်းသည်။ သတိ၊–သေ၏။ မာသကံ၊ တလပတ်လုံးရင်း။ နာ-ဓိဋ္ဌိတ–ဝိကပ္ပိတံ၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်, ဝိကပ္ပနာ-မပြုအပ်သော သက်နိုးသည်။ နိဿဂ္ဂိ-ကို။ နုပ္ပါဒယတိ၊မဖြစ်စေနိုင်။ ....ဤတိ၊၌ကားဝိကပ္ပနာအပြီးတည်း။

၈။ ဧတံကား နှစ်တောင်ထွာ ဟတ္ထပါသ်ထက် အလွန်အဝေး တထည်ဟော၊ဇုမံကား ဟတ္ထပါသ်အတွင်းအနီး တထည်ဟော၊ဧတောနှင့် ဇုမာနိတို့ကား အစဉ်အတိုင်း အဝေးနှင့်အနီး,အများဟောဟုသိ။ (အကျယ်ကို ဝိကပ္ပနာသိက္ခာပုဒ်၌ဆိုခဲ့ပြီ။)

၉။ ဒသာဟံ မာသမေကံဝါ.....ဂါထာအဓိပ္ပါယ် နိဿဂ္ဂိကထိန သိက္ခာပုဒ်စသည်၌ဆိုခဲ့ပြီ။

ဝိကပ္ပနာပြီးပြီ။

၃၂-နိဿယောတိ

၁။ ဗျတ္တသ ပဗ္ဗဝဿသ၊ နတ္ထိ နိဿယကာရိယံ။
ယာဝဇီဝမ္ပိ အဗျတ္တော၊ နိဿိတောယေव ဇီဝတိ။ ။

၃၂။ နိဿယောတိ၊ဟူသည်။

၁။ ပဗ္ဗ-ဝဿသ၊ ငါးဝါရှိပြီးသော။ ဗျတ္တသ၊ (ဝိနည်းအရာ) လိမ်မာသော ရဟန်းသည်။ နိဿယ-ကာရိယံ၊ နိဿျည်းယူခြင်းဖြင့် ပြုအပ်သော ကိစ္စသည်။ [နိ သ္သာယ-ကာရိယံ-ဟု လည်း ပါဠိရှိ၏၊ နိဿာယ၊ဆရာစသည်ကိုမှီ၍။ ကာရိယံ၊ နေခြင်းကိစ္စသည်-ဟုအနက် ပေး]။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အ-ဗျတ္တော၊ (ဝိနည်းအရာ) မလိမ်မာသော ရဟန်း သည်။ ယာဝဇီဝမ္ပိ၊ အသက်ထက်ဆုံးလည်း။ နိဿိတောယေဝ၊ မှီ၍ သာလျှင်။ ဇီဝတိ၊အသက်မွေးရာ၏။

၃၂-နိဿယ

၃၂။ နိဿယ၊ နိဿယည်းလွတ်မလွတ်နှင့် နိဿယည်းယူပုံကို ပြသည်။

၁။ ဤခဏ္ဍဗျတ္တအရ အယုတ်ဆုံးနွေမာတိကာကို ပါဠိရ၍ အနက်ထင်ရ မည်၊ပဏ္ဍနေ့တို့၌ တရားဟောခြင်းအကျိုးငှါ သုတ္တန်မှ လေးဘာဏာပါရ (နှစ်အင်္ဂါ)ရ ရမည်၊ဝိဝိထံသို့ရောက်လာသောပရိသတ်အားဟောပြော ခြင်းအကျိုးငှါအနွဲကဝိနှဿုတ်,မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်နှင့် အလားတူ သုတ်တာသုတ် ရရမည်၊ သံဃဘတ်,သုမင်္ဂလ,ဒုမင်္ဂလတို့၌ အနုမောဒနာ ပြုရန် အနု မောဒနာတရားသုံးပုဒ်ရရမည်၊ဥပုသ်ပဝါရဏာစသည်သိဘို့ ရန် ကံကြိုးကံငယ်များ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရမည်၊ရဟန်းတရားအားထုတ်ဘို့ရာ သမထဝိပဿနာစွမ်းဖြင့် အရဟတ္တမဂ်လိတ်ဝိုင်အောင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း တခုနှားလည်ထားရမည်၊ရုပ်နာမ်တရားများကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရမည်၊ ဤမျှ သိရှိမှု ဗျတ္တဖြစ်ပြီဟု ဋီကာဟောင်းဆို၏။ [ဤ၌ နိဿယမရစွကအင်္ဂါ ခုနစ်ပါး ပြည့်စုံသူကို ဗျတ္တဆိုသည်၊ နိဿယမရစွကအင်္ဂါ ခုနစ်ပါးကို ဘိက္ခုနောဝါဒကဝဂ်ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ဆိုခဲ့ပြီ။]

၂။ ကေံသံ စိ၀ရံ ကတ္တွာ၊ ပဂ္ဂဏ္ဍိတ္တွာန အဠလိ။
ဥက္ကုဠိကံ နိသိဒိတ္တွာ၊ ၀ဒေ ယာ၀ တတိယကံ။
"အာစရိယော မေ ဘဒ္ဒေ ဟောဟိ၊
အာယသ္မတော နိဿာယ ၀ဿာဝိ"တိ။ ။

၂။ စိ၀ရံ၊ ကေစ္ဆိကို။ ကေံ–သံ၊ လက်ဝဲတဘက်–ပခုံးထက်၌။ ကတ္တွာ၊ (တင်သည်ကို) ပြု၍။ အဠလိ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂဏ္ဍိတ္တွာန၊ မြှောက်မြှီ၍။ ဥက္ကုဠိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ နိသိဒိတ္တွာ၊ ထိုင်၍။ အာစရိယော မေ–ပေ–၀ဿာဝိတိ၊–ဖိဟူ၍။ ယာ၀တတိယကံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင်။ ၀ဒေ၊ ဆိုရာ၏။.....ဘဒ္ဒေ၊ အရှင်မြတ်ဘုရား။ (တို့၊ အရှင်မြတ်ဘုရားသည်။) မေ၊ ဘုရားတပည့်တော်၏။ အာစရိယော၊ ဖခင်စရာနိဿည်းဆရာသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်တော်မူပါ။ အာယသ္မတော၊–ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ၀ဿာဝိ၊ နေပါအုံ့ဘုရား။

၃။ ပဏ္ဏေ ပဏ္ဍသက်ဏ္ဍေ၊ ဝိဇ္ဇေ စောပိ နိဿယော။
မရဏာ ဏ္ဍ ပဗ္ဗာယ၊ သမောဓာနေ ဟိ သမ္ဘတိ။ ။

၃။ ပဏ္ဏေ၊ (မနေလိုတော့ဘဲ) အရပ်တပါး ဖဲသွားသော်ရင်း။ ပဏ္ဍ-သက်ဏ္ဍေ၊ တိတ္ထိအသင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသော်ရင်း။ ဝိဇ္ဇေ စောပိ၊ လူထွက်သော်ရင်း။ မရဏာ–ဏ္ဍ–ပဗ္ဗာယ–သမောဓာနေ ဟိ၊ သေသော်, (နိဿယည်းဆရာက) နှင်ထုတ်သော်, ဥပဗ္ဗာယ်ဆရာနှင့် ပေါင်းဆုံမိသော်ရင်း။ နိဿယော၊–သည်။ သမ္ဘတိ၊ ငြိမ်း၏။

၂။ ကေံသံ.....စသည်ဖြင့် နိဿယည်းယူပုံကိုပြသည်။

၃။ ပဏ္ဏေ.....စသည်ဖြင့် နိဿယည်း ငြိမ်းပုံကိုပြသည်။.....

ပဏ္ဏတ်၌ တပည့်က နိဿယည်းဆရာကို အရှင်ဘုရား၏မည်သောအရပ်သို့ သွားလိုပါသည်ဟု ပန်ကြားလျှောက်ထားသောအခါ ဆရာက သင် ဘယ်အခါသွားမည်နည်းဟု မေးသော် ညနေ ၅-နာရီအချိန် သွားမည်ဟု လျှောက်၏၊ ဆရာက ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံသည်နှင့်တပြိုင်နက် (နောက်မသွားဖြစ်သော်လည်း) နိဿယည်းငြိမ်း၏၊ နိဿယည်းဆရောကို မပန်ကြားဘဲသွားသောတပည့်အား ဥပစာသိမ်ကို လွန်မှ နိဿယည်းငြိမ်း၏၊ နိဿယည်း ဆရာက ပန်ကြားရာ မပန်ကြားရာ၌လည်း နည်းတူသိ၊ ပဏ္ဍသက်ဏ်, ဝိဇ္ဇဏ်, မရဏာ သုံးမျိုး၌လည်း ထို

၄။ နိဿယ နဝသေလဒ္ဓိ၊အပုဇ္ဇ ဌာနမဟုတ်။
အာဂမေ စတုပစ္စာယာ၊ဥတုံ ဘိက္ခုသဘာဝတံ။ ။

၄။ အလဒ္ဓိ၊ အလဒ္ဓိရဟန်းကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။နဝ-ဝသေ၊ မနေရာ။ အပုဇ္ဇံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ဌာနံ၊ နေရာသို့။အာဂတော၊ရောက်လာသော ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခု-သဘာဝတံ၊ လဒ္ဓိရဟန်းနှင့်တူသော သဘော ရှိသည့် အဖြစ်ကို။ ဥတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ စတု-ပစ္စာ-ဟံ၊ လေးရက်, ငါးရက်ပတ်လုံး။ အာဂမေ၊ ဆိုင်းငံ့ရာ၏။

၅။ အဒ္ဓိကသ ဂိလာနသ၊ဂိလာနုပဋ္ဌကသစ။
ယာစိတသ အရညြော၊သလ္လက္ခဏ္ဏေန ဖာသုကံ။
သဘာဂေ ဒါယကေ သဇ္ဇေ၊ဝသိတုံ တာဝ လဗ္ဘတိ။ ။

၅။ အဒ္ဓိကသ၊ ခရီးသွားသော ရဟန်းသည်၎င်း။ ဂိလာနသ၊-သည်၎င်း။ ယာစိတသ၊ သူနာရဟန်းသည် တောင်းပန်အပ်သော။ ဂိလာနု-ပဋ္ဌကသစ၊ ဂိလာန အလုပ်အကျွေး ရဟန်းသည်၎င်း။ အရညြော၊ တောခွီလည်း။ ဖာသုကံ၊ (နေသောသမထ,ဝိပဿနာထူး၏ အစွမ်းဖြင့်)ချမ်းသာစွာနေခြင်းကို။ သလ္လက္ခဏ္ဏေန၊မှတ်အပ်သောတော နေရဟန်းသည်၎င်း။ သဘာဂေ၊-သော။ဒါယကေ၊ နိဿယသည်းပေးတတ် သောဆရာသည်။ အသဇ္ဇေ၊-သော်။ တာဝ·ထိမျှလောက်ဝါဆိုလပြည့် နေ့တိုင်အောင်။ ဝသိတုံ၊-၌။ လဗ္ဘတိ၊-၏။.....ဟူတိ၊ ဤကား နိဿ ယသည်းအပြီးတည်း။

ခဏာသာပြိမ်း၏၊နှင်ထုတ်ရာ၌ ဆရာတပည့်တဦးဦး အာလယရှိနေသေး လျှင် နိဿယသည်း မပြိမ်းသေး၊ နှစ်ဦးစလုံး ဝရနိုင်ကြောပပြုပါမှ ပြိမ်းသည်၊ ဥပစ္ဆာယ်နှင့် ပေါင်းဆုံမိရာ၌ မြင်ခြင်း ကြားခြင်း၏ အစွမ်း ၂-မျိုးဖြင့် ပေါင်းဆုံမိခြင်းကိုသိ၊ မြင်သိမှပြိမ်းသည်၊ မြင်ကားမြင်၏၊ဥပစ္ဆာယ်မှန်း မသိမူ မပြိမ်း၊ ကြားသိမှ ပြိမ်းသည်၊ အသံကိုကားကြား၏၊ ဥပစ္ဆာယ် ဆရာအသံဘဲဟု မသိမူမပြိမ်းဟုမှတ်။

၄။ အလဒ္ဓိလက္ခဏာ ၃-ပါး ပါတိမောက္ခမေဒိနီ နိဒါန်း၌ ပြဆိုခဲ့ ပြီ။ ။နိဿယသည်းပေးသောဆရာသည်လည်း အလဒ္ဓိဖြစ်သောတပည့် အား နိဿယသည်းမပေး၊ ပေးလျှင်ဒုက္ခနှင့်၊ မရောက်ဘူးသေးသောနေရာ

၃၃-ကာယဗန္ဓနတိ

၁။ အကာယဗန္ဓနော ဂါမံ၊ ဒုက္ကရံ ပရိသေယျစေ။
ဗန္ဓေယျ ယတ္ထ သရတိ၊ တတ္ထေဝါသတိယာ ဂတော။ ။

၃၃။ ကာယဗန္ဓနတိ၊ ဟူသည်။

၁။ အ-ကာယဗန္ဓနော၊ ခါးပန်းကြိုး-မဖွဲ့သောရဟန်းသည်။ ဂါမံ-သို့။ စေ-ပရိသေယျ၊ အကယ်၍ ဝင်ငြားအုံ့။ ဒုက္ကရံ-ဏ်။ အ-သတိယာ၊ သတိမေ့သဖြင့်။ ဂတော၊ ရှာတွင်းသို့သွားမိသော ရဟန်းသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သရတိ၊ သတိရ-ဏ်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုသတိရသောအရပ်၌ သာလျှင်။ ဗန္ဓေယျ၊ (ခါးပန်းကြိုးကို) ဖွဲ့စည်းရာ-ဏ်။

သစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းသည် ဤမထေရ်ကား လင်္ဂါသူတော် ကောင်းတည်းဟု သိအုံ့၊ ထိုနေ့၌ပင် နိဿယည်းယူရမည်၊ စာရက်မှ အစောင့်အရှောက်မရ၊ အခွင့်မရသေး၍ အရုဏ်မတက်မီထ၍ ယူမည် ဟု အိပ်အုံ့၊ အရုဏ်တက်မှနိုးမသိလိုက်ဘဲ အိပ်ပျော်သွားသော်အာပတ် မသင့်၊ ထိုမထေရ်၏ လင်္ဂါအဖြစ်ကိုသိရှိရန် လေးငါးရက် စောင့်ကြည့်နိုင်သည်၊ နိဿယည်းပေးမည့်ဆရာက ဆိုင်းငုံထားမှ လေးငါးရက်ထက် အလွန်လည်းနေနိုင်သည်ဟုသိ။ (မဟာဝါ မဟာခန္ဓက။)

၅။ အဒ္ဓိကစသော လေးဦးသည် လင်္ဂါသဘာဝဖြစ်သော နိဿယည်း ပေးတတ်သော ဆရာမရှိလတ်သော် ဝါဆိုလပြည့်နေ့တိုင်အောင် နေ ကောင်းသည်ဟု-ဏ်။

နိဿယပြီးပြီ။

၃၃-ကာယဗန္ဓနံ

၃၃။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကြိုး အပ်မအပ်ကိုပြသည်။

ဗဒ္ဓိယတိ ဇတေနာတိ ဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုးကိုရစေ၊ ကာယသဗ္ဗန္ဓနံ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးဟုဆိုအပ်သော ကိုယ်ကိုဖွဲ့ချည်ကြောင်း ခါးပန်း ကြိုးကိုရစေ။

၂။ ပဋိကာ သူကရန်္တာ၊ ဒုဝိဓံ ကာယဗန္ဓနံ။
ဒုသ္သပန္နောစ ရဇ္ဇုစ၊ ဧကော ဟနေ့လောမိကာ။ ။

၂။ ပဋိကာ၊ ခါးပန်းကြိုးအပြားရင်း။ သူကရ-န်္တာ၊ ဝက်အူပမာ-အခေါင်းပါသော ခါးပန်းကြိုးရင်း။ ဣတိ၊-သို့။ ကာယဗန္ဓနံ၊-သည်။ဒုဝိဓံ၊ နှစ်မျိုးပြား၏။ ဒုသ-ပန္နောစ၊ အဝတ်ခါးပန်းပြားသည်ကား။ တဒေ့လောမိကာ၊ ခါးပန်းပြားအားလျော်၏။ ဧကောရဇ္ဇုစ၊ တချောင်းသောကြိုးခါးပန်းသည်ကား။ တ-ဒေ့လောမိကာ၊ ထိုဝက်အူခါးပန်းကြိုးအားလျော်၏။

၃။ မန္ဒ ကဏ္ဌက ခဇ္ဇုရိ၊ပဏ္ဍာ မဠ္ဠာစ ပဋိကာ။
လဏ္ဍာ ဒသာ စတသော်ပါ၊အန္ဓေ ဒိဂုဏာသုတ္တကံ။ ။

၃။ ပဋိကာ၊-ကို။ မန္ဒ-ကဏ္ဌက,ခဇ္ဇုရိ-ပဏ္ဍာ၊ ငါးကျောက်ဆူးရိုးသဏ္ဌာန်,သင်ပေါင်းရွက်သဏ္ဌာန်ရှိသော်ရင်း။ မဠ္ဠာစ၊သင်ချောပြားကဲ့သို့ ရက်အပ်သော်ရင်း။ လဏ္ဍာ၊ရအပ်၏။ဒသာ၊အဆာအပြိတ်တို့ကို။ စတသော်ပါ၊လေးချောင်းလေးသွယ်တို့ကိုလည်း။ လဏ္ဍာ၊ရအပ်ကုန်၏။ အန္ဓေ၊ (ခါးပန်းပြား၏)အနားစွန်းနှစ်ဘက်၌။ ဒိဂုဏာ-သုတ္တကံ၊ နှစ်လွှန်းတင်သော ချည်ကြိုးကို။ လဏ္ဍံ၊-၏။

၁။ ခါးပန်းကြိုး မပန်းဘဲ ရှာတွင်းသို့မဝင်ကောင်း၊ဝင်အံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိ၊ သတိမရ၍ ဝင်မိအံ့၊ သတိရသောနေရာ၌ ရပ်၍ ခါးပန်းကြိုးပန်းရမည်၊ ဆွမ်းစားကျောင်းသို့သွားပြီး ပန်းအံ့ဟု သွားအံ့၊ အပ်၏၊ သတိရလျက် မပန်းဘဲ ဆွမ်းခံမသွားကောင်း၊ စေတနာမရှိဘဲ သွားအံ့၊ အနာပတ္တိ၊ (ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန်းက။)ဋီကာသစ်ကား "ဒုက္ခဋ္ဌိ သဗ္ဗိစ္ဆဝါ အာသဗ္ဗိစ္ဆဝါ ပရိသေယျစေ ဒုက္ကဋံ"ဟုဆို၏ဝိမတိဋီကာကြီးနှင့်မညီ။

၂။ ခါးပန်းကြိုးသည် အပြားနှင့် ဝက်အူခါးပန်းကြိုးသာအပ်သည်၊ အဝတ်ကိုပြား၍ ချုပ်ထားသော ခါးပန်းပြား သည်ကား ခါးပန်းပြားအားလျော်သည်ဖြစ်၍ အပ်သည်၊ ယခုကာလပန်းပြောက်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော လက်ကိုင်ပုဝါအကြီးစားကို ခါးပန်းကြိုး လုပ်၍ ပန်းသည်ကား မအပ်၊ တချောင်းသာဖြစ်သော ကြိုးခါးပန်းကား ဝက်အူ ခါးပန်းအား လျော်သည်ဖြစ်၍ အပ်သည်၊ ဆောက်လုံးသဏ္ဌာန်ရှိမူ တချောင်း

၄။ မာလာဒိ ကဏ္ဍဒ္ဆာဒိ၊ဒသေတွာ ဂုဏာသုတ္တကံ။
ကောဋ္ဌိတာ ကုဋ္ဌရဒ္ဆာဒိ၊ပဋ္ဌိကာ နစ ကပ္ပတိ။ ။

၄။ မာလာဒိ၊ခြေးပန်းစသည်ကိုဝင်း။ ကဏ္ဍဒ္ဆာဒိ၊ ဗုဒ္ဓနိမျက်စိ သဏ္ဌာန်စသည်ကိုဝင်း။ ကုဋ္ဌရ-ဆာဒိ၊ ဆင်မျက်ကွင်းသဏ္ဌာန်စသည် ကိုဝင်း။ ဒသေတွာ၊ ပြ၍။ဂုဏာ–သုတ္တကံ၊နှစ်လွန်းတင်သော ချည်ဖြင့်။ ကောဋ္ဌိတာ၊ ရက်အပ်သော။ ပဋ္ဌိကာ၊ခါးပန်းပြားသည်။နစ–ကပ္ပတိ၊ မအပ်သည်သာတည်း။

၅။ ဃဋေကံ မကြမုခါဒိ၊နှ ကပ္ပန္တိ ဒသာမုခေ။
ဥဘန္တေ ဃဋေကာ လေခါ၊ ဝိဓေ အညတ္ထ စိတ္တကံ။ ။

၅။ ဒသာ–မုခေ၊ အဆာဝန္ဓ။ ဃဋေကံ၊ ကြာသွတ်အိုး သဏ္ဌာန် သည်ဝင်း။ မကြ-မုခါဒိ၊မကန်း ခံတွင်း သဏ္ဌာန် စသည်တို့သည်ဝင်း။ နှ-ကပ္ပန္တိ၊–ကုန်။ ဝိဓေ၊ ခါးပန်းဘိန္ဓ။ ဥဘ-န္တေ၊ နှစ်ဘက်အစွန်းဌ။ ဃဋေကာ၊–မှဝင်း။ လေခါ၊ အရေးမှဝင်း။ အညံ၊–သော။ စိတ္တကဠ၊ ဆန်းကြယ်သောသဏ္ဌာန်သည်ဝင်း။ နှ-ကပ္ပတိ၊-အပ်။ [ဋီကာဌမုခါဒိ ဂ္ဂိ၏၊ နကပ္ပန္တိ ကြိယာကိုထောက်သော် မုခါဒိ ဂ္ဂိမှကောင်းမည်။]

တည်းပင်ဖြစ်သော်လည်း မအပ်၊ ကြိုးအမျှားကိုအလယ်ကထား၍ ကြိုး တချောင်းဖြင့် မပြတ်ရစ်ပတ်၍ပြုလုပ်ထားမှကား ဗဟုရဇ္ဇုကဟုမခေါ် ရသောကြောင့် အပ်သည်ဟု သိ။

၃။ ခါးပန်းပြားသည် ဖြောင့်ဖြောင့် ငါးကျောက်ဆူးရိုးပုံသဏ္ဌာန်ဂ္ဂိ သော ခါးပန်းပြားတမျိုး,သင်ပေါင်းရွက် ပုံသဏ္ဌာန်ဂ္ဂိသော ခါးပန်းပြား တမျိုး,သင်ဗျာကဲ့သို့ ရိုးရိုးရက်အပ်သော ခါးပန်းပြား တမျိုးဟု ၃-မျိုး ပြားဂ္ဂိ၊ ယင်း ၃-မျိုးစလုံး အပ်သည်၊ ခါးပန်းဂ္ဂိ အမြတ်အဆာတို့ကား တချောင်းမှစ၍ လေးချောင်းအထိ အပ်သည်၊ လေးချောင်းထက်လွန်မှ မအပ်၊ ခါးပန်းပြားဂ္ဂိ အစွန်းနှစ်ဘက်တို့ဌ အမြတ် အဆာ အရင်း ခိုင် စေခြင်းဌ၊ နှစ်လွန်းတင်ကြိုးကျစ်ထားခြင်းဌ၊ အပ်သည်။(ဒုတိယ ပါရာ ဇိက ပါဠိမရှိကား။)

၄။ ယင်းဂါထာအဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ။ (ဒုတိယပါရာဇိက။)

၆။ ဒေဠ္ဍဘာကဠ္ဍ မရုဇ်ံ၊မဒ္ဒရိဏံ ကလာဗုကံ။
နကပ္ပန္တိ ဒသာသု ဒ္ဒေ၊မဇ္ဈိမာယေ၀'ကပ္ပရေ။ ။

၆။ ဒေဠ္ဍဘာကဠ္ဍ၊ ရေဖြေဦးခေါင်းနှင့် တူသော ခါးပန်းသည်၎င်း။ မရုဇ်ံ၊ မရိုးစည်သဏ္ဌာန်ရစ်ချိပ်ပြုအပ်သော ခါးပန်းသည်၎င်း။ မဒ္ဒရိဏံ၊ ဆောက်လုံးသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော ခါးပန်းသည်၎င်း။ ကလာဗုကံ၊ ကြိုး အမျှားရှိသော ခါးပန်းသည်၎င်း။ နကပ္ပန္တိ၊-ကုန်။ဒသာသု၊-တို့၌။ဒ္ဒေ၊-ကုန်သော။ မဇ္ဈိမာယေ၀၊ အလယ်၌ဖြစ်သော မရုဇ,မဒ္ဒရိဏာတို့သည် သာလျှင်။ ကပ္ပရေ၊-ကုန်၏။

၇။ ဝေဠ္ဍ ဒန္တ ဝိသာဏာ၌၊ ကဠ္ဍ လာခါ ဖလာမယာ။
သခ်ိနာဘိမယာ သုတ္တ၊ နဠ္ဍ လောဟာမယာ၀ိ စ။
ဝိခ၊ ကပ္ပန္တိ ကပ္ပိယာ၊ ဂဏ္ဌိယောစာ၀ိ တမ္မယာ၀ိ။ ။

ပထမဘာဏ၀ါရံ နိဋ္ဌိတံ။

၇။ ဝေဠ္ဍ-ဒန္တ-ဝိသာဏ-၌-ကဠ္ဍ-လာခါ-ဖလာ-မယာ၊ ၀ါး, ဆင်စွယ်, သားချို, အရိုး, သစ်သား, ချိပ်,သစ်သီးတို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ သခ်ိ-နာဘိ-မယာ၊ ခရုသင်းချက်ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ သုတ္တ-နဠ္ဍ-လောဟ-မယာ၀ိစ၊ ချည်,ကျွန်,သံကြေးတို့ဖြင့်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိခ၊ ခါးပန်းဘိတို့သည်။ ကပ္ပန္တိ၊-ကုန်၏။ တမ္မယာ၀ိ ထို၀ါးစသည်တို့ဖြင့်ပြီးကုန်သော။ဂဏ္ဌိယောစာ၀ိ၊ ခါးပန်းသီးတို့သည်လည်း။ ကပ္ပိယာ၊ အပ်ကုန်၏။.....ဤတို၊ ဤကား ခါးပန်းကြိုး အပြီးတည်း။

ပထမဘာဏ၀ါရံ၊-သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

ပထမဘာဏ၀ါရပြီး၏။

၅။ အပြိတ်အဆာရင်းခဲ့ ဃဋ္ဌက,မကရမုခ,ဒေဠ္ဍဘာသိသ,နှစ်ဘက်အစွန်းခဲ့ ကြာသွတ်ဒိုး, အရေးအကြောင်းတို့မှတပါး ဆန်းကြယ်သော အရုပ်စသည် မအပ်ဟု သိ။ (ဒုတိယပါရာဇိက။)

၆။ ''အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ မရုဇ် မဒ္ဒရိဏံ''ဟူသော စကားသည် အဆာတို့ခဲ့သာ ခွင့်ပြုသောစကားဖြစ်၏၊ ခါးပန်းခဲ့ကား မအပ်ဟု သိ။ (ရဒ္ဒကဝတ္ထုကျမ်းက။)

၃၄-ပထဝီစာတိ

၁။ စာတာစာတာတိ ဒုဝိဓာ၊သုဒ္ဓမဂ္ဂိကပံသုကာ။
စာတာ ဒဗ္ဗာစ ပထဝီ၊ဗဟုမဂ္ဂိကပံသုကာ။ ။

၂။ စာတုမာသာဓိကောဝဋ္ဌ၊ပံသုမဂ္ဂိကရာသိ စ။
သုဒ္ဓ သက္ခရ ပါသာဏ၊မရုမ္ဗ ကထ ဝါလုကာ။ ။

၃။ ဒဗ္ဗာစ ဘူမိ ယေဘုယ္ယ၊ သက္ခရာဒိ မဟိပိ စ။
ဒုတိယာ ဂုဏ္ဍရာသိစ၊စာတုမာသောမဝဋ္ဌကော။ ။

၃၄။ ပထဝီစာတိ၊ဟူသည်။

၁–၂–၃။ စာတာ၊ စာတာမြေ၎င်း။ အစာတာ၊–၎င်း။ ဣတိ၊–သို့။ (ပထဝီ၊ မြေသည်။) ဒုဝိဓာ၊–၏။ သုဒ္ဓ မဂ္ဂိက–ပံသုကာ၊ သက်သက်သော မြေမှိုင်, သက်သက်သော မြေမှုန့်သည်၎င်း။ အဒ္ဗာ၊ မီးမလောင်ဘူးသော။ ပထဝီစ၊-သည်၎င်း။ ဗဟု-မဂ္ဂိက-ပံသုကာ၊ များသော မြေမှိုင်, မြေမှုန့်ရှိသော။ ပထဝီစ၊-သည်၎င်း။ ။စာတုမာသာ-ဓိကော-ဝဋ္ဌ–ပံသု–မဂ္ဂိက–ရာသိစ၊ မိုးလေးလထက် အလွန် မိုးစွတ်သော မြေမှုန့်,မြေမှိုင်ခဲသည်၎င်း။ စာတာ၊ စာတပထဝီမည်၏။ သုဒ္ဓ-သက္ခရ-ပါသာဏ- မရုမ္ဗ-ကထ–ဝါလုကာ၊ သက်သက်သော ကျောက်စရစ်, ကျောက်ခဲ, ကျောက်ပြွတ်, အိုးခြမ်းကွဲ, သဲတို့သည်၎င်း။ ။ဒဗ္ဗာ၊ မီးလောင်သော။ ဘူမိစ၊ မြေသည်၎င်း။ယေဘုယ္ယ-သက္ခရာဒိ-မဟိပိစ များသော အားဖြင့် ကျောက်စရစ် စသည်ရှိသော မြေသည်၎င်း။ စာတုမာသောမဝဋ္ဌကော၊ မိုးစွတ်၍ လေးလမပြည့်သေးသော။ ဂုဏ္ဍ-

---

၇။ ဝါး စသော ၁၁ ခုသော ခါးပန်းသီး အပ်သည်၊ (ခုဒ္ဒက။) သို့သော် ခရုသင်း အဌမကန်း ဆန်းကြယ်သော အရုပ်မျိုးထုထားမှု မအပ်၊ အပိုင်းအခြားဖြစ်သောအရေးမျှသာ အပ်သည်၊ ခါးပန်းသီး၏ နှစ်ဘက် အစွန်းတို့၌ ခိုင်စေလို၍ ကြာသွတ်အိုးကို ပြုခြင်းဌာကား အပ်၏ဟု သိ။ (ဒုတိယပါရာဇိက။)

ကာယမန္ဒန ပြီးပြီ။
ပထမ ဘာဏဝါရ ပြီးပြီ။

ရာသိစ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော မြေဖိုင်, မြေမှုန့် အစုသည်ရင်း။ ဒုတိယာ၊နှစ်ခု မြောက်သော အဓာတမြေမည်၏။

၄။ ဒွေ ဘာဂါ တိသု ဘာဂေသု၊မတ္တိကာ ယာသ ဘူမိယာ။
ယေဘုယျမတ္တိကာ ဇသော၊သေသေသုပိ အယံ နယော။ ။

၄။ ယာသာဘူမိယာ၊ အကြင် မြေ၏။ တိသု–ဘာဂေသု၊ သုံးတို့ တဘို့တို့တွင်။ ဒွေ–ဘာဂါ–တို့သည်။ မတ္တိကာ၊ မြေစေးတို့တည်း။ ဇသော၊ ဤမြေသည်။ ယေဘုယျ-မတ္တိကာ၊ များသော မြေစေးရှိသော မြေမည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ယေဘုယျပံသု စသည်တို့၌ လည်း။ အယံ နယော၊ ဤနည်းအတိုင်းတည်း။

၃၄–ပထဝီ

၃၄။ ပထဝီ၊ အပ်မအပ်သောမြေ စသည်ကိုပြသည်။

၁-၂-၃။ ဓာတာဓာတာစ ပထဝီ ဟူသောပါဠိဖြင့် မြေသည် မြေ စစ်ဖြစ်သော ဓာတပထဝီ,မြေစစ်မဟုတ်သော အဓာတ ပထဝီဟု နှစ်မျိုးရှိသည်ကိုပြ၏။ "သုဒ္ဓမတ္တိက ပံသုကာ" မှ "ပံသုမတ္တိက ရာသိစ" တိုင်အောင်သောပါဠိဖြင့် ဓာတပထဝီလေးမျိုးကို ပြသည်။.....သုဒ္ဓကို အပ္ပသက္ခရာဒိတာယ ဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်၏။ ဗဟုမတ္တိကပံသုကာကို ထောက်၍ ဆင်ခြင်ရန်ရှိ၏ဟုဆိုကြ၏။ ။မတ္တိကနှင့် ပံသုကကို ဒွန်ကွဲ၊ သုဒ္ဓနှင့် ကမ္မဓာရယသမာသ်တွဲ။ ။"ဒွန်၏ရှေ့နောက်၊ပုဒ် နှစ်ထောက် မှာ၊ပုဒ် တိုင်းသာ၊ ယှဉ်ကာ စပ်ရမြဲ"ဟူသော နိယံအရ သက်သက်သော မြေဖိုင်,သက်သက်သော မြေမှုန့်ဟု အနက်ပေးလိုက်သည်၊ဋီကာသစ်၌ ဗာဟိရတ္ထသမာသ်ဟုဆို၏၊ ၎င်းအလို သက်သက်သော မြေဖိုင် မြေမှုန့်ရှိသော မြေဟု အနက်ပေး။ ။ဗဟုနှင့် မတ္တိကပံသုကို အညပဒတ္ထသမာသ်တွဲ။ ။အဒဿုမြေကား သီးခြားမရှိ၊ သုဒ္ဓမတ္တိကစသော သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသာဟုမှတ်။ ။စတ္တာရောမာသာတိ စာတုမာသာ၊ မိုးလေးလဟူ၏။ စာတုမာသေဟိ အဓိကော စာတုမာသာ ဓိကော၊မိုးလေးလထက်လွန်သောကာလ။စာတုမ်ာသာဓိကေ ဩဝဇ္ဇော စာတုမာသာဓိကောဝဇ္ဇော၊ မိုးလေးလထက်အလွန် မိုးပေါက်တိုက်

၅။ ပါစိတ္တိ ခနုနေ ဇာတေ၊ ဇာတသညိသ ဒုက္ခံ။
ဒွေဒ္ဓသာ ဇာတသညိသ၊ နာပတ္တာ ဏာပနေ တထာ။ ။

၅။ ဇာတေ၊ ဇာတမြေ၌။ ဇာတ-သညိသ၊ ဇာတမြေဟု အမှတ်ရှိသော ရဟန်းအား။ ခနုနေ၊တူးဆွခြင်းကြောင့်။ ပါစိတ္တိ၊-၏။ ဒွေဒ္ဓသာ၊ သံသယရှိသော ရဟန်းအား။ ခနုနေ၊-ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊-၏။ အဇာတ-သညိသ၊-အား။ ခနုနေ၊-ကြောင့်။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ အာဏာပနေ၊ စေခိုင်းရာ၌။ တထာ၊ထို့အတူတည်း။

ရိုက်ထိမှန်၍ မိုးစွတ်သောမြေကိုယူ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌ ထိခိုက်၍ စင်ကျလာသော မိုးပေါက်ထိမှန်သော မြေမျိုးကို မယူရဟုဆို၏။ ။ ပံသုနှင့်မတ္တိကကိုရှေးအတိုင်းဖွဲ့တွဲ၊ ပံသုမတ္တိကာနံ ရာသိ ပံသုမတ္တိက ရာသိ၊ မြေမှုန့်မြေဖိုင်ခဲကိုယူ၊ စာတုမာသာဓိကောဝဇ္ဇောနှင့် ပံသုမတ္တိကရာသိကို ကမ္မဝါစာရယသမာသ်တွဲ၊မိုးလေးလထက်အလွန်မိုးစွတ်သော မြေမှုန့်မြေဖိုင်ခဲဟု အနက်ပေး။....ဋီကာသစ်ကား အညပဒတ္ထသမာသ်လည်း တွဲသေး၏။

"သုဒ္ဓသက္ခရ"မှသည် "ဝုတ္တရာသိ"တိုင်အောင်သောပါဠိဖြင့် အဇာတ ပထဝီလေးမျိုးကိုပြ၏သည်။[ပထဝီခနုနသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။]

သက္ခရမှစ၍ ဝါလုကာတိုင်အောင်သောပုဒ်ငါးပုဒ်ကိုဖွဲ့တွဲ၊သုဒ္ဓနှင့် ကမ္မဝါစာရယသမာသ်တွဲ၊ ကထလဟုဆိုအပ်လျက် "လ"အက္ခရာ ချေထားသည်။

အမှာ.....သမာသ်တွဲပုံကို အနက်ပေးပုံကိုကြည့်၍ တွဲစပ်တတ်အောင်ကြံ။

ဆောင်.....လက်ဆုပ်မက၊ပါသာဏ၊ ဆုပ်မှသက္ခရာ။
ကျောက်ပြုတ်ငယ်စွ၊မရုမ္ပ၊ခေါ်ကြသဲကျောက်သာ။

၄။ ဒွေဘာဂါ.... ဂါထာဖြင့် ယေဘုယျမတ္တိက,ယေဘုယျ ပံသု, ယေဘုယျသက္ခရစသော ၇-မျိုးကိုပြသည်၊ [ပါစိတ်ပါဠိတော် ပထဝီခနုနသိက္ခာပုဒ်။]

မှတ်ချက်..... ထက်ဝက်စိုဖြစ်မှု မအပ်သော အတ္ထိကို မလွန်သော ကြောင့် အပ်၏ဟု ဋီကာဟောင်းဆို၏။..... ကေစိကား ဒုက္ကဋ်။.....ဝိမတိနှင့် သာရတ္ထကား ပါစိတ်ဟုဆို၏။ဆက်ဦးအံ၊ မြေမှုန့်

၆။ ပဟာရေ ပဟာရာပတ္တိ၊ ခနမာနသ အတ္တနာ။
ဧကာယသာဏတ္တိယာ ဧကာ၊ နာနာဏတ္တိသု ဝါစသော။ ။

၆။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ ခနမာနသ၊ တူးသော ရဟန်းအား။ ပဟာရေ-ပဟာရေ၊တူးတိုင်း တူးတိုင်း။အာပတ္တိ၊ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ဧကာယသာ-ဏတ္တိယာ၊တကြိမ် စေခိုင်းခြင်းကြောင့်။ဧကာ၊ အာပတ် တခုက်သင့်၏။ နာနာဏတ္တိသု၊ အကြိမ်ကြိမ် စေခိုင်းခြင်းတို့ကြောင့်။ ဝါစသော၊ ခွန်းတိုင်း ခွန်းတိုင်း။ အာပတ္တိ၊–၏။

၇။ ဇာမံ ဌာနမိမံ ကန္တ၊ မိဓ ဝါပိ ခနေတ္ထ စ။
ဓာလေဟာဂိန္ဓိ ဝါ ဝတ္တုံ၊ နိယမေတ္တာ နု ဝဋ္ဋတိ။ ။

၇။ ဇာမံ–ဌာနံ၊ဤအရပ်ကို။ ဇာမံ-ကန္တံ၊ ဤအဖုကို။ ခန၊ တူးလော။ ဇာဝ၊ ဤအရပ်၌။ ဝါပိ၊ ရေကန်ကို။ ခန၊-လော။ထွေစ၊ဤအရပ်၌လည်း။ အဂ္ဂိ၊မီးကို။ ဓာလေဟိ၊ညှိလော။ ဇာတိဝါ–သို့လည်း။ နိယမေတ္တာ၊ မှတ်၍။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နု-ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

ပြေစိုင်နည်းသော ပြေ၌ အနာပတ္တိဟု မိန့်ခြင်းကြောင့် ထက်ဝက်စီဖြစ်သော်ကား ပါစိတ်ဟု ဝိဓတိအကြောင်းပြု၏။....နည်း,များနှစ်မျိုးရှိသော ပြေကိုသာ ဟောတော်မူ၏၊ ဥပဓုပြေကို မဟော၊ သို့ပင်မဟောသော်လည်း ပဏ္ဏာတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်တို့၌ သာဝသေသ ပညတ် ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့် ဥပဓုရောသောပြေ၌ ပါစိတ်သာ ဖြစ်သင့်၏ဟု သာရတ္ထအကြောင်းပြု၏၊ပါစိတ်ဝတ္ထု ပြေနှင့်အနာပတ္တိဝတ္ထု ပြေ ၂-မျိုးသာ ရှိသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်ဆိုသည်မှာ မသင့်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

၅။ ပါစိတ္တိခနနေ.....ဂါထာဖြင့် အာပတ္တိ, အနာပတ္တိ ၂–မျိုး အဆုံးအဖြတ်ကိုပြုသည်၊ [ဂင်းဟိဋ္ဌတော်။]

၆။ ပဟာရေ.....ဂါထာအဓိပ္ပါယ်လွယ်၏၊ [ဂင်းအဋ္ဌကထာ။]

၇။ ဇာမံဌာနံ.....ဂါထာဖြင့် မှတ်၍တူးခိုင်းသော် မအပ်သည်ကို ပြသည်၊ဤအရပ် ဤအရပ် ဤအဖုအမြစ်ကိုတူးလောဟု ဆွလောဟုမှတ်၍ခိုင်းသော်သာမအပ်၊ နိယမေတ္တာကိုထောက်၍ မမှတ်မူ၍ ခိုင်းသော်အပ်၏။ ။ဝတ္တုံ၊ကား ကတ္တား,သမ္ပဒါန်နှစ်ချက်သင့်၏ဟု ဋီကာသစ်ဆို၏။[ဂင်း-ဋ္ဌ။]

၈။ ထမ္ဘသိမသ အာဝါရုံ၊ မတ္တိကံ ဇာနု မာဟာရ။
ကရောဟိ ကပ္ပိယဗ္ဗေတိ၊ ဝစနံ ဝဠုတေဒိသံ။ ။

၈။ ဣမသ-ထမ္ဘသ၊ ဤတိုင်၏။ အာဝါရုံ၊ တွင်းကို။ ဇာနု၊ သိလော။ မတ္တိကံ၊ မြေကို။ အာဟာရ၊ ဆောင်ခဲ့လော။ ကပ္ပိယံ၊ ကပ္ပိခြင်းကို။ ကရောဟိ၊ ပြုလော။ ဣတိစ၊–သို့လည်း။ ဒေဒိသံ၊ ဤသို့သော။ ဝါ၊ ဤသို့ဟုအပ်သော။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ ဝဠုတိ၊ အပ်၏။

၉။ အာသမ္ဘဋ္ဌံ ပထဝိယာ၊ သုဂ္ဂကဒ္ဒမအာဒိကံ။
ကောပေတုံ တနုကံ လဇ္ဇာ၊ မုသိဠ္ဠနိယ ကဒ္ဒမံ။ ။

၉။ ပထဝိယာ၊ အောက်မြေနှင့်။ အ–သမ္ဘဋ္ဌံ၊ မစပ်သော။ သုဂ္ဂ-ကဒ္ဒမ–အာဒိကံ၊ ခြောက်သော ညွှန်အစရှိသည်ကိုရင်း။ တနုကံ၊ ကျဉ်သော။ ဥသိဠ္ဠနိယ-ကဒ္ဒမံ၊ (အိုးတို့ဖြင့် ခပ်၍) သွန်းလောင်းခြင်းဌာ စွမ်းနိုင်သောညွှန်ကိုရင်း။ ကောပေတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းဌာ။ လဇ္ဇာ၊ ရအပ်၏။

၁၀။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒံ ဥပစိကာ၊ မတ္တိကံ မူသိကုက္ကိရုံ။
စာတုမာသာဓိကောဝဋ္ဌံ၊ လေဒ္ဒုဒိဠ္ဠ နု ကောပယေ။ ။

၁၀။ စာတုမာသာ-ဓိကော-ဝဋ္ဌံ၊ ရိုးစွတ်၍ လေးလထက်လွန်သော။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒံ၊ တိကျစ်စာမြေကိုရင်း။ ဥပစိကာ–မတ္တိကံ၊ ခြဒိမ်မြေကိုရင်း။ မူသိကု–ကုက္ကိရုံ၊ ကြွက်ကျစ်စာမြေကိုရင်း။ လေဒ္ဒုဒိ'စ၊ ထွန်သွားဖြင့် ဖျက်အပ်သောမြေစသည်ကိုရင်း။ နု–ကောပယေ၊ မဖျက်ဆီးရာ။

၈။ **ထမ္ဘသိမသ**.....ဂါထာဖြင့် အပ်သော ခိုင်းနည်းကို ပြသည်။ [ပါစိတ်–ပါ။] ဝစနံ ဝဠုတေဒိသံဖြင့် မတ္တိကံ ဒေဟိစသော ဥပမေယျ၊ မတ္တိကံ ဇာနုစသောဥပမာနု၊ ထိဥပမာနု, ဥပမေယျနှစ်ပါးတို့၏ အပ်ခြင်းတူသည့်အဖြစ်တည်းဟူသော ဥပမာသုံးပါးကိုယူ။

၉။ **အာသမ္ဘဋ္ဌံ**..... ဂါထာဖြင့် အပ်သောမြေအထူးကို ပြသည်။ [ရင်း-ဌ။]ခပ်၍သွန်းလောင်းခြင်းဌာ မရစကောင်းသော ညွှန်ပြစ်ပြစ်မူ မအပ်၊ ဗဟာလော နု ဝဠုတိ။[ရင်း–ဌ။]

၁၁။ ပတိတေ ဝါပိအာဒိနံ၊ ကူလေ ဥဒကသန္တိကေ။
ပါသာဏေစ ရဇေ လဂ္ဂေ၊ပတိတေ နဝသောဏ္ဍိယာ။ ။

၁၂။ ဝမ္မိကေ မတ္တိကာကုဋ္ဌေ၊အဿောကာသုဋ္ဌိတေ တထာ။
ယောဘုယျကထလဋ္ဌာနေ၊တိဋ္ဌတိဋ္ဌကကုဋ္ဌကော။ ။

၁၁–၁၂။ ဥဒက–သန္တိကေ၊ ရေ၏အနီးဌ။ ပတိတေ၊ ပြိုကျသော။ ဝါပိအာဒိနံ၊ ထုံးအိုင်စသည်တို့၏။ ကူလေ၊ ကမ်းပါးဌဝင်း။ ပါသာဏေ၊-ဌ။ လဂ္ဂေ၊ကပ်ငြိသော။ ရဇေစ၊မြေဌဝင်း။နဝ-သောဏ္ဍိယာ၊ အသစ်ဖြစ်သောအိုင်ဌ။ ပတိတေ၊ ကျသော။ ရဇေစ၊–ဌဝင်း။ အဿောကာသေ၊လွင်တီးခေါင်ဌ၊ဥဋ္ဌိတေ၊ပေါက်သော။ဝမ္မိကေ၊တောင်ပိုဌဝင်း။ မတ္တိကာ–ကုဋ္ဌေ၊ မြေနံရံဌဝင်း။ တထာ၊ ထိုတိကျစ်စာမြေစသည်နှင့် အတူတည်း။ဋ္ဌကာ–ကုဋ္ဌကော၊ အရှင်နံရံသည်။ ယောဘုယျ–ကထလ-ဌာနေ၊ များသောအားဖြင့် အိုးခြမ်းကွဲရှိသော မြေအရာဌ။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

၁၀။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒံ..... ဂါထာဖြင့် မဖျက်ဆီးကောင်းသောမြေကို ပြသည်၊ ရိုးလေးလမလွန်သေးမှ ဂင်းမြေ လေးမျိုးစသည်ကို ဖျက်ဆီးကောင်းသည်။ [ဂင်း–ဌ။]

မှတ်ချက်.....လေဠာဒိ"ဌ အာဒိဖြင့် နွားခွါကြောင့် ပျက်သော မြေကိုယူ။

၁၁–၂။ ပတိတေ.....စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ကပ္ပိယ,အကပ္ပိယ မြေကို ပြသည်၊ ရေ၏အနီးဌ ပြိုကျသော ထုံးအိုင်စသည်တို့၏ ကမ်းပါးမြေ, ကျောက်ဖျာဌ ကပ်ငြိတင်နေသော မြေ,တူး သစ်စအိုင်ဌ ကျသော မြေ,လွင်တီးခေါင်ဌ ပေါက်သော တောင်ပိုမြေ, နံရံမြေ- ဤမြေ ငါးမျိုးကား တိကျစ်မြေစသည်နှင့် တူ၏၊ ရိုးလေးလလွန်မှ မအပ်၊ မလွန်သေးကအပ်သည်။ ။အရှင်နံရံသည် များသောအားဖြင့် အိုးခြမ်းကွဲရှိသောမြေအရာဌ တည်၏၊ အဇာတပထဝီ မည်ကောင်းသောကြောင့် ဖြိုဖျက်ကောင်းသည်၊ အာပတ်မသင့်ဟု၏။ [ဂင်း–ဌ။]

မှတ်ချက်.....ဋ္ဌကာယ ကတော ကုဋ္ဌကော- ဋ္ဌကကုဋ္ဌကော– ဟု တွဲစပ်။

၁၃။ ထမ္ဘာဒိ ဂဏ္ဍီတုံ ဘူမိ၊ သဗ္ဗာလေတ္တာ ဝိကောပယံ။
ဓာရာယ ဘိန္ဒိတုံ ဘူမိ၊ ကာတုံပါ ဝိသမံ သမံ။ ။
၁၄။ သမ္ဘဇ္ဇနီဟိ ဃံသိတုံ၊ ကဏ္ဏကာဒိ ပဝေသိတုံ။
ဒသေသသာမိတိ ဘိန္ဒန္တော၊ ဘူမိ စက်မိတုံ ပနံ။ ။
၁၅။ ဃံသိတုံ အဂ်ပစ္စင်္ဂ၊ ကဏ္ဏာ ရောဂိ တဒုဘယိသု။
ဟတ္ထံပါ ဓောဝိတုံ ဘူမိ၊ ဃံသိတုံ နစ ကပ္ပတိ။ ။

၁၃-၄-၅။ သဗ္ဗာလေတ္တာ၊ လှုပ်၍။ ဘူမိ၊-ကို။ ဝိကောပယံ၊ ဖျက်ဆီးသဖြင့်။ ထမ္ဘာဒိ၊ (လွင်တီးခေါင်ခွဲတည်ရှိသော) တိုင်စသည်ကို။ ဂဏ္ဍီတုံ၊ယူခြင်းငှါ၎င်း။ဓာရာယ၊ ကျင်ယမ်အယဉ်ဖြင့်။ဘူမိ၊-ကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ခွဲဖျက်ခြင်းငှါ၎င်း။ဝိသမံ၊ မညီညွတ်သောမြေကို။ သမံ၊ အညီအမျှ။ကာတုံ၊ပြုခြင်းငှါ၎င်း။သမ္ဘဇ္ဇနီဟိ၊ တံမြက်စည်းတို့ဖြင့်။ဃံသိတုံ၊ပွတ်ခြစ်ခြင်းငှါ၎င်း။ ကဏ္ဏကာဒိ၊ ဆူးစသည်ကို။ ပဝေသိတုံ၊ သွင်းခြင်းငှါ၎င်း။ ပနံ၊ ခြေရာကို။ ဒသေသသာမိတိ၊ပြအံ့ ထင်စေအံ့ဟု။ ဘူမိ၊-ကို။ ဘိန္ဒန္တော၊ခွဲလျက်။ စက်မိတုံ၊ စကြိုသွားခြင်းငှါ၎င်း။ ကဏ္ဏ-ရောဂိ၊ဝဲနာ ယားနာရှိသည် ဖြစ်၍။တဒုဘယိသု၊ ကမ်းပါးပြတ်စသည်တို့၌။ အဂ်-ပစ္စင်္ဂ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို။ဃံသိတုံ၊ ပွတ်တိုက်ခြင်းငှါ၎င်း။ ဟတ္ထံ၊လက်ကို။ ဓောဝိတုံ၊ ဆေးခြင်းငှါ။ ဘူမိ၊-ကို။ ဃံသိတုံ၊-ငှါ၎င်း။ နစ-ကပ္ပတိ၊-သာတည်း။

၁၆။ ထမ္ဘာဒိဥဇုကုဋ္ဌိရော၊ ပါသာဏာဒိပဝဋ္ဋနံ။
သာခါဒိကဆုနံ ရုက္ခ၊ လတာ-ဆ္ဆေဒနမ္ပိ ဖာလနံ။ ။
၁၇။ သေကော ပဿာဝအာဒိနံ၊ သုဒ္ဓစိတ္တသ ဝဋ္ဋတိ။
အလ္လဟတ္ထံ ထပေတ္တာန၊ ရဇဂ္ဂါဟောစ ဘူမိယာ။ ။

၁၆-၇။ ထမ္ဘာဒိ-ဥဇု-ကုဋ္ဌိရော၊ တိုင်စသည်ကို ဖြောင့်ဖြောင့်နှုတ်ခြင်းသည်ရင်း။ ပါသာဏာဒိ- ပဝဋ္ဋနံ၊ ကျောက်စသည်ကိုလိမ့်ခြင်းသည်ရင်း။ သာခါဒိ-ကဆုနံ၊ သစ်ခက်စသည်ကို ဆွဲငင်ခြင်းသည်ရင်း။ ရုက္ခ-လတာ-ဆ္ဆေဒနမ္ပိ-ဖာလနံ၊ (ခြောက်သော)သစ်ပင်, နွယ်ကိုဖြတ်ခြင်း ခွဲခြင်းသည်ရင်း။ ။ပဿာဝအာဒိနံ၊ကျင်ယမ် အစရှိသည်တို့ကို။ သေကော၊ သွန်းလောင်းခြင်းသည်ရင်း။ ဘူမိယာ၊-၌။ အလ္ဟ-ဟတ္ထံ၊

၁၃-၄-၅။ ထမ္ဘာဒိ.....စသော နှစ်ဂါထာဖြင့် မပြုကောင်းသည်ကို ပြသည်၊အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။[ရင်း-၌။]

ဖိုသောလက်ကို။ ထပေတွားနှ၊ ထား၍။ ရဇ-ဂ္ဂါဟောစ၊ မြှုကိုယူခြင်း သည်ရင်း။ သုဒ္ဓ-စိတ္တသ၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသောရဟန်းအား။ ဝန္ဒတိ၊-၏။

၁၈။ အဂ္ဂိသ အနုပါဒါနေ၊ ကပါလေ ဇာ္ဇကာယဝါ။
ပါတေတုံ လဇ္ဇတေ အဂ္ဂိ၊ ဘူမိယံဝါဝသေ သတိတိ။ ။

၁၈။ အဂ္ဂိသ၊ မီး၏။ အနု-ပါဒါနေ၊ လောင်စာမဟုတ်သော။ ကပါလေ၊ အိုးခင်းခွင်ရင်း။ ဇာ္ဇကာယဝါ၊ အုင်ခွင်ရင်း။ အ-ဝသေ၊ လိုရာအရပ်သို့ မဆောင်နိုင်သည်။ သတိ၊-သေ၏။ ဘူမိယံဝါ၊-ခွဲလည်း။ အဂ္ဂိ၊-ကို။ ပါတေတုံ၊ ကျစေခြင်းငှါ။ လဇ္ဇတေ၊-၏။ ....ဇာတိ၊ ဤကားမြေအပြီး တည်း။

---

၁၆ ၇။ ထမ္ဘာဒိ.... စသော နှစ်ဂါထာဖြင့် ပြုကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ ဤခြောက်မျိုးကား မြေကို မပျက်စီး စေလိုသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား အပ်သည်၊ ပြုကောင်းသည်၊ အာပတ်မသင့်ဟူ၏။ [ရင်း-ခ။]

၁၈။ အဂ္ဂိသ.....ဂါထာဖြင့် အပ်သည်ကိုပြသည်၊ မီးမလောင်နိုင် သော မီးအိုးကင်းနှင့် အုင်ခဲတို့အပေါ်ခွ ကိုင်သွား သော မီး၊ မြက်မီးရှူး စသည်ကို ချထားကောင်းသည်၊ မြက်မီးရှူး စသည်ကို ကိုင်သွားသော် လက်ကိုမီးလောင်သော် မြေပေါ်သို့ ပစ်ချအုံ၊ အနာပတ္တိ။ [ရင်း-ခ။]

မီး စသည်ကို ပစ်ချလိုက်သောနေ့ရာ၌ နောက်ထပ်လောင်စာပေး၍ မီးထည့်မှု အပ်၏၊ ခြောက်သောသစ်ငုတ် ခြောက်သောသစ်ပင်စသည် တို့ကို မီးမထည့်ကောင်း၊ အကယ်၍မြေသို့မရောက်မီ မီးကို ငြိမ်းသတ် အုံ့ဟု မီးထည့်အုံ့၊ အပ်သည်၊ မီးအရှိန်ပြင်းသဖြင့် ငြိမ်းသတ်ခြင်းငှါ မစွမ်း နိုင်အုံ့၊ အရာမဟုတ်သောကြောင့် အနာပတ္တိ၊ ဤမီး စသည်ကို မြေပေါ် သို့ချလိုက်ဟု မခိုင်းကောင်း။ [ဋီကာသစ်။]

၃၅–ပရိက္ခာရောတိ

၁။ ပဠုဝဏ္ဏောဟိ သုတ္တေဟိ၊ အနွော ဗဟိစ သိဒ္ဓိတော။
ဂိရိကူဋုစုစနွာဒိ၊ ဆတ္တေ ပဏ္ဏေစ ဆိန္ဒိတုံ။ ။

၂။ ဃဋုကံ ဝါဠဂ္ဂပံဝါ၊ ဒဏ္ဍော လေခါ နု ဝဋ္ဋတိ။
ဝဋ္ဋတေ ဒဏ္ဍဗုန္ဓမ္ပိ၊ အဟိဆတ္တကသာဒိသံ။ ။

၃၅။ ပရိက္ခာရောတိ၊ဟူသည်။

၁–၂။ ဆတ္တေ၊ ထိုးခ်။ အနွော၊ အတွင်းခ်ဉင်း။ ဗဟိစ၊ အပခ်ဉင်း။ ပဠု-ဝဏ္ဏောဟိ၊ငါးပါးသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုတ္တေဟိ၊ချည်တို့ဖြင့်။ သိဒ္ဓိတုံစ၊ ချုပ်ခြင်းငှါဉင်း။ ပဏ္ဏေ၊ ထိုးရွက်ခ်။ ဂိရိ-ကူဋု-စုစနွာဒိ၊ တောင် ထွဋ်သဏ္ဌာန်, လ-ထက်ဝက် သဏ္ဌာန် စသည်ကို။ ဆိန္ဒိတုံစ၊ ဖြတ်ခြင်းငှါလည်း။ နု-ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ။ဒဏ္ဍော၊ ထိုးရိုးခ်။ ဃဋုကံ၊ ကြာသွတ်အိုးသည်ဉင်း။ ဝါဠဂ္ဂပံဝါ၊ သားရဲ ရုပ်သည်ဉင်း။ လေခါ၊ ကြီဆစ်ရေးသည်ဉင်း။ နု–ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဒဏ္ဍ–ဗုန္ဓမ္ပိ၊ ထိုးရိုးရင်းခ်။ အဟိဆတ္တက-သာဒိသံ၊ မှိုင်ုနှင့်တူသော အဖူးဝုံသည်။ဝဋ္ဋတေ၊-ဏ္ဍိ။

၃၅–ပရိက္ခာရ

၃၅။ ပရိက္ခာရော၊အပ် မအပ်သော ပရိက္ခရာအမျိုးမျိုးကို ပြသည်။

၁–၂။ ပဠုဝဏ္ဏောဟိ.....စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် အပ် မအပ်သော ထိုးကိုပြသည်၊ ထိုးဝယ် အတွင်းအပ နှစ်ခွာနှင့် အဆင်းငါးမျိုးရှိသောချည်တို့ဖြင့် ချုပ်ခြင်းငှါ မအပ်၊ထိုးရွက်ခ် ခ် တောင်ထွဋ်သဏ္ဌာန်, လ-ခြမ်းသဏ္ဌာန်စသည် ထုလုပ်ခြင်းငှါ မအပ်၊ ထိုးရိုးခ် ကြာသွတ်အိုး သားရဲရုပ် ကြီဆစ်ရေးမအပ်၊ထိုးရိုးအရင်းခ် မှိုင်ုနှင့်တူသော အဖူးအဝုံသာ အပ်သည်။ .....ဆတ္တေတိ တာလပဏ္ဏေ ဆတ္တေဟု ဋီကာသစ်ဖွင့်ဆို၏။ ''ကေစိ တာလပဏ္ဏဆတ္တံ အနွောဝါ ဗဟိဝါ''စသော ပထမပါဠိတော်ကအဋ္ဌကထာ ပါဠိမရတ္တကစကားကို ထောက်၍ ဖွင့်ဆိုဟန်ရှိသည်၊ ထိုးသုံးမျိုးစလုံးယူသော် သာ၍သင့်မည် ထင်၏။

၃။ သိဒ္ဓိတုံ ဧကဝဏ္ဏေန၊ ပဋ္ဌရံဝါ ဝိနန္ဓိတုံ။
ထိရဏ္ဌံ ဝဠဟတိ ဆဏ္ဍော၊ ဒဏ္ဍော လေခါဝ ဗန္ဓိတုံ။ ။

၃။ ထိရဏ္ဌံ၊ မြဲမြံခိုင်ခဲ့ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဆဏ္ဍော၊-၌။ ဧက-ဝဏ္ဏေန၊ တခုသော အဆင်းရှိသော ချည်ဖြင့်။ သိဒ္ဓိတုံ ဝါ၊(အတွင်းအပန္နစ်ဌာနခ၌) ချုပ်ခြင်းငှါလင်း။ ပဋ္ဌရံ၊ ထီးချိုင့်ထီးခရိုင်ကို။ ဝိနန္ဓိတုံ ဝါ၊ ဖွဲ့ခြင်းငှါလင်း။ ဝဠဟတိ၊-၏။ ဒဏ္ဍော၊ ထီးရိုး၌။ ဗန္ဓိတုံ၊ ဖွဲ့ချည်စရာအလိုငှါ။ လေခါဝ၊ (လက်ကောက်ကွင်းနှင့်တူစွာထ၍ ပြုအပ်သော)အရေးသည်သာလျှင်။ ဝဠဟတိ၊-၏။

၄။ အဇ္ဇေ ပဋ္ဌမခေ ဝါဝိ၊ ဝေဏိ သခ်ိလိကာဝိ ဝါ။
သုစိ ဝိကာရမည်ုံ ဝါ၊ စိ ဝရေ နစ ကပ္ပတိ။
ကပ္ပတိ ဘိက္ခုဝိကာရံ ဝါ၊ ပါဒ္ဌိ ကဏ္ဏိ ကအာဒိကံ။ ။

၄။ စိ ဝရေ၊-၌။ အဇ္ဇေ၊ အလျားနှားပတ်စွန်း၌ငင်း။ ပဋ္ဌ-မခေ ဝါဝိ၊ အနှားပတ် နှစ်ခုစပ်ရာ ထောင့်၌ငင်း။ ဝေဏိ၊ ပြောင်းနှံ သဏ္ဌာန်ချုပ်ခြင်းသည်ငင်း။ သခ်ိလိကာဝိ ဝါ၊ သံခြေကျင်းသဏ္ဌာန်ချုပ်ခြင်းသည်ငင်း။ အညုံ၊-သော။ သုစိ-ဝိကာရံ ဝါ၊ (ကင်းခြေမျှားသဏ္ဌာန်စသော) အပ်အမှု၏ တောက်ပြန်ခြင်းသည်ငင်း။ ပါဒ္ဌိ-ကဏ္ဏိက—အာဒိကံ၊ စည်ချိတ်ထိုးခြင်း,ပန်းချက်အတု စုချ ထိုးခြင်း အစရှိသော။ ကပ္ပတိ ဘိက္ခုဝိကာရံ ဝါ၊ ကပ္ပတိ ဘိက္ခု၏ တောက်ပြန်ခြင်းသည်ငင်း။နစ-ကပ္ပတိ၊-သာတည်း။

၃။ သိဒ္ဓိတုံ… ဂါထာဖြင့်ထီးခ၌ ပြုအပ်သည်ကိုပြသည်၊ ထီးခ၌ ခိုင်ခဲ့စေခြင်းအကျိုးငှါ အဆင်းတမျိုးသာရှိသော ချည်ဖြင့် ချုပ်ခြင်းငှါ ထီးခရိုင်ကို,ဖွဲ့ချည်ခြင်းငှါ အပ်သည်၊အဆင်းလှပအောင်ပြုမှု မအပ်၊ ထီးရိုးခ၌လေတိုက်သောအခါ မလှုပ်ရန် ထီးဝန်းကို ကြိုးတို့ဖြင့် ချည်ခြင်းအကျိုးငှါ လက်ကောက်ကွင်းသဏ္ဌာန် ပြုလုပ်အပ်သောအရေး အသားအပ်၏။(ဌင်း—ဌ။)

၄။ အဇ္ဇေ ပဋ္ဌမခေ ဝါ.. ဂါထာဖြင့် သက်နှံ့ခ၌မပြုအပ်သည်ကို ပြသည်။အညုံသုစိဝိကာရံ ဝါအဓိပ္ပါယ်ကား သက်နှံ့ကို တန်ဆာဆင်ခြင်းအကျိုးငှါ ပြုလုပ်အပ်သော တစုံတခုသော ကင်းခြေမျှားသဏ္ဌာန်စသော အပ်အမှု၏ တောက်တောက် ပြန်ပြန်ချုပ်

၅။ ဂဏ္ဌိပါသကပန္နာဝိ၊ စတုက္ကြောဏာဝ အဋ္ဌိယံ။
ရုဂ္ဂရော ကက္ကဋုဿာဒိ၊ ဝိကာရံ နေတ္ထ ဝဋ္ဋတိ။ ။

၅။ ဂဏ္ဌိ-ပါသက-ပန္နာဝိ၊ ကမ္ပတ်သီး အိမ်, ကမ္ပတ်ကွင်း အိမ်တို့ သည်လည်း။ စတုက္ကြောဏာဝ၊ လေးထောင့်တို့သည်သာလျှင်။ဝဋ္ဋတို့၊-ကုန်၏။ ဤ-ကမ္ပတ်အိမ်၌။ အဋ္ဌိယံ၊ စေတီသဏ္ဌာန်သည်ရင်း။ ရုဂ္ဂရော၊ ဆောက်ပုတ် သဏ္ဌာန်သည်ရင်း။ ကက္ကဋု-ဿာဒိဝိကာရံ၊ ဗုဒ္ဓနှင့် မျက်စိအစရှိသော ဘောက်ပြန်ခြင်းသည်ရင်း။ နေ-ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

၆။ ကောဏသုတ္တာစ ဝိဒ္ဓကာ၊ ဒုဝိညေယ္ယာဝ ကပ္ပရေ။
ဂန္ဌံ တေလံဝ လာခံဝါ၊ ရဇနေ နစ ပက္ခိပေ။ ။

၆။ (တေသံ၊ထိုကမ္ပတ်သီးအိမ်,ကမ္ပတ်ကွင်းအိမ်တို့၏။) ကောဏ-သုတ္တာစ၊ အထောင့်တို့မှ ထုတ်အပ်သော ချည်တို့သည်ရင်း။ ဝိဒ္ဓကာ၊ (ထိုချည်တို့ကိုပင်ပြန်နစ်၍) ရွဲသေးသဏ္ဌာန် ပြုအပ်သော ချည်တို့သည်ရင်း။ ဒု-ဝိညေယ္ယာဝ၊ သိနိုင် ခဲကုန်သော် သာလျှင်။ ကပ္ပရေ၊—ကုန်၏။ ရဇနေ၊ ဆိုးရည်၌။ ဂန္ဌံ၊ နံ့သာကိုရင်း။တေလံဝါ၊ ဆီကိုရင်း။ လာခံဝါ၊ ချိပ်ကိုရင်း။ နစ—ပက္ခိပေ၊ မထည့်ရာ။

ခြင်းမျိုး မအပ်၊သက်နှံးကိုတန်ဆာဆင်ခြင်းအကျိုးငှါ အဆင်းအမျိုးမျိုးရှိသောချည်, အဆင်းတမျိုးသာရှိသောချည်တို့ဖြင့် အဆန်းတကြယ် ချုပ်ခြင်းငှါမအပ်၊ သက်နှံးစုတ်သောနေရာ ကွဲသောနေရာ ခိုင်မြဲပါစေခြင်းအကျိုးငှါ ကင်းခြေမျှားသဏ္ဌာန် စသည်ချုပ်မှ အပ်သည်ဟု ဋီကာသစ်အယူရှိသည်၊ ပါဠိက ဏ္ဍိကတို့၌ ပါဠိကပ္ပ, ကဏ္ဍိကကပ္ပဟုဆိုလိုလျက် ကပ္ပသမ္ဗါကို ချေထားသည်၊ ပါဠိကပ္ပဟူသည် တင့်တယ်လှပစေခြင်းငှါ ဗိန္ဓုလုံးကလေးတွေ့နှစ်လုံး သုံးလုံး စိတန်းထိုးခြင်းကို ဆိုသည်၊ ကဏ္ဍိကကပ္ပဟူသည် တင့်တယ်လှပစေခြင်းငှါ ဗိန္ဓုလုံးကလေးတွေကို လေးငါးလုံးစုပေါင်းထိုးခြင်းကိုဆိုသည်၊ ထိုကပ္ပဗိန္ဓုမျိုးကား မအပ်၊ မထိုးကောင်းဟုသိ။ (ရင်း—ဌ။)

၅။ ဂဏ္ဌိပါသကပန္နာဝိ.....ဂါထာဖြင့် ကမ္ပတ်အိမ် အပ်မအပ်ကို ပြသည်၊အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။ (ရင်း—ဌ။)

၆။ ကောဏသုတ္တာစ....ဂါထာဖြင့်အပ်သော ကမ္ပတ်အိမ်နှင့် ဆိုးရည်တို့ကို ပြသည်၊ ကမ္ပတ်အိမ်၌

၇။ ရတ္တံ သခၽိနဲ့ မဏိနှာ၊ ဃနေ့ယျညြေနဝါ နစ။
ဃံသေယျ ဒေါဏိယံ ကတ္ဝာ၊ ပဟာရေ နစ မဋ္ဌိနှာ။ ။

၇။ ရတ္တံ၊ ဆိုးအပ်ပြီးသော သက်နီးကို၊သခၽိနဲ့၊ ခရုသင်းဖြင့်ရင်း။ မဏိနှာ၊ ပတ္တမြားကျောက်ဖြင့်ရင်း။ အညြေနဝါ၊ တပါးသောဝတ္ထုဖြင့်ရင်း။နစ–ဃနေ့ယျ၊ မပွတ်တိုက်ရာ။ဒေါဏိယံ၊ဆိုးရည်ကျင်းဌ။ကတ္ဝာ၊ (ထားသည်ကို)ပြု၍။ နစ-ဃံသေယျ၊ မ ပွတ်ရာ။ မဋ္ဌိနှာ၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်။ နစ–ပဟာရေ၊ မပုတ်ခတ်ရာ။

၈။ ကဏ္ဏကောဏကသုတ္တာနိ၊ ရတ္တေ ဆိန္နေ့ယျ စိဝရေ။
လေခါ နှ ဝဋ္ဋတိ ဓမ္မ၊ကရဏော ဆာတ္တဝဋ္ဋိယံ။ ။
၉။ လေခံ ထပေတ္ဝာ မဏိကာ၊ ဗိဋ္ဌကာ ကုဋ္ဌိကာယစ။
ပိပ္ပလေစ ပရိဏ္ဍေဒ၊ လေခါ ဒဏ္ဍမှိ ဝဋ္ဋတိ။ ။

၈–၉။ ကဏ္ဏ–ကောဏက–သုတ္တာနိ၊ (သက်နီးဆိုးသော အခါ ဆွဲချိတ်စရာ) အနားလေးထောင့်ဌ တပ်ထားသော နှသံကွင်းချည်တို့ကို။ စိဝရေ–ကို။ ရတ္တေ၊ ဆိုးပြီးသည်ရှိသော်။ ဆိန္နေ့ယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ ဓမ္မ-ကရဏော၊ ဓမ္မကရိယာရေစစ်ဌ။ ဆတ္တ-ဝဋ္ဋိယံ၊အမိုး မျက်နှာရေးဌ။ လေခံ၊ အရေးကို။ ထပေတ္ဝာ၊-၍။ လေခါ၊ (တပါးသော) အရေးသည်။ နှ-ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ကုဋ္ဌိကာယစ၊ သံကောက်ဌရင်း။ ပိပ္ပလေစ၊ သင်ဝုန်းဝေးဌရင်း။ မဏိကာ၊ ရွဲကြိုးသည်ရင်း။ ဗိဋ္ဌကာ၊ ရွဲသေးသည်ရင်း။ နှ-ဝဋ္ဋတိ၊-အပ်။ ဒဏ္ဍမှိ၊ ဝေးရိုးဌ။ပရိဏ္ဍေဒလေခါ၊ဖိုင်းခြားသောအရေးသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊-၏။

အထောင့်မှထုတ်အပ်သော ချည်စွန်း၊(ဝါ-ထောင့်တန်း) ချုပ်အပ်သော ချည်၊ လေးမျက်နှာမှ ချုပ်အပ်သောချည်၊ ထိုချည်တို့ကိုပြန်၍ ရွဲသေး. သဏ္ဌာန်ချုပ်အပ်သောချည်တို့သည် ဆိုးရည်ဆိုးလတ်သော် မထင်ရှားမှအပ်သည်။ ။ဆိုးရည်ဌ အနံ့ကောင်းစေရန် နံ့သာကို, အရောင်တက်စေရန် ဆီကို, အဆင်းလှစေရန် ချိပ်ကို ဆိုးရည်ဌ မထည့်ကောင်း။ ။ (ရင်း–ဌ။)

၇။ ရတ္တံ သခၽိနဲ့ ....ဂါထာဖြင့် သက်နီးဌ မအပ်သော ပြုလုပ်ခြင်းကို ပြသည်၊ အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။ (ရင်း–ဌ။)

၁၀။ မာလာဒျုရကိယံ ပတ္တ၊မဏ္ဍလေ ဘိတ္တိကမ္မစ။
ဟေဋ္ဌာ လေခါ ဒွယံ ဥဒ္ဓ၊ မဟိဿတ္တကသာဒိသံ။ ။

၁၁။ ဟိတ္ထာ ကတ္တရယဋ္ဌိမ္ပိ၊ သုစိ သဏ္ဌာသကေပိ စ။
ယံကိဉ္စိ ဂိရိကူဋုဒါနိ၊ ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ နု ဝဋ္ဋတိ။ ။

၁၀-၁။ အရကိယံ၊ မီးပွတ်ခ်ီ။ မာလာဒိ၊ ခြေးပန်း စသော အမှုသည် ၎င်း။ ပတ္တ-မဏ္ဍလေ၊ (သလွဲစသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော) သပိတ်ခံ အဝန်း၌။ ဘိတ္တိ-ကမ္မစ၊ ရုပ်ရုံပြမီးလျှက် ဆန်းကြယ်သော အမှုသည်၎င်း။ နု-ဝဋ္ဋတိ၊-အပ်။ ကတ္တရ-ယဋ္ဌိမ္ပိ၊ တောင်ဝှေး၌။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ လေခါ-ဒွယံ၊ အရေးနှစ်ချက်ကိုင်း။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ အဟိဿတ္တက-သာဒိသံ၊ မှိုဝံနှင့်တူသည်ကိုင်း။ ဟိတ္ထာ၊ စွန့်ထား၍။ ယံကိဉ္စိ၊-သော။ ဝဏ္ဏ-မဋ္ဌံ၊ အဆင်းပြေပြစ်မှုသည်။ သုစိ-သဏ္ဌာသကေပိ၊ အပ်-ညှပ်၌လည်း။ ယံကိဉ္စိ၊-သော။ ဂိရိ-ကူဋုဒါနိ-ဝဏ္ဏ-မဋ္ဌံ၊ တောင်ထွဋ် စသော သဏ္ဌာန်, အဆင်းပြေပြစ်မှုသည်။ နု-ဝဋ္ဋတိ၊-အပ်။

၈-၉။ ကဏ္ဏကောဏကသုတ္တာနိ.....စသော နှစ်ဂါထာ တို့ဖြင့် မအပ်သော နှားပတ်ကွင်း

စသည်ကိုပြသည်၊ ခမ္ဘကရိဏ်ရေစပ်၌လက်ကိုင်ရာ အရိုးမျက်နှာရေး၌ လက်ကိုင်စရာအရေးကို ဖယ်ထား၍ တပါးသောအရေးသည် မအပ်ဟုသိ။ ။သံကောက်သင်ရုန်းခေါ်၌ ခွဲကြိုးခွဲသေးမအပ်၊ သင်ရုန်းရိုး၌ အရိုင်းအခြားအရေးအသားအပ်၏။ (ဎင်း-၆။)

၁၀-၁။ မာလာဒျုရကိယံ...စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် မအပ်သော ပွတ်ခုံစသည်ကိုပြသည်၊ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည် ပွတ်နှိပ်လေးတို့၌ ခြေးပန်းခြေးနွယ်စသော အဆင်းပြေပြစ်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊သလွဲစသည်ဖြင့် ပြုအပ်သောသပိတ်ခြေဝန်း၌ ရုပ်လုံးစသော အဆန်းတကြယ် ပြုလုပ်ခြင်းမျှားမအပ်။(ခုဒ္ဒကဝတ္ထုပါဠိတော်။)မကန်းသွားကားအပ်သည်။ (ဋီကာ။)တောင်ဝှေး၌ အောက်အရေး နှစ်ချနှင့် အထက်မှိုဝံသဏ္ဌာန်အပ်သည်၊အလုံးစုံ ခြေးပန်းခြေးနွယ်မအပ်၊အပ်သွေးသောညှပ်၌ အလုံးစုံ အဆင်း အပြေအပြစ်ပြုခြင်းမအပ်။ (ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ။)

၁၂။ ဗိဇ္ဇောဟနေ ဘိသိမ္ဗ၊ ပိဌာဒိသယနာသနေ။
သမ္ဘုဇ္ဈနိမ္မိ သကၾာရ၊ ဆဇ္ဇနေ ရဂ်ိဘာဇနေ။ ။

၁၃။ ပါနိယဘာဇနေ ပါဒ၊ ပိဋ္ဌေ ကထလိကာယစ။
ပတ္တာဓာရပိဓာနေသု၊ တာလဝဏ္ဏေစ ဗီဇနေ။
ယံကိဉ္စိ မာလာကမ္မာဒိ၊ ဝဏ္ဏမဋ္ဌမဝါရိတံ။ ။

၁၂-၃။ ဗိဇ္ဇောဟနေ၊ ခေါင်းအုံးဌိုင်း။ ဘိသိ-မ္ဗ-ပိဌာဒိ-သယနာ-သနေ၊ ဘုံလျှို, ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ် စသော အိပ်ရာ-နေရာ၌ ၎င်း။ သမ္ဘုဇ္ဈနိမ္မိ၊ တံမြက်စည်း၌၎င်း။ သကၾာရ-ဆဇ္ဇနေ၊ အမှိုက်စွန့်သော တောင်း၌၎င်း။ ရဂ်ိ-ဘာဇနေ၊ ဆိုးရည် ကျိုသော အိုး၌၎င်း။ ပါနိယ-ဘာဇနေ၊သောက်ရေအိုး၌ ၎င်း။ ပါဒ ပိဋ္ဌေ၊ ခြေဆေး အင်းပျဉ်၌၎င်း။ ကထလိကာယစ၊ အိုးခြမ်းကွဲ၌၎င်း။ ပတ္တာဓာရ-ပိဓာနေသု၊ သပိတ်ခြေ, သပိတ်ဖုံးတို့၌၎င်း။ တာလ-ဝဏ္ဏေစ၊ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်း၌၎င်း။ ဗီဇနေ၊ လေးထောင့်ယပ်၌၎င်း။ ယံကိဉ္စိ၊–သော။ မာလာ-ကမ္မာဒိ-ဝဏ္ဏ- မဋ္ဌံ၊ ပန်းမှုစသော အဆင်းအပြေအပြစ်မှကို။ အဝါရိတံ၊ မတားမြစ်အပ်။

၁၄။ သေနာသနေ ပန ဒ္ဓါရ၊ ကဝါဋဒါဗိပ္ပဘေဒနေ။
သောဝဏ္ဏမယံနုညာတံ၊ ဝဏ္ဏမဋ္ဌမ္မိ ကာ ကထာ။ ။

၁၄။ သေနာ-သနေ ပန၊ကျောင်း၌ကား။ ဒ္ဓါရ-ကဝါဋဒါဗိ-ပ္ပဘေဒနေ၊ တံခါးမ,တံခါးရွက် အစရှိသော အပြားဒ္ဌ။ သောဝဏ္ဏ မယံ၊ ရွှေဖြင့်ပြီး သည်ကိုလည်း။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ ဝဏ္ဏ- မဋ္ဌမ္မိ၊ အဆင်းပြေပြစ်မှ၌။ ကာကထာ၊အာဘယ်ဆိုစရာရှိအုံ့နည်း။

၁၂–၃။ ဗိဇ္ဇောဟနေ……စသော နှစ်ဂါထာဖြင့်အပ်သော ခေါင်းအုံး စသည်ကိုပြသည်၊ ခေါင်းအုံး စသော ၁၄-မျိုးတို့၌ အလုံးစုံ အဆင်းပြေပြစ်အောင် ပြုလုပ်မှုအပ်သည်။ (ဎင်း–ဌ။)သို့သော် ဓိန်းမရုပ် မအပ်။(ဋီကာ။)

၁၄။ သေနာသနေ …ဂါထာဖြင့် ကျောင်း၌အပ်သော ပြုဘွယ်ကို ပြသည်၊ရွှေကျောင်းကြီးပင်ဖြစ်သော်လည်း အပ်သည်၊အဆင်းအပြေအပြစ်ပြုလုပ်မှုကား ဆိုဘွယ်မရှိ။ (ဎင်း-ဌ။)

၁၅။ ဝိသာဏာနာဠိလာဗ္ဘာဒိ၊ပ္ပဘေဒေ တေလဘာဇနေ။
ပုမိတ္ထိရူပရဟိတံ၊ ဝဏ္ဏမဠ္ဠမဝါရိတန္တိ။ ။

၁၅။ ဝိသာဏ-နာဠိ-လာဗ္ဘာဒိပ္ပဘေဒေ၊ သားချို, ကျည်တောက်, ဗူးစသည် အပြားရှိသော။ တေလ-ဘာဇနေ၊ ဆီခွက်၌။ ပုမိတ္ထိရူပရဟိတံ၊ အထီးရုပ်, အမ်ရုပ်မှကင်းသော။ ဝဏ္ဏမဠ္ဠံ၊-ကို။ အ ဝါရိတံ၊-အပ်။..... ဤတို၊ ဤကား ပရိကွာရ အပြီးတည်း။

၃၆–ဘေသဇ္ဇတို

၁။ ဇနသ ကာတုံ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဒါတုံ ဝတ္ထုံ နု လဗ္ဘတိ။
ဘိက္ခာစရိယ ဝိညတ္တိ၊ သကေဟိ သဟာဝဇ္ဇိနံ။ ။
၂။ ပိတ္ထနံ တဒုပဇ္ဇာက၊ ဘိက္ခုနိသိတ ဘဏ္ဍုနံ။
လဗ္ဘံ ဘေသဇ္ဇ ကရဏံ၊ ဝေယျာဝစ္စကရဿ စ။ ။

၃၆။ ဘေသဇ္ဇတို၊ ဟူသည်။

၁-၂။ ဇနသ၊ လူတို့၏အား။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ကာတုံ၊ ကုသခြင်းငှါ၎င်း။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ၎င်း။ ဝတ္ထုံ၊ ပြောပြခြင်းငှါ၎င်း။ နု လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ သဟာဝဇ္ဇိနံ၊–တို့အားရင်း။ ပိတ္ထနံ၊ ပိဘတို့အား ရင်း။တ-ဒုပဇ္ဇာက ဘိက္ခု နိသိတ ဘဏ္ဍုနံ၊ ထိုပိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးသောသူ, ရဟန်းတို့ကို မှီနေသောသူ, ရှင်လောင်းတို့အားရင်း။ ဝေယျာဝစ္စ ကရဿစ၊ ပိပိ

၁၅။ ဝိသာဏ..... ဂါထာဖြင့် အပ် မအပ်သော ဆိတ်ကျည်တောက်ကိုပြသည်၊ ဆိတ်ကျည်တောက်၌ ပိန်းမရုပ်ယောက်ျားရုပ်မှတပါး အဆင်းပြေပြစ်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းစသော အလုံးစုံအပ်သည်။(ဂင်း–ဌ။)

မှတ်ချက်.....ဝိနယညူပဂ္ဂိုလ်မျှားကား မအပ်သောပရိကွာရာ ဆောင်ယူလာသည်ကိုတွေ့မြင်လျှင် ကိုယ်တိုင်လည်း ဖျက်ဆီးသည်၊သူတပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးခိုင်းကြသည်၊အပြစ်မရှိဟု ပိန့်ဆိုကြ၏၊သို့သော် မအပ်သောနေရာမျှကိုသာ မှတ်၍ ဖျက်ရမည်။

ပရိကွာရပြီးပြီ။

အမှုကိုပြုသော သူအားရင်း။ ဘိက္ခာစရိယ-ဝိညတ္တိ-သကေဟိ၊ဆွမ်းခံခြင်း, တောင်းခြင်း,ဝိမိဉ္စာတို့ဖြင့်။ ဘေသဇ္ဇ ကရဏံ၊ ဆေးကုမှုကို။ လဇ္ဇီ၊-၏။

၃။ မဟာ စုဠ ပိတာ မာတာ၊ ဘာတာ ဘဂိနိ အာဒိနံ။
တေသံ သကေ နတ္ထိနိယေ၊ ဒါတဗ္ဗံ တာဝကာလိကံ။ ။

၄။ ကုလဒူသနဝိညတ္တိ၊ဘေသဇ္ဇကရဏာဒိ ဟိ။
မာတာပိတူဟိ သမ္ဘန္ဓ၊ဉာတကေသု နု ရူဟတိ။ ။

၃-၄။ မဟာ-စုဠ-ပိတာ မာတာ-ဘာတာ-ဘဂိနိ-အာဒိနံ၊ဘကြီး-ဘထွေး-မိကြီး-မိထွေး-အစ်ကို-ညီ-အမ-နှမ-စသည်တို့အား။ တေသံ၊ ထိုဘကြီးစသည်တို့၏။ သကေ၊ ကိုယ်ပိုင် ဆေးရှိသော်။ ဘေသဇ္ဇ-ကရဏံ၊ ဆေးကုမှုကို။ လဇ္ဇီ၊-၏။ နု၊ကိုယ်ပိုင်ဆေးမရှိအုံ့။ အတ္ထိနိယေ၊ ပိမိပိုင်ဆေးသည်။(သတိ၊-သော်။)တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်အတန့်ပြု၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊-၏။ ။(ကသ္မာ၊ နည်း။)ဟိ-ယသ္မာ၊-ကြောင့်။ ကုလ-ဒူသန-ဝိညတ္တိ-ဘေသဇ္ဇကရဏာဒိ၊ အမျိုးတို့၏ သဒ္ဓါတရားကိုဖျက်ဆီးခြင်း, တောင်းခြင်း,ဆေးကုခြင်းစသည်သည်။ မာတာပိတူဟိ၊-တို့နှင့်။သမ္ဘန္ဓ-ဉာတကေသု၊ စပ်သော အမျိုးရနှစ်ဆက်တို့၌။ နု-ရူဟတိ၊ မရောက်။ တသ္မာ၊-တည်း။

၃၆-ဘေသဇ္ဇ

၃၆။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကုကောင်း မကုံကောင်းစသည်ကိုပြုသည်။

၁-၂။ ဇနသကာတုံ.....စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ဆေးကုကောင်း မကုကောင်းကို ပြုသည်၊ လာလာသမျှသော လူတို့၏အား ဆေးမကု,မပေး, ဆေးနည်း မပြောကောင်း၊ကုမိ,ပေးမိ,ပြောမိက ဒုက္ခနှင့်၊သိတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်နှင့် မိဘ, မိဘကို လုပ်ကျွေးသောသူ, ရဟန်းတို့ကိုမှီ၍ နေသောသူ, ရှင်လောင်း, ပိမိ၏ ဝေယျာဝစ္စကို အခဖြင့်ပြုသောသူ ဤ ၁၀-ယောက်တို့အား ဆေးကုကောင်း, ပေးကောင်း, ဆေးနည်းပြောကောင်းသည်။ (ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ တတိယသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်။)

၅။ ဝိဏ္ဏာပါတော အနာမဇ္ဇော၊ မာတာဒိနမဝါရိတော။
ဆန္ဒံ ဒါမရိစောရသ၊ ဒါတုပိသရိယာသ စ။ ။

၅။ အနာ–မဇ္ဇော၊ မသုံးသပ် အပ်သေးသော။ ဝိဏ္ဏာပါတော၊ဆွမ်း ဦးကို။ မာတာဒိနံ၊-ကုန်သော။ ဆန္ဒံ၊ ခြောက်ယောက်ကုန်သောသူတို့ အားရင်း။ ဒါမရိစောရသ၊ သူပုန်အားရင်း။ ဣသရိယာသ စ၊ အစိုးရ သောမင်းအားရင်း။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ အဝါရိတော၊ မတားမြစ်အပ်။

၃–၄။ မဟာဗုဒ္ဓဝိတာမာတာ.....စသောနှစ်ဂါထာဖြင့် ဆေးကုကောင်းသောသူ ၁၀-ယောက်ကို ပြသည်၊ ဘကြီး,ဘထွေး, မိကြီး,မိထွေး, အစ်ကို, ညီ,အစ်မ, နှစ်မ, ဦးရီး,အရီး ၍ ၁၀-ယောက်တို့အား ဆေးရှိသော် သူ့ဆေးဖြင့် ကုပေးရမည်၊ မရှိသော် မိမိဆေးဖြင့်အခိုက်အတန့် ကုပေးရမည်။

မှတ်ချက်.....အမိအဘတို့နှင့်စပ်ကုန်သော အမျိုး ၇–ဆက်တို့ အပေါ်၌ တောင်းခြင်း, ဆေးကုခြင်းစသည် ပြုကောင်းသောကြောင့် ထိုသူ ၁၀–ယောက်တို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးခြင်း ကုလဒူသနမှုမရှိဟုမှတ်၊ အာဒိဖြင့် အနာမဇ္ဇ ဝိဏ္ဏာပါတ စသည်ကိုယူ။ [ဂင်း–ဌ။]အကျယ်ဂင်းအဋ္ဌကထာ၌ လာပြီ။

၅။ ဝိဏ္ဏာပါတော.....ဂါထာဖြင့် ဆွမ်းဦး ပေးကောင်းသူ ၇-ဦး ကိုပြသည်၊အမိ,အဘ,မိဘကိုလုပ်ကျွေးသူ, ရှင်လောင်း, မိမိ၏ ဝေယျာဝစ္စကရ,ဓားပြ,မင်း–၍ ၇-ဦးသော သူတို့အား တစုံတယောက်သောသူ မစားရသေးသော ဆွမ်းဦးကို ပေးကောင်းသည်။

အဏူး.....အဋ္ဌကထာကြီး၌ ၇-ယောက်သာ လာသည်၊၍ခုဒ္ဒသိက္ခာ အဋ္ဌကထာ၌ ရဟန်းကိုမှီနေသူ,ပါ ထည့်၍ ၈-ယောက်ဟု ဆိုရ၏၊ဆရာဗုဒ္ဓဒတ်လည်း ၇–ယောက်ပင် ဆိုသည်။

မှတ်ချက်.....ဒါမရိကစောရ ဟူသည် မင်းအဖြစ်ကို တောင့်တ၍ သူပုန်ထနေသော သူပုန်ကိုဆိုသည်။ ....အနာမဇ္ဇပိဏ္ဏာပါတကား ရဟန်းမဟုတ်သူထံမှရသော ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ, တပါးသူဖြစ်စေ မယူရသေးသောဆွမ်းကို ဆိုသည်။

၆။ တေသံ သုတ္တောဒကေဟေ၀၊ ပရိတ္တံ ကရေ နတ္တနော၊
ဘဏိတဗ္ဗံ ဘဏာပေန္တေ၊ ပရိတ္တံ သာသနောဂဓံ။ ။

၆။ တေသံ၊ထိုအမျိုးမတော်သောသူတို့၏။ သုတ္တော-ဒကေဟေ၀၊ ပရိတ်ချည်,ပရိတ်ရေတို့ဖြင့်သာလျှင်။ပရိတ္တံ၊ ပရိတ်ရွတ်ခြင်းကို။ကရေ၊ ပြုရာ၏။ အတ္တနော၊-၏။ (သုတ္တော-ဒကေဟိ၊-တို့ဖြင့်။)နှ-ကရေ၊ မပြုရာ။ ဘဏာပေန္တေ၊ပရိတ်ရွတ်တော်မူပါဟုလျှောက်သော်။သာသနော-ဂဓံ၊ သာသနာတော်၌ သက်ဝင်သော။ ပရိတ္တံ၊-ကို။ ဘဏိတဗ္ဗံ၊ ရွတ်ဆိုအပ်၏။

၇။ သီလံ ဓမ္မံ ပရိတ္တံ၀ါ၊ အာဂန္ဓြာ ဒေတု ဘာသတု။
ဒါတုံ ၀တ္တုဉ္စ လဇ္ဇတိ၊ဂန္ဓြာ ကေနစိ ပေသိတောတိ။ ။

၇။ အာဂန္ဓြာ၊ ကြွလာ၍။ သီလံ၊-ကို။ ဒေတု၊ပေးတော်မူပါ။ဓမ္မံ၊-ကိုရင်း။ ပရိတ္တံ၀ါ၊-ကိုရင်း။ ဘာသတု၊ ဟောရွတ်ပါ။ (ဣတိ၊-သို့။) ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ ပေသိတော၊ ပင့်လျှောက် အပ်သော ရဟန်းသည်။ ဂန္ဓြာ၊သွား၍။ ဒါတုံ၊ သီလပေးခြင်းငှါရင်း။ဝတ္တုံ၊ တရား ဟော ပရိတ်ရွတ်ခြင်းငှါရင်း။ လဇ္ဇတိ၊-၏။.....ဣတိ၊ ဤကား ဘေသဇ္ဇ အပြီးတည်း။

၆။ တေသံ.....ဂါထာဖြင့် ပရိတ်၌ ကျင့်ရသော၀တ်, မကျင့်အပ်သောအစီအရင်ကို ပြသည်၊ ကျောင်းမှရေကိုရင်း ဓိမိဥစ္ဆာဖြစ်သော ချည်ကိုရင်း ပရိတ်ရွတ်၍ မပေးကောင်း၊ ရွတ်ပေးအုံ့၊ ဒုက္ခဋ္ဌိ။.....[သစေ ဝိဟာရတော ဥဒကံ အတ္တနော သန္တကံ၀ါ သုတ္တံ ဒေတိ ဒုက္ကဋံ–ဂင်းအဋ္ဌကထာ။]

မှတ်ချက်.....သာသနောဂဓပရိတ္တ ဟူသည် ရတနာသုတ်, အာဋာနာဋိယသုတ်,မေတ္တာသုတ်,ခဇင်သုတ်ပရိတ် စသည်ကို ဆိုသည်၊ ဂင်းပရိတ်တို့ကိုရွတ်သောအခါ ကာလကိုကြည့်၍ ရွတ်ရသည်၊မင်္ဂလာဆောင်၌ အသုဘတရားဟောသလို မဖြစ်စေရဟူ၏။

၇။ သီလံ ဓမ္မံ.....ဂါထာဖြင့် လာပင့်သော် သီလပေး ပရိတ်ရွတ် တရားဟောခြင်းငှါ အပ်သည်ကို ပြသည်၊ အဓိပ္ပါယ် လွယ်၏။

၃၇-ဥဋ္ဌဟ

၃၇-ဥဋ္ဌဟောတိ

၁။ ကမ္မ စေတိယ သံဃညေ၊ ပုဂ္ဂလတ္ထံ ဂဏသေ။
ဒသဘောဒမ္ပိ ရတနံ၊ ဥဋ္ဌဟန္တိသ ဒုက္ခရံ။ ။

၃၇။ ဥဋ္ဌဟောတိ၊ ဟူသည်။

၁။ ကမ္မ-စေတိယ-သံဃ-ညေ-ပုဂ္ဂလတ္ထံ၊ အမှုသစ်,စေတီ,သံဃာ, တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အကျိုးငါးခုနည်း။ဂဏသေ၊ဂိုဏ်းအကျိုးငါးခုနည်း။ ဒသ-ဘောဒမ္ပိ၊-သော။ရတနံ၊-ကို။ဥဋ္ဌဟန္တိသ၊ ခံယူသောရဟန်းအား။ ဒုက္ခရံ၊-၏။

၂။ နိသဿ ဂေသု အတ္ထတ္ထံ၊ ဒ္ဝိသု သေသေသု ဒုက္ခရံ။
အနာမသိတ္ထာ ဝုတ္ထေတု၊ ဂဏသံဃညပုဂ္ဂလံ။ ။

၃။ စေတျသ နဝကမ္မသ၊ ဒမ္ပိတိ နု ပဒ္ဒိကဿပေ။
ဝဒေ ကပ္ပိယကာရာနံ၊ ဝဒန္တေ ဝ ဟိမေ ဇုတိ။ ။

၂-၃။ ဂေသု၊ထိုရတနာဆယ်ပါးတို့တွင်။အတ္ထတ္ထံ၊ မိမိအကျိုးငါ။ (ဥဋ္ဌဟန္တိသ၊-အား။)ဒ္ဝိသု၊ရှေ့နှစ်ပါးတို့၌။ နိသဿ၊-၏။သေသေသု၊ ကြွင်းသောရတနာ ၅စ်ပါးတို့၌။ ဒုက္ခရံ၊-၏။ဂဏ-သံဃ-ညေ-ပုဂ္ဂလံ၊-ကို။အနာ-မသိတ္ထာ၊မသုံးသပ်မူ၍။ စေတျသ၊ စေတီအား။ နဝကမ္မသ၊-အား။ ဒမ္ပိ၊-၏။ ဇုတိ၊-သို့။ ဝုတ္ထေတု၊ ဆိုသေဘ်ကား။ နု-ပဒ္ဒိကဿပေ၊ ဓပယ်ရာ။ဇုမေ၊ဤသူတို့သည်။ ဇေဝံ-ဝဒန္တိ၊ ဤသို့ဆိုကုန်၏။ ဇုတိ၊-သို့။ ကပ္ပိယကာရာနံ၊-တို့အား။ ဝဒေ၊ဆိုရာ၏။

မှတ်ချက် .....နာသောသူအား ပရိတ်အရံအတား ပြုပေးတော်မူပါ ဟု လျှောက်ထားမူ ပရိတ်မရွတ်အပ်၊ပရိတ်ရွတ် ပေးတော်မူပါဟု လျှောက်ပါမှ ပရိတ်ရွတ်ကောင်းသည်ဟု မှတ်။(ဂင်း-ဌ။)

ဘေသဇ္ဇ ပြီးပြီ။

၃၇-ဥဋ္ဌဟ

၃၇။ ဥဋ္ဌဟောဝ၊ ကိုင်ကောင်း, ခံယူကောင်း စသည်ကိုပြသည်။

၁။ ကမ္မစေတိယ.....ဂါထာဖြင့်အလျှမခံကောင်းသည်ကိုပြသည်၊ နဝကမ္မအလို့ငှါ,စေတီအလို့ငှါ,သံဃာ,တပါး

၄။ ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ တဠာကံ၀ါ၊ ဒေဇေ ဒါသပသွာဒိကံ။
ပဒိုက္ခိပိတ္ဝာ ဂဏ္ဍေယျ၊ ကပ္ပိယေန ကမေနစ။
ခေတ္တာဒိနိ ဝိဟာရသ၊ ဥတ္တေ ဒမ္မိတိ ဝဋ္ဋတိ။ ။

၄။ ခေတ္တံ၊လယ်ကိုရင်း။ ဝတ္ထုံ၊ ယာကိုရင်း။ တဠာကံ၀ါ၊–ကိုရင်း။ ဒါသ-ပသွာဒိကံ၊ကျွန်,နွားစသည်ကိုရင်း။ ဒေဇေ၊-သော်။ပဒိုက္ခိပိတ္ဝာ၊ (မအာပ်ဟု)ပယ်၍။ ကပ္ပိယေန၊ အာပ်သော။ကမေနစ၊ ဝေါဟာရ အစဉ် အားဖြင့်သာလျှင်။ ဂဏ္ဍေယျ၊ယူရာ၏။ ခေတ္တာဒိနိ၊–တို့ကို။ဝိဟာရသ၊-အား။ ဒမ္မိ၊–၏။ဇုတိ၊-သို့။ ဥတ္တေ၊–သော်။ ဝဋ္ဋတိ၊–၏။

ပုဂ္ဂိုလ်,ဂိုဏ်းအလိုဋ္ဌါ ရတနာ ၁၀-ပါးကို အလှူခံသောရဟန်း ဒုက္ခဏ္ဍိ။ [ရတနာ ၁၀–ပါးကို ပါတိမောက္ခမေဒိနီ ရတနသိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုခဲ့ပြီ။] သေသာနံဆဏ္ဍာယဒုက္ကဋံ။ [ရှုပိယသိက္ခာပုဒ် အဖွင့် အဋ္ဌကထာကြီး။]

၂–၃။ **နိဿဂ္ဂိ တေသု**.... စသော နှစ်ဂါထာ တို့ဖြင့် အလှူခံရာ၌ အာပတ်သင့်ပုံ မပယ်ကောင်းပုံ တို့ကို ပြသည်၊ရတနာ ၁၀–ပါးတို့တွင် ရှေ့ဌေ ၂–ပါးကို မိမိအလိုဋ္ဌါအလှူခံ အံ့၊ နိဿဂ္ဂိ၊နဝကမ္မစသည် ၅–ပါးအလိုဋ္ဌါ အလှူခံအံ့၊ ဒုက္ကဋ်ဟုသိ၊ အကြွင်း ၈-ပါးကို မိမိအလိုဋ္ဌါ အလှူခံအံ့၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဂိုဏ်း,သံဃာ, ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမသုံးသပ်ဘဲ စေတီအား,နဝကမ္မအား, ကျောင်းအားလှူပါ၏ ဟု ဆိုသော် မပယ်ကောင်း၊ အလှူခံရမည်၊ ဤဒကာတို့သည် ဤသို့ ပြော၍ လှူသွားကြသည်ဟု ကပ္ပိယကာရကတို့အား ပြောပြ်ရမည်၊ ဤရှေ့ဌေတို့ကိုသိမ်းထားလိုက်ဟု မပြောကောင်း။ [ဂင်း–ဌ။]

၄။ **ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ**.....ဂါထာဖြင့် အာပ်မအာပ်သော ဝေါဟာရကိုပြ သည်၊ လယ်, ယာ,တဘက်ဆည်ကန်, ကျွန်, နွား,သစ်သီးအရာမ်,ပန်းအရာမ်စသော ဒုက္ကဋ် ဝတ္ထုများကို လှူသော် မအာပ်ဟု ပယ်ရမည်၊ အရှင်ဘုရား အာဘယ်သို့သောနည်းဖြင့် လှူသော် အာပ်ပါသနည်းဟု လျှောက်ပြားအံ့၊ ဤလယ်ယာ·စသည်မှ ထွက်သော ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်တော် မူပါဟု ဆို၍ လှူသော် အာပ်၏ဟု

၅။ နဝ မာတိက ကေဒါရ၊ တဋ္ဌာက ကြိယာနဝေ။
မတ္တိကုဒ္ဓရဏံ ဗဟွေ၊ ထိရကဿာရောစ အာဋ္ဌိယာ။ ။

၆။ အတိရေကဘာဂါဒါနံ၊ကေဒါရေ အနဝေ နဝေ။
အပရိဇ္ဇိနဿာဘာဂေစ၊သသေ ဒေထေတ္ထကေ ဇာတိ။
ကဟာပဏာဒ္ဌာပနဠ၊သဗ္ဗေသမ္ပိ အကပ္ပိယံ။ ။

၅–၆။ နဝ–မာတိက–ကေဒါရ–တဋ္ဌာက–ကြိယာ၊ မြောင်းသစ်, လယ်သစ်, ကန်သစ် ပြုခြင်းသည်ရင်း။ အ-နဝေ၊ အဟောင်းခို။ မတ္တိ ကု-ဒ္ဓရဏံ၊ မြေဖိုင်ကို ထုတ်ခြင်းသည်ရင်း။ အာဋ္ဌိယာ(ကျိုးပျက်သော) ကန်သင်းကို။ ဗဟွေ၊ ဖွဲ့ဆည်ခြင်းသည်ရင်း။ ထိရ-ကာရောစ၊ ခိုင်အောင် ပြုခြင်းသည်ရင်း။ အနဝေ၊–သော။ ကေဒါရေ၊ လယ်ခို။ အတိ ရေက–ဘာဂါဒါနံ၊ (ထားမြဲတိုင်းသောအဘိုးထက်) လွန်၍ အဘိုးယူ ခြင်းသည်ရင်း။ အ–ပရိဇ္ဇိန–ဘာဂေ၊ မပိုင်းခြား အပ်သော အတ္ထိရှိ သော။နဝေ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ သသေ၊ ကောက်ခို။ ဇာတ္တကေ၊ ဤမျှ လောက်သောအသပြာတို့ကို။ ဒေထ၊ပေးကုန်လော။ ဇာတိ၊-သို့။ ကဟာ ပဏ-ဌာပနဠ၊အသပြာကို ဖြစ်စေခြင်းသည်ရင်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံ သော သိတင်းသုံးဘော်တို့အားလည်း။အ-ကပ္ပိယံ၊မအပ်။

ပြောပြရမည်၊ ဤသို့ပြောပြ၍ သိသောအတိုင်း ကပ္ပိယ ဝေါဟာရဖြင့် ဆို၍ လူသေ၏ အလှူခံကောင်းသည်၊လယ်ယာစသည်ကို ကျောင်းအား လှူပါ၏ဆို၍ လူသေ၏အပ်၏။ [အဌကထာကြီးခို အကျယ်လာပြီ။]

၅–၆။ နဝ မာတိက .....စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် မအပ်သော ပြု လုပ်ခြင်းတို့ကို ပြသည်၊ မြောင်း,လယ်, ကန်တို့ကို အသစ်ပြုခြင်းမအပ်၊ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် လူထားအပ်သော တာဘက်ဆည်ကန်ဟောင်းခို မြေဖိုင်ကိုထုတ်ခြင်း, ကျိုးပျက်သော ကန် ဘောင်ရိုး ကန်သင်းများကို ဖွဲ့ခြင်း, ခိုင်အောင်ပြုခြင်းများ မအပ်။ ၊ လယ်ဟောင်းခို ယူမြဲ အဘိုးထက် ပိုယူခြင်း ဤမြေခို အဘိုးဤမျှပေး ရမည်ဟု မပိုင်းခြားအပ်ထားသောမြေခို ဤမျှပေးရမည်ဟု အသပြာကို တောင်းခြင်းသည် ရဟန်းအားလုံးမအပ်။ [ဂင်း–ဌ။]

၇။ အဝတ္တာ ကာသ ဝပ္ပိစ္စာ၊ဒေဠ္ဟကာယစ ဘူမိယာ။
ပတိဋ္ဌာပေတိ ဘူမိ ဝါ၊ဘာဝေါ ဒေယျာတိ ဇ္ဇေကော။ ။
၈။ ဘူမိဘာဝေ ကတံ သသီ၊ဇ္ဇေကေ ဂဏ္ဍထေတ္ကံ။
ဂဏ္ဍနုတ္ထံ ဝဒန္တေ၊ပမာဏံ ဒဏ္ဍာရဟ္ဟတိ။ ။
၉။ ပိနနေ ရက္ခဏော ဌတ္ဝာ၊ခလေ တံ နိဟရာပနေ။
ကောဋ္ဌာဒိပ္ပဋိသာမနေ၊တသ္သေ ဝေတ္တမကပ္ပိယံ။ ။

၇–၈–၉။ ကာသ၊ထွန်လော။ ဝပ္ပ၊ စိုက်ပျိုးလော။ ဒ္ဌပ္ပာဒီ၊ဤသို့အစ ရှိသည်ကို။ အ-ဝတ္တာ၊ မဆိုမူ၍။ ဇ္ဇေကာယဘူမိယာစ၊ ဤမျှလောက် သောမြေ၌သာလျှင်။ ဇ္ဇေကော၊ဤမျှသော။ ဘာဝေါ၊အတို့ကို။ ဒေယျာ-၏။ ဇ္ဇတိ၊-သို့။ ဘူမိ ဝါ၊မြေကိုလည်း။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေ၏။ ။ ဇ္ဇေကေ၊–သော။ ဘူမိ-ဘာဝေ၊မြေအတို့၌။ သသီ၊ ကောက်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဇ္ဇေကံ၊ဤမျှသောအတို့ကို။ ဂဏ္ဍထ၊ ယူကုန်လော။ ဇ-ဝံ၊-သို့။ ဝဒန္တေ၊ဆိုလတ်သော်။ ပမာဏံ၊ လယ်ပမာဏာကို။ ဂဏ္ဍနုတ္ထံ၊-ဌာ။ ဒဏ္ဍ-ရဟ္ဟတိ၊ တာတံ, တာကြိုးတို့ဖြင့်။ ပိနနေ၊ တိုင်းတာခြင်းကြောင့် ၎င်း။ ခလေ၊တလင်း၌။ ဌတ္ဝာ၊ရပ်၍။ ရက္ခဏော၊စောင့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ တံ-နိဟရာပနေ၊ထိုတလင်းမှ ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကောဋ္ဌာဒိ-ပ္ပဋိသာ မနေ၊ ကျီစသည်၌ သွင်းထားခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဇ-တံ၊ ဤစပါးသည်။ တသ္သေ ဝ၊ထိုရဟန်းအားသာလျှင်။ အ–ကပ္ပိယံ၊မအပ်။

၇–၈–၉။ အ ဝ တ္တာ ....စသော သုံးဂါထာ တို့ဖြင့် စိရင်သော ရဟန်းများသာ မအပ်ပုံကို ပြသည်၊ ထွန်လော, စိုက်ပျိုးလောစသည်မဆိုတဲ့ ဤမျှသောမြေအတို့၌ ဤမျှသော အာဘိုးကိုပေးရမည်ဟု မြေအတို့ကို စိရင်သောရဟန်း–အသပြာကို လည်း သုံးသပ်သည်မဟုတ်–မအပ်သော အမှုအရာမျှသာဖြစ်ခြင်း မူလ အာဘိုးထက်ပို၍ မတောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအားသာ မအပ်၊ တပါးသော ရဟန်းများအပ်သည်။ ။ဤမြေ၌ ဤမျှသာ စိုက်ပါသည် ဤမျှသော အတို့ကို ယူပါဟု လျှောက်သော် လယ်ပမာဏ အတိုင်း ယူခြင်းဌာ တဘန် တာကြိုးတို့ဖြင့် တိုင်းထွာခြင်း, တလင်း၌ ရပ်၍ စောင့်ခြင်း, ထိုတလင်းမှ ကျီသို့ဆောင်ပို့ခြင်း, ကျီစသည်သို့သွင်းထား ခြင်းစသည်ကိုပြုသောရဟန်း ထိုစပါးမအပ်၊ အသစ်ကိုမဖြစ်စေသော

၁၀။ ပဠိသာမေယျ ပါစိတ္တိ၊ယံကိဉ္စိ ဂိဟိသန္ထကံ။
ဘဏ္ဍာဂါရိက သိသေန၊သစေပိ ပိတုသန္ထကံ။ ။

၁၀။ ပိတု–သန္ထကံပိ၊ မိဘတို့၏ ဥစ္စာလည်း ဖြစ်သော။ ဂိဟိ သန္ထကံ၊–သော။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာကို။ ဘဏ္ဍာဂါရိက–သိသေန၊ ဘဏ္ဍာစိုးကို အဦးပြုသဖြင့်။သစေ-ပဠိသာမေယျ၊အကယ်၍ သိမ်းပြားအုံ့။ပါစိတ္တိ၊–၏။

၁၁။ ပိတုနံ ကပ္ပိယံ ဝတ္ထုံ၊အဝသံ ပဠိသာမိယံ။
အတ္တနော သန္ထကံ ကတ္တာ၊လဇ္ဇတေ ပဠိသာမိတုံ။ ။

၁၁။ အဝသံ၊မချုတ်။ပဠိသာမိယံ၊ သိမ်းသင့်သော။ ပိတုနံ၊ မိဘတို့၏။ကပ္ပိယံ၊-သော။ဝတ္ထုံ၊–ကို။အတ္တနော၊-၏။သန္ထကံ၊-ကို။ကတ္တာ၊–၍။ ပဠိသာမိတုံ၊–ဌ။လဇ္ဇတေ၊ရအပ်၏။

၁၂။ ဒေဟိတိ ပဠိသာမေတ္တာ၊ ဝုတ္တောစာပိ ပဠိကဿိပေ။!
ပါတေတ္တာနု ဂတေ လဇ္ဇီ၊ပလိဗောဓောတိ ဂေါပိတုံ။ ။

၁၂။ ပဠိ သာမေတ္တာ၊–၍။ဒေဟိ၊ ပေးလော။ ဇ္ဈတိ၊–သို့။ ဝုတ္တောစာပိ၊ဆိုအပ်သော်လည်း။ပဠိကဿိပေ၊ပယ်ရာ၏။ပါတေတ္တာနု၊ ချထားခဲ့၍။ ဂတေ၊ သွားသော်။ ပလိဗောဓောတိ၊ ငါ၏ ကြောင့်ကြခြင်းဖြစ်၏ဟု။ ဂေါပိတုံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းဌ။ လဇ္ဇီ၊ ရအပ်၏။

ကြောင့် အခြားရဟန်းများ အပ်သည်၊ [ဂင်း–ဌ။] အကျယ်ကို ရာဇ သိက္ခာပုဒ်မှာရှု။

၁၀။ ပဠိသာမေယျ.....ဂါထာဖြင့် မသိမ်းထားကောင်း သည်ကို ပြသည်၊ အပ်သော ဝတ္ထုဟု ဖြစ်ဖြစ်၊ မအပ်သောဝတ္ထုဟုဖြစ်ဖြစ် အလုံးစုံသော လူတို့၏ ဥစ္စာ၊ အယုတ်ဆုံး ဓိခင်၏နားဌပန်သော ထန်းရွက်နားပန်ကိုမျှသော်လည်း စောင့်ရှောက် လိုသောသဘောမျိုးဖြင့် မသိမ်းထားကောင်း၊ သိမ်းထားသောရဟန်း ပါစိတ်။ [ရတနာသိက္ခာပုဒ်အဌကထာ။]

၁၁။ ပိတုနံ ကပ္ပိယံ.....ဂါထာဖြင့်အပ်သောသိမ်းထားကောင်းပုံ ကို ပြသည်၊ မချုတ်သိမ်းဆည်း ထားကောင်းသောမိဘတို့၏ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြစ်အုံ့၊ မိမိဥစ္စာဟုမှတ်၍ သိမ်ထားကောင်းသည်။ [ရတနာ–ဌ။]

၁၃။ ကမ္မံ ကရောန္တာ အာရာမေ၊သကံ ဝဿိကိအာဒယော။
ပရိက္ခာရဗ္ဗ သယန၊ဘဏ္ဍံ၀ါ ရာဇ၀ဿိဘာ။ ။

၁၄။ ဒေဟိတိ ပဒိသာမေတ္ထာ၊ဝဒန္တိ ယဒိ ဆန္ဒသော။
နှ ကရေယျ ဘယာ ဌာနံ၊ဂုတ္တံ ဒသ္သေတု ဝဋ္ဋတိ။ ။

၁၃–၄။ အာရာမေ၊–ဌ။ကမ္မံ၊-ကို။ကရောန္တာ၊ပြုကုန်သော။ဝဿိကိ-အာဒယော၊လက်သမား အစရှိသည်တို့သည်။ သကံ၊ မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ပရိက္ခာရဗ္ဗ၊ပဲခွပ်စသော ပရိက္ခာရာကိုရင်း။ ရာဇ–ဝဿိဘာ၊ မင်းနှင့် အကျွမ်းဝင်ကုန်သော သူတို့သည်။ သယန–ဘဏ္ဍံ၀ါ၊ အိပ်ရာဘဏ္ဍာကိုရင်း။ ပဒိသာမေတ္ထာ၊–၍။ ဒေဟိ၊–လော။ဣတိ၊–သို့။ ယဒိ–ဝဒန္တိ၊–ကုန်အုံ့။ ဆန္ဒသော၊ ချစ်သောအားဖြင့်။ ဘယာ၊ ကြောက်သော အားဖြင့်။ နှ-ကရေယျ၊ (သိမ်မိုးခြင်းကို) မပြုရာ။ ဂုတ္တံ၊ လုံခြုံသော။ ဌာနံ၊ နေရာကို။ ဒသ္သေတုံ၊-ဌ။ ဝဋ္ဋတိ၊–ဏ်။

၁၅။ ဗလက္ကာရေန ပါတေတ္ထာ၊ ဂတောသု ပဒိသာမိတုံ။
ဘိက္ခုံ မနုဿာ သက်ိန္တိ၊နဠေ ဝဏ္ဏမ္ပိ တာဒိသေ။ ။

၁၆။ ဝိဟာရ၀ဿထသန္တော၊ရတနံ ရတ္ဇသမ္ဘတံ။
နိက္ခိပေယျ ဂဟေတ္ထာနှ၊မဂ္ဂေရညေပိ တာဒိသေ။
သာမိကာ နှာဂမံ ဥတ္ထာ၊ပတိရူပံ ကရိယတိတိ။ ။

၁၅–၆။ ဗလက္ကာရေန၊ နိုင်ထက်မှုသဖြင့်။ ပါတေတ္ထာ၊ ချထားခဲ့၍။ ဂတောသု၊-သော်။ ပဒိသာမိတုံ၊-ဌ။ ဝဋ္ဋတိ၊–ဏ်။ဝဏ္ဏမ္ပိ၊ လူတို့ဝတ္ထုသည်။နဠေ၊ ပျောက်ခဲ့သော်။ဘိက္ခုံ၊ ကို။မနုဿာ၊-တို့သည်။ သက်ိန္တိ၊

၁၂။ ဒေဟိတိ.....ဂါထာဖြင့် ပယ်ရ စောင့်ရှောက်ရ မည်ကို ပြ
သည်၊ ဤ၀ဏ္ဏကို သိမ်းထားပေးပါဟု မိဘတို့
ကဆိုသော် ငါတို့သိမ်းမထားကောင်းဟု ပယ်ရမည်၊ အကယ်၍ချထား
ပြီး ဘဲသွားပြားခဲ့၊ မိမိ၏ ကြောင့်ကြခြင်းဖြစ်၍ သိမ်းထား ကောင်း
သည်။ [ရတနာ–ဌ။]

၁၃–၄။ ကမ္မံ ကရောန္တာ.....စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် သိမ်းမ
ထားကောင်းသည်ကို ပြသည်၊
အဓိပ္ပါယ် လွယ်၏၊ [ရတနာ–ဌ။]

မှတ်ချက်.....အာဒိဖြင့် မင်းချင်းယောကျ်ားး စသည်ကို ယူ။

ယုံမှားကုန်၏။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝိဟာရာ-ဝသထသော၊ ကျောင်းဇရပ်၏။ အန္တော၊-၌။ ရတနံ၊-ကိုရင်း။ ရတ္ဓ-သမ္ဘတံ၊ရတနာ ဟု သမုတ်အပ်သော အဝတ် အထည် စသည်ကိုရင်း။ ဂဟေတ္ဝာန၊ ကောက်ယူ၍။ နိက္ခိပေယ္ယ၊ (မှတ်သား) ထားရာ၏။ သာမိကာ-နာဂမံ၊ ဥစ္စာရှင်တို့မလာခြင်းကို။ ဥတ္တာ၊ သိ၍။ ပတိရူပံ၊ လျောက်ပတ်သော ကျောင်းကန်စသော ထာဝရအမှုကို။ ကရိယတိ၊-အပ်၏။ မဂ္ဂေ၊ လမ်း ခရီး၌ရင်း။ အရညေ၊ တောင်၌ရင်း။ တာဒိသေ၊-သော ရတန-ရတန သမ္ဘတဥစ္စာသည်။ (သတိ၊-သော်။) သာမိကာ-နာဂမံ၊-ကို။ ဥတ္တာ၊-၍။ ပတိရူပံ၊လျောက်ပတ်သော-ပုံသဏ္ဌာန်အမှတ်ဖြင့် ယူခြင်း, ကြောင့်ကြမဲ့ သွားခြင်းကို။ ကရိယတိ၊-၏။.....ဇာတိ၊ ဤကား ဥဂ္ဂဟာအပြီးတည်း။

၃၈-ဋ္ဌသုတ်

၁။ ပုဗ္ဗံ ဝေဠုံ ဖလံ စုဏ္ဏံ၊ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ မတ္တိကံ။
သဂ်ိဟာဏတ္ထံ ဒဒတော၊ ကုလဋ္ဌသုခဒုက္ခတံ။ ။

၃၈။ ဋ္ဌသုတ်၊ ဟုသည်။

၁။ ပုဗ္ဗံ၊-ကိုရင်း။ ဝေဠုံ၊-ကိုရင်း။ဖလံ၊-ကိုရင်း။ စုဏ္ဏံ၊ ကသယ်မှုန့် ကိုရင်း။ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ၊-ကိုရင်း။မတ္တိကံ၊-ကိုရင်း။ သဂ်ိဟာဏတ္ထံ၊(ဒါယကာ တို့ကို) ချီးမြှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဒဒတော၊ ပေးသော ရဟန်းအား။ ကုလဋ္ဌသုခဒုက္ခတံ၊-သည်။ (ဟောတိ၊-၏။)

၁၅-၆။ မလက္ကာရေန.....စသော နှစ်ဂါထာ တို့ဖြင့် သိမ်းထား ကောင်း ပြုကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ လက်သမား မင်းချင်းယောက်ျား စသည်တို့က အနှိုင်ကျင့်ပြီး ပစ်ချ ထားခဲ့အုံ၊ ထိုထားခဲ့သောပစ္စည်းများကို သိမ်းထား ကောင်းသည်။ ။ အကြွင်းအဓိပ္ပါယ် လွယ်၏။ [ရတန-၌။]

ဥဂ္ဂဟပြီးပြီ။

၂။ ထုလ္လစ္ဆယံ ဂရုဘာဏ္ဍံ၊ ဣသေရနေတ္ထ သံလိကံ။
ဒေန္တသ ဒုက္ကဋာဒိနီ၊ ထေယ္ယာ သံဃသ သန္ဓကံ။ ။

၂။ ထုလ္လစ္ဆယံ၊ ဤပန်းစသည်တို့တွင်။ သံဃိကံ၊-သော။ဂရုဘာဏ္ဍံ၊-ကို။ ဣသေရေန၊ အစိုးရခြင်းရှိသဖြင့်။ ဒေန္တသ၊-ရဟန်းအား။ ထုလ္လစ္ဆယံ၊-၏။ သံဃသ၊-၏။ သန္ဓကံ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော ပန်းစသည်ကို။ ထေယ္ယာ၊ ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့်။ ဒေန္တသ၊-အား။ ဒုက္ကဋာဒိနီ၊ ဒုက္ကဋ် စသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊-ကုန်၏။

၃။ ကုလသင်္ဂဟာ ရောပေတုံ၊ ရောပါပေတုဉ္စ သဇ္ဇထ။
ဖလပုပ္ဖ။ပဂံ ရုက္ခံ၊ ဇဋိတုဉ္စ နဝဋ္ဋတိ။ ။

၃။ ကုလ-သင်္ဂဟာ၊ ဒါယကာတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဖလ-ပုပ္ဖ။-ပဂံ၊ သီးပွင့်ခြင်းသို့ကပ်ရောက်သော။ ရုက္ခံ၊-ကို။ သဇ္ဇထ၊ (ကပ္ပိယဝေါဟာရစသော)ခပ်သိမ်းသော အခြင်း အရာ အားဖြင့်။ ရောပေတုံ၊ ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုးခြင်းငှါရင်း။ ရောပါပေတုံ၊ သူတပါးကိုစိုက်ပျိုးစေခြင်းငှါရင်း။ ဇဋိတုံစ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါရင်း။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

၃၈-ဒုသန

၃၈။ ဒုသနံ၊ ကုလဒူသနအမှုနှင့် အပြစ်ကိုပြသည်။

၁။ **ပုမ္ပံ ဝေဋ္ဌံ**..... ဂါထာဖြင့် ကုလဒူသနဒုက္ကဋ်ကို ပြသည်၊ ကုလာနံ ဒူသနံ-ကုလဒူသနံ၊ မိမိ၏မကောင်းသော အကျင့်ဖြင့် ဒါယကာတို့၏ ကြည်ညိုခြင်း သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးခြင်း အမှုကိုရစေ။ ကုလဒူသနေန ဒုက္ကဋံ- ကုလဒူသနဒုက္ကဋံ-ဟု တွဲစပ်၊ မိမိ၏မကောင်းသောအကျင့်ဖြင့် ဒါယကာတို့၏သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် သင့်သောဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို ရစေ၊ မိမိပစ္စည်း သူတပါးပစ္စည်းကိုချီးမြှောက်လို၍ပေးမှု ဒုက္ကဋ်ဟူ၏။(ကုလဒူသနသိက္ခာပုဒ်။)

၂။ **ထုလ္လစ္ဆယံ**.....ဂါထာဖြင့် အာပတ်အပြားကို ပြသည်၊ ပန်းစသောဝတ္ထုတို့တွင် သံဃိကဖြစ်သော ဂရုဘာဏ် ပစ္စည်းကိုချီးမြှောက်လို၍ အစိုးတရပေးအံ့၊ ဒုက္ကဋ်နှင့် ထုလ္လစ္ဆည်း၊ မချီး

၄။ နိမိတ္တောဘာသတော ကပ္ပ၊ဝေါဟာရ ပရိယာယတော။
အတ္တနော ပရိဘောဂတ္ထံ၊ရောပါပနာဒိ လဇ္ဇတိ။ ။

၄။ အတ္တနော၊—၏။ ပရိဘောဂတ္ထံ၊ သုံးဆောင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ နိမိတ္တောဘာသတော၊ နိမိတ်ပြုခြင်း, အရိပ်ပြုခြင်းဖြင့်ရင်း။ ကပ္ပ—ဝေါဟာရ-ပရိယာယတော၊ကပ္ပိယဝေါဟာရ ပရိယာယ်အားဖြင့်ရင်း။ ရောပါပနာဒိ၊ ပေါက်ရောက်စေခြင်းအစရှိသည်ကို။လဇ္ဇတိ:—၏။

မြှောက်လိုရာ၌ ထုလွန်စည်းသာ၊ ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့်ပေးအံ့၊ ဒုက္ခန့်, ထုလွန်စည်း,ပါရာဇိက။

အဓိပ္ပါယ် ..... ဒါယကာကို ချီးမြှောက်လို၍ ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် သံဃိကပစ္စည်းကို ပေးအံ့၊ တပဲ,တပဲတန်အောက်ယုတ်မှ ဒုက္ခန့်၊တပဲထက်အလွန် ငါးပဲတန်အောက်ယုတ်မှ ထုလွန်စည်း၊ ငါးပဲ,ငါးပဲတန်ထက်လွန်မှ ပါရာဇိက။ (ကုလဒူသနာ သိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ။)

၃။ ကုလသင်္ဂဟာ.....ဂါထာဖြင့် ဒါယကာ မျှားကို ချီးမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ သစ်ပင် မစိုက်ကောင်းသည်ကို ပြသည်။

မှတ်ချက် ..... သဗ္ဗဒါအရ ကပ္ပိယဝေါဟာရ,အကပ္ပိယဝေါဟာရ, ပရိယာယ်,ဩဘာ, နိမိတ်စွမ်းဖြင့် အလုံးစုံကို ယူ၊ ဘယ်လိုနည်းနှင့်မျှ မစိုက်ကောင်း ဟူ၏။ ။စသန္ဒါ အဝတ္ထု သမ္ဘစ္ဆည်း၊ ခူးခြင်း ခူးစေခြင်း, ကုံးခြင်း ကုံးစေခြင်း ဟူသော မဆိုအပ်သေးသည်ကို ဆည်းသည်။ ။ရေသွန်းလောင်းခြင်းစသည်တို့ကိုပြု၍ သစ်ပင်မသေအောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ဓဠိတုံဟု ဆိုသည်၊ ဒုက္ခန့်သင့်၏။ [ဂင်း-၌။]

၄။ နိမိတ္တောဘာသတော.....ဂါထာဖြင့် ပြုကောင်းသည်ကို ပြသည်၊မိမိသုံးဆောင်ခြင်း အကျိုးငှါစိုက်မှ နိမိတ်, ဩဘာ, ကပ္ပိယဝေါဟာရ, ပရိယာယ် ၄-မျိုး အပ်သည်။ [ဂင်း—၌။] အကျယ် ပါတိမောက္ခမေဒနီ၌ ဆိုခဲ့ပြီ။

၅။ ဝုတ္တာဝ ဝေဒ္ဓိကာ ဇယိ၊ပေသနေ ဂိဟိကမ္မိသု။
ထပေတ္ဝာ ပိတရော ဘဏ္ဍာ၊ဝေယျာဝစ္စကရံ သကံ။ ။

၆။ ဒုက္ကရံ ပဒဝါရေန၊ဟရဏော ဒုတသာသနံ။
သာသနံ အဂ္ဂဟေတ္ဝါပိ၊ပထမံ ဝဒတော ပုန။ ။

၅–၆။ ဝေဒ္ဓိကာ၊ဆေးကုခြင်းကို။ဝုတ္တာဝ၊ တည်း။ဇယိ-ပေသနေ၊ ခြေဖြင့်အစေအပါးခံရာ၌။ ပိတရော၊မိဘတို့ကိုရင်း။ဘဏ္ဍာ၊ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းကိုရင်း။ သကံ-ဝေယျာဝစ္စကရံ၊ မိမိ၏ အမှုကိုပြုသော သူကိုရင်း။ထပေတ္ဝာ၊–၍။ဂိဟိ-ကမ္မိသု၊ လူ၏အမှုတို့၌။ဒုတ-သာသနံ၊ တမန်ပြုပြား သတင်းစကားကို။ဟရဏော၊ ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ပဒ–ဝါရေန၊ ခြေလှမ်းအကြိမ်ဖြင့်။ ဒုက္ကရံ၊–၏။ ပထမံ၊–စွာ။သာသနံ၊ သတင်းစကားကို။ အ–ဂ္ဂဟေတ္ဝါပိ၊ မယူမူ၍လည်း။ ပုန၊–ဘန်။ ဝဒတော၊ ဆိုသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကရံ၊–၏။

၇။ ဥပ္ပန္နပစ္စယာ ဇဝံ၊ပဠုန္ဒမ္ပိ အကပ္ပိယာ။
အာဘူတာရောစနာ ရူပ၊သံဝေါဟာရဂ္ဂဟာဒိသာ။ ။

၇။ ဇဝံ၊ ဤသို့။ ဥပ္ပန္န-ပစ္စယာ၊ (ကုလဒူသနှ မှကြောင့်) ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ ပဠုန္ဒမ္ပိ၊ သိတင်းသုံးဘော် ငါးဦးတို့ အားလည်း။ အ-

---

၅-၆။ ဝုတ္တာဝ..... စသော နှစ်ဂါထာ တို့ဖြင့် အပ် မအပ်သော သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းကို ပြသည်၊ ဆေးကုခြင်း ကုလဒူသနှကို မိန္တာဇိုဝ ဝိဝဇ္ဇနာ၌ ဆိုခဲ့ပြီးပြီ၊သိတင်းသုံး ဘော် ငါးယောက်နှင့် တကွ မိဘ, ရှင်လောင်း, ရဟန်းလောင်း,မိမိ အမှုကို ပြုသောသူတို့၏ သတင်းစကားကို ဆောင်ခြင်းဌာ အပ်၏၊ လူအမှုရေးရာတို့၌ သတင်းစကားကို ဆောင်အုံ၊ ခြေလှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်၊ သတင်းစကား မှာလိုက်သည်ကို လက်ခံပြီးဝန်မခံဘဲ နောက်မှ မှာအပ်သောသူကိုတွေ့၍ပြောအုံ၊ ဒုက္ကဋ်ပင်။ [ဂင်း–ဌ။]

မှတ်ချက်..... လယ်ထွန်ခြင်း, ကုန်သွယ်ခြင်း စသော အမှုမျိုးသာ မအပ်၊ သာသနာတော်နှင့် စပ်ဆိုင်သော သတင်း စကားမျိုးကား အပ်၏ဟု သိ။

ကပ္ပိယာ၊–ကုန်။ အာဘူတာ-ရောစနာ–ရူပသံဝေါဟာရ-ဂ္ဂဟာ-ဒိသာ၊ (ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို)မဟုတ်မတရား ပြောကြားခြင်း, ရှောင်ကိုလဲခြင်း, ရှောင်ကိုခံယူခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့နှင့် တူကုန်၏။

၈။ ဟာရာပေတွာ ဟာရိတ္ထာပိ၊ ပိတ္ထုနံ သေသဉ္ဇာတိနံ။
ပဏ္ဍာနံ ဝတ္ထုပုဗ္ဗတ္ထံ၊ ဒါတုံ ပုပ္ပါနိ လဉ္ဇတိ။
မဏ္ဍနတ္ထဉ္စ လိင်္ဂါဒိ၊ ပုဗ္ဗတ္ထဉ္စ နု လဉ္ဇတိ။ ။

၈။ ပိတ္ထုနံ၊ မိဘတို့အား။ ဟာရာပေတွာ၊ ဆောင်စေ၍ရင်း။ ဟာရိတ္ထာ၊ ဆောင်၍ရင်း။ ဝတ္ထု ပုဗ္ဗတ္ထံ၊ ရတနာ သုံးပါးအား ပူဇော်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုပ္ပါနိ၊ တို့ကို။ ဒါတုံ၊-ငှါ။ လဉ္ဇတိ၊-၏။ ပဏ္ဍာနံ၊ ရောက်လာကုန်သော။ သေသ ဉာတိနံ၊ ကြွင်းသောဆွေမျိုးတို့အား။ ဝတ္ထု ပုဗ္ဗတ္ထံ၊-ငှါ။ ပုပ္ပါနိ၊-တို့ကို။ ဒါတုံ၊-ငှါ။ လဉ္ဇတိ၊-၏။ မဏ္ဍနတ္ထဉ္စ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါရင်း။ လိင်္ဂါဒိ ပုဗ္ဗတ္ထဉ္စ၊ ဗိသေသနိုးနှတ် စသည်ကို ပူဇော်ခြင်းအကျိုးငှါရင်း။ ဒါတုံ၊-ငှါ။ နု-လဉ္ဇတိ၊-အပ်။

၇။ ဥပ္ပန္နပစ္စယာ...ဂါထာဖြင့် ကုလဋ္ဌသနမှကြောင့်ရသောပစ္စည်း စသည်ကား မအပ်ဟု ပြသည်၊ ကုလဋ္ဌသနမှကြောင့် ရသောပစ္စည်း, အာဘူတာရောစနမှကြောင့်ရသော ပစ္စည်း, ရူပသံဝေါဟာရကြောင့်ရသောပစ္စည်း ဤပစ္စည်း ၃-မျိုးကား ပိုပိ မျှမက သိတင်းသုံးဘော် ၅-ယောက် စလုံးပင် မအပ်။ [ရင်း–၌။]

မှတ်ချက်.....ဇဝံ ကုလဋ္ဌသနေန ဥပ္ပန္နပစ္စယာ ပဠဉ္ဇနပ္ပိ–ဟု အဆိုရှိခြင်းကြောင့် သာမဏေသည် ပြုအပ်သောကုလဋ္ဌသနမှ စသည်ကြောင့် ရအပ်သောပစ္စည်းများလည်းမအပ်၊ အာတုမဝတ္ထုကို ထောက်၍သိရမည်ဟု ဋီကာဟောင်းဆို၏။

၈။ ဟာရာပေတွာ.....ဂါထာဖြင့် ပေးကောင်း, မပေးကောင်းကို ခွဲပြသည်၊ အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။ [ရင်း–၌။]

မှတ်ချက်.....ရောက်လာသော ဥပါသကာ တို့အားလည်း ရတနာသုံးပါး ပူဇော်ခြင်း အကျိုးငှါ ပေးကောင်းသည်ဟု ဋီကာသစ်ဆို၏။

၉။ တထာ ဖလံ ဂိလာနာနံ၊သမ္ဘတ္တိသဟိယသ ၏။
ပရိဗ္ဗယဝိဟိနာနံ၊ ဒါတုံ သပရသန္ဓကံ။ ။

၉။ သ ပရ သန္ဓကံ၊ မိမိဥစ္စာ, အကျွမ်းဝင်သူ.ဥစ္စာဖြစ်သော။ဖလံ-ကို။ တထာ၊ ထိုပန်းအတူ ပေးခြင်းကိုရင်း။ ဂိလာနာနံ၊-တို့အား၊ရင်း။ သမ္ဘတ္တိ-သဟိယသ၏၊ ရောက်လာသော အစိုးရအား၊ရင်း။ ပရိဗ္ဗယ-ဝိဟိနာနံ၊ ကုန်သော် ရိုက္ခာဂ္ဂိသော ဧည့်သည် တို့အား၊ရင်း။ဒါတုံ၊-ဌ။ လန္ဓတိ၊ ၏။

၁၀။ ဘာဇေန္တေ ဖလ ပုပ္ဖဒိ၊ဒေယျံ ပတ္တသ ကဿစိ။
သမ္ဘတေနာပလောကေတ္ဝာ၊ဒါတဗ္ဗမိတရေန တု။ ။

၁၀။ ဖလ-ပုပ္ဖဒိ၊သစ်သီး,ပန်းကို။ ဘာဇေန္တေ၊ဝေဘန်စဉ်။ပတ္တသ၊ ရောက်လာသော။ ကဿစိ၊-အား။ သမ္ဘတေန၊ သမ္ဘူတိရသော ရဟန်းသည်။ ဒေယျံ၊ (လေးတို့ တဘို့) ပေးအပ်၏။ ဣတရေနတု၊ သမ္ဘူတိ မရသောရဟန်းသည်ကား။ အပလောကေတ္ဝာ၊ ၍။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။

၉။ တထာဖလံ……ဂါထာဖြင့်သစ်သီးပေးကောင်းသော သူတို့ကို ပြသည်။ အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။[ရင်း–ဌ။]

မှတ်ချက်…"ပရောတိ အတ္တနော ဝိဿာသဉ္ဇာတကောဇဝ အဓိပ္ပေ တော"ဟု ဋီကာဟောင်း အထူးဆို၏။ ။"သပရန္တိ အတ္တနော ဝိဿာသိကာ"ဟု ဋီကာသစ်သာမည်ဆို၏။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "အတ္တနော သန္ဓကံယေဝ"ဟု မိန့်ဆို၏၊ထိုသို့ဆိုခြင်းကား ထုလ္လစ္စည်း စသည်ကို ဝေဘန်ခြင်းမှ လွတ်စေလို၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟုဋီကာသစ် ဆို၏၊ ဤ၌ အတ္တနောသန္ဓကံယေဝ-ဟု မိန့်ဆိုသော်လည်း- အတ္တနော သန္ဓကေပရသန္ဓကေ-ဟု အာပတ္တိအရာ၌ ပြဆိုခြင်းကြောင့် မိမိဥစ္စာ အကျွမ်းဝင်သူ.ဥစ္စာဟု ယူသင့်သည်၊ ထို.ကြောင့်" သပရ " ဟု ခုဒ္ဒ သိက္ခာဆရာဆိုသည်ဟုမှတ်။

၁၀။ ဘာဇေန္တေ……ဂါထာဖြင့် ဝေဘန်စဉ် ပေးကောင်းပုံကို ပြ သည်၊ ထက်ဝက် ပေးရမည်ဟု မဟာအဋ္ဌ ကထာမိန့်ဆို၏၊ လေးတို့ တဘို့ ပေးရမည် ဟု မဟာပစ္စရိက်နှင့် ဝိနယ သင်္ဂဟာအဋ္ဌကထာများ ဆိုဘော်မူကြ၏။

၁၁။ ဝိဟာရေ ဝါ ပရိစ္ဆိဒ္ဓေ၊ကတ္တာနု ကတိကံ တတော။
ဒေယျံ ယထာပရိစ္ဆေဒံ၊ဂိလာနသ္သေတရသ္သ ဝါ။
ယာဝမာနသ္သ ကတိကာ၊ကတရုက္ခာဝ ဒဿိယာ။ ။

၁၁။ ဝိဟာရေ၊-၌။ ပရိစ္ဆိဒ္ဓေ ဝါ၊ (အသီး အပင်ကို) ပိုင်းခြား၍ ၎င်း။ ကတိကံ၊-ဝတ်ကို။ ကတ္တာနု ဝါ၊-၍၎င်း။ တတော၊ ထို ပိုင်းခြားအပ်သော သစ်သီး သစ်ပင်မှ။ ယာဝ မာနသ္သ၊ တောင်းလာသော။ ဂိလာနသ္သ၊-အားရင်း။ ဣတရသ္သ ဝါ၊ ဤမှတပါးသောသူအားရင်း။ ယထာ-ပရိစ္ဆေဒံ၊ ပိုင်းခြားထားတိုင်း။ ဒေယျံ၊-၏။ ကတိက ကတ ရုက္ခာဝါ၊ ကတိကဝတ် ပြုထားအပ်သော သစ်ပင်တို့ကိုလည်း။ ဒဿိယာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။

၁၂။ သိရိသ ကသဝါဒိနံ၊စုဏ္ဏေ သေသေစ နိဋ္ဌယော။
ယထာဝုတ္တာနယော ဇဝ၊ပဏ္ဏမေဏ္ဍ ပဝေသယေတိ။ ။

၁၂။ သိရိသ-ကသာဝါဒိနံ၊ ကုက္ကို့, အဖန် စသည်တို့၏။ စုဏ္ဏေ၊-၌ ၎င်း။ သေသေစ၊ ကြွင်းသော မြေ,ဝါး,ဒန်ပူ၌ ၎င်း။ ဝိနိဋ္ဌယော၊-သည်။ ယထာ ဝုတ္တာ နယော ဇဝ၊-တည်း။ ပဏ္ဏံ၊ သစ်ရွက်ကို။ ဧဏ္ဍေ၊ ဤပန်းစ သည်တို့၌။ ပဝေသယေ၊ သွင်းရာ၏။ ....ဣတိ၊ ဤကား ဒုသန အပြီး တည်း။

၁၁။ ဝိဟာရေ.....ဂါထာဖြင့် တောင်းလာသူအား ပေးကောင်းပုံ ကိုပြသည်၊ သံဃိက် ကျောင်း၌ ဤအပင်မှ ဤမျှလောက်သောသစ်သီးကို ယူသည်ကို မတားမြစ်အပ်၊ပေးရမည်ဟု အပလောကနက်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ဖြစ်စေ,ကတိကဝတ်ပြု၍ ဖြစ်စေ ထား အပ်သော သစ်သီးသစ်ပင်ကို လာတောင်းသော လူနာအား ၎င်းပိုင်း ခြား ထားတိုင်းသာပေးရမည်၊ သို့မဟုတ် ကတိကဝတ်ပြုထားသော သစ်ပင်ကိုလည်း ပြပေးရမည်၊ဤသစ်ပင်မှအသီးတို့သည် ကောင်းကုန် ၏၊ဤသစ်ပင်မှ ယူကြကုန်ဟု မဆိုကောင်း။

၁၂။ သိရိသကသဝါဒိနံ.....ဂါထာဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်း သော အမှုန့်မှစ၍ လေးမျိုးကိုပြ သည်၊ကုက္ကိုမှုန့်,အဖန်မှုန့်, ကြွင်းသော ဒန်ပူ,မြေတို့ကို ချိုးမြှောက်လို၍ ပေးအံ့၊ ဒုက္ခဒို။

၃၉–ဝဿူပနာယိကာစေဝါတိ

၁။ ပုရိမိကာ ပစ္ဆိမိကာ၊ ဒုဝေ ဝဿူပနာယိကာ။
တတ္ထာလယပဋိဂ္ဂါဟော၊ ဝစီဘေဒေါစ ဇနိသော။ ။

၂။ "ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ၊ တေမာသံ ဝသိံ ဥပေမိ"။
"ဣဝ ဝသိံ ဥပေမိ"တိ၊စိတ္တုပ္ပါဒေဏ အာလယော။ ။

၃၉–ဝဿူပနာယိကာစေဝါတိ၊ ဟူသည်။

၁-၂။ ပုရိမိကာ၊ ပုရိမဝါကပ်ခြင်းရင်း။ ပစ္ဆိမိကာ၊ ပစ္ဆိမဝါကပ်ခြင်းရင်း။ (ဣတိ၊-သို့။) ဝဿူပနာယိကာ၊ ဝါကပ်ခြင်း တို့သည်။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့၌။ ဝဿူပနာယိကာ၊ တို့သည်။ အာလယ ပဋိဂ္ဂါဟောစ၊ အာလယပြုခြင်းနှင့်တကွ ကျေးဇူးခံခြင်းရင်း။ ဝစီဘေဒေါစ၊ နှုတ်ဖြင့်ကြက်ခြင်းရင်း။ (ဣတိ၊–သို့။)ဒုဝေ၊–တို့တည်း။ ဇဋ္ဌ၊ ဤ အာလယ,ဝစီဘေဒ နှစ်ပါးတို့တွင်။ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေ မာသံ ဝသိံ ဥပေမိတိ၊-ဟူ၍။ ဣဝ ဝသိံ ဥပေမိတိ၊-ဟူ၍။ ဝစီဘေဒေါ၊-သည်။ ဇနိသော၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ (ဤ၌ ဝါတွင်းနေအုံ) ဟု စိတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ အာလယော၊ မည်၏။……[ဣဝ၊ဤလျှေလျှည်း၌။ ဝသိံ၊–သို့။ ဥပေမိ၊ကပ်ပါ၏။]

• **မှတ်ချက်**……ကုလဒူသနဝတ္ထုသည် ဂ-မျိုးသာရှိ၏ ဟု ပါဠိတော်၌ လာသော်လည်း သစ်ရွက်ကို ပန်းစသည်တို့၌သွင်းယူ ရမည် ဟု အဋ္ဌကထာအဆိုရှိသောကြောင့် သစ်ရွက် ပေးခြင်း သည်လည်း ကုလဒူသနအမှုပင် ဖြစ်သည်ဟုမှတ်။ ,[ကုလဒူသန သိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ။]

ဒူသနပြီးပြီ။

၃၉–ဝဿူပနာယိက

၃၉။ ဝဿူပနာယိကာ၊ ဝါကပ်ပုံကို ပြသည်။

၁–၂။ ပုရိမိကာ……စသော ရှေးဂါထာဝက်ဖြင့် ဝါကပ်ပုံ ၂-မျိုး ကို ပြသည်၊ပုရေဘဝါ- ပုရိမာ၊ ပုရိမာဇေ-

၃။ နောပေတုကာမော အာဝါသံ၊တဒဟု တိက္ကမေယျဝါ။
ဘဝေယျ ဒုက္ခဒုဘယတ္တိ၊ ဇာနံဝါနုပဂစ္ဆတော။ ။

၃။ တ-ဒဟု၊ ထိုဝါဆိုအံ့သောနေ့၌။ နော-ပေတုကာမော၊ ဝါမကပ်လိုသောရဟန်းသည်။အာဝါသံ၊ကျောင်းဥပစာကို။ အတိက္ကမေယျဝါ၊-အံ့။ ဒုက္ခဒုဘ-ပတ္တိ၊–သည်။ ဘဝေယျ၊–၏။ဇာနံဝါ၊ (ဝါဆိုအံ့သောနေ့ဟု)သိလျက်။ အနု-ပဂစ္ဆတော၊ဝါမကပ်သော ရဟန်းအား။ ဒုက္ခဒုဘ-ပတ္တိ၊–သည်။ဘဝေယျ၊–၏။

ပုရိမိကာ၊ ပစ္ဆိမဝါ မကပ်မီ ရှေးဖြစ်သော ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တရက်နေ့၌ ဝါကပ်ခြင်းကို ပုရိမဝါကပ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပစ္ဆာ ဘဝါ-ပစ္ဆိမာ၊ပစ္ဆိမာ ဇဝ-ပစ္ဆိမိကာ၊ ပုရိမဝါကပ်ပြီးသည်မှနောက်၌ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့ ဝါကပ်ခြင်းကို ပစ္ဆိမဝါကပ်ခြင်းဟု ဆိုသည်။ ။ဝဿအာရ ရေချအားဖြင့် မိုးရွာသောကာလမျှကိုသာ မယူဘဲ ဥပစာအားဖြင့် မိုးရွာသော ကာလ၌နေခြင်းကို ယူ။ ။ဥပနယနံ-ဥပနာယိကာ၊ ဝဿသဿ ဥပနာယိကာ၊ဝဿူပနာယိကာ၊ မိုးကာလ၌နေခြင်း ဝါကပ်ခြင်း, ဝဿူပနာယိကာဟုဆိုသည်၊ ထိုဝါကပ်ခြင်းတို့သည် ပုရိမဝါကပ်ခြင်း ပစ္ဆိမဝါကပ်ခြင်းနှစ်မျိုးရှိသည် ဟူ၏။

တတ္ထာလယ ..စသောဂါထာဝက်ဖြင့် ပုရိမဝါကပ်ခြင်း၌ အာလယ ပဋိဋ္ဌါဟနှင့် ဝစီဘေဒနှစ်မျိုး၊ ပစ္ဆိမဝါကပ်ခြင်း၌ လည်း ထို့အတူ နှစ်မျိုးစီပြား၏ဟု ပြသည်။

ဋုမသ္မိံ ဝိဟာရေ.....စသော သုံးပါဒဖြင့် ဝစီဘေဒ ဝါကပ်ပုံနှင့် အာလယပဋိဋ္ဌါဟဝါကပ်ပုံနှစ်မျိုးကို ပြသည်။

မှတ်ချက်..... ဋုမသ္မိံ ဝိဟာရေ ,ဋုမံ တေ မာသံ ဝဿံ ဥပေမိ-ဖြင့် နှုတ်ဖွင့်၍ဖြစ်စေ, အာလယ ပြု၍ဖြစ်စေ ဝါကပ်နိုင်သည်ကို ပြသည်၊ ဋုဝဿံ ဥပေမိ-ဖြင့်လည်း ၎င်းအတိုင်း ပြသည်၊ ကျောင်းမရှိ လော, လည်းစသည်၌ဝါဆိုမှ အာလယ ဖြင့်သာ ဆိုရမည်ဟု ဋီကာသစ် ဆို၏။.....ဤအလို–ဋုမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဥပေမိ တိ–ဟု၍။ သော၊ ထိုအာလယပဋိဋ္ဌါဟ ဝစီဘေဒ နှစ်ပါးသည်၊ ဇေဒိ

၄။ ‘ဒုတိယံ ဥပဂဿ္ဓယျ၊ဆိန္နဝသောနုပါဂတော။
နု ပဏ္ဏမေယျ တေမာသံ၊အဝသိတ္ဘာနု စာရိကံ။ ။

၄။ ဆိန္နဝသော၊ ပုရိမဝါ ပြတ်သော ရဟန်းသည်ရင်း။ အနု ပါဂတော၊(အနုရာယ်ကြောင့်) ပုရိမဝါ မကပ်သောရဟန်းသည်ရင်း။ ဒုတိယံ၊–ဝါသို့။ ဥပဂဿ္ဓယျ၊ ကပ်ရာ၏။ တေမာသံ၊ သုံးလပတ်လုံး။ အ-ဝသိတ္ဘာနု၊ (ဝါကပ်ပြီး) မနေမူ၍။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရီ လှည့်လည် ခြင်းကို။ နု-ပဏ္ဏမေယျ၊ မဖဲသွားရာ။

သော၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဤသို့ “သော” ဟူသောပုဒ် ထည့်စွက်၍ အနုက်ပေးစေလိုဟန် ရှိ၏။ ကျောင်းဌ ဝါကပ်ပါမူ နှုတ်မြွက်၍သာ ဝါကပ်ရမည်၊အကယ်၍“ဣဒ ဝဿံ ဝသိဿာမိ”ဟု အာလယရှိအုံ့၊သတိ မထားမူ၍ ဝါမကပ်မိအုံ့၊ ဝါမပြတ်၊ ပဝါရဏာ ပြုခြင်းဌာလည်း ရ၏။ အဋ္ဌကထာ။

တနည်း.....“ဣဒ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ဝဿာဝါသော ပဋိသု တော -ဟောတိ ပုရိမိကာယ”စသော ပါဠိတော်အရ ဥပနန္ဒထေရ်သည် ကောသလမင်းကြီးအား ပုရိမဝါကပ်ရန် ဝန်ခံလိုက် သောဝတ္ထုဌ ဝါဆိုရန် ကျောင်းခံမှုကို ဤဌပဋိဂ္ဂါဟ ခေါ်သည်၊ ယင်း ပဋိဂ္ဂါဟကို ခုဒ္ဒသိက္ခာဌ ဝါဆိုမှုနှင့်တွဲဘက်၍ အာလယပဋိဂ္ဂါဟဟု ဆို သည်၊ ထို့ကြောင့် ကျောင်းခံမှုနှင့် ဝါဆိုမှု နှစ်ခုကွဲပြားအောင် သိနှင့်ရ မည်၊ ကျောင်းခံခြင်းသည် အာလယ ပဋိဂ္ဂါဟဖြင့် ခံခြင်းနှင့် ဝစီဘေဒ ဖြင့်ခံခြင်းနှစ်မျိုး ရှိသင့်၏၊ အာလယဖြင့် ဝါဆိုခြင်းကား-ဝါဆိုကျောင်း မရ၍ လှေ, လှည်း,နွားခြံတို့ဌ ဝါဆိုမှု “ဣဒ ဝဿံ ဥပေမိ”ဟု အာလယ ပြု၍ ဝါဆိုရမည်၊ ဝါဆိုကျောင်း ရမူ“ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဥပေမိ”ဟု ဝါဆိုရမည် ဟူ၏။

၃။ နောပေတုကာမော.....ဂါထာဖြင့် ဝါမဆိုသော ရဟန်း အား အာပတ် သင့်ပုံကို ပြသည်။ အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။ [ပါဠိတော်။]

၄။ ဒုတိယံ.....ဂါထာဖြင့် အကြောင်းမညီညွတ်၍ ပုရိမ ဝါကပ် ပြီးမှပျက်, ပုရိမဝါလုံးလုံးမကပ်ရသေးသောရဟန်း ဒုတိယဝါ ကပ်ရမည်ကို ပြသည်။ [ဂင်း–ဌ။]

၅။ မာတာပိတူနဲ့ မတ္ထာယ၊ ပဠုန္ဒီ သဟာဒ္ဓိနံ။
ဂိလာနုတဒုပဋ္ဌာက၊ဘတ္တ မေသိသမောသဝံ။ ။
၆။ ပုတ္ထိသာမိ ဥပဋ္ဌိသံ၊ ဂတ္ဘိ နာဘိရတိ အဟံ။
ဂူပကာသိသံ ကုက္ကုစ္စံ၊ ဒိဋ္ဌိ ဂရုကမာဒိကံ။ ။
၇။ ကရိသံ ဝါပိ ကာရေသံ၊ ဝိနောဒဠ္ဠ ဝိဝေစနံ။
ဝုဋ္ဌာနံ ဝါပိ ဥဿုက္ကံ၊ ဂန္ဓဗ္ဗိ ဗ္ဗေဝမာဒိနာ။
လဇ္ဇီ သတ္ထာဟာကိ ဗ္ဗေနု၊ ပဟိတာ ပဟိတေ ပိစ။ ။

၅–၆–၇။ မာတာ-ပိတူနံ၊–တို့၏ရင်း။ ပဠုန္ဒီ၊–ကုန်သော။ သဟာဒ္ဓိနံ၊ တို့၏ရင်း။အတ္ထာယ၊–၄၊။ ဂိလာနု-တ–ဒုပဋ္ဌာက–ဘတ္တံ၊ဂိလာနဘတ်, ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကိုရင်း။ ဩသိသံ၊ ဆေးကိုရင်း။ ဧသိသံ၊ ရှာမှီးအံ့။ ပုတ္ထိသာမိ၊မေးအံ့။ ဥပဋ္ဌိသံ၊ လုပ်ကျွေးအံ့။ အဟံ၊–သည်။ ဂတ္ဘိ၊-၍။အနု–ဘိရတိ၊ (သိဟင်းသုံးဘော်တို့၏) မမ္မေလျှော်ခြင်းကို။ ဂူပကာသိသံ၊ ငြိမ်းစေအံ့။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ဝိနယကုက္ကုစ္စကို။ ဝိနောဒဠ္ဠ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းကိုရင်း။ဒိဋ္ဌိ၊မိ ဆွဲသောအယူကို။ ဝိဝေစနံ၊ကင်းစေခြင်းကို ရင်း။ ဂရုက မာဒိကံ၊သံဃာဒိသေသ်စသည်ကို။ဝုဋ္ဌာနံ ဝါပိ၊ထမြောက်ခြင်းကိုရင်း။ ဥဿုက္ကံ၊အသက်မေးခြင်းစသော ကြောင့်ကြခြင်းကိုရင်း။ ကရိသံ ဝါပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းပြုအံ့။ ကာရေသံ၊ သူတပါးကိုလည်း ပြုစေအံ့။ဗ္ဗေဝ–မာဒိနာ၊ ဤသို့စသော အကြောင်းကြောင့် သာလျှင်။ သတ္ထာဟာ–ကိစ္စေနု၊ ခုနစ်ရက် ကိစ္စဖြင့်။ပဟိတေ၊ ပင့်ခေါ်အပ်သော်ရင်း။အ–ပဟိတေပိစ၊ မပင့်ခေါ်အပ်သော်ရင်း။ဂန္ဓဗ္ဗိ၊–၄၊။လဇ္ဇီ၊–၅၊။

မှတ်ချက်.....ဝါကပ်ပြီးမှ အရုဏ်မတက်မီ ထိုနေ့၌ သော်လည်း သတ္ထာဟာကရုဏ်ကိယဖြင့် ဖဲသွားမ်ား ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြန်လာသောရဟန်းအား လည်း အနာပတ္တိဟု ဋီကာသစ်ဆို၏။

၅-၆-၇။ မာတာပိတူနံ.....စသော သုံးဂါထာဖြင့် ဝါပန်၍ သွားကောင်း ပုံကို ပြသည်၊ အဓိပ္ပါယ် လွယ်၏။[ရင်း–၅။]

မှတ်ချက်.....မိဘ, အသိတ်င်း သုံးဘော် ငါးယောက် ဤ ၇-ယောက် ဂိလာနဖြစ်မူ ဝါမပန်ဘဲလည်း သွားကောင်းသည်။

၈။ သံဃကမ္မေ ဝေဇ ဓမ္မာသဝဏ္ဏံ နိမန္ဒိတော။
ဂရုဟိ ပဟိတောဝါပိ၊ဂရုနံဝါပိ ပသိတုံ။ ။

၈။ သံဃ–ကမ္မေ၊ သံဃဒ့ ကိစ္စကြောင့်။ ဝေဇ၊ သွားရာ၏။ ဓမ္မ–သဝဏ္ဏံ၊ တရားနှာခြင်း အကျိုးဌ၊။ နိမန္ဒိတော၊ ပင့်ဘိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ရင်း။ ဂရုဟိ၊ ဆရာ,ဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်။ ပဟိတောဝါ၊ (သက်နှိုးဖွယ်လျှောက်ခြင်း ကိစ္စစသည်ဖြင့်) စေခိုင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ရင်း။ ဂရုနံဝါပိ၊–တို့ကိုလည်း။ပသိတုံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းဌ၊။ဝဇေ၊–၏။

၉။ နု ဘဏ္ဍာဝေါ ဝနုဒ္ဒေသ၊ဥတ္တုပဌာကဒဿနေ။
လဇ္ဇံ နု ပါပုဏောယ္ယ၊ ဧဠ၊ ဝါဂမိဿန္ဒ္ယ ဒုရ ဂေါ။ ။

၉။ ဘဏ္ဍာ–ဝေါ ဝနု–ဒ္ဒေသ–ဥတ္တု–ပဌာက–ဒဿနေ၊ ဘဏ္ဍာ–ဖွယ်ခြင်း, ပါဠိသင်ခြင်း, (မိဘမှတပါး)ဥတိ–အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတို့ကိုရှုမြင်လိုခြင်းကြောင့်။ နု–ဝဇေ၊–ရာ။ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့ဌ်သာလျှင်။ အာဂမိဿံ၊ ပြန်လာအံ့။ ဣတိ၊–သို့။ အ–ဒုရ–ဂေါ၊မဝေးသောအရပ်သို့ သွားသော ရဟန်းသည်။ နု–ပါပုဏောယ္ယ၊ (အရှက်မတက်မိ)ပြန်မရောက်အံ့။ လဇ္ဇံ၊ အပ်ခြင်းကိုရအပ်၏။

ဂရုကမာဒိကံဌ အာဒိဖြင့် သာမဏေတို့၏ အသက်ကိုမေးခြင်း, သိက္ခာပုဒ် ဆောက်တည်လိုခြင်း, တဇ္ဇနိယကံ စသော ကံပြုလိုခြင်း မျှားကို ယူ။ ။ဣဏ္ဍေဝမာဒိနှာဌ် အာဒိဖြင့် ဝိနည်းအယူရှိသူတို့အား တရားဟောလိုခြင်းစသည်ကို ယူ။ ။သတ္တာဟ ကိစ္စ ဟူသည် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝါပန်သွားကောင်းသောကိစ္စ,သံဃဒ့ကိစ္စစသည်ကို ဆိုသည်ဟု မှတ်။

၈။ သံဃကမ္မေ……ဂါထာဖြင့် အပ်သောဝါပန်ကောင်း သည်ကို ပြသည်။ အဓိပ္ပါယ် လွယ်၏။ [ရင်း–ဌ။]

မှတ်ချက်……အယုတ်ဆုံး ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းတို့ဌ် ပြုဘွယ်ကိစ္စ ရှိ လတ်သော် သွားကောင်းသည်ဟု ဋီကာသစ်ဆို၏။

၉။ နဘဏ္ဍာ……ဂါထာဖြင့် ဝါမပန်ကောင်း သည်ကို ပြသည်။ [ရင်း–ဌ။]

မှတ်ချက်……လဇ္ဇံအရက်ကို ဝါလည်းမပြတ်, ညဉ့်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခနှိုလည်းမသင့်ဟု ဋီကာဟောင်း ဆို၏။

၁၀။ သေသဉ္ဇာတိဟိ ပေသိတော၊ဘိက္ခုနိသိတကေနစ။
ဥပါသကောပါသိကာဟိ၊နိဗ္ဗိသိတ္ဝာဝ ပေသိတော။ ။

၁၀။ သေသ–ဉာတိဟိ၊ (မိဘမှ)ကြွင်းသော ဆွေမျိုးတို့သည်၎င်း။ ဘိက္ခုနိသိတကေနစ၊ ရဟန်းကို မှီသောသူသည်၎င်း။ ပေသိတော၊ (တုံ့သုံးချက်ဖြင့်) ပင့်ဆောင်ရာ၌၎င်း။ ဥပါသကော–ပါသိကာဟိ၊ ဥပါသကာထီး, ဥပါသိကာမတို့သည်၎င်း။နိဗ္ဗိသိတ္ဝာဝ၊(ဒါနစသည်ကို) ရည်စူး၍သာလျှင်။ ပေသိတော၊-၌၎င်း။လင့်၊ သွားခြင်းကိုရအပ်၏။

၁၁။ ဝဿဿေဒေ အနာပတ္တိ၊အန္တရာယော သတတ္တနော။
သံဃသာမဂ္ဂိယာ ဝါ နော၊ဆိန္နဝဿော ပဝါရယေ။ ။

၁၁။ အတ္တနော၊–၏။ အန္တရာယော၊–သည်။ သတိဝါ၊ -သော်၎င်း။ သံဃ–သာမဂ္ဂိယာ၊သံဃာ၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိဝါ၊-သော်၎င်း။ ဝဿ–ဿေဒေ၊ ဝါ ပြတ်ခြင်းကြောင့်။ အနာပတ္တိ၊-သင့်။ ဆိန္န-ဝဿော၊ ဝါပြတ်သောရဟန်းသည်။ နော–ပဝါရယေ၊ပဝါရဏာမပြုရာ။

၁၀။ သေသဉ္ဇာတိဟိ.....ဂါထာဖြင့် တုံ့သုံးချက်ဖြင့်ပန်သော် ဝါ ပန်ကောင်းသည်ကိုပြသည်၊[ဎင်း–ပါ။]

မှတ်ချက်..... ဒါနမ္ဗု ဒါတုံ၊ သိလမ္ဗု ရက္ခိတုံ၊ ဓမ္မမ္ဗု သောတုံ–ဤ တုံ့သုံးချက် မပါဘဲ ရဟန်းတော်များ ကြွလာပါ၊ ရဟန်းတော်များ ကြွလာခြင်းကို အလိုရှိပါသည်ဟူ၍ သက်သက် ပင့်ရာ၌ မသွားကောင်းဟု မှတ်။

၁၁။ ဝဿဿေဒေ.....ဂါထာဖြင့် ဝါကပ်ပြီးမှ သွားကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ အန္တရာယ် ၁၀-ပါး တို့တွင် တပါးပါးသော အန္တရာယ်ရှိသော်၎င်း, သံဃာကွဲပြားအောင် လုံ့လပြုသည်ကိုမြင်၍ သံဃာ ညီညွတ်စေခြင်းငှါ၎င်း ဝါပြတ်ခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်၊ သို့သော် ပဝါရဏာကား မပြုရ။ [ဎင်း–ပါ။]

အဋ္ဌ... လော, လည်း စသည်ခ်ိန်နေသော ရဟန်းအား ဝဿဿေဒ အာပတ်လည်းမရှိ၊ပဝါရဏာလည်းပြုကောင်းသည်။..... ဤဂါထာလာ ပုဂ္ဂိုလ်များကား ဝဿဿေဒ မဖြစ်သော်လည်း ပဝါရဏာ မပြုကောင်းတော့ပြီ၊ ဤကား ထူးပုံ။

၁၂။ အဇ္ဈောကာသေစ ရုက္ခသာ၊သုသိရေ ဝိဒူပေဝိတ၊
ဆဝကုဋိ ဆတ္တ စာဋိ၊ သုပဂန္ဓံ နဝဠုတိ။ ။

၁၂။ အဇ္ဈောကာသေစ၊ လွင်တီးခေါင်၌ ၎င်း။ ရုက္ခသာ၊– ၏။ သုသိရေ၊ အခေါင်း၌ ၎င်း။ ဝိဒူပေဝိ၊ သစ်ခွ၌ ၎င်း။ ဆဝ–ကုဋိ-ဆတ္တ–စာဋိသု၊ စကီတညောင်စောင်း စသောကုဋိ,ထီး, အိုးစရည်းတို့၌ ၎င်း။ ဥပဂန္ဓံ၊ဝါကပ်ခြင်းငှါ။ နဝဠုတိ၊–အပ်။

၁၃။ အသေနာသနိကေနာပိ၊ဥပဂန္ဓံ နလဗ္ဘတိ။
ပဝါရေတုန္ဓ လဗ္ဘတိ၊နာဝါ သတ္ထ ဝဇ္ဇုပဂေါတိ။ ။

၁၃။ အ-သေနာသနိကေနာပိ၊ ကျောင်းမရှိသော ရဟန်းသည်လည်း။ ဥပဂန္ဓံ၊–ငှါ။ နလဗ္ဘတိ၊-အပ်။ နာဝါ သတ္ထ–ဝဇ္ဇ ပဂေါ၊လော့, လှည်း,နွားခြံတဲတို့၌ ဝါကပ်သောရဟန်းသည်။ပဝါရေတုန္ဓ၊-ငှါလည်း။ လဗ္ဘတိ၊–၏။ .... ဗုဒ္ဓတိ၊ ဤကား ဝဿူပနာယိက အပြီးတည်း။

---

၁ ၂။ အဇ္ဈောကာသေ.....ဂါထာဖြင့် ဝါမဆိုကောင်းသော နေရာတို့ကို ပြသည်။ [ရင်း–ပါ။]

မှတ်ချက်..... သစ်ခေါင်းအကြီးစားဖြစ်မှ အခေါင်း အတွင်း၌ သစ်ရွက်မိုးကုဋိပြု၍ ဝင်စရာ တံခါးပေါက် တံခါးရွက်တပ်၍ ဝါကပ်သော် ကပ်ကောင်းသည်၊ သစ်ခွ၌လည်း ငြမ်းထိုး၍ အမိုး တံခါးရွက်တပ်၍ဝါကပ်မှ အပ်သည်၊ ထီး,အိုးစရည်းတို့၌လည်း နည်းတူသည်။ ။စကီတညောင်စောင်းဟူသည် ရှည်သော ညောင်စောင်းခြေတို့ကို အလယ်၌ထွင်း၍ ဘောင်တပ်၍ ပြုထားသော ညောင်စောင်းကို ခေါ်သည်။.....တနည်း–ကျောက်တုံးလေးခုအပေါ်၌ ကျောက်ပြားခင်း၍ပြုထားသော ကုဋိမျိုးကို ခေါ်သည်။ (ဋီကာသစ်။)

၁ ၃။ အသေနာသနိကေန.....ဂါထာဖြင့် ကျောင်းမရှိ၍ ဝါမဆိုရသည်ကိုပြသည်။[ရင်း–ဌ။]အသေနာသနိကအရ အမိုးငါးပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့် မိုးအပ်သော အမိုးရှိရခြင်း, အကာအရံရှိရခြင်း, တံခါးအဖွဲ့ရှိရခြင်း ဤအင်္ဂါ ၃-ပါးနှင့်မပြည့်စုံသော ကျောင်းမျိုးကို ဆိုသည်၊ ၎င်းအင်္ဂါတို့နှင့် မပြည့်စုံမှ အသေနာသနိက ခေါ်သည်ဟု မှတ်။

ဝဿူပနာယိက ပြီးပြီ။

၄၀–အဝေဘဂီယန္တိ

၁။ အာရာမာရာမဝတ္ထု။နိ၊ဝိဟာရော တသ္မိ ဝတ္ထုစ္ဆေ။
မဠ္ဠော ဗိဠ္ဍ ဘိသိဒိဇ္ဇော၊ဟာနာဒိသယနာသနံ။ ။

၂။ လောဟကုမ္ဘီ ကဠာဟော၊လောဟဘာဏကာ ဝါရကော။
ကုဋ္ဌာရိ ဝါသိ ဖရသု၊ကုဒ္ဒါလော စ ခိဒ္ဒနံ။ ။

၃။ ဝတ္ထိ ဝေဠု တိကဏ် ပဏ္ဏံ၊ရဇ္ဇုပဗ္ဗဇမတ္တိကာ။
ဒါရုမတ္တိကာဘဏ္ဍာနိ၊ပဠ္ဠေတော အဝိဘာဒိယာ။ ။

၄။ ထုလ္လစ္ဆယံ ဘာဇယတော၊ဘာဇိတာပိ အဘာဇိတာ။
ဂရုဘဏ္ဍာနိ ဝုစ္စန္တိ၊ဇေတော ဝိသမဇ္ဈယာ နစ။ ။

၄၀။ အဝေဘဂီယန္တိ၊ဟူသည်။

၁–၂–၃–၄။ အာရာမာ–ရာမ-ဝတ္ထု။နိ၊ အရာမ်,အရာမ်ရာတို့ဌင်း။ ဝိဟာရော၊–ဌင်း။တသ္မိ၊ထိုကျောင်း၏။ဝတ္ထု၊ အရာဌင်း။ မဠ္ဠော၊–ဌင်း။ ဗိဠ္ဍ၊–ဌင်း။ ဘိသိ–ဗိဇ္ဇောဟာနာဒိ–သယနာ–သနံ၊ ဘုံလျှို, ခေါင်းခုံး စသော အိပ်ရာနေရာဌင်း။ ။လောဟကုမ္ဘီ၊ကြေးအိုးဌင်း။ကဠာဟော' ကြေးမျှဉ်းအိုးဌင်း။ လောဟဘာဏကာ–ဝါရကော ၊ကြေးအိုးစရည်း, ကြေးအင်တုံဌင်း။ ကုဋ္ဌာရိ၊ ခေါင်းမဌင်း။ ဝါသိ၊ ပဲခွပ်ဌင်း။ ဖရသု၊ ပေါက်ဆိန်ဌင်း။ကုဒ္ဒါလော၊ပေါက်တူးဌင်း။ခိဒ္ဒနံ၊ဆောက်ဌင်း။ ။ ဝတ္ထိ၊နွယ်ဌင်း။ ဝေဠု၊ဝါးဌင်း။ တိကဏ်၊ ဖြောက်ဌင်း။ ပဏ္ဏံ၊ သစ်ရွက်ဌင်း။ ရဇ္ဇု–ပဗ္ဗဇ–မတ္တိကာ၊ ပြိုဆံမြက်, ပြိတ်မြက်, မြေညက်တို့ဌင်း။ ဒါရု–မတ္တိက–ဘဏ္ဍာနိ၊ သစ်ဘဏ္ဍာ,မြေဘဏ္ဍာတို့ဌင်း။ ဇေတော–ပဠ္ဠ၊ ဤငါးစု

၄၀–အဝေဘဂီယ

၄၀။ အဝေဘဂီယံ၊ မဝေဘန်ကောင်းသော ဂရုဘဏ် စသည်ကို ပြသည်။

၁-၂-၃-၄။ အာရာမာရာမ ဝတ္ထု။နိ.....စသော လေးဂါထာတို့ဖြင့် ဂရုဘဏ်သည် အစုအား ဖြင့် ငါးပါး၊ သရုပ်အားဖြင့် ၂၅-ပါးတို့ကို ပြသည်။ ။[သေနာ

တို့ကို။ အ–ဝိဘာဇိယာ၊မဝေဘာန်အပ်ကုန်။ ။ဘာဇယတောပိ၊ ဝေ ဘာန်သောရေဟာန်းအားလည်း ။ထုလ္လစ္စယံ၊-၏။ ဌေတော၊ထိုဂရာဝေါ်တို့ကို။ ဘာဇိတာပိ၊ ဝေဘာန်အပ်ကုန်သော်လည်း။အ–ဘာဇိတာ၊ ဝေဘာန်အပ် သည်မမည်ကုန်။ ဂရာဘဏ္ဍာနိ၊–ဟူ၍။ဝ,စ္ဆတ္ထိ၊-ကုန်၏။ နစ-ဝိသဇ္ဇိယာ၊ စွန့်လည်း မစွန့်အပ်ကုန်။

၅။ ဝ,လ္လိ,ဗာဟုမဗ္ဘာ,ပိ၊ဝေ,ဒ္ဒ,အ,ဒ္ဒ,ဂိ,လာယတောပ။
ဘိဏ္ဍာဒိ မ,ဒ္ဒိမ,ဗ္ဘာ,မ,ပိ၊ပ,ဏ္ဍံ ဌကေ,ပိ မ,ဗ္ဘိကာ။ ။

၆။ ပါကတာ ပ,ဒ္ဒ,ဝ,ဏ္ဏာ,ဝ,ါ၊သုဝ ကကိ,ဒ္ဒ အာဒိကာ။
တာလ,ပ,ဏ္ဏ,ပ,ဗ,ဝ,ဏ္ဏာ,ပိ,ဒိ,ဒ္ဓ,ဝ,ါ တ,ဏ္ဍ ဗာတကာ။ ။

၇။ ရက္ခိတာ သံ,ယ,ကာ,ရ,ဇ္ဇု,ယောဗ္ဘာ,ဒိ,ပိ အာဘာ,ဇိ,ယာ။
ဒိ,ဒ္ဓ,တေ ဘာ,ဇိ,ယာ ကမ္မော,သံ,ယ,ကေ စေ,တိ,ယ,သ,ဝ,ါ။ ။

၅–၆–၇။ အ,ဗု-ဗာဟု-မ,ဗ္ဘာ၊လက်မောင်း ထက်ဝက် ပမာဏ ရှိသော။ဝ,လ္လိ,ပိ၊နွယ်ကိုရင်း။အ,ဒ္ဒ–ဂိ,လာယတော၊ (လုံးပတ်ကညစ်ရိုး) အလျားလက်ရှစ်သစ်ရှိသော။ ဝေ,ဒ္ဒ,၊ဝါ,ကိုရင်း။ မ,ဒ္ဒ–မ,ဗ္ဘာ၊ တဆုပ်မျှရှိ သော။ ဘိဏ္ဍာဒိ,ပိ၊သက်ငယ်စသောမြက်ကိုရင်း။ဌကေ,–သော။ ပ,ဏ္ဍံ,ပိ၊ သစ်ရွက်ကိုရင်း။ပါကတာ,ဝ,ါ၊ ပကတိအတိုင်းလည်းဖြစ်သော။ ပ,ဒ္ဒ– ဝ,ဏ္ဏာ,ဝ,ါ၊အဆင်းငါးပါးရှိသည့်လည်းဖြစ်သော။တာလ-ပ,ဏ္ဏ-ပ,ဗ,ဝ,ဏ္ဏာ ဝ,ါ၊ ထန်းသီးမှည့်ပမာဏရှိသည့်လည်းဖြစ်သော။ မ,ဗ္ဘိကာ,ပိ၊ မြေဝိုင် ကိုရင်း။ သုဝ–ကကိ,ဒ္ဒ–အာဒိကာ၊ အင်္ဂတေ,ကညင်စေး အစရှိသည် ကိုရင်း။ ရ,ဇ္ဇု–ယောဗ္ဘာ,ဒိ,ပိ၊ကြိုး, လွန်အစ,ရှိသည်တို့ကိုရင်း။ ဒိ,ဒ္ဓ,ဝ,ါ၊

သနက္ခန္ဓက ပါဠိတော်။] ပါတိမောက္ခ မေဒိနီ သဟာ,ဝ,ဗ္ဘိက,ဝ,ဂ် ခုဒ္ဒလ သိက္ခာ,ပုဒ်,ခ္ခ အကျယ်ဆိုခဲ့ပြီ။

မှတ်ချက်..... မဝေဘာန်အပ်သဖြင့် လေးလံသော ဘဏ္ဍာဖြစ်ခြင်း ကြောင့် ဂရာဘဏ် ခေါ်သည်။

၅-၆-၇။ ဝ,လ္လိ,ခု ဗာဟု မ,ဗ္ဘာ,ပိ.....စသော သုံးဂါထာဖြင့် ဝေဘာန် ကောင်း မဝေဘာန် ကောင်း နှစ်မျိုး ခွဲပြသည်။ [ဂင်း–ဌ။]

(သံဃာအား)လှူအပ်သော်၎င်း။ တတ္ထ–ဇာတကာဝါ၊ ထိုသံဃာ့ပြေ့ဖြစ်သော်၎င်း။ရကျိတာ၊စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သော။ သံဃိကာ၊ သံဃာ့ဥစ္စာတို့ကို။အ–ဘာဒိယာ၊–ကုန်။သံဃိကေ၊သံဃာသည် ပြုအပ်သော။ ကမ္မေဝါ၊ အမှုသည်၎င်း။ စေတိယဿ၊–၏။ ကမ္မေဝါ၊– သည်၎င်း။ နိဋ္ဌိတေ၊–သော်။ဘာဒိယာ၊–ကုန်၏။

၈။ ပတ္တာဒီ ဘိက္ခုသာရုပ်၊တထာ ဝိပ္ပကတာ ကတံ။
ဘာဒိယံ လောဟာဘဏ္ဍော သု၊ ဝါရကံ ပါဒဂဏ္ဍကံ။ ။

၈။ လောဟ–ဘဏ္ဍော သု၊ ကြေးသံဘဏ္ဍာတို့တွင်။ ဘိက္ခု–သာရုပ်၊ရဟန်းအား လျှောက်ပတ်သော။ ပတ္တာဒီ၊–ကိုရင်း။ တထာ၊-ပါး။ ဝိပ္ပကတံ၊ ပြု၍မပြီးသေးသော ကြေးသံဘဏ္ဍာကိုရင်း။အ-ကတံ၊ အ,ချင်း ခပ်သိမ်းပြု၍ မပြီးသေးသော- ကြေးသံဘဏ္ဍာကိုရင်း။ ပါဒ-ဂဏ္ဍကံ၊ သိပ္ပကိုင်ကပါဒ-မာဂဝင်းကွမ်းစားဝင်သော။ ဝါရကံ၊ ကြေးအင်တုံကိုရင်း။ဘာဒိယံ၊–၏။

ပထမဂရာဘဏ်, ဒုတိယဂရာဘဏ်, တတိယဂရာဘဏ် သုံးမျိုးကား ဂရာဘဏ်စစ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သံဃိကဖြစ်မှု မဝေဘန်ကောင်း၊ စတုတ္ထ ဂရာဘဏ်နှင့် ပဉ္စမဂရာဘဏ် တို့ကား အန္ဓိုဂရာဘဏ်, အန္ဓိုဂရာဘဏ် မဟုတ်ကုန်၊ သံဃိကတတ္ထဇာတ ဂရာဘဏ်ကို မဝေဘန်ရ၊ သို့သော် သံဃာ့ကိစ္စ, စေတိကိစ္စပြီးဆုံး၍ပိုလွန်မှု ဝေဘန်ကောင်းသည်၊ပုဂ္ဂလိက အမှုဖွဲ့လည်း ပြုကောင်းသည်။

မှတ်ချက်.....လက်ရှစ်သစ် ပမာဏရှိသော စာမရေးရသေးသော ပေရွက်ကား ဂရာဘဏ်သာ။ ।သုဝေဂကဏ္ဍအာဒိကာ၌ အာဒိဖြင့် ပွဲလျှက်, ဟိန်းဂိုစသည်ကိုယူ။ ।ရဇ္ဇုယောဇ္ဇာဒိ၌ အာဒိဖြင့် သင်ပန်းလျှော် အုန်းဆံမျှင်တို့ကို ကျစ်ထားသော တလွန်းတင်ကြိုးကို ယူရမည်ဟုမှတ်။

၈။ ပတ္တာဒီ.....ဂါထာဖြင့် ဝေဘန်ကောင်းသော ဘဏ္ဍာတို့ကို ပြသည်။အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။ [ရင်း–၌။]

မှတ်ချက်....."လောဟဝါရကောပန –လ–သိဟာဠဒီပေပါဒဂဏ္ဍနကော ဘာဒေတဗ္ဗော၊ ပါဒေါစနာမမာဂဓနာဠိယာ

၉။ ဝေဠုမ္ပိ ဘာဒ္ဒိယာ တေလ၊နာဠိ ကတ္တရဒဏ္ဍကော။
ဆတ္တဒဏ္ဍာသလာကာယော၊တထောပါဟနဒဏ္ဍကော။ ။

၁၀။ အနုညာတဝါသိဒဏ္ဍော၊ကရဏ္ဍော ပါဒဂဏ္ဍကော။
အရဏိဇ္ဇနိ သိင်္ဂါဒိ၊ ဘိက္ခူပကရဏံ တထာ။ ။

၁၁။ တဉ္ဆိတာနိဋ္ဌိတံ ဒါရု၊ဘဏ္ဍံ ဒန္တဉ္စ ဘာဒ္ဒိယံ။
ဘိက္ခူပကရဏော ပါဒ၊ဃဋုကော မတ္တိကာမယော။ ။

၉–၁၀–၁။ ဝေဠုမ္ပိ၊-ဠိ။ တေလ-နာဠိ၊ ဆီကျည်တောက်ကိုင်း။ ကတ္တရ–ဒဏ္ဍကော၊တောင်ခြေးကိုင်း။ ဆတ္တ-ဒဏ္ဍ–သလာကာယော၊ ထီးရိုး, ထီးတံတို့ကိုင်း။ တထာ၊-ပါး။ ဥပါဟန–ဒဏ္ဍကော၊ဘိနပ် ချိတ်တံကိုင်း။ ဘာဒ္ဒိယာ၊– ကုန်၏။ အနုညာတ– ဝါသိ– ဒဏ္ဍော၊ (ဝေဘန်အပ်၏ဟု) ခွင့်ပြုအပ်သော ပဲခွပ်ငယ်ရိုးကိုင်း။ ပါဒ–ဂဏ္ဍ ကော၊-သော။ကရဏ္ဍော၊ကြွေတ်ကိုင်း။ အရဏိ-ဇ္ဇနိ-သိင်္ဂါဒိ၊မီးပွတ်, မျက်စဉ်းကျည် ,သားချို အစရှိသော။ဘိက္ခူပကရဏံ၊ ရဟန်းတို့၏ အဆောက်အဦကိုင်း။ တထာ၊-ပါး။ ။တဉ္ဆိတာနိဋ္ဌိတံ၊ ရွေ့ပြောင်းပြီး သေးသော။ဒါရု–ဘဏ္ဍံ၊-ကိုင်း။ဒန္တဉ္စ၊ ဆင်စွယ်ကိုင်း။ ဘာဒ္ဒိယံ၊–၏။ ဘိက္ခူ–ပကရဏော၊–ဠိ။ မတ္တိကာ–မယော၊–သော။ ပါဒဃဋုကော၊– အိုးကို။ ဘာဒ္ဒိယော၊–၏။..... [စလယ်ကွမ်းစား ယူကြ၏။]

ပဠုနာဠိမတ္တံ ဂဏ္ဍာတိ''ဟူသော မဟာအဋ္ဌကထာ ဝါဒကိုမှီ၍ ပြုရုံသာ ဟုမှတ်ထိုက်၏။...''ကံသလောဟ ဝဋ္ဋလောဟ ဘာဇနဝိကတိ သံဃိက ပရိဘောဂေနဝါ ဂိဟိကတာဝါ ဝဋ္ဋတိ၊ ပုဂ္ဂလိက ပရိဘောဂေန နဝဋ္ဋတိ''စသော မဟာပစ္စရိက် အဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် မဝေဘန်ရ၊ ဂရုဘက် ပစ္စည်းမျိုးဟု မှတ်ရမည်။ ။မဟာပစ္စရိက်စကားကိုနောက်ထား၍ ဆိုခြင်းကြောင့်ကြေးခပ်ပြာ,ကြေးဖြူဖြင့်ပြီးသော အလုံးစုံသောကြေး အိုးကို အစပြု၍ မဝေဘန်ရ၊လူတို့လျှောသော်လည်း ပုဂ္ဂလိက မလျှစေရဟု ဝိမတိ ဆိုး၏။

၉–၁၀–၁။ ဝေဠုမ္ပိ...စသော သုံးဂါထာတို့ဖြင့် ဝေဘန်ကောင်း သောဘဏ္ဍာတို့ကိုပင်ပြသည်။ [ရင်း–ဠ။]

ဝါးခြုံ၊တပါး ဝင်လောက်သော ဆီကျည်တောက်, တောင်ခြေး,ထီးရိုး,

၁၂။ ဘာဒိယံ ကပ္ပိယံ စမ္မံ၊ ဌေ့စမ္မမဘာဒိယံ။
ဂရုနာ ဂရုဘာဏ္ဍာ၊ ထာဝရံ ထာဝရေနစ။ ။

၁၃။ ထာဝရံ ပရိဝတ္တေယ္ယ၊ တာသာ ကတ္ဘာစ ဘုဇ္ဇတု။
ဝလ္လာဒိ ဖာတိကမ္မေန၊ ဂဏ္ဍေ သေသမဘာဒိယန္တိ။ ။

၁၂–၃။ ကပ္ပိယံ၊–သော။စမ္မံ၊–ကို။ ဘာဒိယံ၊–၏။ ဌေ့–စမ္မံ၊ သိုးရေကို။အ–ဘာဒိယံ၊ မဝေဘန်အပ်။ ဂရုနာ၊ ညောင်စောင်း စသော ဂရုဘာဏ်ဖြင့်။ ဂရုဘာဏ္ဍာ၊ ညောင်စောင်းစသော ဂရုဘာဏ်ကိုရင်း။ ထာဝရေ၊ အရာမ်စသောထာဝရကိုရင်း။ ထာဝရေန၊-ဖြင့်။ ထာဝရေ၊-ကိုရင်း။ ပရိဝတ္တေယ္ယ၊ လဲလှယ်ရာ၏။ တာသာ–ကတ္ဘာစ၊ ထိုလဲလှယ်မှုကို ပြုပြီး၍လည်း။ ဘုဇ္ဇတု၊ သုံးဆောင်ရာ၏။ ဝလ္လာဒိ-ကို။ ဖာတိကမ္မေန၊ အာဘိုးတိုးပွါးမှုဖြင့်။ ဂဏ္ဍေ–၏။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ရှေးသုံးခုကို။ အဘာဒိယံ၊-အပ်။.....ဤတိုးဤကား အဝေဘဒိယ အပြီးတည်း။

ထီးတံ, ဘိနပ်ချိတ်တံ, ဝေဘန်ကောင်းသည်ဟု ခွင့်ပြုအပ်သော ကြီးခံ ခွါရုံလောက် ဒန်ပူဖြတ်နိုင်ရုံလောက်သာရှိသော ပဲခွပ်ငယ်ရိုး, မာဂဝ ငါးကွမ်းစားဝင်သော်ကြွတ်, မီးပွတ်, မျက်စဉ်းကျည်, သားချိုစသော ရဟန်းအဆောက်အဦးများ ဝေဘန်ကောင်းသည်၊ ရွှေ့မပြီးသေးသော သစ်ဘဏ္ဍာ, ဆင်ဖွယ်ဘဏ္ဍာ ရဟန်းတို့၏အဆောက်အဦ၌ မာဂဝ ငါးကွမ်းစားဝင်သောကြာသွတ်အိုးများကိုလည်းဝေဘန်ကောင်းသည်။

မှတ်ချက် .... အဠနိသိဂ်ါဒိ၌ အာဒိဖြင့် မျက်စဉ်းတံ,ထီး,မြက်ဆုပ်, ဘိနပ်, ဓမ္မကရိဏ်, ဂိုဏ်းဘူး, ဂိုဏ်းအိုး, သားချိုဘူး တို့ကိုယူ၊ ပါဒဃဋ္ဌကောကား မြေဘဏ္ဍာကိုမှတ်သည်၊ထို့ကြောင့် မြေသင်ပုတ်, မြေခွက်, မြေကရားတို့ကိုလည်းဝေဘန်ကောင်းသည်ဟုမှတ်။

၁၂-၃။ ဘာဒိယံ ..စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ဝေဘန်အပ်, မအပ်, လဲလှယ်ကောင်း စသည်ကိုပြ သည်။[ရင်း-ဌ။]

အပ်သော သားရေဖြစ်မှ ဝေဘန်ကောင်းသည်၊ သို့သော် သိုးရေကား ပစ္စတ္ထရဏနှင့် အလားတူသည်ဖြစ်၍ ဂရုဘာဏ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မဝေ ဘန်ကောင်း၊ ဂရုဘာဏ်ချင်း ထာဝရချင်း လဲခြင်းကိုပြု၍ သုံးဆောင် ကောင်းသည်၊ နွယ် ဝါး စသည်ကို အာဘိုးတိုးပွါးမှု ပြု၍ ယူကောင်း

၄၁-ပကိဏ္ဏကန်

၁။ သဒ္ဓါရဇန္ဓနေ ဌာနေ၊သောဒုက္ခလကပါသကေ။
သယဉ္ဇနေန ဒိဝါ ဒ္ဓါရံ၊ဇန္ဓေယျ ပရိဝတ္တကံ။ ။

၄၁။ ပကိဏ္ဏကန်၊ ဟူသည်။

၁။ သော–ဒုက္ခလက–ပါသကေ၊ အောက်ဆုံးယေ, အထက်လက်ကောက်ကွင်းနှင့်တကွသော။ သ–ဒ္ဓါရ-ဇန္ဓနေ၊ တံခါး, တံခါးအမှဲ့ရှိသော။ ဌာနေ၊နေရာ၌။ဒိဝါ၊နေ့၌။ သယဉ္ဇနေန၊ လဲ့အိပ်လိုသော ရဟန်းသည်။ပရိဝတ္တကံ၊လည်သော။ဒ္ဓါရံ၊–ကို။ဇန္ဓေယျ၊ ဖွဲ့ပိတ်ရာ၏။

သည်။ ။"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗာတိကမ္ဘဏ္ဍာယ ပရိဝတ္တေတုံ" [စူဠဝါပါဠိတော် သေနာသနက္ခန္ဓက။]

မှတ်ချက်.....သံဃာ စောင့်ရှောက်ထားသော ဝါးကို ယူလိုသော သူသည် ဝါးတန်ဘိုးဖြစ်စေ, ဝါးအစား အခွံကျောက်ကိုဖြစ်စေ,အညိုအမှုဖြစ်စေ, လွန်၍ဖြစ်စေ,ထာဝရဲဖြစ်အုံ၊ ပွါးတိုးခြင်းအမှုကိုပြု၍ယူရမည်၊အယုတ်ဆုံးထိုဝါးဘိုးထိုက်သော ထာဝရပစ္စည်းကိုသော်လည်း ပွါးတိုးမှုပြု၍ ယူရမည်၊ ပွါးတိုးမှုမပြုဘဲ ယူသော ရဟန်း ထိုအရပ်၌သာ သုံးရမည်၊ အရပ်တပါး သွားမူ သံဃိကကျောင်း၌သာထားသွားရမည်။ [ဂင်း–၌။]

၄၁–ပကိဏ္ဏက

၄၁။ ပကိဏ္ဏကံ၊ တံခါးပိတ်၍ အိပ်ရခြင်းစသည်ကိုပြသည်။

၁။ သဒ္ဓါရဇန္ဓနေ.....ဂါထာဖြင့် နေ့အခါအိပ်သောရဟန်း တံခါးပိတ်၍အိပ်ရမည်ကိုပြသည်၊ နေ့အခါအိပ်သော ရဟန်းသည် ဆုံလည်ပတ္တာတံခါး, တံခါး အမှဲ့ရှိသော တံတိုင်းစသော အရာမ်ိုးရှိသော ကျောင်း၌ လဲ့အိပ်မှု တံခါးကိုပိတ်၍ အိပ်ရမည်ဟူ၏။ [ပါရာဇိကဏ္ဍပါဠိတော်နှင့်..... ဂင်း–၌။]

၂။ သန္တေ ဝိညုမှိ ပုရိသေ၊အာဘောဂေါစာပိ ကပ္ပတိ။
သဝသေ တံ ဝိနာကာရံ၊သယန္တော ဒုက္ခံ ဗုသေ။ ။

၂။ ဝိညုမှိ၊သိကြားလိမ်မာသော။ ပုရိသေ၊–သည်။သန္တေ၊–သော်။ အာဘောဂေါစာပိ၊ (ဤသူပိတ်လတ္တံ့ဟု) နှုလုံးပြုခြင်း သည်လည်း။ ကပ္ပတိ၊–၏။သ–ဝသေ၊ မိမိအစိုးရရာ၌။ တံ-အာကာရံ၊ (ပိတ်ခြင်း, ပိတ်စေခြင်း, နှုလုံးပြုခြင်းဟူသော) ထိုအခြင်းအရာ သုံးမျိုးကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ သယန္တော၊–ရဟန်းသည်။ဒုက္ခံ ဗုံ၊--သို့။ဗုသေ၊–၏။

ဒွါရဗ္ဗဒွါရဗဟွနဒ္ဓ-ဒွါရဗဟွနာနိ၊ မဏ္ဍေလောပိသမာသ်။ တံခါးနှင့် တံခါးဘောင်တို့ကို ရစေ၊သဟဒွါရဗဟွနေဟိ ယံ ဝတ္တတိတိ သဒွါရဗဟွနံ၊ပထမာ ဗဟုဗ္ဗိဟိ။ တံခါးနှင့် တံခါးဘောင်ရှိသော် ကျောင်းအိပ်ရာကိုရစေ။ 'သဟာဒုဒ္ဓလကပါသကေဟိ ယံ ဝတ္တတိတိ သောဒုဒ္ဓလက ပါသကံ၊ အောက်ဆုံငယ်, အထက် လက်ကောက်ကွင်းနှင့် တကွသော (လက်ကောက်ကွင်းရှိသော)ကျောင်းအိပ်ရာကိုပင်ရစေ။

မှတ်ချက် .....သယန္တဟူသည် အိပ်ပျော်မှ အိပ်သည်ဟု မယူရ၊ အိပ်ပျော်သည်ဖြစ်စေ, မပျော်သည်ဖြစ်စေ ကိုယ်ကိုလဲအိပ်လျှင် အိပ်သည်ဟု ဆိုရသည်၊ ဘိက္ခုနှိ, မာတုဂါမမျှားကို ကား ပန်ကြားခြင်းငှါ မအပ်။ ။တံခါးအရ အယုတ်ဆုံး တင်းတိမ် တံခါးကိုသော်လည်း ယူရမည်။ ။ဗဟွေယျ ဟူသည် အယုတ်ဆုံး ခေါင်းမဝင်နိုင်ရုံပိတ်သည်ကိုလည်း တံခါးပိတ်သည်ဟူ၍ပင်ဆိုရသည် ဟုမှတ်။ [ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ-ပထမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ် ဝိနိတ ဝတ္ထုဒ္ဒီပနီအကျယ်လာပြီ။]

၂။ သန္တေ ဝိညုမှိ.....ဂါထာဖြင့် တံခါးမပိတ်မှု အာပတ်သင့်ပုံကို ပြသည်။

မှတ်ချက်.....ဝိညူပုရိသ ဟူသည် ရဟန်း ယောကျ်ား,သာမဏေ ယောကျ်ား, လူယောကျ်ား တို့ကို ဆိုသည်၊ ၎င်းယောကျ်ားတို့ ရှိနေမှ တံခါးကို ပိတ်ခိုင်း၍ ဖြစ်စေ, ပိတ်လိမ့်မည်ဟု အာဘောဂထား၍ဖြစ်စေ အိပ်ကောင်းသည်၊ မိန်းမဖြစ်မှ မအပ်။ ။ အာဘောဂေါစာပိ၌ စဖြင့် ပိတ်ခိုင်းခြင်းကိုယူ။ ။သဝသ ဟူသည်

၃။ ရတနာနိဿိတရူပါနိ၊ ဓညဝိဿိ ပသာဒနံ။
တူရိယာ ဝုဓ ဘဏ္ဍာနိ၊အာမသန္ဓသ ဒုက္ခရုံ။ ။

၃။ ရတနာနိ၊ရတနာဆယ်ပါးတို့ကိုဂုဏ်း။ဣဿိ- ရူပါနိ၊မိန်းမရုပ်တို့ကိုဂုဏ်း။ဓညံ၊စပါးမျိုးဆုနှစ်ပါးကိုဂုဏ်း။ ဣဿိ–ပသာဒနံ၊ မိန်းမတို့၏ တန်ဆာကိုဂုဏ်း။ တူရိယာ–ဝုဓ-ဘဏ္ဍာနိ၊ တူရိယာ,လက်နက်, ဘဏ္ဍာတို့ကိုဂုဏ်း။ အာမသန္ဓသ၊ သုံးသပ်သောရဟန်းအား။ ဒုက္ခရုံ၊–၏။

၄။ သိတ္ထတေလောဒတေလေဟိ၊ ဖဏဟတ္ထဖဏေဟိဝါ။
ကောဌေ္ဌနဝါပိ ယော ကေသေ၊ဩသဏ္ဍေယျသ ဒုက္ခရုံ။ ။

၄။ သိတ္ထ-တေ၊လော-ဒ–တေလေဟိ၊ ဖယောင်းနှင့် ရောသောဆီ, ရေနှင့်ရောသော ဆီတို့ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဖဏ-ဟတ္ထ-ဖဏေဟိဝါ၊(ဆင်စွယ်ဘီး စသော) ခေါင်းဘီး,လက်ဘီးတို့ဖြင့်ဂုဏ်း။ ကောဌေ္ဌနဝါပိ၊ဝက်မျှင်ဘီးဖြင့်ဂုဏ်း။ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ကေသေ၊ ဆံပင်တို့ကို။ ဩသဏ္ဍေယျ၊ ဖြီးပြားအံ့။ အသ၊-အား။ဒုက္ခရုံ၊–၏။

မိမိနှင့်စပ်သော မိမိအစိုးရသော နေရာကျောင်းကိုဆိုသည်၊ မိမိနှင့်မစပ် အစိုးမရ-အများနှင့်စပ်သောကျောင်းဖြစ်၍ မိမိကိုယ်တိုင် တံခါးပိတ်သော်လည်း ပိတ်သည့်အတိုင်းမနေဘဲ မှင့်၍သွားလာနိုင်သည့်,တံတိုင်းနံရံစသည်ကတက်၍ သွားလာနိုင်သည့် ကျောင်း ပရိဝုဏ်မျိုး ဖြစ်အံ့၊ မပိတ်ဘဲသော်လည်း အိပ်ကောင်းသည်ဟုမှတ်။[ဂင်း–အဋ္ဌကထာ။]

၃။ ရတနာနိဿိတရူပါနိ...ဂါထာဖြင့် မက်ခိုင်ကောင်းသောဘဏ္ဍာတို့ကို ပြသည်။ အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ။ [ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ၊ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်။]

မှတ်ချက် ..... ပြန့်နှံ့သော စပါးပဲ တို့အပေါ်၌ နင်းမသွားကောင်း၊ လမ်းမရှိ သော်သာ လမ်းအမှတ်ဖြင့် သွားကောင်းသေးရ၏ဟု မှတ်။

၄။ သိတ္ထတေလောဒတေလေဟိ ..... ဂါထာဖြင့် ခေါင်းမဖြီးကောင်းသည်ကိုပြသည်။ လွယ်၏။ [ခုဒ္ဒကဝဏ္ဏကွန်ရက ပါဠိတော်။]

၅။ နေကပါဝုရဏာ ဂေါ၊ ဣရဏာဝါ တုဝဋ္ဋယုံ။
တဏှေကမဠေ ဘုဇ္ဇေယျုံ၊ ဂေါသိင်္ဂ ဝါပိ ဘာဝနေ။ ။

၅။ ဂေါ-ပါဝုရဏာ၊ တဏှာတည်းခြိုကုန်၍ဂုဏ်း။ ဂေါ-ဣရဏာဝါ၊ တဏှာတည်း ခင်းကုန်၍ဂုဏ်း။ တဏှာ၊-ပါး။ ဂေါ-မဠေ၊ တရုတည်းသော ညောင်စောင်းခ၌ဂုဏ်း။ နေ-တုဝဋ္ဋယုံ၊ (နှစ်ယောက်) မအိပ်ကုန်ရာ။ ဂေါ သိင်္ဂ၊-သော။ ဘာဝနေ ဝါပိ၊ ခွက်ခ၌လည်း။ နေ-ဘုဇ္ဇေယျုံ၊ မစားကုန်ရာ။

၆။ စတုရဣိလတော ဥနေ၊ မဓိကဋ္ဌဣလံ တဏှာ။
ဒဏ္ဍကဋ္ဌံ နေ ခါဒေယျ၊ လသုဏံ နေ အာကလ္လကော။ ။

၆။ တဏှာ၊-ပါး။ စတုရ-ဣလတော၊ (မဖြိုမ ပုရိသ)လက်လေးသစ်အောက်။ ဥနံ၊ တိုသော။ အဓိက-ဋ္ဌ-ဣလံ၊ လက်ရှစ်သစ်သက် ရှိလွန်သော။ ဒဏ္ဍကဋ္ဌံ၊-ကို။ နေ-ခါဒေယျ၊ မစားရာ။ နေ-အာကလ္လကော၊ မနာသောရဟန်းသည်။ လသုဏံ၊-ကို။ နေ-ခါဒေယျ၊ မစားရာ။

မှတ်ချက်..... တစုံတရာ ဘောက်ပြန်မှုဖြင့် ဆံပင်တို့ကိုမသကောင်းဟု မှတ်။ [ဋီကာဟောင်း။]

၅။ နေကပါဝုရဏာ .... ဂါထာဖြင့် တခင်းတည်းစသည်၌ မအိပ်ကောင်း သံသည်ကို ပြသည်၊ လွယ်၏။ [ရင်း–ပါ။]

အဓိပ္ပါယ်.....ရဟန်းနှစ်ပါးတဏှာတည်းခြို,တခင်းတည်း,ညောင်စောင်း တရုတည်း မအိပ်ကောင်း၊ တခွက် တည်းလည်း မစားကောင်း၊ စားအုံ့ဒုက္ခ၏။

မှတ်ချက်..... ဂေ ဘာဝနေ အရ ဆွမ်းဟင်းခွက်အများကို စားပွဲပေါ်တင်၍ ယခုကာလ စားသောက်ကြ သကဲ့သို့ တခွက်ခွက်၌ တပါးပြီးမှ တပါးယူစားမူ အပ်၏၊ တပြိုင်နက် နှစ်ပါးလက်ဆုံနှိုက်၍သာ မစားကောင်းဟု မှတ်။

၆။ စတုရဣိလတော...ဂါထာဖြင့်အပ်သောဒုနှိုးစသည်ကိုပြသည်၊ လွယ်၏။ [ရင်း-ပါ။]ကြက်သွန်ဖြူ အကြောင်းကို ပါဘိမောက္ခမေဒိနီ လသုဏသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ အကျယ်လာပြီ။

၇။ ဟိနုက္ကဋ္ဌေဟိ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ဟိနံဝါ ဇာတိအာဒိဟိ။
ဥဇုံဝါညာပဒေသေန၊ဝဒေ ဒုဿာသိတံ ဒဝါ။ ။

၇။ ဟိနု-ကုက္ကဋ္ဌေဟိ၊အယုတ်,အမြတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဇာတိအာဒိဟိ၊-တို့ဖြင့်။ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ မြတ်သောသူကိုရင်း။ ဟိနံဝါ၊ ယုတ်သောသူကိုရင်း။ဥဇုံ ဝါ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ရင်း။ အညာ-ပဒေသေနဝါ၊ သူတပါးကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြင့်ရင်း။ ဒဝါ၊ ရယ်မြူးလိုသဖြင့်။ ဝဒေ၊ ဆို။ ဒုဿာသိတံ၊ ၏။

၈။ ဒိဃော နုခေစ ကေသေစ၊ နာသလောမေ နု ဓာရယော။
နု လဇ္ဇံ ဝိသတိ မဇ္ဈံ၊ သမ္ဘာဝေ လောမဟာရကံ။ ။

၈။ ဒိဃော၊ ရှည်ကုန်သော။ နုခေစ၊ ခြေသည်း လက်သည်း တို့ကိုရင်း။ ကေသေစ၊ ဆံပင်တို့ကိုရင်း။ နာသလောမေ၊ နှာခေါင်းမွေးတို့ကိုရင်း။ နု-ဓာရယော၊ မဆောင်ရာ။ ဝိသတိ-မဇ္ဈံ၊ နှစ်ဆယ်သော ခြေသည်းလက်သည်းတို့ကို အပြေအပြစ်ပြုခြင်းကိုရင်း။ သမ္ဘာဝေ၊ ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်၌။ လောမ-ဟာရကံ၊ အမွေးကိုနှုတ်ပယ်ခြင်းကိုရင်း။ နုလဇ္ဇံ၊ မရအပ်။

၇။ **ဟိနုက္ကဋ္ဌေဟိ** ....ဂါထာဖြင့် ရယ်မြူးလို၍မှ ပြက်ရယ် မပြောကောင်းသည်ကိုပြသည်။[ဩမသဝါဒသိက္ခာ-ပုဒ်။]အမျိုးယုတ်သောသူကို အမျိုးယုတ်ကြီးလာသဟော့၊အမျိုးမြတ်သောသူကို အမျိုးမြတ်ကြီးလာသဟော့ ဤသို့စသော ဇာတ်အားဖြင့် ဖြစ်စေ, နာမဂေါတ္တစသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ, သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ, ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြစ်စေ,ဆဲရေးလို၍ ရှုတ်ချလို၍ အကျော်စောမဲ့လို၍ မဟုတ်ဘဲ သက်သက်ရယ်မြူးလို၍ ရဟန်းသာမဏော လူတို့ကိုပြောသောရဟန်းဒုဿာသိ။

၈။ **ဒိဃေနုခေစ** ...ဂါထာဖြင့် ရှည်သော လက်သည်း,ခြေသည်း, ဆံပင်မထားကောင်းသည်ကို ပြသည်။[ခုဒ္ဒကဝဏ္ဏ(ပါဠိတော်)။] အသားထက် ရှည်အောင် လက်သည်း ခြေသည်းမထားကောင်း၊ ကာလအားဖြင့် နှစ်သထက် ကြာအောင်, ပမာဏအားဖြင့် လက်နှစ်သစ်ထက်လွန်အောင် ဆံပင်မထားကောင်း။ ။နှာခေါင်းဝမှ အပသို့ထွက်အောင် နှာခေါင်းမွေး မထားကောင်း။ ။အယုတ်ဆုံး

၉။ ယထာဝုဏ္ဏ နဗာဝေယျ၊ သံလုဒ္ဓိဠ်ဝ သံလိကံ။
အဝေါတာအလ္လပါဒေဟိ၊နာဂ္ဂမေ သယနာသနံ။
သုဝေါတပါဒကံဝါပိ၊တထေဝ သဉ္ဇပါဟနော။ ။

၉။ သံလု-ဒ္ဓိဠ်ဝါ၊ သံလာအားရည်ညွှန်းအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သံလိကံ၊-သော။ သယနာ-သနံ၊-ကို။ ယထာ ဝုဏ္ဏ၊-တိုင်း။ နဗာဝေ ယျ၊ မတားဖြစ်ရာ။ အဝေါတ-အလ္လ-ပါဒေဟိ၊ မဆေးသောခြေ, စိုသောခြေတို့ဖြင့်။ သယနာ-သနံ၊-ကို၊ နာဂ္ဂမေ၊မနင်းရာ။ သု-ဝေါတ-ပါဒကံဝါပိ၊ ကောင်းစွာ ဆေးပြီးသောခြေဖြင့် နင်းရာအရပ်ကိုလည်း။ သ-ဉ္ဇပါဟနော၊ ဘိနပ်စီးလျက်။ တထေဝ၊-သာလျှင်။ နာဂ္ဂမေ၊ မနင်းရာ။

၁၀။ သံဃာဒိုယာ နဝ ပလ္လဏ္ဍေ၊ဘိက္ခာဒိ နဝ အပသယေ။
ပရိကမ္မကတံ သန္ဓေ၊ဥဒကေ နော နဝ အာဘဝေ။ ။

၁၀။ သံဃာဒိုယာ၊-ဖြင့်။ နဝ ပလ္လဏ္ဍေ၊ အာယောဂပတ် မ,ဖွဲ့ရာ။ ပရိ ကမ္မ-ကတံ၊ အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော။ ဘိက္ခာဒိ၊ နံရံစသည်ကို။ နဝ-အပသယေ၊ မမှီရာ။ ဥဒကေ၊-သည်။ သန္ဓေ၊ ဂ္ဂိုလျက်။ နော-နဝ အာဘ ဝေ၊ သန့်သက်ရေ မဆေးဘဲ မနေရာ။

အညစ်အကြေးမရှိဘဲ ချောမွေ့ရန်အတွက် လက်သည်း ခြေသည်းတို့ကို ခေါ်ဖြင့် မခြစ်ကောင်း။ ။ဝစ္ဆမဂ်,ပဿာဝမဂ်,လက်ကတီးကြားဟု ဆို အပ်သော ကျဉ်းမြောင်းရာအရပ်၌ ပေါက်သော အမွေးများကို မနုတ် ကောင်း၊ အလုံးစုံဒုက္ခာ၏။

၉။ ယထာဝုဏ္ဏ……ဂါထာဖြင့် သံလိကအိပ်ရာနေရာကို မတားဖြစ် ကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ လွယ်၏။ [ခုဒ္ဒက ဝတ္ထု[–ပါ။]

မှတ်ချက်……"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆတ္ထရိတ္တာ နိပ္ပဒ္ဓိတုံ"ဟု ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် အပြေအပြစ် ပြုထားသော ခြေ,ဘူမတ္ထရဏအခင်း,သံလိက ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်တို့ အပေါ်၌ ဖိပိ၏ သင်းပိုင်ဟောင်း စံသောအခင်းကို ထပ်ခင်းပြီးမှ ထိုင်အိပ်လျှင် သာ၍ ကောင်းသည်ဟုမှတ်။

၁၁။ အကပ္ပိယသမာဒါနေ၊ဒဝါ သိလာပရိဏ္ဍေ။
ဒေသနာယ သဘာဝါယ၊အာဝိကမ္မေစ ဒုက္ကဋံ။ ။

၁၁။ အကပ္ပိယ–သမာဒါနေ၊ မအပ်သော အမှု၌ တိုက်တွန်းခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဒဝါ၊ မြူးတူးသဖြင့်။ သိလာ ပရိဏ္ဍေ၊ ကျောက်ခဲကိုလှိမ့်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ သဘာဝါယ၊ ဝတ္ထုသဘာဝ အာပတ်ကို။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာ ကြားခြင်းကြောင့်ရင်း။ အာဝိကမ္မေစ၊ အာဝိကရဏာ ပြုခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ကဋံ၊-၏။

၁၂။ ပဒိုသဝဝိသံဝါဒေ၊သုဒ္ဓစိတ္တသ ဒုက္ကဋံ။
ပဒိုသဝက္ခဏေ ဇဝ၊ပါစိတ္တိ ဣတရဿ စ။ ။

၁၂။ ပဒိုသဝ–ဝိသံဝါဒေ၊ ဝန်ခံပြီးသည်ကို ချုတ်ယွင်း စေခြင်းကြောင့်။ သုဒ္ဓ စိတ္တသ၊စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋံ၊-၏။ ဣတရဿစ၊ မစင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသောရဟန်းအားလည်း။ ပဒိုသဝက္ခဏေဇဝ၊ ဝန်ခံဆဲခဏ၌သာလျှင်။ ပါစိတ္တိ၊-၏။

၁၀။ သံဃာဒိုယာ ... ဂါထာဖြင့် အာယောဂပတ် စသည်မအပ်ခြင်းကို ပြသည်၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားသော သံဃာဒိုဖြင့် ဖြင်းခေါင်း ကျောက်ဆစ် ရစ်သိုင်း၍ အာယောဂပတ်မ,ဖွဲ့ကောင်း၊ အဆန်းတကြယ်ပြုထားအပ်သော နံရံ, ပြုသောအဆင်းဖြင့်ပြုအပ်သောနံရံ, တံခါး လေသာပြူတင်း စသည်ကို သက်နှံ့စသည် မဖုံးလွှမ်းသောကိုယ်ဖြင့် မမှီကောင်း၊ မှီအုံ့၊အမွေး အရေအတွက် ဒုက္ကဋ်၊ ကျင်ကြီးစွန့်ပြီး၍ သန့်သက်ရေရှိလျက် မဆေးအုံ့၊ဒုက္ကဋ်၊ မရှိ၍ မဆေးသော် အနာပတ္တိ။[ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန်ဒက–ပါ။]

၁၁။ အကပ္ပိယသမာဒါနေ.....ဂါထာဖြင့် မအပ်သော အမှု၌ မတိုက်တွန်းကောင်းခြင်း စသည်ကို ပြသည်။ [အကပ္ပိယ သမာဒါနကား–ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက-ပါ။သိလာပရိဏ္ဍနကား – တတိယပါရာဇိက-ပါ။ သဘာဝါယ ဒေသနာယကား-မဟာဝါ ဥပေါသထက္ခန္ဓက-ပါ။]

မှတ်ချက်.....အကပ္ပိယ သမာဒါန အရ ရဟန်းသာမဏေ တို့ကို ယူ။ ။သိလာပရိဏ္ဍန အရ အယုတ်ဆုံး လက်ယန္တရား

၁၃။ နရုက္ခမဘိရူဟေယျ၊သတိ ကိစ္ဆေ၀ ပေါရိသံ။
အာပဒါသု ယထာကာမံ၊ကပ္ပတေ အဘိရူဟိတုံ။ ။

၁၃။ ရုက္ခံ၊-ကို။ နအဘိရူဟေယျ၊မတက်ရာ။ကိစ္ဆေ၊-သည်။ သတိ ၉၀၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ပေါရိသံ၊ တသူလောက်ကို။ အဘိရူဟေယျ၊-၏။ အာပဒါသု၊ ဘေးရန်တို့ကြောင့်။ယထာကာမံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ အဘိရူဟိတုံ၊-ဌာ။ ကပ္ပတေ၊-၏။

၁၄။ ဝိနာဒ္ဓါနံ ဝေဇ္ဇယ္ယသ၊ဒုက္ခုံ ပရိသာ၀နံ။
ယာစမာနသ အဒ္ဓါနေ၊အဒဒဇ္ဇသ ဒုက္ခုံ။ ။

၁၄။ ပရိသာ၀နံ၊ ရေစစ်ကို။ ဝိနာ၊-၍။ အဒ္ဓါနံ၊ အဓွန့်ရှည်သော(ယူဇနာခွဲရှိသော)ခရီးသို့။ဝေဇ္ဇယ္ယသ၊သွားသောရဟန်းအား။ဒုက္ခုံ၊-၏။ အဒ္ဓါနေ၊လမ်းခရီးဌ။ယာစမာနသ၊ ရေစစ်တောင်းလျက်။ အဒဒဇ္ဇသ၊ မပေးသော ရဟန်းအား။ ဒုက္ခုံ၊-၏။

ကျောက်စရစ်ခဲ ပစ်ခြင်းကိုလည်း ယူ။ ။အာဝိဂမ္မေစ ဌ စဖြင့် ဒေသနာခံခြင်းကိုယူ။

၁၂။ ပဒ္ဒိသ၀ဝိသံ၀ါ၁ေ.....ဂါထာဖြင့် ဝန်ခံချက်မပျက်ကောင်း သည်ကိုပြသည်။[မဟာ၀ါ ၀ဿုပနာယိကက္ခန္ဓက–ပါ။]

မှတ်ချက်.....ပဒ္ဒိသ၀ဟူသည် ငါတို့နှစ်ပါး ဤအရပ်ဌ ၀ါဆိုကုန်အုံ၊ ပါဠိသင်ကုန်အုံ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် နှီးနှော ပြောဆိုတိုင်ပင်ခြင်းကို ဆိုသည်။ ။ဝန်ခံဆဲခဏာဌ သုဒ္ဓစိတ်ဖြင့်ဝန်ခံ၍ နောက်ချွတ်ယွင်းမှု ဒုက္ခနှင့်၊ ဝန်ခံဆဲခဏာဌပင် လိမ်လိုသောစိတ်ရှိပြီးဝန်ခံမှု ဝန်ခံဆဲခဏာဌပင် ပါစိတ်ဟုမှတ်။

၁၃။ နရုက္ခမဘိရူဟေယျ.....ဂါထာဖြင့် သစ်ပင်မတက်ကောင်း တက်ကောင်းသည်တို့ကို ပြသည်။ [စူဠ၀ါ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက–ပါ။]

၁၄။ ဝိနာဒ္ဓါနံ.....ဂါထာဖြင့် ရေစစ်မပါဘဲ ခရီးမသွားကောင်း သည်ကို ပြသည်။ [ခုဒ္ဒကဝတ္ထု–ပါ။]

၁၅။ ထုလ္လစ္ဆယံ ဗုသေ အဂ်ိ၊ ဇာတဿေဒေန ဒုက္ခုံ။
အာဗာဓပစ္ဆယာညတြ၊ သေသဂေ် အတ္ထိ ယာတနေ။ ။

၁၅။ အဂ်ိဇာတဿေဒေန၊ အဂ်ိါဇာတ်ကို ဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ ထုလ္လစ္ဆယံ၊-သို့။ဗုသေ၊-၏။ အာဗာဓပစ္ဆယာ၊အနာဟူသောအကြောင်းကို။ အညတြ၊ -၍။ သေသဂေ်၊ ကြွင်းသောအဂ်ိါကိုဖြတ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အတ္ထိ ယာတနေ၊ဝိပါကိုယ်ကို သတ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ဒုက္ခုံ၊—၏။

၁၆။ စိတ္တပေါတ္ထကရူပါနိ၊နကရေ နစ ကာရယေ။
နဝဠ္ဠာပေယျုံ ဘုဇ္ဇန္တိ၊ အာရာ-မာရညေဂေဟာသု။ ။

၁၆။ စိတ္တ ပေါတ္ထကရူပါနိ၊ ပန်းချီဆေးရေးရုပ်, ပန်းပုရုပ်တို့ကို။ နကရေ၊မရေးထုရာ။နစ ကာရယေ၊- စေရာ။ အာရာမာ- ရညေ-ဂေဟာသု၊ အာရာမ်,တော,အိမ်တို့၌။ ဘုဇ္ဇန္တိ၊ စားဆဲသောသိတင်းကြီးကို။ နဝဠ္ဠာ ပေယျ၊ မထစေရာ။.....[ဂေဟာသုဟုဆိုအပ်လျက် ဆန်းအတွက်ဇကို အပြုထားသည်။]

မှတ်ချက်..... ဝမ္မကရိဏ်ရေစစ်မဂ္ဂိမှ သက်နှိုးစွန်းဖြင့်စစ်၍သောက် အံ့, လက်ကိုင်ပုဝါဖြင့် စစ်၍ သောက်အံ့ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ သွားကောင်းသည်ဟု မှတ်။

၁၅။ ထုလ္လစ္ဆယံ.....ဂါထာဖြင့် အဂ်ိါကြီးငယ်ကို ဖြတ်ခြင်း စသည် မပြုကောင်းသည်ကိုပြသည်။[အဂ်ိဇာတဿေဒ နှ-ခုဒ္ဒက-ပါ။ ။သေသဂ်ိဿေဒနှ.....ရင်း—ဌ။ ။အတ္ထိယာတန-တတိယ ပါရာဇိက။]

၁၆။ စိတ္တပေါတ္ထကရူပါနိ..... ဂါထာဖြင့် အရုပ် မရေး မထု ကောင်းသည်ကို ပြသည်။ [ခုဒ္ဒက ဝတ္ထုကြွေးနှ-ပါ။]

မှတ်ချက် .... ဝေဿန္တရ-ဇာတ်စသော ဇာတ်တို့ကိုရေးခိုင်းမှုအပ်၏၊ ခြုံးပန်းခြုံးနွယ်စသော အမှုကား ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်းဌာ လည်းအပ်သည်။ ။မဂ်ထေရ်ကြီးပင်ဖြစ်သော်လည်း ကြွပါဟု ဆိုမှ ထိုင်ကောင်းသည်ဟုမှတ်။

၁၇။ ယာနာနိ ပုမယုတ္တာနိ၊သိရိကံ ဟတ္ထဝန္ဒကံ။
ပါဒုကိဠ္ဠ ဂိလာနသ၊ကပ္ပတော အာဘိရှဟိတုံ။ ။

၁၇။ ဂိလာနသ၊-အား။ပုမ ယုတ္တာနိ၊'အထိုးကကုန်သော။ယာနာနိ၊ လှည်းရထားစသော ယာဉ်တို့ကိုဂုဏ်း။ သိရိကံ၊ ထမ်းစင်ကိုဂုဏ်း။ ဟတ္ထ ဝန္ဒကံ၊ လက်တွန်း လက်ဆွဲယာဉ်ကိုဂုဏ်း။ ပါဒုကိဠ္ဠ၊ သံလျင်းကိုဂုဏ်း။ အာဘိရှဟိတုံ၊–ဌ။ကပ္ပတော၊-၏။

၁၈။ ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊အာရဗ္ဘ ကရဏော ဒဝံ။
ဒုက္ခရံ ပရိသံဝါပိ၊အညဿ ဥပလာဠနေ။ ။

၁၈။ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊-ကိုဂုဏ်း။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကိုဂုဏ်း။ သံဃဉ္စ၊ -ကိုဂုဏ်း။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ဒဝံ၊ပြက်ရယ်မှုကို။ ကရဏော၊–ကြောင့်ဂုဏ်း။အညဿ၊– သူ၏။ပရိသံဝါပိ၊-ကိုလည်း။ဥပလာဠနေ၊ (သဝိတ်သက်နှိုးစသည်ဖြင့်) ဖြားယောင်းခြင်းကြောင့်ဂုဏ်း။ဒုက္ခရံ၊–၏။

၁၉။ ကာယံ ဥိရုံ နိမိတ္တံဝါ၊ဘိက္ခု နိုနံ နု ဒဿယေ။
ဝိဝရိတ္တာ နု သိဠ္ဓေယ္ယ၊တာ ကဒ္ဒမဒကာဒိနာ။ ။

၁၉။ ကာယံ၊ကိုယ်ကိုဂုဏ်း။ဥိရုံ၊ပေါင်ကိုဂုဏ်း။နိမိတ္တံဝါ၊ အင်္ဂါဇာတ် ကိုဂုဏ်း။ဝိဝရိတ္တာ၊ဖွင့်၍။ ဘိက္ခု နိုနံ၊–တို့အား။နု ဒဿယေ၊ မပြရာ။တာ၊ ထိုဘိက္ခုနိုမတို့ကို။ကဒ္ဒမ ဥဒကာဒိနာ၊ညွန်,ရေစသည်ဖြင့်။နု သိဠ္ဓေယ္ယ၊ မသွန်းလောင်းရာ။

၁၇။ ယာနာနိပုမယုတ္တာနိ..ဂါထာဖြင့် ယာဉ်မစီးကောင်းသည်ကိုပြသည်။[ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကျမ်းဂန်-ပါ။]

၁၈။ ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စသံဃဉ္စ.....ဂါထာဖြင့် ရတနာသုံးပါးအား ပြက်ရယ်မပြုကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ ရတနာသုံးပါးကို အကြောင်းပြု၍ ကျောက်ဆင်းတုလော, ဘုရားတုလော, နွားတရားလော, ဆိတ်တရားလော, သမင်အပေါင်းလော, သားကောင်အပေါင်းလော စသည်ဖြင့် ပြက်ရယ်ပြုခြင်းကြောင့် ဒုက္ခန်။[သေခိယ သုရသုရဝဂ်–၌။]

၁၉။ ကာယံဥိရုံ.....ဂါထာဖြင့် ဘိက္ခုနိုမတို့အား မပြကောင်းသည်ကိုပြသည်။အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။[ဘိက္ခုနိ ခန္ဓက–ပါ။]

၂၀။ အဂၢတောစ ဩဝါဒံ၊နှ ပစ္စာဟရတောဝိစ။
ဗာလံ ဂိလာနံ ဂမိယံ၊ဝဇ္ဇယိတ္ထာနှ ဒုက္ခရုံ။ ။

၂၀။ ဗာလံ၊ ဗာလရဟန်းကိုဂုဏ်း။ ဂိလာနံ၊ နာသောရဟန်းကိုဂုဏ်း။ ဂမိယံ၊ခရီးသွားရဟန်းကိုဂုဏ်း။ဝဇ္ဇယိတ္ထာနှ၊ကြဉ်၍။ဩဝါဒံ၊ တောင်းပန်အပ်သော ဩဝါဒကို။ အဂၢတောစ၊ မခံယူသော ရဟန်းအားဂုဏ်း။ နှ ပစ္စာဟရတောဝိစ၊ တဘဏ် ပြန်မဆောင်သော ရဟန်းအားဂုဏ်း။ ဒုက္ခရုံ၊–ဏ်။

၂၁။ လောကာယတံ နှ ဝါစေယျ၊ပလိတံ နှစ ဂါဟယေ။
ပေဠာယပိ နှ ဘုဉ္ဇေယျ၊နှ ကိဋ္ဌေ ကိဠိကိဋ္ဌိတံ။ ။

၂၁။ လောကာယတံ၊ လောကကို ချဲ့တတ်သော တိတ္ထိကျမ်းကို။ နှဝါစေယျ၊မပို့ချရာ။ပလိတံ၊ဆံပင်ဖြူကို။နှစ ဂါဟယေ၊မနှုတ်ရာ။ ပေဠာယပိ၊ပအုပ်ခ္ဍလည်း။နှ ဘုဉ္ဇေယျ၊-ရာ။ကိဠိကိဋ္ဌိတံ၊ တစုံတခု ကစားစရာကို။နှ ကိဋ္ဌေ၊မကစားရာ။

၂၂။ ပါရုပေ နှ နိဝါသေယျ၊ဂိဟိပါရုပနံ နိဝါ။
သနံ ကရေ သံဝလ္လိယံ၊ဒါယမာလိမ္ပယေယျ ဝါ။ ။

၂၂။ ဂိဟိပါရုပနံ၊လူတို့ကဲ့သို့ ခြုံရုံခြင်းရှိသည်ကို။ (ကတ္တာ၊-၍။) နှပါရုပေ၊မခြုံရုံရာ။နိဝါသနံ၊လူတို့ကဲ့သို့ဝတ်ခြင်းရှိသည်ကို။(ကတ္တာ၊-၍။) နှ နိဝါသေယျ၊–ရာ။သံဝလ္လိယံ၊ ခါးတောင်းကျိုက်ခြင်းကို။နှ ကရေ၊-ရာ။ ဒါယံ ဝါ၊ တောကိုမူလည်း။ နှ အာလိမ္ပယေယျ၊မီးမတိုက်ရာ။

၂၀။ အဂၢတောစ....ဂါထာဖြင့်ဩဝါဒကိုမခံ,မပြန်ပြောသော ရဟန်း အာပတ်သင့်ခြင်းကို ပြသည်။ [ဘိက္ခုနိဒ္ဒေသ-ပါ။]

၂၁။ လောကာယတံ.....ဂါထာဖြင့်မပြုကောင်းသည်ကိုပြသည်။ လွယ်၏။[ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက-ပါ။]

မှတ်ချက်.....လောကာယတကျမ်းဟူသည် အကျိုးမရှိသော အကြောင်းမျိုးနှင့်စပ်သော တိတ္ထိတို့၏ကျမ်းကိုဆိုသည်၊ ကျိုးကန်းသည် အရိုးပြုသောကြောင့် ပြု၏၊ ခြေထောက်မည်းသော ကြောင့် ဗျိုင်းသည်မည်း၏စသည်ဖြင့် ဆိုထားသောကျမ်းမျိုးဟု၏။

၂၃။ ဝမ့်ပယောဇယော ယာစေ၊နောညာတကပ္ပဝါရိတော။
အတ္ထနော ပရိဘောဂတ္ထံ၊ဒိန္နမညဿ နောဒဒေ။
အဂ္ဂိ ဂါဟေတ္မာ ဘုတ္မာဝါ၊ ကတိပါဟံ ပုနော ဒဒေ။ ။

၂၃။ ဝမ့်၊ ကြွေးမြီအတိုးအပွါးကို။ နော ပယောဇယော၊မယ့်ဥစ္စေ ရာ။အညာတကပ္ပဝါရိတော၊အမျိုးမတော်သူ,မဘိတ်သောသူတို့ကို။ နော ယာစေ၊မတောင်းရာ။ အတ္တနော၊–၏။ ပရိဘောဂတ္ထံ၊ သုံးဆောင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော ဝတ္ထုကို။ အညဿ၊–သူအား။ နောဒဒေ၊ မပေးရာ။အဂ္ဂိ၊အဦးအမျှားကို။ ဂါဟေတ္မာ၊ယူစေ၍ရင်း။ ကတိပါဟံ၊ နှစ်ရက်သုံးရက်။ ဘုတ္မာဝါ၊ သုံးဆောင်ပြီး၍ရင်း။ ပုနော၊ နောက်၌။ ဒဒေ၊ ၏။

၂၄။ ဥဒ္ဓိဿ ယာစနေ ရက္ခံ၊ဥတ္တာဥတ္တာဝ ဒဏ္ဍိနံ။
ဂိဝါဿ ဒဏ္ဍိတေ ဒဏ္ဍော၊သယံ ဒဏ္ဍာဝပနေ ပန။
ဒဏ္ဍာဿ အဋ္ဌဘောဒေနေ၊ဥ္ဇေယျာ ပါရာဇိကာဒိကာ။ ။

၂၄။ ဒဏ္ဍိနံ၊ ဒဏ်ရိုက်မည်ကို။ ဥတ္တာဝါ၊သိ၍ရင်း။ အ-ဥတ္တာဝါ၊ မသိမှ၍ရင်း။ဥဒ္ဓိဿ၊ (ဤသူပြုဘူးပြီ,ပြုလတ္တံ့ဟူသော) အတိတ် အနာဂတ်ကိုရည်စူး၍။ ရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ယာစနေ၊ (အစိုးရထံ) တောင်းခြင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍိတေ၊ထိုသူကို ဒဏ်ရိုက်လတ်သော်။ဒဏ္ဍော၊ ရိုက်သောဒဏ်သည်။အဿ၊ထိုရဟန်းအား။ဂိဝါ၊အစားထိုက်၏။သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ဒဏ္ဍာဝပနေပန၊ ဒဏ်ရိုက်သော်ကား။ ဒဏ္ဍဿ၊–၏။ အဋ္ဌ-ဘောဒေနေ၊အဘိုး အထူးအားဖြင့်။ ပါရာဇိကာဒိကာ၊–တို့ကို။ ဥဇ္ဇေယျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၂၂။ ပါရုပေ.....ဂါထာဖြင့် လူတို့ကဲ့သို့ ဝတ်ရုံခြင်းမပြုကောင်း သည်ကို ပြသည်။ [ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကျဉ်းကား-ပါ။] ပါတိမောက္ခမေဒိနီ၌ အကျယ်ဆိုခဲ့ပြီ။

၂၃။ ဝမ့်ပယောဇယေ.....ဂါထာဖြင့် အတိုးမပေးကောင်းသည် ကို ပြသည်။[ဝမ့်ပယောဇနေ့သ ဒုက္ကရံ-ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ။]

၂၅။ ဟာရန္ဆေသု ပရိက္ခာရံ၊စောရောစောရောတိ ဘာသိတော။
အနုဏ္ဍာယေသံ ဂဏ္ဍန္ဆေ၊ဒဏ္ဍံ ဂိဝါသ တတ္ထကံ။ ။

၂၅။ ပရိက္ခာရံ၊—ကို။ ဟာရန္ဆေသု၊ သူခိုးဆောင်ကုန်လတ်သော်။ ဧသံ၊ ထိုသူခိုးတို့၏။အနု-ဏ္ဍာယ၊ အကျိုးမဲ့ဖြစ်ခြင်းငှါ။ စောရောစောရော တိ၊-ဟူ၍။ဘာသိတော၊ အောက်ရာ၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ဒဏ်ကို။ ဂဏ္ဍန္ဆေ၊ (သူခိုး အပေါ်၌)ယူသည်ရှိသော်။ တတ္ထကံ၊ ထိုမျှလောက်သော ဒဏ်သည်။ အသ၊ ထိုရဟန်းအား။ဂိဝါ၊—၏။

၂၆။ ဝိဃာသုဘွာရ သက်ာရံ၊မတ္တံ ဆဇ္ဇေယျ ဒုက္ခရံ။
ဗဟိ ပါကာရကုဋ္ဌာနံ၊ဝဋ္ဋဇ္ဇေ နာဝလောကိယ၊
ဟာရိတောဝါပိ ဝိဟာဒိ၊နာဋ္ဌိကောရာဒိရောပိမေ။ ။

၂၆။ ပါကာရ-ကုဋ္ဌာနံ၊ တံတိုင်း,နံရံတို့၏။ ဗဟိ၊—၌။ ဝဋ္ဋဇ္ဇေဝါပိ၊ သွားလာသုံးဆောင်ရာ၌ငင်း။ ဝိဟာဒိ—နာဋ္ဌိကောရာဒိ-ရောပိမေ၊ စပါး စသည်, အခုန်းစသည်တို့ကိုစိုက်ပျိုးရာဖြစ်သော။ ဟာရိတောဝါပိ၊ စိမ်းစို သောအရပ်၌ငင်း။နာ-ဝလောကိယ၊ မကြည့်မူ၍။ဝိဃာသု-ဘွာရ-သက်ာ ရံ၊စားကြွင်း,ကျင်ကြိုး, အမှိုက်စသည်ကိုငင်း။ မတ္တံ၊ ကျင်ငယ်ကိုငင်း။ ဆဇ္ဇေယျ၊ စွန့်ပြားအံ့။ ဒုက္ခရံ၊ ၏။

၂၄။ ဥဒ္ဒိဿ ယာစနေ.....ဂါထာဖြင့် တရားမစွဲသင့်ကြောင်းကို ပြသည်၊ လွယ်၏။ [ဘိက္ခု နိဝိဘင်း ပထမသံဃာဒိသေသ်—၌။]

မှတ်ချက်.....ကိုယ်ဒဏ်, နှုတ်ဒဏ်,ဥစ္စာဒဏ်သုံးပါးတို့တွင် ဥစ္စာ ဒဏ်ကိုယူ။

၂၃။ ဟရန္ဆေသု.....ဂါထာဖြင့် သူခိုး ခိုးရာ၌ မအောက်ကောင်း သည်ကို ပြသည်။[ရင်း—၌။]

၂၆။ ဝိဃာသုဘွာရသက်ာရံ.... ဂါထာဖြင့်နံရံပတ္ထိအမှိုက်စသည် မစွန့်ကောင်းသည်ကို ပြသည်။

[လသုဏာဝဂ်အဋ္ဌကထာ။]

၂၇။ ယောဇာပေတုဠ္ဠ ယောဇေတုံ၊ပယုတ္တာနိစ ပသိတုံ။
နလဘ္ဘံ ဓမ္မယုတ္တာမ္ပိ၊နစ္စံ ဂိတဠ္ဠ ဝါဒိတံ။
ဥပဟာရံ ကရောမာတိ၊ဝုတ္တော၀ါ သမ္ပဒိစ္ဆိတုံ။ ။

၂၇။ ဓမ္မ-ယုတ္တာမ္ပိ၊ ကောင်းမှုနှင့် ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော။ နစ္စံ၊ ကခြင်းကိုရင်း။ ဂိတဠ္ဠ၊ သီခြင်းကိုရင်း။ ဝါဒိတံ၊ တီးမှုတ်ခြင်းကိုရင်း။ ယောဇာပေတုံစ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှါရင်း။ ယောဇေတုံစ၊ ယှဉ်ခြင်းငှါရင်း။ ပယုတ္တာနိ၊ ယှဉ်ကခြင်းတို့ကို။(၀ါ၊သူတပါးကခြင်းစသည်တို့ကို။) ပသိတုံစ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှါရင်း။ ဥပဟာရံ၊(ရတနာသုံးပါးအား)ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရောမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊-သို့။ဝုတ္တော၊ သော်။ သမ္ပဒိစ္ဆိတုံစ၊ (ကောင်းပြီဟု)ဝန်ခံခြင်းကိုရင်း။နှ-လဘ္ဘံ၊-အပ်။

၂၈။ ရာဇာဂါရံ ပေါက္ခရဏိံ၊ ဥယျာနံ စိတ္တဂါရကံ။
ကီဠတ္ထံ ဂန္ဓတောဒဠ္ဠ၊အာရာမံ ဒုက္ခရံ ကတံ။ ။

၂၈။ ကီဠတ္ထံ၊ ကစားခြင်းအကျိုးငှါ။ ကတံ၊-သော။ ရာဇာဂါရံ၀ါ၊ မင်းကွန်းကိုရင်း။ ပေါက္ခရဏိံ၊ ရေကန်ကိုရင်း။ဥယျာနံ၊–ကိုရင်း။ စိတ္တဂါရကံ၊ပန်းချီမှုဖြင့်ဆန်းကြယ်စွာပြုအပ်သော ဇရပ်တန်ဆောင်းကိုရင်း။ အာရာမံ၊မြို့တွင်းဥယျာဉ်အရာမ်ကိုရင်း။ဒဠ္ဠ၊ကြည့်ရှုခြင်းငှါ။ ဂန္ဓတောဒ၊ သွားသောရဟန်းအား။ဒုက္ခရံ၊–၏။

မှတ်ချက်……ကြည့်ရှုမိုဖြစ်စေ သွားလာသုံးဆောင်ခြင်း မရှိသော နေရာမျိုးဖြစ်စေ အမှိုက်, စားကြွင်း စသည်ကို စွန့်မှ အနာပတ်တို့။

၂၇။ ယောဇာပေတုဠ္ဠ……ဂါထာဖြင့် ကခြင်းသီခြင်းကို မပြု, မ ခိုင်း ကောင်း သည်ကို ပြ သည်။
[ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန်ဒက–ပါ။ ။လသုဏာ၀ဂ် ဒသမ။]

ရတနာသုံးပါးနှင့် စပ်နေသောကြောင့် အယုတ်ဆုံး ကောင်းမှုနှင့် ယှဉ်သော်လည်း ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းများကို ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ စေခိုင်းသည်ဖြစ်စေ မလုပ်ကောင်း၊အယုတ်ဆုံး ရေပြင်ကို စည်လုပ်ပြီး သော်မှလည်း မတီးကောင်း၊အသံရှည်ရှည်ဆွဲ၍ တရားမဟောကောင်း၊ လမ်းသွားစဉ် ခေါင်းကို နောက်ပြန်လှည့်၍သော်လည်း မကြည့်ကောင်း၊

၂၉။ နဝေ နပ္ပဋိဗာဟေယျာ၊သနေနဉ္ဇေ နစ်ဝရံ။
နိဒဟေယျ ခမာပေယျ၊ ဂရုနာစ ပဏာဒိတောဿ။ ။

၂၉။ နဝေ၊ သိတင်းယေါ်တို့ကို။ အာသနေန၊–မှ။နဲ–ပ္ပဋိဗာဟေယျ၊ မတားမြစ် မထစေရာ။ ဉဇ္ဇေ၊ နေပူ၌။ စ်ဝရံ၊–ကို။ နဲ–နိဒဟေယျ၊ (ကြာမြင့်စွာ)မလှန်းရာ။ ဂရုနာ၊ဆရာဥပဇ္ဈာယ်သည်။ ပဏာဒိတောစ၊ နှင်ထုတ်အပ်သော ရဟန်းသည်လည်း။ ခမာပေယျ၊ သည်းခံစေရာ၏။

၃၀။ အဇ္ဇောသနေ ပရမ္မုခါ၊အာပတ္တိဟိစ သတ္တဟိ။
ဘိက္ခုံ ဥပါသကံဝါပိ၊အညေနဝ စ ဒုက္ကရံ။ ။

၃၀။ ဘိက္ခုံ၊–ကို။သတ္တဟိ၊-ကုန်သော။အာပတ္တိဟိစ၊-တို့ဖြင့်ရင်း။ အညေနစ၊ဆဲရေးကြောင်းဝတ္ထုဖြင့်ရင်း။ပရမ္မုခါ၊မျက်ကွယ်။ အဇ္ဇောသနေ၊–ကြောင့်။ဒုက္ကရံ၊–၏။ ဥပါသကံဝါပိ၊–ကိုလည်း။ အညေနဝ၊ တပါးသော ဆဲရေးကြောင်း ဝတ္ထုဖြင့် သာလျှင်။ အဇ္ဇောသနေစ၊–ကြောင့်လည်း။ ဒုက္ကရံ၊–၏။

အရာမ်တွင်းဖြစ်၍ ကြည့်မှုအပ်၏။ ။ရတနာသုံးပါးအား ပူဇော်ပါရစေဟု ဆိုသော် ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံခြင်းကား မအပ်၊ ပူဇော်ခြင်းသည် ကောင်း၏ဟု ဆိုရုံသာအပ်သည်။

၂၈။ ရာဇာဂါရံ..... ဂါထာဖြင့် မင်းဥယျာဉ်စသည်ကို သွား မ ကြည့် ကောင်း စသည် ကို ပြ သည်။
[ဘိက္ခုသ သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကရံ–စိတ္တာဂါရဝဂ် ပထမသိက္ခာပုဒ်။]

၂၉။ နဝေနပ္ပဋိဗာဟေယျ.....ဂါထာဖြင့် သင်္ခါရိဟာရိကဝတ် စသည်ကို ပြသည်။ အဓိပ္ပါယ် လွယ်၏။ [ဝတ္ထုကွန်ပေါ-ပါ။ရုဒ္ဓကဝတ္ထုကွန်ပေါ-ပါ။]

၃၀။ အဇ္ဇောသနေ.....ဂါထာဖြင့် မဆဲရေးကောင်းသည်ကို ပြသည်၊အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။[ဩမသဝါဒ သိက္ခာပုဒ်။]

၃၁။ နလဇ္ဈံ ဝိနိပါတေတုံ၊သဒ္ဓါဒေယျဗ္ဗစိ၀ရံ။
လဇ္ဈံ ပိတူနံ သေသာနံ၊ဥတိနမ္ပိ နလဇ္ဈတိ။ ။

၃၁။ သဒ္ဓါဒေယျံ၊ သဒ္ဓါကြည်ဖြူ ပေးလှူအပ်သော။ စိ၀ရဗ္ဗ၊–ကို လည်း။ဝိနိပါတေတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ နလဇ္ဈံ၊–အပ်။ ပိတူနံ၊ မိဘတို့အား။လဇ္ဈံ၊–၏။သေသာနံ၊-သူတို့အား။ဥတိနမ္ပိ၊ ဆွေမျိုးဖြစ်ကုန်သော် လည်း။နလဇ္ဈတိ၊–အပ်။

၃၂။ ဝဿံဝုဏ္ဏောညတောညတြ၊ဘာဝံ ဂဏ္ဍေယျ ဒုက္ခရုံ။
ပဒုဒေယျ နဒ္ဒေ ဖီဏ္ဏော၊ဂိ၀ါ နောဒေယျ စောဒိတော။
ရုရုနိဂ္ဂေ၀ပတော တောသံ၊ဟောတိ ဘဏ္ဍာ ဃ ကာရိယော။ ။

၃၂။ အညတြ၊ တပါးသော ကျောင်းမှ။ ဝဿံ ဝုဏ္ဏော၊ ဝါကျွတ်သောရဟန်းသည်။ အညတော၊ တပါးသောကျောင်းမှ။ ဘာဝံ၊ အဘို့ကို။ ဂဏ္ဍေယျ၊–အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊-၏။ ပဒုဒေယျ၊ ပြန်ပေးရာ၏။ နဒ္ဒေ၀ါ၊ ပျောက်သော်၎င်း။ ဖီဏ္ဏော၀ါ၊ ဆွေးသော်၎င်း။ ဂိ၀ါ၊-၏။ စောဒိတော၊ တောင်းအပ်သောရဟန်းသည်။နောဒေယျ၊ မပေးအံ့။ တောသံ၊ထိုဘဏ္ဍာ ရှင်တို့၏။ ရုရု နိဂ္ဂေ၀ပတော၊ ဝန်ချခြင်းကြောင့်။ ဘဏ္ဍ ဃ ကာရိယော၊ ဘဏ္ဍာဘိုးဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊-၏။

၃၃။ နသန္ဓဲရုဇ္ဇရော ဂါမံ၊ကလ္လော၀ါ သဥ္ဇပါဟနော။
ပရိသေယျ နဓာရေယျ၊ စာမရိ မကသ ဖိဇနိ။ ။

၃၃။ သန္ဓဲရုဇ္ဇရော၊ သင်းပိုင် ကိုယ်ရုံနှင့် တကွသာလျှင် ၎င်း။ ကလ္လော၊ ကျန်းမာလျက်။ သ ဥ္ဇပါဟနော၀ါ၊ ဘိနပ်စီး၍၎င်း။ ဂါမံ၊–သို့။ နပရိသေယျ၊ မ၀င်ရာ။ စာမရိ မကသ ဖိဇနိ၊ စာမရိမြီးဖြင့် ပြုအပ်သော ယင်နှင်ယပ်ကို။ နဓာရေယျ၊ မဆောင်ရာ။

၃၁။ နလဇ္ဈံ……ဂါထာဖြင့် သဒ္ဓါဒေယျ ပစ္စည်းကို မဖျက်ဆီး ကောင်းသည်ကိုပြသည်၊ သဒ္ဓါ၍ လှူအပ်သော သက်နှိုး,တပါးသောပစ္စည်းများကိုမိဘမှတပါးသောသူအားမပေးအပ်၊ ပေးသော် သဒ္ဓါဒေယျကို ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် ဒုက္ခနှင့်၊ မိဘအားကား ပေးကောင်း၏၊ မိဘမှတပါးသော ဆွေမျိုးတို့အား မပေးကောင်း။ [စိ၀ရက္ခန္ဓက–ပါ။] "ထံပေတွာ မာတာပိတရော သေသဉ္ဇာတိနံ ဒေန္တောပိ ဝိနိပါတေတိယေ၀"။……ဂင်းအဋ္ဌကထာ။

၃၄။ အဂိလာနော နဆိန္ဒေယျ၊ကေသေ ကတ္တရိယာ ဗဟိ။
အာရာမတော နဝါရေယျ၊ဆတ္တံ လဗ္ဘတိ ဂုတ္တိယာ။ ။

၃၄။ အဂိလာနော၊-သည်။ကေသေ၊ဆံပင်တို့ကို။ကတ္တရိယာ၊ ကတ်ကျေးဖြင့်။ နဆိန္ဒေယျ၊ မကိုက်ဖြတ်ရာ။ အာရာမတော၊ အရာမ်ဥပစာမှ။ ဗဟိ၊-၌။ ဆတ္တံ၊-ကို။ နဝါရေယျ၊ မဆောင်းရာ။ ဂုတ္တိယာ၊ စိဝရဂုတ္တ,အဗ္ဘန္တရဂုတ္တအကျိုးငှါ။ လဗ္ဘတိ၊-၏။

၃၅။ ဝဟေယျ နဉာတောကာဇံ၊ကေနဉ္စရိကကာဇကံ။
သိသဂ္ဂန္ဓကဒ္ဒိဘာရာ၊ ဟတ္ထာလမ္ဗောစ လဗ္ဘတိ။ ။

၃၅။ ဉာတောကာဇံ၊နှစ်ဘက်ဝန်ရှိသော ထမ်းပိုးကို။နဝဟေယျ၊ မထမ်းရာ။ကေ ဉ္စရိက ကာဇကံ၊တဘက်ဝန်,အလယ်ဝန် ရှိသော ထမ်းပိုးကို။ ဝဟေယျ၊ ထမ်းရာ၏။ သိသ-ဂ္ဂန္ဓ-ကဒ္ဒိ-ဘာရာ၊ ခေါင်းဝန်, ပခုံးဝန်, ခါးဝန်တို့ကိုရင်း။ ဟတ္ထာ-လမ္ဗောစ၊ လက်ဆွဲ ဝန်ကိုရင်း။လဗ္ဘတိ၊-၏။ [ဋိကာ၌ ဂါဟေယျဟု ပါဠိရှိ၏။]

၃၂။ ဝဿံဝုဏ္ဏော.....ဂါထာဖြင့်မအပ်သော သက်နှံးခံယူခြင်းကို ပြသည်။ အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။[စိဝရဂ္ဂန္ဓက-ပါ။]

၃၃။ နသန္ဓိရုဠ္ဟရောဂါမံ.....ဂါထာဖြင့် သက်နှံးကြီး မပါဘဲ ရှာတွင်း မသွားကောင်းသည်ကို ပြသည်။[စိဝရဂ္ဂန္ဓက-ပါ။ ။ခုဒ္ဒကဝတ္ထု[ဂ္ဂန္ဓက-ပါ။]

မှတ်ချက် .....ယခုကာလ သက်နှံးကြီးမပါဘဲ ရှာတွင်းဝင်ခြင်းကား "ပဋ္ဌမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆယာ သံဃာဒိယာ နိက္ခေ့ပါယ" စသောပါဠိတော်အရ သက်နှံးကြီးကို ထားနိုင်ခွင့်ရှိသော အကြောင်းငါးပါးတို့တွင် အဂ္ဂဠဂုတ္တိဝိဟာရောဝါ ဟောတိ- ဟူသောအင်္ဂါအရ ကျောင်းလုံ၍ထားသွားသည်ဟုမှတ်ထိုက်၏၊အင်္ဂါမညီမှုယူသွားရမည်ဟုမှတ်။

၃၄။ အဂိလာနော.....ဂါထာဖြင့် ကတ်ကျေးမဖြတ်ရ,အာရာမ်ပဋ္ဌိ ထိုးမဆောင်းရဲ့ စသ်ည်ကိုပြသည်။[ခုဒ္ဒကဝတ္ထု[–ပါ။]

၃၆။ အာပတ္တိယာ အနောကာသ၊ကတံ စောဒေယျ ဒုက္ကဋံ။
သုဒ္ဓသမ္ဘ အဝတ္ထုဿိ၊တထာ သြကာသကာရဏေ။ ။

၃၆။ အနောကာသကတံ၊ ပြုအပ်သော ခွင့် မရှိသော ရဟန်းကို။ အာပတ္တိယာ၊–ဖြင့်။ စောဒေယျ၊–အံ့။ ဒုက္ကဋံ၊–၏။ သုဒ္ဓသမ္ဘ၊ စင်ကြယ်သောရဟန်းအား လည်း။ အ ဝတ္ထုဿိ၊ အကြောင်းမရှိဘဲ။ သြကာသ ကာရဏေ၊ အခွင့်ပြုစေခြင်းကြောင့်။ တထာ၊-တူ။ ဒုက္ကဋံ၊–၏။

၃၇။ အဋ္ဌာဒိလာဒိကံ မဠ္ဠ၊ပဒိုပါဒံ နဝါရယေ။
ပကတ္တာဒိလ္လာ သတ္တာနံ၊မဠ္ဠံဝါ ဥစ္ဆပါဒကံ။ ။

၃၇။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပက တ္တာဒိလ္လာ၊ ပကတိ မဖြစ်မလက်သစ်ဖြင့်။ အဋ္ဌာဒိလာ ဒိကံ၊ လက်ရှစ်သစ်ထက် လွန်သော။ မဠ္ဠ ပဒိုပါဒံ၊ ညောင်စောင်း ခြေခုံကိုရင်း။ ဥစ္ဆ ပါဒကံ၊ တတော်ခွင့်ထွာထက်ဖြင့်သော အခြေရှိသော။ မဠ္ဠံဝါ၊-ကိုရင်း။ နဝါရယေ၊ မဆောင်ရာ။

မှတ်ချက်.....ကိုယ်ပူသောအနာ, သည်းခြေနာ, မျက်စိ အားနည်းသော ထိုးနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်စကောင်းသော အနာများ အတွက် ရွာ တော နှစ်မျိုးစလုံးခွင်ပင် ဆောင်းကောင်းသည်။ ။ဂုတ္တ အရ မိုးရွာသောအခါ သက်နိုး မိုးမစိုခြင်း စီဝရဂုတ္တ, သားရဲ သူခိုး ဘေးရန်မျိုးကြောင့် ဓိဝိကိုယ်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်း အတ္တဂုတ္တ အုလိုဌါ ဆောင်းမှ ဆောင်းကောင်းသည်၊ တရွက်တည်းသောထိုးဖြစ်မှ နေရာ မရွေး ဆောင်းကောင်းသည်။ [ဂင်း–ဌ။]

၃၅။ ဝဟေယျ..... ဂါထာဖြင့် နှစ်ဘက်ဝန်မထမ်းကောင်းသည် ကို ပြသည်၊ ဂါဟေယျ ဟူ၍လည်းပါ၏ ဂ္ဂိ၏။ [ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန်ဒက-ပါ။]

၃၆။ အာပတ္တိယာ.....ဂါထာဖြင့် မအာပ်သော စောဒနာခြင်းကိုပြ သည်။ [ဥပေါသထကွန်ဒက–ပါ။]

၃၇။ အဋ္ဌာဒိလာဒိကံ.....ဂါထာဖြင့် ညောင်စောင်း မအာပ်သည် ကိုပြသည်။ [သေနာသနက္ခန္ဓက-ပါ။]

၃၈။ မုဂဇ္ဇတာနိ ဂဏ္ဍေယ္ယ၊ ဒုက္ခံ ကိတ္တိယဇ္ဇတံ။
ခုရဘဏ္ဍံ ပရိဟာရေ၊တထာ ဒ္ဝါဝိတပုဗ္ဗကော။ ။

၃၈။ မုဂ ဇ္ဇတာနိ၊ အ,သော အကျင့် အစဉ်ရှိသော။ တိတ္ထိယ ဇ္ဇတံ၊ တိတ္ထိတို့၏အကျင့်ကို။ ဂဏ္ဍေယ္ယ၊ ယူခြားအံ့။ ဒုက္ခံ၊-၏။ ဒ္ဝါဝိတ ပုဗ္ဗကော၊ ဆတ္တာသည် ဖြစ်ဘူးသော ရဟန်းသည်။ ခုရ ဘဏ္ဍံ၊ သင်ခုန်း ဘဏ္ဍာကို။ ပရိဟာရေ၊ သွားလာတိုင်း ဆောင်ခြားအံ့။ တထာ၊-တူ။ ဒုက္ခံ၊-၏။

၃၉။ ယံကိဉ္စိ ယာစိတုံ ဟတ္ထေ၊ကမ္မံ တဒနုသာရတော။
လဒ္ဓံ ဂဟေတုံ နိက္ကမ္မ၊မယာစိတ္ဝါပိ ကပ္ပတိ။
ကာရေတုမာဟာရပေတုံ၊ယံကိဉ္စာပရသန္တကံ။ ။

၃၉။ ယံ ကိဉ္စိ၊-သော။ဟတ္ထေ ကမ္မံ၊ လက်အမှုကို။ ယာစိတုံ၊တောင်းခြင်းငှါ။ တ ဒနုသာရတော်၊ ထိုလက်အမှုတောင်းခြင်းကို အစဉ်မှီးသဖြင့်။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်သောပစ္စည်းကို။ ဂဟေတုံ၊-ငှါ။ နိ ကမ္မံ၊ အလုပ်မရှိသူကို။ အ ယာစိတ္ဝါပိ၊ မတောင်းဘဲလည်း။ ကာရေတုံ၊-ငှါ။ ယံ ကိဉ္စိ၊-သော။ အ ပရ သန္တကံ၊ သူတပါး မသိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာကို။ အာဟာရ ပေတုံ၊ ဆောင်စေခြင်းငှါ။ ကပ္ပတိ၊-၏။

၄၀။ ဂိဟိနံ ဂေါပကေ ဒေန္တေ၊ဂဟေတုံ ဒေတိ ယတ္တကံ။
လဒ္ဓံ ယထာပရိစ္ဆေဒံ၊သံဃ စေတိယ သန္တကံ။ ။

၄၀။ ဂိဟိနံ၊-တို့၏။(သန္တကံ၊-ကို။) ဂေါပကေ၊အစောင့်အရှောက်သည်။ ဒေန္တေ၊-သော်။ ယတ္တကံ၊ အကြင်မျှလောက်ကို။ ဒေတိ၊-၏။ (တတ္တကံ၊-ကို။) ဂဟေတုံ၊-ငှါ။ လဒ္ဓံ၊-၏။ သံဃ-စေတိယ-သန္တကံ၊ သံဃာ, စေတီတို့၏ ဥစ္စာကို။ ယထာ ပရိစ္ဆေဒံ၊ (သံဃာခွင့်ပြုသော) အပိုင်းအခြားအတိုင်း။ လဒ္ဓံ၊ (ယူခြင်းငှါ) ရအပ်၏။

၃၈။ မုဂဇ္ဇတာနိ.....ဂါထာဖြင့် သူအ ကဲ့သို့ မနေကောင်းသည်ကို ပြသည်။ [ပဝါရဏာကဏ္ဍနိက-ပါ။]

၃၉။ ယံကိဉ္စိယာစိတုံ..... ဂါထာဖြင့် လက်မှု တောင်းကောင်းသည်ကို ပြသည်။ [ကုဋိကာရသိက္ခာ ပုဒ်–၌။]

၄၁။ ဒ္ဒိဟာပဇ္ဇေယျ အာပတ္တိ၊ကာယဝါစာဟိ ဝါ ဆဟိ။
အလဒ္ဓိညာဏကုက္ကုစ္စ၊ပကတတ္တာ သတိယ္ယ ဝါ။
အကပ္ပိယေဝါ ကပ္ပိယေ၊ ကပ္ပါကပ္ပိယသညိတာ။ ။

၄၁။ ဒ္ဒိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ကာယ ဝါစာဟိဝါ၊ ကိုယ်နှုတ် တို့ကြောင့်ရင်း။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော သမုဒ္ဒာန် တို့ကြောင့် ရင်း။ အလဒ္ဓိ-ညာဏ-ကုက္ကုစ္စ-ပကတတ္တာ၊ အရှက်မရှိသည်၏ အဖြစ်, မသိသည်၏အဖြစ်, ကုက္ကုစ္စ နှိပ်စက်သည်၏ အဖြစ် ဝိတိက္ကမကြောင့်ရင်း။ သတိ ယ္ယ ဝါ၊ သတိမေ့ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အ ကပ္ပိယေဝါ၊ မအပ်သည်၌ ရင်း။ကပ္ပိယေဝါ၊ အပ်သည်၌ရင်း။ကပ္ပါ ကပ္ပိယ-သညိတာ၊ အပ်,မအပ် ဟုအမှတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အာပတ္တိ-သို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။

၄၂။ အလဒ္ဓိညာဏတာပတ္တိ၊ကာယဝါစာဟိ ဆာဒယေ။
လိဂေ၊ သံဃေ ဂဏေကသ္မိ၊စတုဓာပတ္တိဝုဋ္ဌိတိ။ ။

၄၂။ အလဒ္ဓိ-ညာဏတာ-ပတ္တိ၊ အရှက်မရှိခြင်း, မသိခြင်းကြောင့် သင့်သောအာပတ်ကို။ ကာယ ဝါစာဟိ၊-တို့ဖြင့်။ ဆာဒယေ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။ လိဂေ၊ လိင်ပြန်ခြင်း ကြောင့်ရင်း။ သံဃေ၊- ကြောင့်ရင်း။ ဂဏေ၊— ကြောင့်ရင်း။ ဧကသ္မိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးကြောင့်ရင်း။စတုဓာ၊ လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ အာပတ္တိ ဝုဋ္ဌိတိ၊ အာပတ်မှ ထခြင်းသည်။ ဟောတိ၊—၏။

၄၀။ ဂိဟိနံ ဂေါပကေ.....ဂါထာဖြင့်ပေးသမျှယူ၍ ဖိုင်းခြားတိုင်း ယူရမည်ကိုပြသည်၊ တစုံ တယောက် ဂ ဥယျာဉ်ကိုစောင့်ခိုင်းရာ၌ အကြင်မျှလောက် ဖိုင်းခြား၍ ပေးထား၏၊ထိုပေးထားသောအာဘို့လောက်သာယူရမည်၊အဖိုမတောင်းကောင်း၊ အရာမ်စောင့်အား အာဘိုးအခဖြင့် ပေးထားရာ၌ အရာမ်စောင့် အာဘို့ ရသော သစ်သီးစသည်ကိုသာ ခံယူကောင်း၏။ [ဒုတိယ ပါရာဇိက အဋ္ဌကထာ–အမ္ဗပါလဂဝတ္ထု။]

၄၁။ ဒ္ဒိဟာပဇ္ဇေယျ.....ဂါထာဖြင့် အာပတ်သင့်ကြောင်း တို့ကို ပြသည်။ [ပရိဝါပါဠိတော်။]ပါတိမောက္ခ မေဒိနီ၌အကျယ်လာပြီ။

၄၃။ ပရိကထောဘာသဝိညတ္တိ၊နု လဇ္ဇာ ပစ္စယာနုယော။
ဝိညတ္တိယော၀ တတိယော၊သေသေ သဗ္ဗပ္ပိ လဇ္ဇတိ။ ။

၄၃။ ပစ္စယ နုယော၊ သက်နိုး,ဆွမ်း ပစ္စည်းနှစ်ပါးအပေါင်းခို။ ပရိကထော-ဘာသ-ဝိညတ္တိ၊ပရိယာယ်,အရိပ်,တောင်းခြင်း,နိမိတ်လေးပါးကို။ (နိမိတ်ကား–အပိုထည့်သည်။) နု လဇ္ဇာ၊-အပ်။ တတိယော၊ တတိယ ကျောင်းပစ္စည်းခို။ ဝိညတ္တိ ယော၀၊-ကို သာလျှင်။ နု လဇ္ဇာ၊-အပ်။ သေသေ၊ ကြွင်းသော ဆေးပစ္စည်းခို။ သဗ္ဗပ္ပိ၊ လေးပါးစလုံးကိုလည်း။ လဇ္ဇတိ၊–ဏိ။

၄၄။ နု ရူဟတစ္ဆယော ဒါနုံ၊ပဠုနုံ သဟဓမ္မိနုံ။
သံဃသ္သယ၀စ တံ ဟောတိ၊ဂိဟိနုံ ပန ရူဟတိ။ ။

၄၄။ ပဠုနုံ၊-ကုန်သော။ သဟဓမ္မိနုံ၊-တို့ဏို။ အစ္ဆယော ဒါနုံ၊ ငါသေလျှင် ငါ့ဥစ္စာကို ယူတော့ဟု ပေးခြင်းသည်။ နု ရူဟတိ၊ မရောက်။ တံ၊ ထိုဥစ္စာသည်။ သံဃသ္သယ၀စ၊ သံဃာ၏ဥစ္စာသာလျှင်။ ဟောတိ၊–ဏိ။ ဂိဟိနုံ ပန၊ လူဘို့ဏိပေးခြင်းသည်ကား။ ရူဟတိ၊ သေသူပေးက ရှင်သူအား ရောက်ဏိ။

၄၅။ ဘိက္ခုဝါ သာမဏေရော၀ါ၊ မရေယျုံ ယာဒိုပသယော။
ဘိက္ခုသံဃော၀ ဒါယဇ္ဇော၊တတ္ထသေသေပျယံ နုယော။ ။

၄၅။ ဘိက္ခုဝါ၊-သည်ရင်း။ သာမဏေ ရော၀ါ-သည်ရင်း။ ဥပသယော၊ ဘိက္ခုနိမ ကျောင်းခို။ ယဒိ မရေယျုံ၊ အကယ်၍ သေကုန်အုံ။ တတ္ထ၊ ထိုသေသူ.ဥစ္စာခို။ ဘိက္ခု သံဃော၀၊ ဘိက္ခု သံဃာသည် သာလျှင်။ ဒါယဇ္ဇော၊ အမွေခံ ထိုက်ဏို။ သေသေပိ၊ ကြွင်းသော ဘိက္ခုနီ, သိက္ခမာန်, သာမဏေ၀တို့ဏို ဥစ္စာခို့လည်း။ အယံ နုယော၊-တည်း။

၄၂။ အလဇ္ဇိညာဏတာပုတ္တိ.....ဂါထာဖြင့် သင့်သောအာပတ်မှ ထကြောင်းကိုပြသည်။ [ပရိ၀ါ ကေတ္တရိက-ပါ။]

၄၃။ ပရိကထောဘာသဝိညတ္တိ.....ဂါထာဖြင့် ပစ္စည်းလေးပါးခို အပ် · မအပ်ကို ပြသည်။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ။]

၄၆။ ပုရိမသေၓိမံ ဒိန္နံ၊ ဒေဟိ နေတ္ထာသုကာသေ။
ပစ္ဆိမသေၓ ဒဗ္ဗိတိ၊ ဒိန္နံ ဥတ္ထာ ဣမံ ၓိၓိ။
ဂဏ္ဍေ ဝိသာသဂါဟံ၀ါ၊ ဓိဋ္ဌေ မတကစီ၀ရံ။ ။

. ၄၆။ ဣမံ၊ ဤဥစ္စာကို။ နေတ္ထာ၊ ဆောင်၍။ အသုကာသ၊ ဤသူ အား။ ဒေဟိ-လော့။ (ဣတိ၊-သို့။) ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သောဥစ္စာသည်။ ပုရိမ သေ၀၊ ရှေးပေးသောသူ၏သားလျှင်။ (သန္ဓကံ၊ ဥစ္စာဖြစ်၏။) ဒဗ္ဗိတိ၊ ပေး၏ဟူ၍။ ဒိန္နံစ၊ ပေးအပ်သော ဥစ္စာသည်ကား။ ပစ္ဆိမ သေ၀၊ နောက်အလှူခံ၏သားလျှင်။ (သန္ဓကံ၊-၏။) ဣမံ ၓိၓိ၊ ဤ အစီအရင်ကို။ ဥတ္ထာ၊ သိ၍။ ဝိသာသ ဂါဟံ၀ါ၊ အကျမ်း၀င်၍ ယူခြင်းကိုလည်း။ ဂဏ္ဍေ၊-၏။ မတက စီ၀ရံ၀ါ၊ သေသူ့ သက်နှီးကိုလည်း။ အဓိဋ္ဌေ၊ (ငါ့)အားရောက်၏)ဟု ဆောက်တည်ရာ၏။

"သာ ဒ္ဒိသု ပစ္စယေသု သဇ္ဇေန သဗ္ဗံ နု ဝဋ္ဋတိ၊ သေနာသနပ္ပစ္စယေ ပန ဝိညတ္တိမေ၀ နု ဝဋ္ဋတိ၊ ပရိကထောဘာသနိမိတ္တကမ္မာနိ ဝဋ္ဋန္တိ"။ ကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ။ ဝိသုद्ধိမဂ်ဋီကာ အကျယ်လာသည်။

၄၄။ နရ္ဟတစ္ဆယေ ၁ါနံ... ဂါထာဖြင့် အံ့ပေးမြောက်, မမြောက်ကို ပြသည်။ [စူဠ၀ါ ဘိက္ခုနီ ခန္ဓက-၌။]

၄၅။ ဘိက္ခု၀ါသ၁မဏေ ရော၀ါ..... ဂါထာဖြင့် သေသူ့ပစ္စည်း ရထိုက် သူကို ပြသည်။ [ဂင်း-၌။]

၄၆။ ပုရိမသေၓိမံ ဒိန္နံ.....ဂါထာဖြင့် ရထိုက်သူနှင့် ရအောင်ယူ နည်းကိုပြသည်၊ ဤဥစ္စာကို ဆောင်၍ ဤမည်သော ရဟန်းအား ပေးလိုက်ပါဟုစေခိုင်း၍ ပေးလှူအပ်သော ဥစ္စာသည် ထိုရဟန်းအား မပေးမီ ရှေးပေးတတ်သော ရဟန်း၏ ဥစ္စာသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဂင်းပစ္စည်းကို ဝိသာသဂ္ဂါဟစွမ်းဖြင့် ယူ လိုသော် ပထမသက်နှီးရှင် ရဟန်းနှင့် အကျမ်း၀င်၍ယူအံ့၊ကောင်းစွာ ယူခြင်း သဂ္ဂဟိတဖြစ်၏၊ ပေးအပ်သော အလှူခံရဟန်းနှင့် အကျမ်း၀င်၍

၄၇။ လောဟဘဏ္ဍော ပဟာရကိ၊ ဒါရုဘဏ္ဍေစ ဒါရုံ။
ပတ္တံ ပါဒုက ပလ္လင်္ကံ၊ အာသန္ဒိ မတ္တိကာမယော။
ထပေတ္ဝာ ကပ္ပတိ သဗ္ဗံ၊ ကတကံ ကုမ္ဘကာရိကန္တိ။ ။

၄၇။ လောဟ ဘဏ္ဍော၊ သံ ကြေး ဘဏ္ဍာ၌။ ပဟာရကိ၊ လက်နက်ကို။ ထပေတ္ဝာ၊-၍။ သဗ္ဗံ၊-ဘဏ္ဍာသည်။ ကပ္ပတိ၊-၏။ ဒါရုဘဏ္ဍော၊-၌။ ဒါရုံ၊ သစ်သားဖြစ်သော။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကိုရင်း။ ပါဒုက ပလ္လင်္ကံ၊ ခြေနင်း ပလ္လင်ကိုရင်း။ အာသန္ဒိ၊-ကိုရင်း။ ထပေတ္ဝာ၊-၍။ သဗ္ဗံ၊-အလုံးစုံသော သစ်သား ဘဏ္ဍာသည်။ ကပ္ပတိ၊-၏။ မတ္တိကာမယော၊ မြေဖြင့် ပြီးသောဘဏ္ဍာ၌။ ကတကံ၊ ပဒုမာကြာချက်တမျှ ဆူးပြုတ်ထသော ခြေပွတ်ကိုရင်း။ ကုမ္ဘကာရိကံ၊ အိုး ကုန်ကျောင်းကိုရင်း။ ထပေတ္ဝာ-၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောမြေဘဏ္ဍာသည်။ ကပ္ပတိ၊-၏။……ဤတို၊ ဤကား ပင်ကိုလက်းအပြီးတည်း။

ယူအံ့၊ ရင်းပုဂ္ဂိုလ်၏ လက်သို့ မရောက်သေးသောကြောင့် ထိုရဟန်း၏ ဥစ္စာမဖြစ်သေးရကား မကောင်းသောယူခြင်း ဒုဋ္ဌဟိတသာဖြစ်၏။ ။ ဤဥစ္စာကို ဤမည်သော ရဟန်းအား လှူလိုက်ပါဟုဆိုမိ၍ပေးအပ်သော ဥစ္စာသည် ပေးလှူအပ်သော အလှူခံရဟန်း၏ ဥစ္စာသာဖြစ်၍ ရင်းဥစ္စာကို ယူမှု ပေးလှူအပ်သော အလှူခံရဟန်းနှင့် အကျွမ်းဝင်၍ ယူမှသာ သုဋ္ဌဟိတဖြစ်သည်၊ ပေးလှူတတ်သော သက်နှိုးရှင်ရဟန်းနှင့် အကျွမ်းဝင်၍ ယူသော် ဒုဋ္ဌဟိတဖြစ်သည်။ ။သက်နှိုးရှင်က ဒေဟိဟု ဆိုမိ၍ ပေးခိုင်းခြင်း,ဒမ္မိဟု ဆိုမိ၍ ပေးခိုင်းခြင်း နှစ်မျိုး အားလျော်စွာ ဒေဟိဟု စေခိုင်းရာဝယ် သက်နှိုးရှင်နှင့် အကျွမ်းဝင်၍ သေသူ့သက်နှိုးသည် ငါ အား ရောက်၏ဟုအဓိဋ္ဌာန်မှ ကောင်းသောအဓိဋ္ဌာန်ခြင်းဖြစ်၏၊ယူအပ်၏ ဟူလို။ [မဟာဝါ စိ၀ရက္ခန္ဓကပါဠိတော်။]

၄၇။ လောဟဘဏ္ဍော ……ဂါထာဖြင့် အပ်သောဘဏ္ဍာ အမျိုးမျိုး ကိုပြသည်၊ သံကြေးဘဏ္ဍာ၌ လက်နက်ကို ဖယ်ထား၍ ကြွင်းအလုံးစုံသော သံကြေးဘဏ္ဍာများအပ်သည်၊ သစ်သားဘဏ္ဍာ၌ သစ်သားသပိတ်, သစ်သားခြေနင်း, သားရဲရုပ် ထုထားသော ပလ္လင်,အခြေမြင့်သော ညောင်စောင်းတို့ကို ဖယ်ထား၍

၄၂-ဒေသနာတိ

၁။ စာဂေါ်ယော ဘိက္ခုဘာဝဿ၊သာပါရာဇိကဒ္ဒေသနာ။
ယထာဝုတ္တေန ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဂရုကာပတ္တိဒ္ဒေသနာ။ ။

၄၂။ ဒေသနာတိ ဟူသည်။

၁။ ဘိက္ခု ဘာဝသ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ ယော စာဂေါ်၊ အကြင် စွန့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊-၏။) သ၊ ထိုရဟန်းအဖြစ်ကို စွန့်ခြင်းသည်။ ပါရာဇိက ဒေသနာ၊ ပါရာဇိကအာပတ်ကို ဒေသနာကြားခြင်း မည်၏။ ယထာ ဝုတ္တေန၊ အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ အာပတ်မှ ထခြင်းသည်။ ဂရုကာ-ပတ္တိ-ဒေသနာ၊ သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကို ပြောကြားခြင်း မည်၏။

၂။ ဥက္ကုဋိကံ နိသိဒိတ္ဝာ၊ပဂ္ဂဏ္ဍိတ္ဝာန အဉ္ဇလိ။
ထုလ္လစ္စယာဒိ ဒေသေယျ၊ ဧဝမေကံသသ ဿ ကေ။ ။

၂။ ဧကသ၊ ရဟန်းတပါး၏။ ဿ ကေ၊-၌။ ဥက္ကုဋိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ နိသိဒိတ္ဝာ၊ ထိုင်၍။ အဉ္ဇလိ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂဏ္ဍိတ္ဝာန၊ ချီ၍။ ထုလ္လစ္စယာဒိ၊-ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဒေသေယျ၊ ဒေသနာကြားရာ၏။

ကြွင်းအလုံးစုံသော သစ်သားဘဏ္ဍာများအပ်သည်၊ ဖြောဘဏ္ဍာ၌ပဒုမာ ကြာချက်တမျှ ဆူးပြုတ်ထသော ခြေပွတ်, ဓနိယထေရ်၏ ကုဋိကဲ့သို့ အလုံးစုံဖြေဖြင့်ပြီးသောကုဋိတို့ကိုဖယ်ထား၍ ကြွင်းအလုံးစုံဖြောဘဏ္ဍာ များအပ်သည်။[ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကျဉ်းကပါဠိတော်။]

ပဂိဏ္ဏကပြီးပြီ။

၄၂-ဒေသနာ

၄၂။ ဒေသနာ၊ အာပတ်ဒေသနာကြားပုံစသည်ကိုပြသည်။

၁။ စာဂေါ်ယော ဘိက္ခုဘာဝဿ.....ဂါထာဖြင့် ပါရာဇိကနှင့် သံဃာဒိသေသ် နှစ်ပါး ဒေသနာကြားပုံကိုပြသည်။

H.132-27

အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိ အာပတ္တိံ၊တံ တုမှမူလေ ပဋိ ဒေသေမိတိ ဝတ္တာ၊တေန ပဿသိ အာဝုသော တံ အာပတ္တိန္တိ ဝုတ္တေ။ အာမ ဘန္တေ ပဿာမိတိ ဝတ္တာ၊ဝုန တေန အာယတိံ အာဝုသော သံဝရေယျာသိတိ ဝုတ္တေ။ သာဓု သုဋ္ဌု ဘန္တေ သံဝရိဿာမိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။အဟံ ဘန္တေ ဒွေ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော အာပတ္တိ။ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော အာပတ္တိ။တာ တုမှ မူလေ ပဋိဒေသေမိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။နိဿဋ္ဌိယော သု ပန ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ နိဿဋ္ဌိယံ။ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိတိ။ ဣမာနိ မေ ဘန္တေ စီဝရာနိ။ဧတံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ။ ဧတာနိ မေ ဘန္တေ စီဝရာနိ ဒသာဟာတိက္ကန္တာနိ နိဿဋ္ဌိယာနိ။ ဧတာနာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိတိ။

ဘန္တေ၊-ရား။ အဟံ၊-သည်။ ဧကံ၊ သော။ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိ၊ သို့။ အာပတ္တိ၊ ရောက်ပြီ။ တံ၊ ထိုထုလ္လစ္စည်း အာပတ်ကို။ တုမှ မူလေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏ အထံ၌။ ပဋိဒေသေမိ၊ ရှေးရှုပြောကြားပါ၏။ ဣတိ ဝတ္တာ၊ ဤသို့ဆိုခြင်းကြောင့်။ တေန၊ ထိုဒေသနာခံသော ရဟန်းသည်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တံ-အာပတ္တိ၊-ကို။ ပဿသိ၊ ဖြင်၏လော။ ဣတိဝုတ္တေ၊-

---

အဓိပ္ပါယ်.....အောက်ကဖွင့်ပြခဲ့ပြီးသောအတိုင်း ရဟန်းအဖြစ်ကို စွန့်ခြင်း လူထွက်ခြင်းသည် ပါရာဇိက အာပတ်ကို ဒေသနာကြားခြင်းမည်၏၊ ပရိဝါသ်မာနတ်ဆောက်တည်ပြီး၍ အဇ္ဈာန်သွင်းခြင်းသည် သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကို ဒေသနာကြားခြင်းမည်၏ ဟူလို။

၂။ ဥက္ကုဋ္ဌိကံနိသိဒိတ္တာ.... ဂါထာဖြင့် ထုလ္လစ္စည်း အာပတ်ဒေသနာကြားပုံကိုပြသည်၊ ရဟန်းတပါး၏ အထံ၌ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ လက်အုပ်ချီပြီး ထုလ္လစ္စည်း အာပတ်ကို အောက်၌ ဆိုလတ္တံ့သောနည်းအတိုင်း ဒေသနာကြားရမည်။

ကြားပုံ.....“အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ထုလ္လစ္စယ်ာပ်တ္တိ အာပတ္တိ၊ တံ တုမှ မူလေပဋိဒေသေမိ”–ဟု ဒေသနာကြား။

သော်။ ဘန္တေ၊-ရား။ အာမ ပဿာမိ၊ သြ-ဖြင်ပါ၏။ ဤတိ ဝတ္ထာ-ကြောင့်။ ပုန၊ တဘာန်။ တေန၊ ထိုဒေသနာခံသော ရဟန်းသည်။ အာဝုသော၊-ရှင်။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရေယျာသိ၊ စောင့်ရှောက်လေလော့။ ဤတိ ဝုတ္တေ၊-သော်။ ဘန္တေ၊-ရား။ သာဓု၊ ကောင်းပါပြီ။ သုဠု၊ ကောင်းစွာ။ သံဝရိဿာမိ၊ စောင့်ရှောက် ပါအုံ့။ ဤတိ၊-သို့။ ဝတ္တာ ဗဟူ၊ ဆိုအပ်၏။ ။ဘန္တေ၊-ရား။ အဟံ၊-သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ထုလ္လစ္စယာ ပတ္တိယော၊-တို့သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊-ပြီ။ ဘန္တေ၊-ရား။ အဟံ၊-သည်။ သမ္မဟုသာ၊ များစွာကုန်သော။ ထုလ္လစ္စယာ ပတ္တိယော၊-တို့သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊-ပြီ။ တာ၊ ထိုအာပတ်တို့ကို။ တုမှ မူလေ၊-၌။ ပဋိဒေသေမိ၊-၏။ ဤတိ၊-သို့ ဝတ္တာ ဗဟူ၊-၏။ ။ပန၊ အတ္ထိ တပါးကား။ နိဿဂ္ဂိယော သု၊ နိဿဂ္ဂိ အာပတ် တို့၌။ ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဤတိ ဗုဒ္ဓံ စိဝရံ၊-သည်။ ဒသာ ဟာတိကဏ္ဍံ၊ ဆယ်ရက်ကိုလွန်ခြင်းကြောင့်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ စွန့်ထိုက်၏။ အဟံ၊-သည်။ ဤမံ၊ ဤသကဲ့နိုးကို။ အာယသ္မတော၊-အား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊ စွန့်ပါ၏။……ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဤမာနိ စိဝရာနိ၊-တို့သည်။……ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဧတံ စိဝရံ၊-သည်။…… ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဧတာနိ စိဝရာနိ၊-တို့သည်။ ဒသာဟာ တိက္ကန္တာနိ၊-တို့ကြောင့်။ နိဿဂ္ဂိယာနိ၊-ကုန်၏။ အဟံ၊-သည်။ ဧတာနိ၊ ထိုသကဲ့နိုးတို့ကို။ အာယသ္မတော၊-အား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊-၏။ ဤတိ၊ ဤသို့ ဆို၍။ နိဿဇ္ဇိတပ္ပံ၊-၏။

"ပဿသိ အာဝုသော တံ အာပတ္တိ" -ဟုဒေသနာခံသော ရဟန်းက ပဋိညာဏ်တောင်း။

"အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ"–ဟု ပဋိညာဏ်ပေး။

"အာယတိ အာဝုသော သံဝရေယျာသိ"–ဟု ဝန်ခံချက်တောင်း။

"သာဓု သုဋ္ဌု ဘန္တေ သံဝရိဿာမိ"–ဟုဝန်ခံ။

ထုလ္လစ္စည်း ၂-ခုဒေသနာကြားပုံ

"အဟံ ဘန္တေ ဒွေ ထုလ္လစ္စယာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊တာ တုမှ မူလေ ပဋိဒေသေမိ"–ဟုဒေသနာကြား။

"ပဿသိ အာဝုသော တာ အာပတ္တိယော"-ဟု ပဋိညာဏ်တောင်း။[အကြွင်းရှေ့နည်းအတိုင်းဆို။]

၃။ နိဿဇ္ဈိတ္တွာန ဒေသေယျ၊အာပတ္တိ ံ တေန ဘိက္ခုနာ။
ပဋိဂ္ဂဟေတ္တွာ အာပတ္တိ ံ၊ ဒေယျံ နိဿဋ္ဌစိတ္တေန။ ။

၃။ နိဿဇ္ဈိတ္တွာန၊ စွန့်ပြီး၍။ အာပတ္တိ ံ၊-ကို။ ဒေသေယျ၊-၏။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုသက်နှံးခံသောရဟန်းသည်။ အာပတ္တိ ံ၊-ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တွာ၊-၍။ နိဿဋ္ဌ စိတ္တေန၊ စွန့်သောသက်နှံးကို။ ဒေယျံ၊ ပြန်ပေးအပ်၏။

ဣမံ,ဣမာနိ၊ဧတံ,ဧတာနိ စိတ္တေနိ အာယသ္မတော ဒဒ္မိတိ။

(ကိ ံ ဒေယျံ၊-နည်း။)ဣမံ စိတ္တေန၊ ကို။ ဣမာနိ စိတ္တေနိ၊-တို့ကို။ ဧတံ စိတ္တေန၊-ကို။ ဧတာနိ စိတ္တေနိ၊–တို့ကို။ အာယသ္မတော၊–အား။ ဒဒ္မိ၊ ပေးပါ၏။ ဣတိ၊-သို့။ ဒေယျံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိတ္တေန ရတ္တိဝိပ္ပဝုတ္ထံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ နိဿဋ္ဌိယံ။

ဘန္တေ၊–ရှင်း။ မေ၊-၏။ ဣဒံ စိတ္တေန၊-သည်။ ဘိက္ခု သမ္မုတိယာ၊-ကို။ အညတြ၊-၍။ ရတ္တိ ဝိပ္ပဝုတ္ထံ၊ ညဉ့်ကင်း နေအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဋ္ဌိယံ၊-၏။

ထုလ္လစ္စည်းအများဒေသနာကြားပုံ

"အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ံ"–အကြွင်းနည်းတူဆို။

ဆယ်ရက်လွန်၍စွန့်ပုံ....."ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိတ္တေန ဒသာဟာတိက္ကန္တံ နိဿဋ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ"-ဟုစွန့်။အနိုးတထည်။

"ဣမာနိ မေ ဘန္တေ စိတ္တေနိ ဒသာဟာတိက္ကန္တာနိ နိဿဋ္ဌိယာနိ၊ ဣမာနာဟံ-ပ-မိ"–အများစွန့်ပုံ။

"ဧတံ မေ ဘန္တေ စိတ္တေန ဒသာဟာတိက္ကန္တံ နိဿဋ္ဌိယံ၊ဧတာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ"–အဝေးတထည်စွန့်ပုံ။

"ဧတာနိ မေ ဘန္တေ စိတ္တေနိ ဒသာဟာတိက္ကန္တာနိ နိဿဋ္ဌိယာနိ၊ ဧတာနာဟံ–ပ–မိ"–အဝေးအများစွန့်ပုံ။

၃။ နိဿဇ္ဈိတ္တွာန ....ဂါထာဖြင့် နိဿဋ္ဌ သက်နှံးကို စွန့်ပြီးသော် ဒေသနာ ကြားပြီးမှ စွန့်အပ်သောသက်နှံးကို ပြန်ပေးပုံကိုပြသည်။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ အကာလစိ၀ံ မာသာတိက္ကန္တံ နိသဏ္ဌိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ အကာလ စိ၀ံ၊-သည်။ မာသာ တိက္ကန္တံ၊ တလကို လွန်သည်ဖြစ်၍။ နိသဏ္ဌိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ ပုရာဏစိ၀ံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဝေ၀ါပိတံ နိသဏ္ဌိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ ပုရာဏစိ၀ံ၊-သည်။ အညာတိ ကာယ၊-သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊-ကို။ ဝေ၀ါပိတံ၊ ဖွဲ့စေ အပ်သည် ဖြစ်၍။ နိသဏ္ဌိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိ၀ံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဟတ္ထေ၀ေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ အညတြ ပါရိ၀ဇ္ဇကာ နိသဏ္ဌိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ စိ၀ံ၊-သည်။ ပါရိ၀ဇ္ဇကာ၊-ကို။ အညတြ၊-၍။ အညာတိကာယ၊-သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊-၏။ ဟတ္ထေ၀ေ၊-မှ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊-၍။ နိသဏ္ဌိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိ၀ံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ ဝိညာပိတံ အညတြ သမယာ နိသဏ္ဌိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ စိ၀ံ၊-သည်။ သမယာ၊-ကို။ အညတြ၊-၍။ အညာတကံ၊-သော။ ဂဟပတိကံ၊-ကို။ ဝိညာပိတံ၊ တောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိသဏ္ဌိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိ၀ံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ တတုတ္တရိ ဝိညာပိတံ နိသဏ္ဌိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ စိ၀ံ၊-သည်။ အညာတကံ၊-သော။ ဂဟပတိကံ၊-ကို။ တတုတ္တရိ၊ ထိုသင်းပိုင်ကိယ်ဝတ်ထက်အလွန်။ ဝိညာပိတံ၊-၍။ နိသဏ္ဌိယံ၊-၏။

ပြန်ပေးပုံ....“ ဣမံ စိ၀ံ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗ”-အနိုးတထည် ပြန်ပေးပုံ။

“ဣမာနိ စိ၀ရာနိ-ပ-ဒဗ္ဗ”-အနိုးအများ ပြန်ပေးပုံ။
“ဧတံ စိ၀ံ-ပ-ဒဗ္ဗ” အဝေးဘထည်ပြန်ပေးပုံ။
“ဧတာနိ စိ၀ရာနိ-ပ-ဒဗ္ဗ”- အဝေးအများပြန်ပေးပုံ။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိတ္တံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ ဥပသက်ိတ္ဝာ ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိသဒ္ဓိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ စိတ္တံ၊-သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အပ္ပဝါရိတံ၊ မတိတ်သော။ အညာတကံ၊-သော။ ဂဟပတိကံ၊ သို့။ ဥပသက်ိတ္ဝာ၊-၍။ ဝိကပ္ပံ၊-သို့။ အာပန္နံ၊-၍။ နိသဒ္ဓိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိတ္တံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော အညာတကော ဂဟပတိကော ဥပသက်ိတ္ဝာ ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိသဒ္ဓိယံ။

ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ စိတ္တံ၊-သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။အပ္ပဝါရိတော၊ မတိတ်အပ်ကုန်သော။အညာတကော၊-ကုန်သော။ ဂဟပတိကော၊-တို့သို့။ ဥပသက်ိတ္ဝာ၊-၍။ ဝိကပ္ပံ၊-သို့။ အာပန္နံ-၍။ နိသဒ္ဓိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိတ္တံ အတိရေကတိက္ခတ္တုံ စောဒနာယ အတိရေက ဆက္ခတ္တုံ ဌာနေန အဘိနိပ္ပါဒိတံ နိသဒ္ဓိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ စိတ္တံ၊-သည်။ အတိရေက တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်ထက် အလွန်။ စောဒနာယ၊ တောင်းခြင်းဖြင့်။ အတိရေက ဆက္ခတ္တုံ၊ ခြောက်ကြိမ်ထက် အလွန်။ ဌာနေန၊ ရပ်ခြင်းဖြင့်။ အဘိနိပ္ပါဒိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည် ဖြစ်၍။ နိသဒ္ဓိယံ၊-၏။

ညဉ့်ကင်း၍စွန့်ပုံ.....“ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိတ်ံ ရတ္တိဝိပ္ပဝုတ္ထံ အညတ္ထ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ နိသဒ္ဓိယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိသဒ္ဓါမိ”–အနိုးတထည်။[နိုး,ဝေး,နည်း,များ တို့ကို ရှေးနည်းမြိုးဆို။]

အကာလသက်နှုန်းစွန့်ပုံ.....“ဣဒံ မေ ဘန္တေ အကာလစိတ်ံ မာသာ တိက္ကန္တံ နိသဒ္ဓိယံ၊ ဣမာဟံ–ပ–ဒိ။”

သက်နှုန်းဟောင်းစွန့်ပုံ.....“ဣဒံ မေ ဘန္တေ ပုရာဏစိတ်ံ အညာတိ ကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဝေါဝါဒိတံ နိသဒ္ဓိ ယံ၊ ဣမာဟံ–ပ–ဒိ။”

သက်နှုန်းခံမှုဒ္ဒစွန့်ပုံ.....“ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိတ်ံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ မာတုဂ္ဂတော ပဋိဂ္ဂဟိတံ အညတ္ထ ပါရိဝတ္တကာ နိသဒ္ဓိယံ၊ဣမာဟံ–ပ–ဒိ။”

ဣဒံ မေ ဘန္တေ ကောသေယျ ဓိသကံ သန္ဓတံ ကာရာပိတံ နိသဒ္ဓိယံ။

ဘန္တေ၊–ရား။ မေ၊–၏။ ဣဒံ သန္ဓတံ၊–သည်။ ကောသေယျ ဓိသကံ၊–လျက်။ ကာရာပိတံ၊ ပြုစေအပ်သည် ဖြစ်၍။ နိသဒ္ဓိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဋဋ္ဌကလောမာနံ သန္ဓတံ ကာရာပိတံ နိသဒ္ဓိယံ။

ဘန္တေ၊–ရား။ မေ၊–၏။ ဣဒံ သန္ဓတံ၊–သည်။ သုဒ္ဓကာဠကာနံ၊–ကုန်သော။ ဋဋ္ဌကလောမာနံ၊-တို့ကို။ ကာရာပိတံ၊-၍။ နိသဒ္ဓိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ သန္ဓတံ အနာဒိယိတ္တာ တုလံ ဩဒါတာနံ တုလံ ဂေါစရိယာနံ ကာရာပိတံ နိသဒ္ဓိယံ။

ဘန္တေ၊–ရား။ မေ-၏။ ဣဒံ သန္ဓတံ၊–သည်။ ဩဒါတာနံ၊–တို့၏။ တုလံ၊ တချိန်ကို။ ဂေါစရိယာနံ၊–တို့၏။ တုလံ၊–ကို။ အနာဒိယိတ္တာ၊–၍။ ကာရာပိတံ၊–၍။ နိသဒ္ဓိယံ၊–၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ သန္ဓတံ ဥိနဆဇ္ဇသံ ကာရာပိတံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ နိသဒ္ဓိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊–၏။ ဣဒံ သန္ဓတံ၊-သည်။ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊-ကို။ အညတြ၊–၍။ ဥိန ဆဇ္ဇသံ၊ ခြောက်နှစ်မပြည့်မီ။ ကာရာပိတံ၊-၍။ နိသဒ္ဓိယံ၊-၏။

သက်နှုံးတောင်းမှ၌စွန့်ပုံ ....."ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ ဝိညာပိတံ အညတြ သမယာ နိသဒ္ဓိယံ၊ဣဒမဟံ ပ ဓိ။"

အလွန်ခံမှ၌စွန့်ပုံ ... "ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ အညာတကံ တတုတ္တရိ ဝိညာပိတံ နိသဒ္ဓိယံ၊ ဣဒမဟံ-ပ-ဓိ။"

သက်နှုံးစီရင်မှ၌စွန့်ပုံ....."ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ ဥပသက်ဓိတ္တာ ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိသဒ္ဓိယံ၊ ဣဒမဟံ-ပ-ဓိ။"

ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိသိဒနသန္ထတံ အနာဒိယိတ္ထာ ပုရာဏသန္ထတသ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိ ကာရာပိတံ နိသဏ္ဌိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ နိသိဒ နသန္ထတံ၊-သည်။ ပုရာဏသန္ထတသ၊-၏။ သာမန္တာ၊-၌။ သုဂတ ဝိဒတ္ထိ၊-အရပ်ကို။ အနာဒိယိတ္ထာ၊ ၌။ ကာရာပိတံ၊—၌။ နိသဏ္ဌိယံ၊—၏။

ဣမာနိ မေ ဘန္တေ ဌေကလောမာနိ တိယောဇနပရမံ အတိက္ကာ ဝိတာနိ နိသဏ္ဌိယာနိ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣမာနိ ဌေကလောမာနိ၊-တို့သည်။ တိယောဇန ပရမံ၊—အရပ်ကို။ အတိက္ကာဝိ တာနိ၊-၌။ နိသဏ္ဌိယာနိ၊—ကုန်၏။

ဣမာနိ မေ ဘန္တေ ဌေကလောမာနိ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဝေဝါဝိတာနိ နိသဏ္ဌိယာနိ။

ဘန္တေ၊—ရား။ မေ၊—၏။ ဣမာနိ ဌေကလောမာနိ၊—တို့သည်။ အညာတိကာယ၊-သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊—ကို။ ဝေဝါဝိတာနိ၊—၌။ နိသဏ္ဌိယာနိ၊—ကုန်၏။

အဟံဘန္တေ ရုပိယံ ပဋိဂ္ဂဟေသိံ၊ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိသဏ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃသ နိသဇ္ဇာမိ။

သက်နန်း ၂-ဦးစီရင်မှုဒ္ဓနုပုံ...“ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါ ရိတေ အညာတကေ ဂဟပတိ ကေ ဥပသက်မိတ္ထာ ဂိဟိပ္ပဋိ အာပန္နံ နိသဏ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ—ပ—မိ။”

အလွန်တောင်းမှုဒ္ဓနုပုံ.....“ ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ အတိရေက တိက္ခတ္တုံ စောဒနာယ အတိရေက ဆက္ခတ္တုံ ဌာနေန အတိနိပ္ပါဒိတံ နိသဏ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ-ပ-မိ။”

ဗိုချည်နှင့်ရောသောအခင်းစွန့်ပုံ.....“ဣဒံမေ ဘန္တေ ကောသေယ္ယ ဝိသကံ သန္ထတံ ကာရာပိတံ နိသဏ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ-ပ-မိ။”

သိုးမွေးနက်အခင်းစွန့်ပုံ.....“ဣဒံ မေ ဘန္တေ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဌေ ကလောမာနံ သန္ထတံ ကာရာပိတံ နိသဏ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ-ပ-မိ။”

ဘန္တေ၊-ရား။ အဟံ၊–သည်။ ရူပိယံ၊ ရွှေ ငွေကို။ ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ အလှူခံမိပြီ။ ဘန္တေ၊–ရား။ မေ၊–၏။ ဣဒံ၊ ဤရွှေငွေသည်။ နိဿဋ္ဌိယံ၊ စွန့်ထိုက်၏။ အဟံ၊–သည်။ ဣမံ၊ ဤ ရွှေ ငွေ ကို။ သံဃဿ၊–အား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊ စွန့်ပါ၏။

အဟံ ဘန္တေ နာနပ္ပကာရကံ ရူပိယသံဝေါဟာရံ သမာပဇ္ဇိံ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိဿဋ္ဌိယံ၊ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဇာမိတိ။

ဘန္တေ၊–ရား။ အဟံ၊–သည်။ နာနပ္ပကာရကံ၊-သော။ ရူပိယ သံဝေါဟာရံ၊ ရွှေ ငွေ ရောင်းဝယ် လဲလှယ်ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇိံ၊ ရောက်ပြီ။ ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ၊ ဤရောင်းဝယ် လဲလှယ်သော ရွှေငွေသည်။ နိဿဋ္ဌိယံ၊–၏။ အဟံ၊-သည်။ ဣမံ၊–ကို။ သံဃဿ၊–အား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊-၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုး၍။ နိဿဇ္ဇိတပ္ပံ၊-၏။

နှစ်ဘိုးထက်လွန်သောအခင်းစွန့်ပုံ...“ ဣဒံ မေ ဘန္တေ သန္ဓတံ အနာဒိယိတ္ထာ တုလံ ဩဒါတာနံ တုလံ ဂေါစရိယာနံ ကာရာပိတံ နိဿဋ္ဌိယံ၊ဣမာဟံ–ပ–မိ။”

ခြောက်နှစ်အတွင်းအခင်းသစ်စွန့်ပုံ .....“ ဣဒံ မေ ဘန္တေ သန္ဓတံ ဥနက ဆဇ္ဇဿာနိ ကာရာပိတံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္ဘုတိယာ နိဿဋ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ-ပ-မိ။”

နိသီဒိုင်အခင်းစွန့်ပုံ....“ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိသီဒနသန္ဓတံ အနာဒိယိတ္ထာ ပုရာဏသန္ဓတဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိံ ကာရာပိတံ နိဿဋ္ဌိယံ၊ဣမာဟံ–ပ–မိ။”

သိုးမွေးစွန့်ပုံ .....“ ဣမာနိ မေ ဘန္တေ ဌေကလောမာနိ တိယောဇနပရမံ အတိက္ကာမိတာနိ နိဿဋ္ဌိယာနိ၊ ဣမာနာဟံ–ပ–မိ။”

သိုးမွေးဖွပ်ခိုင်းမှုန့်စွန့်ပုံ .....“ ဣမာနိ မေ ဘန္တေ ဌေကလောမာနိ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဓောဝါပိတာနိ နိဿဋ္ဌိယာနိ၊ ဣမာနာဟံ-ပ-မိ။”

H.132-28

၄။ နိသဇ္ဇိတ္ထာနေ အာပတ္တိ၊ဒေသေယျာထ ဂိဟိ ဝေဒေ။
ဓာနာဟိမ ဣဓိ ဣဓိနာ၊သော ဝေဒေယျာဟရာမိ ကိ။ ။
၅။ အဝတ္ထာမ ဣဓ တေလာဒိ၊ဝေဒေ ဘိက္ခူနေ ကပ္ပိယံ။
ယံ အာဟရတိ သော တေန၊ပရိဝတ္တေတ္ထာ ကပ္ပိယံ။ ။
၆။ လဇ္ဇီ ထပေတ္ထာ ဒ္ဝေပေတေ၊သဗ္ဗေဟိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။
တတော အညေန လဒ္ဓေါပိ၊ ဘာဂေါ တေသံ နေ ကပ္ပတိ။ ။

၄–၅–၆။ နိသဇ္ဇိတ္ထာနေ၊–၍။ အာပတ္တိ၊–ကို။ ဒေသေယျ၊ –၏။ အထ၊ထိုမှနောက်၌။ ဣမံ၊ဤဝတ္ထုကို။ ဓာနာဟိ၊ သိလော။ ဣတိ၊–သို့။ ဂိဟိ၊လူကို။ဝေဒေ၊ဆိုရာ၏။သော၊ထိုလူသည်။ ဣဓိနာ၊ဤပဋ္ဌာန်ဖြင့်။ ကိ၊ အဘယ်ကို။အာဟရာမိ၊ ဆောင်ခဲ့ရပါအံ့နည်း။ဣတိ၊-သို့။ ဝေဒေယျ၊-အံ့။

ဣမဿ၊ ဤဝတ္ထုကို ဆောင်ခဲ့လောဟူ၍။ အဝတ္ထာ၊ မဆိုမူ၍။ တေလာဒိ၊ဆီအစရှိသော ဝတ္ထုသည်။ ဘိက္ခူနံ၊–တို့အား။ ကပ္ပိယံ၊–၏ဟု။ဝေဒေ၊–၏။သော၊ထိုသူသည်။ တေန၊ထိုရှေ့ငွေဖြင့်။ ပရိဝတ္တေတ္ထာ၊ လဲလှယ်၍။ ကပ္ပိယံ၊–သော။ ယံ၊ အကြင်ဆီစသည်ကို။ အာဟရတိ၊ ဆောင်ခဲ့၏။ ။တံ၊ထိုဆီစသည်ကို။ ဒ္ဝေပိ၊ နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ဇတော၊ထိုရှေ့ငွေခံ,ရှေ့ငွေလဲလှယ်သောရဟန်းတို့ကို။ထပေတ္ထာ-၍။ သဗ္ဗေဟိ၊–ရဟန်းတို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊–ဌ၊။လဇ္ဇီ၊–၏။ တတော၊ ထိုကပ္ပိယဝတ္ထုမှ။ အညေန၊ တပါးသောသူသည်။ လဒ္ဓေါပိ၊–သော။ ဘာဂေါ၊အတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား။နေ–ကပ္ပတိ၊မအပ်။

ရှေ့ငွေစွန့်ပုံ…"အဟံ ဘန္တေ ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဟေသိံ၊ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိဿဋ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဇာမိ။"

ရှေ့ငွေလဲလှယ်မှ၌စွန့်ပုံ…."အဟံ ဘန္တေ ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဟေသိံ၊ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိဿဋ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃဿ နိဿဇ္ဇာမိ။"

၄–၅–၆။ နိသဇ္ဇိတ္ထာန…ဂါထာဖြင့်စွန့်,ကြားပြီးနောက် ဒကာ ကိုပြောကြားပုံကိုပြသည်၊ ရှေ့ငွေကို ခံယူမိသော ရဟန်းသည် ဆိုခဲ့ပြီးသော နံညီးအတိုင်း သံဃာအားစွန့်ပြီးသည်ရှိသော် အာပတ်ကို ဒေသနာကြားပြီးနောက် ဤဝတ္ထုကိုသိ

၇။ ရုက္ခဆ္ဆာယာပန္တမသော၊တံ နိဗ္ဗာနာ နာ ကပ္ပတိ။
နိသင္ဇံ ပဒိုလဒ္ဓမ္ပိ၊ အာဒိတော သန္ဓတတ္တယံ။ ။

၇။ အန္တမသော၊ ယုတ်သောအဖိုင်းအခြားအားဖြင့်။ တံ–နိဗ္ဗာနာ၊ ထိုစွန့်အပ်သောရွှေငွေကြောင့် ဖြစ်သော။ ရုက္ခ–ဆ္ဆာယာပိ၊ သစ်ပင်၏မွန်းတည့်ရိပ်သည်လည်း။နာ–ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ နိသင္ဇံ၊ စွန့်အပ်ပြီးသည်ကို။ ပဒိုလဒ္ဓမ္ပိ၊ တဘန်ရသော်လည်း။ အာဒိတော၊–၍။ သန္ဓတတ္တယံ၊ သန္ဓတသုံးခုအပေါင်းသည်။နာ–ကပ္ပတိ၊ မအပ်။

၈။ နောစေ လဇ္ဇေထ ဇဝံ သော၊ ဣမံ ဆဋ္ဌေဟိ သံသိယော။
ဇဝမ္ပိ ဘိက္ခု ဆဋ္ဌေယ္ယ၊ နောစေ လဇ္ဇေထ သမ္မတော။ ။

၈။ ဇဝံ၊ ဤသို့လဲလှယ်၍ အပ်အောင်ပြုတတ်သောကပ္ပိယကာရကကို။ နောစေ–လဇ္ဇေထ၊–အုံ့။ သော၊ ထိုလူကို။ ဣမံ၊ ဤရွှေငွေကို။ ဆဋ္ဌေဟိ၊စွန့်လော(ဣတိ၊–သို့။)သံသိယော၊ဆိုအပ်၏။ ဇဝံပိ၊ ဤသို့ဆိုသော်လည်း။(သော၊ထိုစွန့်သောသူကို။)နောစေ–လဇ္ဇေထ၊–အုံ့။ သမ္မတော၊(ရွှေငွေစွန့်ရန်) သမုတ်အပ်သော။ဘိက္ခု၊-သည်။ဆဋ္ဌေယ္ယ၊-၏။

လောဟာ အနိုးရှိတစုံတယောက်သော ဒကာကိုပြောရမည်၊ထိုဒကာက ဤဝတ္ထုဖြင့် အဘယ်ကို ဝယ်လူရပါမည်နည်းဟုမေးအုံ့၊ ဤမည်သော ဝတ္ထုကိုဝယ်ခဲ့လောဟာ မဆိုကောင်း၊ ရဟန်းတို့အား ဆီအစရှိသော ဝတ္ထုသည် အပ်၏ဟုသာဆိုရမည်၊ ထိုဒကာကဆီစသည်ကိုအကယ်၍ ဆောင်ယူခဲ့သော် ထိုဆီစသည်ကို ရွှေငွေခံ,ရွှေငွေလဲလှယ်သောရဟန်းနှစ်ဦးတို့ကိုဖယ်ထား၍ အလုံးစုံသောရဟန်းတို့အား သုံးဆောင်ခြင်းဌာ အပ်၏၊ထိုစွန့်အပ်သော ရွှေငွေဖြင့် ဝယ်သော ဆီစသည်ကိုဝေဘန်ရာမှ ရဟန်းတပါးရသော အဘို့ကို ထိုရဟန်းနှစ်ဦးတို့အားပေးအုံ့၊ မသုံးဆောင်ကောင်း။ [ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။]

၇။ ရုက္ခဆ္ဆာယာပန္တမသော..... ဂါထာဖြင့် စွန့်ပြီး ပြန်ရသော်လည်းမသုံးအပ်သည်ကိုပြသည်၊ အယုတ်ဆုံးစွန့်ပြီးသား ရွှေငွေဖြင့် သရက်သီးဝယ်ပေးသော် ရွှေငွေခံ, လဲလှယ်ခြင်းကိုပြုသော ရတနာမှတပါး ကြွင်းသော ရဟန်းများစားပြီး၍ အစေ့ကို တောထဲ၌ပစ်ထားသဖြင့် သရက်ပင်ပေါက်ပြီး ကြီးပွါး

၉။ ဇောနိ ဒုတိယံ ပတ္တံ၊သံဃော သေသာနိ လဗ္ဘရေ။
သံဃောကသ္မိံ ဂဏော ဝတ္တတိ၊လဗ္ဘံ ဘာသန္တရေနပိ။ ။

၉။ ဇောနိ၊ဤခံအပ်, လဲလှယ်အပ်သော ရွှေငွေတို့ကိုဆိုလင်း။ဒုတိယံ၊-သော။ပတ္တံ၊(တောင်းအပ်သော)သပိတ်ကိုဆိုလင်း။သံဃော၊ သံဃာ့အထံ၌သာလျှင်။ဝတ္တတိ၊ဆိုစွန့်ခြင်းငြား။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသော နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုတို့ကို။ သံဃော၊–၌ဆင်း။ ဇကသ္မိံ၊ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ထံ၌ဆင်း။ဂဏော၊–၌ဆင်း။ဝတ္တတိ၊–ငြား။ လဗ္ဘရေ၊ -ကုန်၏။ဘာသန္တရေနပိ၊ ဘာသာ တပါးဖြင့်လည်း။လဗ္ဘံ၊ ဆိုစွန့်ခြင်းငြား ရအပ်၏။

အဟံ ဘန္တေ နာနုပ္ပကာရကံ ကယိရိဂ္ဂယံ သမာပတ္တိံ ဇာနံ မေ ဘန္တေ နိဿဂ္ဂိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ အဟံ၊–သည်။နာနုပ္ပကာရကံ၊ သော။ကယ ဝိဂ္ဂယံ၊-သို့။သမာပတ္တိံ၊–ပြီ။ဘန္တေ၊–ရား။ မေ၊–၏။ ဇာနံ၊ဤကပ္ပိယဘဏ္ဍာသည်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊–၏။

အယံ မေ ဘန္တေ ပတ္တော ဒသာဟာတိက္ကန္တော နိဿဂ္ဂိယော။

ဘန္တေ၊–ရား။ မေ၊–၏။ အယံ–ပတ္တော၊–သည်။ ဒသာဟာ–တိက္ကန္တော၊-၍။ နိဿဂ္ဂိယော၊–၏။

နေသော ထိုသရက်ပင်၏ မွန်းတည့်ရိပ်ကိုပင် မခိုကောင်း၊ စွန့်အပ်ပြီးသည်ကို တဘန်ပြန်ရသော်လည်းအစ၌ ကောသိယမိသ,သုဒ္ဓကာဠက, ဒွေဘာဂအခင်းသုံးပါး အပေါင်းမအပ်၊ကြွင်းသော သက်နှီးစသည်သာ အပ်သည်။ [ဂင်း–၌။]

၈။ နောစေလဗ္ဘေထ……ဂါထာဖြင့် လဲလှယ်ရန်ကပ္ပိယလုပ်ပေးမည့်သူ မရက စိရင်ပုံကို ပြသည်၊ လဲလှယ်ရန် ကပ္ပိယလုပ်ပေးမည့်သူကို အကယ်၍မရအုံ၊ မရသည်ရှိသော် ထိုသူကိုပင် ဤဝတ္ထုများကို စွန့်ချေလောဟု ဆိုရမည်၊ ထိုသို့စွန့်ခိုင်း၍ လည်းမရအုံ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းကို သမ္မုတိပေး၍ စွန့်ခိုင်းရမည်။ [အကျယ်-ဂင်းအဋ္ဌကထာကြီး၌လာပြီ။]

၉။ ဇောနိ ဒုတိယံ ပတ္တံ–ဂါထာဖြင့် စွန့်အပ်ပုံကိုပြသည်၊ ထိုခံယူအပ်သော ရွှေငွေ, လဲလှယ်အပ်သော ရွှေငွေ, တောင်းအပ်သောသပိတ်တို့ကို သံဃာ့ထံ၌သာစွန့်အပ်၏၊ ကြွင်း

အယံ မေ ဘန္တေ ပတ္တော ဥိနပဗ္ဗဇနေန ပတ္တေန စေတာပိတော နိဿဋ္ဌိယောဇ္ဈမာဟံ သံဃသဿ နိဿဋ္ဌာပိတိ။ ။

ဘန္တေ၊–ရှင်းပေ၊–ဤ။ အယံ ပတ္တော၊–သည်။ ဥိန–ပဗ္ဗ–ဗဇနေန၊–သော။ပတ္တေန၊–ဖြင့်။ စေတာပိတော၊ တောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဿဋ္ဌိယော၊–ဤ။ အဟံ၊–သည်။ ဇ္ဈမံ၊ ဤသပိတ်ကို။ သံဃသဿ၊–အား။ နိဿဋ္ဌာပိ၊-ဤ။ဇ္ဈတိ၊ဤသို့ဆိုမိ၍စွန့်အပ်ဤ။

၁၀။ နိဿဋ္ဌိတ္တွာန ဒေသေယျ၊ အာပတ္တိ ပတ္တဂါဟကံ။
သမ္မနိတ္တွာန သံဃသဿ၊ပတ္တဉ္စ တဿ ဒါပယေ။ ။

၁၀။ နိဿဋ္ဌိတ္တွာန၊–၍။ အာပတ္တိ၊-ကို။ ဒေသေယျ၊–ဤ။ ပတ္တ-ဂါဟကံ၊ သပိတ်ကို ခံယူသောရဟန်းကို။သမ္မနိတ္တွာန၊–၍။သံဃသဿ၊-ဤ။ ပတ္တ-ဉ္စ၊ အဆုံးသပိတ်ကို။ တဿ၊ ထိုသပိတ်ကို စွန့်သောရဟန်း အား။ဒါပယေ၊ ပေးစေရာ၏။

သော သက်နှိုးအခင်းစသည်တို့ကို စွန့်သော်သံဃာ,ဂိုဏ်း,ပုဂ္ဂိုလ်တမျိုး မျိုးထံ၌ စွန့်ကောင်းသည်၊ သက်နှိုးစသည်တို့ကို စွန့်ရာ၌ ပါဠိဘာသာ ဖြင့်ဖြစ်စေ, ပါဠိလိုမရှိတ်ဘာသာတတ်မှ အခြားအမှတ်မရှိ တရုံတရ သောဘာသာဖြင့်ဖြစ်စေ ရှတ်ဆိုမိ၍စွန့်ကောင်းသည်။[ပါ၊ထာ၊ကဏ္ဍ။]

စွန့်ပုံ.....“အဟံ ဘန္တေ နာနုပ္ပကာရကံ ကယဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇိံ၊ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိဿဋ္ဌိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃသဿ နိဿဋ္ဌာပိ”–ဤကား လဲလှယ်၍ရသောဝတ္ထု စွန့်ပုံ။

“အယံ မေ ဘန္တေ ပတ္တော ဒသာဟာတိက္ကန္တော နိဿဋ္ဌိယော၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဋ္ဌာပိ”-ဆယ်ရက်လွန်သော သပိတ်စွန့်ပုံ။

“အယံ မေ ဘန္တေ ပတ္တော ဥိနပဗ္ဗဇနေန ပတ္တေန စေတာပိတော၊ နိဿဋ္ဌိယော၊ ဣမာဟံ သံဃသဿ နိဿဋ္ဌာပိ”–တောင်းရသော သပိတ် စွန့်ပုံ။

၁၀။ နိဿဋ္ဌိတ္တွာန.....ဂါထာဖြင့် စွန့်ပြီး, ဒေသနာ ကြားရခြင်း စသည်ကိုပြုသည်၊ စွန့်ပြီးသည့် အခြားမဲ့၌ ဒေသနာကြားရမည်၊အာဂါဝါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော သပိတ်ခံသောရဟန်း

ဣဒံ မေ ဘန္တေ ဘောသဒ္ဓံ သတ္တာဟာတိက္ကန္တံ နိသဏ္ဌယံ။

ဘန္တေ၊–ရား။မေ၊-၏။ဣဒံ-ဘောသဒ္ဓံ၊–သည်။သတ္တာဟာ–တိက္ကန္တံ၊-၍။ နိသဏ္ဌယံ၊–၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ ဝဿိကသာဋိကစီဝရံ အတိရေကမာသေ သေသေ ဂိမှာနေ ပရိယိဋ္ဌံ၊ အတိရေကဆမာသေ သေသေ ဂိမှာနေ ကတ္တာ ပရိဒဟိတံ နိသဏ္ဌယံ။

ဘန္တေ၊–ရား။မေ၊-၏။ဣဒံ–ဝဿိကသာဋိက–စီဝရံ၊–သည်။ အတိရေက–မာသေ၊ တလထက်အလွန်။ သေသေ၊ ကြွင်းသော။ ဂိမှာနေ၊ နေဥတုခု။ ပရိယိဋ္ဌံ၊ရှာဖွေးအပ်သည်ဖြစ်၍။ အတိရေက-ဆမာသေ၊ လခွဲထက်အလွန်။သေသေ၊–သော။ဂိမှာနေ၊-ခု။ကတ္တာ၊ချုပ်ဆိုးခြင်းစသည်ကိုပြု၍။ ပရိဒဟိတံ၊ ဝတ်ရုံအပ်သည်ဖြစ်၍။ နိသဏ္ဌယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ ဘိက္ခုသ္သ သာမံ ဒတ္တာ ပုန အဒ္ဓိနံ နိသဏ္ဌယံ။

ဘန္တေ၊–ရား။မေ၊-၏။ဣဒံ-စီဝရံ၊–သည်။ဘိက္ခုသ္သ၊-အား။သာမံ၊-တိုင်။ဒတ္တာ၊–၍။ပုန၊-ဘန်။အဒ္ဓိနံ၊လုယူအပ်သည်ဖြစ်၍။နိသဏ္ဌယံ၊–၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတ္တာ တန္တဝါယေဟိ ဝါယာပိတံ နိသဏ္ဌယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။မေ၊- ၏။ဣဒံ-စီဝရံ၊–သည်။ သာမံ၊-တိုင်။ သုတ္တံ၊-ကို။ ဝိညာပေတ္တာ၊–၍။ တန္တဝါယေဟိ၊-တို့ကို။ ဝါယာပိတံ၊–၍။ နိသဏ္ဌယံ၊–၏။

ကိုသမုတ်၍ သပိတ်စွန့်ရာဌာနသို့ စည်းဝေးရောက်လာသော သံဃာ၏ အယုတ်ဆုံးသပိတ်ကိုသပိတ်တောင်းသော,စွန့်သောရဟန်းအားပေးရမည်ဟူ၏။ [ဥိနပဏ္ဍိတနှုတ်ကျွတ်ပုဒ်ပါဠိတော်။]

စွန့်ပုံ.....“ ဣဒံ မေ ဘန္တေ ဘောသဒ္ဓံ သတ္တာဟာတိက္ကန္တံ နိသဏ္ဌယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိသဋ္ဌာမိ”–ဆေးခုနစ်ရက်လွန်၍ စွန့်ပုံ။

“ဣဒံ မေ ဘန္တေ ဝဿိကသာဋိကစီဝရံ အတိရေကမာသေ သေသေ ဂိမှာနေ ပရိယိဋ္ဌံ၊ အတိရေကဆမာသေ သေသေ ဂိမှာနေ ကတ္တာ ပရိဒဟိတံနိသဏ္ဌယံ၊ ဣမာဟံ–ပ–မိ”–မိုးရေခံသက်နှုန်းစွန့်ပုံ။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတသဿ အညာတကဿ ဂဟပတိကဿ တန္တဝါယေ ဥပသင်္ကမိတ္မာ ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိဿဂ္ဂိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ-စိဝရံ၊-သည်။ ပုဗ္ဗေ၊-၌။ အပ္ပဝါရိတသဿ၊-သော။ အညာတကဿ၊-သော။ ဂဟပတိကဿ၊-၏။ တန္တဝါယေ၊-တို့သို့။ ဥပသင်္ကမိတ္မာ၊-၍။ ဝိကပ္ပံ၊-သို့။ အာပန္နံ၊-၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ အစ္ဆေကစိဝရံ စိဝရကာလသမယံ အတိက္ကာမိတံ နိဿဂ္ဂိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ-အစ္ဆေကစိဝရံ၊-သည်။ စိဝရ-ကာလ-သမယံ၊-ကို။ အတိက္ကာမိတံ၊-၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ အတိရေကဆာရတ္တံ ဝိပ္ပဝုတ္ထံ အညတြ တိကၠဒုသမ္မုတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ဣဒံ-စိဝရံ၊-သည်။ တိကၠဒု-သမ္မုတိယာ၊-ကို။ အညတြ၊-၍။ အတိရေက-ဆာရတ္တံ၊-လွန်။ ဝိပ္ပဝုတ္ထံ၊ ကင်း၍နေသည် ဖြစ်၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊-၏။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ စာနံ သံလိကံ လာဘံ ပရိဏတံ အဠာနော ပရိဏာမိတံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣဒမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိတိ။

ဘန္တေ၊-ရား။ မေ၊-၏။ ပရိဏတံ၊-သော။-သံလိကံ၊-သော။ ဣဒံ-လာဘံ၊ ဤသင်္ကန်းစသော လာဘ်သည်။ စာနံ၊ သိလျက်။ အဠာနော၊-သို့။ ပရိဏာမိတံ၊-၍။ နိဿဂ္ဂိယံ၊-၏။ အဟံ၊-သည်။ ဣမံ၊ ဤလာဘ်ကို။ အာယသ္မတော၊-အား။ နိဿဇ္ဇာမိ၊-၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုလျှင်စွန့်အပ်၏။

"ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ တိကၠဒုသ သာမံ ဒဠ္ဠာ ပုန အဋ္ဌိန်နံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣဒမာဟံ-ပ-မိ"-ပေးပြီးပြန်ယူသောသင်္ကန်းစွန့်ပုံ။

"ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတ္မာ တန္တဝါယေဟိ ဝါယာပိတံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣဒမာဟံ-ပ-မိ"-ချည်တောင်း, သင်္ကန်းရက်ရသောသင်္ကန်းစွန့်ပုံ။

"ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတသဿ အညာတကဿ ဂဟပတိကဿ တန္တဝါယေ ဥပသင်္ကမိတ္မာ ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣဒမာဟံ-ပ-မိ"-အလွန်စိရင်၍ရသောသင်္ကန်းစွန့်ပုံ။

၁၁။ သေသံ သဗ္ဗံ ယထာယောဂံ၊အာဒိမ္ဒိ ဝိယ ယောဇယေ။

အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ပါစိတ္တိယာပတ္တိ အာပဇ္ဇိံ၊ ဒွေ သမ္ဘဟုလာ ပါစိတ္တိယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ။ ။ဂါရယှံ ဘန္တေ ဝမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အာသဗ္ဘိယံ ပါဠိဒေသနိယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။ တေန ပဿသိ အာဝုသော တံ ဝမ္မန္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

၁၁။ သေသံ၊–သော။သဗ္ဗံ၊-ကို။ယထာယောဂံ၊–စွာ။ အာဒိမ္ဒိဝိယ၊ အစနိသဝိဋ္ဌိက္ခဲသို့။ယောဇယေ၊ ယှဉ်စေရာ၏။

ဘန္တေ၊–ရား။အဟံ၊-သည်။ ဧကံ၊–သော။ ပါစိတ္တိယာ–ပတ္တိ၊-သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊–ပြီ။……ဒွေ၊–ကုန်သော။သမ္ဘဟုလာ၊–ကုန်သော။ ပါစိတ္တိယာ-ပတ္တိယော၊–တို့သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊–ပြီ။ ဘန္တေ၊–ရား။ ဂါရယှံ၊–သော။ အာသဗ္ဘိယံ၊–သော။ ပါဠိဒေသနိယံ၊–သော။ဝမ္မံ၊ အာပတ်သို့။အာပဇ္ဇိံ၊-ပြီ။ တံ၊ ထိုပါဠိဒေသနိအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ရှေးရှုပြောကြားပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောကြားသည်ရှိသော်။ တေန၊ထိုဒေသနာခံသော ရဟန်း သည်။ အာဝုသော၊–ရှင်။တံ-ဝမ္မံ၊ ထိုပါဠိဒေသနိအာပတ်ကို။ပဿသိ၊ ရှုမြင်၏လော။ ဣတိ၊–သို့။ဝတ္တဗ္ဗံ၊–၏။

"ဣဒံ မေ ဘန္တေ အဠေက စီဝရံ စီဝရကာလ သမယံ အတိက္ကာမိတံ နိဿဋ္ဌယံ၊ ဣမာဟံ–ပ–မိ"–အဠေကသက်နှိုးစွန့်ပုံ။

"ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ အတိရေကဆာရတ္တံ ဝိပ္ပဝုတ္ထံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ နိဿဋ္ဌယံ၊ဣမာဟံ-ပ-မိ"-ခြောက်ညဉ့်လွန်သော သက်နှိုးစွန့်ပုံ။

ဣဒံ မေ ဘန္တေ ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပဋိဂဏတံ အဠေနော ပဋိဂဏာမိတံ နိဿဋ္ဌယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ"–ညွှတ်သောသက်နှိုးစွန့်ပုံ။

၁၁။ သေသံသမ္ဗံ…… ဂါထာဝက်ဖြင့်-ဣဒံမေဘန္တေ-ပ-နိဿဋ္ဌယံ ဟူ၍သာဆိုထားခဲ့သဖြင့် အကြွင်းဖြစ်သော် အလုံးစုံသော စကားအစဉ်ကို "ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ" စသည်ကို အရာအားလျှော်စွာ ဆက်ဆိုရမည်ကိုပြသည်။

အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ဒုက္ခဒုဿပတ္တိ အာပဇ္ဇိံ၊ နေ သမ္ဘဟုလာ ဒုက္ခဒုဿပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ။

ဘန္တေ၊-ရား။အဟံ၊-သည်။ဧကံ၊-သော။ဒုက္ခဒုဿပတ္တိ၊-သို့။အာပဇ္ဇိံ၊-ပြီ။ .....နေ၊–ကုန်သော။ သမ္ဘဟုလာ၊–ကုန်သော။ ဒုက္ခဒုဿပတ္တိယော၊–တို့သို့။အာပဇ္ဇိံ၊–ပြီ။

အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ဒုဿာသိတာပတ္တိ အာပဇ္ဇိံ၊ နေ သမ္ဘဟုလာ ဒုဿာသိတာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊တာ တုမ္ဟမူလေ ပဋိဒေသေမိ။

ဘန္တေ၊–ရား။အဟံ၊–သည်။ဧကံ၊–သော။ ဒုဿာသိတာ-ပတ္တိ၊-သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊–ပြီ။ .....နေ၊-ကုန်သော။သမ္ဘဟုလာ၊-ကုန်သော။ဒုဿာသိတာ-ပတ္တိယော၊–တို့သို့။အာပဇ္ဇိံ၊-ပြီ။တာ၊ထိုဒုဿာသိအာပတ်တို့ကို။ တုမ္ဟ-မူလေ၊–၌။ပဋိဒေသေမိ၊–၏။ဤ၊ဤသို့စသည်ကို။ဝတ္တဗ္ဗံ၊–၏။

ဒေသနာကြားပုံ .....“အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ပါစိတ္တိယာပတ္တိ အာပဇ္ဇိံ၊ တံ တုမ္ဟမူလေ ပဋိဒေသေမိ”-ဟု ပါစိတ်တရဒေသနာကြား။

“အဟံ ဘန္တေ နေ ပါစိတ္တိယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္ဟ မူလေ ပဋိဒေသေမိ”-ဟု ပါစိတ်နှစ်ရဒေသနာကြား။

“အဟံ ဘန္တေ သမ္ဘဟုလာ ပါစိတ္တိယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္ဟမူလေ ပဋိဒေသေမိ”–ဟု ပါစိတ်အများဒေသနာကြားပုံ။[အကြွင်းနည်းမှီးဆို။]

“ဂါရယှံ ဘန္တေ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ၊ အသပ္ပါယံ ပါဋိဒေသနိယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ”-ဟု ပါဋိဒေသနိအာပတ်ဒေသနာကြား။

“ပဿသိ အာဝုသော တံ ဓမ္မံ”–ဟု ပဋိညာဏ်တောင်း။အကြွင်းတူပြီ။

“အဟံ ဘန္တေ ဧကံ ဒုက္ကဋာပတ္တိ အာပဇ္ဇိံ၊ တံ တုမ္ဟမူလေ ပဋိဒေသေမိ”-ဟု ဒုက္ကဋ်တချက်ဒေသနာကြား။

“အဟံ ဘန္တေ နေ ဒုက္ကဋာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္ဟမူလေ ပဋိဒေသေမိ”–ဟု ဒုက္ကဋ် ၂-ချက် ဒေသနာကြား။

“အဟံ ဘန္တေ သမ္ဘဟုလာ ဒုက္ကဋာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္ဟမူလေ ပဋိဒေသေမိ”-ဟုဒုက္ကဋ်အများဒေသနာကြား။

အဟံ ဘန္တေ ဒွေ နာနာဝတ္ထုကာ ထုလ္လစ္စယာ ပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ။ သမ္ဘဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမှမ္ပလေ ပဋိဒေသေမိတိ ဝတ္တာ၊ တေန ပဿသိ အာဝုသော တာ အာပတ္တိယောတိ ဝုတ္တေ၊အာမ ဘန္တေ ပဿာမိတိ ဝတ္တာ၊ပုန တေန အာယတိံ အာဝုသော သံဝရေယျာသိတိ ဝုတ္တေ၊သာဓု သုဋ္ဌု ဘန္တေ သံဝရိဿာမိတိ ဝတ္တာဗ္ဗံ။

ဘန္တေ၊-ရား။အဟံ၊-သည်။ဒွေ၊-ကုန်သော။နာနာဝတ္ထုကာ၊အထူးထူး သောဝတ္ထုရှိကုန်သော။ ထုလ္လစ္စယာ-ပတ္တိယော၊–တို့သို့။ အာပဇ္ဇိံ၊-ပြီ။ သမ္ဘဟုလာ၊-ကုန်သော။ နာနာဝတ္ထုကာ၊-ကုန်သော။ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိ ယော၊-တို့သို့။အာပဇ္ဇိံ၊-ပြီ။တာ၊–တို့ကို။တုမှ မ္ပလေ၊-၌။ ပဋိဒေသေမိ၊-၏။ဣတိ၊-သို့။ဝတ္တာ၊-ကြောင့်။တေန၊ထိုဒေသနာခံ ရဟန်းသည်။ အာဝု သော၊–ရှင်။တာ–အာပတ္တိယော၊–တို့ကို။ ပဿသိ၊–လော။ဣတိ၊–သို့။ ဝုတ္တေ၊–သော်။ဘန္တေ၊–ရား။အာမ–ပဿာမိ၊–၏။ဣတိ၊–သို့။ ဝတ္တာ၊– ကြောင့်။ပုန၊–ဘန်။ တေန၊–သည်။ အာဝုသော၊–ရှင်။ အာယတိံ၊–၌။ သံဝရေယျာသိ၊ စောင့်ရှောက်ဘိလော။ ဣတိ၊–သို့။ ဝုတ္တေ၊-သော်။ ဘန္တေ၊-ရား။ သာဓု၊-ပြီ။ သုဋ္ဌု၊-စွာ။ သံဝရိဿာမိ၊-အုံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊–၏။

"အဟံ ဘန္တေ ဇကံ ဒုဿာသိတာပတ္တိ အာပဇ္ဇိံ၊ တံ တုမှမ္ပလေ ပဋိဒေသေမိ"–ဟု ဒုဿာသိအာပတ်တချက် ဒေသနာကြား။

"အဟံ ဘန္တေ ဒွေ ဒုဿာသိတာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမှမ္ပလေ ပဋိဒေသေမိ"–ဟု ၂–ချက်ဒေသနာကြား။

"အဟံ ဘန္တေ သမ္ဘဟုလာ ဒုဿာသိတာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမှမ္ပလေ ပဋိဒေသေမိ"-ဟု အများဒေသနာကြား။ အကြွင်းနည်းတူ ဆက်ကြားလေ။

နာနာဝတ္ထုက ဒေသနာကြားပုံ.....

"အဟံ ဘန္တေ ဒွေ နာနာ ဝတ္ထုကာ ထုလ္လစ္စယာ ပတ္တိ ယော အာပဇ္ဇိံ၊တာ တုမှ-ပ-မိ"– ၂-ခကြားပုံ။

"အဟံ ဘန္တေ သမ္ဘဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ. ထုလ္လစ္စယာ အာပတ္တိ ယော အာပဇ္ဇိံ၊တာ တုမှ-ပ-မိ"–အများကြားပုံ။ အကြွင်းရှေးနည်းတူ ဆက်ဆို။ [ဥပေါသထဂ္ဂနိကာ။]

၁၂။ အဒေသနာဂါမိနိယံ၊ အနာပတ္တိဥ ဒေသိတံ။
နာနာသံဝါသ နိသဒိမ၊ ဌိတာနံ စတုပဠဟိ။
မနုဿာ ပကတတ္တာနံ၊နာနေကာတိ နုဒေသယေတိ။ ။

၁၂။ အ-ဒေသနာဂါမိနိယံ၊ဒေသနာဂါမ် မဟုတ်သော ပါရာဇိက, သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကိုဌင်း။ အနာ ပတ္တိ ံစ၊ အာပတ် မသင့်ဘဲရင်း။ ဒေသိတံ၊ဒေသနာကြားပြီးသောအာပတ်ကိုဌင်း။နု-ဒေသယေ၊ ဒေသနာ ထပ်မကြားရာ။နာနာသံဝါသ-နိသဒိမ-ဌိတာနံ၊နာနာသံဝါသကရဟန်း, သိမ်ပဋ္ဌိတည်သော ရဟန်းတို့အား။ နု-ဒေသယေ၊-ရာ။ စတု-ပဠဟိ၊ လေးပါး,ငါးပါးသော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ။ နု-ဒေသယေ၊-ရာ။ မနုဿာ၊ စိတ်ဖြင့်။ နု-ဒေသယေ၊-ရာ။ အ-ပကတတ္တာနံ၊ ပကတတ်မဟုတ်သော ရဟန်းတို့၏။(သန္ဓိကော၊-ဌ။) နု-ဒေသယေ၊- ရာ။နာနာ၊အထူးထူးအပြားပြားများစွာသော အာပတ်တို့ကို။ ဧကာတိ၊ တဆသော အာပတ်ဟူ၍။ နု-ဒေသယေ၊—ရာ။ .....ဣတိ၊ဤကား ဒေသနာအပြီးတည်း။

၁၂။ အဒေသနာ.....ဂါထာဖြင့် ဒေသနာမကြားကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ဒေသနာဂါမ်မဟုတ်သောပါရာဇိက နှင့် သံဃာဒိသေသ် အာပတ်တို့ကို ဒေသနာမကြားရ၊ သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကိုကား အာဝိကရဏာသာ ပြုရသည်။ ။လဋ္ဌိနာနာ သံဝါသက ရဟန်း, ကမ္မနာနာသံဝါသကရဟန်းနှင့် သိမ်ပဋ္ဌိတည်သော ရဟန်းများ ထံ ဒေသနာမကြားရ။ ။ရဟန်းလေးပါး ငါးပါး တပေါင်းတည်း ဒေသနာ မကြားကောင်း၊ နှစ်ပါး သုံးပါးသာ တပေါင်းတည်း ကြား ကောင်းသည်။ ။စိတ်ဖြင့် ဒေသနာ မကြားကောင်း။ ။ပကတတ် မဟုတ်သော ရဟန်းတို့၏အထံ၌ ဒေသနာမကြားရ။ ။နာနာဝတ္ထုက အာပတ်တို့ကို ဧကာဟုဆို၍ မကြားရ၊အများကို အနည်းလုပ်ပြီးဆို၍ မကြားရ၊ အနည်းကို အများဆို ကြားသော် အပ်၏။ ။ဒုက္ကဋ်,ဒုဗ္ဘာသိ စသော ဒေသနာဂါမ် အာပတ်အများကို"သမ္ဘဟုလာ အာပတ္တိယော" ဆို၍ကြားမှ ကြားကောင်းသည်။

မှတ်ချက်.....သိမ်ပဋ္ဌိတည်သော ရဟန်းဟူသည် ခဏ္ဍာသိမ်၌ တည် သောရဟန်းနှင့် သိမန္တရိက်၌တည်သောရဟန်း နာနာ သိမဖြစ်၍ သိမ်ပမည်ရကား ဒေသနာ မကြားကောင်း၊ သိမန္တရိက်၌

၄၃-ဆန္ဒဒါနာဒိတိ

၁။ ဘေရိ ဂဏ္ဍိ ပတာလေတ္ထာ၊ကမ္မပ္ပတ္တော သမာဂတော။
သံဃော ဟရေယ္ယ ဆန္ဒံဝါ၊ ပါရိသုဒ္ဓိं ပဝါရကံ။ ။

၄၃။ ဆန္ဒဒါနာဒိတိ၊ဟူသည်။

၁။ ဘေရိ၊စည်ကြီးကို။ ဂဏ္ဍိ၊ ကျောက်စည် ခေါင်းလောင်းကို။ ပတာလေတ္ထာ၊ ခတ်တီးထိုးခေါက်၍။ ကမ္မပ္ပတ္တော၊-သော။ သံဃော၊-သည်။သမာဂတော၊အညီအညွတ်စည်းဝေးလတ်သော်။ဆန္ဒံဝါ၊-ကိုရင်း။ ပါရိသုဒ္ဓိं ဝါ၊-ကိုရင်း။ ပဝါရကံ၊-ကိုရင်း။ဟရေယ္ယ၊ ဆောင်ရာ၏။

တည်သောရဟန်းနှင့် မဟာသိမ်၌ တည်သောရဟန်း နာနာသိမဖြစ်၍ သိမ်ပမည်ရကား ဒေသနာမကြားကောင်း။ [ပရိ၀ါ-၌။]

ဒေသနာ ပြီးပြီ။

၄၃-ဆန္ဒဒါနာဒိ

၄၃။ ဆန္ဒ ဒါနာဒိ၊ ဆန္ဒပေးခြင်း စသည်ကို ပြသည်။

၁။ ဘေရိ ဂဏ္ဍိ.....ဂါထာဖြင့် ဆန္ဒ,ပါရိသုဒ္ဓိ ဆောင်ရမည်ကို ပြသည်၊ဥပုသ်နေ့ ကြိုသောအခါ ယနေ့ဥပုသ်နေ့ ဥပုသ်ပြုချိန်ရောက်ပြီဟု နှုတ်ဖြင့်လိုက်ပြော်ရမည့်အစား ကျောက်စည် ခေါင်းလောင်း ကရတက်စသည် တီးခေါက် ရမည်၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း ပြောကြားနိုင်သည်၊ ထိုအခါ ကျောင်းတိုက် တရုတ်ကို ခြုံ၍ သမုတ်ထားသော မဟာသိမ်ကျောင်းတိုက်ဖြစ်အုံ၊ ဥပုသ် ပဝါရကာ ကိစ္စဖြင့် သံဃာစည်းဝေးသောအခါ ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ ဂိုလာနနှင့် ကိစ္စပသုတရဟန်းများ ဥပုသ်ပဝါရကာ ပြုရာ၌ဗဒ္ဓနသို့ မသွားနိုင်က ဆန္ဒ,ပါရိသုဒ္ဓိနှစ်ပါးစလုံး ပေးရမည်၊ အကယ်၍ ဥပုသ်ပြုပြီးသားဖြစ်ပါက သံဃာများကိစ္စအားလုံး ပြီနိုင်ပါစေခြင်း အကျိုးငှါ ဆန္ဒကိုသာ ပေးရမည်၊ ပါရိသုဒ္ဓိပေးဘွယ်မရှိ၊ အကယ်၍ ဆန္ဒမပေးသော် ဝဂ္ဂကံ ဖြစ်၍ ကံပျက်၏၊ ယခုကာလ များသောအားဖြင့် သမုတ်ထားသော ခဏ္ဍာသိမ်များကား ဆန္ဒ,ပါရိသုဒ္ဓိ ပေးဘွယ်ကိစ္စမရှိဟုမှတ်။

၂။ ကေံ ဘိက္ခဝေ ဥပဂ္ဂမ္မ၊နိသိဒိတ္ထာ ဥက္ကုဋိကံ။
အဉ္ဇလိ ပဂ္ဂဏ္ဍိတ္ထာနု၊ဒေဒေ ဆန္ဒံ ဝိစက္ခဏောဘာ။ ။

"ဆန္ဒံ ဒဗ္ဗိ၊ဆန္ဒံ မေ ဟာရ၊ ဆန္ဒံ မေ အာရောစေဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။ ပါရိသုဒ္ဓိ ဒေဇ္ဈနေ ပါရိသုဒ္ဓိ ဒဗ္ဗိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ မေ ဟာရ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ မေ အာရောစေဟိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

၂။ ကေံ-ဘိ ကွဲ၊–သို့ဥပဂ္ဂမ္မ၊ကပ်၍။ ဥက္ကုဋိကံ၊ ဆောင့်ကြောင့်။ နိသိဒိတ္ထာ၊–၍။အဉ္ဇလိ-ကို။ပဂ္ဂဏ္ဍိတ္ထာနု၊–၍။ ဝိစက္ခဏောဘာ၊ ပညာရှိ ရဟန်းသည်။ ဆန္ဒံ၊–ကို။ဒေဒေ၊–၏။ ။ဆန္ဒံ၊–ကို။ ဒဗ္ဗိ၊–၏။ မေ-၏။ ဆန္ဒံ၊-ကို။ဟာရ၊ သံဃာ့ဘောင်သို့ ဆောင်ပါလော။မေ-၏။ ဆန္ဒံ၊-ကို။ အာရောစေဟိ၊သံဃာအားပြောကြားပါလော။ဣတိ၊-သို့။ဝတ္တဗ္ဗံ၊-၏။ ။ ပါရိသုဒ္ဓိ-၊–ကို။ ဒေဇ္ဈနေ၊–သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိ-၊–ကို။ ဒဗ္ဗိ၊–၏။မေ–၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ-၊-ကို။ဟာရ၊-လော။မေ–၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ-၊–ကို။ အာရောစေဟိ၊–လော။ ဣတိ၊–သို့။ဝတ္တဗ္ဗံ၊–၏။

၃။ ပါရိသုဒ္ဓိပဒါနေန၊သမ္မာဒေတိ ဥပေါသထံ။
သံဃသ အတ္တနောစာပိ၊သေသကမ္ဘံ ဝိဘာဝတိ။ ။
၄။ ဆန္ဒဒါနေန သံဃသ၊ဒ္ဝယံ သာဓေတိ နာတ္တနော။
တသ္မာ ဟိ ဆန္ဒံ ဒေဇ္ဈနေ၊ဒါတဗ္ဗာ ပါရိသုဒ္ဓိယာ။ ။

၃–၄။ ပါရိသုဒ္ဓိ–ပဒါနေန၊ပါရိသုဒ္ဓိကို ပေးသဖြင့်။ သံဃသ၊–၏ရင်း။ အတ္တနောစာပိ၊–၏ရင်း။ ဥပေါသထံ-ကို။သမ္မာဒေတိ၊ ပြည့်စုံ စေ၏။ သေသ–ကမ္ဘံ၊ ကြွင်းသော သံဃာ့ကံကို။ ဝိဘာဝတိ၊တားဖြစ်၏။ ။ဆန္ဒ–ဒါနေန၊–ဖြင့်။သံဃသ၊–၏။ဒ္ဝယံ၊နှစ်ပါးသော-ဥပုသ်ကံ,

---

၂။ ကေံ ဘိက္ခဝေ……စသော ဂါထာဖြင့် ဆန္ဒ,ပါရိသုဒ္ဓိပေးပုံကိုပြ သည်၊ ထင်ရှားရှိသောအာပတ်ကို ဒေသ နာကြားပြီးမှ ရဟန်းတပါးထံချဉ်းကပ်၍ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် လက်အုပ် ချီပြီး ဆန္ဒ,ပါရိသုဒ္ဓိကို ပေးရမည်၊ ပါဠိဋ္ဌလာသော ပေးပုံနည်း သုံးမျိုး တို့တွင် တမျိုးမျိုး ဖြင့်လည်း ပေးနိုင်သည်၊ အခြား ကျောင်းတိုက်၌ ဥပုသ်ပြုပြီးမှ လာသူဖြစ်အုံ့၊မိမိဥပုသ်ပြုခြင်းကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ရကား ဆန္ဒ ကိုသာ ပေးရမည်ဟူ၏။

ကြွင်းသော သံဃာ့ကံကို။သာဓေတိ၊ပြီးစေနိုင်၏။အတ္တနော၊ –၏။(ဥပေါ သထံ၊–ကို။)နှ–သာဓေတိ၊–နိုင်။တဿာဟိ၊ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ဆန္ဒံ၊– ကို။ဒေဇ္ဇေနှ၊ပေးသောရဟန်းသည်။ ပါရိသုဒ္ဓိပိ၊-ကိုလည်း။ ဒါတဗ္ဗာ၊ ပေးအပ်၏။

၅။ ဟာရေယျကော ဗဟုနမ္ပိ၊ပရမ္မရာ နှ ဟာရယော။
ပရမ္မရာဟဒ္ဒာ ဆန္ဒ၊ပါရိသုဒ္ဓိ နှ ဂစ္ဆတိ။ ။

၅။ ဇကော၊တယောက်သောရဟန်းသည်။ ဗဟုနမ္ပိ၊ များစွာသော ရဟန်းတို့၏လည်း။ (ဆန္ဒ–ပါရိသုဒ္ဓိ၊-ကို။)ဟာရေယျ၊ ဆောင်ရာ၏။ ပရမ္မရာ၊ အဆင့်ဆင့်။ နှ–ဟာရယော၊ မဆောင်ရာ။ ပရမ္မရာ–ဟဒ္ဒာ၊ အဆင့်ဆင့် ဆောင်အပ်သော။ ဆန္ဒ–ပါရိသုဒ္ဓိ၊–သည်။ နှ–ဂစ္ဆတိ၊ (သံဃာ့ထံ)မရောက်။

၆။ သဗ္ဗေ၊ပစာရံ ကတ္တာနှ၊ဇေဝံ ဒေယျာ ပဝါရဏာ။ ။
"ပဝါရဏံ ဒမ္မိ၊ ပဝါရဏံ မေ ဟာရ၊ ပဝါရဏံ မေ အာရောစေဟိ။ မမတ္ထာယ ပဝါရေဟိ"တိ။ ။

၆။ သဗ္ဗေ-ပစာရံ၊အလုံးစုံသောပဝါရဏာ၏ ဥပစာကို။ကတ္တာနှ၊– ၍။ ဇဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ပဝါရဏာ၊–ကို။ဒေယျာ၊ပေးအပ် ၏။ ပဝါရဏံ၊–ကို။ဒမ္မိ၊–၏။ မေ၊– ၏။ ပဝါရဏံ၊ ကို။ ဟာရ၊–လော။ မေ၊–၏။ပဝါရဏံ၊-ကို။အာရောစေဟိ၊–လော။မမ၊ငါ၏။အတ္ထာယ၊–၌။ ပဝါရေဟိ၊ဘိတ်လိုက်ပါလော။ဣတိ၊-သို့။ပဝါရဏာ၊-ကို။ ဒေယျာ၊-၏။

၃-၄။ ပါရိသုဒ္ဓိပ္ပဒါနေနှ……စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ဆန္ဒ,ပါရိ သုဒ္ဓိပေးခြင်း အကျိုးကို ပြသည်။ ပါတိမောက္ခမေဒိနီဋီလည်း ဆိုခဲ့ပြီ။

၅။ ဟာရေယျကော……ဂါထာဖြင့် ရဟန်းတပါးတည်း အများ ၏ဆန္ဒ,ပါရိသုဒ္ဓိဆောင်နိုင်ပုံကိုပြသည်။ [ဥပေါသထက္ခန္ဓက ပါဠိတော်။]

၇။ အာရောစေတွာထ သော သံဃံ။
ပဝါရေယျ ဝမာဂတော။ ။

"ဣတ္ထန္နာမော ဘန္တေ သံဃံ ပဝါရေတိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ။ ဝဒတု တံ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿတိ"တိ။

၇။ အာဂတော၊(ပဝါရဏာကို)ဆောင်လာသော။သော၊ထိုရဟန်းသည်။ အာရောစေတွာ၊(သံဃာအား) လျှောက်ကြား၍။ အထ၊ ထို၏ အခြားမဲ့၌။ ဧဝံ။ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ သံဃံ၊–ကို။ ပဝါရေယျ၊ (ထိုရဟန်းအစား) ဘိတ်ကြားရာ၏။ ။ဘန္တေ၊–တို့။ ဣတ္ထန္နာမော၊ ဤမည်သောရဟန်းသည်။သံဃံ၊-ကို။ပဝါရေတိ၊–၏။သံဃော၊–သည်။ ဒိဋ္ဌေန ဝါ၊ မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သုတေန ဝါ၊ ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းဖြင့်၎င်း။ တံ၊ထိုရဟန်းကို။အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနားခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဝဒတု၊ ဆိုဆုံးမတော်မူပါလော။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်ရှိသော်။ ပဋိကရိဿတိ၊ ကုစားပါလတ္တံ့။ဣတိ၊–သို့။ပဝါရေယျ၊–၏။

ရဟန်းတပါးတည်းက ရဟန်းအများ၏ ဆန္ဒ,ပါရိသုद्धိကို ဆောင်ယူသွားနိုင်သည်၊ သို့သော် အဆင့်ဆင့် မဆောင်ကောင်း၊ ထိုအဆင့်ဆင့် ဆောင်သော ဆန္ဒ,ပါရိသုद्धိသည် သံဃာ့ထံသို့မရောက်ဟူ၏။[ဂင်း-၌။]

၆။ သမ္ဘူပစာရံ..... ဂါထာဖြင့် ပဝါရဏာ ပေးနည်းကို ပြသည်၊ အလုံးစုံပဝါရဏာပြုရန် အစီအရင်ကိုပြုပြီး၍ ဆိုအပ်သောနည်းအတိုင်း ပဝါရဏာကိုပေးရမည်။

၇။ အာရောစေတွာ..... ဂါထာဖြင့် ဆောင်ယူလာသော ပဝါရဏာကို ကြားနည်းကို ပြသည်၊ ပဝါရဏာကိုဆောင်ယူလာသောရဟန်းသည် မိမိပဝါရဏာ ဆောင်ယူလာကြောင်းကို၊ သံဃာအား ပြောကြားပြီးသောအခါ ဆိုအပ်သော နည်းအတိုင်း ဘိတ်ကြားရမည်။

၇။ ဂဟေတွာ ပါရိသုဒ္ဓိ'ဝါ၊ဆန္ဒံဝါပိ ပဝါရဏံ။
ဟာရကော သံဃမပ္ပတ္တော၊ဝိဿ္ဘမေယ္ယ မရေယ္ယဝါ။ ။

၉။ သာမဏေရာဒိဘာဝံဝါ၊ပဠိဇာနေယ္ယ နာဟဒူ။
ပတ္တော သံဃံ တထာ ဟေယ္ယ၊အာဟဒူ ဟောတိ ဟာရကော။ ။

၇–၉။ ပါရိသုဒ္ဓိ'ဝါ၊–ကိုရင်း။ ဆန္ဒံဝါပိ၊–ကိုရင်း။ ပဝါရဏံ၊–ကိုရင်း။ ဂဟေတွာ၊-၍။ ဟာရကော၊ဆောင်လာသောရဟန်းသည်။ သံဃံ၊-သို့။ အ–ပ္ပတ္တော၊မရောက်မီ။ ဝိဿ္ဘမေယ္ယ၊ လူထွက်အုံ့။ မရေယ္ယဝါ၊ သေမူလည်းသေအုံ့။ သာမဏေရာဒိဘာဝံ၊ သာမဏေစသော အဖြစ်ကို။ ပဠိဇာနေယ္ယ၊ ဝန်မူလည်းခံအုံ့။ နာ-ဟဒူ၊ ဆောင်အပ်သည်မမည်။ ဟာရကော၊–သည်။ သံဃံ၊–သို့။ ပတ္တော၊–၍။ တထာ၊ ထိုလူထွက်ခြင်းစသည်သည်။ ဟေယ္ယ၊ ဖြစ်ပြားအုံ့။ အာဟဒူ၊ ဆောင်အပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊–၏။

၁၀။ သံဃပ္ပတ္တော ပမတ္တောဝါ၊သုတ္တော နာရောစယေယ္ယဝါ။
အနာပတ္တိ'ဝ သဗ္ဗိစ္ဆ၊နာရောစေန္တသ ဒုက္ကဋန္တိ။ ။

၁၀။ သံဃပ္ပတ္တော၊ သံဃာ့ထံ ရောက်ပြီးသော ရဟန်း သည်။ ပမတ္တောဝါ၊မေ့၍ဝင်း။သုတ္တောဝါ၊အိပ်ပျော်၍ဝင်း။ နာ ရောစယေယ္ယဝါ၊–အုံ့။ အနာပတ္တိ'ဝ၊-သာတည်း။ သဗ္ဗိစ္ဆ၊ စေတနာနှင့်တကွ။ နာရောစေန္တသ၊–အား။ ဒုက္ကဋံ၊-၏။……ဤတိ၊ ဤကားဆန္ဒပေးခြင်း စသည် အပြီးတည်း။

၇-၉။ ဂဟေတွာ……စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့်ဆောင်ရာ၌ ရောက်မရောက်ကို ပြသည်၊ ဆန္ဒ,ပါရိသုဒ္ဓိ,ပဝါရဏာကို ဆောင်လာသောရဟန်းသည် သံဃာ့ထံသို့မရောက်မီအကြား၌ လူထွက်,သေ,သာမဏေစသည်ဝန်ခံအုံ့၊ ဆောင်ရာမရောက်၊ သံဃာ့ထံမျှောက်ရောက်ပြီးမှ လူထွက်, သေ, သာမဏေစသည်ဝန်ခံမှ ဆောင်ရာရောက်သည်။ [ဥပေါသထက္ခန္ဓက–ပါ။]

၁၀။ သံဃပ္ပတ္တော……ဂါထာဖြင့် မပြောခြင်းကြောင့် အာပတ်သင့် မသင့်ကို ပြသည်၊ ဆောင်လာသော ရဟန်း သံဃာ့ထံမျှောက် ရောက်ပြီးမှ မေ့၍ဖြစ်စေ အိပ်ပျော်သွား၍ဖြစ်စေ မလျှောက်မီအုံ့၊ အနာပတ္တိ၊ ဆောင်ရာရောက်၍ ကံလည်း မြောက်

၄၄-ဥပေါသထောတိ

၁။ ဒုဝေ ဥပေါသထာ စာတုဒ္ဒသော ပန္နရသော ဇာတိ။
သုတ္တဒ္ဒေသ မဓိဋ္ဌာနပါရိသုဒ္ဓိဝသာ တယောဿ။ ။

၄၄။ ဥပေါသထောတိ၊ ဟူသည်။

၁။ ဥပေါသထာ၊–တို့သည်။ စာတုဒ္ဒသော၊ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်ရင်း။ ပန္နရသော၊ ပန္နရသီဥပုသ်ရင်း။ ဇာတိ၊–သို့။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပါး တို့တည်း။ သုတ္တဒ္ဒေသ-မဓိဋ္ဌာန- ပါရိသုဒ္ဓိဝသာ၊ သုတ္တဒ္ဒေသဥပုသ်, အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်, ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တယော၊ သုံးပါး တို့တည်း။

၂။ သုတ္တဒ္ဒေသောဝ သံဃသ၊အဓိဋ္ဌာနဥပေါသထော။
ပုဂ္ဂလသော ဝ သောသာနံ၊ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထော။ ။

၂။ သုတ္တဒ္ဒေသော၊–ကို။သံဃသ ဝေ၊-သည်သာလျှင်။(ကတော၊-၏။) အဓိဋ္ဌာန ဥပေါသထော၊–ကို။ ပုဂ္ဂလ သော ဝ၊–သည် သာလျှင်။ (ကတော၊–၏။) သောသာနံ၊ ကြွင်းသောဂိုဏ်းတို့သည်။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော၊–ကို။ (ကတော၊–၏။)

သည်၊ မလျှောက်ကြား လိုသောဆန္ဒဖြင့် မလျှောက်အံ့၊ ကံလည်း မပြောက်,ဒုက္ခနိုင်အာပတ်သို့လည်း ရောက်၏။

ဆန္ဒဒါနဝိ ပြီးပြီ။

၄၄-ဥပေါသထ

၄၄။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်အပြား စသည်ကိုပြသည်။

၁။ ဒုဝေ ဥပေါသထာ.....ဂါထာဖြင့် ဥပုသ်အပြားကို ပြသည်၊ ဥပုသ်သည် နေ့၏ အစွမ်း အားဖြင့် စာတုဒ္ဒသီ, ပန္နရသီဟု နှစ်မျိုးပြား၏၊ သာမဂ္ဂိဥပုသ်ပါ ထည့်လျှင် သုံးမျိုး၊ တနည်း-သုတ္တဒ္ဒေသ, ပါရိသုဒ္ဓိ, အဓိဋ္ဌာနဥပုသ်ဟု ကတ္တာဇာ ကာရစွမ်းဖြင့် သုံးမျိုးပြား၏။

၂။ သုတ္တဒ္ဒေသောဝ.....ဂါထာဖြင့် ဥပုသ်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြသည်၊ သုတ္တဒ္ဒေသဥပုသ်ကို သံဃာ

၃။ ပုဗ္ဗကိစ္စေစ ကရဏော၊ပတ္တကလ္လေ သမာနိတော။
သုတ္တံ ဥဒ္ဒိသတိ သံဃော၊ပဋ္ဌမ သော ဝိဘာဝိတော။ ။

၃။ ပုဗ္ဗ ကိစ္စေစ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါးသည်ရင်း။ ကရဏော၊ ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါးသည်ရင်း။ ပတ္တကလ္လေ၊ လျှောက်ပတ်သောအခါရှိသော ဥပုသ် ကံသည်ရင်း။ သမာနိတော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သံဃော၊–သည်။ သုတ္တံ၊ ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဒိသတိ၊ ရွတ်ပြ၏။ သော၊ ထိုသုတ္တုဒ္ဒေသကို။ ပဋ္ဌ မ၊–တို့ဖြင့်။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာပြအပ်၏။

၄။ ဝိနာ အာရာယံ သခေ်ပေ၊ နုဒ္ဒေသော ဝိနိ ဝါရိတော။
ထေရော ဝ ဇာသရော ဒ္ဒိသု၊ ဥဒ္ဒေသေ သ္ဝတ္ထ တိသု ဝါ။
ဝိသဒေသုတိ ဝုတ္တတ္တာ၊အ ဝတ္ထေ ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ။

၄။ အာ အာရာယံ၊–ကို။ ဝိနာ၊–၍။ သခေ်ပေ၊–အားဖြင့်။ ဥဒ္ဒေသော၊ ပါတိမောက်ရွတ်ပြခြင်းကို။ ဝိနိ ဝါရိတော၊ တားမြစ်အပ်၏။ ဇ္ဇေ၊ ဤငါး ပါးသော ဥဒ္ဒေသတို့တွင်။ ဒ္ဒိသု ဝါ၊–ကုန်သော။ တိသု ဝါ၊–ကုန်သော။ ဥဒ္ဒေသေသု၊–တို့သည်။ ဝိသဒေသု၊ သန့်ရှင်းကုန်သည် ရှိသော်။ ထေ ရော ဝ၊ မထေရ်သည်သာလျှင်။ ဇာသရော၊ အဖိုးရ၏။ ဇာတိ၊–သို့။ ဝုတ္ထ တ္တာ၊ ဟောအပ်သောကြောင့်။ အ ဝတ္ထေ ပိ၊ နှုတ်ခွ်မရသော်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ (အကျဉ်းရွတ်ပြခြင်းငှါ)အပ်၏။

သာ ပြုရသည်၊ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်သာ ပြုရသည်၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပုသ်ကို နှစ်ပါး သုံးပါး ဂိုဏ်းသာ ပြုရသည်၊ ဤသို့ဥပုသ်သည်ပြုတတ် သော ကာရကစွမ်းဖြင့် သုံးပါးတို့ဖြစ်ကုန်၏။

၃။ ပုဗ္ဗကိစ္စေစ……ဂါထာဖြင့် သုတ္တုဒ္ဒေသ ဥပုသ်ပြုနည်းကို ပြ သည်၊ပုဗ္ဗကိစ္စ လေးပါး,ပုဗ္ဗကရဏ ငါးပါး, လျှောက်ပတ်သောအခါ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော ပတ္တကလ္လတို့ကို ပြုပြီးမှ သာ သံဃာသည် ပါတိမောက်ပြုရမည်၊ ထိုပြုအပ်သော ပါတိမောက် သည် နိဒါနုဒ္ဒေသစသောအားဖြင့် ဥဒ္ဒေသငါးပါး ပြားသည် ဟူ၏။

၄။ ဝိနာ အာရာယံ……ဂါထာဖြင့် အာရာယ် မရှိဘဲ ပါတိမောက် အကျဉ်းမပြကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ အာ ရာယ် ၁၀-ပါး တပါးပါးမရှိဘဲ ပါတိမောက် အကျဉ်းပြသော ရဟန်း

၅။ အာဂန္ဆေယျံ ယဒိ သမာ၊ ဥဒ္ဓိသန္တော ထောကိကာ။
ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ယံ သုဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊သောတဗ္ဗမဝေသသကံ။ ။

၅။ ဥဒ္ဓိသန္တေ၊ ပါတိမောက် ရွတ်ပြစဉ်။ သမာဝါ၊ တူမျှသော အာဂန္တုရဟန်းတို့သည်ရင်း။ ထောကိကာဝါ၊ နည်းသော အာဂန္တုရဟန်းတို့သည်ရင်း။ ယဒိ အာဂန္ဆေယျုံ၊ အကယ်၍ လာကုန်အုံ့။ ယံ၊ အကြင်ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ရွတ်ပြအပ်၏။ တံ၊–သည်။ သုဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာရွတ်ပြခြင်း ဖြစ်၏။ အဝ သေသကံ၊ ကြွင်းသောပါတိမောက်ကို။ သောတဗ္ဗံ၊ နာအပ်၏။

၆။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌမတ္တေ သကလာ၊ယေကစ္စာယဒ္ဓိတာယဝါ။
ပါရိသုဒ္ဓိ ကရေယျောသံ၊သန္တိကေ ဗဟုကာထဝေ။
ကတ္ဝာ သဗ္ဗပိကပ္ပေသု၊ပုဗ္ဗကိစ္စံ ပုနဒ္ဓိသေ။ ။

၆။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌ မတ္တေ၊ ရွတ်ပြပြီးကာမျှဒ္ဓိသာလျှင်။ ဧကစ္စာယ၊ အချို့သော ပရိသတ်သည်။ ဥဒ္ဓိတာယဝါ၊ ထပြီးသော်ရင်း။ သကလာယ၊ အလုံးစုံသောပရိသတ်သည်။ ဥဒ္ဓိတာယဝါ၊–သော်ရင်း။(တော၊ ထိုသမ,ထောကအာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်။) ယဒိ အာဂန္ဆေယျုံ၊–အုံ့။ ဧသံ၊ထိုထပြီးသော အာဝါသိကရဟန်းတို့၏။ သန္တိကေ၊–၌။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊–ကို။ကရေယျုံ၊–၏။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဗဟုကာဝေ၊ အကယ်၍ အာဂန္တုများကုန်အုံ့။ သဗ္ဗ ပိကပ္ပေသု၊ အလုံးစုံသော ဝိကပ်တို့၌။ ပုဗ္ဗ ကိစ္စံ၊–ကို။ ကတ္ဝာ၊ -၍။ ပုနဒ္ဓိသေ၊–ဏ်။

ဒုက္ကဋ်၊ မထေရ်ကြီးသည် ငါးပါးသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသတို့တွင် အစနှစ်ဥဒ္ဒေသ,သုံးဥဒ္ဒေသကို အနုရာယ်တပါးပါး မရှိသော်လည်း သုတသဒ္ဒါဖြင့် သိမ်းပြီးပြကောင်းသည်၊ မထေရ်ကြီးကား ထိုမျှလောက်ကမှ နှုတ်မတက်ပါက ဗျတ္တပဒိဗလဖြစ်သော သီတင်းငယ်လည်း ပြုနိုင်သည်ဟူ၏။

၅။ အာဂန္ဆေယျုံ.....ဂါထာဖြင့် ပါတိမောက် ပြုနေစဉ် နောက်ထပ် ရောက်လာသော် မပြုရသည်ကို ပြသည်၊ ပါတိမောက် ပြုနေစဉ် သိမ်တွင်းရှိ ရဟန်းတို့နှင့် တူမျှသော အာဂန္တုကရဟန်းများ,သို့မဟုတ် နည်းသော အာဂန္တုက ရဟန်းများ

၇။ ပန္နရသောဝါသိကာနံ၊ ဣတရေသံ သစေတရော။
သမာနေတရေနဝတ္တန္တိ၊ ပုရိမာနံ သစေဓိကာ။
ပုရိမာ အနုဝတ္တန္တိ၊ တေသံ သေသေ ပျယံ နယော။ ။

၇။ အာဝါသိကာနံ၊–တို့၏။ ပန္နရသေ၊–သည်။ ဣတရေသံ၊ အာဝါသိကမှ တပါးကုန်သော အာဂန္တုကတို့၏။ ဣတရော၊ စာတုဒ္ဒသီ ဥပုသ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊–အံ့။ သမာ၊ တူမျှကုန်သော။ ဒိနာ၊–ကုန်သော။ ဣတရေ၊ အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်။ ပုရိမာနံ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော အာဝါသိက ရဟန်းတို့၏။ အနုဝတ္တန္တိ၊(ပုဗ္ဗကိစ္စပြုသောအတိုင်း) လိုက်ကုန်လော။ သစေဓိကာ၊ အကယ်၍လွန်ကုန်အံ့။ ပုရိမာ၊–အာဝါသိကတို့သည်။ တေသံ၊ ထို အာဂန္တုတို့၏။ အနုဝတ္တန္တိ၊-ကုန်လော။ သေသေပါ၊ ကြွင်းသောအာဂန္တုကတို့၏ ပန္နရသီ ဝါရဌိလည်း။ အယံ နယော၊-တည်း။

၈။ ပါဋိပဒေါဝါသိကာနံ၊ဣတရေသံ ဥပေါသထော။
သမထောကာနံ သာမဏ်ေ၊မူလဋ္ဌာ ဒေန္တု ကာမတော။ ။

၈။ အာဝါသိကာနံ၊-တို့၏။ ပါဋိပဒေါ၊ အထွက် တရက်နေ့သည်။ ဣတရေသံ၊ အာဂန္တုရဟန်းတို့၏။ ဥပေါသထော၊ ပန္နရသီ ဥပုသ်နေ့သည်။ ဟောတိ၊–အံ့။ သမ ထောကာနံ၊ တူမျှကုန်, နည်းကုန်သော အာဂန္တုတို့အား။ မူလဋ္ဌာ၊ မူလတည်ကုန်သော အာဝါသိက ရဟန်းတို့သည်။ သာမဏ်ေ၊ ကာယသာမဏ်ေကို။ ကာမတော၊ မိမိအလို အားဖြင့်။ ဒေန္တု၊ ပေးကုန်လော။

ရောက်လာသော် ပြုပြီးသားပါတိမောက်သည် ကောင်းစွာပြုခြင်းဖြစ်၏၊ နှောက်ထပ်ပြုရန်မလို၊ မပြုရသေးသော ကြွင်းသော ပါတိမောက်ကို သာ အာဂန္တုကရဟန်းများ ဆက်၍နာရမည် ဟူ၏။

၆။ **ဥဒ္ဒိဋ္ဌမဇ္ဈေ**.....ဂါထာဖြင့် ပါတိမောက် ပြုပြီးနှောက်မှ ထပ်ရောက်လာသော်ပါရိသုဒ္ဓိပြုရမည်ကို ပြသည်၊ ပါတိမောက်ပြုပြီး၍ အချို့ထသွား,အချို့ကျန်နေရစ်ခဲ့သော်ရင်း အလုံးစုံ ထပြီးသော်ရင်း အနည်းငယ်ဖြစ်စေ ထပ်တူဖြစ်စေ အာဂန္တုကရဟန်းများရောက်လာအံ့၊ မထသေးသော အာဝါသိက ရဟန်းများထံ ပါရိသုဒ္ဓိ

၉။ ဗဟိ ဂတ္ဝါနု ကာတဗ္ဗော၊နောစေ ဒေန္တိ ဥပေါသထေ၊
ဒေယျာ နိန္ဓာယ သာမဂ္ဂိ'၊ဗဟူသု ဗဟိဝါ ဝေ။ ။

၉။ သာမဂ္ဂိ'၊-ကို။ (လိုက်) နောစေဒေန္တိ၊ (အာဝါသိကတို့က) အကယ်၍ မပေးကုန်အုံ။ (အာဂန္တုကေဟိ၊-တို့သည်။) ဗဟိ၊ သိမ်ပ သို့။ ဂတ္ဝါနု၊-၍။ ဥပေါသထေ၊-ကို။ ကာတဗ္ဗော၊-၏။ ဗဟူသု၊ အာဂန္တုကို မျှားကုန်လတ်သော်။ အနိန္ဓာယ၊ အလိုမရှိ သော်လည်း။ သာမဂ္ဂိ'၊-ကို။ ဒေယျာ၊ (အာဝါသိကတို့က) ပေးသင့်၏။ ဗဟိဝါ၊ သိမ် ပသို့လည်း။ ဝေ၊ သွားရာ၏။

ဥပုသ်ပြုရမည်၊ အကယ်၍ ပါတိမောက် ပြနေသော ရဟန်းတို့ထက် မျှားသော အာဂန္တုကရဟန်းတို့ ရောက်လာအုံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စကိုပြု၍ ပါတိ မောက်ထပ်ပြရမည် ဟူ၏။

၇။ ပန္နရသောဝါသိကာနံ.....ဂါထာဖြင့် ဥပုသ်နေ့ပြင်းခုံကြာရှု၌ မျှားရောလိုက်၍ပြုရမည်ကိုပြသည်၊

အာဝါသိကရဟန်းတို့က ပန္နရသိ, အာဂန္တုကရဟန်းတို့က စာတုဒ္ဒသိ ဟု ပြင်းခုံကြာရှု၌ အာဝါသိကရဟန်းတို့က မျှားသော်၎င်း တူမျှသော် ၎င်း အာဝါသိကအလိုသို့လိုက်၍ ပန္နရသိဥပုသ်ပြုရမည်၊ အာဂန္တုက ရဟန်းတို့က မျှားသော်သာ အာဂန္တုကရဟန်းတို့ အလိုသို့လိုက်၍ပြု ရမည် ဟူ၏။

၈။ ပါဋိပဒေါဝါသိကာနံ.....ဂါထာဖြင့် ကာယသာမဂ္ဂိပေးလိုက ပေးရန်ကို ပြသည်၊ အာဝါသိက ရဟန်းတို့၏ အထွက်တရက်နေ့သည် အာဂန္တုက ရဟန်းတို့အား ဥပုသ်နေ့ဖြစ်ခဲ့အုံ၊တူမျှကုန်, နည်းကုန်သော အာဂန္တုက ရဟန်းတို့အား အာဝါသိကရဟန်းတို့သည် ကာယသာမဂ္ဂိ ပေးလိမ့်ပေးရသည်။

မှတ်ချက်.....အာဝါသိက ရဟန်းမျှားသည် ရှေးဥပုသ်နေ့၏ ဆဲ့ လေးရက်နေ့က ဥပုသ်ပြု ထားသောကြောင့် ယခု ဥပုသ်ဆဲ့လေးရက်နေ့ရောက်သော် ဆဲ့ငါးရက်ဥပုသ်ပြုကြရကား ဆဲ့ငါး ရက်ဥပုသ်နေ့သည် အာဝါသိကရဟန်းမျှားအတွက် တရက်နေ့ ဖြစ်နေ သည်ဟု မှတ်။

၁၀။ ပါဠိုပဒါဂန္ဓကာနံ၊ ဇေဝမေဝ အယံ နယော။
သာဝေယျ သုတ္တံ သဗ္ဗိဠ၊အာသာဝေန္ဓသ ဒုက္ခုဏံ။ ။

၁၀။ အာဂန္ဓကာနံ-တို့၏။ ပါဠိုပဒေ၊ အထွက်တရက်နှေ့ ဖြစ်ရာ၌။ အယံ နယော၊ ဤနည်းသည်။ ဇေ ဝေ ဝေ၊ ရှေးနည်းဂါထာ အတူသာတည်း။ သုတ္တံ၊ ပါတိမောက်ကို။ သာဝေယျ၊ (အားထုတ်၍) နာကြားစေရာ၏။ သဗ္ဗိဠ၊ (မကြားစေလိုသော) စေတနာ ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာသာဝေန္ဓသ၊ မကြားစေသောရဟန်းအား။ ဒုက္ခုဏံ-၏။

၁၁။ သမ္မဇ္ဇိတုံ ပဒီပေတုံ၊ပညာပေတုံ ဒကာသနံ။
နှ ကရေယျ တထာ ကလ္လော၊မဟာထေရေန ပေသိတော။ ။

၁၁။ သမ္မဇ္ဇိတုံ၊ တံမြက်လှည်းခြင်းငှါ။ ပဒီပေတုံ၊ ဆီမီးညှိထွန်းခြင်းငှါ။ဒကာသနံ၊ သောက်ရေ,သုံးရေ,နေရာကို။ ပညာပေတုံ၊ တည်ထားခင်းထားခြင်းငှါ။ မဟာထေရေန၊ မထေရ်ကြီးသည်။ ပေသိတော၊ စေခိုင်းအပ်သောရဟန်းငယ်သည်။ ကလ္လော၊ ကျန်းမာလျက်။ နှ ကရေယျ၊-အံ့။ တထာ-တူ။ ဒုက္ခုဏံ-၏။

၉။ ဗဟိ ဂတ္ဝါန.....ဂါထာဖြင့် ကာယသာမဂ္ဂိ ပေးသင့်သည်ကို ပြသည်၊ အာဝါသိက ရဟန်းတို့က ကာယသာမဂ္ဂိမပေးကုန်သည်ရှိသော် အာဂန္တုကရဟန်းများ သိမ်ပသို့သွား၍ ဥပုသ်ပြုရမည်၊ အာဂန္တုကရဟန်းတို့ကများလျှင် အာဝါသိက ရဟန်းတို့သည် ကာယသာမဂ္ဂိ မပေးလိုသော်လည်း ပေးရမည်၊ သို့မဟုတ် သိမ်ပသို့သော်လည်း ခေတ္တသွားနေရမည် ဟူ၏။

၁၀။ ပါဠိုပဒါဂန္ဓကာနံ.....ဂါထာဖြင့် စေတနာဖြင့် မကြားအောင် ပါတိမောက် မရွတ်ကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ အာဂန္တုကရဟန်းများအတွက် တရက်နှေ့ဖြစ်ရာ၌လည်း ရှေးနည်းအတူမှတ်၊ ပါတိမောက်ကို မကြားစေလိုသောစေတနာဖြင့် သံဃာများ နားမလည်အောင် တိုးတိုးရွတ်သော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကရဟန်းအား ဒုက္ခဋ္ဌိဟူ၏။

၁၂။ သမ္မဒ္ဓိတ္ထာ ပဒီပေတ္ထာ၊ ပဠေတ္ထာ ဒကာသနံ။
ဂဏာဥ္ဇိတ္တိ ထပေတ္ဝေါ၊ကတ္ဘဇ္ဇော တိဟုပေါသထော။ ။

"သုဏာတု မေ အာယသ္မန္တော၊အဇ္ဇ ပေါသထော ပန္နရသော ယဒါ ယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထံ ကရေ ယျာမာ"တိ။

၁၃။ ဧကံသံ စီဝရံ ကတ္ဝာ၊နိသိဒိတ္ထာ ဥက္ကုဋိကံ။
ထေရေန အဠလိံ တေဝ၊ပဂ္ဂယ္ဟ သမုဒီရယာ။ ။

"ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော၊ပရိသုဒ္ဓေါ တိ မံ ဓာရေထာ"တိ။ ဝေဒေ ယာဝတတိယကံ။ ။

၁၄။ သမတ္တပုဗ္ဗာရမ္ဘေန၊တေ နဝေနဝဓိရိယာ။
"ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘန္တေ၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထာ"တိ။ ဝေဒေ ယာဝတတိယကံ။ ။

၁၂-၃-၄။ သမ္မဒ္ဓိတ္ထာ၊-၍။ ပဒီပေတ္ထာ၊-၍။ ဒကာ သနံ၊-ကို။ ပဠ္ဠ ပေတ္ထာ၊-၍။ တိဟိ၊ သုံးပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့. သော။ ဂဏာဥ္ဇိတ္တိ၊ ဂဏာဥ္ဇတ်ကို။ထပေတ္ထာ၊-၍။ ဥပေါသထော၊-ကို။ ကတ္ဘဇ္ဇော၊-၏။ ။သုဏာတု၊ မေ အာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဇ ဥပေါသထော ပန္နရသော ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထံ ကရေယျာမာတိ၊-မ ဟူ၍။ (ဂဏာဥ္ဇိတ္တိ၊-ကို။ ထပေတ္ထာ၊-၍။)။ ။စီဝရံ၊-ကို။ ဧကံ သံ၊-၌။ ကတ္ဝာ၊-၍။ ဥက္ကုဋိကံ၊-ကြောင့်။ နိသိဒိတ္ထာ၊-၍။ အဠလိံ၊-ကို။ ပဂ္ဂယ္ဟ၊-၍။ ထေရေန၊ သည်။ တေ၊ ထို ရဟန်းယ်တို့ကို။ ဧဝံ၊-သို့။ သမုဒီရယာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထာတိ၊-၍။ ယာဝ တတိယ ကံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင်။ ဝေဒေ၊-၏။ ။သမတ္တ-ပုဗ္ဗာ-ရမ္ဘေန၊ ရှေးဦး ပြီးပြီးသော ကိုယ်ဝတ်စမ္ဘယ်စသည်တို့၌ အားထုတ်ခြင်းရှိသော။ နဝေ န၊ သိတင်းယ်သည်။ တေ၊ ထိုနှစ်ပါးသောရဟန်းတို့ကို။ ဧဝံ၊-သို့။ ဤရှိ

၁၁။ **သမ္မဒ္ဓိတုံ**.....ဂါထာဖြင့် မထေရ်ကြီးက ခိုင်းသည်ကို ပြုရ မည့်အဖြစ်ကို ပြသည်၊ မထေရ်ကြီးက ပုဗ္ဗ ကရဏာများပြုခိုင်းသော် မနှံ့မကျားဘဲ ပျင်းမပြုလုပ်သော ရဟန်းယ် အား ဒုက္ခဒိုဟူ၏။

ယာ၊-ဆိုအပ်ကုန်၏။ .... ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘန္တေ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေ ထာတိ၊-၍။ယာဝတာတိယကံ၊—အောင်။ဝဒေ၊-၏။[ဥတ်နှင့် ပါရိသုဒ္ဓိပြုပုံ အနက်တို့ကား ဆရာ့တာဝန်။]

၁၅။ ဒ္မိသု ထေရေန ကတ္တာဗ္ဗံ၊ ကတ္တေ၀မိရိယော နု ဝေါ။

"ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေဟိ"တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ။

၁၆။ နု ဝေန ထေရော တိက္ခတ္တုံ၊ ဝေ၀မသ ဥဒ်ိရိယော။

"ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘန္တေ၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထာ"တိ။ ။

၁၅–၆။ ဒ္မိသု၊ နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့တွင်။ ထေရေန၊—သည်။ ကတ္တာဗ္ဗံ၊ပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကိစ္စစသည်ကို။ကတ္တာ၊-၍။နု ဝေါ၊—ကို။ ဧ၀ံ၊—သို့။ဤရိယော၊-၏။ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေ ဟိတိ၊-၍။တိက္ခတ္တုံ၊-ကြိမ်။ ဝတ္တဗ္ဗော၊—၏။ ။နု ဝေန၊-သည်။ထေရော၊ —ကို။ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘန္တေ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထာတိ၊—၍။ဣတိ- ဧ၀ံ၊-သို့။တိက္ခတ္တုံ၊—ကြိမ်။ဥဒ်ိရိယော၊-သည်။အာသ၊-၏။

၁၇။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ သမ္မာဒေတ္တာ၊ အဓိဋ္ဌေယ္ယ၀မေကကော။

"အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသောတိ၀ါ စာတုဒ္ဒသောတိ ၀ါ အဓိဋ္ဌာမိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နောစေဓိဋ္ဌေယျ ဒုက္ကဋံ။ ။

၁၇။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊-ကို။ သမ္မာဒေတ္တာ၊-ပြည့်စုံစေပြီး၍။ ဧကေကော၊ တပါးတည်းသောရဟန်းသည်။ဧ၀ံ၊-သို့။ အဓိဋ္ဌေယျ၊အဓိဋ္ဌာန်ရာ၏။..... အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသော အဓိဋ္ဌာမိတိ၀ါ၊—မိဟူ၍ဝင်း။ အဇ္ဇ စာတုဒ္ဒသော အဓိဋ္ဌာမိတိ၀ါ၊-မိဟူ၍ဝင်း။ဣတိ၊ သို့။ဝတ္တဗ္ဗံ၊-၏။နောစေ ဓိဋ္ဌေယျ၊—အုံ့။ဒုက္ကဋံ၊-၏။

၁၂-၃-၄။ သမ္မဒ္ဓိတ္တာ.....စသောသုံးဂါထာတို့ဖြင့် ရဟန်းသုံးပါး ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုရာ၌ ဥတ်ထားခ်ပြုရ မည်ကို ပြသည်၊ သုဏာတု၊ မေ–စသည်ကား ဥတ်ထားပုံ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ-စသည်ကား ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုပုံတည်း။

၁၅-၆။ ဒ္မိသု ထေရေန.....စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် နှစ်ပါး ပါရိ သုဒ္ဓိပြုရာ၌ ပုဗ္ဗကိစ္စကို ပြုပြီး၍ ဥတ် မထားဘဲ ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုပုံကို ပြသည်။

၁၈။ ယတ္ထ ဝသန္တိ စတ္တာရောတယောဝါ ယဒိဝါ ဒုဝေ။
ပါရိသုဒ္ဓိ ဟာရိတ္တာနုဇေကေကသိတရိတရေ။
တံ တံ ဥပေါသထံ ကယိရုံ၊သိယာ အာဝတ္တိ ဒုက္ခရုံ။ ။

၁၈။ ယတ္ထ၊အကြင်(မဟာသိမ်ရှိသော)ကျောင်းဌ။ စတ္တာရောဝါ၊ လေးပါးသော ရဟန်းတို့သည်ရင်း။တယောဝါ၊-တို့သည်ရင်း။ ဒုဝေဝါ၊-တို့သည်ရင်း။ယဒိ ဝသန္တိ၊—ကုန်အုံ့။(တတ္ထ၊--ဌ။) ဇေကေကသ၊ တပါး တပါးသော ရဟန်း၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ကို။ ဟာရိတ္တာနု၊—၍။ ဇာတရိတရေ၊သုံးပါး, နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်။တံတံ ဥပေါသထံ၊ ထိုထိုသံဃ,ဂဏ,ပုဂ္ဂလ-ဥပုသ်ကို။ကယိရုံ၊ပြုကုန်အုံ့။ဒုက္ခရုံ၊—သို့။ အာဝတ္တိ၊ ရောက်ခြင်းသည်။သိယာ၊-၏။

၁၉။ ဝဋ္ဋေ သမဋ္ဌေ ဝဋ္ဋေါတိ၊သညိနော ဝိမတိသဝါ။
ဒုက္ခရုံ ကရောတော ဘေဒါ၊ဓိပ္ပါယေန ထုလ္လစ္စယံ။
ဝဋ္ဋေ သမဋ္ဌေနာပတ္တိ၊သမဋ္ဌေါ ဇာတိ သညိနော။ ။

၁၉။ ဝဋ္ဋေ၊ ဝဂ်ဖြစ်သောသံဃာဌ်ရင်း။ သမဋ္ဌေ၊ ညီညွတ်သော သံဃာဌ်ရင်း။ဝဋ္ဋေါတိသညိနော၊ဝဂ်ဟုအမှတ်ရှိလျက်ရင်း။ဝိမတိသဝါ၊ ယုံမှားရှိလျက်ရင်း။ကရောတော၊ဥပုသ်ပြုသောရဟန်းအား။ ဒုက္ခရုံ၊—၏။ ဘေဒါ၊ဓိပ္ပါယေန၊ ကွဲပြားခြင်းကိုအလိုရှိသဖြင့်။ ကရောတော၊—အား။ ထုလ္လစ္စယံ၊-၏။ဝဋ္ဋေ၊-ဌ်ရင်း။သမဋ္ဌေ၊-ဌ်ရင်း။ သမဋ္ဌေါ ဇာတိ သညိနော၊—လျက်။ကရောတော၊-အား။အနာပတ္တိ၊—သင့်။

၁၇။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ.....ဂါထာဖြင့် တပါးတည်း အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြုရာဌ် ပုဗ္ဗကိစ္စပြုပြီး၍ ဆဲ့ငါးရက်,ဆဲ့လေးရက် အား လျှော်စွာ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြုပုံကို ပြသည်။

၁၈။ ယတ္ထ ဝသန္တိ.....ဂါထာဖြင့် ပါရိသုဒ္ဓိကိုဆောင်၍ ဥပုသ်မပြု ကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ မဟာသိမ်ဌ် တည်သော လေးပါးရှိသောကျောင်းဌ် တပါးကား ပါရိသုဒ္ဓိကိုဆောင် ၍ ကြွင်းသုံးပါးသောရဟန်းတို့သည် သုတ္တုဒ္ဒေသဥပုသ် မပြုကောင်း၊ သုံးပါးရှိသောကျောင်းဌ် တပါးကား ပါရိသုဒ္ဓိကိုဆောင်၍ နှစ်ပါး ပါရိ

၂၀။ ဥက္ခိတ္တသ ဂဟဋ္ဌသ၊သေသာနံ သဟာဝမ္ဘိနံ။
ပါရာဇိကသာဘဗ္ဗသ၊သိက္ခာနိက္ခိတ္တကသစ။ ။

၂၁။ နိသိန္နပရိသာ ယဗ္ဗ၊သဘာဂါပတ္တိကော တထာ။
ဆန္ဒေန ပရိဝုဏ္ဏေန၊ပါတိမောက္ခံ နဥဒ္ဒိသေ။ ။

၂၀-၁။ ဥက္ခိတ္တသ၊ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသုံးပါးသည်ရင်း။ဂဟဋ္ဌသ၊ လူသည်ရင်း။ သေသာနံ၊ရဟန်းမကြွင်းကုန်သော။ သဟာဝမ္ဘိနံ၊-တို့သည် ရင်း။ပါရာဇိကသ၊ ပါရာဇိကကျသောရဟန်းသည်ရင်း။ အာဘဗ္ဗသ၊ အာဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ် တက္ကိုပ်တယောက်သည်ရင်း။ သိက္ခာနိက္ခိတ္တကသစ၊ သိက္ခာချပြီးသော သူသည်ရင်း။ နိသိန္နပရိသာ ယဗ္ဗ၊ နေအပ်သော ပရိသတ်ခွဲလည်း။ ပါတိမောက္ခံ၊-ကို။ နဥဒ္ဒိသေ၊-ရ။ သဘာဂါပတ္တိ ကော၊ ဝတ္ထုသဘာဂအာပတ်ရှိသော သံဃာသည်ရင်း။ တထာ၊-ပါး။ ပရိဝုဏ္ဏေန၊သိုးလေပြီးသော။ ဆန္ဒေန၊-ဖြင့်ရင်း။ ပါတိမောက္ခံ၊-ကို။နဥ ဥဒ္ဒိသေ၊-ရာ။

သုဒ္ဓိဥပုသ်မပြုကောင်း၊ နှစ်ပါးရှိသောကျောင်းခွဲ တပါးကား ပါရိသုဒ္ဓိ ကိုဆောင်၍ တပါးအဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်မပြုကောင်း၊ ပြုက ဒုက္ကဋ်ဟူ၏။

၁၉။ **ဝဏ္ဏ သမဏ္ဍ**……ဂါထာဖြင့် ဥပုသ်မပြုကောင်း,ပြုကောင်း ကို ပြသည်၊ ဝဂ်ဖြစ်သော သံဃာနှင့် သမဏ္ဍသံဃာအပေါ်ခွဲ ဝဂ်ဟု အမှတ်ရှိ၍ဖြစ်စေ ယုံမှားရှိ၍ဖြစ်စေ ဥပုသ်ပြုသောရဟန်း ဒုက္ကဋ်၊ ကွဲပြားစေလိုသဖြင့် သံဃာမစုံမှန်းသိ လျက် ဥပုသ်ပြုသော ရဟန်းထုလွန်စွည်း၊ ဝဂ်သံဃာ, သမဏ္ဍသံဃာခွဲ သမဏ္ဍအမှတ်ရှိ၍ဥပုသ်ပြုမှု အနာပတ္တိ။

၂၀-၁။ **ဥက္ခိတ္တကသ**……စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ပါတိမောက် မပြကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ ဝဏ္ဏနီယ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ကျိပ်တယောက်ရှိသော ပရိသတ်ခွဲ ပါတိမောက် မပြကောင်း၊ ဝတ္ထုသဘာဂ အာပတ်ရှိသောသံဃာ ပါတိမော်က်မပြကောင်း၊ သိုးပြီး သော ဆန္ဒပေးခြင်းရှိသော် ပါတိမောက်မပြကောင်းဟူ၏။

၂၂။ အဒေသယိတ္ဘာနာဝပန္ဆံ၊ နာဝိကတ္ဘာန ဝေမတိ။
နုပေါသထေပိဝါ ကာတုံ၊ပေါသထော နစ ကပ္ပတိ။ ။

၂၂။ အာဝပန္ဆံ၊ သင့်သောလဟုကအာဝတ်ကိုဂင်း။ ဝေမတိ၊ ယုံမှားဂ္ဂိသော အာဝတ်ကိုဂင်း။အဒေသယိတ္ဘာနဝါ၊ မပြောကြားမူ၍ဂင်း။ အနာဝိကတ္ဘာန၊ ဂ ရုကအာဝတ်ကို ထင်စွာမပြုမူ၍ဂင်း။ နုပေါသထေပိဝါ၊ ဥပုသ်နေ့မဟုတ်သော နေ့ဂင်းဒ္ဓ။ ဥပေါသထော၊–ကို။ ကာတုံ၊–ဌ္ဌ။ နစ-ကပ္ပတိ၊မအပ်သည်သာတည်း။

၂၃။ အဒ္ဓိတော ပေါသထာ ဝါသာ၊နဝ ဝဇေ တဒဟု ဝိနာ။
အန္ဓရာယံဝါ သံဃံဝါ၊ဓိဋ္ဌာတုံ သိမမေဝဝါတိ။ ။

၂၃။ အ-ဒ္ဓိတော- ပေါသထာ–ဝါသာ၊ မစွန့်အပ်သော သံဃာ ဥပုသ်ဂ္ဂိသောကျောင်းမှ။ တဒဟု၊ ထိုဥပုသ်နေ့ဒ္ဓ။အန္ဓရာယံဝါ၊-ကိုဂင်း။ သံဃံဝါ၊–ကိုဂင်း။ ဝိနာ၊-ဒ္ဓ။ နဝ-ဝဇေ၊မသွားရာ။ သိမမေဝ၊ တပါးသော သိမ်သို့သာလျှင်။အဓိဋ္ဌာတုံဝါ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြုခြင်းဌ္ဌိဂင်း။ နဝ-ဝဇေ၊–ရာ။ .....ဇ္ဇတိ၊ ဤကား ဥပုသ်အပြီးတည်း။

၂၂။ အဒေသယိတ္ဘာနာဝပန္ဆံ ..... ဂါထာဖြင့် ဥပုသ်မပြုကောင်းသည်ကို ပြသည်၊အာဝတ်သင့်လျက် ဒေသနာမကြားဘဲ ယုံမှားဂ္ဂိသောအာဝတ်ကို ယုံမှားဂ္ဂိ၏ဟု ထင်စွာမပြုဘဲ ဥပုသ်မပြုကောင်း၊ ဥပုသ်နေ့မှတပါးသောနေ့ဒ္ဓလည်း ဥပုသ်မပြုကောင်းဟူ၏။

၂၃။ အဒ္ဓိတောပေါသထာဝါသာ ..ဂါထာဖြင့် ဥပုသ်နေ့ဒ္ဓအရပ် တပါး မသွားကောင်းသည်ကို ပြသည်၊ဥပုသ်နေ့တိုင်း သံဃာဥပုသ်ပြုလျက်ဂ္ဂိသော ကျောင်းတိုက်မှ ဥပုသ်နေ့ဒ္ဓ အန္ဓရာယ်ဆယ်ပါး တပါးပါးမဂ္ဂိဘဲ သံဃာကိုကြဉ်၍ ရဟန်းမဂ္ဂိသော အာဝါသ, အနာဝါသသို့မသွားကောင်း၊ဗဒ္ဓသိမ်,အဗဒ္ဓသိမ်သို့ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်, ဂဏဥပုသ်ပြုခြင်းဌ္ဌိ မသွားကောင်းဟူ၏။

အမှာစကား.....ဥပုသ်နှင့်စပ်သော စကားရပ်များ မဟာဝါဋ္ဌပေါသထကွန်ကပါဠိတော် အဋ္ဌကထာစကားများဟု မှတ်။

ဥပေါသထပြီးပြီ။

၄၅-ပဝါရဏာတိ

၁။ ဒ္ဝိန္နံ တိဏ္ဏံ စတုန္နဉ္စ၊အညမညပ္ပဝါရဏာ။
ဧကဿ အဓိဋ္ဌာနံ၊သေသာ သံဃပ္ပဝါရဏာ။ ။

၄၅။ ပဝါရဏာတိ၊ဟူသည်။

၁။ ဒ္ဝိန္နံ၊နှစ်ပါးသောရဟန်းတို့၏ဝင်း။ တိဏ္ဏံ၊-တို့၏ဝင်း။ စတုန္နဉ္စ၊-တို့၏ဝင်း။(ပဝါရဏာ၊-သည်။)အညမည-ပ္ပဝါရဏာ၊ အချင်းချင်းပြုအပ်သော ဂဏပဝါရဏာမည်၏။ ဧကဿ၊ တပါးတည်းသော ရဟန်း၏လည်း။ (ပဝါရဏာ၊-သည်။) အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပဝါရဏာမည်၏။ သေသာ၊ (ငါးပါးစသည်တို့ပြုအပ်သော)ကြွင်းသော ပဝါရဏာသည်။ သံဃ-ပ္ပဝါရဏာ၊-မည်၏။

၂။ ပုဗ္ဗကိစ္စေစ ကရဏေ၊ပတ္တကလ္လေ သမာနိတေ။
ထပေတ္ဝာ ဥတ္တိံ သံဃေန၊ကတ္တဗ္ဗော ပဝါရဏာ။ ။

"သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ။ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊သံဃော ပဝါရေယျာ"တိ။ ။

၂။ ပုဗ္ဗ ကိစ္စေစ၊-သည်ဝင်း။ ကရဏေ၊-သည်ဝင်း။ ပတ္တကလ္လေ၊ လျောက်ပတ်သော ပဝါရဏာကံသည်ဝင်း။သမာနိတေ၊ကောင်းစွာဖြစ်လတ်သော်။ သံဃေန၊-သည်။ဥတ္တိံ၊-ကို။ ထပေတ္ဝာ၊-၍။ ဝေါ၊-သို့။ ပဝါရဏာ၊-ကို။ ကတ္တဗ္ဗာ၊-၏။...သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ။ ယဒိသံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊သံဃော ပဝါရေယျာတိ၊-၍။ ကတ္တဗ္ဗာ၊-၏။

၄၅-ပဝါရဏာ

၄၅။ ပဝါရဏာ၊ပဝါရဏာအပြားစသည်ကိုပြသည်။

၁။ **ဒ္ဝိန္နံ တိဏ္ဏံ**.....ဂါထာဖြင့် ပဝါရဏာအပြားကိုပြသည်၊ တပါး အဓိဋ္ဌာန်ပဝါရဏာ, နှစ်ပါး သုံးပါး လေးပါး ဂဏပဝါရဏာ, ငါးပါး ငါးပါးထက် အလွန်များမှ သံဃပဝါရဏာ ပြုရမည်ဟူ၏။

၃။ ကေသံ စိဝရံ ကတ္တာ၊နိသိဒိတ္တာ ဥက္ကုဋိကံ။
ထေရေန အဠလိ သံဃော၊ပဂ္ဂယ္ဟ သမုဒိရိယော။ ။

"သံဃံ အာဝုသော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာ ယ ဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ အာဝုသော သံဃံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ"တိ။

၃။ စိဝရံ၊-ကို။ ကေသံ-သံ၊-၌။ ကတ္တာ၊-၍။ ဥက္ကုဋိကံ၊-ကြောင့်။ နိသိဒိတ္တာ၊-၍။အဠလိ၊-ကို။ပဂ္ဂယ္ဟ၊ ၍။ ထေရေန၊-သည်။သံဃော၊-ကို။ သမုဒိရိယော၊-၏။……သံဃံ အာဝုသော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိတိ၊-၍။ ဒုတိယမ္ပိ၊-ရင်း။ တတိယမ္ပိ၊ -ရင်း။ သမုဒိရိယော၊ ဆိုအပ်၏။

၄။ ပဝါရေန္တေသု ထေရေသု၊နိသဇ္ဇုက္ကုဋိကံ နဝေါ။
ပဝါရေတိ သယံ ယာဝ၊ဥက္ကုဋိကောဝ အဿုတု။ ။

၄။ ဥက္ကုဋိကံ၊-ကြောင့်။ နိသဇ္ဇ၊-၍။ ထေရေသု၊-တို့သည်။ ပဝါရေန္တေသု၊-သော်။ နဝေါ၊ သိတင်းပေါ်သည်။ ယာဝ၊-လောက်။သယံ၊-သည်။ပဝါရေတိ၊ ပဝါရဏာပြု၏။ (တာဝ၊-လောက်။) ဥက္ကုဋိကောဝ၊ ဆောင့်ကြောင့်သာလျှင်။အဿုတု၊နေရာ၏။

၂။ **ပုဗ္ဗကိစ္စေစ**…… ဂါထာဖြင့် ပဝါရဏာပြုပုံ အစီရင်ကို ပြသည်၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ,ပုဗ္ဗကရဏာ, ပဋ္ဌာကလ္လတို့ကို ပြုပြီးမှ သံဃာသည်"သုဏာတု မေ"စသော သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက ပဝါရဏာဥတ်ကို ထားရခြင်းမည်ဟု၏။

၃။ **ကေသံစိဝရံကတ္တာ**……ဂါထာဖြင့်ပဝါရဏာ ပြုပုံကိုပြသည်၊ လက်ဝဲတာဘက်ပခုံးထက်၌ကိုယ်ဝတ်ဧကစ္စီကို တကောင်ဆစ်ဖုံးမိအောင် တင်ပြီး လက်အုပ်ချီလျက် မထေရ်ကြီးသည်"သံဃံ အာဝုသော-ပ-မိ"ဟု ဆိုရမည်ဟု၏။

၅။ ပုဗ္ဗာရန္တံ သမာပေတ္ဝာ၊ နဝေါ သံဃမုဒိရယေ။ ။

"သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ၊ပ၊ပဋိကရိဿာမိ"တိ။ ။

၅။ ပုဗ္ဗာ-ရန္တံ၊ (စမ္ပာယ်တင်ခြင်းစသော) ခြေးဌ အားထုတ်ခြင်းကို။ သမာပေတ္ဝာ၊ ကောင်းစွာရောက်၍။ နဝေါ၊-သည်။ သံဃံ၊-ကို။ ဥဒိရယေ၊-ဤ၊ကို ဥဒိရယေ၊-နည်း။ သံဃံ ဘန္တေ-ပ-မိတိ၊ ၍။ ဥဒိရယေ၊-ဤ။

၆။ ဒါနေန ဝမ္မသာက ဗ္ဗာ၊ကလဟေဟိစ ရတ္ဂိယာ။
တေဝါဒိကာယ ဩကာသော၊သတိ ခေပိတာဘာ၊ဝတော။
အန္ဓရာယ ဒသပိ၊ဝေါ ဒ္ဒတ္ဂိ ဝတ္ဝာနုရ္ဂုပတော။ ။

"သုဏာတုမေ ဘန္တေ သံဃော၊မနုသ္သေဟိ ဒါနံ ဒေန္တေဟိ၊ ဒ္ဒိဟိ ဘိက္ခု၊ဟိ ဝမ္မံ သာက ဗ္ဗန္တေဟိ။ ကလဟံ ကရောန္တေဟိ ယောဘုယျ နဲ ရတ္ဂိ ခေပိတာ။ သစေ သံဃော တေဝါဒိကံ ပဝါရေဿတိ၊ အပ္ပဝါရိ တော ဝ သံဃော ဘဝိဿတိ။ အထာယံ ရတ္ဂိ ဝိဘာယိဿတိ၊ အယံ ရာဇန္တရာယော၊ အယံ စောရန္တရာယော၊ အယံ အဂ္ဂိန္တရာယော၊ အယံ ဥဒကန္တရာယော၊ အယံ မနုဿန္တရာယော၊ အယံ အမနုဿန္တရာ ယော၊ အယံ ဝါဠန္တရာယော၊ အယံ သရီသပန္တရာယော၊ အယံ ဇီဝိ တန္တရာယော၊ အယံ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော၊ သစေ သံဃော တေဝါဒိ ကံ ပဝါရေဿတိ၊ အပ္ပဝါရိတော ဝ သံဃော ဘဝိဿတိ။ အထာယံ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော ဘဝိဿတိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဒ္ဒေ ဝါဒိကံ၊ ဧကဝါဒိကံ၊ သမာနဝဿိကံ ပဝါရေယျာ"တိ။

၇။ ပဝါရေယျာနုရ္ဂုပေန၊ယထာ ထဝိတဥ္ဇတ္ဂိယာ။
အာဂ၊ဗ္ဗယျံ ယဒိသမာ၊အာဒိကာ စေတ္ဌ အာဟာရေ။ ။

၄။ ပ ဝါ ရေ န္တေ သု ....ဂါထာဖြင့် မထေရ်ကြီးများ ဆောင်ကြောင့် ထိုင်ပြီးပ ဝါရဏာပြု၍မပြီးမချင်း ရဟန်းငယ် သည်လည်း ဆောင်ကြောင့်ထိုင်နေရမည်၊ဆောင်ကြောင့်မထိုင်ဘဲ ခွေးချ ထိုင်အုံ၊ဒုက္ခနှိုင်းသင့်သည်ကို ပြသည်။

၆-၇။ ဒါနေနှစ်လူတို့အလှူပေးခြင်းဖြင့်ရင်း။ဓမ္မ–သာကစ္ဆာ-ကလ ဟောဟိ၊ တရားဆွေးနွေးခြင်း, ငြင်းခုံခြင်းတို့ဖြင့်ရင်း။ ရတ္တိယာ၊-ဏ်။ ခေပိတ– ဘာဝတော၊ ကုန်သည်ဏ်အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တေဝါဒိကာယ၊ သုံးကြိမ်ရွတ်ဆိုခြင်းရှိသော ပဝါရဏာဏ်။ သြကာသေ၊အခွင့်သည်။ အ-သတိ၊-သော်။ဒသဝိဓေ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော။ အန္တရာယော၊–သည်။ သတိ၊-သော်။အနုရူပတော၊(ဒါနစသည်အား) လျော်သောအားဖြင့်။..... သုဏာတုမေဘန္တေသံဃော-ပ-ပဝါရေယျာတိ၊ ၍။ဥတ္တိ၊-ကို။ဝတ္တွာ၊-၍။ ။ဘန္တေ၊-တို့။ သံဃော၊-သည်။မေ၊-ဏ်။ (ဝစနံ၊-ကို။)သုဏာတု၊-လော။ဒါနံ၊-ကို။ဒေန္တေဟိ၊ပေးလှူကုန်သော။ဓနုဿေဟိ၊-တို့သည်။ဓမ္မံ၊-ကို။ သာကစ္ဆန္တေဟိ၊ ဆွေးနွေးကုန်သော။ ဒ္ဒိဟိ-ဘိက္ခူဟိ၊ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည်။ကလဟံ၊ငြင်းခုံခြင်းကို။ ကရောန္တေဟိ၊ ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ယေဘုယျေန၊-ဖြင့်။ ရတ္တိ၊-ကို။ ခေပိတာ၊ ကုန်စေအပ်ဏ်။ သံဃော၊–သည်။ တေဝါဒိကံ၊–ပဝါရဏာကို။ (ကတ္တွာ၊-၍။) သစေ–ပဝါရေဿတိ၊ အကယ်၍ ပဝါရဏာပြုအံ့။အထ၊ထိုသို့ပြုသည်ရှိသော်။ သံဃော၊–သည်။ အ–ပ္ပဝါရိတောဝ၊ ပဝါရဏာ-မ,ပြုအပ်သည်သာ လျှင်။ဘဝိဿတိ၊-တ္တံ့။ အယံ-ရတ္တိ၊-သည်။ ဝိဘာယိဿတိ၊ မိုးလင်းလတ္တံ့။အယံ၊ ဤမင်းလာခြင်းသည်။ ရာဇ-နန္တရာယော၊– မည်ဏ်။-ပ-။ အယံ၊ဤရဟန်းကို ဖျက်ဆီးလို၍ ဖမ်းခြင်းသည်။ ဗြဟ္မစရိယ-နန္တရာယော၊ သာသနာတော်ဏ် အန္တရာယ်မည်ဏ်။သံဃော၊-သည်။ တေဝါဒိကံ၊–ကို။ သစေ–ပဝါရေဿတိ၊-အံ့။ အထ၊–သော်။ သံဃော၊–သည်။ အ-ပ္ပဝါရိတောဝ၊–လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊–တ္တံ့။ အယံ- ဗြဟ္မစရိယ-နန္တရာယော၊–သည်။ အထ– ဘဝိဿတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ သံဃဿ၊–အား။ ပတ္တကလ္လံ၊ --သည်။ယဒိ-သိယာ၊–အံ့။ ဌပံ-သတိ၊– သော်။ သံဃော၊-သည်။ဒွေဝါဒိကံ၊–ကို။ (ကတ္တွာ၊-၍။) ဌကေဝါဒိကံ၊-ကို။ (ကတ္တွာ၊-၍။)သမာန-ဝဿိကံ၊ဝါ-တူပေါင်း၍ ရွတ်ခြင်းကို။ (ကတ္တွာ၊-၍။) ပဝါရေယျ၊–ဏ်။ ဣတိ၊-သို့။ယထာ-ထပိတ-ဥတ္တိယာ၊ ထားအပ်

၅။ ပုဗ္ဗာရုမ်ား.....ဂါထာဖြင့် သိတင်းငယ် ပဝါရဏာပြုရပုံကို ပြ၍သည်၊ မထေရ်ကြီးပြုနည်းအတိုင်း သက်နှိုး စမ္ပာယ်တင်ခြင်းစသည်ကို ပြုပြီးမှ သံဃံဘန္တေ-ပ-မိဟု ဆိုရမည်ဟူ၏။

တိုင်းသောဥတ်အား။အနုဗ္ဗပေနု၊–ဖြင့်။ပဝါရေယျ၊–၏။ အာဂန္ဆေယျုံ ယဒိသမာ-အာဒိကာစ၊ (ဥပုသ်၌ဆိုအပ်ပြီးသော) အာဂန္ဆေယျုံယဒိ သမာ–စသောဂါထာ တို့ကိုလည်း။ထွေ၊ဤပဝါရဏာအရာ၌။ အာဟ ရေ၊ လျှောက်အောင်ဆောင်ရာ၏။

ဂ။ ဧဝံ တိ စတုဝဂ္ဂေါ စ၊ဥတ္တိ ဝတ္တာ ပဝါရယေ။

"သုဏာတု၊ မေ အာယသ္မန္တော၊အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသိ။ ယဒါ ယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊မယံ အညမညံ ပဝါရေယျာမာ"တိ။ ။

ဂ။ တိ-စတု- ဝဂ္ဂေါစ၊ တိဝဂ်,စတုဝဂ်ဂိုဏ်းသည်ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဥတ္တိ၊- ကို။ ဝတ္တာ၊–၍။ပဝါရယေ၊–၏။ [အာယသ္မန္တာ၊ အရှင်နှစ်ပါးတို့သည်။ မေ၊-၏။ ဝစနံ၊-ကို။ သုဏာတု၊– ကုန်လော။ ဤကား–တိဝဂ်ဥတ်၊ စတုဝဂ်ဥတ်၌ အာယသ္မန္တော-ဟု ဆို၊ အရှင်သုံးပါးတို့သည်ဟုအနက်ပေး၊ ဤမျှသာထူး၏၊ အကြွင်းတူပြီ။]

၆-၇။ **ဒါနေနမမ္ပသာဂ ဆ္ဆာ**.....စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ပဝါ ရဏာပြုချိန် ကုန်ခါနီးဌ ပဝါ ရဏာ ဥတ်ထားပုံနှင့် ပဝါရဏာပြုပုံကို ပြသည်။

မှတ်ချက်... ဒါနမှကြောင့် ညဉ့်ကုန်ခြင်း, တရားဟောပြောမှကြောင့် ညဉ့်ကုန်ခြင်း, ငြင်းခုံမှုကြောင့် ညဉ့်ကုန်ခြင်း,သုံးမျိုး အနက် တချက်ချက်ကြောင့် တေဝါစိကပဝါရဏာ ပြုရန် အချိန်ရေ သော်ရင်း,အနှောရယ်ဆယ်ပါး တပါးပါးရောက်သော်ရင်း, ဒိဒိ ဒိဒိ၏ ဒါနမှ ဒါနမှစသည်အလျောက် နွေဝါစိကဖြစ်စေ,ဧကဝါစိကဖြစ်စေ, သမာနဝဿိကဖြစ်စေ တရုဏဥတ်ထား၍ ဥတ်အားလျှော်စွာ ပဝါရ ဏာ ပြုရမည်။

အာဂန္ဆေယျုံ..... စသောဂါထာဝက်ဖြင့် ဥပုသ်ပြုရာ၌ကဲ့သို့ ပဝါ ရဏာပြုစဉ် အာဂန္တုကများ ရောက်လာခြင်း စသည်ကား ဥပုသ်တုန်းကကဲ့သို့ မှတ်ရာ၏ဟူလို။

ဂ။ ဧဝံတိစတုဝဂ္ဂေါစ.....ဂါထာဖြင့် သုံးပါးလေးပါး ပဝါရဏာ ပြုရာ၌ ဥတ်ထားပုံကိုပြသည်။

၉။ ကေသံ စီဝရံ ကတ္တာ၊နိသိဒိတ္တာ ဥက္ကုဋိကံ။
ထေရေန အဠလိ တေဝံ၊ပဂ္ဂယ္ဟ သမုဒ္ဒိရိယာ။ ။

"အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိတိ။ ။ နဝေနာပိ အဟံ ဘန္တေ အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ။ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ"တိ။

၉။ စီဝရံ၊—ကို။ ကေသံ—သံ၊-၌။ ကတ္တာ၊—၍။ ဥက္ကုဋိကံ၊—ကြောင့်။ နိသိဒိတ္တာ၊-၍။အဠလိ၊-ကို။ပဂ္ဂယ္ဟ၊-၍။ထေရေန၊-သည်။တေ၊ ထိုရဟန်း နှစ်ပါးတို့ကို။ ဧဝံ၊—သို့။ သမုဒ္ဒိရိယာ၊- ကုန်၏။ကိုယ်—သမုဒ္ဒိရိယာ၊-ကုန်သနည်း။…အဟံအာဝုသော-ပ-ပဋိကရိဿာမိတိ၊-၍။နဝေနာပိ၊-သည်လည်း။အဟံဘန္တေ-ပ-ပဋိကရိဿာမိတိ၊-၍။သမုဒ္ဒိရိယာ၊-ကုန်၏။

၁၀။ ဒ္ဋိသု ထေရေန ကတ္တာ့ဗ္ဗံ၊ နဝေါ ကတ္တေ့ဝမိရိယော။ ။

"အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ဝဒတု မံ အာယသ္မာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ ဝဒတု မံ အာယသ္မာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိတိ။ ။နဝေနာပိ အဟံဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ၊ ဝဒတု မံ အာယသ္မာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ။ တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ။ ပ။ ပဋိကရိဿာမိ"တိ။ ။

၉။ ကေသံစီဝရံကတ္တာ……ဂါထာဖြင့် သုံးပါးလေးပါး ပဝါရဏာ ပြုပုံကို ပြသည်။

၁၀။ ဒ္ဒိသု၊ ရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ထေရေနု၊-သည်။ကတ္တုဗ္ဗံ၊ပြုဘွယ်ကိစ္စဟူသမျှကို။ ကတ္တာ၊-၍။ နဝေါ၊–ကို။ဇဝံ၊-သို့။ဤရိယော၊-၏။ ကိ-ဤရိယော၊-နည်း။……အဟံ အာဝုသော–ပ-ပဒ္ဒိကရိဿာမိတိ၊–၍။ ။ နဝေနာပိ၊-သည်လည်း။……အဟံ ဘန္တေ–ပ–ပဒ္ဒိကရိဿာမိတိ၊-၍။ဤရိယော၊-၏။[အာယသ္မန်တို့၊–ကို။ ဤမျှသာထူး၏၊အကြွင်းတူပြီ။]

၁၁။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ သမာပေတ္တာ၊ အဓိဋ္ဌေယျောမေကကော။

"အဓ္ဓုမေ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဒသိတိဝါ ပန္နရသိတိဝါ အဓိဋ္ဌာမိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။

၁၁။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊-ကို။သမာပေတ္တာ၊-၍။ကေကော၊တပါးတည်းသော ရဟန်းသည်။ ဇဝံ၊-သို့။ အဓိဋ္ဌေယျ၊-ရာ၏။ အဓ္ဓု၊ယနေ့။ မေ၊–၏။ ပဝါရဏာ၊-သည်။ စာတုဒ္ဒသိ၊-တည်း။ ဣတိဝါ၊-သို့ရင်း။ ပန္နရသိ၊-တည်း။ ဣတိဝါ၊-သို့ရင်း။ အဓိဋ္ဌာမိ၊–၏။ဣတိ၊-သို့။ဝတ္တဗ္ဗံ၊-၏။

၁၂။ ယသ္မိံ ဝသန္တိ၀ါ ပဗ္ဗ၊ စတ္တာရော၀ါ တယော ဒုဝေ။
ပ၀ါရဏံ ဟာရိတ္ဝာန၊ ဇကေကသ္မိတရိတရေ။ ။

၁၃။ တံ တံ ပ၀ါရဏံ ကယိရံ၊သိယာ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋံ။
သေသာ ဥပေါသထေ ဝုတ္တာ၊ဂါထာယော စေတ္ထ အာဟ
ရေ။ ။

၁၂-၃။ ယသ္မိံ၊ အကြွင်းကျောင်း၌။ပဗ္ဗ၀ါ၊ ရဟန်းငါးပါးတို့သည်ရင်း။ စတ္တာရော၀ါ၊-တို့သည်ရင်း။ တယော၀ါ၊-တို့သည်ရင်း။ ဒုဝေ၀ါ၊-တို့သည်ရင်း။ ဝသန္တိ၊နေကုန်၏။ (တတ္ထ၊ထိုကျောင်း၌။) ဇကေကသ္မိ၊ တပါးပါး၏။ပ၀ါရဏံ၊ ကို။ ဟာရိတ္ဝာန၊-၍။ ဣတရိ-တရေ၊ ဤမျှဤမျှ တပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ တံတံ–ပ၀ါရဏံ၊ ထိုထို သံဃ စသော ပ၀ါရဏာ၀ကို။ ကယိရံ၊ ပြုကုန်ငြားအံ့။ ဒုက္ကဋံ၊-သို့။ အာပတ္တိ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။သေသာ၊ကြွင်းကုန်သော။ ဥပေါသထေ၊-၌။ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဂါထာယောစ၊-တို့ကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပ၀ါရဏာ၌။ အာဟရေ၊ ဆောင်ကုန်ရာ၏။

၁၀။ ဒ္ဒိသုထေရေနုကတ္တဗ္ဗံ……ဂါထာဖြင့် နှစ်ပါးပ၀ါရဏာပြုပုံကို ပြသည်။

၁၁။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ……ဂါထာဖြင့် တပါးတည်းအဓိဋ္ဌာန်ပ၀ါရဏာပြုပုံ အစီအစဉ်ကိုပြသည်။

၁၄။ ပဝါရိတေ၀ သံဃမ္ဘိ၊ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထံ။
ကရေယျ ဆိန္နဝဿောဝါ၊ အဝုဏ္ဏောဝါနုပါဂတော။ ။

၁၄။ ပဝါရိတေ၊ ပဝါရဏာပြုပြီးသော။ သံဃမ္ဘိ၀၊-ဒ္ဋိသာလျှင်။ ဆိန္နဝဿောဝါ၊-သည်၎င်း။ အ ဝုဏ္ဏောဝါ၊ (ပစ္ဆိမ၀ါမှ) မထေသေ့သော ရဟန်းသည်၎င်း။ အနုပါဂတောဝါ၊ ၀ါမကပ်သောရဟန်းသည်၎င်း။ပါရိသုဒ္ဓိ–ဥပေါသထံ၊-ကို။ ကရေယျ၊-၏။

၁၅။ စာတုမာသိနိယာစာပိ၊ ကတေ သံ၊ဃေနုပေါသထေ။
ဝုဏ္ဏ၀ဿာ ပ၀ါရေယျုံ၊သစေ အပ္ပတရာ သိယုန္တိ။ ။

၁၅။ စာတုမာသိနိယာစာပိ၊ မိုးလေးလ၏အဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌လည်း။ ဝုဏ္ဏ-၀ဿာ၊ပစ္ဆိမ၀ါမှ ထကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။အပ္ပတရာ၊နည်းကုန်သည်။ သစေ-သိယုံ၊-အံ့။ သံ၊ဃေန၊(ပုရိမ၀ါကပ်သော) သံ၊ဃာသည်။ ဥပေါသထေ၊–ကို။ကတေ၊-သော်။ ပ၀ါရေယျုံ၊ (ဥပုသ်ပြုသောသံ၊ဃာ့အထံမှ) ပ၀ါရဏာပြုကုန်ရာ၏။……ဤတို့၊ ဤကား၊ပ၀ါရဏာအပြုံးတည်း။

၁၂–၃။ ယဿိံ ၀ သန္တိ ၀ါ…စသောနှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် မအာပ်သော်ပ၀ါရဏာပြုပုံကိုပြသည်၊မဟာသိဝ်ဒ္ဓ ရဟန်းငါးပါးရှိသည့်အနက် တပါးပါး၏ ပ၀ါရဏာကိုဆောင်၍ သံ၊ဃ ပ၀ါရဏာမပြုကောင်း၊လေးပါးသုံးပါးရှိသည့်အနက် တပါးပါး၏ ပ၀ါရဏာကိုဆောင်၍ ဂဏပ၀ါရဏာမပြုကောင်း၊ နှစ်ပါးရှိသည့်အနက် တပါး၏ပ၀ါရဏာကိုဆောင်၍ ပုဂ္ဂလပ၀ါရဏာမပြုကောင်း၊အ၀ဗ္ဗ၀ဂ် ဖြစ်သောကြောင့် ပြုက ဒုက္ကဋ်ဟူ၏။

သေသာ……စသော ဂါထာ၀ဂ်ဖြင့် ဥပေါသထဒ္ဒ ဆိုအပ်ပြီးသော "၀ဋ္ဌေ သမ၀ဋ္ဌေ၀ဋ္ဌေါတိ" စသော ဂါထာအရ ဤပ၀ါရဏာအရာ၌လည်းဆောင်ယူရာ၏ဟု အကျဉ်းချုံးသောအားဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၏။

၁၄။ ပ၀ါရိတေ၀……ဂါထာဖြင့် ၀ါပျက်, ၀ါမကျွတ်, ၀ါမကပ်သော ရဟန်းများ ပ၀ါရဏာ ပြုပြီးသော ရဟန်းတို့ထံ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပုသ်ပြုရမည်ကိုပြသည်။

၄၆။ သံဝရောတိ

၁။ စက္ခုသောတာဒိ ဘေဒေဟိ၊ ရူပသဒ္ဒါဒိဂေါစရေ။
အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿာဒိ၊ ပ္ပဝတ္တိံ ဝိနိဝါရယေ။ ။

၄၆။ သံဝရောတိ၊ ဟူသည်။

၁။ စက္ခု-သောတာဒိ-ဘေဒေဟိ၊ စက္ခု,သောတစသော အပြားတို့ဖြင့်။ ရူပ–သဒ္ဒါဒိ-ဂေါစရေ၊ ရူပါရုံ,သဒ္ဒါရုံစသော အာရုံခြောက်ပါး၌။ အဘိဇ္ဈာ-ဒေါမနဿာဒိ ပ္ပဝတ္တိံ၊ အဘိဇ္ဈာ,ဒေါမနဿစသည်တို့၏-ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝိနိဝါရယေ၊ တားမြစ်ရာ၏။

၁၅။ စာတုမဟာသိနိယာစာဝိ.....ဂါထာဖြင့် ပန္ဆိမဝါသားရဟန်းများ ပဝါရဏာ ပြုရမည်ကို ပြသည်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌ ပန္ဆိမဝါမှထသော ရဟန်းများသည် ပုရိမဝါသား ရဟန်းများအောက် နည်းကုန်အုံ့၊ ပုရိမဝါသား ရဟန်းများ ဥပုသ်ပြုပြီးမှ ၎င်းတို့ထံ ပဝါရဏာပြုရမည်၊ များကုန်အုံ့၊ ပဝါရဏာအရင်ပြုရမည်၊ နောက်မှ ပုရိမဝါသားရဟန်းများ ဥပုသ်ပြုရမည်ဟူ၏။

အမှာစကား.....ပဝါရဏာနှင့်စပ်သော စကားရပ်များကား မဟာဝါ ပဝါရဏကဿနကပါဠိတော် အဋ္ဌကထာစကား . များဟူမှတ်။

ပဝါရဏာပြီးပြီ။

၄၆–သံဝရ

၄၆။ သံဝရောဒ္ဓါရေခြောက်ပါးစောင့်ရှောက်ရမည်ကိုပြသည်။

၁။ စက္ခုသောတာဒိဘေဒေဟိ..... ဂါထာဖြင့် စက္ခု, သောတစသော ဒ္ဓါရခြောက်ပါးတို့ဖြင့် ရူပါရုံ,သဒ္ဒါရုံစသော အာရုံခြောက်ပါး တရားများကို မြင်,ကြား,တွေ့ထိသောအခါ အဘိဇ္ဈာ,ဒေါမနဿစသော အကုသိုလ်မွဲများမဖြစ်ပွါးရအောင် စောင့်ရှောက်ရမည်ကို ပြသည်။

၂။ နိဂ္ဂဏ္ဍေယျ သကံ စိတ္တံ၊ကိဠာဒိ'ဝိယ ဒုပ္ပသုံ။
သတိမာ သမ္ဘာနော စ၊ စရေ သဗ္ဗိရိယာပထေတိ။ ။

၂။ ကိဠာဒိ'၊ ကောက်စပါးကိုစားတတ်သော။ ဒုပ္ပသုံ၊ ဆိုးသွမ်းသော နွားကြမ်းကို။ နိဂ္ဂဏ္ဍေယျဝိယ၊ နှိပ်ရာ သကဲ့သို့။ ကိဠာဒိ'၊ အာရုံခြောက်ပါးကိုစားတတ်သော။သကံ–စိတ္တံ၊မိမိ၏ စိတ်ကို။နိဂ္ဂဏ္ဍေယျ၊-၏။ သဗ္ဗိ-ရိယာပထေ၊ အလုံးစုံသော ဣရိယာပုထ်၌။ သတိမာစ၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ရင်း။–သမ္ဘာနောစ၊ ပညာရှိသည်ဖြစ်၍ရင်း။ စရေ၊ ကျင့်ရာ၏။.....ဣတိ၊ဤကား သံဝရအပြီးတည်း။

၄၇-သုဒ္ဓိတိ

၁။ ဒေသနာ သံဝရော ဇဋ္ဌိ၊ပစ္စဝေက္ခဏာ ဘောဒတော။
သုဒ္ဓိ စတုဗ္ဗိဓာ ပါတိ၊မောက္ခသံဝရသမ္မတံ။
ဒေသနာယ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ဒေသနာသုဒ္ဓိ ဝုစ္စတိ။ ။

၄၇။ သုဒ္ဓိတိ၊ဟူသည်။

၁။ ဒေသနာ-သံဝရော-ဇဋ္ဌိ-ပစ္စဝေက္ခဏာ-ဘောဒတော၊ ပြောကြားခြင်း, စောင့်ရှောက်ခြင်း, ရှာဖွေးခြင်း, ဆင်ခြင်ခြင်းတို့၏ အပြားတို့ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။စတုဗ္ဗိဓာ၊-၏။(တဏ္ဍာ၊-တို့တွင်။)ပါတိမောက္ခ သံဝရ-သမ္မတံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရဟု ဆိုအပ်သော သီလကို။ ဒေသနာယ၊ အာပတ်ကို ပြောကြားခြင်းဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေသနာ သုဒ္ဓိတိ၊-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊-၏။

၂။ နိဂ္ဂဏ္ဍေယျသကံစိတ္တံ.....ဂါထာဖြင့် စိတ်ကိုတားမြစ်ပုံ ဥပမာကို ပြသည်၊ကောက်ပင်ကိုစားတတ်သော နွားဆိုးနွားကြမ်းကြီးကို ကြိုးကြိမ်လုံးတို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ဆုံးမ၍ သူတပါးလယ်ခင်းမစားရအောင် နွားကျောင်းသား ယောက်ျားသည် တားမြစ်ဘိသကဲ့သို့၊ထို့အတူ မိမိ၏စိတ်ရိုင်းစိတ်ဖိုက်ကို အာရုံခြောက်ပါး တည်းဟူသော သူတပါးလယ်ခင်း မစားရအောင် ကြိုးကြိမ်လုံးနှင့် တူသော သတိတရား,သမ္ပဇညတရားတို့ဖြင့် ဣရိယာပုထ်လေးပါးစလုံး၌ပင် စောင့်ရှောက်နှိပ်ကွပ်ထားရမည်ဟူ၏။

၂။ နပုနေဝံ ကရိသန္တိ၊စိတ္တာ ဝိဠာနဿ သံဝရော။
ဝုဋ္ဌော သံဝရသုဒ္ဓိတိ၊သုဏ္ဏတိ၊ဒ္ဒိယသံဝရော။ ။

၂။ ပုန၊ တဘာန်။ ဇေဝံ၊ ဤသို့ မစောင့်စည်းခြင်းကို။ နကရိသိ၊မပြု တော့အုံ။ ဣတိ၊-သို့။ စိတ္တာ ဝိဠာနဿ သံဝရော၊ စိတ်ကို ဆောက်တည် သဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းကို။ (ယသ္မာ၊-ကြောင့်။)ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ဣန္ဒြိ ယ သံဝရသိလသည်။ သုဏ္ဏတိ၊-၏။ (တသ္မာ၊-ကြောင့်။) သံဝရ သုဒ္ဓိ တိ၊-ဟူ၍။ ဝုဋ္ဌော၊-၏။

မှတ်ချက် .... ဆိုအပ်ပြီးသော ပဝါရဏာတိုင်အောင်သော စကား ရပ်တို့ဖြင့် ပါတိမောက္ခသံဝရသိလနှင့် အာဇီဝပါရိ သုဒ္ဓိသိလနှစ်ပါးကိုပြု၏၊ ဤသံဝဖြင့် ဣန္ဒြိယသံဝရသိလကို ပြသည် ဟုမှတ်။

သံဝရပြီးပြီ။

၄၇-သုဒ္ဓိ

၄၇။ သုဒ္ဓိ၊စင်ကြယ်မှုလေးပါးကိုပြသည်။

၁။ ဒေသနာသံဝရော ....ဂါထာဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်း သုဒ္ဓိလေးပါး ကို ပြသည်၊သုဒ္ဓိသည် ဒေသနာကြားမှ ဖြင့် စင်ကြယ်သော ဒေသနာသုဒ္ဓိ-၁၊ စောင့်စည်းမှုဖြင့် စင်ကြယ်သော သံဝရသုဒ္ဓိ-၂၊ ဂ္ဂါမ်းမှုဖြင့် စင်ကြယ်သော ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ-၃၊ ပစ္စဝေက္ခ ဏာ ဆင်ခြင်မှုဖြင့် စင်ကြယ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာသုဒ္ဓိ-၄၊ အားဖြင့် လေးပါးပြား၏၊ထိုလေးပါးတို့တွင် ပါတိမောက္ခသံဝရသိလသည် ဒေ သနာပြောကြားခြင်းဖြင့်စင်ကြယ်သောကြောင့် "ဒေသနာသုဒ္ဓိ" မည်၏။

မှတ်ချက်.....ထိုပါတိမောက္ခ သံဝရသိလသည် သဒ္ဓါပြဓာန်းသည်၊ သဒ္ဓါနည်း၍ လွန်ကျူးလျှင်ပျက်၏၊ အာပတ်သင့်၏ဟု မှတ်။

၂။ နပုနေဝံကရိသန္တိ.....ဂါထာဖြင့် သံဝရသုဒ္ဓိကို ပြသည်၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ သိလသည် ဣန္ဒြေမ စောင့်စည်းမှုကို နောင်တဘာန်မပြုတော့အုံဟု စိတ်ကို ဆောက်တည် စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်သောကြောင့် "သံဝရသုဒ္ဓိ" မည်၏။

၃။ ပဟာယာနေသနံ ဓမ္မေနုပ္ပါဒေန္တသ ဇ္ဇေယ္ယာ။
သုဒ္ဓိတ္ဘာ ဇ္ဇေ သုဒ္ဓိတိ၊ ဝုတ္တာမာဇိ၀နိသိတံ။ ။

၃။ အနေသနံ၊ မအပ်သော ဂ္ဂါမ်ိုးခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေန္တသ၊ (ပစ္စည်းလေးပါးကို) ဖြစ်စေတတ်သော ရဟန်း၏။ အာဇီ၀နိသိတံ၊ သမ္မာအာဇီ၀ဋ္ဌမ်ိုသော သိလကို။ ဇ္ဇေယ္ယာ၊ ဂ္ဂါမ်ိုးခြင်းဖြင့်။ သုဒ္ဓိတ္ဘာ၊ စင်ကြယ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇ္ဇေ သုဒ္ဓိ တိ၊-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊-၏။

၄။ ယောနိသော ပဋိသင်္ခါယ၊စီ၀ရံ ပဋိသေ၀တိ။
ဇ၀မာဒိယထာဝုတ္တ၊ပစ္စ၀ေက္ခဏသုတ္တုနာ။
ပစ္စ၀ေက္ခဏသုဒ္ဓိတိ၊ဝုတ္တံ ပစ္စယနိသိတန္တိ။ ။

၄။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါယ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍။ စီ၀ရံ၊-ကို။ ပဋိသေ၀တိ၊-၏။ ဇ၀မာဒိ ယထာ ဝုတ္တ ပစ္စ၀ေက္ခဏ သုတ္တုနာ၊ ဤသို့အစရှိသော ဟောတော်မူတိုင်းသော ပစ္စ၀ေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် စင်ကြယ် ခြင်းကြောင့်။ ပစ္စယ နိသိတံ၊ ပစ္စယသန္နိသိတ သိလကို။ ပစ္စ၀ေက္ခဏ သုဒ္ဓိတိ၊-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊-၏။... ဣတိ၊ ဤကား သုဒ္ဓိ အပြီးတည်း။

မှတ်ချက်.....ဣန္ဒြိယသံ၀ရသီလသည် သတိပြာဝန်းသည်၊ သတိ နည်း၍ မျက်စိစသည်ကို မစောင့်စည်းလျှင် ပျက်၏၊ လောဘစသော ကိလေသာများ၏ နှိပ်စက်ခြင်းကို ခံရ၏ဟုမှတ်။

၃။ ပဟာယာနေသနံ.....ဂါထာဖြင့် ပရိယေဋ္ဌိ သုဒ္ဓိကို ပြသည်၊ အနေသန နှစ်ဆဲ့တပါး ပယ်စွန့်၍ တရား သဖြင့် ပစ္စည်းလေးပါးကိုဖြစ်စေသောရဟန်း၏ သမ္မာအာဇီ၀ဋ္ဌမ်ိုသော အာဇီ၀ပါရိသုဒ္ဓိသီလသည် ဂ္ဂါမ်ိုးခြင်း၏ စင်ကြယ်သောကြောင့် "ပရိ ယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ"မည်၏။

မှတ်ချက်.....ဤအာဇီ၀ပါရိသုဒ္ဓိသီလသည် ဝိရိယပြာဝန်းသည်၊ ဝိရိယနည်း၍ မိန္တာဇီ၀ပစ္စည်းများ၏ သိုးစွဲလျှင် ပျက်၏ဟုမှတ်။

၄၈-သင်္ကန္တာသေတိ

၁။ အပ္ပေန အနဝဇ္ဇေန၊သင်္ခုဒ္ဓော သုလဘေန၊
မတ္တညူ သုဘရော ဟုတ္ဝာ၊စရေ သဒ္ဓမ္မဂါရဝေါ။ ။

၄၈။ သင်္ကန္တာသေတိ၊ဟူသည်။

၁။ သဒ္ဓမ္မ ဂါရဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို ရိုသေသော ရဟန်းသည်။ အပ္ပေန၊ အဘိုးအနည်းငယ်ထိုက်သော ပစ္စည်းဖြင့်ရင်း။ အနဝဇ္ဇေန၊ အပြစ်မရှိသော ပစ္စည်းဖြင့်ရင်း။ သုလဘေန၊ ရလွယ်သော ပစ္စည်းဖြင့်ရင်း။ သင်္ခုဒ္ဓော၊ ရောင့်ရဲသည်။ မတ္တညူ၊ (ရှာ,ခံ, သုံး,စွန့်ခြင်းခို)အတိုင်း အရှည်ကို သိလေ့ရှိသည်။ သုဘရော၊ မွေးမြူလွယ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊-၍။ စရေ၊ ကျင့်ရာ၏။

၄။ ယောနိသောပဋိသင်္ခါယ....ဂါထာဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာသုဒ္ဓိကို ပြသည်၊ပစ္စည်းလေးပါးကို ဉာဏပရိဘောဂမှ လွတ်မြောက်ရန် အရဏ်မတက်မီအတွင်း ပဋိသင်္ခါယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝါမိစသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ စင်ကြယ်အောင်ပြုသောကြောင့် ပစ္စယသန္နိဿိတသီလသည် "ပစ္စဝေက္ခဏာသုဒ္ဓိ" မည်၏။

မှတ်ချက်.....ဤပစ္စယ သန္နိဿိတသီလသည် ပညာပြခန်းသည်၊ ပညာနည်း၍ မဆင်ခြင်ဘဲ သုံးဆောင်လျှင် ပျက်၏၊ ပရိဘောဂကြွေးတင်၏ဟုမှတ်။

ဆောင်..... သိလလေးဖြာ၊ ပါ,ဏ္ဍ, အာ၊ပစ္စယာသန္နိဿိ။
အပြစ်ကားလေး၊ပတ်,ကိလေး၊သက်မွေးကြွေးတင်ဘိ။
သုဒ္ဓိလေး၀၊ဒေ,သံ,ပ၊ပစ္စဝေက္ခဏာ။
ပြခန်းလေးရှိ၊ ဒ္ဓါ,သတိ၊ဝိရိ,ပညာသာ။
သုဒ္ဓိပြီးပြီ။

၄၈-သင်္ကန္တာသ

၄၈။ သင်္ကန္တာသေသော၊ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ရန်ကိုပြသည်။

၁။ အပ္ပေန အနဝဇ္ဇေန.....ဂါထာဖြင့် သူတော်ကောင်း တရား၌ ရိုသေလေးစားသော ရဟန်းကောင်း

၂။ အတိတံ နာနုသောစနော၊နပ္ပဇပ္ပမနာဂတံ။
ပစ္စုပ္ပန္နေန ယာပေန္တော၊သန္တုဋ္ဌောတိ ပဝုစ္စတိတိ။ ။

၂။ အတိတံ၊ အတိတ် ပစ္စည်းလေးပါးကို။ နာနုသောစနော၊ အာဘန်တလဲလဲ မစိုးရိမ်ဘဲ။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ပစ္စည်းကို။ နပ္ပဇပ္ပံ၊ မတောင့်တဘဲ။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ ရဆဲပစ္စုပ္ပန် ပစ္စည်းဖြင့်။ ယာပေန္တော၊ မျှတသော ရဟန်းကို။ သန္တုဋ္ဌောတိ၊ ရောင့်ရဲသော ရဟန်းဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊-ဏ်။……ဣတိ၊ ဤကား သန္တောသ အပြီးတည်း။

၄၉–စတုရာရဏာတိ

၁။ ဇုဒ္ဓါနုသတိ မေတ္တာစ၊အာသုဘံ မရဏာသတိ။
အာရက္ခာဒိနာရဟံ၊သမ္မာ သာမ္ဗု ဇုဒ္ဓတော။ ။

၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဣတိဝါ၊နုသတိ ယာ ပုနပ္ပုနံ။
နဝဘေဒေ ဘဂဝတော၊ဇုဒ္ဓါနုသတိ သာ ဂုဏော။ ။

၄၉။ စတုရာရဏာတိ၊ဟူသည်။

၁-၂။ ဇုဒ္ဓါနုသတိ၊ ဖြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော်ကို အာဘန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းငင်း။ မေတ္တာစ၊ မေတ္တာကို ပွါးစေခြင်းငင်း။ အာသုဘံ၊

သည် သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် ဂျာမိုးမ်ိုရသော ဆွမ်း, ပုံသုဂူသက်နှီး, သစ်ပင်ရင်းဟူသောကျောင်း,နွားကျင်ပုပ်ဖြင့် စိမ်အပ်သော ဆီးဖြူဂျိုရှား စသောဆေး, ဤပစ္စည်းလေးပါးတို့သည် အာဘိုးကလည်းနည်း ဂျာရလည်းလွယ် အသွယ်ဆွယ်အပြစ်မှလည်းကင်းသောကြောင့် ရင်းပစ္စည်းမျိုးဖြင့်ဖြစ်စေ,သန္တောသတရား ဆဲ့နှစ်ပါးဖြင့်ဖြစ်စေ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ရမည်၊ ဂျာမိုးခြင်း, ခံယူခြင်း, သုံးစွဲခြင်း,စွန့်ခြင်းတို့၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိလေ့ရှိရမည်၊ ဆိုးကောင်းယုတ်မြတ် ရတတ်သမျှဖြင့် ဒိဋ္ဌိကိုယ်ကို မွေးမြူလွယ်စေရမည့်အဖြစ်ကိုပြသည်ဟူ၏။

၂။ **အတိတံ**……ဂါထာဖြင့် လွန်လေပြီးသော ပစ္စည်းများအတွက် ရတက်မပွါးစေရ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ကင်းစေရမည်၊ အနာဂတ်ပစ္စည်းများအတွက်လည်း တောင့်တောင့်တတ မရှိစေရ၊ ရဆဲပစ္စည်းများဖြင့်သာ မျှတစေရမည်၊ ထိုရဟန်းမျိုးကို သန္တုဋ္ဌိ ရောင့်ရဲလွယ်သော ရဟန်းခေါ်သည်ကိုပြသည်ဟူ၏။

သန္တောသပြီးပြီ။

အသုဘကို ပွါးခြင်းငင်း။ မရဏာသတိ၊ သေခြင်းကို အောက်မေ့ခြင်းငင်း။ (ဤမာ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။) စတုရာ ရက္ခာ နှာမ၊ ကိုယ်စောင့်တရား လေးပါးတို့ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ အာရက္ခာ ဒိနှာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏အဖြစ် စသော အကြောင်းကြောင့်။ အရဟံ၊ အရဟာမည်တော်မူ၏။ ဤတိ ဝါ၊ ဤသို့ငင်း။ သမ္မာ၊ မဘောက်မပြန်။ သာမဏ္ဍ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓတော၊ သိတော်မူပြီးသည့်အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊-မည်တော်မူ၏။ ဤတိ ဝါ၊-သို့ငင်း။ ဘဂဝတော၊–၏။ နဝ-ဘေဒေ၊ ကိုးပါး အပြားရှိကုန်သော။ ဂုဏေ၊ ဂုဏ်တော်တို့ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဘန်တလဲလဲ။ ယာ အနုဿတိ၊ အကြင် အောက်မေ့ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊–၏။)သာ–အနုဿတိ၊–သည်။ ဗုဒ္ဓါ–နုဿတိ၊–မည်၏။

၄၉–စတုရာရက္ခ

၄၉။ စတုရာရက္ခ၊ကိုယ်စောင့်တရားလေးပါးကိုပြသည်။

၁–၂။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ.....**စသောနှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကိုအောက်မေ့ခြင်းဗုဒ္ဓါနုဿတိ**

ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပြသည်၊ ဆိုအပ်ပြီးသော သိလကြီးလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ သန္တုဋ္ဌိဂုဏ်ရောင် ဝင်းပြောင်တင်ဆန်း ယောဂီ ရဟန်းမြတ်သည် သမထ,ဝိပဿနာဘာဝနာများကိုအားထုတ်ရမည်၊ထိုသို့အားထုတ်ရာ၌ ဦးစွာအစအားထုတ်ရမည့်ကမ္မဋ္ဌာန်းများကားဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း-၁၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း-၂၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း-၃၊ မရဏာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း-၄၊ဤကမ္မဋ္ဌာန်း ၄–ပါးကို အားထုတ်ရမည်၊ဤကမ္မဋ္ဌာန်း ၄–ပါးကိုအထက် အထက်ဖြစ်သော အမြတ်နိုးအားထုတ်ရမည့် သမထ, ဝိပဿနာတရားများ၏ အခွင့်မြစ်သဘွယ်ဖြစ်၍ ပိဋိကိုစောင့်ရှောက်တတ်သောကြောင့် "စတုရာရက္ခတရား"ဟုဆိုသည်။

ထို ၄–ပါးတို့တွင် ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသည့်အဖြစ် အစရှိသော အကြောင်းကြောင့် "အရဟံ"မည်တော်မူ၏၊မဘော်ဘောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သာလျှင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသောကြောင့်

၃။ သိမဋ္ဌသံဃော သိမဋ္ဌေ၊ ဒေဝတာသု စ ဣသယော။
ဇနေ ဂေါစရဂါမမှိ၊ တတ္ထုပ္ပါဒါယ မာနုသေ။ ။

၄။ သဗ္ဗသတ္တေသု သုခိတာ၊ ဟောန္တာ ဝေရတိ အာဒိနာ။
ပရိနိဗ္ဗုတ ပရိနိဗ္ဗုတ၊ ဘာဝနာ မေတ္တာ ဘာဝနာ။ ။

၃-၄။ သိမ-ဋ္ဌ-သံဃော၊ ဥပစာသိမ်ဋ္ဌိတည်သော သံဃာဋ္ဌင်း။ သိမ-ဋ္ဌ-ဒေဝတာသုစ၊ ဥပစာရသိမ်ဋ္ဌိတည်နေကုန်သော နတ်တို့ဋ္ဌင်း။ ဂေါစရ-ဂါမမှိ၊ ဆွမ်းခံရွာ၌။ ဣသယော-ဇနေ၊ အစိုးရသော သူဋ္ဌင်း။ တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်းခံရွာ၌။ မာနုသေ၊ လူတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။သဗ္ဗ-သတ္တေသုစ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့ဋ္ဌင်း။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။အ-ဝေရာ၊ရန်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ-အာဒိနာ၊-သည်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတ-ပရိနိဗ္ဗုတ၊ ပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍။ဘာဝနာ၊ပွါးစေခြင်းသည်။မေတ္တာ-ဘာဝနာ၊-မည်၏။

"သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ"မည်တော်မူ၏၊ ၅၂သိုစသည်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကိုးပါးကို အာရုံပြု၍ အဘန်ဘန်ပွါးများခြင်းသည် "ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း"မည်၏။

၃-၄။ သိမဋ္ဌသံဃော .... စသောနှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပြသည်။

၁။ ဥပစာရသိမ်တွင်းရှိ သံဃာသည် ရန်ကင်းပါစေ, စိုးရိမ်ခြင်းကင်းပါစေ,ဆင်းရဲခြင်းကင်းပါစေ,မိမိကိုယ်ကို ချမ်းသာအောင် ရှက်ဆောင်နိုင်ပါစေ။

၂။ ဥပစာရသိမ်တွင်းရှိ နတ်တို့သည် ရန်ကင်းကြပါစေ,စိုးရိမ်ခြင်းကင်းကြပါစေ, ဆင်းရဲခြင်းကင်းကြပါစေ, မိမိတို့ကိုယ်ကို ချမ်းသာအောင် ရှက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၃။ ငါတို့ဆွမ်းခံရွာနေသူ လူတို့ကို အစပြု၍ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ရန်ကင်းကြပါစေ, စိုးရိမ်ခြင်းကင်းကြပါစေ, ဆင်းရဲခြင်းကင်းကြပါစေ,မိမိတို့ကိုယ်ကို ချမ်းသာအောင် ရှက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၅။ ဝဏ္ဏ သဏ္ဌာန ဩကာသ၊ဒိသတော ပရိစ္ဆေဒတော။
ဝေဝဏ္ဏပေတ္တာ ကောသာဒိ၊ကောဋ္ဌာသေ အနုပုဗ္ဗတော။ ။
၆။ နာတိသိဃ ဗ္ဗ သဏိကံ၊ဝိက္ခေပံ ပဋိဗာဟယံ။
ပဏ္ဍိတိ သမတိက္ကမ္မ၊မဗ္ဗနဿ သနုပုဗ္ဗတော။ ။
၇။ ဝဏ္ဏအာသယသဏ္ဌာန၊ဂန္ဓောကာသေဟိ ဘာဝနာ။
ပဋိကူလာတိ ကောဋ္ဌာသေ၊ဥဒ္ဓုမာတာဒိဝဏ္ဏ၊သု
ဂဟေတ္တာ အာသုဘာကာရံ၊ပဝတ္တာ ဘာဝနာသုဘံ။ ။

၅–၆–၇။ ဝဏ္ဏ– သဏ္ဌာန– ဩကာသ– ဒိသတော၊ အဆင်း, သဏ္ဌာန်,တည်ရာ,အရပ်အားဖြင့်ရင်း။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်ရင်း။ ကောသာဒိ–ကောဋ္ဌာသေ၊ ဆံပင်အစရှိသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝေဝဏ္ဏပေတ္တာ၊ပိုင်းခြား မှတ်သား၍။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အားဖြင့်ရင်း။ နာ-တိသိဃ ဗ္ဗ–သဏိကံ၊မမြန်လွန်း, မနှေးလွန်းသောအားဖြင့်ရင်း။ ဝိက္ခေပံ၊ဖျံ့လွင့်ခြင်းကို။ ပဋိဗာဟယံ၊ တားမြစ်သောအားဖြင့်ရင်း။ ပဏ္ဍိတိ၊ (ဆံပင်စသော)ပညတ်ကို။သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍ရင်း။ အနုပုဗ္ဗတော၊–အားဖြင့်။မဗ္ဗနဿ၊(မထင်သည်ကို)လွှတ်လျက်ရင်း။ကောဋ္ဌာ

၄။ လူတို့ကို အုပ်ချုပ်၍နေကြကုန်သော အစိုးရသော သူတို့သည် ရန်ကင်းကြပါစေ,စိုးရိမ်ခြင်းကင်းကြပါစေ, ဘင်းရဲခြင်းကင်းကြပါစေ, ဝမ်းမြောက်ကြပါစေ။

ဤသို့စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ပွါးများခြင်းသည် "မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း" မည်၏။

၅–၆–၇။ ဝဏ္ဏ သဏ္ဌာန ဩကာသ ..စသော သုံးဂါထာတို့ဖြင့် **အာသုဘ ကမ္မ ဋ္ဌာန်း**ကို ပြသည်၊ ရှေးဦးစွာ ဤအာသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးပြန်းလိုသော ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ၇–ပါးအပြားရှိသော သင်ယူခြင်းဌာ လိမ္မာသော ဉာဏ်ဟူသော ဥဂ္ဂဟာကောသလ္လ၊ ၁၀–ပါးအပြားရှိသော နှလုံးသွင်းရန် ဉာဏ်ဟူသော မနသိကာရကောသလ္လ၊ ဤနှစ်ပါးကို. ပိုင်းခြား၍ သိနှင့်ထားရမည်၊ ထိုတွင် နှုတ်ဖြင့်စီးပြန်းခြင်း ဝစသာ-၁၊ စိတ်ဖြင့်စီးပြန်းခြင်း မနသာ– ၂၊အဆင်းအားဖြင့် စီးပြန်းခြင်း ဝဏ္ဏတော-၃၊သဏ္ဌာန်အားဖြင့်

သေ၊(ဆံပင်စသော) ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝဏ္ဏ-အာသယ-သဏ္ဌာန-ဂန္ဓော-ကာသေဟိ၊ အဆင်း, ဖြစ်ကြောင်း, သဏ္ဌာန်, အနံ့, ဖြစ်ရာအရပ်တို့ဖြင့်။ပဒိုက္ခလာတိ၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်ဟူ၍။ ဘာဝနာ၊ပွါးစေခြင်းသည်ရင်း။ဥဒ္ဓုမာတာဒိ-ဝတ္ထု။သု၊ ဥဒ္ဓုမာတစသော အာသုဘ ဆယ်ပါးတို့၌။ အာသုဘာ-ကာရံ၊ အာသုဘအခြင်းအရာကို။ ဂဟေတွာ၊-၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဘာဝနာ၊-သည်ရင်း။အာသုဘံ၊-မည်၏။

ဂ။ မရဏံ မေ ဘဝိဿတိ၊ဇီဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။
မရဏံ မရဏံဝါတိ၊ဘာဝယိတ္တာန ယောနိသော။ ။

ဂ။ မေ၊ ငါ့အား။ ဝါ၊-၏။မရဏံ၊ သေရခြင်းသည်။ဘဝိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိဝါ၊-သို့ရင်း။ ဇီဝိတံ၊အသက်သည်။ဥပရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်ငြိမ်း၏။ ဣတိဝါ၊-ရင်း။ မရဏံ-မရဏံ၊သေဘုံးလှလေပြီ,သေဘုံးလှလေပြီ။ ဣတိဝါ၊-ရင်း။ ယောနိသော၊-အားဖြင့်။ ဘာဝယိတ္တာန၊ ပွါးစေ၍။

စီးဖြန်းခြင်း သဏ္ဌာနတော-၄၊အောက်ပိုင်းကိုယ် အထက်ပိုင်းကိုယ်အားဖြင့် စီးဖြန်းခြင်း ဒိသတော-၅၊ တည်ရာအရပ်အားဖြင့် စီးဖြန်းခြင်း ဩကာသတော-၆၊ သဘာဝ, ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် စီးဖြန်းခြင်း-၇၊ ဤခုနစ်ပါးသော ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဉာဏ်ကို ပိုင်းခြားသိနှင့် ထားရမည်၊ ထို့နောင်……ရှေးဦးစွာ တစပဋ္ဌက ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အနုလုံ, ပဒိုလုံ မရှေးမမြှေ့ နှုတ်ဖြင့်စီးဖြန်း၊ ထို့နောင် ပဋ္ဌက,ဆဋ္ဌကုန်အောင် အနုလုံ,ပဒိုလုံ စီးဖြန်း၊စိတ်ဝင်စားအောင် ကောဋ္ဌာသတွေ သံကွင်းဆက်ကဲ့သို့ အကွင်းလိုက်ထင်အောင် စီးဖြန်း၊ ထို့နောင်မှ စိတ်ထဲကစီးဖြန်း။ ။ဆံပင်,မွေးညှင်းစသည်ဖြင့် အစဉ်အတိုင်းစီးဖြန်းခြင်း အနုပုဗ္ဗတော-၁၊မမြှေ့လွန်းသောအားဖြင့် စီးဖြန်းခြင်း-၂၊ မရှေ့လွန်းသောအားဖြင့် စီးဖြန်းခြင်း-၃၊ စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းကိုတားမြစ်နိုင်အောင် စီးဖြန်းခြင်း-၄၊ ဆံပင်စသော ပညတ်ကိုလွန်အောင် စီးဖြန်းခြင်း-၅၊ မထင်သော ကောဋ္ဌာသတွေထင်အောင် အစဉ်လွှတ်၍ စီးဖြန်းခြင်း-၆၊အပ္ပနာ နှစ်ပါးဖြစ်အောင် စီးဖြန်းခြင်း-၇၊အဓိစိတ္တသုတ်-၈၊သိတိဘာဝသုတ်-၉၊ဗောဇ္ဈင်ကောသလ္လသုတ်-၁၀၊ဤ ၁၀-ပါး အပြားရှိသော မနသိကာရကောသလ္လကို သိအောင်ပြုပြီး၍ အဆင်း,ဖြစ်ကြောင်း,သဏ္ဌာန်,အနံ့, ဖြစ်ရာ

၉။ ဝဓကသေဝုပဇ္ဇာနာ၊ သမ္ဘတ္တိုနံ ဝိပတ္တိတော။
ဥပသံဟရတော ကာယ၊ဗဟုသာဝေရကာ တထာ။ ။
၁၀။ အာယုဒုဗ္ဗလတော ကာလ၊ ဝဝတ္ထာနသဘာဝတော။
အဒ္ဓါနသ ပရိဿ္ဓေဒါ၊ဘာဝနာ မရဏာသတိတိ။ ။

၉–၁၀။ ဝဓကသေဝ၊ သူသတ်ယောက်ျား ကဲ့သို့။ ဥပဇ္ဇာနာ၊ (သေခြင်းတရား) ကပ်၍ တည်သောအားဖြင့်ရင်း။ သမ္ဘတ္တိနံ၊ ပြည့်စုံခြင်းတို့၏။ ဝိပတ္တိတော၊ ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဥပသံဟရတော၊ (သူတပါးတို့၏သေခြင်းကို)မိမိ၌ဆောင်သောအားဖြင့်ရင်း။ ကာယ-ဗဟုသာဝေရကာ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏ မျိုးစွာသောသေခြင်း အကြောင်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသောအားဖြင့်ရင်း။တထာ၊–ပါး။အာယု–ဒုဗ္ဗလတော၊အသက်၏နည်းသောအားဖြင့်ရင်း။ ကာလ–ဝဝတ္ထာနသ၊ သေရာကာလ အဖိုင်းအခြားဏ်။ အ-ဘာဝတော၊ မရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ အဒ္ဓါနသ၊ (ရှည်လျှပါမှတရာဟူသော)အခွန့်ကာလကို။ ပရိဿ္ဓေဒါ၊ ဖိုင်းခြားသော အားဖြင့်ရင်း။ဘာဝနာ၊-သည်။မရဏ-သတိ၊–မည်၏။……ဤတိ၊ ဤကား စတုရာရက္ခအပြီးတည်း။

အရပ်တို့ဖြင့် ရှုံစရာကောင်း၏ဟု စီးဖြန်းခြင်းသည်ရင်း ဥဒ္ဓုမာတကစသော အသုဘဆယ်ပါးတို့၌ အသုဘအခြင်းအရာကိုယူ၍ စီးဖြန်းခြင်းသည်ရင်း အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းမည်၏ဟူလို။

၈။ မရဏံမေ ဘဝိဿတိ…ဂါထာဖြင့် မရဏာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း ပွါးပုံကိုပြသည်၊ ငါသည် ဧကန်မုချ သေရလတ္တံ့ဟူ၍ရင်း,ငါ၏အသက်သည် ချုပ်၍ချုပ်၍ နေချေ၏တကား, ဘဝမျိုးစွာ သံသရာ၌ သေဘုးလှလေပြီ သေဘုးလှလေပြီဟူ၍ရင်း အသင့်အတင့် ပွါးမျိုးရမည်။

၉-၁၀။ ဝဓကသေဝုပဇ္ဇာနာ…စသောနှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် မရဏာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းပုံ တနည်းကိုပြသည်။ အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။ အကျယ်ကို ဝိမောက္ခမုခမေဒိနီ ကျမ်း၌ ဆိုခဲ့ပြီ။

၅၀–ဝိပဿနာတိ

၁။ နာမရူပံ ပရိဂ္ဂယ္ဟ၊တတော တသ စ ပစ္စယံ။
ဟုတ္ဝာ အဘာဝတောနိစ္စာ၊ဥဒယဗ္ဗယပိဠနာ။ ။
၂။ ဒုက္ခာ အဝသဝတ္တိတ္တာ၊အနတ္တာတိ တိလက္ခဏံ။
အာရောပေတ္ဝာန သခိၑိရေ၊သမ္မသန္ကြော ပုနပ္ပုနံ။
ပါပုဏောယ္ယာနုပုဗ္ဗေန၊သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယန္တိ။ ။

၅၀။ ဝိပဿနာတိ၊ဟူသည်။

၁-၂။ နာမ ရူပံ၊(တောဘူမက သခိၑိရ ဖြစ်သော) နာမ်ရုပ်ကို။ ပရိဂ္ဂယ္ဟ၊ (လက္ခဏာ စသည်ဖြင့်) သိမ်းဆည်း၍။ တတော၊ ထိုနာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းပြီးသည်မှ။ (ပရံ၊ နောက်ကာလ၌။) တသ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏။ ပစ္စယံ စ၊ အကြောင်းကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂယ္ဟ၊-၍။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ အ ဘာဝတော၊ဘာဝတရုမျှမရှိခြင်းကြောင့်။ အ နိစ္စာ၊မမြဲကုန်။ဥဒယ ဗ္ဗယ ပိဠနာ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့သည် အတင်းနှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ အ ဝသ ဝတ္တိတ္တာ၊ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အစိုးမရကုန်။ ဣတိ၊-သို့။ တိ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါးသို့။ အာရောပေတ္ဝာန၊ ရှေးရှု တင်၍။ သခိၑိရေ၊ တောဘူမက သခိၑိရတို့ကို။ ပုန ပ္ပုနံ၊ အဘန်တလဲလဲ။ သမ္မသန္ကြော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်သော ယောဂိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ (ဥဒယ ဗ္ဗယ စသော) ညွှန်စဉ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗ သံယောဇန ကွယံ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တမဂ်သို့။ ပါပုဏောယ္ယ၊ ရောက်ရာ၏။.....ဣတိ၊ ဤကား ဝိပဿနာ အပြီးတည်း။

၅၀–ဝိပဿနာ

၅၀။ ဝိပဿနာ၊ဝိပဿနာဘာဝနာကိုပြသည်။

၁–၂။ နာမရူပံ ပရိဂ္ဂယ္ဟ.....စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို အားထုတ်ရမည့်အစဉ် နှင့်တကွ ဝိပဿနာအားထုတ်ပုံကိုပြသည်။အဓိပ္ပါယ်လွယ်၏။အကျယ် ဝိပဿနာမေဒနီကျမ်းဌာလာပြီ။

ဝိပဿနာပြီးပြီ။
ခုဒ္ဒသိက္ခာမေဒနီပြီးပြီ။

နိဂမ

၁။ အဓိသီလာဓိစိတ္တာနံ၊အဓိပညာယ သိက္ခနာ။
ဘိက္ခုကိစ္စမတော ခုဒ္ဒ၊သိက္ခာယံ သမုဒါဟဋာ။ ။

နိ ဂုဏ်း

၁။ အဓိသီလ ဓိစိတ္တာနံ၊ အဓိသီလသိက္ခာ, အဓိစိတ္တသိက္ခာတို့ ကိုဂုဏ်း။ အဓိပညာယ၊ အဓိပညာ သိက္ခာကိုဂုဏ်း။ သိက္ခနာ၊ သင်ခြင်း, ကျင့်ခြင်း,အားထုတ်ခြင်းသည်။ (ယသ္မာ၊ အကြောင် အကြောင်းကြောင့်။) ဘိက္ခုကိစ္စံ၊ ရဟန်းတို့၏ ကိစ္စမည်၏။ အတော၊ ထို့ကြောင့်။ အယံ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ ဤခုဒ္ဒသိက္ခာ လက်သန်းအင်္ဂုဏထားကို။ သမုဒါ-ဟာဋာ၊ လို ရာမကြွင်း အကျဉ်းထုတ်ဆောင်အပ်၏။

၂။ မဟာတော ကိတ္တိသဒ္ဒသ၊ယာသ လောကဝိစာရိနော။
ပရိသမော နု သမ္ဘောတိ၊မာလုတသော ဝ နိစ္စသော။ ။

၂။ နိစ္စသော၊ အမြဲအားဖြင့်။ လောက ဝိစာရိနော၊ လောကဓာတ်၌ တိုက်ခတ်လှည့်လည်သွားလာနေသော။ မာလုတသ၊ လေ၏။ ပရိသ မော၊ ငြိမ်းစဲ ကုန်ခန်းခြင်းသည်။ နု သမ္ဘောတိ ဣဝ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊–တူ။)ယသ၊ အကြောင် မထေရ၏။ လောက ဝိစာရိနော၊ လူ့ ပြည်နှတ်ရပ် လောကဓာတ်၌ မပြတ်နှုံ့ပြား သွားလာနေသော။ မဟာ တော၊ ကြီးကျယ်များပြတ်သော။ ကိတ္တိ သဒ္ဒသ၊ ကျော်စော သံ၏။ ပရိသမော၊–သည်။ နု သမ္ဘောတိ၊ မဖြစ်။

၃။ တေန ဓမ္မသိရိကေန၊တမ္ဗပဏ္ဏိယကေတုနာ။
ထေရေန ရစိတာ ဓမ္မ၊ဝိနယညု ပသံသိတာ။ ။

၄။ ဇော်ဘာဝတာယံ နိဋ္ဌာနံ၊ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဥပါဂတာ။
ပဗ္ဗမဇ္ဇေဟိ ဂါထာနံ၊သတေဟိ ပရိမာဏတောတိ။ ။
ခုဒ္ဒသိက္ခာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၄။ ဓမ္မသိရိကေန၊ ဓမ္မသိရိအမည်ရှိသော။ တမ္ဗ ပဏ္ဏိယ ကေတု နာ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းဘွား ရဟန်းများတွင် တံခွန်အသွင် ဖြစ်သော။ တေန ထေရေန၊ ထိုမထေရ်သည်။ ရစိတာ၊ စီရင်အပ်သော။ ဓမ္မ ဝိနယ ညု

ပသံသိတာ၊ သုတ်,အဘိဓမ္မာ,ဝိနည်းအရောဒ္ဓ သိကြားလိမ်မာသောပညာ ရှိတို့သည် ချီးမွမ်းအပ်သော။ အယံ ခုဒ္ဓသိက္ခာ၊-သည်။ ဇော်ဂေါ်ဝတာ၊ ဤမျှသောအပိုင်းအခြားတို့ဖြင့်။ ဂါထာနံ၊-တို့၏။ပရိမာဏတော၊အတိုင်း အရှည်အားဖြင့်။ပဌမတ္တေဟိ သတေဟိ၊ ငါးရာခန့်တို့ဖြင့်။ နိဋ္ဌာနံ၊ ပြီးဆုံး ခြင်းသို့။ ဥပါဂတာ၊ ကပ်ရောက်ပြီ။.....ဇာတိ၊ ဤကား နိဂုမ်း အပြီး တည်း။

ခုဒ္ဓသိက္ခာ၊ခုဒ္ဓသိက္ခာကျမ်းသည်။နိဋ္ဌိတာ၊အပြီးသို့ရောက်ပြီ။

ခုဒ္ဓသိက္ခာ နိဿယစ် ပြီးပြီ။

မူလသိက္ခာမေဒိနီ

ခမော တသ ဘဂဝေါ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုद္ဓဿ။

ပဏာဒမနှင့် ပဋိညာဏ်

နတ္ထာန နာထံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ သံဃံ သနိဿယံ။

ကဿံ သောတ္ထနမတ္ထာယ၊ မူလသိက္ခာယ မေဒိနိ ံ တိ။ ။

(အဟံ၊ ငါသည်။)နာထံ၊ နာထဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုဦး။ ဓမ္မံ၊ တရားဆယ်ပါးကိုဦး။ သံဃံ၊ ရှစ်ယောက် အရိယာ မြတ်သံဃာကိုဦး။ နတ္ထာန၊ ရှိခိုး၍။ သောတ္ထနံ၊ ဝိနည်းကို အလေးပြုကုန်သော စာသင်သားတို့၏။ အတ္ထာယ၊ ဝိနည်းအရာ လွန်စွာ လိမ်မာစေခြင်းအကျိုးငှါ။ သနိဿယံ၊ နိဿယနှင့် တကွသော။ မူလ သိက္ခာယ မေဒိနိ ံ၊ မူလသိက္ခာမေဒိနီကျမ်းကို။ ကဿံ၊ ကရုဏာ ရှေ့ ထား ရေးသားစီရင်ပေအုံ့သတည်း။ ဤတိ၊ ဤကား ပဏာဒမနှင့်ပဋိညာဏ် အံ့ပြီးတည်း။

မူလသိက္ခာ နိဿယစ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုद္ဓဿ။

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဏ်

နတ္ထာ နာထံ ပဝက္ခာမိ၊ မူလသိက္ခံ သမာသတော။
ဘိက္ခုနာ နဝကေနာဝေါ၊ မူလဘာသာယ သိက္ခိတုံ။ ။

(အဟံ၊ ငါသည်။) နာထံ၊ သုံးပါးသော လောကတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုद္ဓံ၊ အလုံးစုံသောတရားတို့ကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သာ သိတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကို။နတ္ထာ၊ ဂိုဏိုးပြီး၍။ မူလသိက္ခံ၊ မူလသိက္ခာကျမ်းကို။ သမာသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ နဝကေန၊ အသစ် ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနာ၊–သည်။ အာဒေါ၊ အစ၌။ ဝါ၊ ရဟန်းဖြစ်စမှ။ (ပဗ္ဗာယာ၊ စ၍။) မူလဘာသာယ၊ မာဂဓဘာသာဖြင့်။ သိက္ခိတုံ၊ သင်ယူစေခြင်းငှါ။ ပဝက္ခာမိ၊ အပြားအားဖြင့် ဆိုပေအုံ့။

ဘာသာ……ကျမ်း၏အစ၌ အလုံးစုံသောအရှင်တို့က,ဗာဟိရ အန္တရာယ်တို့ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ အတုလဝမ္ဘကာယဂုဏ်တော်, အတုလ်ရူပကာယ ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ဂိုဏိုးခြင်းပဏာမကို ပြုတော်မူလိုသော အရှင်မဟာသာမိထေရ်သည် "နတ္ထာ နာထံ ပဝက္ခာမိ"စသော ဂါထာကို မိန့်တော်မူသတည်း။

အဝယဝတ္ထု……နတ္ထာပုဒ်၌ တ္ထာ ပစ္စည်းသည် ဘာဝ, ကမ္မ, ကတ္တု သာဓန သုံးပါးကိုဟောခြင်းကြောင့် နမနံ နတ္ထာဟု ဘာဝသာဓန တချက်၊ နမိတဗ္ဗန္တိ နတ္ထာဟု ကမ္မသာဓနတချက်၊နမာမိတိ နတ္ထာဟု ကတ္တုသာဓန တချက်၊ ဤသုံးမျိုး ပြုကောင်းကြောင်းကို…… တဝေ တုံ တုန တ္ထာန တ္ထာ၊ ဘာဝေ ကမ္မနိ ကတ္တရိ–ဟူသောစကား ကိုအထောက်အထားပြု၍ ဋီကာသစ်ဆိုတို့၏၊ဤ၌ နတ္ထာ ပုဒ်သည် အဟံ ဟူသော ကတ္တားဟော"ပဝက္ခာမိ"ဟူသော အာချာတ်ပုဒ်နှင့် သမာနာဓိ

ကရဏာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း ထိုပဝဏ္ဏာဓိဟူသော အာချာတ်ပုဒ်၏ ဝိသေသနဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း နမာဓိတိ နတ္ထာ ဟု ကတ္တုသာဓနသာ ဆိုသင့်သည်ဟုဆို၏။

တနည်း.....ရုဋ္ဌိ ချာတံ နိပါတဗ္ဗ၊ ပသဂ္ဂါလဟနံ တယာ။
သဗ္ဗနာမဋ္ဌိမေတေသု၊ နကတော ဝိဂ္ဂဟော ဆာသု။ ။

ရင်းဂါထာကိုထောက်၍နတ္ထာပုဒ်သည် တ္ထာဟူသော အဗျယပစ္စည်း အဆုံးရှိခြင်းကြောင့် နိပါတ်ပုဒ်ဖြစ်ရကား နမာဓိတိ နတ္ထာ စသည်ဖြင့် ဝိဂြိုဟ် မဆိုကောင်း၊ နတ္ထာကား ;အချင်းခပ်သိမ်း အပရကြိယာကို ငဲ့သည်၊ အကယ်၍ ဝိဂြိုဟ်ဆိုက အပရကြိယာကိုငဲ့ခြင်းမဖြစ်နိုင်ဟု ဝိဘာဝိနီယောဇနာဆရာဆို၏။

အမှာ.....ဆရာတော်ကြီးများလည်း ဝိဂြိုဟ်မဆိုကောင်းဆိုသော နောက်နည်းကိုသာ နှစ်သက်တော်မူကြ၏။

နာထံ.....ယာစနေ တာပနေစေဝ၊ အာသိသိသဏိယေပိစ။
စတူသွေတေသု အတ္ထေသု၊ နာထသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ။ ။

ရင်းဂါထာကိုထောက်၍ နာထတိ ယာစတိတိ နာထော-၁၊နာထတိ ဥပတာပေတိတိ နာထော-၂၊ နာထတိ အာသိသတိတိ နာထော-၃၊ နာထတိ အဘိဘဝတိတိ နာထော-၄၊ဟု ဝိဂြိုဟ် ၄-မျိုးဆိုကြ၏။

၁။ ချစ်သားတို့ အချင်းခပ်သိမ်း ပိမိ၏အကျိုးစီးပွါးကို ဆင်ခြင်ကြစမ်းကွယ်ဟုံ ဤသို့ တောင်းပန်တတ်သော ဘုရားကြီး ဖြစ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို "နာထ"ဟု ဆိုသည်။

၂။ ဝေနေယျတို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို"နာထ"ဟုဆိုသည်။

၃။ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ စီးပွါးချမ်းသာကို အမြဲမပြတ် တောင့်တတတ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို"နာထ"ဟု ဆိုသည်။

၄။ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့ကိုဂုဏ်တော်ဖြင့်လွှမ်းမိုးတော်မူတတ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို"နာထ"ဟု ဆိုသည်။

ပဝဏ္ဍာမိ.... အပြားအားဖြင့်ဆိုပေအုံ့ဟူသည် ပါရာဇိက,သံဃာဒိ သေသ်စသော အပြားတို့ဖြင့် ဆိုမည်ဟု ဆိုသည် ဟူ၏။

မူလသိက္ခံ.....တည်ရာဟူသော အနှက်ကြောင့်မူလ၊ ကျင့်အပ်သော အနှက်ကြောင့် သိက္ခာခေါ်သည်။မူလံ သိက္ခာ ဇေ္ဌာတိ မူလသိက္ခာ၊ တည်ရာဟူသော အကျင့် သိက္ခာရှိသောကြောင့် ဤကျမ်းကို မူလသိက္ခာကျမ်းဟု ခေါ်သည်၊ အရဏာဝတီစသည်တို့၌ကဲ့သို့ နိဗ္ဗုဝုဏ္ဍိုင် ဟု မှတ်။ ။တနည်း–သာသနာတော်၏ မူလဖြစ်သောကြောင့် မူလ၊ သာသနာတော်ကို အလိုရှိသော ရဟန်းတို့သည် ကျင့်အပ်သော ကြောင့်သိက္ခာခေါ်သည်။မူလ၌ တံ သိက္ခာစာတိ မူလသိက္ခာ၊မရ၃အား ဖြင့် သိက္ခာသုံးပါးကို ရသော်လည်း ဌာနီဖြစ်သောသိက္ခာသုံးပါး၏ မူလ သိက္ခာ ဟူသော အမည်ကို ဌာနဖြစ်သောကျမ်း၌ တင်စား၍ ဌာနဖြစ် သော ကျမ်းကို မူလသိက္ခာခေါ်သည်ဟုယူ။

သမာသတော.....သမာသိယတော သံဝိဓိယတောတိ သမာသော၊ အလုံးစုံသော ဝိနည်းပိဋကကို ချုံး၍ ဆိုသည် ဟူ၏။

ဘိက္ခု.....သံသာရဘယံ ဇာကွတိတိ ဘိက္ခု၊သံသရာဘေးကိုရှုတတ် သောရဟန်းကို ဘိက္ခုခေါ်သည်။....ဘိက္ခတိ ယာစတိတိ ဘိက္ခု-စသည်ဖြင့်လည်းဆို။

နဝက.....ယင်းနဝကသဒ္ဒါသည် အသစ်ဟူသောအနှက်, ကိုးခု သရီရာ ဟူသောအနှက် စသည်တို့ကိုဟော၏။ဤ၌အသစ် ဟူသောအနှက်၌ ဖြစ်သည်ဟုမှတ်။

အာဒိ.....အာဒိယတိတိ အာဒိ၊ ရဟန်းပြုဆဲခဏကို အတွင်းပြု၍ အစိတ်အစိတ်ဖြစ်သောခဏတိုင်း ကျင့်ရမည်ဟူ၏၊ ဤ အလို အာခေါ်၊ အစ၌ဟုအနှက်ပေး။

မူလဘာသာယ.....ကမ္မာဥိုးလူ, ဘုရား, ဗြဟ္မာ, အသံမျိုးစုံမကြား ဘူးသောသူငယ်–ဤလေးဦးသားတို့ ပြောဆို သော မာဂဓဘာသာကိုဆိုသည်၊ရင်းမာဂဓဘာသာသည် တရုတ်ပါး သော ဘာသာတို့၏ မူလဘူတဖြစ်ခြင်းကြောင့် မူလဘာသာဟု ခေါ် သည်ဟူ၏။

သိက္ခိတုံ.....ပိဋကိုယ်တိုင်က ဝိနည်း ပိဋက တတ်မြောက်ပြီးသား ဖြစ်၍ ကိုယ်တိုင်သင်ယူရန်မရှိ ဖြစ်သောကြောင့် သူ

၁–ပါရာဇိကနိဒ္ဒေသ

၁။ သံနိမိတ္တံ ပဝေသေန္တော၊ဘိက္ခု မဂ္ဂတ္တယော စုတော။
ပဝေသနဋ္ဌိတုဋ္ဌိရ၊ပရိဋ္ဌေ စေပိ သာဒိယံ။ ။

၁–ပါရာဇိကနိဒ္ဒေသ

၁။ မဂ္ဂတ္တယော၊–ဌ။ သံ-နိမိတ္တံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော အင်္ဂါဇာတ်ကို။ ပဝေသေန္တော၊ သွင်းသော။ဘိက္ခု၊-သည်။စုတော၊(သာသနာတော်မှ) စုတေသည်။ ဝါ၊ ပါရာဇိကကျသည်။ ဘဝေ၊–၏။ ယော-ဘိက္ခု၊–သည်။ ပဝေသန-ဋ္ဌိတု-ဌိရ-ပရိဋ္ဌေ၊ပဝေသန–ပ–ပရိဋ္ဌေသု၊ သွင်းဆဲ, တည်ဆဲ,နုတ်ဆဲ, ဝင်ဆဲတို့တွင်။ (ဧကသ္မိံ ခဏေ၊ တခုသောခဏ၌။) စေပိ–သာဒိယံ၊ အကယ်၍ သာယာငြားအုံ့။ သောဘိက္ခု၊–သည်။ စုတော၊-သည်။ဘဝေ၊-၏။

တပါးတို့သင်ယူတို့ရန် ရေးသားသောကျမ်းဖြစ်ရကား ကာရိတ်ပစ္စည်း အတွင်းဝင်နေကြောင်းသိရ၏၊ ထို့ကြောင့် ကာရိတ်သံ"စေ"ဟု ထည့်၍အနက်ပေးလိုက်သည်။

ဒီဃာ..... နာထရုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဂိုရိုး၍ ရဟန်းဖြစ်စမှစ၍ ရဟန်းများသင်တို့ရန် မူလ သိက္ခာကျမ်းကို မာဂဓဘာသာဖြင့် ငါအကျဉ်း ဆိုမည်ဟု ပဏာမနှင့် ပဋိညာဏ်ကို ပြသည်ဟူ၍မှတ်။

၁–ပါရာဇိကနိဒ္ဒေသ

အနုသန္ဓိ..... ဤသို့ပဏာမနှင့် ပဋိညာဏ်တို့ကို ပြုပြီး၍ ယခု အခါ အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏ မူလဘူတ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဓိသီလသိက္ခာကို ရှေးဦးစွာပြ၍ ထိုအဓိ သီလသိက္ခာ၌လည်း မဟာသာဝဇ္ဇဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း အရင်း ပြတ်သည့်အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း အလုံးစုံသောသိက္ခာ ပုဒ်တို့၏ ရှေးဦးစွာပါရာဇိကကိုပြလိုရကား သံနိမိတ္တံ စသော ဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မူသတည်း။

၂။ အဒိန္နံ မာနုသံ ဘဏ္ဍံ၊ထေယျာယေကေန အာဒိယံ။
ပဠုဝိသာဝဟာရေသု၊ဂရုကံ စေ စုတော ဘဝေ။ ။

၂။ အ-ဒိန္နံ၊ (အရှင်သည်) ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် မပေးအပ်သော။ မာနုသံ၊ လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဂရုကံ၊ ငါးပဲ,ငါးပဲထက်အလွန်ထိုက်သော။ ဘဏ္ဍံ၊ ဥစ္စာကို။ ပဠုဝိသာ–ဝဟာရေသု၊ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသော ခိုးခြင်းတို့တွင်။ ဧကေန၊တခုတခုသော။ ထေယျာယ၊ ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့်။ စေ-အာဒိယံ၊ အကယ်၍ ခိုးသော ရဟန်းသည်။ စုတော၊–သည်။ ဘဝေ၊–၏။

၁–သံနိမိတ္တံပဝေသေန္တော.....ဂါထာဖြင့် ပထမပါရာဇိကကိုပြသည်၊ ဤ၌သံသဒ္ဒါအတ္တ,အတ္တနိယဒ္ဒါဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဥပသာရသံမဟုတ်၊နိပါတ်သံဖြစ်၏၊အတ္တ,အတ္တနိယနှစ်မျိုးတို့တွင် ဤ၌ အတ္တနိယဒ္ဒါဖြစ်သည်ဟု ဋီကာသစ်ဆို၏၊ ထို့ကြောင့် သံကိုမိမိ၏ဥစ္စာဟု အနုက်ပေးလိုက်သည်။ ။နိမိတ္တာသဒ္ဒါအဂ်ါဇာတ် အနုက်ဟော။သံစ တံ နိမိတ္တဿာတိ သံနိမိတ္တံ–ဟု ကမ္မဓာရယ်တွဲ၊မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အဂ်ါဇာတ်ကိုဟု အနုက်ပေး။.....တနည်း-သံအတ္တနော နိမိတ္တန္တိ သံနိမိတ္တံ–ဟု တပ္ပုရိသ်သမာသ်တွဲ၊ မိမိ၏ အဂ်ါဇာတ်ကိုဟု အနုက်ပေး၊ ဤအလိုသံသဒ္ဒါအတ္တအနုက်ဟော။ .....တနည်း-သသ ဣဒံ သံ၊ ဣဒံတဒ္ဓိတ်ကြီ၊ ဤအလိုနာမ်ပုဒ်၊မိမိ၏ဥစ္စာဟုအနုက်ပေး။နိမိတ္တန္တိ ပဝတ္တန္တိ ဝုတ္တာဒယော ဇေတသ္မာတိ နိမိတ္တံ၊သားသွီးစသည်တို့၏ ဖြစ်ရာ အဂ်ါဇာတ်ကို အရကောက်။ သဒ္ဒ တံ နိမိတ္တဿာတိ သံနိမိတ္တံ၊မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အဂ်ါဇာတ်ကိုဟု အနုက်ပေး။

မဂ္ဂတ္တယေ.....ဝစ္ဆာဒယော မဂ္ဂန္တိ ဂန္ဆန္တိ ဇေတေဟိတိ မဂ္ဂါ၊ကျင်ကြီးစသည်တို့ထွက်သွားရာအရပ်ကိုရစေ၊မဂ္ဂါနံ တယန္တိ မဂ္ဂတ္တယံ၊ မဂ်သုံးခု အပေါင်းကိုရစေ။ ဤမဂ္ဂတ္တယေကား ပေါင်းပြီးအကျဉ်းဆိုသော စကားဖြစ်သည်၊ အကျယ်အားဖြင့် မဂ်သုံးဆယ်ဖြစ်၏။ ၎င်းမဂ်သုံးဆယ်အကျယ်ကို ပါတိမောက္ခမေဒနီ၌ ဆိုခဲ့ပြီ။

၂–အဒိန္နံမာနုသံဘဏ္ဍံ.....စသော ရြောက်ဂါထာတို့ဖြင့် ဒုတိယပါရာဇိကကို ပြသည်၊ မနုဿာနံ ဣဒံ

၃။ အာဒိယန္တော ဟရန္တော၀၊ဟရန္တောပိရိယာပထံ။
ဝိကောပေန္တော တထာ ဌာနာ၊စာ၀ေန္တောပိ ပရာဇိကော။ ။

၃။ အာဒိယန္တောပိ၊ အရာမ်ကို တရားတွေ့၍ ခိုးသောရဟန်းသည်ရင်း။ ဟရန္တောပိ၊ ဆောင်ယူလာသော ဥစ္စာကို ခိုးသောရဟန်းသည်ရင်း။ အ၀ဟရန္တောပိ၊အပ်နှံထားသော ဥစ္စာကိုခိုးသော ရဟန်းသည်ရင်း။ ဣရိယာပထံ၊–ကို။ ဝိကောပေန္တောပိ၊ ဖျက်ဆီး၍ခိုးသောရဟန်းသည်ရင်း။ တထာ၊-ပါး။ဌာနာ၊–မှ။ စာ၀ေန္တောပိ၊ ရွှေ့စေ၍ ခိုးသောရဟန်းသည်ရင်း။ ပရာဇိကော၊–သည်။ ဘ၀ေ၊-၏။

၄။ တတ္ထ နာနေက ဘဏ္ဍာနံ၊ပဠ္ဍကာနံ ၀သာ ပန။
အ၀ဟာရာ ဒသဠ္ဍေတိ၊ဝိညာတဗ္ဗာ ဝိဘာဝိနာ။ ။

၄။ တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ နာနေ-က-ဘဏ္ဍာနံ၊ နာနာ-ဘဏ္ဍ,ဧက–ဘဏ္ဍဖြစ်ကုန်သော။ပဠ္ဍကာနံ၊ပဠ္ဍကတို့၏။ ၀သာ၊အစွမ်းဖြင့်။ ဒသ၊–ကုန်သော။ အ၀ဟာရာ၊–တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊–ကုန်၏။ ဣတိ၊-သို့။ဒွေ-ပဠ္ဍကာ၊နှစ်ပါးသော ပဠ္ဍကတို့ကို။ ဝိဘာဝိနာ၊ ပညာရှိသည်။ ဝိညာတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

မာနုသံ၊လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဘဏ္ဍာကိုရစေ၊ ဤမာနုသံ ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ဖြင့် ဘိရုဏ္ဍာန်ပစ္စည်း, နတ်ပစ္စည်းများကိုခိုးအံ့၊ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်ဟုပြု၏။ ။ထေယျကား နပုံလိုင်ကို ဣတ္ထိလိုင်ပြုနိုင်ထားသည်၊ ထေယျစိတ္တေနဟူသော အနက်ကိုမှတ်၊ ထို့ကြောင့် ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် ဟု အနက်ပေးလိုက်သည်၊ ထေယျေနေကေန ဟု အဆို့ပါဒ္ဒရိ၏၊ ၎င်းအတိုင်းအနက်ပေး။ ။ဧကေနကား-ဝိစ္ဆာလောပ၊ ဧကဧကေနဟုဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် တခုတခုသောဟု အနက်ပေးလိုက်သည်။

၃။ အာဒိယန္တောဟရန္တော၀.....ဂါထာဖြင့် အာဒိယန ခိုးခြင်း, ဟရဏခိုးခြင်း, အ၀ဟရဏ ခိုးခြင်း, ဣရိယာပထဝိဇဝေါပန ခိုးခြင်း, ဌာနာစာ၀န ခိုးခြင်း–ပေါင်း ၅-ပါးကို ပြသည်။

H.132-35

၅။ သာဟတ္ထာဏတ္တိကော စေဝ၊နိသဂ္ဂေါ စာတ္ထသာဓကော။
ဓုရနိက္ခေပနဥ္စေဝ၊ဇာနံ သာဟတ္ထိ ပဠကံ။ ။

၅။ သာ-ဟ ဟတ္ထော၊ မိမိလက်ဖြင့် ခိုးခြင်းဏင်း။အာဏတ္တိ်ကာစေဝ၊ စေခိုင်း၍; ခိုးခြင်းဏင်း။ နိသဂ္ဂေါစ၊ (အပြင်ဘက်သို့) စွန့်ပစ်၍ ခိုးခြင်းဏင်း။ အတ္ထသာဓကော၊မခိုးမီ အကျိုးပြုသောခိုးခြင်းဏင်း။ ဓုရ-နိက္ခေပ နဥ္စေဝ၊ ဝန်ချ၍ခိုးခြင်းဏင်း။ ဇာနံ၊ ဤငါးပါးသည်။ သာဟတ္ထိ–ပဠကံ၊ သာဟတ္ထိက–ပဠကမည်၏။

၆။ ပုဗ္ဗသဟပယောဂေါစ၊ သံဝိဓာဟရဏဗျိစ။
သကေတကမ္မံ နိမိတ္တံ၊ပုဗ္ဗပယောဂ ပဠကံ။ ။

၆။ ပုဗ္ဗ-သဟ–ပယောဂေါစ၊ ပုဗ္ဗပယောဂဖြင့် ခိုးခြင်း, သဟပယောဂဖြင့် ခိုးခြင်းဏင်း။ သံဝိဓာ-ဟရဏဗျိစ၊ တိုင်ပင်၍ ခိုးခြင်းဏင်း။ သကေတ–ကမ္မံ၊ကာလအမှတ်အသားပြု၍ ခိုးခြင်းဏင်း။နိမိတ္တံ၊(မျက်စိမှိတ်ခြင်းစသော နိမိတ်ပြု၍ ခိုးခြင်းဏင်း။ (ဇာနံ၊ ဤငါးပါးသည်။) ပုဗ္ဗ ပယောဂ–ပဠကံ၊–မည်၏။

၄။ တတ္ထနာနေကဘဏ္ဍာနံ ..... ဂါထာဖြင့် နာနာဘာဏ္ဍာပဠကနှင့် ဧကဘဏ္ဍ ပဠကတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ခိုးခြင်း ၁၀–ပါးကိုပြသည်။

အဋ္ဌး.....နာနာဘာဏ္ဍာပဠကကား သက်ရှိသက်မဲ့ နှစ်မျိုးရစကောင်းသည်၊ ဧကဘဏ္ဍာပဠကကား သက်ရှိတမျိုးသာ၊ ဤသို့ ထူး၏။

၅။ သာဟတ္ထာဏတ္တိကောစေဝ .....ဂါထာဖြင့် သာဟတ္ထိက ခိုးခြင်း,အာဏတ္တိက ခိုးခြင်း, နိသဂ္ဂိယ ခိုးခြင်း, အတ္ထသာဓက ခိုးခြင်း, ဓုရနိက္ခေပ ခိုးခြင်းဟူသော သာဟတ္ထိကပဠကကို ပြသည်။

၆။ ပုဗ္ဗသဟပယောဂေါစ ..... ဂါထာဖြင့် ပုဗ္ဗပယောဂ ခိုးခြင်း, သဟပယောဂ ခိုးခြင်း, သံဝိဓာဝဟာရ ခိုးခြင်း, သကေတကမ္မခိုးခြင်း, နိမိတ္တကံမှခိုးခြင်းဟူသော ပုဗ္ဗ ပယောဂ ပဠကကိုပြသည်။

၇။ ထေယျာ ပသယ္ဟပရိကပ္ပ၊ပဒိုဏ္ဍနွာ ကုသာတိကာ။
အဝဟာရာ ဇူမေ ပဠု၊ဝိညာတဗ္ဗာ ဝိဘာဝိနာ။ ။

၇။ ထေယျာ၊ စဉ်းလဲ၍ ခိုးခြင်းဂင်း။ ပသယ္ဟ–ပရိကပ္ပ–ပဒိုဏ္ဍနွာ၊ အနိုင်အထက် လုယက်၍ ခိုးခြင်း,ကြံဆ၍ခိုးခြင်း, ဖုံးလွှမ်း၍ ခိုးခြင်းတို့ ဂင်း။ကုသာတိကာ၊ ကမ္မည်းပြောင်း၍ ခိုးခြင်းဂင်း။(ဇူခံ၊ဤငါးပါးသည်။ ထေယျာ-ဝဟာရ-ပဠုကံ၊-မည်၏။) ဇူတိ-သို့။ ဇူမေ-ပဠု-အဝဟာရာ၊-တို့ကို။ ဝိဘာဝိနာ၊–သည်။ ဝိညာတဗ္ဗာ၊-ကုန်၏။

၈။ မနုဿပါဏံ ပါဏောတိ၊ဇာနံ ဝဓကစေတသာ။
ဇီဝိတာ ယောဝိယောဇေတိ၊သာသနာ သော ပရာဇိကော။ ။

၈။ ယောဘိက္ခု၊–သည်။ မနုဿ-ပါဏံ၊(အသက်ရှင်သော) လူ၏ ကိုယ်ကို။ ပါဏောတိ၊. သတ္တဝါဟူ၍။ ဇာနံ၊ သိလျက်။ ဝဓက–စေတသာ၊ သတ်လိုသောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊–၍။) ဇီဝိတာ၊-မှ။ဝိယောဇေတိ၊ ခွင်းအံ့။ သောဘိက္ခု၊–သည်။ သာသနာ၊–မှ။ ပရာဇိကော၊ ရှုံးခြင်းသို့ရောက်၏။

၇။ ထေယျာပသယ္ဟပရိကပ္ပ…ဂါထာဖြင့် ထေယျာဝဟာရ ခိုးခြင်း, ပသယ္ဟာဝဟာရ ခိုးခြင်း, ပရိကပ္ပ ဝဟာရခိုးခြင်း,ပဒိုဏ္ဍနွာဝဟာရခိုးခြင်း,ကုသာဝဟာရ ခိုးခြင်းဟူသော ထေယျာဝဟာရပဠုကကိုပြသည်။

မှတ်ချက် ……နာနာဘဏ္ဍပဠုက, ဧကာဘဏ္ဍပဠုက, သာဟတ္ထိက ပဠုက, ပုဗ္ဗပယောဂပဠုက, ထေယျာဝဟာရပဠုက ၅–ပါး၊ငါးခု ငါးလိုပြစ်၍ ခိုးခြင်းကား ၂၅–ပါးဖြစ်၏ဟုမှတ်။

၈။ မနုဿပါဏံပါဏောတိ……ဂါထာဖြင့် တတိယပါရာဇိကကို ပြသည်၊ မနုဿပါဏံ၌ ပါဏ သဒ္ဒါ ယာမကာလိက, ဥဒက, ဇီဝိတိန္ဒြိယ, သရီရစသော မျိုးစွာသော အနက်ဟောတို့တွင် ဇီဝိတာကိုထောက်၍ ဤ၌ ယေကေစိပါဏာဘူတတ္ထိ တသာဝါ စသောပါဠိတို့၌ကဲ့သို့ သတ္တဝါဟောဟုမှတ်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ဟူသောအနက်ကိုပေးလိုက်သည်။ ။ပါဏောတိ၌ ပါဏကား သတ္တဝါဟောဟုမှတ်။ ။ဝိယောဇနဟူသည် သာဟတ္ထိကပယောဂ,

၉။ ဗျာနာဒိဘေဒံ ဟဒယေ အသန္တံ၊
အညာပဒေသ္ဝ ဝိနာဒိမာနံ။
မနုဿစာတိသ ဝဒေယျ ဘိက္ခု၊
ဉာတက္ခဏော တေန ပရာဇိကော ဘဝေတိ။ ။
ပါရာဇိက နိဒ္ဒေသော။

၉။ ယော်ဘိက္ခု၊-သည်။အညာ-ပဒေသ္ဝ၊သူတပါးအား ညွှန်ကြား ခြင်းကိုရင်း။အဓိမာနံ-၊ ရဋ္ဌီးခြင်းကိုရင်း။ ဝိနာ၊-၍။ ဟဒယေ၊ စိတ်၌။ အ-သန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ဗျာနာဒိ-ဘေဒံ၊ ဗျာနှစ်သည်အပြားရှိ သောတရားကို။ မနုဿ-စာတိသ၊ လူဇာတ်ဖြစ်သော သူအား။ ဝဒေယျ၊-အုံ့။တေန၊ထိုသူသည်။ဉာတ-က္ခဏော၊ သိသောခဏာ၌။ သော ဘိက္ခု၊-သည်။ ပရာဇိကော၊-သည်။ ဘဝေ၊-၏။.....ဤတို့ ဤကား ပါရာဇိကအပြီးတည်း။ ။ပါရာဇိက-နိဒ္ဒေသော်၊-သည်။နိဋ္ဌိတော၊-ပြီ။

နိဿဋ္ဌိယပယောဂ,အာဏတ္တိကပယောဂ, ဥဒ္ဓိမယပယောဂ,ထာဝရ ပယောဂ, ဝိဇ္ဇာမယပယောဂတို့၏ အစွမ်းဖြင့် သတ်ခြင်းခြောက်မျိုး တို့တွင် တမျိုးမျိုးဖြင့် သတ်ခြင်းကိုဆိုသည်။ .... အကျယ်ပါတိမောက္ခ မေဒိနီ၌ဆိုခဲ့ပြီ။

၉။ ဗျာနာဒိဘေဒံ.....ဂါထာဖြင့် စတုတ္ထပါရာဇိကကို ပြ၏သည်၊ ပစ္စနိကမေ့ ဗျာပေတိတိ ဗျာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် နိဝရဏာတရားတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့ကို အရကောက်။.....တနည်း-အာရမ္မဏော ဗျာယတိတိ ဗျာနံ၊ ကသိဏားစသော အာရုံကို ကပ်၍ ရှုတတ်သော လောကီဗျာနှ်တို့ကို အရကောက်။ဗျာနံ အာဒိ ယသ္သာတိ ဗျာနာဒိ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတို့ကို အရကောက်။ ဗျာနာဒိယော ဘေဒေါ ဗျာနာဒိဘေဒေါ၊ ၎င်းဥတ္တရိမ နုဿဓမ္မတို့ကိုပင် အရကောက်လေ။

ဒိဋ္ဌာ.....သူတပါးတို့ကိုမရည်ညွှန်းဘဲ ဒိဋ္ဌိစိတ်၌ထင်ရှားမရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို လူတို့အား ပြောကြားသော ရဟန်း ပြောကြားဆဲခဏာ၌ ထိုလူတို့သိအုံ့၊ပါရာဇိက ဟူ၏။

ပါရာဇိကနိဒ္ဒေသပြီး၏။

၂-ဂရုကာပတ္တိနိဒ္ဒေသ

၁။ မောစေတု ကာမစိတ္တေန၊ဥပက္ကမ္မ ဝိမောစယံ။
သုက္ကံ မညတြ သုပိနာ၊သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။ ။

၂-ဂရုကာပတ္တိနိဒ္ဒေသ

၁။ မောစေတု-ကာမ-စိတ္တေန၊ လွတ်စေခြင်းဌာ အလိုရှိသော တဏှာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ ဥပက္ကမ္မ၊လုံ့လပြု၍။ သုက္ကံ၊-ကို။ ဝိမောစယံ၊ လွတ်စေသော။သမဏော၊-သည်။သုပိနာ၊အိပ်မက်၌သုက်လွတ်ခြင်းကို။ အညတြ၊-၍။ ဂရုကံ၊-သို့။ဖုသေ၊-၏။

၂။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန၊မနုဿိတ္ထိ ပရာမသံ။
ဣတ္ထိသညိ ဥပက္ကမ္မ၊သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။ ။

၂။ ကာယ-သံသဂ္ဂ-ရာဂေန၊-ဖြင့်။ ဣတ္ထိ-သညိ၊ မိန်းမဟုအမှတ်ရှိ၍။ ဥပက္ကမ္မ၊-၍။ မနုဿိတ္ထိ၊လူမိန်းမကို။ ပရာမသံ၊-သော။ သမဏော၊-သည်။ဂရုကံ၊-သို့။ ဖုသေ၊-၏။

၂-ဂရုကာပတ္တိနိဒ္ဒေသ

၁။ မောစေတုကာမစိတ္တေန……ဂါထာဖြင့် သုက္ကဝိသဋ္ဌိ သိက္ခာပုဒ်ကိုပြသည်။ မောစေတုံ ကာမေတိတိ မောစေတုကာမော၊လွတ်ခြင်းဌာအလိုရှိသော တဏှာကိုရစေ။ မောစေတုကာမေန သမ္မယုတ္တံ စိတ္တံ မောစေတုကာမစိတ္တံ၊မဇ္ဈေလောဝိ သမာသ်၊လောဘသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုရစေ၊ဤပုဒ်ဖြင့် မောစနသာဒ, မုစ္စနသာဒ စသော တဆဲ့တပါးတို့တွင် မောစနသာဒ တခုကိုသာပြ၏ဟုမှတ်။

သုက္ကံ……သုဒ္ဓ၊ ကမ္ဘီ ပဝတ္တိန် ဇေတေနာတိ သုက္ကံ၊သားထွီးစသည် တို့ကောင်းစွာ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် သုက်ခေါ်သည်၊ ထိုသုက်သည် အညှိုစသောအားဖြင့် ၁၀-မျိုးပြားရ၏။

ဂရုကံ…ဂရုံ ကရောတိတိ ဂရုကော၊ ဤ၌ သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကိုအရကောက်၊ လဟုက အာပတ်တို့ကဲ့သို့ အာပတ်ထမှု၌

၃။ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစသာဒေနာ၊မဂ္ဂံ ဝါရဇ္ဇ မေထုနံ။
ဩဘာသဉ္စော မနုဿိတ္ထိ၊သုဏာမာနံ ဂရုံ ဗုသေ။ ။

၃။ ဒုဋ္ဌုလ္လ-ဝါစ-သသာဒေနာ၊ ရုန်ရင်းသောစကားကို သာယာခြင်းဖြင့်။မဂ္ဂံဝါ၊ ဝစ္ဆမဂ်,ပသာဝမဂ်ကိုရင်း။ မေထုနံ၊ မေထုန်အကျင့်ကိုရင်း။ အာရဇ္ဇ၊အကြောင်းပြု၍။ သုဏာမာနံ၊ ကြားကောင်းသောအရပ်ဒ္ဌတည်သော။ မနုဿိ-တ္ထိ-၊–ကို။ ဩဘာသဉ္စော၊ ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုသောရဟန်းသည်။ ဂရုံ၊–သို့။ဗုသေ၊–၏။

၄။ ဝဏ္ဏံ ဝတ္ဝါဇ္ဇနောကာမ၊ပါရိစရိယာယ မေထုနံ။
ဇုတ္တိ မေထုနရာဂေန၊ ယာစမာနော ဂရုံ ဗုသေ။ ။

၄။ အဇ္ဇနော၊–အား။ ကာမ–ပါရိစရိယာယ၊ ကာမဖြင့် လုပ်ကျွေးခြင်း၏။ဝဏ္ဏံ၊–ကို။ ဝတ္ဝါ၊–၍။ မေထုန–ရာဂေန၊–ဖြင့်။ ဇုတ္တိ၊–ကို။ မေထုနံ၊–ကို။ယာစမာနော၊–ရဟန်းသည်။ ဂရုံ၊–သို့။ဗုသေ၊–၏။

သာမန်ပြု၍မရ၊ လေးလေးပင်ပင် ပြုရသောကြောင့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကို ဂရုကခေါ်သည်ဟူ၏။

၂။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန……ဂါထာဖြင့် ကာယသံသဂ္ဂ သိက္ခာပုဒ်ကိုပြသည်။ကုန္ဓိတာနံ ကေသာ ဒိနံ အာယောတိ ကာယော၊သုံးဆဲ့နှစ်ကောဋ္ဌာသ အစုအဝေး ဖြစ်သော သသမ္ဘာရကာယကိုအရကောက်၊ဆံဖျား,အမွေးဖျား,လက်သည်းဖျား စသည်တို့ဖြင့် ထိရာဒ္ဌလည်း အာပတ်သင့်ကောင်းသည်ကို ထောက်၍ သသမ္ဘာရကာယကို ယူသင့်၏၊ပသာဒကာယကို မယူရဟူ၏။

၃။ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစသာဒေန……ဂါထာဖြင့် ဒုဋ္ဌုလ္လောဘာသနသိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။ ဒုဋ္ဌု နိသိတာ ဒုဋ္ဌုလ္လာ၊မကောင်းသည်ကိုမှီသောစကား။…တနည်း-ဒုဋ္ဌာစ သာ ထုလ္လာ စာတိ ဒုဋ္ဌုလ္လာ၊မသူတော်တို့၏တရားနှင့်စပ်သောစကား,သူယုတ်မာတို့နှင့် ဆက်ဆံသောစကားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒုဋ္ဌုလ္လခေါ်သည်။ ဒုဋ္ဌုလ္လာစသာ ဝါစာစာတိ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာယ အသာဒေါ ဒုဋ္ဌုလ္လာဝါစသာဒေါ၊ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာဒ္ဌ သာယာသောရာဂဖြင့် မဂ်နှစ်ပါးကိုရင်း မေထုန်ကိုရင်း အကြောင်းပြု၍ ယုတ်ယုတ်မာ်မာ်ပြောဆိုသော ရဟန်းသံဃာဒိသေသ်ဟူ၏။

၅။ သန္ဓေသံ ပဋိဋ္ဌဏ္ဍိတ္တွာ၊ပုရိသသိတ္ထိယာပိ ဝါ။
ဒိမ်ံသိတ္တွာ ဟာရံ ပစ္စာ၊သမဏော ဂရုကံ ဖုသေ။ ။

၅။ ပုရိသသ၊–ဏ်ိုင်း။ ဣတ္ထိယာပိ ဝါ၊ ဏ်ိုင်း။ သန္ဓေသံ၊သတင်းစကားကို။ ပဋိဋ္ဌဏ္ဍိတ္တွာ၊ ခံယူ၍။ ဒိမ်ံသိတ္တွာ၊ စုံစမ်း၍။ ပစ္စာ-ဟာရံ၊ တာဘန်ဆောင်သော။ သမဏော၊-သည်။ဂရုကံ၊–သို့။ဖုသေ၊–ဏ်။

၆။ စာဝေတုကာမော စောဒေန္တော၊အမူလကေန မဝတ္ထုနာ။
စောဒါပယံ ဝါ သမဏော၊သုဏာမာနံ ဂရုံ ဖုသေ။ ။

၆။ စာဝေတု-ကာမော၊ (သာသနာတော်မှ) ဖွေရှာပယ်ရှားခြင်းငှါ အလိုရှိ၍။ အ-မူ-လ-ကေန မ-ဝတ္ထုနာ၊ အမူလက ပါရာဇိက ဝတ္ထုဖြင့်။ သုဏာမာနံ၊ ကြားကောင်းသောအရပ်၌ တည်သော ရဟန်းကို။ စောဒေန္တော၊ စောဒနာသည်လည်းဖြစ်သော။ စောဒါပယံ ဝါ၊ စောဒနာစေသည်လည်းဖြစ်သော။သမဏော၊–သည်။ ဂရုံ၊–သို့။ဖုသေ၊–ဏ်။

၄။ ဝဏ္ဏံ ဝတ္ဘာဘိနောကာမ.....ဂါထာဖြင့် အတ္ထကာမပါရိစရိယ သိက္ခာပုဒ်ကိုပြ၏သည်၊ မာဒိသံ သိလဝန္တံ ကလ္ယာဏမဇ္ဈံ စသည်ဖြင့် ပိဋိဏ်ရုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုပြီး၍ ဇေတဝဏ်ဘဂိနီစသည်ဖြင့် ကာမဖြင့်လုပ်ကျွေးခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြော ဆိုပြီး မေထုနရာဂဖြင့် မိန်းမထံ မေထုန်အမှုကို တောင်းခံခြင်းပြု၏သော ရဟန်းသံဃာဒိသေသ်၊ပဏ္ဍာ၊ကာ်၌ ပဏ္ဍာ၊ကာ်ဟု မှတ်ပြီး တောင်းသော ရဟန်း ထုလ္လစ္စည်း၊ ၎င်း၌ မိန်းမဟု မှတ်ထင်၍ တောင်းသောရဟန်း ဒုက္ကဋ် ဟူ၏။

၅။ သန္ဓေသံ ပဋိဋ္ဌဏ္ဍိတ္တွာ.....ဂါထာဖြင့် သဠေရိတ္ထ သိက္ခာပုဒ်ကို ပြ၏သည်၊ ယောက်ျားက ပေးအပ်သော မေတ္တာလက်ဆောင်ကို ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ကောင်းပြီဟု ခံယူခြင်း၊ ထို့နောက် မိန်းကလေးအား စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း–မေးမြန်းခိုင်းခြင်း၊ ထို့နောက် မိန်းကလေးက ပြောသော ကြိုက်-မကြိုက် စကားကို ယောက်ျားကလေးအား ပြန်ပြောခြင်း-ပြန်ပြောစေခြင်း၊ ဤ အင်္ဂါသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံမှု သံဃာဒိသေသ်၊ မိန်းကလေးကခိုင်းရာ၌လည်း နည်းတူ၊ အင်္ဂါနှစ်ပါးဖြစ်မှု ထုလ္လစ္စည်း၊ တပါးဖြစ်မှု ဒုက္ကဋ်။ ။ဝါသဒ္ဒါ ဝစနာလက်ဘရ၊တနည်း–ဆန္ဒာနုရက္ခဏတ္ထ။

၇။ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယ၊အမူလန္တိမဝတ္ထုနှာ။
စာဝေတုကာမော စောဒေန္တော၊သုဏာမာနံ ဂရုံ ဗုသေတိ။ ။

ဂရုကာပတ္တိ နိဒ္ဒေသော။

၇။ လေသ-မတ္တံ၊ အမြွက်မျှကို။ဥပါဒါယ၊ အမှီပြု၍။ (ဘိက္ခုံ၊-ကို။ ဗြဟ္မစရိယာ၊-မှ။) စာဝေတု-ကာမော၊-၍။ အမူလ-တ္တိမ-ဝတ္ထုနှာ၊-ဖြင့်။ သုဏာမာနံ၊-ရဟန်းကို။ စောဒေန္တော၊-သည်ရင်း။ (စောဒါပယံ ဝါ၊-သည်ရင်း။) ဂရုံ၊-သို့။ ဗုသေ၊-၏။……ဤတိ၊ဤကား သံဃာဒိသေသ် အပြီးတည်း။ ။ဂရုကာပတ္တိနိဒ္ဒေသော၊-သည်။ နိဋ္ဌိတော၊-ပြီ။

၆။ စာဝေတုကာမော စောဒေန္တော……ဂါထာဖြင့် ပဌမဒုဋ္ဌ ဒေါသသိက္ခာပုဒ်ကို ပြ

သည်၊ ဤစာဝေတုကာမော ဟူသောပုဒ်ဖြင့် သာသနာတော်မှ ဆွေလျှောခြင်းကိုအလိုမရှိမူ၍ အကျော်အစောမဲ့ကိုသာ ဖြစ်စေလိုမူ၍ စောဒနာသော် သံဃာဒိသေသ်မသင့်ဟု ပြသည်။ ။အမူလန္တိမဝတ္ထုနှာဖြင့် ဒိဋ္ဌ, သုတ, ပရိသကိတရှိ၍ စောဒနာသော် သံဃာဒိသေသ် မသင့်ဟု ပြသည်။ ။သုဏာမာနံဖြင့် စောဒနာပြုအပ်သော ရဟန်းကြားသော်သာ သံဃာဒိသေသ်သင့်၏ဟု ပြသည်၊မကြားသော်ရင်း တမန်စေ၍ ဖြစ်စေ စာပေး၍ဖြစ်စေ စောဒနာသော်ရင်း သံဃာဒိသေသ်မသင့်ဟူ၏။

၇။ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယ……ဂါထာဖြင့် ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်၊ လေသ ဆယ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးသောလေသကိုမှီ၍ အမူလကအန္တိမဝတ္ထုဖြင့် ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ ခိုင်း၍ဖြစ်စေ စွပ်စွဲသောရဟန်း သံဃာဒိသေသ် ဟူ၏။

အဓိပ္ပါယ်……မင်းမျိုးတယောက်ယောက် မေထုန်လွန်ကျူးသည်ကို မြင်ပြီး ထိုလွန်ကျူးသူမှ တပါးသော ပိပိ၏ ရန်သူ မင်းမျိုးရဟန်းကိုမြင်၍ ထိုမင်းမျိုးဖောတ်ကိုယူပြီးလျှင် မင်းမျိုး လွန်ကျူးသည်ကို ငါမြင်သည်၊ သင်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်သည်၊ပါရာဇိက ကျနေပြီ၊ ဤသို့ကိုယ်တိုင်စောဒနာခြင်း, စေခိုင်းပြီးစောဒနာ စေခြင်းမျိုးကို ဆိုသည်။

၃-နိဿဂ္ဂိယနိဒ္ဒေသ

၁။ ဝိကပ္ပနမဓိဋ္ဌာန၊မကတ္တွာကာလစီဝရံ။
ဒသာဟာမတိမာပေတိ၊တသ္သ နိဿဂ္ဂိယံ သိယာ။ ။

၃-နိဿဂ္ဂိယနိဒ္ဒေသ

၁။ ယောဘိက္ခု၊-သည်။ အကာလ စီဝရံ၊-ကို။ ဝိကပ္ပနံ၊-ကိုရင်း။ အဓိဋ္ဌာနံ၊-ကိုရင်း။ အ-ကတ္တွာ၊-၍။ ဒသာ-ဟံ၊-ကို။ အတိမာပေတိ၊ လွန်စေအုံ့။ တသ္သ-ဘိက္ခုနော၊-အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊-သည်။သိယာ၊-၏။

၂။ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာညတ္တြ၊ တိစီဝရမဓိဋ္ဌိတံ။
ဧကောဟမတိမာပေတိ၊ နိဿဂ္ဂိ သမယံ ဝိနာ။ ။

၂။ ဘိက္ခု-သမ္မုတိယာ၊-ကို။ အညတ္တြ၊-၍။ အဓိဋ္ဌိတံ၊ အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်ပြီးသော။ တိစီဝရံ၊-ကို။ သမယံ၊-ကို။ ဝိနာ၊- ၍။ ဧကော-ဟံ၊ တရက်ကို။ အတိမာပေတိ၊-အုံ့။ နိဿဂ္ဂိ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။

အထူး……ပထမ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်ကား သူတပါး ပြောဆိုကြား ခြင်းဖြင့် စွပ်စွဲသည်၊ ဤဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်ကား ကိုယ်တိုင်ဖြင်ခြင်းတို့ဖြင့် စွပ်စွဲသည်၊ ဤကား သိက္ခာပုဒ်နှစ်ပါး အထူး ဟု နိဿယဒ္ဒ ဆိုး၏။

မှတ်ချက်……ကုဋိကာရ သိက္ခာပုဒ်, ဝိဟာရကာရသိက္ခာပုဒ် နှစ်ခု ကား ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ကြွင်းသောသံဃာဘေဒကစသော သိက္ခာပုဒ်လေးပါးကား ကြာမြင့်မှ အာပတ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့် ဤမှုလသိက္ခာကျမ်းဌ မဆိုဟု မှတ်။ [ဋီကာသစ်။]

ဂရုကာပတ္တိ နိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

၃-နိဿဂ္ဂိယ နိဒ္ဒေသ

၁။ ဝိကပ္ပန မဓိဋ္ဌာန……ဂါထာဖြင့် ပထမကထိန် သိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်၊ ဝိကပ္ပနာခဏ်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန် ခဏ်းတို့ကို ပါတိမောက္ခမေဒနိဒ္ဒ ဆိုခဲ့ပြီ။ ။သိယာကား ဧကံသတ္ထ, သံသယတ္ထနှစ်မျိုးပြား၏၊ ဤ၌ ဧကံသတ္ထကို ယူ။

H.132-36

၃။ အညာတိကာ ဘိက္ခုနိယာ၊ ပုရာဏစိ၀ံ ပန။
ဝေ၀ါပေတိ ရဟာပေတိ၊အာကောဋ္ဌာပေတိ တံ သိယာ။ ။

၃။ အညာတိကာ၊-သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊-ကို။ ပုရာဏ-စိ၀ံ၊-ကို။ ဝေ၀ါပေတိ၊ ဖွဲ့မူလည်းဖွဲ့စေအုံ့။ ရဟာပေတိ၊ ဆိုးမူလည်း ဆိုးစေအုံ့။အာကောဋ္ဌာပေတိ၊နှယ်မူလည်း နှယ်စေအုံ့။ တံ၊ ထိုနိဿဂ္ဂိသည်၊ သိယာ၊-၏။

၄။ အညာတိကာ ဘိက္ခုနိယာ၊ဟတ္ထတော ကိဠိမူလကံ။
အဒတ္တာ စိ၀ရာဒါနေ၊နိဿဂ္ဂိယ မဒိရိတံ။ ။

၄။ အညာတိကာ၊–သော။ ဘိက္ခုနိယာ၊–၏။ ဟတ္ထတော၊–မှ။ ကိဠိ-မူလကံ၊ တစုံတခုသောအဘိုးကို။ အ ဒတ္တာ၊ မပေးမူ၍။ စိ၀ရ-ဒါနေ၊သက်နိုးယူခြင်းကြောင့်။ (တသ၊ထိုရဟန်းအား။)နိဿဂ္ဂိယံ၊-ကို။ ဥဒိရိတံ၊ ဆိုအပ်၏။

၂။ ဘိက္ခု သမ္မုတိယာညတ္တြ……ဂါထာဖြင့်ဒုတိယကထိနသိက္ခာ ပုဒ်ကိုပြသည်။ သမ္မာ မနိယတိ ဉာယတိတိ သမ္မုတိ။ ကောင်းစွာ သိအပ်သောကြောင့် သမ္မုတိ ခေါ်သည်။ ဘိက္ခုဟိ သမ္မုတိ ဘိက္ခုသမ္မုတိ။ ရဟန်းများက ဤရဟန်းနာသောကြောင့် အဓိဋ္ဌာန် တင်ထားသော သက်နိုးများနှင့် ကင်းဝေးနေ ကောင်းသောရဟန်းဟု ကောင်းစွာ သိအပ်သောကြောင့် ဘိက္ခုသမ္မုတိ ခေါ်သည်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဂိလာနရဟန်းသာ သမ္မုတိ ရကောင်းသည်ဟု မှတ်။

၃။ **အညာတိကာ ဘိက္ခုနိယာ**……ဂါထာဖြင့် ပုရာဏ စိ၀ရ သိက္ခာပုဒ်ကိုပြသည်၊အညာတိကာ ဘိက္ခုနိယာကား သမာသ်ဟု ဋီကာဆိုရ၏၊ ဤနိဿယ၌ အညာတိကာ၌ ယ အကြောကြီ၍ ဝါကျနက်ပေးလိုက်သည်၊ တံ သဒ္ဒါ ပဏ္ဍိတ ဝိသယ၊ရှေးဝါကျ၌ဆိုအပ်ပြီးသော နိဿဂ္ဂိယပုဒ်ကို စွဲသည်။

၄။ **အညာတိကာဘိက္ခုနိယာ**……ဂါထာဖြင့် စိ၀ရပဒိုဋ္ဌဟာဏ သိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။

၅။ အပ္ပဝါရိတ မညာတိ ဝိညာပေန္တသ စိဝရံ။
အညတ္ဂြ သမယာ တသ္မာ နိဿဂ္ဂိယ မုဒ္ဒိရိတံ။ ။

၅။ အ-ပ္ပဝါရိတံ၊ မာဘိတ်ကြားသော။ အညာတိ၊ အမျိုးမတော်သောသူကို။ စိဝရံ၊-ကို။ ဝိညာပေန္တသ၊-အား။ သမယာ၊-ကို။ အညတ္ဂြ၊-၍။ တသ္မာ၊-အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊-ကို။ ဥဒ္ဒိရိတံ၊-၏။

၆။ ရဇတံ ဇာတရူပံ ဝါ၊ မာသကံ ဝါ ကဟာပဏံ။
ဂဏ္ဍေယ္ယ ဝါ ဂဏ္ဍာပေယ္ယ၊ နိဿဂ္ဂိ သာဒိယေယ္ယ ဝါ။ ။

၆။ ရဇတံ၊ ငွေကိုရင်း။ ဇာတရူပံ ဝါ၊ ရွှေကိုရင်း။ မာသကံ ဝါ၊ ပဲရုပ်ကိုရင်း။ ကဟာပဏံ၊ အသပြာကိုရင်း။ ဂဏ္ဍေယ္ယ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ယူအံ့။ ဂဏ္ဍာပေယ္ယ၊ သူတပါးကိုလည်း ယူစေအံ့။ သာဒိယေယ္ယ ဝါ၊ အနိုးခ္ခြထားအပ်သည်ကိုလည်း သာယာအံ့။(တသ္မာ၊-အား။) နိဿဂ္ဂိ၊-သည်။ (သိယာ၊-၏။)

၅။ အပ္ပဝါရိတ မညာတိ.....ဂါထာဖြင့် အညာတက ဝိညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။ နပ္ပဝါရေတိ နှ ဩကာသံ ကရောတိတိ အပ္ပဝါရိတောဝ။ မာဘိတ်ကြား တောင်းခွင့်မပြုထားသော သူကို ရစေ။ နှ ဥယတိ သုခံ ဒုက္ခန္တိ အညာတိ။ ချမ်းသာသည် ဆင်းရဲသည်ကို အသိမလုပ်သောသူကို အညာတိ ခေါ်သည်။ အပ္ပဝါရိတောစ သော အညာတိ စာတိ အပ္ပဝါရိတ မညာတိ။ ကမ္မဓာရယောဟု ဋီကာဆိုရ၏၊ ဤအလို နှစ်ပုဒ်ပေါင်း၍ အနက်ပေး။

၆။ ရဇတံ ဇာတရူပံ ဝါ.....ဂါထာဖြင့် ရူပိယပဋိဂ္ဂဟာဏသိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။ ဇနေဟိ ရဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ရဇတံ။ လူတို့ နှစ်သက်အပ်သောကြောင့် ငွေကို ရဇတ ခေါ်သည်။ ဇာတံ ရူပံ ဇောသ္သာတိ ဇာတရူပံ၊ ပိမိသဘောအလျောက်ဖြစ်သော အာဆင်းရှိသောကြောင့် ရွှေကို ဇာတရူပ ခေါ်သည်။ ဇနေဟိ မသိတဗ္ဗော အာမသိတဗ္ဗောတိ မာသော။ မာသော ဝေ မာသကော။ လူတို့သိုးသပ်အပ်သောကြောင့် ဒါရုမာသကစသည်ကို မာသကခေါ်သည်။ ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိဘောဂေတဗ္ဗန္တိ ကဟာပဏံ။ လူတို့ သုံးဆောင်အပ်သောကြောင့် ကဟာပဏခေါ်သည်။

၇။ ပရိဝတ္တေယျ နိဿဋ္ဌိ၊ရဇတာဒိ စတုဇ္ဇိတံ။
ကပ္ပိယံ ကပ္ပိယေနာပိ၊ထပေတ္မာ သဟာဝဇ္ဇိကေ။ ။

၇။ ရဇတာဒိ-စတု-ဇ္ဇိတံ၊ ငွေ စသော လေးပါးအပြား ရှိသော အကပ္ပိယဝတ္ထုကို။ပရိဝတ္တေယျ၊လဲပြောင်းအံ့။နိဿဋ္ဌိ၊-သည်။(ဟောတိ၊-၏။)သဟာဝဇ္ဇိကေ၊–တို့ကို။ထပေတ္မာ၊–၍။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သောဝတ္ထုကို။ ကပ္ပိယေနပိ၊ အပ်သောဝတ္ထုဖြင့်လည်း။ ပရိဝတ္တေယျ၊ -အံ့။ နိဿဋ္ဌိ၊ -သည်။သိယာ၊–၏။

၈။ ဝိကပ္ပနမဓိဋ္ဌာန၊မကတ္မာန ပမာဏိကံ။
ဒသာဟ မတိမာပေတိ၊ပတ္တံ နိဿဋ္ဌိယံ သိယာ။ ။

၈။ ·ပမာဏိကံ၊ ပမာဏာ၌ ယှဉ်သော။ ပတ္တံ၊-ကို။ ဝိကပ္ပနံ၊-ကိုရင်း။ အဓိဋ္ဌာနံ၊–ကိုရင်း။ အ-ကတ္မာန၊ မပြုမူ၍။ ဒသာ-ဟံ၊–ကို။ အတိမာ ပေတိ၊–အံ့။ နိဿဋ္ဌိယံ၊–သည်။ သိယာ၊–၏။

၉။ ပဉ္စ ဗန္ဓနတောဒ္ဓိန၊ပတ္တော သတိ ပရံ ပန။
ဝိညာပေတိ နဝံ ပတ္တံ၊တဿ နိဿဋ္ဌိယံ သိယာ။ ။

၉။ ပဉ္စ-ဗန္ဓန တောဒ္ဓိန၊ ငါးဖွဲ့အောက်။ ဒ္ဓိန–ပတ္တော၊ ယုတ်သော သပိတ်သည်။သတိ၊ရှိလျက်။ပရံ၊–သော။နဝံ၊–သော။ပတ္တံပန၊-ကိုကား။ ဝိညာပေတိ၊ တောင်းအံ့။တဿ၊–အား။နိဿဋ္ဌိယံ၊–သည်။သိယာ၊-၏။

၇။ ပရိဝတ္တေယျနိဿဋ္ဌိ……ဂါထာဖြင့် ရှုပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာ ပုဒ်နှင့် ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်နှစ်ခုကို ပြသည်။

၈။ ဝိကပ္ပနမဓိဋ္ဌာန……ဂါထာဖြင့် ပတ္တသိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်၊ ပမာဏာ၌ ယှဉ်သောသပိတ်ဟူသည် မြေ သပိတ်,သံသပိတ်စသော်တို့၏ အစွယ်းဖြင့် ၂-လုံးတို့၏ ဥက္ကဋ္ဌကြီးငယ်စသော သပိတ် ၉–လုံးအနက် ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်ညီမကောမက ၂–လုံးကို ဖယ်၍ ကြွင်း၇–လုံးကိုဆိုသည်။

၉။ ပဉ္စဗန္ဓနတောဒ္ဓိန……ဂါထာဖြင့် ·ဒ္ဓိနပဉ္စဗန္ဓန သိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။

၁၀။ ပဒ္ဓိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဘုဇ္ဇန္တော၊သပ္ပိတေလာဒိကံ ပန။
သတ္ထာဟ မတိမာပေတိ၊တသ နိဿဂ္ဂိယံ သိယာ။ ။

၁၀။ ပန၊ အာဘွိတပါးကား။ သပ္ပိ–တေလာ–ဒိကံ၊ ထောပတ်,ဆီ စသည်ကို။ ပဒ္ဓိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ အကပ်ခံပြီး၍။ ဘုဇ္ဇန္တော၊-ရဟန်းသည်။ သတ္ထာ-ဟံ၊ ချနစ်ရက်ကို၊အတိမာပေတိ၊–အုံ့။တသ၊-အား၊နိဿဂ္ဂိယံ၊-သည်၊သိယာ၊–၏။

၁၁။ ဘိက္ခုသ္မိ စီဝရံ ဒတ္ဝာ၊အဋ္ဌန္နန္တသ တံ ပုန။
သကသညာယ နိဿဂ္ဂိ၊အဋ္ဌန္နာပယတောပိ ဝါ။ ။

၁၁။ ဘိက္ခုသ္မိ၊ ရဟန်းတပါးအား။စီဝရံ၊–ကို။ ဒတ္ဝာ-၍။ တံ၊ ထိုသက်နှုံးကို။ ပုန၊ တဘန်။ သက–သညာယ၊–ဖြင့်။ အဋ္ဌန္နန္တသ၊ လုယူသော ရဟန်းအားရင်း။ အဋ္ဌန္နာပယတောပိ ဝါ၊ လုယူစေသော ရဟန်းအားရင်း။နိဿဂ္ဂိ၊-သည်။ (သိယာ၊-၏။)

၁၂။ အပ္ပဝါရိတ ဝညာတိ၊ သုတ္တံ ယာစိယ စီဝရံ။
ဝါယာပေန္တသ နိဿဂ္ဂိ၊ဝိနာ ဉာတိပ္ပဝါရိတော။ ။

၁၂။ အပ္ပဝါရိတံ၊–သော။ အ-ညာတိ၊-သူကို။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို။ ယာစိယ၊–၍။ စီဝရံ၊–ကို။ ဝါယာပေန္တသ၊ အား။ ဉာတိ-ပ္ပဝါရိတော၊ အမျိုးတော်သူ,ဘိတ်ကြားထားသောသူတို့ကို။ဝိနာ၊–၍။ နိဿဂ္ဂိ၊-သည်။ (သိယာ၊-၏။)

၁၃။ ဇာနန္တော ဘိက္ခုသံဃသ၊လာဘံ ပရိဏတံ ပန။
အတ္တနော ပရိဏာမေတိ၊တသ နိဿဂ္ဂိယံ သိယာတိ။ ။
နိဿဂ္ဂိယ နိဒ္ဒေသော။

၁၃။ ဘိက္ခုသံဃသ၊–အား။ ပရိဏတံ၊–သော။ လာဘံ၊–ကို။ ဇာနန္တော၊–လျက်။အတ္တနော၊-အား။ ပရိဏာမေတိ၊-အုံ့။ တသ၊-အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။ ....ဤတိ၊ဤကားနိဿဂ္ဂိအပြီးတည်း။ ။ နိဿဂ္ဂိယနိဒ္ဒေသော၊-သည်။ နိဋ္ဌိတော၊-ပြီ။

၁၀။ ပဒ္ဓိဂ္ဂဟေတ္ဝာဘုဇ္ဇန္တော....ဂါထာဖြင့် ဘေသဇ္ဇ သိက္ခာ ပုဒ်ကိုပြသည်။

၁၁။ ဘိက္ခုသ္မိစီဝရံဒတ္ဝာ....ဂါထာဖြင့် စီဝရအဋ္ဌန္ဓန သိက္ခာ ပုဒ်ကို ပြသည်။

၄–ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသ

၁။ သမ္ဘဇာနုမုသာဝါဒေ၊ပါစိတ္တိယ မုဒ္ဒိရိတံ။
ဘိက္ခုဒ္ဒု ဩမသန္တသ၊ပေသုညေ ဟရဏေပိ စ။ ။

၄–ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသ

၁။ သမ္ဘဇာနု–မုသာ-ဝါဒေ၊–ကြောင့်။ ပါစိတ္တိယံ၊-ကို။ ဥဒ္ဒိရိတံ၊-၏။ဘိက္ခုံ၊–ကို။ ဩမသန္တသ၊ ဆဲရေးသော ရဟန်းအားလည်း။ ပါစိတ္တိယံ၊-ကို။ဥဒ္ဒိရိတံ၊–၏။ ပေသုညေ-ဟရဏေပိစ၊ ကုန်းတိုက်သော စကားကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်လည်း။ ပါစိတ္တိယံ၊-ကို။ ဥဒ္ဒိရိတံ၊-၏။

၂။ ထပေတ္ဝာ ဘိက္ခုနိ ဘိက္ခုံ၊အညေန ပိဋ္ဌိကတ္ဝာယံ။
ပဒသော ဝမ္မံ ဘဏန္တသ၊ပါစိတ္တိယ မုဒ္ဒိရိတံ။ ။

၂။ ဘိက္ခုနိ၊-ကိုရင်း။ ဘိက္ခုံ၊-ကိုရင်း။ ထပေတ္ဝာ၊-၍။ အညေန၊ တပါးသော လူသာမဏေနှင့်(သင်္ဃိ၊-ကွ။) ပိဋ္ဌိကတ္ဝာယံ၊-သော။ ဝမ္မံ၊–ကို။ ပဒသော၊ ပုဒ်ပြိုင်။ ဘဏန္တသ၊ ရွတ်ဆိုသော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိယံ၊–ကို။ဥဒ္ဒိရိတံ၊–၏။

၁၂။ အပ္ပဝါရိတမညာတိ.....ဂါထာဖြင့် သုတ္တဝိညတ္တိ သိက္ခာ ပုဒ်ကိုပြသည်။

၁၃။ ဇာနန္တော ဘိက္ခုသံဃဿ.....ဂါထာဖြင့် ပရိဏာတ သိက္ခာ ပုဒ်ကိုပြသည်။

နိဿဂ္ဂိယနိဒ္ဒေသပြီး၏။

၄–ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသ

၁။ သမ္ဘဇာနုမုသာဝါဒေ.....ဂါထာဖြင့် မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်, ဩမသဝါဒ. သိက္ခာပုဒ်, ပေသုညသိက္ခာပုဒ် ၃–ခုတို့ကိုပြသည်။

၃။ အနုပသမ္ပန္နေနေ၀၊သယိတ္ဝါနု တိရတ္ဆိယံ။
ပါစိတ္တိ သဟသေယျာယ၊စတုဏ္ဍဏ္ဍာ်ံတေ ပုနု။ ။

၃။ အနုပသမ္ပန္နေနေ၀၊ လူသာမဏေနှင့် သာလျှင်။ (သဒ္ဒိ၊—ကွ။) တိ-ရတ္ဆိယံ၊—လုံး။ သယိတ္ဝါနု၊ အိပ်ပြီး၍။ ပုနု၊-ဘန်။ စတုဏ္ဍံ၊လေးခုမြောက်သောနေ့၌၊အဏ္ဍာ်ံတေ၊နေ၀င်သည်ရှိသော်။သဟ-သေယျာယ၊ တရိုးတရံတည်းသော ကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်းကြောင့်။ပါစိတ္တိ၊—သည်။ သိယာ၊-၏။

၄။ ဣတ္ထိယာ ဧကရတ္တိမ္ပိ၊သေယျံ ကပ္ပယတောပိ၀ါ။
ဒေသေန္တသ္သ ဝိနာ ဝိညုံ၊ဓမ္မဉ္စ ဆပ္ပဒုတ္ဘရိ။ ။

၄။ ဣတ္ထိယာ၊-နှင့်။ (သဒ္ဒိ၊-ကွ။) ဧက-ရတ္တိမ္ပိ၊ တညဉ့်မျှလည်း။ သေယျံ၊ တရိုးတရံတည်းသော ကျောင်း၌ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပယတောပိ၀ါ၊ ပြုသောရဟန်းအားလည်း။ ပါစိတ္တိ၊—သည်။ သိယာ၊—၏။ ဝိညုံ၊ သိကြားလိမ္မာသော ယောကျ်ားကို။ ဝိနာ၊-၍။ ဣတ္ထိယာ၊-အား။ ဆ-ပ္ပဒု-တ္ဘရိ၊ခြောက်ပုဒ်ထက်အလွန်၊ဓမ္မံ၊-ကို။ဒေသေန္တသ္သ၀၊-အားလည်း။ ပါစိတ္တိ၊—သည်။ သိယာ၊-၏။

၅။ ဒုဗ္ဗုလ္လံ ဘိက္ခုနော ၀ဏ္ဏံ၊ ဘိက္ခု သမ္မုတိယာ ဝိနာ။
အဘိက္ခုနော ၀ဒန္တသ္သ၊ပါစိတ္တိယ မုဒီရိတံ။ ။

၅။ ဘိက္ခုနော၊-၏။ဒုဗ္ဗုလ္လံ၊-သော။ဝဏ္ဏံ၊သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကို။ ဘိက္ခု-သမ္မုတိယာ၊-ကို။ ဝိနာ၊-၍။ အ-ဘိက္ခုနော၊ လူသာမဏေအား။ ၀ဒန္တသ္သ၀၊ ပြောကြားသောရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိယံ၊—ကို။ ဥဒီရိတံ၊-၏။

၂။ ထပေတ္ဝာ ဘိက္ခုနိ ဘိက္ခုံ...ဂါထာဖြင့်ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။

၃။ အနုပသမ္ပန္နေနေ၀.....ဂါထာဖြင့် ပထမသဟသေယျ သိက္ခာပုဒ်ကိုပြသည်။

၄။ ဣတ္ထိယာဧကရတ္တိမ္ပိ..ဂါထာဖြင့်:ဒုတိယသဟသေယျ သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ် ၂-ခုတို့ကို ပြသည်။

၆။ ခဏေယျဝါ ခဏာပေယျ၊ပထဝိဠ္ဌ အ ကပ္ပိယံ။
ဘူတဂါမံ ဝိကောပေယျ၊တသ္မာ ပါစိတ္တိယံ သိယာ။ ။

၆။ အ-ကပ္ပိယံ၊-သော။ ပထဝိဠ္ဌ၊-ကိုလည်း။ ခဏေယျဝါ၊-အံ့။ ခဏာပေယျ၊-အံ့။တသ္မာ၊-အား။ပါစိတ္တိယံ၊-သည်။သိယာ၊-၏။ ဘူတဂါမံ၊-ကို။ဝိကောပေယျ၊ဖျက်ဆီးခြားအံ့။တသ္မာ၊-အား။ပါစိတ္တိယံ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။

၇။ အဠ္ဌောကာသေ တု မဠ္ဠာဒိ´ကတ္တာ သန္ဓရဏာဒိကံ။
သံဃိကံ ယာတိ ပါစိတ္တိ၊အ-ကတ္တာ ပုန္ဗနာဒိကံ။

၇။ တု၊ အတ္ထိတပါဒိကာ။ အဠ္ဌောကာသေ၊-၌။ သံဃိကံ၊-သော။ မဠ္ဠာ-ဒိ´၊-ကို။ သန္ဓရဏာ ဒိကံ၊ ခင်းခြင်းစသည်ကို။ ကတ္တာ၊-၍။ အာပုန္ဗနာ-ဒိကံ၊ ပန်းကြားခြင်းစသည်ကို။ အ-ကတ္တာ၊-၍။ ယာတိ၊ သွားအံ့။ ပါစိတ္တိ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။

၈။ သံဃိကာ ဝသဏေ သေယျံ၊ကတ္တာ သန္ဓရဏာဒိကံ။
အ-ကတ္တာ ပုန္ဗနာဒိ´ ယော၊ယာတိ ပါစိတ္တိ တသ္မာ။
ဇာနံ-သပ္ပါဏကံ တောယံ၊ပါစိတ္တိ ပရိဘုဉ္ဇယော။ ။

၈။ သံဃိကာ-ဝသဏေ၊ သံဃိက ကျောင်း၌။ သေယျံ၊-ကို။ သန္ဓရဏာ-ဒိကံ၊-ကို။ ကတ္တာ၊-၍။အာပုန္ဗနာ-ဒိ´၊-ကို။ အ-ကတ္တာ၊ ၍။ ယောဘိက္ခု၊-သည်။ ယာတိ၊-အံ့။ တသ္မာ၊-အား၊လည်း။ ပါစိတ္တိ၊-သည်။ (သိယာ၊-၏။)သပ္ပါဏကံ၊-သော။တောယံ၊-ကို။ဇာနံ၊-လျက်။ "ပရိဘုဉ္ဇယော၊"-အံ့။ တသ္မာ၊-အား၊လည်း။ပါစိတ္တိ၊-သည်။သိယာ၊-၏။ [ဋီကာ၌ ပရိဘုဉ္ဇတောဂ္ဂိ၏၊ ဟိတ်အနက်၌ တောပစ္စည်းဟု ကြံသည်။]

၅။ ဒုဗ္ဗုလ္လံဘိက္ခုနောဝဇ္ဇံ.....ဂါထာဖြင့်ဒုဗ္ဗုလ္လာရောစနသိက္ခာပုဒ် ကိုပြသည်။

၆။ ခဏေယျဝါခဏာပေယျ.... ဂါထာဖြင့် ပထဝီခဏနသိက္ခာ ပုဒ်နှင့် ဘူတဂါမ သိက္ခာပုဒ် ၂–ချက်ကိုပြသည်။

၇။ အဠ္ဌောကာသေတုမဠ္ဠာဒိ´.....ဂါထာဖြင့် ပထမသေနာသန သိက္ခာပုဒ်ကိုပြသည်။

၉။ အညာတိကာ ဘိက္ခုနိယာ၊ထပေတ္မာ ပရိဝတ္တကံ။
စိဝရံ ဒေတိ ပါစိတ္တိ၊စိဝရံ သိဗ္ဗတောပိစ။
အတိရိတ္တံ အကာရေတ္မာ၊ပဝါရေတ္မာနဉ္စ ဘုဉ္ဇတော။ ။

၉။ အညာတိကာ-ဘိက္ခုနိယာ၊-အား။ ပရိဝတ္တကံ၊ လဲလှယ်ခြင်းကို။ ထပေတ္မာ၊-၍။ စိဝရံ၊-ကို။ ဒေတိ၊-အံ့။ပါစိတ္တိ၊-သည်။ သိယာ၊–၏။ အညာတိကာ-ဘိက္ခုနိယာ၊–၏။ စိဝရံ၊–ကို၊သိဗ္ဗတော၊ ချုပ်သော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိ၊–သည်။ သိယာ၊–၏။ ။ပဝါရေတ္မာနဉ္စ၊ ပယ်ဖြစ်ပြီး၍။ အတိရိတ္တံ၊-ကို။ အ-ကာရေတ္မာ၊-၍။ ဘုဉ္ဇတော၊-အား။ ပါစိတ္တိ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။

၁၀။ ဘိက္ခုံ အာသာဒနာပေက္ခော၊ပဝါရေတိ ပဝါရိတံ။
အနတိရိတ္တေနဉ္စ ဘုတ္တေ တု၊ပါစိတ္တိယ မုဒီရိတံ။ ။

၁၀။ ပဝါရိတံ၊ ပဝါရိတ်သင့်သော။ ဘိက္ခုံ၊-ကို။ အာသာဒနာ-ပေက္ခော၊အရှိန်အစော်မဲ့ကို ငဲ့သည်ဖြစ်၍။ အနတိရိတ္တေန၊-သောဘောဇဉ်ဖြင့်။ ပဝါရေတိ၊-အံ့။ (တေန၊ ထိုရဟန်းသည်၊တသို့၊ ထိုဘောဇဉ်ကို၊)ဘုတ္တေတု၊စားသော်ကား။ ပါစိတ္တိယံ၊-ကို။ ဥဒီရိတံ၊-၏။

၁၁။ သန္ဓိဓိဘောဇနံ ဘုဉ္ဇေ၊ဝိကာလေ ယာဝကာလိကံ။
ဘုဉ္ဇတောဝါပိ ပါစိတ္တိ၊အဂိလာနော ပဏီတကံ။ ။

၁၂။ ဝိညာပေတ္မာနဉ္စ ဘုဉ္ဇေယျ၊သပ္ပိဘတ္တာဒိကမ္ပိ စ။
အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဘုဉ္ဇေ၊ဒန္တကဋ္ဌောဒကံ ဝိနာ။ ။

၁၁–၂။ သန္ဓိ-ဘောဇနံ၊ တညဉ့်သိုမှီးအပ်ပြီးသော ဘောဇဉ်ကို။ ဘုဉ္ဇေ၊ စားအံ့။ ပါစိတ္တိ၊–သည်။ သိယာ၊--၏။ ဝိကာလေ၊-၌။ ယာဝကာလိကံ၊–ကို။ ဘုဉ္ဇတောဝါပိ၊–အားလည်း။ ပါစိတ္တိ၊–သည်။ သိယာ၊-၏။ အ-ဂိလာနော၊-ဘဲ။ ပဏီတကံ၊-သော။ သပ္ပိ-ဘတ္တာဒိ

၈။ **သံဃိကာဝသထေသေယျ** ..... ဂါထာဖြင့် ဒုတိယ သေနာသန သိက္ခာပုဒ်ကိုပြသည်။

၉။ **အညာတိကာဘိက္ခုနိယာ** ..... ဂါထာဖြင့် စီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်, စီဝရသိဗ္ဗန သိက္ခာပုဒ်, ပထမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ် ၃-ချက်ကိုပြသည်။

ကပ္ပိစ၊ ထောပတ်နှင့် ရေသော ထမင်း စသည်ကိုလည်း။ ဝိညာ ပေတ္တာနု၊—၍။ ဘုရှေ့ယျ၊—အုံ့။ပါစိတ္တိ၊-သည်။သိယာ၊-၏။ ဒုန္ဒကဗ္ဗော-ဒကံ၊—ကို။ဝိနာ၊—၍။ အ-ပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊အကပ်မခံအပ်သေးသောဝတ္ထုကို။ ဘုရှေ့၊-အုံ့။ ပါစိတ္တိ၊-သည်။ သိယာ၊—၏။

၁၃။ တိတ္ထိယသဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဘိက္ခု ကိဉ္စိ ဘုဉ္ဇိတပုဗ္ဗံ သဟတ္ထတော။
ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ရဟော ကပ္ပေ၊မာတုဂါမေနစေကတော။ ။

၁၃။ တိတ္ထိယသဒ္ဓိဝိဟာရိအား။ ကိဉ္စိ၊—သော။ ဘုဉ္ဇိတပုဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို။သ-ဟတ္ထတော၊-ဖြင့်။ဒဒေ၊-အုံ့။ ပါစိတ္တိ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။ ရဟော၊—၌။ မာတုဂါမေန၊-နှင့် လည်း။ ဧကတော၊ အတူတတွေ။ ခါဒနီယံ၊-ကို။ကပ္ပေ၊ ပြုအုံ့။ ပါစိတ္တိ၊—သည်။ သိယာ၊-၏။

၁၄။ သုရာမေရယ ပါနေ ပါ၊ပါစိတ္တိယ မဒိရိတံ။
အဂ္ဂိလိပတောဒကေ စာပိ၊ဟာသဓမ္မေ ဝိ စောဒကေ။ ။

၁၄။ သုရာမေရယ-ပါနေ ပါ၊—ကြောင့်ဂဝင်း။ အဂ္ဂိလိ—ပတောဒကေ စာပိ၊ ချိုင်းထိုးကစားခြင်းကြောင့်ဂဝင်း။ ဥဒကေ၊—၌။ ဟာသဓမ္မေ ဝိ၊ မြူးတူးပျော်ပါး ကစားခြင်းကြောင့်ဂဝင်း။ပါစိတ္တိယံ၊-ကို။ ဥဒိရိတံ၊-၏။

၁၀။ ဘိက္ခုံ အာသာဒနာပေက္ခော ..... ဂါထာဖြင့် ဒုတိယပဝါ ရဏာသိက္ခာပုဒ်ကို ပြ

သည်။

၁၁—၂။ သန္ဓိမိဘောဇနံ ဘုဉ္ဇေ...စသော ၂ ဂါထာတို့ဖြင့် သန္ဓိ ဝိကာရကသိက္ခာပုဒ်, ဝိကာလ ဘောဇနသိက္ခာပုဒ်, ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်, ဒန္တပေါဏသိက္ခာပုဒ် ၄—ခုတို့ကိုပြသည်။

၁၃။ တိတ္ထိယသဒ္ဓိဝိဟာရိကိဉ္စိ...ဂါထာဖြင့် အစေလကသိက္ခာပုဒ်နှင့် ပထမရဟောဒနိသဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ် ၂-ခု

တို့ကိုပြသည်။

၁၅။ အနာဒရေပိ ပါစိတ္တိ၊ဘိက္ခု၊ ဘိ ံသယတောပိဝါ။
ဘယာနကံ ကထံ ကတ္တာ၊ဒသ္သေတ္တာဝါ ဘယာနကံ။ ။

၁၅။ အနာဒရေပိ၊–ကြောင့်ရင်း။ ပါစိတ္တိ၊–သည်။ သိယာ၊–၏။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်လန့်ဘွယ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ကတ္တာဝါ၊ ပြောဆိုရင်း။ ဘယာနကံ၊ ကြောက်မက်ဘွယ်သောအဆင်းကို။ ဒဿေတ္တာဝါ၊ ပြ၍ရင်း။ဘိက္ခု၊-ကို။ဘိ ံသယတောပိဝါ၊ခြောက်သောရဟန်းအား။ပါစိတ္တိ၊–သည်။သိယာ၊-၏။

၁၆။ ထပေတ္တာ ပစ္စယံ ကိဠ္ဠ၊အဂိလာနော ဇလေယျဝါ။
ဧတာတိ ံ ဇလာပယေယျာပိ၊တဿ ပါစိတ္တိယံ သိယာ။ ။

၁၆။ ကိဠ္ဠ၊–သော။ ပစ္စယံ၊ (မီးထည့်ခြင်း) အကြောင်းကို။ ထပေတ္တာ၊-၍။ အ-ဂိလာနော၊–သည်။ ဧတာတိ ံ၊ မီးကို။ ဇလေယျဝါ၊ ထည့်မှုလည်း ထည့်အုံ့။ဇလာပယေယျာပိ၊ ထည့်စေမှုလည်း ထည့်စေအုံ့။ တဿ၊–အား။ ပါစိတ္တိယံ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။

၁၇။ ကပ္ပဋိန္ဒု၊ မနာဒါယ၊နဝ စီဝရ ဘောဂိနော။
ဟသာပေက္ခသ ပါစိတ္တိ၊ဘိက္ခု၊နော စီဝရာဒိကံ။ ။

၁၈။ အပနေတ္တာ နိဓေန္တသ၊နိဓာပေန္တသ၊ ပန။
ဇာနံ ပါဏံ ဃာရေန္တသ၊တိရစ္ဆာနဂတမ္ပိ စ။ ။

၁၇–၈။ ကပ္ပဋိန္ဒု၊-ကို။ အနာ-ဒါယ၊ မထိုးမူ၍။ နဝ-စီဝရ-ဘောဂိနော၊အသစ်သော သင်္ကန်းကို သုံးဆောင်သောရဟန်းအား။ပါစိတ္တိ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။ ဟသာ-ပေက္ခသ၊ ရယ်မြူးခြင်းကို ငဲ့၍။ ဘိက္ခု၊

၁၄။ သုရာမေရယပါနေ ပိ..... ဂါထာဖြင့် သုရာပါန သိက္ခာပုဒ်, အာရိုလိ ပတောဒက သိက္ခာပုဒ်, ဟာသမ္မေသိက္ခာပုဒ် ၃-ချက်ကိုပြသည်။

၁၅။ အနာဒရေပိပါစိတ္တိ.....ဂါထာဖြင့် အနာဒရိယ သိက္ခာပုဒ်, ဘိ ံသာပန သိက္ခာပုဒ် ၂–ချက်ကို ပြသည်။

နော၊-ဏ်။စိ၀ရာ-ဒိကံ၊-ကို။အပနေတ္ထာ၊ ခိုးဂ္ဂက်၍။ နိဒ္ဓေ၊သ၀ါ၊သိမ္ပိုး သော ရဟန်းအား၎င်း။ နိဓာပေ၊သ၀ါ၊-အား၎င်း။ ပါစိတ္တိ၊-သည်။ သိယာ၊—ဏ်။ တိရစ္ဆာနဂတပြိစ၊ ဖြစ်သော။ပါဏံ၊—ကို။ဇာနံ၊ သတ္တ၀ါ ဟုသိလျက်။ မာရေ၊သ၊ သတ်သောရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိ၊ သိယာ။

၁၉။ ဆာဒေတု ကာမော ဆာဒေတိ၊ဒုဋ္ဌုလ္လံ ဘိက္ခုနောပိစ။
ဂါမန္တရဂတသ္သာပိ၊သံ၀ိဓာယိတ္ထိယာ သဟ။ ။

၁၉။ ဘိက္ခုနောပိစ၊-ဏ်လည်း။ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကို။ ဆာဒေတု-ကာမော၊—၍။ ဆာဒေတိ၊-အံ့။ ပါစိတ္တိ၊ သိယာ။သံ၀ိဓာယ၊-၍။ ဣတ္ထိယာ၊—နှင့်။ သဟ၊—ကွ။ ဂါမ-နွှရ-ဂတသ္သာပိ၊ ရွာတပါးသို့ သွားသော ရဟန်းအားလည်း။ ပါစိတ္တိ၊သိယာ။

၂၀။ ဘိက္ခုံ ပဟာရတောဝါပိ၊တလသတ္တိကမဂ္ဂိရေ။
စောဒေတိ၀ါ စောဒါပေတိ၊ဂရုကာ မူလကေနုိ။ ။

၂၀။ ဘိက္ခုံ၊-ကို။ ပဟာရတော၊-အား။ ပါစိတ္တိ၊ သိယာ။ ။တလ သတ္တိကံ၊—ကို။ဥဂ္ဂိရေ၊ (ပုတ်ခတ်အံ့ဟု) ရွယ်အံ့။ ပါစိတ္တိ၊ သိယာ။ ။ အ-မူလကေနပိ၊—သော။ ဂရုကာ၊သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ဖြင့်။ စောဒေ တိ၀ါ၊-အံ့။ စောဒါပေတိ၊-အံ့။ ပါစိတ္တိ၊ သိယာ။

၁၆။ ထပေတ္ဝာပစ္စယံကိဉ္စိ.....ဂါထာဖြင့် ဓောတိ သိက္ခာပုဒ်ကို ပြသည်။

၁၇—ဂ။ ကပ္ပဗိန္ဒုမနာဒါယ.....၂-ဂါထာတို့ဖြင့် ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏ သိက္ခာပုဒ်,အပနိဓာန သိက္ခာပုဒ်, သဠေ့ဠပါဏသိက္ခာပုဒ် ၃-ချက်ကိုပြသည်။

၁၉။ ဆာဒေတုကာမော ဆာဒေတိ.....ဂါထာဖြင့် ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာ ပုဒ်နှင့် သံ၀ိဓာန သိက္ခာ ပုဒ် ၂—ချက်ကိုပြသည်။

၂၀။ ဘိက္ခုံ ပဟာရတောဝါပိ.....ဂါထာဖြင့် ပဟာရသိက္ခာပုဒ်, တလသတ္တိက သိက္ခာပုဒ်, အမူ လကသိက္ခာပုဒ် ၃—ချက်ကိုပြသည်။

၂၁။ ကုက္ကုစ္စပ္ပါဒနေစာပိ၊ဘဏ္ဍနဋ္ဌာယုပဿုတိ။
သောတုံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ယာတိ ပါစိတ္တိယံ သိယာ။ ။

၂၁။ ကုက္ကုစ္စ–ပ္ပါဒနေစာပိ၊ ကုက္ကုစ္စကို ဖြစ်စေခြင်း ကြောင့်လည်း။ပါစိတ္တိ၊ သိယာ။ ။ဘဏ္ဍနဋ္ဌာယ၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဘဏ္ဍန ဇာတာနံ၊–ရဟန်းတို့၏။ (ဝစနံ၊–ကို။) သောတုံ၊ နားထောင်ခြင်းငှါ။ ဥပဿုတိ၊ကြားကောင်းရာ အနီးအရပ်သို့။ ယာတိ၊သွားခဲ့။ ပါစိတ္တိယံ၊ သိယာ။

၂၂။ သံဃသဿ လာဘံ ပရိဏာမိတန္တု၊
နာမေတိ ယော တံ ပရပုဂ္ဂလဿ။
ပုဗ္ဗဲ အကတ္တာပိစ သန္တာ ဘိက္ခုံ၊
ပါစိတ္တိ ဂါမသ ဂတေ ဝိကာလေတိ။ ။
ပါစိတ္တိယ နိဒ္ဒေသော။

၂၂။ ယောဘိက္ခု၊–သည်။သံဃဿ၊–သို့။ပရိဏာမိတံ၊–သော။လာဘံ၊ –သည်။ အတ္ထိ၊–၏။ တံ၊–ကို။ ပရ–ပုဂ္ဂလဿ၊ –အား။ နာ–မေတိ၊ ညွှတ်စေအံ့။ တဿ၊–အား။ ပါစိတ္တိ၊ သိယာ။ ။သန္တံ၊–သော။ ဘိက္ခုံ၊–ကို။ ပုဗ္ဗဲ–အကတ္တာပိစ၊ ပန်ကြားခြင်း မပြုမူ၍လည်း။ ဝိကာလေ–ဌ။ ဂါမသ၊–သို့။ ဂတေ၊ သွားသော ရဟန်းအား။ ဝါ၊–ကြောင့်။ ပါစိတ္တိ၊–သည်။ သိယာ၊ ၏။……ဤတို၊ ဤကား ပါစိတ်အပြီးတည်း။ ။ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသော၊–သည်။နိဋ္ဌိတော၊–ပြီ။

၂၁။ ကုက္ကုစ္စပ္ပါဒနေစာပိ……ဂါထာဖြင့် ကုက္ကုစ္စပ္ပါဒန သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဥပဿုတိ သိက္ခာပုဒ် ၂–ခု တို့ကိုပြသည်။

၂၂။ သံဃသဿလာဘံ ….ဂါထာဖြင့် ပရိဏတ သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသန သိက္ခာပုဒ် ၂–ခု တို့ကိုပြသည်။

ပါစိတ္တိယနိဒ္ဒေသပြီး၏။

၅–ပကိဏ္ဏကနိဒ္ဒေသ

၁။ သံဃိကံ ဂရုကံဘဏ္ဍံ ယောဒေတိ အညဿ ဣဿရော။
ထုလ္လစ္စယံ ယထာဝတ္ထုံ ထေယျာ ပါရာဇိကာဒိပိ။ ။

၅–ပကိဏ္ဏကနိဒ္ဒေသ

၁။ ယောဘိက္ခု၊ -သည်။ သံဃိကံ၊–သော။ဂရုကံ–ဘဏ္ဍံ၊ ဂရုဘဏ်ကို။ ဣဿရော၊အစိုးတရ။ အညဿ၊-အား။ ဒေတိ၊-အုံ့။ သောဘိက္ခု၊–သည်။ ယထာ-ဝတ္ထုံ၊ ဝတ္ထုအားလျော်စွာ။ ထုလ္လစ္စယံ၊–သို့။ ဗုသော၊--၏။ထေယျာ၊ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့်။ အညဿ၊-အား။ ဒေတိ၊–အုံ့။ ယထာ-ဝတ္ထုံ၊–စွာ။ပါရာဇိကာ-ဒိပိ၊–သည်လည်း။ (သိယာ၊–၏။)

၂။ ကုသာဒိမယစိရာနိ၊ကမ္မလံ ကောသဝါလဓံ။
သမယံ ဝိနာ ဓာရယတော၊လူကပက္ခာ ဓိနက္ခိပံ။ ။

၂။ ကုသာဒိ မယ-စိရာနိစ၊ သမန်းမြက် စသည်တို့ဖြင့် ပြီးသော သက်နှံးတို့ကိုရင်း။ ကောသ ဝါလ-ဓံ၊ လူဆံပင် သားမြီးစသည် တို့ဖြင့် ရက်အပ်သော။ ကမ္မလဉ္စ၊ ကမ္မလာ သက်နှံးကိုရင်း။ ဥလူက-ပက္ခာ ဓိနက္ခိပဉ္စ၊ခင်ပုပ်တောင်တို့ဖြင့် ရက်အပ်သော သက်နှံး, သစ်နက်ရေ သက်နှံးကိုရင်း။ သမယံ၊အခါကို။ ဝိနာ၊–၍။ဓာရယတော၊ဆောင်သော ရဟန်းအား။(ထုလ္လစ္စယံ၊–သည်။သိယာ၊–၏။)

၅–ပကိဏ္ဏကနိဒ္ဒေသ

၁။ သံဃိကံ ဂရုကံ ဘဏ္ဍံ ယော .... ဂါထာအဓိပ္ပါယ်ကို ခုဒ္ဒသိက္ခာ အဝေဘင်ယ နိဒ္ဒေသခဏ်း လာ အဓိပ္ပါယ်များနှင့်တူပြီ။အကျယ်သဟဓမ္မိကဝဂ် ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပုဒ်မှာ ကြည့်။

၂။ ကုသာဒိမယစိရာနိ .....ဂါထာသည် ခုဒ္ဒသိက္ခာ စီဝရနိဒ္ဒေသ ၂၆–နံပါတ်ဂါထာလာ အဓိပ္ပါယ်များ နှင့်တူပြီ။

၃။ သဏ္ဌကမ္မေ ဝတ္ထိကမ္မေ၊သန္ဓိပိတ္တာ ဆိန္နတော။
ထုလ္လစ္စယံ မနုဿာနံ၊မံသာဒိ ဘောဇနေ ပိဝါ။ ။

၃။ (သမ္ဘာဝေ–၌။) သဏ္ဌ-ကမ္မေ၊ ခားငယ်ဖြင့် ခွဲခြင်းစသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝတ္ထိ–ကမ္မေ၊ သိုအိတ်၌ ပြုအပ်သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ သ-န္ဓိပိတ္တာ၊ ပိပိ၏ အင်္ဂါဇာတ်ကို။ ဆိန္နတောစ၊ ဖြတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။မနုဿာနံ၊ –တို့၏။ မံသာဒိ–ဘောဇနေ ပိဝါ၊အသားစသည်ကို စားခြင်းကြောင့်၎င်း။ ထုလ္လစ္စယံ၊–သည်၊သိယာ၊–၏။

၄။ ကဒလေရကက္ကဒုဿာနိ၊ပေါ်ဏ္ဍကံ သဗ္ဗနီလကံ။
သဗ္ဗပိတာဒိကဗ္ဗာပိ၊ဝါရယန္တိသ ဒုက္ကဋံ။ ။

၄။ ကဒလေ-ရကက္က-ဒုဿာနိ၊ ဌက်ပျောလျှော်, ပြိန်းမြက်လျှော်, မရိုးလျှော်တို့ဖြင့် ရက်အပ်သော ပုဆိုးတို့ကိုလည်း။ ပေါ်ဏ္ဍကံ၊ သင်ပန်းလျှော်ဖြင့်ရက်အပ်သော ပုဆိုးကိုလည်း။ သဗ္ဗ-နီလကံ၊ အလုံးစုံညိုသော ပုဆိုးကိုလည်း။ သဗ္ဗ-ပိတာဒိကဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံ ဖွေသော ပုဆိုးစသည်ကိုလည်း။ဝါရယန္တိသ၊ – အား။ ဒုက္ကဋံ၊–၏။

၃။ သဏ္ဌကမ္မေဝတ္ထိကမ္မေ..... ဂါထာဖြင့် ထုလ္လစ္စည်း၄–ချက်ကို ပြသည်၊ သဏ္ဌကမ္မ, ဝတ္ထိကမ္မတို့ကား ဘေသဇ္ဇကွန်ကပါ၌တော်။ ။သန္ဓိပိတ္တာ့ဆိန္နတောကား ခုဒ္ဒက ဝတ္ထုကွန်က ပါ၌တော်။ ။မနုဿာနံ မံသာဒိဘောဇနေကား ဘေသဇ္ဇကွန်ကပါ၌တော်တို့၌လာ၏။

မှတ်ချက် .....သဏ္ဌကမ္မကို အင်္ဂါဇာတ်ထက်ဝန်းကျင်မှလက်နှစ်သစ်သော အရပ်၌ ခားငယ်ဖြင့် ခွဲခြင်းစသည်ကို ပယ်ဖြစ်တော်မူသည်။ဝတ္ထိကမ္မကိုကား ကျဉ်းမြောင်းရာ အရပ်ဟုဆိုအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်၌သာ အဝတ်ရစ်ပတ်၍ ဆေးစည်းမှုကို ပယ်ဖြစ်တော်မူသည်။ ။မံသာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အရိုး,အသွေး,အမွေးတို့ကိုယူရမည်ဟု မှတ်။

၄။ ကဒလေရကက္ကဒုဿာနိ ....ဂါထာဖြင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်အပြားကိုပြသည်။

၅။ ဟတ္ထိသုရဂသောဏာနံ၊သိဟဗျဃ္ဃဒီပိနံ။
တရစ္ဆသမ ဝံသာဒိ၊ဥဒ္ဓိသ ကတကပ္ပိစ။ ။
၆။ အနာပုဏ္ဏိတမံသဉ္စ၊ဘုဉ္ဇတော ဒုက္ကရံ သိယာ။
ယာတာနုပုဗ္ဗံ ဟိတ္ဝာန၊ဒကတိတ္ထာဒိကံ ဝဇေ။ ။

၅–၆။ ဟတ္ထိ-သု-ရဂ သောဏာနံ၊ ဆင်,မြင်း,ခြေ,ခွေး တို့၏ရင်း။ သိဟ-ဗျဃ္ဃ-ဒီပိနံ၊ခြင်္သေ့,ကျား,ဝံ,သစ်တို့၏ရင်း။ တရစ္ဆသမ၊ အောင်း၏ရင်း။ ဝံသာဒိ-၊–ကိုရင်း။ ဥဒ္ဓိသ-ကတကပ္ပိစ၊ (ရဟန်းတို့ကို) ရည်ညွှန်း၍ သတ်သော အသားကိုရင်း။ အနာ– ပုဏ္ဏိတ– မံသဉ္စ၊ မမေးအပ်သော အသားကိုရင်း။ ဘုဉ္ဇတော၊–အား။ ဒုက္ကရံ၊–သည်။ သိယာ၊–၏။ ။ယာတာ နုပုဗ္ဗံ၊ သွားအပ်သော အစဉ်ကို။ ဟိတ္ဝာန၊ စွန့်၍။ ဒက–တိတ္ထာ–ဒိကံ၊ ရေဆိပ်အစရှိသည်သို့။ ဝဇေ၊ သွားအုံ့။ ဒုက္ကရံ၊ သိယာ။

မှတ်ချက်.....သဗ္ဗပိတာဒိဒ္ဓ အာဒိဖြင့် အလုံးစုံသော ဖောင်းသော အဆင်း, ကင်းသန်းကျောက်ကုန်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော ပုဆိုးတို့ကိုယူ၊ဤဂါထာ ခုဒ္ဒသိက္ခာ စီဝရနိဒ္ဒေသ ၂၇-နံပါတ်နှင့်တူပြီ။

၅–၆။ ဟတ္ထိသုရဂ–ပ–ဒုက္ကရံ သိယာ.....ဖြင့် မံသဘောဇနဒုက္ခဉ် ကိုပြသည်။

မှတ်ချက်.....ဥဒ္ဒိသကတမံသဖြင့် ငါးစသည်ကိုလည်းယူ၊ ဥဒ္ဒိသ မံသပင်ဖြစ်သော်လည်း လိမ္မာသောဒကာက ပုံသုကူ ပါဟု ဆိုမှုအပ်၏။ ။အနာပုဏ္ဏနဟူသည် ဒိဋ္ဌ,သုတ, ပရိသင်္ကာတရှိပါ လျက် မမေးခြင်းကိုဆိုသည်၊ ဒိဋ္ဌစသည်မရှိသော် မမေးဘဲစားသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ဋီကာသစ်။ ဤစကားရပ်များကား ခုဒ္ဒသိက္ခာ မံသေသုစ အကပ္ပိယနိဒ္ဒေသ ၁-၂-နံပါတ်ဂါထာများနှင့်တူပြီ။

ယာတာနုပုဗ္ဗံ.....ဂါထာဝက်ဖြင့် သွားသင့်သောအစဉ်ကို ဖယ်၍ သွားခြင်းကြောင့် ဒုက္ခနှင့်အာပတ် သင့်ခြင်းကို ပြသည်။ ။ဤဂါထာ ဝစ္ဆပသာဝဒ္ဓာနိကနိဒ္ဒေသ ၁-နံပါတ်ဂါထာနှင့် တူပြီ။

မှတ်ချက်...အန္တရာယ်ရှိ၍ အစဉ်ကိုဖျက်ပြီးသွားသော် အနာပတ္တိ။

၇။ သဟာသာဝုဇ္ဈဒိတ္ထာဝါ၊ပဝိသေ နိဂ္ဂမေယျဝါ။
ဝစ္ဆပ္ပသာဝကုဒ္ဒိကံ၊ ဝိနာ ဥက္ကာသိကံ ဝိသေ။ ။

၇။ သဟာသာဝ၊ အဆောတလျင်သာလျှင်။ဥဇ္ဈဒိတ္ထာ၊ပင့်မြှောက်၍။ ဝစ္ဆ-ပ္ပသာဝ-ကုဒ္ဒိကံ၊–သို့။ပဝိသေဝါ၊ ဝင်မှုလည်းဝင်အုံ့။ နိဂ္ဂမေယျဝါ၊ ထွက်မှုလည်းထွက်အုံ့။. ဒုက္ကရုံ၊ သိယာ။ဥက္ကာသိကံ၊ ချောင်းဟန့်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊-၍။ ဝိသေ၊ဝင်အုံ့။ ဒုက္ကရုံ၊ သိယာ။

၈။ နိတ္ထုနန္တော ကရေ ဝစ္ဆံ၊ဒန္တကဋ္ဌ ခါဒယံ။
ဝစ္ဆပ္ပသာဝဒေါဏိနံ၊ဗဟိ ဝစ္ဆာဒိကံ ကရေ။ ။

၈။ နိတ္ထုနန္တော၊ ပြီးတွားလျက်။ ဝစ္ဆံ၊–ကို။ ကရေ၊–အုံ့။ ဒုက္ကရုံ၊ သိယာ။ ။ဒန္တကဋ္ဌ၊–ကိုလည်း။ ခါဒယံ၊–လျက်။ဝစ္ဆံ၊-ကို။ကရေ၊-အုံ့။ ဒုက္ကရုံ၊ သိယာ။ ။ဝစ္ဆ-ပ္ပသာဝ–ဒေါဏိနံ၊ ကျင်ကြီးတွင်း, ကျင်ငယ်တွင်းတို့၏။ ဗဟိ၊–၌။ ဝစ္ဆာဒိကံ၊–ကို။ ကရေ၊–အုံ့။ ဒုက္ကရုံ၊ သိယာ။

၉။ ခရေနုစာဝလေခေယျ၊ကဋ္ဌံ ပါတေယျ ကူပကေ။
ဥဟာတဋ္ဌ နခေဝေယျ၊ဥက္ကာပဋ္ဌ နသောခယော။ ။

၉။ ခရေနုစ၊ကြမ်းသော ကနွတ်ဖြင့်လည်း။အဝလေခေယျ၊ ကျင်ကြီးသုတ်အုံ့။ ကဋ္ဌံ၊ ကနွတ်ကို။ကူပကေ၊ ကျင်ကြီးတွင်း၌။ ပါတေယျ၊ ချအုံ့။ ဥဟာဘဋ္ဌ၊ ကျင်ကြီးပေသော ကနွတ်ကိုလည်း။ နခေဝေယျ၊ မဆေးအုံ့။ ဥက္ကာပဋ္ဌ၊ အမှိုက်ကိုလည်း။ နသောခယော၊ မသုတ်သင်အုံ့။ ဒုက္ကရုံ၊ သိယာ။

၇။ သဟသာဝုဇ္ဈဒိတ္ထာဝါ.....ဂါထာဖြင့် ဝစ္ဆကုဋိသို့ ဝင်ခြင်း ထွက်ခြင်း၌ ဒုက္ခနှိုက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဝစ္ဆပသာဝဌာနိကနိဒ္ဒေသ ၂-နံပါတ်ဂါထာနှင့်တူပြီ။

၈။ နိတ္ထုနန္တောကရေဝစ္ဆံ.....ဂါထာဖြင့် ဝစ္ဆကရဏ ဒုက္ခနှိုက်ကို ပြသည်၊ ဤဂါထာ ၎င်းဝစ္ဆပသာ ဝဌာနိကနိဒ္ဒေသ ၃-နံပါတ်ဂါထာနှင့်တူပြီ။

H.132-38

၁၀။ ဒကကိစ္စံ ကရောန္တသ၊ကတ္တာ စပု စပုတိစ။
အနုဒ္ဓိဋ္ဌော၀ ထေရေန၊ပါတိမောက္ခပ္ပိ ဥဒ္ဒိသေ။ ။

၁၀။ စပု စပုတိစ၊ ပျတ် ပျတ်ဟူသော အသံကိုလည်း။ ကတ္တာ၊–၍။ ဒက-ကိစ္စံ၊ ရေဆေးခြင်း ကိစ္စကို။ ကရောန္တသ၊–အား။ ဒုက္ကဋံ၊ သိယာ။ ။ထေရေန၊ သံဃာ့ထေရ်သည်။ အနု–ဒ္ဓိဋ္ဌော၀၊ မတိုက်တွန်းဘဲသာလျှင်။ပါတိမောက္ခပ္ပိ၊-ကိုလည်း။ဥဒ္ဒိသေ၊-အံ့။ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။

၁၁။ အနာပုစ္ဆာယ ပဥ္စသ၊ကထနေ ဝိသဇ္ဇနေ၀ိစ။
သဏ္ဌာယကရဏေ ဒိပ၊ဇာလနေ ဝိဏ္ဏာပနေ၀ိစ။ ။

၁၁။ အနာ–ပုစ္ဆာယ၊ မပန်ကြားဘဲ။ ပဥ္စသ၊–ကို။ ကထနေ၊ မေးခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဝိသဇ္ဇနေ၀ိစ၊ ဖြေခြင်းကြောင့်ဝင်း။ သဏ္ဌာယ ကရဏေ၊သရဏ္ဌာယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်ဝင်း။ဒိပ ဇာလနေ၊ ဆီမီး ညှိထွန်းခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဝိဏ္ဏာပနေ၀ိစ၊ ပြိမ်းခြင်းကြောင့်ဝင်း။ ဒုက္ကဋံ၊ သိယာ။

မှတ်ချက်……ဒန်ပူစားလျက် ကျင်ကြီးစွန့်သော ရဟန်းအားသာ ဒုက္ကဋ်ဟုဟောတော်မူခြင်းကြောင့် ကျင်ငယ်စွန့်လျက် ဒန်ပူစားမူ အနာပတ္တိဟုမှတ်။

၉။ ခရေနစာ၀ေလေခေယျ….ဂါထာဖြင့်ဒုက္ကဋ်၄-ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ၎င်းနိဒ္ဒေသ ၄–နံပါတ် ဂါထာနှင့်တူပြီ။

၁၀။ ဒကကိစ္စံကရောန္တသ……ဂါထာဖြင့် အာစမနကရဏာဒုက္ကဋ်နှင့် ပါတိမောက္ခုဒ္ဒိသနဒုက္ကဋ်တို့ကို ပြသည်၊ ဤဂါထာပုဗ္ဗဒ္ဓကား ၎င်းနိဒ္ဒေသ ၅–နံပါတ်ဂါထာ အပရဒ္ဓနှင့် တူပြီ၊အပရဒ္ဓကား အာပုစ္ဆကရဏာနိဒ္ဒေသ ၁-နံပါတ်ဂါထာပုဗ္ဗဒ္ဓနှင့် တူပြီ။

မှတ်ချက်……ကျောက်စသည်တို့၌ ရိုက်ခံတ်ပိ၍ အသံမြည်အံ့၊ အနာပတ္တိ။

၁၂။ ဝါတပါနကဝါဌာဒိ၊ ဝိဝရေယျ ထကေယျဝါ။
ဝန္ဓနာဒိ ကရေ နဂ္ဂေါ၊ ဂမနံ ဘောဇနာဒိကံ။ ။

၁၂။ (အနာ ပုဗ္ဗာယ၊-ဘဲ။)ဝါတပါန–ကဝါဌာဒိ၊လေသာတံခါး, တံခါးမစသည်ကို။ဝိဝရေယျ၊ ဖွင့်မူလည်းဖွင့်အုံ။ ထကေယျဝါ၊ ပိတ်မူလည်းပိတ်အုံ။ နဂ္ဂေါ၊ အချည်းနှီးသောရဟန်းသည်။ ဝန္ဓနာဒိ၊–ကိုဂင်း။ ဂမနံ၊သွားခြင်းကိုဂင်း။ ဘောဇနာဒိကံ၊စားသောက်ခြင်း စသည်ကိုဂင်း။ ကရေ၊–အုံ။ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

၁၃။ ပရိကမ္မံ ကရေ ကာရေ၊တိပ္ပဋိစ္ဆန္နကံ ဝိနာ။
ကာယံ နဟာယံ ဃံသေယျ၊ ကုန္ဓေ ထမ္ဘေ တရုမ္ဝါ။ ။

၁၃။ တိ–ပ္ပဋိစ္ဆန္နကံ၊ သုံးပါးသော ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို။ ဝိနာ၊–၍။ ပရိကမ္မံ၊ (ချေးတွန်းခြင်းစသော) အမှုကို။ ကရေ၊ ကိုယ်တိုင်ပြုအုံ။ ကာရေ၊ပြုစေအုံ။ဒုက္ခရုံ၊သိယာ။ ။နဟာယံ၊ရေချိုးသောရဟန်းသည်။ ကာယံ၊–ကို။ ကုန္ဓေ၊နံရံ၌ဂင်း။ ထမ္ဘေ၊ တိုင်၌ဂင်း။ တရုမ္ဝါ၊သစ်ပင်၌ဂင်း။ ဃံသေယျ၊ ပွတ်တိုက်အုံ။ ဒုက္ခရုံ၊သိယာ။

၁၁။ အနာပုဗ္ဗာယပဠိသ.... ဂါထာဖြင့် ဒုက္ခနှင့် ၅–ချက်ကို ပြသည်၊ဤဂါထာအာပုဗ္ဗကရဏာ နိဒ္ဒေသ ၁-နံပါတ်ဂါထာ၏ အပရဒ္ဓနှင့်တူပြီ။

မှတ်ချက်.....လူတို့ကမိမိနှစ်သက်သောတပါးပါးကို အနုမောဒနာ ပြုရန် တောင်းပန်သောကြောင့် အနုမောဒနာပြုသော ရဟန်း အနာပတ္တိ၊ဥပနိသိန္နကထာမျိုးဌသာ လူတို့တောင်းပန်ရာ၌ ပန်ကြားပြီးဟောရမည်ဟု အဌကထာဆို၏။

၁၂။ ဝါတပါနကဝါဌာဒိ.....ဂါထာဖြင့် ဒုက္ခနှင့် ၆-ချက်ကို ပြသည်၊ ဤဂါထာ ချဒ္ဒသိက္ခာ ၎င်း နိဒ္ဒေသ ၄–နံပါတ်ဂါထာ၏ အပရဒ္ဓနှင့်တူပြီ။

မှတ်ချက်.....ဝါတပါနကဝါဌာနိဟု ဋီကာပါဌ်ရှိ၏၊တို့ကိုဟုအနက် ပေး။ ။ဝန္ဓနာဒိ၌ အာဒိဖြင့် ဝန္ဓာပနစသည်ကိုယူ။ ။ ဘောဇနာဒိကံ၌ အာဒိဖြင့် ခဲခြင်း, သောက်ခြင်း, ခံယူခြင်းစသည်ကို ယူ။

၁၄။ ကုရုဝိန္ဒက သုဇော့နဲ့ အညမညဿ ကာယတော။
အဂိလာနော ဗဟာရာမေ စရေယျ သဥ္ဇပါဟာနော။ ။

၁၄။ နဟာယံ-သည်။ ကုရုဝိန္ဒက သုဇော့နဲ့ ချည်ကြိုးနှင့် တူသော ကျောက်မှုန့်ဖြင့် ပြုအပ်သော ချေးတွန်းစရာဖြင့်ရင်း။ အညမညဿ၊ တယောက်သည် တယောက်၏။ ကာယတော၊-ဖြင့်ရင်း။ ဃံသေယျ၊-အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။ ။အ ဂိလာနော၊- ဘဲ။ဗဟာ ရာမေ၊အရာမ်ပ ရှိသော တွင်း၌။ သ ဥ္ဇပါဟာနော၊ ဘိနပ်နှင့်တကွ။စရေယျ၊ အံ့။ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

၁၃။ ပရိကမ္မံကရေကာရေ ..ဂါထာဖြင့်ဒုက္ခနှင့် ၂-ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ခုဒ္ဒသိက္ခာ နှာနကပ္ပနိဒ္ဒေသ ၂-နံပါတ်ဂါထာနှင့်တူပြီ။

မှတ်ချက်.....တိပ္ပဋိဿဒ္ဓနဲ့ကံအရ ရေချိုးအိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်း, ရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်း, အဝတ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်း သုံးမျိုးကိုယူ၊ ရှေ့ဖုံးလွှမ်းခြင်းနှစ်မျိုးတို့တွင် တခုခုသော်ဖုံးလွှမ်းခြင်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းရာ၌ ဥပဏ္ဍာယ်ဆရာစသည်တို့အား ပြုကောင်းသောကြောင့်အပ်၏၊ အဝတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းရာ၌ အလုံးစုံအပ်၏။

အဏူး .... ညဉ့်မှောင်မိုက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းကို တိုက်ရိုက်ပါဠိတော် မလာသော်လည်း ထိုအမိုက်မှောင်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းသည် ရေချိုးအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းနှင့် အလားတူဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပါဠိတော် ကောဠပဋိဿာဒိဖြင့် ညဉ့်မှောင်မိုက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိုလည်း ယူရမည်ဟု ဆရာကြီးများဆိုကြ၏။

၁၄။ ကုရုဝိန္ဒကသုဇော့နဲ့.....ဂါထာဖြင့်ဒုက္ခနှင့် ၃-ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ခုဒ္ဒသိက္ခာ ပက်ဏ်း ၃၃-နံပါတ်ဂါထာစသည်နှင့်တူပြီ။

မှတ်ချက် .....ဘိနပ်မစီးမူ၍ သွားသော် ခြေကျင်နာခြင်းစသည်ဖြစ်၍ ဘိနပ်နှင့်ကင်း၍ သွားခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သောရဟန်းကို ဤ၌ ဂိလာနဟုယူ။

၁၅။ ဥပါဟနံ ယော ဝေရေတိ၊သဗ္ဗနိလာဒိကမ္မိစ။
နိမိတ္တံ ဒုတ္ထိယာ ရတ္တော၊မုခံဝါ ဘိက္ခုဒါယိယာ။ ။

၁၅။ ယော ဘိက္ခု၊-သည်။သဗ္ဗ နိလာဒိကမ္မိစ၊အလုံးစုံညှိသောဘိနပ် အစရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥပါဟနံ၊-ကို။ ဝေရေတိ၊-အံ့။တသား၊-အား။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။ ။ဒုတ္ထိယာ၊-၏။နိမိတ္တံ၊ အင်္ဂါဇာတ်ကို။ရတ္တော၊ တပ်မက်၍။ပသေယျ၊ အံ့။ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။ ။ဘိက္ခု ဒါယိယာ၊ ဆွမ်းလှူသောပိန်းမ၏။မုခံဝါ၊မျက်နှာကိုလည်း။ ပသေယျ၊-အံ့။ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။

၁၆။ ဥဒ္ဓာနသညိ အညဿ၊ပတ္တံဝါ အတ္တနော မုခံ။
အာဒါသာဒိမှိ ပသေယျ၊ဥစ္စာသန မဟာသနေ။ ။

၁၇၊ နိသဇ္ဇာဒိ ကရောန္တဿ၊ဒုက္ကဋံ ဝန္ဒနေပိစ။
ဥက္ခိတ္တာနုပသမ္ပန္ဓ၊နာနာသံဝါသကာဒိနံ။ ။

၁၆-၇။ အညဿ၊-ရဟန်း၏။ ပတ္တံဝါ၊ ဆွမ်းစားသော သပိတ်ကို လည်း။ ဥဒ္ဓာန သညိ၊-၍။ ပသေယျ၊-အံ့။ အာဒါသာ ဒိမှိ၊မှန် စသည်၌။ အတ္တနော၊-၏။ မုခံ၊-ကို။ ပသေယျ၊-အံ့။ ဒုက္ကဋံ၊ သိယာ။ ။ဥစ္စာသန မဟာသနေ၊-၌။ နိသဇ္ဇာ ဒိ၊ ထိုင်နေခြင်း စသည်ကို။ ကရောန္တဿ၊-အား။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။ ။ဥက္ခိတ္တာ နုပသမ္ပန္ဓ နာနာ သံဝါသကာ ဒိနံ၊ ဥက္ခိတ္တကရဟန်း,ရဟန်းမဟုတ်သူ, နာနာသံဝါသကရဟန်း စသည်တို့ ကို။ ဝန္ဒနေပိစ၊-ကြောင့်လည်း။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။•

၁၅။ ဥပါဟနံယောဝေရေတိ……ဂါထာဖြင့် ဒုက္ကဋ် ၂-ချက်ကို ပြ သည်၊ ဤဂါထာ ရဒ္ဓသိက္ခာ ဥပါဟနနိဒ္ဒေသ ၂-နံပါတ်ဂါထာနှင့်ရင်း အနောလောကိယနိဒ္ဒေသ ၁–နံပါတ်ဂါထာ ပုဗ္ဗဒ္ဓနှင့်ရင်းတူပြီ။

မှတ်ချက်……သဗ္ဗနိလကာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အလုံးစုံ မဲ,နီ,ဖြူ,မောင်း သော အဆင်းရှိသော ဘိနပ်, ပြောက်ကြားသော အဆင်းရှိသော ဘိနပ်တို့ကိုယူ။ ။ဤ၌ဘိက္ခုဒါယိယာကား ဥပလက္ခဏ နည်း၊ဆွမ်းလှူသော ဒကာ၏ မျက်နှာကိုလည်း တပ်မက်သောစိတ်ဖြင့် မကြည့်ကောင်း၊မုခံဝါ၌ ဝါသဒ္ဒါ အနိယမအနက်ရှိ၏၊ မျက်နှာကိုသာ မကြည့်ကောင်းသည်မဟုတ်၊မိန်းမ၏ရင်း ယောက်ျား၏ရင်း ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အဖိုင်းကိုပင် တပ်မက်သောစိတ်ဖြင့် မကြည့်ကောင်းဟုမှတ်။

၁၈။ ဧကတော ပဏ္ဍာကိတ္တိဟိ၊ ဥဘတော ဗျဥ္ဇနေန ဝါ။
ဒိဋ္ဌာသနေ နိသိဒေယ္ယ၊ အဒိဋ္ဌေ အာသနေ ပန။ ။

၁၉။ အသမာနာသနိကေန၊ မဗ္ဗဝိဒ္ဓေ သယေယ္ယ ဝါ။
ကုလသင်္ဂဟတ္ထံ ဒဒတော၊ ဖလ ပုဗ္ပါဒိကမ္မိ စ။ ။

၁၈-၉။ ပဏ္ဍာကိ တ္ထိဟိ၊ ပဏ္ဍာ(ကဲ)ဒိန်းမတို့နှင့်ရင်း။ ဥဘတော ဗျဥ္ဇနေ နဝါ-နှင့်ရင်း။ ဧကတော၊-ကွ။ ဒိဋ္ဌာသနေ၊ နေရာ ရှည်၌။ နိသိဒေယ္ယ၊-အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။ ။ပန၊ အတ္ထိတပါဠိကား။ အ ဒိဋ္ဌေ၊ မရှည်သော။ အာသနေ၊-၌ရင်း။ မဗ္ဗ ဝိဒ္ဓေ ဝါ-၌ရင်း။ အ သမာနာ သနိကေန၊ တူသော နေရာမရှိသောရဟန်းနှင့်။ ဧကတော၊-ကွ။ သယေယ္ယ ဝါ-အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊ သိယာ။ ။ဖလ ပုဗ္ပါ ဒိကမ္မိစ၊ သစ်သီး ပန်း စသည် ကိုလည်း။ ကုလ သင်္ဂဟတ္ထံ၊ ဒါယကာတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါ။ ဒဒတော၊ အား။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။

၂၀။ ဂန္ဓိမာဒိ ကရေ ကာရေ၊ ဖိန ဝါရိတ ပစ္ဆယော။
ပရိဘုဥ္ဇေယ္ယ အဗျတ္တော၊ အနိဿာယ ဝသေယ္ယ ဝါ။ ။

၂၀။ ဂန္ဓိမာဒိ၊ ဂန္ဓိမ ပန်းကုံးစသည်ကို။ ကရေ၊-အုံ့။ ကာရေ၊-အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။ ။ဖိန ဝါရိတ ပစ္ဆယော၊ မြတ်စွာဘုရား တားမြစ်သော ပစ္စည်းတို့ကို။ ပရိဘုဥ္ဇေယ္ယ၊-အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။ ။အ ဗျတ္တော၊(ဝိနည်း၌) မလိမ္မာသောရဟန်းသည်။ အ နိဿာယ၊ မမှီမှီ၍။ ဝသေယ္ယ၊-အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊ သိယာ။

၁၆-၇။ ဥဒ္ဓာနသညီအညသ .....စသောနှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ဒုက္ကဋ် ၆-ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ တို့ကား ခုဒ္ဒသိက္ခာ အနောလောကိယ နိဒ္ဒေသ, အဝန္ဒိယနိဒ္ဒေသတို့နှင့် တူပြီ။

၁၈-၉။ ဧကတော ပဏ္ဍာကိတ္ထိဟိ..... စသော နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့် ဒုက္ကဋ် ၆-ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာတို့ကား ခုဒ္ဒသိက္ခာ သမာနာသနိက နိဒ္ဒေသ, ဒုသနနိဒ္ဒေသ ၁-နံပါတ်ဂါထာနှင့်တူပြီ။

မှတ်ချက် .....ဒိဋ္ဌာသနဟူသည် အယုတ်ဆုံး သုံးပါးထိုင်လောက်သော ခုံတန်းလျားကိုဆိုသည်။

၂၁။ အနုညာတေဟိ အညဿ၊ဘေသဇ္ဇံ ဝါ ကရေ ဝဒေ။
ကရေ သာပတ္တိကော ဘိက္ခု၊ဥပေါသထပ္ပဝါရဏံ။ ။

၂၁။ အနုညာတေဟိ၊ ခွင့်ပြုအပ်သောသူတို့မှ။ အညဿ၊-သူအား။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ကရေဝါ၊ ကုမ္ဂလည်း ကုအုံ့။ ဝဒေဝါ၊ ပြောမှုလည်း ပြောအုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။ ။သာ ပတ္တိကော၊ အာပတ်ရှိသော။ဘိက္ခု၊-သည်။ ဥပေါသထ ပ္ပဝါရဏံ၊-ကို။ ကရေ၊-အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။

၂၂။ ဒ္ဝါရဗ္ဘန္ဓာဒိကေ ဌာနေ၊ပရိဝတ္တကဝါဒုကံ။
အပိဓာယ ဝိနာဘောဂံ၊နိယောဂံ ဝါ သယေ ဒိဝါ။ ။

၂၂။ ဒ္ဝါရ ဗန္ဓာ ဒိကေ၊ တံခါးအနှဲ့ စသည်ရှိသော။ ဌာနေ၊-၌။ ပရိဝတ္တ ကဝါဒုကံ၊ လည်ကောင်းသော တံခါးရွက်ကို။အပိဓာယ၊မပိတ်ဘဲ။ အာဘောဂံ၊-ကိုရင်း။ နိယောဂံဝါ၊ တိုက်တွန်းခြင်းကိုရင်း။ဝိနာ၊-၍။ ဒိဝါ၊ နေ့၌။ သယေ၊-အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊ သိယာ။

၂၀။ ဂန္ဓိမာဒိ ကရေကာရေ……ဂါထာဖြင့် ဒုက္ကဋ် ၃–ချက်ကို ပြသည်၊ ၎င်းဂါထာ ပန်းကုံး အကြောင်း ကုလဒူသန သိက္ခာပုဒ်၌ဆိုခဲ့ပြီ၊ အကြွင်းပရိက္ခာရနိဒ္ဒေသ, နိဿယ နိဒ္ဒေသ ၁–နံပါတ်ဂါထာနှင့်တူပြီ။

မှတ်ချက် ….ဗျတ္တပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည့် အာပတ်ကိုသိခြင်း,အနာပတ္တိကို သိခြင်း, လဟုကအာပတ်ကိုသိခြင်း, ဂရုကအာပတ်ကိုသိခြင်း,ပါတိမောက်နှစ်စောင် ရခြင်း-၎င်အင်္ဂါ ၅–ပါးနှင့်ပြည့်စုံသူကို ဆိုသည်။

၂၁။ အနုညာတေဟိ အညဿ……ဂါထာဖြင့် ဒုက္ကဋ် ၂–ချက်ကို ပြသည်၊ ၎င်းဂါထာ ပုဗ္ဗဒ္ဓကား ဘေသဇ္ဇနိဒ္ဒေသ ၁–နံပါတ်ဂါထာ, အာပရဒ္ဓကား ဥပေါသထ နိဒ္ဒေသ ၂၇-နံပါတ်ဂါထာတို့နှင့်တူပြီ။

၂၂။ ဒ္ဝါရဗန္ဓာဒိကေ ဌာနေ……ဂါထာဖြင့် ဒိဝါသယနဒုက္ကဋ်ကို ပြသည်၊ ၎င်းဂါထာ ပကိဏ်း ၁–၂-နံပါတ်ဂါထာများနှင့်တူပြီ။

၂၃။ ဧည့်ထိုရူပရတနံ၊အာဝုဓိတ္ထိပသာဓနံ။
တူရိယဘဏ္ဍံ ဗလံ ရုက္ခေ၊ပုဗ္ဗဏ္ဏာဒိဠ္ဠ အာမသေ။ ။

၂၃။ ဧည့်-ထိုရူပ-ရတနံ၊ စပါးမျိုး ၇-ပါး, မိန်းမရုပ်, ရတနာ ၁၀-ပါးကိုဋင်း။ အာဝုဓိတ္ထိပသာဓနံ၊ လက်နက် ဘဏ္ဍာ,မိန်းမတို့၏ အဝတ်တန်ဆာကိုဋင်း။ တူရိယဘဏ္ဍံ၊-ကိုဋင်း။ ရုက္ခေ၊-၌။ ဗလံ၊-ကိုဋင်း။ ပုဗ္ဗဏ္ဏာဒိဠ္ဠ၊ ပဲနောက် ပဲကြီး စသည်ကိုဋင်း။ အာမသေ၊-အံ့။ ဒုက္ကရုံ၊ သိယာ။

၂၄။ သသိဏ္ဍောဒကတောလေဟိ၊ဗဏဟတ္ထဗဏောဟိဝါ။
ကောသမောသဏ္ဍနေကသ္မိ၊ဘာဇနေ ဘုဉ္ဇနေပိစ။ ။

၂၄။ သ သိဏ္ဍော ဒက တောလေဟိ၊ ဗယောင်းနှင့်ရောသောဆီ, ရေနှင့်ရောသော ဆီတို့ဖြင့်ရင်း။ ဗဏ ဟတ္ထ ဗဏောဟိဝါ၊ လက်ဘီး,ဆင်စွယ်ဘီး စသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ ကောသမော သဏ္ဍနေ၊ ဆံပင်ကို ဖြီးခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ကရုံ၊ သိယာ။ ။ကေသို့၊ တသုသော။ ဘာဇနေ၊ ခွက်၌။ ဘုဉ္ဇနေပိစ၊ စားခြင်းကြောင့်လည်း။ ဒုက္ကရုံ၊သိယာ။

၂၅။ ဧကဏ္ဍရဏပါဝုရဏာ၊သယေယျုံ ဧကမဠ္ဠကေ။
ဒန္ဓကဋ္ဌ ခါဒေယျ၊အဓိဋ္ဌာနံ ပမာဏတော။ ။

၂၅။ ဧက ဏ္ဍရဏ ပါဝုရဏာ၊ တခင်းတည်း, တရံတည်း ဖြစ်ကုန်လျက်။ ဧကမဠ္ဠကေ၊ နှစ်ယောက်သော ရဟန်းတို့သည်။ သယေယျုံ၊-အံ့။ ဧကမဠ္ဠကေ၊-၌။ သယေယျုံ၊- အံ့။ ဒုက္ကရုံ၊သိယာ။ ။ပမာဏတော၊-ထက်။ အဓိဋ်ကံ၊လွန်သော။ ဥိနံ၊ ယုတ်သော။ ဒန္ဓကဋ္ဌ၊-ကိုလည်း။ခါဒေယျ၊-အံ့။ ဒုက္ကရုံ၊သိယာ။

၂၃။ ဧည့်ထိုရူပရတနံ……ဂါထာဖြင့် အာမသနဒုက္ကဋ်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ပကိဏ်း ၃–နံပါတ် ဂါထာနှင့် တူပြီ။

မှတ်ချက်……မိန်းမအဝတ်အစားကို အရှင်ဘုရားအား လူပါ၏ဟု ဆိုမ၍ လူမှ အလှူခံကောင်း,ကိုင်ကောင်းသည်။

၂၄။ သသိဏ္ဍောဒကတောလေဟိ……ဂါထာဖြင့် ကေသောသဏ္ဍနဒုက္ကဋ်နှင့် ဧကတောဘာဇနဒုက္ကဋ်တို့ကိုပြသည်၊ဤဂါထာ ပကိဏ်း ၄–နံပါတ်ဂါထာနှင့်တူပြီ။

၂၆။ ယောဇေတိ၀ါ ယောဇာပေတိ၊နစ္စံ ဂိတဗ္ဗ ၀ါဒိတံ။
ဒဿနံ သ၀နံ တေသံ၊ကရောန္တသ္သ ဒုက္ခရုံ။ ။

၂၆။ နစ္စံ၊-ကိုရင်း။ ဂိတဗ္ဗ၊-ကိုရင်း။ ၀ါဒိတံ၊-ကိုရင်း။ ယောဇေတိ၀ါ-အံ့။ ယောဇာပေတိ၊-အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊သိယာ။ ။တေသံ၊ ထိုနစ္စ,ဂိတ,၀ါဒိတတို့ကို။ ဒဿနဗ္ဗ၊-ကိုရင်း။ သ၀နဗ္ဗ၊-ကိုရင်း။ ကရောန္တသ္သ၊-အား။ ဒုက္ခရုံ၊သိယာ။

၂၇။ ဝိဟာဒိရောပိမေစာပိ၊ဗဟိ ပါကာရကုဋ္ဋကေ။
ဝစ္ဆာဒိဆဒ္ဒနာဒိမှ၊ဒိဃကေသာဒိ ခါရဏေ။ ။

၂၇။ ဝိဟာဒိ ရောပိ မေစာပိ၊ ကောက် စသည်ကို စိုက်ပျိုးရာအရပ်၌ ၎င်း။ ဗဟိ ပါကာရ ကုဋ္ဋကေ၊ ဘံတိုင်း နံရံတို့၏အပ၌ ၎င်း။ ၀စ္ဆာဒိ ဆဒ္ဒနာဒိမှ၊ ကျင်ကြီး စသည်ကို စွန့်ခြင်းစသော အကြောင်းကြောင့် ၎င်း။ ဒိဃ ကေသာဒိ ခါရဏေ၊ ရှည်သော ဆံပင်ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့် ၎င်း။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

၂၅။ ကေဘုရဏပါဝုရဏာ ..... ဂါထာဖြင့် ဇကေတောသယနဒုက္ခဒ်နှင့် ပမာဏာဝိက ဒဏ္ဍကဗ္ဗခါဒနဒုက္ခဒ်တို့ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာပကိဏ်း ၄–နံပါတ်ဂါထာနှင့် တူပြီ။

၂၆။ ယောဇေတိ၀ါယောဇာပေတိ...ဂါထာဖြင့် နစ္စာဒိဒဿနဒုက္ခဒ်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ပကိဏ်း ၂၇–နံပါတ်ဂါထာနှင့်တူပြီ။

၂၇။ ဝိဟာဒိရောပိမေစာပိ.....ဂါထာဖြင့် ၀စ္ဆာဒိဆဒ္ဒနဒုက္ခဒ်နှင့် ဒိဃကေသာဒိခါရဏာ ဒုက္ခဒ်တို့ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ပကိဏ်း ၂၆-နံပါတ်ဂါထာနှင့် ၈-နံပါတ်ဂါထာ ပုဗ္ဗဒ္ဓတို့နှင့်တူပြီ။

မှတ်ချက် .....ဝိဟာဒိဒ္ဓအာဒိဖြင့် အုန်းပင်စိုက်ရာအရပ်ပဲခင်း ပြောင်းခင်း နှမ်းခင်းစသည်ကိုယူ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တို့ပြင်းစွာ ဒုက္ခပ်စက်မှု စပါးပင်စသည်ဒ္ဓလည်း စွန့်ကောင်းသည်။ ။နံရံ၏အပ၌ကား လူတို့မပြုတ်သွားလာရာ၌သာ မစွန့်ကောင်း၊ လူတို့ မသွားလာရာဖြစ်မှ ကြည့်ပြီးစွန့်ကောင်းသည်။ ။၀စ္ဆာဒိ၌ အာဒိဖြင့်ကျင်ငယ်

၂၈။ နခမဋ္ဌကရာဒိမ္ပိ၊သမ္ဘာဝေ လောမဟာရဏော။
ပရိကမ္မကတံ ဘူမိ်၊အက္ကမေ သဥ္ဇပါဟနော။ ။

၂၈။ နခ မ ဋ္ဌ ကရာဒိမ္ပိ၊ ခြေသည်း လက်သည်းကို အပြေ အပြစ်ပြု ခြင်း စသည်ကြောင့်ရင်း။ သမ္ဘာဝေ၊-သော။ လောမဟာရဏော၊ အမွေး ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဒုက္ခရုံ၊သိယာ။ ။ပရိကမ္မကတံ၊-သော။ ဘူမိ်၊-ကို။ သဥ္ဇပါဟနော၊–ကွ။ အက္ကမေ၊နင်းအံ့။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

၂၉။ အဝေတအလ္လပါဒေဟိ၊သံဃိကံ မဗ္ဗပိဋ္ဌကံ။
ပရိကမ္မကတံ ဘိက္ခိ်၊အာမသန္ဓသ ဒုက္ခရုံ။ ။

၂၉။ အဝေတ အလ္လပါဒေဟိ၊ မဆေးအပ်သောခြေ, စိုစွတ်သော ခြေတို့ဖြင့်။ သံဃိကံ၊–သော။ မဗ္ဗ ပိဋ္ဌကံ၊-ကို။ အက္ကမေ၊–အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။ ။ပရိကမ္ဘ ကတံ၊–သော။ ဘိက္ခိ်၊ နံရံကို။ အာမသန္ဓသ၊– အား။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

နှပ် တံတွေး စားဖတ် အရိုးစသည်ကိုယူ။ ။ကေသာဒိဠ္ဌ အာဒိဖြင့် လက်သည်း နှာခေါင်းမွေးတို့ကိုယူလေ။

၂၈။ နခမဋ္ဌကရာဒိမ္ပိ.....ဂါထာဖြင့်ဒုက္ခနှင့် ၃-ချက်ကို ပြသည်၊ဤ ဂါထာ ပက်ကျော်း ၈–နံပါတ် ဂါထာ စ သည်နှင့် တူပြီ။

၂၉။ အဝေတအလ္လပါဒေဟိ ..... ဂါထာဖြင့် အက္ကမနဒုက္ခနှင့် အာမသနဒုက္ခနှင့်တို့ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ပက်ကျော်း၉–နံပါတ်ဂါထာနှင့်တူပြီ။

မှတ်ချက် .....ဘိက္ခိ်ဟူသောစကားသည် နိဒဿနနည်းဖြစ်၏၊အပြေ အပြစ်ပြုအပ်သော တံခါးမ လေသာတံခါးတို့ကိုလည်း မသုံးသပ်အပ်။ ။အာမသန္ဓသ စကားလည်း နိဒဿနနည်းပင်၊ သက်နိုးစသည်မခံမူ၍ အပြေအပြစ်ပြုထားအပ်သော တိုင်စသည်ကို လည်း မမှီကောင်းဟုမှတ်။

၃၀။ သံဃာဒိုယာပိ ပလ္လင်္ကော၊ဒုပ္ပရိဘုဇ္ဇေယျ စီဝရံ။
အကာယ ဗန္ဓနော ဂါမံ၊ဝဇေ ကတ္တာန ဝစ္ဆကံ။ ။

၃၁။ နာစမေယျုဒကေ သန္တော၊သမာဒိယေ အကပ္ပိယေ။
ဒေသနာ ရောစနာဒိမှိ၊သဘာဂါပတ္တိယောပိ စ။ ။

၃၀-၁။ သံဃာဒိုယာပိ၊ (အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်သော) သင်္ကန်း ဖြင့်လည်း။ ပလ္လင်္ကော၊ ပုဆိုး အာယောဂပတ်ကို။ ကရေယျ၊–အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။ ။စီဝရံ၊-ကို။ဒုပ္ပရိဘုဇ္ဇေယျ၊-အံ့။ဒုက္ခရုံ၊သိယာ။ ။အကာယဗန္ဓနော၊ခါးပန်းကြိုးမဖွဲ့မူ၍။ ဂါမံ၊-သို့။ဝဇေ၊-အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊သိယာ။ ။ဝစ္ဆကံ၊-ကို။ ကတ္တာန၊–၍။ဥဒကေ၊–သည်။သန္တော၊–လျက်။ နာ စမေယျ၊ သန့်သင်္ကရေ မဆောင်အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။ ။အ ကပ္ပိယေ၊ မအပ်သော အမှု၌။သမာဒိယေ၊ ဆောက်တည်စေအံ့။ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။ ။သ ဘာဂါ ပတ္တိယောပိစ၊–တို့ကိုလည်း။ဒေသနာ ရောစနာ ဒိမှိ၊ဒေသနာကြားခြင်း အစရှိသည်ကြောင့်။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

၃၂။ နဝသေ ဝဿံ ဝိသံဝါဒေ၊သုဒ္ဓစိတ္တော ပဒိုသဝံ။
ဝဿံ ဝသိတ္တာ ဂမနေ၊အနုညာတ ကိစ္စတော။ ။

၃၂။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ နဝသေ၊ မဂၢပ်အံ့။ သုဒ္ဓ စိတ္တော၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိလျက်။ ပဒိုသဝံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို။ ဝိသံဝါဒေ၊ ချွတ်ယွင်းစေအံ့။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။ ။ဝဿံ ဝသိတ္တာ၊-၍။ အနု ညာတ ကိစ္စတော၊ ခွင့်မပြုအပ်သော ကိစ္စဖြင့်။ ဂမနေ၊–ကြောင့်။ ဒုက္ခရုံ၊သိယာ။

၃၀–၁။ သံဃာဒိုယာပိ ပလ္လင်္ကော……စသော ၂–ဂါထာတို့ဖြင့် ဒုက္ခဋ္ဌ-ချက်ကို ပြသည်၊ ဤဂါထာတို့ကား ပကိဏ်း ၁၀–၁၁–နံပါတ်ဂါထာများနှင့်တူပြီ။

မှတ်ချက်…"သဗ္ဗာနိပိ စီဝရာနိ သံဃာဒိုတိ ဝုစ္စတိ" ဟု အဋ္ဌကထာဆိုခြင်းကြောင့် သံဃာဒိုအရ အလုံးစုံသော သင်္ကန်းကိုယူ။ ။မကောင်းသဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းဟူသည် အခင်းမရှိသော မြေပေါ်ဌိတ်ထိုင်ခြင်း,ဆူးရှိသော ကြမ်းသော မြေ၌ထိုင်ခြင်း, နေဟူ၌ကြာရှည်စွာထားခြင်းစသည်ကိုဆိုသည်။

၃၃။ ဝိနာပဒံ တရုဿုဒ္ဓံ၊ ပေါရိသမှာဘိရှုဟကော။
အပရိသာဝနောဒ္ဓါနံ၊ ဝဇေ တံ ယာစိတော နဒေ။ ။

၃၃။ အာပဒံ၊ ဘေးရန်ကို။ ဝိနာ၊–၍။ တရုဿ၊ သစ်ပင်၏။ ဥဒ္ဓံ၊–သို့။ ပေါရိသမှာ၊ တသူအတိုင်းအရည်မှ။ အာဘိရှုဟကော၊ တက်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။ ။အ-ပရိသာဝနော၊ ရေစစ် မပါဘဲ။ အဒ္ဓါနံ၊–သို့။ ဝဇေ၊-အံ့။ တံ၊ ထိုရေစစ်ကို။ ယာစိတော၊ တောင်းအပ်သော ရဟန်းသည်။ နဒေ၊–အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

၃၄။ အတ္တနော ဃာတနေ ဇုတ္ထိ၊ ရှုပါဒိ ကာရယေယျဝါ။
ဟိတ္ဝာ မာလာဒိကံ စိတ္တံ၊ ဇာတကာဒိ သယံ ကရေ။ ။

၃၄။ အတ္တနော၊–၏။ ဃာတနေ၊ အသက်ကို သတ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။ ။ဇုတ္ထိ-ရှုပါဒိ၊–ကို။ ကာရယေယျဝါ၊–အံ့။ စိတ္တံ၊–သော။ မာလာ–ဒိကံ၊ ခြွေးပန်းစသည်ကို။ ဟိတ္ဝာ၊–၍။ ဇာတကာဒိ၊–ကို။ သယံ–ကရေ၊–အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

၃၅။ ဘုဇ္ဇန္တော မဠ္ဠပေန္တသ၊ သာလာဒိသု နိသိဒတော။
ဝုဏ္ဏာနံ ပန ခြိကာသံ၊ အဒတ္တွာဝါပိ ဒုက္ခရုံ။ ။

၃၅။ သာလာ-ဒိသု၊–တို့၌။ ဘုဇ္ဇန္တော၊ ဆွမ်းစားသော ရဟန်းကို။ ဥဠ္ဠပေန္တသ၊ ထစေသောရဟန်းအား၎င်း။ ဝုဏ္ဏာနံ၊–တို့အား။ ခြိကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အ-ဒတ္တွာဝါပိ၊ မပေးမူ၍လည်း။ သာလာ–ဒိသု၊–တို့၌။ နိသိဒတော၊–အား၎င်း။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

၃၂။ နဝသေဝဿံ ဝိသံ ဝါ ဒေ..... ဂါထာဖြင့် ဒုက္ခနှင့် ၃–ချက်ကို ပြသည်၊ ဤဂါထာ ဝဿူပနာယိကနိဒ္ဒေသ ၃-၄-နံပါတ်ဂါထာများနှင့်တူပြီ။

၃၃။ ဝိနာပဒံတရုဿုဒ္ဓံ.....ဂါထာဖြင့် ဒုက္ခနှင့် ၃–ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ပကိဏ္ဏား ၁၃–၁၄-နံပါတ် ဂါထာများနှင့်တူပြီ။

၃၄။ အတ္တနောဃာတနေဇုတ္ထိ.....ဂါထာဖြင့် အတ္တဃာတန, ဇုတ္ထိရှုပါဒိကရောဒုက္ခနှင့်တို့ကို ပြသည်၊ ဤဂါထာ ပကိဏ္ဏား ၁၅-၁၆-ဂါထာများနှင့်တူပြီ၊ ဇုတ္ထိရှုပါဒိ၌

၃၆။ ယာနာဒိ မဘိရူဟေယျ၊ကလ္လကော ရတာနတ္တယံ။
အာရဗ္ဘ ဝေဒေ ဒဝါညြ၊ပရိသာယ ပလောဘနေ။ ။

၃၆။ ကလ္လကော၊ကျန်းမာသောရဟန်းသည်။ ယာနာဒိ၊ ကို။အဘိ ရူဟေယျ၊–အံ့။ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။ ။ရတာနတ္တယံ၊–ကို။အာရဗ္ဘ၊–၍။ဒဝါ၊ မြှားတူးလိုသဖြင့်။ ဝေဒေ၊ ဆိုအံ့။ ဒုက္ခရုံ၊သိယား။ ။အညြ–ပရိသာယ၊ သူတပါး၏ပရိသတ်ကို။ပလောဘနေ၊ဖြားယောင်းခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

၃၇။ ကာယာဒိ ဝိဝရိတ္တွာန၊ဘိက္ခုနိုနံ နဒဿယေ။
ဝါစေ လောကာယတံ ပလိတံ၊ဂဏ္ဍေယျ ဂဏ္ဍာပေယျဝါ။ ။

၃၇။ ကာယာ-ဒိ၊–ကို။ ဝိဝရိတ္တွာန၊ ဖွင့်၍။ ဘိက္ခုနိုနံ၊–တို့အား။ နဒဿယေ၊ မပြရာ။(စေ–ဒဿယေ၊–အံ့။)လောကာယတံ၊ တိတ္ထိတို့၏ကျမ်း–တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာကို။ဝါစေ၊–အံ့။ပလိတံ၊ဆံပင်ဖြူကို။ဂဏ္ဍေယျ၊ နှုတ်အံ့။ ဂဏ္ဍာပေယျဝါ၊–အံ့။ ဒုက္ခရုံ၊ သိယာ။

အာဒိဖြင့် ယောက်ျားရုပ်, တိရစ္ဆာန်ရုပ်,အယုတ်ဆုံးတိရုပ်တို့ကိုယူ။ ။ ကာရေယေယျဝါ၌ ဝါဖြင့် သုဒ္ဓကြိယာကို ဆည်းသည်၊ ကြိယာ သမုစ္စည်းတည်း။ ။မာလာဒိကံ၌ အာဒိဖြင့် ခြူးပန်း,စေတီရုပ်စသည်ကို ယူ။ ။ဓာတုကာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အသဒ္ဒါနှုအရုပ်စသည်ကိုယူ။

၃၅။ ဘုဇ္ဇန်မုဒ္ဒပေန်သ ..ဂါထာဖြင့် ဒုက္ခဋ္ဌ ၂–ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ပကိဏ်း ၁၆–နံပါတ် အပရဒ္ဓနှင့်တူပြီ။

၃၆။ ယာနာဒိမဘိရူဟေယျ ....ဂါထာဖြင့် ဒုက္ခဋ္ဌ ၃–ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ပကိဏ်း ၁၇-၁၈-နံပါတ်ဂါထာများနှင့်တူပြီ၊ယာနာဒိ ဟူ၍ရင်း ယာနာနိဟူ၍ရင်း ပါ၌ရှိ၏။ ရင်းယာနာဒိ၌ အာဒိဖြင့် သံလျင်,ထမ်းစဉ် စီးခြင်းတို့ကိုယူ၊ နာသောရဟန်း ယာဉ်စီးကောင်း၏ ဟူသော်လည်း အထီးကသော ယာဉ်သာအပ်သည်၊အမကသောယာဉ်မအပ်။

၃၇။ ကာယာဒိ ဝိဝရိတ္တွာန ....ဂါထာဖြင့် ဒုက္ခဋ္ဌ ၃–ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာ ပကိဏ်း ၁၉-၂၁–နံပါတ်ဂါထာများနှင့်တူပြီ၊ဘိက္ခုနိုနဒ္ဒဒဿယေဟု အဆိုပါ၌

၃၈။ ယတ္ထကတ္ထစိ ပေဠာယံ၊ဘုဇ္ဇတော ပတ္တဟာတ္ထကော။
ဝါတပါနကဝါရံ ဝါ၊ပဏာမေ သောဒကမ္ပိစ။ ။

၃၉။ ဥဏ္ဏေယျ ပဒိသာမေယျ၊အတိဥဏ္ဏေယျ ဝေါဒကံ။
ထပေယျ ဘူမိယံ ပတ္တံ၊အဂ္ဂေ ဝါ မဗ္ဗပိဋ္ဌကေ။ ။

၃၈–၉။ ယတ္ထကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ပေဠာယံ၊ ပအုပ်၌။ (ထပေတ္ဝာ၊ ထား၍)ဘုဇ္ဇတော၊–အား။ ဒုက္ကရံ၊ သိယာ။ ။ပတ္တ–ဟတ္ထကော၊–သည်။ ဝါတပါန–ကဝါရံ ဝါ၊ လေသာတံခါး, တံခါးမကို လည်း။ပဏာမေ၊ တွန်းအံ့။ ဒုက္ကရံ၊သိယာ။ ။သောဒကမ္ပိစ၊ ရေရှိသော သပိတ်ကိုလည်း။ ဥဏ္ဏေယျ၊ နေပူမှုလည်းလွန်းပြားအံ့။ ပဒိသာမေယျ၊ သိမ်းမှုလည်း သိမ်းအံ့။ ဝေါဒကံ၊ ရေမရှိသောသပိတ်ကို။ အတိဥဏ္ဏေ ယျ၊ အလွန်နေလွန်းအံ့။ ဒုက္ကရံ၊ သိယာ။ ။ပတ္တံ၊–ကို။ ဘူမိယံ၊–၌ဝင်း။ အဂ္ဂေ ဝါ၊ရင်ခွင်၌ဝင်း။ မဗ္ဗ·ပိဋ္ဌကေ၊–၌ဝင်း။ထပေယျ၊–အံ့။ ဒုက္ကရံ၊ သိယာ။

၄၀။ မိဗုန္ဓေ ပရိဘဏ္ဍေ၊ပါဒေ ဆဏ္ဍေ ထပေတိ ဝါ။
စလကာဒိ ထပေ ပတ္တံ၊ပတ္တေ ဝါ ဟတ္ထဓောဝနေ။ ။

၄၀။ မိဗုန္ဓေ ဝါ၊ အဝတ်ဝင်းအကြည်စွန်း၌ဝင်း။ ပရိဘဏ္ဍေ ဝါ၊အပ အကြည်စွန်း၌ဝင်း။ ပါဒေ ဝါ၊ ခြေ၌ဝင်း။ဆဏ္ဍေ ဝါ၊ထိုး ၌ဝင်း။ပတ္တံ၊-ကို။ ထပေတိ၊-အံ့၊ စလကာဒိ၊စားကြွင်းစသည်ကို။ ပတ္တေ၊-၌။ ထပေ၊–အံ့။ ဒုက္ကရံ၊ သိယာ။ ။ပတ္တေ၊–၌။ ဟတ္ထ–ဓောဝနေ ဝါ၊ လက်ကို ဆေး ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဒုက္ကရံ၊ သိယာ။

ရှိ၏။ ဘိက္ခုနီနှစ်၊ ဘိက္ခုနီမတို့အားလည်း။ ဒဿယော၊ ပြပြားအံ့ဟု အနက်ပေး။စပြင့် လူမိန်းမ, လူယောကျ်ားတို့ကိုယူ။

၃၈–၉။ ယတ္ထကတ္ထစိပေဠာယံ..... စသော ၂–ဂါထာတို့ဖြင့် ဒုက္ကဋ် ၈–ချက်ကိုပြသည်၊ ဤဂါထာတို့ကားပကိဏ္ဏား ၂၁-နံပါတ်ဂါထာ,ပတ္တနိဒ္ဒေသ၆–၇–နံပါတ် ဂါထာများနှင့်တူပြီ။

၄၀။ မိဗုန္ဓေပရိဘဏ္ဍေ.....ဂါထာဖြင့် ဒုက္ကဋ် ၆–ချက်ကို ပြသည်၊ ဤဂါထာ ပတ္တနိဒ္ဒေသ ၇–နံပါတ်ဂါထာနှင့်တူပြီ။

၄၁။ ပတ္တေနနိဟရန္တသ၊ဥစ္ဆိဒ္ဒ မဒကမ္ပိ စ။
အကပ္ပိယမ္ပိ ပတ္တံဝါ၊ပရိဘုဉ္ဇေယျ ဒုက္ကဋံ။ ။

၄၁။ ဥစ္ဆိဒ္ဒ-မဒကမ္ပိစ၊ နှုတ်ဆေးရေကိုလည်း။ ပတ္တေန၊-ဖြင့်။ နိဟရန္တသ၊ထုတ်ဆောင်သောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။ ။အကပ္ပိယမ္ပိ၊မအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပတ္တံဝါ၊ ကိုလည်း။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊-အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊သိယာ။

၄၂။ ဝဒေ ဇိဝါတိ ဒိပိတော၊နု သိက္ခတိ အနာဒရော။
ပရိမဏ္ဍလကာနိမ္ပိ၊သေဝိယော ဒုက္ကဋံ သိယာ။ ။

၄၂။ ဒိပိတော၊ ချေသော်။ ဇိဝါတိ၊ အသက်ရှည်ပါစေဟု။ ဝဒေ၊ ဆိုအုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊ သိယာ။ ။ပရိမဏ္ဍလကာနိမ္ပိ၊ အဝန်းညီစွာ ဝတ်ခြင်းအစရှိသော။ သေဝိယော၊ သေဝိယမမ္ပိ။ အနာ-ဒရော၊ မရိုသေမူ၍။ နု-သိက္ခတိ၊မကျင့်အုံ့။ ဒုက္ကဋံ၊ သိယာ။

၄၃။ ယော ဘဏ္ဍာဂါရေ ပယုတ္တော၀ ဘဏ္ဍကံ၊
မာတ္ဘုနု ပါစိတ္တိယမသ္သ ဂေါပယော။
ဒဝါယ ဟိနေနုပိ ဇာတိအာဒိနာ၊
ဝဒေယျ ဒုဿာသိတ ရတ္ဘမမ္ပိ ယောတိ။ ။
ပကိဏ္ဏကံ။

၄၃။ ဘဏ္ဍာဂါရေ၊ ဘဏ္ဍာတိုက်၌။ ပယုတ္တော၀၊ ယှဉ်သည်သာ လျှင်ဖြစ်သော။ ယောဘိက္ခု၊-သည်။ မာတ္ဘုနုံ၊မိဘတို့၏။ ဘဏ္ဍကံ၊ ဥစ္စာကို။ ဂေါပယော၊လုံခြုံစေအုံ့။ အသ္သ၊-အား။ ပါစိတ္တိယံ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။ ယောဘိက္ခု၊-သည်။ ဒဝါယ၊ရယ်မြူးလိုသဖြင့်။ ဥတ္တမမ္ပိ၊ မြတ်သော သူကိုလည်း။ ဟိနေနုပိ၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဇာတိ-အာဒိနာ၊-ဖြင့်။ ဝဒေယျ၊-အုံ့။ တဿ၊-အား။ ဒုဿာသိတံ၊-သည်။ သိယာ၊-၏။ ..... ဒုတိ၊ဤကားပကိဏ်းအပြီးတည်း။ ။ပကိဏ္ဏကံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊-ပြီ။

၄၁။ ပတ္တေနနိဟရန္တသ ...ဂါထာဖြင့် ဒုက္ကဋ် ၂-ချက်ကို ပြသည်၊ ဤဂါထာ ပတ္တနိဒ္ဒေသ ၈-၁၀-နံပါတ် ဂါထာများနှင့်တူပြီ။

၄၂။ ဝဒေ ဇိဝါတိ ဒိပိတော .....ဂါထာဖြင့် ဒုက္ကဋ် ၂-ချက်ကို ပြသည်၊ ဤဂါထာ စူဠဝါရဒ္ဒက ဝတ္ထုကြွေးနှုတ်ပါဠိတော်၊အကြောင်းသေဝိယအတိုင်းသိ။

၆–ဝတ္ဘာဒိကဏ္ဍ

၁။ ဥပဏ္ဍာစေရဝတ္ထု၊ဂမိကာဂန္ဓုကပ္ပိစ။
သေနာသနာဒိ ဝတ္ထု၊ကာတဗ္ဗံ ပိယသိလိနာ။ ။

၆–ဝတ္ဘာဒိကဏ္ဍ

၁။ ဥပဏ္ဍာ–စေရ-ဝတ္ထု၊ ဥပဏ္ဍာယဝတ်, အာစရိယဝတ်ကိုဋဌင်း။ ဂမိကာ–ဂန္ဓုကပ္ပိစ၊ ဂမိကဝတ်, အာဂန္ဓုကဝတ်ကိုဋဌင်း။ သေနာ-သနာဒိ–ဝတ္ထု၊ သေနာသနအစရှိသော ဝတ်ကိုဋဌင်း။ ပိယ–သိလိနာ၊ ချစ်အပ်သော သိလရှိသော ရဟန်းသည်။ ကာတဗ္ဗံ၊ပြုအပ်၏။

၂။ ဟတ္ထပါသေ ဌိတော ကိဉ္စိ၊ဂဟိတဗ္ဗံ ဒဒေ တိဓာ။
ဂဟေတုကာမော ဂဏ္ဍေယျ၊ဒ္ဝိဓာယံ သမ္ဘဒ္ဒိဋ္ဌဟော။ ။

၂။ ဟတ္ထပါသေ၊–၌။ ဌိတော၊-သူသည်။ ကိဉ္စိ၊-သော။ ဂဟိတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သောဝတ္ထုကို။ တိဓာ၊ သုံးပါးသော အပြားတို့ဖြင့်။ ဒဒေ၊–၏။ ဂဟေတု–ကာမော၊ ယူလိုသောရဟန်းသည်။ ဒ္ဝိဓာ၊–တို့ဖြင့်။ဂဏ္ဍေ ယျ၊–၏။ အယံ၊ ဤသုံးပါးအပြားဖြင့် ပေးခြင်း, နှစ်ပါးအပြားဖြင့် ခံယူ ခြင်းသည်။ သမ္ဘဒ္ဒိဋ္ဌဟော၊ အကပ်ခံခြင်းမည်၏။

၃။ သံဃာဒိမရတ္တရာသင်္ဘံ၊တထာ အန္တရဝါသကံ။
ဇတံ ဇုမံ အဓိဋ္ဌာယ၊တထာ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ။ ။

၃။ ဇတံ–သံဃာဒိံ၊–ကို။အဓိဋ္ဌာယ၊–၏။တထာ၊ထိုမှတပါး။ဇတံ-ဥတ္တရာသင်္ဘံ၊–ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊–၏။ ဇုတိဝါ၊–သို့ရင်း။ဇုမံ–သံဃာဒိံ၊–ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊–၏။ဇုမံ-ဥတ္တရာသင်္ဘံ၊–ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊-၏။ဇုမံ-အန္တရဝါသကံ၊-ကို။အဓိဋ္ဌာယ၊-၏။ ဇုတိဝါ၊–သို့ရင်း။ (ဝတ္ထာ၊–၍။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊–၏။) တထာ၊–တူ။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊ပစ္စုဒ္ဓိ၌ရပြီပါ၏။ ဇုတိ၊ ဤသို့ဆိုအ၍(ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ၊–၏။)

၄၃။ ယော ဘဏ္ဍဂါရေ..... ဂါထာဖြင့် ပါစိတ်နှင့် ဒုက္ခာသိ အာပတ်တို့ကို ပြသည်။ ။ဤဂါ ထာ ဥဂ္ဂဟာနိဒ္ဒေသ ၁၀–နံပါတ်နှင့် ပကိဏ်း ၇–နံပါတ်ဂါထာများနှင့် တူပြီ။

ပကိဏ္ဏကနိဒ္ဒေသပြီး၏။

၄။ ဣမံ ဣမာနိ ဇောနိ၊ဇောဒ္ဓိ စိဝရန္တိ ဝါ။
ပရိကၠာရစောဒ္ဒနာနိတိ၊တထာ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ။ ။

၄။ ဣမံ–စိဝရံ၊- ကို။ ပရိကၠာရစောဒ္ဒနာ၊- ၍။ အဓိဋ္ဌာမိ၊–၏။ ဣမာနိ–စိဝရာနိ၊-တို့ကို။ ပရိကၠာရစောဒ္ဒနာနိတိ၊–၍။ အဓိဋ္ဌာမိ၊-၏။ ဇောံ-စိဝရံ၊-ကို။ ပရိကၠာရစောဒ္ဒနာ၊-၍။ အဓိဋ္ဌာမိ၊-၏။ ဇောနိ-စိဝရာနိ၊-တို့ကို။ ပရိကၠာရစောဒ္ဒနာနိတိ၊-၍။ အဓိဋ္ဌာမိ-၏။ ဣတိ ဝါ၊-သို့လည်း။ (ဝတ္ထာ၊-၍။ အဓိဋ္ဌေယျ၊–၏။) တထာ၊–တူ။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊-၏။ ဣတိ ဝါ၊-သို့လည်း။ (ဝတ္ထာ၊–၍။ ပစ္စုဒ္ဓရေယျ၊–၏။)

၅။ ဇောံ ဣမံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ပတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ။
ဇော ပစ္စုဒ္ဓရေ ဓိဋ္ဌေ၊စိဝရာဒိ ယထာဝိဓိ။ ။

၅။ ဇောံ–ပတ္တံ၊–ကို။ အဓိဋ္ဌာမိ၊–၏။ ဣမံ-ပတ္တံ၊–ကို။ အဓိဋ္ဌာမိ၊–၏။ ဇောံ–ပတ္တံ၊–ကို။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊–၏။ ဣမံ-ပတ္တံ၊-ကို။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ၊–၏။ ဣတိ-ဇော၊–သို့။ စိဝရာဒိ၊-ကို။ ယထာဝိဓိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီရင်အတိုင်း။ ပစ္စုဒ္ဓရေ၊-၏။ အဓိဋ္ဌေ၊–၏။

၆။ သဗ္ဗရိတ္တံ ဝိနာ သေသာ၊သစိတ္တာ ဂရုကန္တိမာ။
အဒ္ဓိန္ဆိ ပရိဏာတံ ဟိတ္ဝာ၊နိဿဋ္ဌိယမစိတ္တကံ။ ။

၆။ သဗ္ဗရိတ္တံ၊ သဗ္ဗရိတ္တအာပတ်ကို။ ဝိနာ၊-၍။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဂရုကာ၊သံဃာဒိသေသ်အာပတ်တို့သည်၎င်း။အန္တိမာ၊ပါရာဇိကအာပတ်တို့သည်၎င်း။သစိတ္တာ၊သစိတ္တကအာပတ်တို့မည်ကုန်၏။အဒ္ဓိန်ဆိ၊ အဒ္ဓိန္ဆအာပတ်ကိုရင်း။ ပရိဏာတံ၊ ပရိဏာတအာပတ်ကိုရင်း။ ဟိတ္ဝာ၊ ပယ်စွန့်၍။(သေသံ၊-သော။)နိဿဋ္ဌိယံ၊-သည်။အစိတ္တကံ၊ -မည်၏။

၇။ ပဒသော ဓမ္မံ ဒုဝေ သေယျာ၊ဣတ္ထိယာ ဓမ္မဒေသနာ။
ဒုဝေ သေနာသနာနိပိ၊သိဗ္ဗုနံ စိဝရသိပိ။ ။

၈။ ပဝါရိတံ သုရာပါနံ၊ပဠသန္ဓိဓိ အာဒိကံ။
ဇောတိဝုဋ္ဌာလနဠေဝ၊ကပ္ပဗိန္ဒု မနာဒိကံ။
ဂါမပ္ပဝေသနဉ္ကေ တော၊ပါစိတ္တိသု အစိတ္တကာ။ ။

၇-၈။ ပဒသောဓမ္မံ၊ -အာပတ်ရင်း။ ဒုဝေ၊-ကုန်သော။ သေယျာ၊ သဟသေယျအာပတ်တို့ရင်း။ ဣတ္ထိယာ၊-အား။ ဓမ္မဒေသနာ၊–အာပတ်

ရင်း။ ဒုဝေ၊–ကုန်သော။ သေနာသနာနိုပိ၊–တို့ရင်း။ စိဝရသ၊–ကို။ သိဗ္ဗနုံ၊ချုပ်ပေးသော အာပတ်ရင်း။ပဝါရိတံ၊-အာပတ်ရင်း။ သုရာပါနုံ၊-ရင်း။ ပဠု-သန္ဓိ-အာဒိကံ၊ သန္ဓိ စသော ငါးပါးသော အာပတ်ရင်း။ ဓောတိ-ဥဒ္ဓာလနဥ္ဇေဝ၊မီးထည့်သောအာပတ်ရင်း။ကပ္ပဗိန္ဒု၊-ကို။အနာ-ဒိကံ၊မထိုးသော အာပတ်ရင်း။ အန္ဓော၊အာဆုံးခ္ပ။ ဂါမပ္ပဝေသနဠု၊ မပန် ကြားဘဲနေလွဲသောအခါရှာတွင်းသို့ဝင်သောအာပတ်ရင်း။ ပါစိတ္တိသု၊–တို့ခ္ပ။ ဧတေ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ အ-စိတ္တကာ၊ –မည်ကုန်၏။ (သေသာ၊-တို့သည်၊ သစိတ္တကာ၊-မည်ကုန်၏။)

၉။ ပကိဏ္ဏကေသု ဥဒ္ဒိဿ၊ကတံ ဟိတ္တာညမံသကံ။
ဧကေ ဣရဏာပါဝုရဏံ၊ဧကမဠ္ဠေ တုဝဋ္ဋနုံ။
ဧကတော ဘုဉ္ဇနဠ္ဠာပိ၊နစ္စဂီတာဒိ သတ္တပိ။ ။

၁၀။ အကာယဗန္ဓနဠ္ဠာပိ၊ပတ္တဟတ္ထကဝါဠကံ။
အစိတ္တကမိဒံ သတ္ထုံ၊သေသမေတ္ထ သစိတ္တကံ။ ။

၉–၁၀။ ပကိဏ္ဏကေသု၊–တို့တွင်။ ဥဒ္ဒိဿ-ကတံ၊ ရည်ရွယ်ပြုအပ်သော အသားကို စားခြင်းကို။ဟိတ္တာ၊–၍။ အညေ–မံသကံ၊တပါးသော အကပ္ပိယအသားကို စားခြင်းကြောင့် သင့်သော အာပတ်ရင်း။ ဧကေ ဣရဏာ–ပါဝုရဏံ၊–အာပတ်ရင်း။ ဧက–မဠ္ဠေ၊–၌။ တုဝဋ္ဋနုံ၊ အိပ်သော အာပတ်ရင်း။ ဧကတော-ဘုဉ္ဇနဠ္ဠာပိ၊ တဆွက်တည်း၌ အတူနှိုက်စားသော အာပတ်ရင်း။ နစ္စ-ဂီတာဒိ-သတ္တပိ၊–တို့ရင်း။ ။အ–ကာယဗန္ဓနဠ္ဠာပိ၊ ခါးပန်းကြိုးမပါဘဲ ရှာတွင်းသို့သွားသော အာပတ်ရင်း။ ပတ္တ–ဟတ္ထ–ကဝါဠကံ၊သပိတ် လက်ရိုလျက် တံခါးဖွင့်သော အာပတ်ရင်း။ဣဒံ–သတ္ထုံ၊ ဤအလုံးစုံသော တဆဲ့သုံးခုသည်။အစိတ္တကံ၊-မည်၏။ သေသံ၊–သည်။ ဣတ္ထ၊ ဤပကိဏ္ဏကခ္ပ။ သစိတ္တကံ၊–မည်၏။

၁၁။ ဒိတိဏ္ဏမနု စိတ္ထေန၊သစိတ္တကမစိတ္တကံ။
ပညတ္တိ ဇာနနေ စာပိ၊ဝဒန္တာဝစရိယာ တထာ။ ။

၁၁။ ပညတ္တိ၊ ပညတ်တော်ကို။ ဇာနနေစာပိ၊ သိသည်လည်းဖြစ်သော။ (အ–ဇာနနေစာပိ၊–သော။) ဒိတိဏ္ဏမနု–စိတ္ထေန၊ လွန်ကျူးလို သော စိတ်ဖြင့်။(အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊ ရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) သစိတ္တကံ၊–မည်၏။ တထာ၊–တူ။ပညတ္တိ၊–ကို။ ဇာနနေစာပိ၊–သော။ အဇာနနေစာပိ၊-သော။ဒိတိဏ္ဏမနု-စိတ္ထေန၊–ဖြင့်။ (အနာ–ပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ၊

မရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။)အ-စိတ္တကံ၊ -မည်၏။(ဣတိ၊–သို့။) အာစရိယာ၊–တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

၁၂။ ပုဗ္ဗကရဏာဒိကံ ကတ္တာ၊ဥပေါသထပ္ပဝါရဏံ။
နဝဓာ ဒိပိတံ သင္ဃံ၊ကာတဗ္ဗံ ဝိယသိလိနာ။ ။

၁၂။ ပုဗ္ဗကရဏာဒိကံ၊–ကို။ ကတ္တာ၊–၍။ နဝဓာ- ဖြင့်။ ဒိပိတံ၊ ပြအပ်သော။ သင္ဃံ၊-သော။ ဥပေါသထ-ပ္ပဝါရဏံ၊–ကို။ ဝိယ–သိလိနာ၊ ချစ်အပ်သော သီလရှိသော ရဟန်းသည်။ ကာတဗ္ဗံ၊–၏။

၁၃။ သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါစ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ဥပေါသထသ ဇာနေ၊ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။

၁၄။ ဆန္နပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ဘိက္ခုဂဏနာစ ဩဝါဒေါ။
ဥပေါသထသ ဇာနေ၊ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။

၁၅။ ဥပေါသထော ယာဝတိကာစ ဘိက္ခူ။ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊
သဘာဂါပတ္တိယော စ နုပရိဟန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာစ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ နုဟောန္တိ၊
ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။

၁၆။ ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာဒပေတ္တာ ဒေသိတာပတ္တိ ကသ သမဂ္ဂသ္သ ဘိက္ခုသံဃသ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမ။

၁၃၊ ၁၄၊ ၁၅၊ ၁၆၊ နံပါတ် ပါဠိရပ်တို့ကို ဘိက္ခုပါတိမောက် နိဒါန်းဌ ပေးအပ်ပြီးသော အနက်အတိုင်းသိ။

၁၇။ ပါရိသုဒ္ဓိ အဓိဋ္ဌာနာ၊သုတ္တုဒ္ဒေသဝသာ တိဝါ။
ဂဏပုဂ္ဂလ သံဃာစ၊တံ ကရေယျုံ ယထာဂ္ဂမံ။ ။

၁၇။ (ဥပေါသထော၊-သည်။) ပါရိသုဒ္ဓိ–အဓိဋ္ဌာန–သုတ္တုဒ္ဒေသ–ဝသာ၊ ဖြင့်။ တိဝါ၊-ကုန်၏။ ဂဏ-ပုဂ္ဂလ သံဃာစ၊- ဥပုသ်တို့သည် လည်း။ တံ၊ ထိုသုံးပါး .အပြားရှိသော ဥပုသ်ကို။ ယထာ- ဂ္ဂမံ၊-တိုင်း။ ကရေယျုံ၊-၏။

၁၈။ စာတုဒ္ဒသော ပန္နရသောသာမဂ္ဂိ ဒိနတော တိဓာ။
ဒိနပုဂ္ဂလ ကာတဗ္ဗာကာရတော တေ နဝေရိတာ။ ။

၁၈။ စာတုဒ္ဒသော၊–ဥပုသ်ရင်း။ပန္နရသော၊-ရင်း။ သာမဂ္ဂိ၊–ရင်း။ (ဣတိ၊–သို့။) ဒိနတော၊ နေ့အားဖြင့်။ တိဓာ၊–ကုန်၏။ ဒိန–ပုဂ္ဂလ-ကာတဗ္ဗာကာရတော၊နေ့,ပုဂ္ဂိုလ်, ပြုအပ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တေ၊ ထိုဥပုသ်တို့ကို။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့ဟူ၍။ ဤရိတာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

၁၉။ တယော တယောတိ ကတ္တာနု၊ဒိနပုဂ္ဂလဘေဒတော။
တေဝါစိ ဒွေကဝါစိတိ၊နဝ ဝုတ္တာ ပဝါရဏာ။ ။

၁၉။ ဒိန-ပုဂ္ဂလ–ဘေဒတော၊ နေ့, ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ တယော–တယောတိ၊– ဟူ၍။ ကတ္တာနု၊ ပြုပြီး၍။ (ဆ၊–ကုန်သော။ ပဝါရဏာ၊-တို့သည်။ ဟောန္တိ၊–ကုန်၏။) တေဝါစိ-ဒွေကဝါစိတိ၊ တေဝါစိက,ဒွေဝါစိက, ဧကဝါစိကတို့ဟူ၍။ တယော၊–ကုန်သော။ ပဝါရဏာ၊-တို့သည်။ ဟောန္တိ၊-ကုန်၏။(ဣတိ၊–သို့။) နဝ၊–ကုန်သော။ ပဝါရဏာ၊-တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊–ကုန်၏။

၂၀။ ကတ္တိကန္တိမ ပက္ခမှာ၊ဟေမံ ဗဂ္ဂုနုဝုဏ္ဏမာ။
တသ အန္တိမ ပက္ခမှာ၊ဂိမှံ အာသဋ္ဌိဝုဏ္ဏမာ။
ဝဿကာလံ တတော သေသံ၊စတုဒိသတုပေါသထာ။ ။

၂၀။ ကတ္တိက နွေ့မ ပက္ခမှာ၊တန်ဆောင်မုန်းလကွယ် ပက္ခမှ။(ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။) ဗဂ္ဂုနု ဝုဏ္ဏမာ၊ တပေါင်းလပြည့် တိုင်အောင်သော ကာလသည်။ ဟေမံ၊ ဆောင်းဥတု မည်၏။ တသ၊ ထိုတပေါင်းလ၏။ အန္တိမ ပက္ခမှာ၊ အဆုံး လကွယ် ပက္ခမှ။ (ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။)အာသဋ္ဌိ ဝုဏ္ဏမာ၊ ဝါဆိုလပြည့် တိုင်အောင်သော ကာလသည်။ ဂိမှံ၊ နွေဥတု မည်၏။ တတော၊ထိုနှစ်ဥတုတို့မှ။သေသံ၊ ကြွင်းသောကာလသည်။ဝဿကာလံ၊ မိုးဥတု မည်၏။(ဣတိ၊-သို့။ ဧကေ ကသ္မိံ ဥတုမှိ၊ တခု တခုသောဥတုဌ။ အဋ္ဌ အဋ္ဌ ဥပေါသထာ၊ ရှစ်ပါး ရှစ်ပါးသော ဥပုသ်တို့သည်။ဟောန္တိ၊-ကုန်၏။ တေ၊ထိုဥပုသ်တို့ကို။ သမ္ပိဏ္ဍိတ္ဝာ၊ ပေါင်း၍။) စတု ဒိသတုပေါသထာ၊ နှစ်ဆဲ့လေးပါးသော ဥပုသ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊-ကုန်၏။

၂၁။ စာတုဒ္ဒသာ ဆ ဇေတသုပက္ခာ တတိယ သတ္တမာ။
သေသာ ပန္နရသာ ဥ္ဒေယျာ၊အဠာရသ ဥပေါသထာ။ ။

၂၁။ ဇေတသု၊ထိုနှစ်ဆဲ့လေးပါးသော ဥပုသ်တို့တွင်။ စာတုဒ္ဒသာ၊ စာတုဒ္ဒသိ ဥပုသ်တို့သည်။ ဆ၊ခြောက်ပါးတို့သည်။ (ဟောဘွယ်၊-ကုန်၏။) ပက္ခာ၊-တို့သည်။ တတိယ သတ္တမာ၊-တို့သည်။ (ဟောဘွယ်၊-ကုန်၏။) သေသာ၊-ကုန်သော။ အဠာရသ ဥပေါသထာ၊-တို့ကို။ ပန္နရသာ၊ ပန္နရသိ ဥပုသ်တို့ဟူ၍။ ဥ္ဒေယျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၂၂။ ဆန္ဒံ ဒဗ္ဗိ၊ ဆန္ဒံ မေ ဟရ၊ ဆန္ဒံ မေ အာရောစေဟိ တိ ဆန္ဒံ ဒါတဗ္ဗံ။ ။

၂၂။ ဆန္ဒံ၊ အလိုကို။ ဒဗ္ဗိ၊ ပေးပါ၏။ မေ၊ ငါ၏။ ဆန္ဒံ၊-ကို။ ဟရ၊-လော။ မေ၊-၏။ ဆန္ဒံ၊-ကို။ အာရောစေဟိ၊-လော။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အပြားဖြင့်။ ဆန္ဒံ၊-ကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊-၏။

၂၃။ ပါရိသုဒ္ဓိ ဒဗ္ဗိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ မေ ဟရ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ မေ အာရောစေဟိ တိ ပါရိသုဒ္ဓိ ဒါတဗ္ဗာ။ ။

၂၃။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊-ကို။ ဒဗ္ဗိ၊-၏။ မေ၊-၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊-ကို။ ဟရ၊-လော။ မေ၊-၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊-ကို။ အာရောစေဟိ၊-လော။ ဣတိ၊-ဖြင့်။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊-ကို။ ဒါတဗ္ဗာ၊-၏။

၂၄။ ပဝါရဏံ ဒဗ္ဗိ၊ ပဝါရဏံ မေ ဟရ၊ ပဝါရဏံ မေ အာရောစေဟိ၊ မမဏ္ဍာယ ပဝါရေဟိ တိ ပဝါရဏာ ဒါတဗ္ဗာ။ ။

၂၄။ ပဝါရဏံ၊-ကို။ ဒဗ္ဗိ၊-၏။ မေ၊-၏။ ပဝါရဏံ၊-ကို။ ဟရ၊-လော။ မေ၊-၏။ ပဝါရဏံ၊-ကို။ အာရောစေဟိ၊-လော။ မမ၊ ငါ၏။ အဏ္ဍာယ၊-ဌာ။ ပဝါရေဟိ၊ ဘိတ်ကြားပါလော။ ဣတိ၊-ဖြင့်။ ပဝါရဏာ၊-ကို။ ဒါတဗ္ဗာ၊-၏။

၂၅။ အာပတ္တိဒေသကေန အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊တာ တုမှမှလေ ပဋိဒေသေမိ တိ ဝတ္တာ၊ ပဿသိ အာဝုသော တာ အာပတ္တိယောတိ ပဋိဂ္ဂဏှန္တေန ဝတ္တေ၊အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ တိ ဝတ္တာ ပုန ပဋိဂ္ဂဏှန္တေန အာယတိ် အာဝုသော သံဝရေယျာသိ တိ ၊ဝတ္တေ၊ သာဓု သုဋ္ဌု ဘန္တေ [illegible]ရိဿာမိ တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တာ ဒေသေတဗ္ဗာ။

၂၅။ အာပတ္တိ ဒေသကေနာ၊ အာပတ်ကို ဒေသနာ ကြားလိုသော ရဟန်းသည်။ ဘန္တေ၊–ရား။ အဟံ၊–သည်။ သမ္မတုလာ၊ မျှားစွာ ကုန်သော။ နာနာဝတ္ထုကာ၊ အထူးထူးသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော။ အာပတ္တိ ယော၊–တို့သို့။ အာပဒ္ဓိ၊ ရောက်ပါပြီ။ တာ၊ ထိုအာပတ်တို့ကို။ တုမှ မူလေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏ အနီးထံပါး၌။ ပဋိဒေသေမိ၊ ပြောပြ ပါ၏။ ဣတိ၊–သို့။ ဝတ္တာ၊–၍။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တာ အာပတ္တိယော၊-တို့ကို။ ပဿသိ၊ ရှုမြင်လော။ ဣတိ၊–သို့။ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍန္တေန၊ ဒေသနာခံသော ရဟန်းသည်။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊–ရား။ အာမ၊ မှန်ပါ။ ပဿာမိ၊ ရှုပါ၏။ ဣတိ၊-သို့။ ဝတ္တာ၊-၍။ ပုန၊–ဘန်။ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍန္တေန၊–. သည်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အာယတိံ၊ နောက်နောင်အခါ၌။ သံဝရေ ယျာသိ၊ စောင့်ရှောက်လော။ ဣတိ ဝုတ္တေ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သော်။ ဘန္တေ၊– ရား။ သာဓု၊ ကောင်းပါပြီ။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ သံဝရိဿामि၊ စောင့် ရှောက်ပါအံ့။ ဣတိ၊–သို့။ တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ ဝတ္တာ၊–၍။ ဒေသေ တဗ္ဗာ၊ ဒေသနာ ပြောကြားအပ်၏။

၂၆။ ဝေမတိကေနာ အာရောစေန္တေန အဟံ ဘန္တေ သမ္မတုလာသု နာနာဝတ္ထုကာသု အာပတ္တိသု ဝေမတိကော၊ ယဒါ နိဗ္ဗေမတိကော ဘဝိဿामि၊ တဒါ တာ အာပတ္တိယော ပဋိကရိဿာမိတိ တိက္ခတ္တုံ အာရောစေတဗ္ဗာ။

၂၆။ ဝေမတိကေနာ၊ အာပတ်သင့်ခြင်း၌ ယုံမှား ရှိသဖြင့်။ ဝါ၊ ယုံ မှားရှိသော အာပတ်ကို။ အာရောစေန္တေန၊ ပြောကြားလိုသော ရဟန်း သည်။ ဘန္တေ၊–ရား။ အဟံ၊-သည်။ သမ္မတုလာသု၊-ကုန်သော။ နာနာဝတ္ထုကာသု၊-ကုန်သော။အာပတ္တိသု၊-တို့၌။ဝေမတိကော၊ယုံမှားရှိ ပါ၏။ ယဒါ၊–၌။ နိဗ္ဗေမတိကော၊ယုံမှားကင်းသည်။ ဘဝိဿामि၊ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊–၌။ တာ အာပတ္တိယော၊–တို့ကို။ ပဋိကရိဿာမိ၊ ကုစားပါအံ့။ ဣတိ၊–သို့။ တိက္ခတ္တုံ၊–ကြိမ်။ အာရောစေတဗ္ဗာ၊ ပြောကြားအပ်၏။

၂၇။ အစ္ဆ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသော စာတုဒ္ဒသောတိဝါ အဓိ ဋ္ဌာမိတိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တာ ပုဏ္ဏလေန အဓိဋ္ဌာနုပေါသထော ကာတဗ္ဗော။

၂၇။ အစ္ဆ၊ ယနေ့၌။ မေ၊ ငါ၏။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်နေ့သည်။ ပန္နရသော၊ ပန္နရသီဥပုသ်နေ့တည်း။ ဣတိ၊–သို့။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဆောက် .

တည်ပါ၏။ ဣတိဝါ-သို့ဝင်း။ အဒ္ဓ-၌။ မေ-၏။ ဥပေါသထော-သည်။ စာတုဒ္ဒသော-တည်း။ ဣတိ-သို့။ အဓိဋ္ဌာမိ-၏။ ဣတိဝါ-သို့ဝင်း။ တိက္ခတ္တုံ-ကြိမ်။ ဝတ္ထာ-၍။ ပုဂ္ဂလေန-တယောက်တည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဓိဋ္ဌာန-ပေါသထော-ကို။ ကာတဗ္ဗော-၏။

၂၇။ ဒ္မိသု ပန ထေရေန ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော၊ပရိသုဒ္ဓေါ တိ မံ ဓာရေဟိတိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။နဝကေနာပိ တထေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အဟံ ဘန္တေ မံ ဓာရေထာတိ ဝစနံ ဝိသေသော။

၂၇။ ပန၊ အဘိုတပါးကား။ ဒ္မိသု၊ နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့တွင်။ ထေရေန၊-သည်။အာဝုသော၊-ရှင်။အဟံ၊-သည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အာပတ်မှစင်ကြယ်၏။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပရိသုဒ္ဓေါတိ၊–ဟူ၍။ ဓာရေဟိ၊ မှတ်လော။ ဣတိ၊-သို့။ တိက္ခတ္တုံ၊-ကြိမ်။ ဝတ္တဗ္ဗံ-၏။ ။နဝကေနာပိ၊ရဟန်းငယ်သည်လည်း။တထေဝ၊ထို့အတူသာလျှင်။ဝတ္တဗ္ဗံ၊–၏။အဟံဘန္တေ မံဓာရေထာတိ-ဝစနံ၊–ထဟူသောစကားသည်၊ ဝိသေသော၊ထူး၏။

၂၉။ တိသု ပန သုဏာတု မေ အာယသ္မန္တော၊အဒ္ဓုပေါသထော ပန္နရသော၊ "စာတုဒ္ဒသော" တိပါ၊ ယဒါ ယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊မယံ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမာတိ ဥတ္တိ ထပေတ္မာ ပဋိပါဋိယာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။

၂၉။ ပန၊–ကား။ တိသု၊ရဟန်းသုံးပါးတို့တွင်။ အာယသ္မန္တော၊–တို့။မေ-၏။ (ဝစနံ၊–ကို။)သုဏာတု၊–ကုန်လော။ အဒ္ဓု၊–နေ့။ ဥပေါသထော၊–သည်။ပန္နရသော၊- တည်း။ ဣတိဝါ-သို့ဝင်း။ စာတုဒ္ဒသော၊–တည်း။ ဣတိဝါ-ဝင်း။ အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့အား။ ပတ္တကလ္လံ-သည်။ ယဒိ-သိယာ၊–အံ့။ (ဧဝံ-သတိ၊–သော်။) မယံ၊ငါတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပါရိသုဒ္ဓိ-ဥပေါသထံ၊–ကို။ ကရေယျာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊–သို့။ ဥတ္တိ-ကို။ ထပေတ္မာ-၍။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဝုတ္တ-နယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပါရိသုဒ္ဓိ–ဥပေါသထော-ကို။ ကာတဗ္ဗော-၏။

၃၀။ အဒ္ဓု မေ ပဝါရဏာ ပန္နရသိ၊ "စာတုဒ္ဒသိ"တိ ဝါ အဓိဋ္ဌာ ဓိတိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္မာ ဧကေန ပဝါရေတဗ္ဗံ။

၃၀။ အစ္ဓု-ဒ္ဓ။ မေ-ဏ္ဍ။ ပဝါရဏာ-သည်။ ပန္နရသိ-တည်း။ ဣတိ-သို့။ အဓိဋ္ဌာမိ-ဏ္ဍ။ ဣတိဝါ-သို့ရင်း။ အစ္ဓု-ဒ္ဓ။ မေ-ဏ္ဍ။ ပဝါရဏာ-သည်။ စာတုဒ္ဒသိ-တည်း။ ဣတိ-သို့။ အဓိဋ္ဌာမိ-ဏ္ဍ။ ဣတိဝါ-သို့ရင်း။ တိက္ခတ္တုံ-ကြိမ်။ ဝတ္တာ-၍။ ဧကေန-သည်။ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ ပဝါရဏာ ပြုအာပ်ဏ္ဍ။

၃၁။ ဒ္ဝိသု ပန ထေရေန အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒတု မံ အာယသ္မာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိတိ တိက္ခတ္တုံ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ နဝကေနာပိ တထေဝ ကာတဗ္ဗံ၊အဟံ ဘန္တေတိ ဝစနံ ဝိသေသော။

၃၁။ ပန-ကား။ ဒ္ဝိသု၊ ရဟာန်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ထေရေန-သည်။ အာဝုသော-ရှင်။ အဟံ-သည်။ အာယသ္မန္တံ-ကို။ ပဝါရေမိ၊ ဘိတ်ကြားပါ၏။ အာယသ္မာ-သည်။ ဒိဋ္ဌေနဝါ-ဖြင့်ရင်း။ သုတေနဝါ-ဖြင့်ရင်း။ ပရိသင်္ကာယဝါ-ဖြင့်ရင်း။ မံ-ကို။အနုကမ္ပံ-ကို။ဥပါဒါယ-၍။ ဝဒတု-လော။ ပဿန္တော-သော်။ ပဋိကရိဿာမိ၊ ကုစားပါအုံ့။ ဣတိ-သို့။ တိက္ခတ္တုံ-ကြိမ်။ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ ဘိတ်ကြားအာပ်ဏ္ဍ။ ။ နဝကေနာပိ-သည်လည်း။ တထေဝ-လျှင်။ ကာတဗ္ဗံ-ဏ္ဍ။ အဟံ ဘန္တေတိ-ဝစနံ-သည်။ ဝိသေသော-ဏ္ဍ။

၃၂။ တိသုဝါ စတူသု ဝါ ပန သုဏာန္တေ မေ အာယသ္မန္တော၊အစ္ဓု ပဝါရဏာ ပန္နရသိ၊ စာတုဒ္ဒသိတိဝါ။ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပဝါရေယျာမာတိ ဥတ္တိ ထပေတ္မာ ထေရေန အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိတိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္မာ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ ။နဝကေ ဟိပိ တထေဝ ပဋိပါဋိယာ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ အဟံ ဘန္တေတိ ဝစနံဝိသေ သော။

၃၂။ ပန-ကား။တိသုဝါ-တို့သည်ရင်း။စတူသုဝါ-တို့သည်ရင်း။ အာယသ္မန္တော-တို့။ မေ-ဏ္ဍ။ (ဝစနံ-ကို။) သုဏာန္တု-ကုန်လော။ အစ္ဓု-ဒ္ဓ။ ပဝါရဏာ-သည်။ ပန္နရသိ-တည်း။ ဣတိဝါ-သို့ရင်း။

စာတုဒ္ဒသီ၊–တည်း။ဣတိဝေါ၊-သို့ရင်း။ အာယသ္မန္တာနံ၊–တို့အား။ ပတ္တ–ကလ္လံ၊-သည်။ ယဒိ–သိယာ၊–အုံ့။(ဧဝံ-သတိ၊–သော်။)မယံ၊–တို့သည်။ အညေ-မညံ၊–ချင်း။ ပဝါရေယျာမ၊–ကုန်အုံ့။ ဣတိ၊–သို့။ ဥတ္တိ၊–ကို။ ထပေတွာ၊-၍။ထေရေန၊ -သည်။.....အဟံအာဝုသော–ပ-ပဋိကရိဿာ မိတိ၊--မိဟူ၍။ တိက္ခတ္တုံ၊–ကြိမ်။ ဝတ္တွာ၊-၍။ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊-၏။ ။ နဝကေဟိပိ၊-တို့သည်လည်း။ တထေဝ၊-လျှင်။ ပဋိပါဋိယာ၊ -တိုင်း။ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊-၏။အဟံ ဘန္တေ-ဝစနံ၊-သည်။ ဝိသေသော၊–၏။

၃၃။ စတ္ဟိ အဓိကေသု ပန သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ စာတုဒ္ဒသီတိဝါ၊ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ပဝါရေယျာတိ ဥတ္တိ ထပေတွာ ဝုဋ္ဌတရေန သံဃံ အာဝုသော ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါ သုတေနဝါ ပရိသင်္သယဝါ၊ ဝဒတု မံ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိတိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တွာ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ ။နဝကေဟိပိ တထေဝ ပဋိပါဋိယာ သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္သယ ဝါ၊ဝဒတု မံ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိတိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တွာ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ ။အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော အနုမောဒါမာတိ တိက္ခတ္တုံ အနုမောဒိတဗ္ဗန္တိ။ ။ ဝတ္ထာဒိကဏ္ဍော။

မူလသိက္ခာနိဋ္ဌိတာ။

၃၃။ ပန၊–ကား။ စတ္ဟိ၊ လေးပါးတို့ထက်။ အဓိကေသု၊ လွန်သောရဟန်းတို့သည်။ (ပဝါရေန္တေသု၊--သော်။) အာဝုသော၊–တို့။ သံဃော၊–သည်။မေ၊–၏။(ဝစနံ၊–ကို။) သုဏာတု၊–လော။အဇ္ဇ၊–၌။ ပဝါရဏာ၊–သည်။ ပန္နရသီ၊--တည်း။ ဣတိဝေါ၊–သို့ရင်း။ စာတုဒ္ဒသီ၊–တည်း။ ဣတိဝေါ၊- သို့ရင်း။ သံဃဿ၊ -အား။ ပတ္တ-ကလ္လံ၊ -သည်။ ယဒိ-သိယာ၊ -အုံ့။ (ဧဝံသတိ၊–သော်။)သံဃော၊ -သည်။ ပဝါရေယျ၊-၏။ ဣတိ၊-သို့။ ဥတ္တိ၊-ကို။ ထပေတွာ၊-၍။ ဝုဋ္ဌတရေန၊ အကြိုးဆုံး မထေရ်သည်။.....သံဃံ အာဝုသော-ပ-ဓိတိ၊-၍။ တိက္ခတ္တုံ၊–ကြိမ်။ ဝတ္တွာ၊-၍။ပဝါရေတဗ္ဗံ၊-၏။ ။နဝကေဟိပိ၊-တို့သည်လည်း။တထေဝ၊-

လျှင်။ ပဒိုပါဒိုယာ၊–တိုင်း။……သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ–ပ–မိတိ၊–၍။ တိက္ခတ္တုံ၊–ကြိမ်။ ဝတ္ထာ၊–၍။ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊–၏။

ဘန္တေ၊–တို့။ သံဃသ၊–သည်။ ကထိနံ၊–ကို။ အတ္ထတံ ခင်းအပ်ပါပြီ။ ဝဋ္ဌိကော၊ တရားအားလျော်သော။ ကထိန–ဣတိ–ရော၊ ကထိန ခင်းခြင်းကို။ အနုမောဒါမ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်စို့။ ဣတိ၊–သို့။ တိက္ခတ္တုံ၊–ကြိမ်။ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊ ဝမ်းမြောက်အပ်၏။……ဣတိ၊ ဤကား ဝတ္ထာဒိကထိနအပြီးတည်း။ ။ဝတ္ထာဒိကထိနော၊ –သည်။ နိဋ္ဌိတော၊–ပြီ။

မူလသိက္ခာ၊–သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊–ပြီ။

မူလသိက္ခာနိဿယသစ်ပြီးပြီ။

အမှာစကား……ဤအတ္ထတံ ဘန္တေ စသောကထိန်အနုမောဒနာပြုသော စကားသည် မျှားစွာသော ပုတ်အုပ်တို့၌ ရှိသော်လည်း ဋီကာမျှားမဖွင့်ခြင်းကြောင့် မူလသိက္ခာကျမ်းကိုပြုသော ဆရာရေးသားသော စကားမဟုတ်ဟုသိ။

၆–ဝတ္ထာဒိကထိန

အမှာ……ဤဝတ္ထာဒိကထိနလာ စကားများသည် ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဝတ္ထုနိဒ္ဒေသ, ဥပေါသထနိဒ္ဒေသ, ပဝါရဏာနိဒ္ဒေသများနှင့် တူပြီဖြစ်၍ အထူးမရေးတော့ပြီ။

ဝတ္ထာဒိကထိနပြီး၏။

နိဂမနပ္ပကာသန

၁။ ဝိနယမေဒ ဌသိနံ၊ဝိစိတ္တနယဟူရိတော။
ဝိနယော ပဒုဠ္ဍာဏ္ဍာ၊ပရိယတ္တိဝိဇ္ဇောတယာ။ ။

၂။ ပါဠိဋ္ဌဋ္ဌာဋိကာဒိသု၊သြဋ္ဌယ မေဒနိ ဆ္ဆယံ။
ဂဟောတ္ထာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ပရိပုဏ္ဏာဝိနိ ဆ္ဆယာ။
နိဋ္ဌိတာ ဝိတ္ထာရဝုတ္တိ၊ဥဘိန္နမေသ မေဒိနိ။

၃။ ပုညေနေတေန သြဋ္ဌယ၊ဝိနယပိဋကသာသနေ။
သဒ္ဓါဘိညံ အဂ္ဂညာဏံ၊ဓာရေဓိ အဝိလမ္ဘိတံ။ ။

၄။ ဇွေန္ဓရေ ပုထုပ္ပညော၊ဓ ဝနော တိဂ္ဂညာဏိကော။
သုပေသလော သုသက်ပ္ပေါ၊ဝိရော ဟောဓိ ဘဝါဘဝေ။ ။

၅။ သပ္ပေ ဒေဝါဝိ ရက္ခန္တု၊ရောဂေါနော မဟိယံ ပဇံ။
ပုတ္တံ ဝ သြရတော ဇာတံ၊သဒါ ဝမ္မေန မာတရော။
ရက္ခိတာယံ ရတာ ပုညော၊ဇောတေတု ဇိနသာသနန္တိ။

၁။ ဝိနယမေဒ ဌသိနံ၊ဝိနည်း၏အဆိအနှစ်ကို ရှာဖွေးလေ့ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ဝိစိတ္တနယဟူရိတော၊အထူးထူးသော ဆန်းကြယ်သော နည်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ဝိနယော၊ ဝိနည်းပိဋကာ၌။ ပဒုဠ္ဍာဏ္ဍာ–ပဒုဠ္ဍာဏ္ဍာယ၊ထက်မြက်သောဉာဏ်အကျိုးငှါရင်း။ပရိယတ္တိ ဝိဇ္ဇောတယာ-ပရိယတ္တိ ဝိဇ္ဇောတာယ၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော်၏ ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်းအကျိုးငှါရင်း။

၂။ ပါဠိဋ္ဌဋ္ဌာဋိကာဒိသု၊ပါဠိတော်,အဋ္ဌကထာ,ဋီကာ စသည်တို့၌။ သြဋ္ဌယ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍။ မေဒနိ ဆ္ဆယံ၊ အဆိအနှစ်ရှိသော အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဂဟောတ္ထာ၊ ယူ၍။သုသမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာဆည်းပူးအထူးအားထုတ်အပ်သော။ပရိပုဏ္ဏာဝိနိ ဆ္ဆယာ–ပရိပုဏ္ဏာဝိနိ ဆ္ဆယာနှံ့၊ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံသော အဆုံးအဖြတ်ရှိကုန်သော။ဥဘိန္နံ၊နှစ်ပါးကုန်သော။ဌသံ၊ ထိုခုဒ္ဒသိက္ခာ, မူလသိက္ခာတို့၏။ ဝိတ္ထာရဝုတ္တိ၊ အကျယ်ဖွင့်ရာ ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော။ မေဒိနိ၊ မေဒိနိကျမ်းသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ အပြီးအဆုံးသို့ရောက်ပြီ။

၃။ ၎တေနပုညေန၊ဤသို့ပြုရ တိဟေတုက ကုသလကြောင့်။ ဝိနယ ပိဋကသာသနေ၊ဝိနည်းပိဋကသာသနာတော်မြတ်၌။ သြဝဏ္ဍယ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍။သဒ္ဓါဘိညံ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဏ်နှင့်တကွသော။ အဂ္ဂညာဏံ၊အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်လိဉာဏ်ကို။ အဝိလမ္ဘိတံ၊ လျင်မြန်စွာ။ဓာရေဓိ၊ဆောင်နိုင်ရပါလို၏။

၄။ ထိုထို့ကဲ့ရေ၊ဤအရဟတ္တမဂ်လိဉာဏ်ကို ဆောင်ရမည့်အတွင်း၌။ ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝငယ် ဘဝကြီး၌။ ဝါ၊ ဖြစ်လေရာရာ ဘဝသံသရာ၌။ ပုထုဇဉာ၊ မြေကြီးအထုနှင့်တူသော ကြီးကျယ်သောဉာဏ်ပညာရှိ သည်ရင်း။ဇဝနတိက္ခဉာဏိကော၊ လျင်မြန်သောဉာဏ်,ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိသည်ရင်း။ သုပေသလော၊ ကောင်းသောသီလကိုချစ်သည်ရင်း။ သုသက်ပ္ပေါ၊ကောင်းသောအကြံရှိသည်ရင်း။ဝိရော၊ ကောင်းသောအရာ လွန်စွာရဲရင့်သည်ရင်း။ဟောဓိ၊ဖြစ်ရပါလို၏။

၅။ မာတာရော၊ ဓိခင်ဘခင်ကျေးဇူးရှင်တို့သည်။ သြရတော၊ ရင်မှ။ ဇာတံ၊မွေးဖွားသော။ပုတ္တံ၊သားထွေးကို။ဝမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ သဒါ၊ အခါ ခပ်သိမ်း။ ရက္ခန္တိ၊ဂုဏ်ဝ၊ စောင့်ရှောက်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဒေဝါပိ၊ နတ်တို့သည်ရင်း။ ရာဇာနောပိ၊ မင်းတို့သည်ရင်း။မဟိယံ၊ ပြေပြင်၌။ ပဇံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဝမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ရက္ခန္တိ၊ စောင့်ရှောက်စေကုန် သတည်း။ ရက္ခိတာ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော။ အယံပဇာ၊ ဤသတ္တဝါ အပေါင်းသည်။ပုညေ၊ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌။ရတာ၊မြေလျော်သည်ဖြစ်၍။ ဓိနသာသနံ၊မြတ်စွာဘုရား၏သာသနာတော်ကြီးကို။ဇောတေတု၊ ထွန်း လင်းတောက်ပအောင် ရှက်ဆောင်နိုင်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤကား နိဂုံးအပြီးတည်း။

ဣတိနိဂမနပ္ပကာသနကထာနိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒသိက္ခာမေဒိနီ နှင့် မူလသိက္ခာမေဒိနီ ၂-ကျမ်းပြီးပြီ။